Strategie území správního obvodu ORP
PROSTĚJOV
v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství, životního prostředí a podpory podnikání a zaměstnanosti v rámci aglomerace

Dokument je zpracován na období 2015 až 2024

verze duben / 2015

Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

Projekt Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)

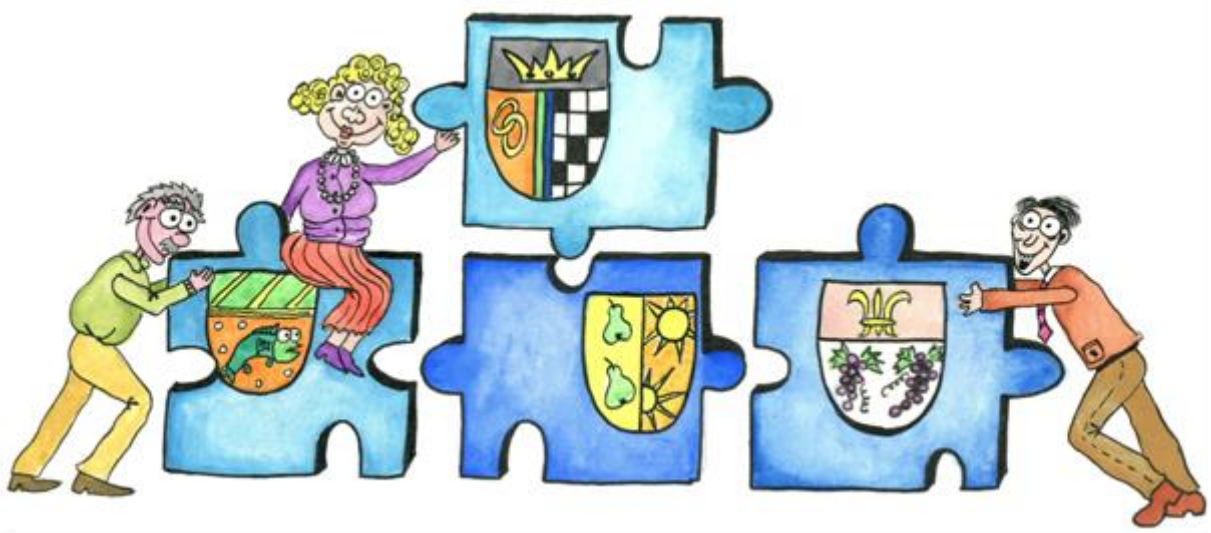

1. Úvod ... 7
1.1. Základní informace o strategii ... 7
1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu ... 9
1.3. Kontext vzniku a existence strategie ... 12
1.4. Účel strategie – proč byla zpracována ... 12
1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží ... 13
1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty ... 13
2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza ... 15
2.1. Profil území správního obvodu ... 15
2.1.1. Identifikace správního obvodu ... 15
2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu ... 16
2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území ... 30
2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje ... 31
2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu ... 37
3. Téma 1.: Školství ... 40
3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů ... 40
3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému ... 40
3.1.2. Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj ... 42
3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy ... 83
3.1.4. SWOT analýza školství ... 86
3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části) ... 88
3.2. Návrhová část pro oblast školství ... 89
3.2.1. Struktura návrhové části ... 89
3.2.2. Vize ... 91
3.2.3. Problémové okruhy ... 91
3.2.4. Cíle ... 97
3.2.5. Indikátory ... 101
3.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla) ... 105
3.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie ... 105
3.3.2. Systém změn strategie ... 107
3.3.3. Akční plán realizace ... 107
3.4. Závěr, postup zpracování ... 110
3.4.1. Shrnutí ... 110
3.4.2. Popis postupu tvorby strategie ... 111
3.5. Přílohy ... 112

4. Téma 2.: Sociální služby 113
4.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů 113
4.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému 113
4.1.2. Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj 114
4.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy 130
4.1.4. SWOT analýza oblasti 136
4.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části) 138
4.2. Návrhová část pro oblast sociálních služeb 139
4.2.1. Struktura návrhové části 139
4.2.2. Vize 141
4.2.3. Problémové okruhy 142
4.2.4. Cíle 148
4.2.5. Indikátory 152
4.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla) 158
4.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie 158
4.3.2. Systém změn strategie 160
4.3.3. Akční plán realizace 160
4.4. Závěr, postup zpracování 163
4.4.1. Shrnutí 163
4.4.2. Popis postupu tvorby strategie 163
4.5. Přílohy 164
4.5.1. Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části 164
5. Téma 3.: Odpadové hospodářství 166
5.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů 166
5.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému 166
5.1.2. Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj 167
5.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy 219
5.1.4. SWOT analýza oblasti 226
5.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části) 228
5.2. Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství 232
5.2.1. Struktura návrhové části 232
5.2.2. Vize 234
5.2.3. Problémové okruhy 234
5.2.4. Cíle 239

5.2.5. Indikátory ... 247
5.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla) ... 254
5.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie ... 254
5.3.2. Systém změn strategie ... 257
5.3.3. Akční plán realizace ... 257
5.4. Závěr, postup zpracování ... 260
5.4.1. Shrnutí ... 260
5.4.2. Popis postupu tvorby strategie ... 262
5.5. Přílohy k tématu 3.: odpadové hospodářství ... 263
Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012 ... 265
Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně ... 267
Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012 ... 271
Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012 ... 273
Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně ... 274
Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012 ... 280
Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012 ... 282
Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012 ... 284
Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012 ... 286
Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012 v t ... 288
6. Téma 4.: Životní prostředí v sídlech a krajině ... 290
6.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů ... 290
6.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému ... 290
6.1.2. Popis ve správním obvodu ... 295
6.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy ... 347
6.1.4. SWOT analýza oblasti ... 356
6.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části) ... 357
6.2. Návrhová část pro oblast Životní prostředí v sídlech a krajině ... 358
6.2.1. Struktura návrhové části ... 358
6.2.2. Vize ... 360
6.2.3. Problémové okruhy ... 360
6.2.4. Cíle ... 367

6.2.5. Indikátory ... 371
6.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla) ... 374
6.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie ... 374
6.3.2. Systém změn strategie ... 376
6.3.3. Akční plán realizace ... 377
6.4. Závěr, postup zpracování ... 379
6.4.1. Shrnutí ... 379
6.4.2. Popis postupu tvorby strategie ... 381
6.5. Přílohy ... 381
7. Téma 5.: Podnikání a zaměstnanost - Meziobecní spolupráce v aglomeraci. ... 382
7.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů ... 382
7.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému ... 382
7.1.2. Popis aglomerace ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj ... 385
7.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy ... 431
7.1.4. SWOT analýza oblasti ... 434
7.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části) ... 436
7.2. Návrhová část pro oblast Meziobecní spolupráce v aglomeraci ... 438
7.2.1. Struktura návrhové části ... 438
7.2.2. Vize ... 440
7.2.3. Problémové okruhy ... 440
7.2.4. Cíle ... 442
7.2.5. Indikátory ... 446
7.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla) ... 449
7.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie ... 449
7.3.2. Systém změn strategie ... 451
7.3.3. Akční plán realizace ... 452
7.4. Závěr, postup zpracování ... 455
7.4.1. Shrnutí ... 455
7.4.2. Popis postupu tvorby strategie ... 455
7.5. Přílohy ... 456
8. Závěr, kontakty ... 474
9. Přílohy ... 477
9.1. Seznam tabulek ... 477
9.2. Seznam grafů ... 481
9.3. Seznam mapových podkladů ... 482

1. Úvod

1.1. Základní informace o strategii

Tab. 1: Základní informace o strategii

Název strategie	Strategie území správního obvodu ORP Prostějov v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství, životního prostředí a podpory podnikání a zaměstnanosti v rámci aglomerace
Kategorie strategie	Místní strategie (strategie správního obvodu ORP) tematického charakteru (pro oblast předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství, životního prostředí a podpory podnikáí a zaměsdtnanosti)
Řešené území	Správní obvod ORP Prostějov (dále v textu případně užíváno jen zkráceně „ORP Prostějov“)
	Počet obyvatel správního obvodu: 98 297
	Počet obcí ve správním obvodu: 76
	Rozloha správního obvodu: 591,7 km2
Názvy obcí správního obvodu	Města: Kostelec na Hané, Němčice nad Hanou, Plumlov, Prostějov
	Obce: Alojzov, Bedihošť, Bílovice-Lutotín, Biskupice, Bousín, Brodek u Prostějova, Buková, Čehovice, Čechy pod Kosířem, Čelčice, Čelechovice na Hané, Dětkovice, Dobrochov, Dobromilice, Doloplazy, Drahany, Držovice, Dřevnovice, Hluchov, Hradčany-Kobeřice, Hrdibořice, Hrubčice, Hruška, Ivaň, Klenovice na Hané, Klopotovice, Kovalovice-Osíčany, Kralice na Hané, Krumsín, Laškov, Lešany, Malé Hradisko, Mořice, Mostkovice, Myslejovice, Nezamyslice, Niva, Obědkovice, Ohrozim, Olšany u Prostějova, Ondratice, Otaslavice, Otinoves, Pavlovice u Kojetína, Pěnčín, Pivín, Prostějovičky, Protivanov, Přemyslovice, Ptení, Rozstání, Seloutky, Skalka, Slatinky, Smržice, Srbce, Stařechovice, Stínava, Tištín, Tvorovice, Určice, Víceměřice, Vícov, Vincencov, Vitčice, Vranovice-Kelčice, Vrbátky, Vrchoslavice, Vřesovice, Výšovice, Zdětín, Želeč
Zadavatel strategie	Svaz měst a obcí České republiky v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností"
Gestor tvorby strategie	Město Němčice nad Hanou
Koordinátor tvorby strategie	Koordinátor meziobecní spolupráce (člen realizačního týmu smluvního partnera)
Rok zpracování strategie	2014 – 2015
Schvalovatel strategie	Shromáždění starostů SO ORP Prostějov
Forma a datum projednání / schválení	Závěrečná verze je určena k projednání a vzetí na vědomí na oficiálním setkání představitelů obcí ORP Prostějov konaném dne 22.4.2015.
Číslo a datum aktualizace	Zatím neproběhla aktualizace
Související legislativa	Zákon o obcích (obecní zřízení) č. 128/2000 Sb., Zákon o sociálních službách č. 108/2006 Sb., Školský zákon č. 561/2004, Zákon o odpadech č. 185/2001

Doba realizace strategie	2015-2024
Odpovědnost za implementaci	doposud nestanoveno
Kontext vzniku strategie	Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).
	Projekt na území SO ORP Prostějov realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Němčice nad Hanou a se zapojenými obcemi v rámci SO.
	Strategie byla zpracována realizačním týmem pro ORP Prostějov, za spoluúčasti odborníků na řešené oblasti.
Stručný popis řešeného problému a obsahu strategie	V rámci projektu je zpracován souhrnný dokument, který obsahuje dílčí strategie v 5 oblastech (4 povinné a 1 volitelná):
	1. předškolní výchova a základní školství,
	2. sociální služby,
	3. odpadové hospodářství,
	4. volitelné téma: životní prostředí v sídlech a krajině
	5. téma aglomerace: podnikání a zaměstnanost

Zdroj:
http://databaze-strategie.cz/
http://www.mmr.cz/cs/Microsites/verejne-strategie/Uvodni-strana

1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu

Ve správním obvodu je celkem 76 obcí, z toho 4 mají statut města.

Tab. 2: Obce správního obvodu dle abecedního pořadí

Znak	Údaje o obci	Znak	Údaje o obci
	Název obce: *Alojzov* Počet obyvatel: *241* Zapojení do tvorby strategie: *ano*		Název obce: *Niva* Počet obyvatel: *324* Zapojení do tvorby strategie: *ano/ne*
	Název obce: *Bedihošť* Počet obyvatel: *1041* Zapojení do tvorby strategie: *ano*		Název obce: *Obědkovice* Počet obyvatel: *280* Zapojení do tvorby strategie: *ano*
	Název obce: *Bílovice-Lutotín* Počet obyvatel: *522* Zapojení do tvorby strategie: *ano*		Název obce: *Ohrozim* Počet obyvatel: *491* Zapojení do tvorby strategie: ano/ne
	Název obce: *Biskupice* Počet obyvatel: *308* Zapojení do tvorby strategie: *ano*		Název obce: *Olšany u Prostějova* Počet obyvatel: *1718* Zapojení do tvorby strategie: *ano*
	Název obce: *Bousín* Počet obyvatel: *141* Zapojení do tvorby strategie: *ano*		Název obce: *Ondratice* Počet obyvatel: *357* Zapojení do tvorby strategie: *ne*
	Název obce: *Brodek u Prostějov* Počet obyvatel: *1507* Zapojení do tvorby strategie: *ano*		Název obce: *Otaslavice* Počet obyvatel: *1276* Zapojení do tvorby strategie: *ano*
	Název obce: *Buková* Počet obyvatel: *319* Zapojení do tvorby strategie: *ano*		Název obce: *Otinoves* Počet obyvatel: *294* Zapojení do tvorby strategie: *ano*
	Název obce: *Čehovice* Počet obyvatel: *513* Zapojení do tvorby strategie: *ano*		Název obce: *Pavlovice u Kojetína* Počet obyvatel: *284* Zapojení do tvorby strategie: *ano*
	Název obce: *Čechy pod Kosířem* Počet obyvatel: *1059* Zapojení do tvorby strategie: *ano*		Název obce: *Pěnčín* Počet obyvatel: *759* Zapojení do tvorby strategie: *ano*
	Název obce: *Čelčice* Počet obyvatel: *539* Zapojení do tvorby strategie: *ano*		Název obce: *Pivín* Počet obyvatel: *727* Zapojení do tvorby strategie: *ano*

	Název obce: *Čelechovice na Hané* Počet obyvatel: *1272* Zapojení do tvorby strategie: *ano*		Název obce: *Plumlov* Počet obyvatel: *2374* Zapojení do tvorby strategie: *ano/ne*
	Název obce: *Dětkovice* Počet obyvatel: *524* Zapojení do tvorby strategie: *ano*		Název obce: *Prostějov* Počet obyvatel: *44502* Zapojení do tvorby strategie: *ano*
	Název obce: *Dobrochov* Počet obyvatel: *317* Zapojení do tvorby strategie: *ano*		Název obce: *Prostějovičky* Počet obyvatel: *270* Zapojení do tvorby strategie: *ano*
	Název obce: *Dobromilice* Počet obyvatel: *872* Zapojení do tvorby strategie: *ano*		Název obce: *Protivanov* Počet obyvatel: *1021* Zapojení do tvorby strategie: *ano*
	Název obce: *Doloplazy* Počet obyvatel: *543* Zapojení do tvorby strategie: *ano*		Název obce: *Přemyslovice* Počet obyvatel: *1262* Zapojení do tvorby strategie: *ano*
	Název obce: *Drahany* Počet obyvatel: *534* Zapojení do tvorby strategie: *ano*		Název obce: *Ptení* Počet obyvatel: *1088* Zapojení do tvorby strategie: *ano*
	Název obce: *Držovice* Počet obyvatel: *1363* Zapojení do tvorby strategie: *ano*		Název obce: *Rozstání* Počet obyvatel: *656* Zapojení do tvorby strategie: *ano/ne*
	Název obce: *Dřevnovice* Počet obyvatel: *474* Zapojení do tvorby strategie: *ano*		Název obce: *Seloutky* Počet obyvatel: *509* Zapojení do tvorby strategie: *ano*
	Název obce: *Hluchov* Počet obyvatel: *352* Zapojení do tvorby strategie: *ano*		Název obce: *Skalka* Počet obyvatel: *255* Zapojení do tvorby strategie: *ano*
	Název obce: *Hradčany-Kobeřice* Počet obyvatel: *437* Zapojení do tvorby strategie: *ano*		Název obce: *Slatinky* Počet obyvatel: *590* Zapojení do tvorby strategie: *ano*
	Název obce: *Hrdibořice* Počet obyvatel: *223* Zapojení do tvorby strategie: *ano*		Název obce: *Smržice* Počet obyvatel: *1685* Zapojení do tvorby strategie: *ano*

	Název obce: *Hrubčice* Počet obyvatel: *798* Zapojení do tvorby strategie: *ano*		Název obce: *Srbce* Počet obyvatel: *82* Zapojení do tvorby strategie: *ano*
	Název obce: *Hruška* Počet obyvatel: *248* Zapojení do tvorby strategie: *ano*		Název obce: *Stařechovice* Počet obyvatel: *547* Zapojení do tvorby strategie: *ano*
	Název obce: *Ivaň* Počet obyvatel: *503* Zapojení do tvorby strategie: *ano*		Název obce: *Stínava* Počet obyvatel: *155* Zapojení do tvorby strategie: *ano*
	Název obce: *Klenovice na Hané* Počet obyvatel: *816* Zapojení do tvorby strategie: *ano*		Název obce: *Tištín* Počet obyvatel: *511* Zapojení do tvorby strategie: *ano*
	Název obce: *Klopotovice* Počet obyvatel: *275* Zapojení do tvorby strategie: *ano*		Název obce: *Tvorovice* Počet obyvatel: *307* Zapojení do tvorby strategie: *ano*
	Název obce: *Kostelec na Hané* Počet obyvatel: *2862* Zapojení do tvorby strategie: *ano*		Název obce: *Určice* Počet obyvatel: *1366* Zapojení do tvorby strategie: *ano/ne*
	Název obce: Koválovice-Osíčany Počet obyvatel: *291* Zapojení do tvorby strategie: *ano*		Název obce: *Víceměřice* Počet obyvatel: *602* Zapojení do tvorby strategie: *ano*
	Název obce: Kralice na Hané Počet obyvatel: *1491* Zapojení do tvorby strategie: *ano*		Název obce: *Vícov* Počet obyvatel: *484* Zapojení do tvorby strategie: *ano*
	Název obce: *Krumsín* Počet obyvatel: *586* Zapojení do tvorby strategie: *ano*		Název obce: *Vincencov* Počet obyvatel: *118* Zapojení do tvorby strategie: *ano*
	Název obce: *Laškov* Počet obyvatel: *576* Zapojení do tvorby strategie: *ano*		Název obce: *Vitčice* Počet obyvatel: *171* Zapojení do tvorby strategie: *ano*
	Název obce: *Lešany* Počet obyvatel: *381* Zapojení do tvorby strategie: *ano*		Název obce: *Vranovice-Kelčice* Počet obyvatel: *610* Zapojení do tvorby strategie: *ano*

	Název obce: *Malé Hradisko* Počet obyvatel: *386* Zapojení do tvorby strategie: *ano*		Název obce: *Vrbátky* Počet obyvatel: *1669* Zapojení do tvorby strategie: *ano*
	Název obce: *Mořice* Počet obyvatel: *517* Zapojení do tvorby strategie: *ano*		Název obce: *Vrchoslavice* Počet obyvatel: *612* Zapojení do tvorby strategie: *ano*
	Název obce: *Mostkovice* Počet obyvatel: *1528* Zapojení do tvorby strategie: *ano/ne*		Název obce: *Vřesovice* Počet obyvatel: *528* Zapojení do tvorby strategie: *ano*
	Název obce: *Myslejovice* Počet obyvatel: *675* Zapojení do tvorby strategie: *ano*		Název obce: *Výšovice* Počet obyvatel: *507* Zapojení do tvorby strategie: *ano*
	Název obce: *Němčice nad Hanou* Počet obyvatel: *1954* Zapojení do tvorby strategie: *ano*		Název obce: *Zdětín* Počet obyvatel: *320* Zapojení do tvorby strategie: *ano*
	Název obce: *Nezamyslice* Počet obyvatel: *1468* Zapojení do tvorby strategie: *ano*		Název obce: *Želeč* Počet obyvatel: *536* Zapojení do tvorby strategie: *ano*

Pozn.: *počet obyvatel obcí k 1.1.2014, zdroj: MV ČR*

1.3. Kontext vzniku a existence strategie

Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).

Projekt na území SO ORP Prostějov realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Němčice nad Hanou a se zapojenými obcemi v rámci SO. Z toho důvodu je Svaz zadavatelem strategie a Město Němčice nad Hanou je gestorem tvorby strategie. Koordinátory strategie jsou koordinátoři meziobecní spolupráce Mgr. Dominik Vlč a Ing. Jaroslav Brzák.

Strategie byla zpracována realizačním týmem pro ORP Prostějov, za spoluúčasti odborníků na řešené oblasti a představitelů obcí správního obvodu ORP Prostějov. Analytická část strategie pracuje s datovými podklady subjektů veřejné či státní správy, popř. s výsledky místních šetření či jinými veřejně dostupnými zdroji.

1.4. Účel strategie – proč byla zpracována

Účelem strategie je vymezit a definovat ve 4 oblastech možnosti meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP, a to včetně návrhu možných řešení. Strategie má sloužit též k hledání dobrých praxí a prostoru pro úspory nákladů nebo zvýšení kvality v těchto 4 oblastech pomocí meziobecní spolupráce.

1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží

Strategie je určena obcím správního obvodu, jejich občanům, voleným orgánům a zřízeným či založeným organizacím. Slouží také představitelům organizací a subjektů v rámci daného území správního obvodu - mikroregionům, MAS, ziskovému i neziskovému sektoru. K uživatelům strategie mohou patřit též stát a jeho organizace.

Vložit text podle potřeby

1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty

V následující tabulce jsou uvedeny názvy vybraných významných strategických dokumentů včetně odkazu, kde je možné je získat. Nejsou zde uváděny všechny strategické dokumenty – u obcí jsou zmíněny jen ty, které mají značný přesah mimo území obce nebo jsou svým charakterem pro některé z témat klíčové. Jedná se o všechny dokumenty, které se vztahují k území SO ORP.

Tab. 3: Relevantní významné strategické dokumenty

Č	Název dokumentu	Kde jej lze získat
	Stát	
1	Politika územního rozvoje ČR	http://databaze-strategie.cz/cz/mmr/strategie/politika-uzemniho-rozvoje-cr-2008
2	Plán odpadového hospodářství ČR	http://databaze-strategie.cz/cz/mzp/strategie/plan-odpadoveho-hospodarstvi-ceske-republiky
3	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR 2011-2015	http://databaze-strategie.cz/cz/msmt/strategie/dlouhodoby-zamer-vzdelavani-a-rozvoje-vzdelavaci-soustavy-2011-2015
4	Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020	http://databaze-strategie.cz/cz/mmr/strategie/strategie-regionalniho-rozvoje-cr-2014-2020
5	Strategie sociálního začleňování 2014-2020	http://www.mpsv.cz/files/clanky/17082/strategie_soc_zaclenovani_2014-20.pdf
6	Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti ČR 2012-2020	http://databaze-strategie.cz/cz/mpo/strategie/strategie-mezinarodni-konkurenceschopnosti-ceske-republiky-pro-obdobi-2012-2020
	Kraj	
1	Program rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje	http://www.kr-olomoucky.cz/program-rozvoje-uzemniho-obvodu-olomouckeho-kraje-cl-537.html
2	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje	http://www.kr-olomoucky.cz/strategie-koncepce-vyrocni-zpravy-cl-281.html

3	Plán odpadového hospodářství Olomouckého kraje	http://www.kr-olomoucky.cz/8-1-seznam-hlavnich-dokumentu-olomouckeho-kraje-cl-312.html
4	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2011 – 2014	http://www.kr-olomoucky.cz/8-1-seznam-hlavnich-dokumentu-olomouckeho-kraje-cl-312.html
	Mikroregiony, města a obce	
1	Strategický plán rozvoje města Prostějova 2010-2020	http://dataplan.info/cz/prostejov/rozvojove-zamery/strategie/strategicky-plan-rozvoje-mesta-prostejova-2010-2020
2	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Prostějově na období let 2014 - 2016	http://www.prostejov.eu/cz/obcan/magistrat/struktura-magistratu/odbor-socialnich-veci/komunitni-planovani-socialnich-sluzeb/dokumenty/
3	Strategie rozvoje mikroregionu Plumlovsko	http://www.plumlovsko.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=555113&id=14907&p1=1473

2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza

2.1. Profil území správního obvodu

2.1.1. Identifikace správního obvodu

SO ORP Prostějov představuje jeden ze 13 SO ORP Olomouckého kraje. Řešené území se rozprostírá v jihozápadní části kraje a leží při hranici s krajem Jihomoravským a Zlínským. Ostatními sousedy jsou již správní obvody Olomouckého kraje, a to na východě Přerov a Olomouc a na severu Litovel a Konice. Z geomorfologického hlediska tvoří území dvě hlavní, vzájemně se lišící oblasti – úrodná rovina Hornomoravského úvalu (Haná) ve východní a jižní části a kopcovitá Drahanská vrchovina v západní části. Část nížiny Hornomoravského úvalu je teplá a sušší, převážně bezlesá s množstvím polí a jiné zemědělské půdy. Jedná se o významnou zemědělskou oblast s půdami nejvyšších bonit. Část Drahanské vrchoviny je chladnější a vlhčí, jedná se o oblast do značné míry zalesněnou s méně úrodnými půdami. Bod s nejnižší nadmořskou výškou se nachází u obce Ivaň v jihovýchodní části správního obvodu (198 m n. m.), nejvýše leží Skalky u Protivanova (734 m n. m., nejvyšší vrchol Drahanské vrchoviny) na severozápadě. Území je odvodňováno převážně od severozápadu na jihovýchod řekami Romže a Hloučela a odtékají jako Valová. Jižní částí protéká řeka Haná. Lesy jsou na území správního obvodu zastoupeny pouze 15 % katastrální plochy, jde o druhé nejmenší zastoupení v rámci kraje. Většinu území tvoří zemědělská půda, zabírá 74 % celkové katastrální plochy obvodu, čímž se řadí na třetí místo v kraji. Celé území se nachází v mírně teplé a teplé podnebné oblasti s průměrnou roční teplotou kolem 8 °C a průměrný roční úhrn srážek se pohybuje mezi 600 - 700 mm. Klima oblasti je charakteristické dlouhým, teplým a mírně suchým létem. Přechodné období je krátké s mírně teplým jarem a mírně teplým podzimem. Zima je krátká, mírně teplá a velmi suchá, s krátkým trváním sněhové pokrývky. ORP Prostějov se rozkládá na území o rozloze 591,52 km2 s hustotou zalidnění vyšší, než je hustota kraje i ČR. Vyšší hustotu obyvatel způsobuje především vysoká koncentrace obyvatel ve městě Prostějov. Počtem obcí se řadí na první místo v Olomouckém kraji. V 76 obcích správního obvodu žije 98 298 obyvatel (rok 2012). Rozlohou, která činí 11 % kraje, je čtvrtým největším a podílem počtu obyvatel, který představuje cca 15 % kraje, je druhým největším (hned po Olomouci) správním obvodem v rámci kraje. Dominantní postavení v počtu obyvatel má město Prostějov s více než 44,5 tisíci obyvateli (přes 40 % obyvatel obvodu). V kategorii nad 1 000 obyvatel je zastoupeno 20 obcí, v kategorii 500 – 1 000 obyvatel 28 obcí a v kategorii do 500 obyvatel 28 obcí. Region má převážně zemědělský charakter. Jeho jméno je spojováno s úrodnou Hanou, správní obvod má tradici intenzivní rostlinné a živočišné výroby. Rostlinná výroba je zaměřena především na pěstování brambor, potravinářské pšenice, sladovnického ječmene, kukuřice na zrno a cukrovky. Stejně jako na zemědělskou výrobu je správní obvod orientován i na potravinářství (mlýny, cukrovary, zpracování mléčných a masných produktů, pivovary apod.). S průmyslem je spjato převážně centrum správního obvodu – město Prostějov a největší tradici zde má oděvní a strojírenský průmysl. Kromě toho je Prostějov světoznámý díky své palírně chutných ovocných nápojů. Průměrná nezaměstnanost v oblasti je nižší, než je celkově v Olomouckém kraji. Území Prostějovska je bohaté na přírodní památky a zajímavosti vyskytující se především v kopcovitých a skalnatých oblastech Drahanské vrchoviny. Nachází se zde více jak tři desítky chráněných území, z nichž k nejrozlehlejším patří Vitčický les, Blátka a Brus. Správní obvod nabízí řadu kostelů, muzea a galerie. Mezi významnější památky města Prostějov patří renesanční zámek, radnice s věží či dílo české secese Národní dům od profesora Jana Kotěry. Obec Plumlov se pyšní zámkem postaveným v manýristickém stylu v letech 1680 – 1688.

Mapa 1: Administrativní členění správního obvodu

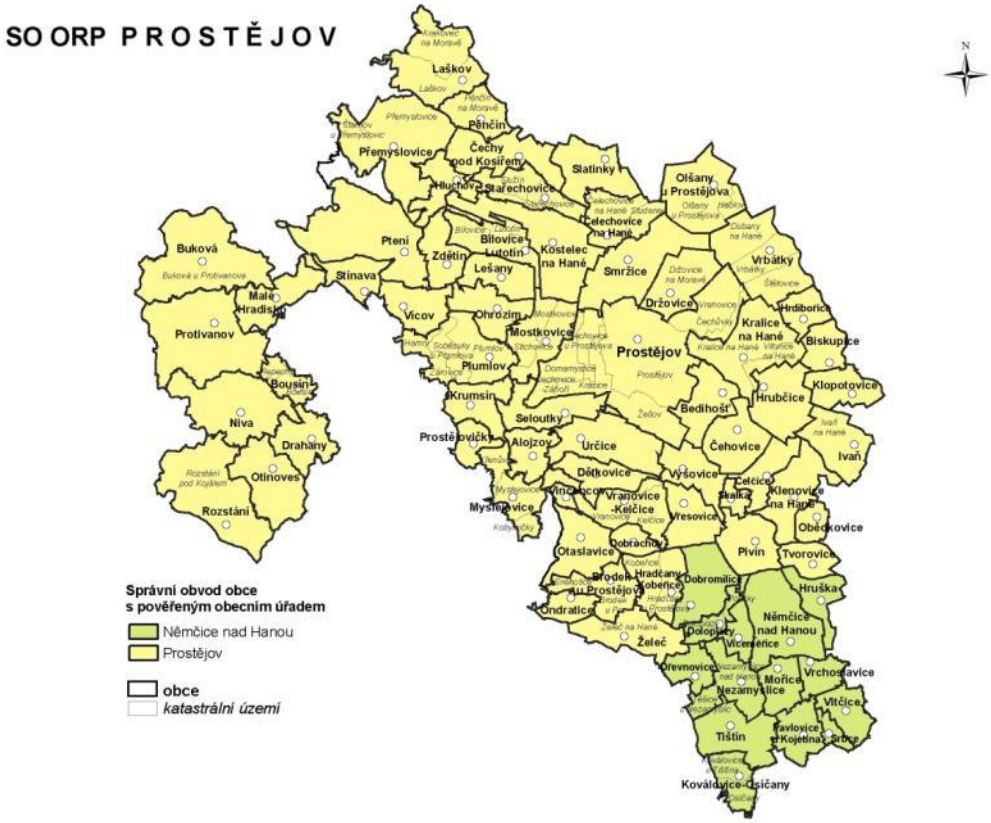

2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu

A. Obyvatelstvo a obce

Tab. 4: Charakteristika území ORP

OBCE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obcí	75	76	76	76	76	76	76	76
Počet částí obcí	113	113	113	113	113	113	113	113
Počet katastrálních území	106	106	106	106	106	106	105	105
Počet obcí se statutem města	4	4	4	4	4	4	4	4
Počet obcí se statutem městyse	x	4	6	6	6	6	6	6
POZEMKY								
Výměra v tis. ha	59,17	59,166	59,167	59,164	59,163	59,165	59,163	59,167
zemědělská půda	43,944	43,906	43,859	43,847	43,819	43,755	43,638	43,55
lesní pozemky	8,952	8,952	8,965	8,964	8,968	8,964	8,963	8,961
zastavěné plochy	1,244	1,25	1,257	1,256	1,262	1,27	1,274	1,281
Hustota zalidnění (osoby/km²)	165,5332	166,0548	166,6993	167,0982	167,3664	167,3844	166,3878	166,1348

Zdroj dat: ČSÚ

Tab. 5: Velikostní struktura obcí dle počtu obyvatel k 1.1.2014

Obce dle počtu obyvatel	do 500	500 - 1000	1000 – 2000	2000 – 3000	nad 40000
Počet obcí	29	26	18	2	1

Zdroj: MV ČR

Tab. 6: Demografický vývoj obyvatel v území ORP

Vývoj počtu obyvatel		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel celkem		97946	98248	98631	98862	99019	99033	98440	98297
v tom:	muži	47365	47537	47787	48024	48141	48157	47868	47798
	ženy	50581	50711	50844	50838	50878	50876	50572	50499
Věkové skupiny									
v tom ve věku:	0 - 14	14079	13946	13917	13972	14166	14343	14652	14713
	15 - 64	69116	69362	69445	69214	68861	68451	67020	66332
	65 +	14751	14940	15269	15676	15992	16239	16768	17252
Průměrný věk (celkem)			40,44	40,63	40,78	40,91	41,1	41,29	41,56
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		104,77	107,13	109,71	112,20	112,89	113,22	114,44	117,26
Muži									
v tom ve věku:	0 - 14	7175	7110	7103	7150	7229	7280	7468	7528
	15 - 64	34477	34600	34673	34621	34493	34360	33666	33296
	65 +	5713	5827	6011	6253	6419	6517	6734	6974
Průměrný věk			38,87	39,02	39,17	39,33	39,50	39,73	39,99
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		79,62	81,95	84,63	87,45	88,80	89,52	90,17	92,64
Ženy									
v tom ve věku:	0 - 14	6904	6836	6814	6822	6937	7063	7184	7185
	15 - 64	34639	34762	34772	34593	34368	34091	33354	33036
	65 +	9038	9113	9258	9423	9573	9722	10034	10278
Průměrný věk			41,92	42,13	42,29	42,40	42,50	42,77	43,05
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		130,91	133,31	135,87	138,13	138,00	137,65	139,67	143,05
Migrace (přírůstek na 1000 obyv.)									
Celková		92	302	383	231	157	14	43	-143
přirozená		-143	-57	110	63	-3	-111	-55	-106
stěhováním (mechanická)		235	359	273	168	160	125	98	-37

Zdroj dat: ČSÚ

Graf č. 1 : Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012

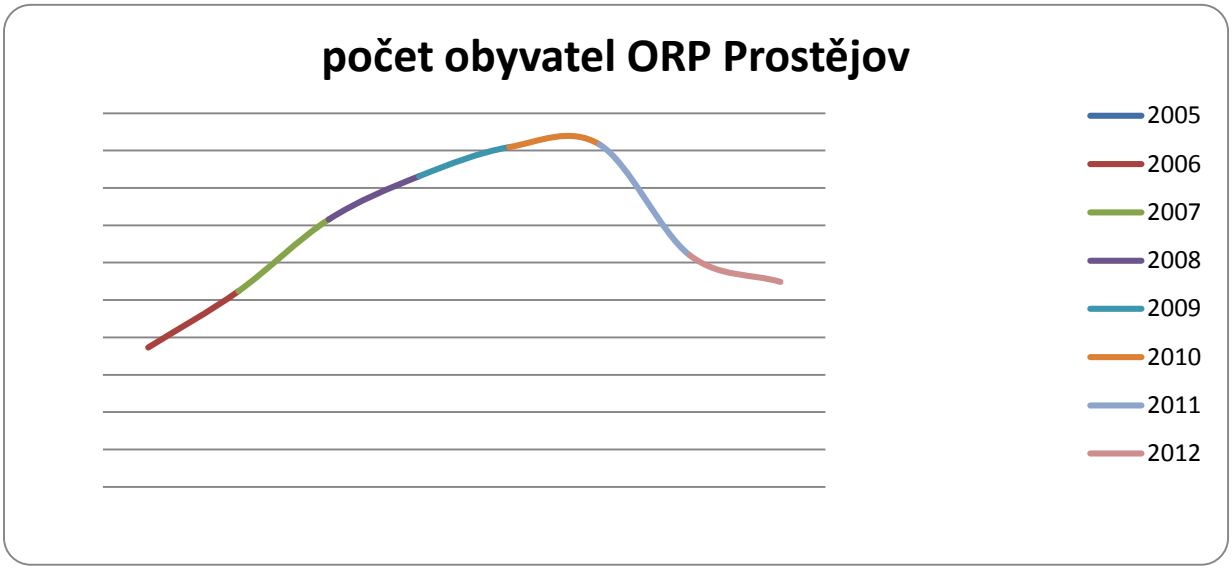

Zdroj dat: ČSÚ

ORP Prostějov je po ORP Olomouc nejlidnatějším ORP Olomouckého kraje. Z hlediska vývoje počtu obyvatel jde o stabilní region v rámci kraje i celé ČR. Meziroční změny celkové lidnatosti nepřevyšují v rámci období 2005 – 2012 půlprocentní hranici a přibližují se k ní spíše výjimečně.

Z hlediska věkové struktury obyvatelstva patří ORP Prostějov k regionům s nejvyšším indexem stáří v rámci kraje. Jak je patrné z tabulky č. 6, trend postupného zvyšování indexu stáří neustále pokračuje. Podíl počtu osob nad 65 let na celkové populaci ORP v posledních letech narůstá, současně s tím se také zvyšuje poměr počtu osob starších 65 let připadajících na osoby do 15 let; podíl osob v produktivním věku se pak snižuje. Přirozený přírůstek obyvatelstva se od roku 2010 pohybuje v záporných číslech a mechanická migrace jej postupně přestává dorovnávat. Z hlediska uvedených trendů lze konstatovat, že ORP Prostějov nijak výrazně nevybočuje z obecných dobových trendů v rámci celé ČR (či států západní Evropy), kdy faktory věkového složení populace či porodnost postupně „přispívají“ k poklesu celkového počtu obyvatel.

Přestože předpovědi demografického vývoje se zřetelem na současné podmínky a trendy nejsou příliš příznivé, již historie ukázala (mj. také v rámci ORP/okresu Prostějov), že nastavení různých opatření „pro-rodinné“ politiky ze strany státu, popř. jiné faktory (zaměstnanost, sociální systém, nastavení hodnot společnosti atd.) mohou zapříčinit ve vcelku krátké době zcela opačné vývojové tendence.

B. Občanská a technická vybavenost obcí správního obvodu

Občanskou a technickou vybavenost obcí ORP Prostějov ovlivňuje několik základních faktorů. Jedním z nejzákladnějších je samotná povaha regionu se silným centrálním městem (Prostějov) a potažmo velmi dobrá dostupnost a možnosti rychlé mobility obyvatelstva z ostatních obcí ORP právě do centrálního města, popř. do center okolních či jiných ORP (Olomouc, Vyškov, Kroměříž, Brno). Právě dobrá dostupnost center a mobilita obyvatelstva zapříčinila soustředění řady služeb, technické, kulturní, zdravotní či jiné infrastruktury do center regionů, současně s jejich úbytkem ve venkovských oblastech ORP Prostějov. Soběstačnost venkovských regionů ORP Prostějov tedy může být v některých ohledech omezena, naopak závislost obyvatelstva na centru posílena. Nejen v poslední době se stále

více, např. i mezi představiteli obcí, objevuje diskuze na téma infrastruktury či dostupnosti služeb pro co největší množství obyvatel regionu ve větší blízkosti jejich bydliště.

Tab. 7: Stručná charakteristika školství v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Počet obcí s MŠ	60	64%	ve městě Prostějov provozováno 12 MŠ
Počet obcí se ZŠ jen 1 stupeň	14	18%	
Počet obcí se ZŠ 1 i 2 stupeň	25	21%	ve městě Prostějov provozováno 10 ZŠ s 1. i 2. stupněm
Počet středních škol:			
-obory gymnázií	3	1,3%	Prostějov
-obory středních odborných škol a praktických škol	10	1,3%	Prostějov
-obory středních odborných učilišť a odborných učilišť	7	1,3%	Prostějov
Počet základních uměleckých škol	3	4%	Plumlov, Němčice nad Hanou, Prostějov
Počet konzervatoří	x	x	
Počet jazykových škol	x	x	
Počet vyšších odborných škol	x	x	
Počet vysokých škol	x	x	

Zdroj dat: ČSÚ – MOS (http://vdb.czso.cz/mos/)

Tab. 8: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP

Typ zařízení	**Hodnota**
Veřejná knihovna vč. poboček	89
Stálá kina	5
Divadlo	2
Muzeum (včetně poboček a samostatných památníků)	9
Galerie (vč. poboček a výstavních síní)	12
Kulturní zařízení ostatní	75
Středisko pro volný čas dětí a mládeže	19
Koupaliště a bazény	16
-z toho kryté	4

Hřiště (s provozovatelem nebo správcem)	157
Tělocvičny (vč. školních)	78
Stadiony otevřené	6
Stadiony kryté	3
Zimní stadiony kryté i otevřené	1
Ostatní zařízení pro tělo-výchovu (s provozovatelem nebo správcem)	46

Zdroj dat: ČSÚ – MOS (http://vdb.czso.cz/mos/)

Tab. 9: Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP

Typ zařízení	Hodnota
Sdružená ambulantní zařízení	x
Detašované pracoviště sdruženého ambulantního zařízení	1
Ambulantní zařízení	2
Detašované pracoviště ambulantního zařízení	x
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro dospělé	66
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro děti a dorost	34
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - stomatologa	65
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - gynekologa	12
Zařízení lékárenské péče	27
Nemocnice	1
Odborné léčebné ústavy	x
Léčebna pro dlouhodobě nemocné	2
Ostatní lůžková zařízení	1

Zdroj dat: ČSÚ – MOS (http://vdb.czso.cz/mos/)

Občanská vybavenost je na dobré úrovni co se četnosti týče, z velké části je ale soustředěna ve městě Prostějově. V téměř všech obcích je však veřejná knihovna, hřiště a společenský sál umožňující konání kulturních a společenských akcí, i když jejich technický stav či vybavenost není mnohdy vyhovující. Nedostačující je současná kapacita předškolních zařízení. Absence vysoké školy je kompenzována velmi dobrou dostupností univerzit v jiných částech Moravy, především Olomouc, Brno, popř. Zlín či Ostrava. Z pohledu občanů je velkým problémem dostupnost, resp. ztížená dostupnost praktického

lékaře pro dospělé, praktického lékaře – stomatologa, a to zejména v menších obcích regionu – velká spádová oblast lékařů, dlouhé čekací lhůty.

C. Ekonomická situace území, struktura ekonomiky území a trh práce

Tab. 10: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP

			Celkem	muži	ženy
Ekonomicky aktivní celkem			45 809	25 026	20 783
v tom:	zaměstnaní		40 382	22 467	17 915
	z toho podle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	37 387	21 414	15 973
		zaměstnavatelé			
		pracující na vlastní účet			
	ze zaměstnaných	pracující důchodci	1 572	769	803
		ženy na mateřské dovolené	887	0	887
	nezaměstnaní		4 585	2 129	2 456
Ekonomicky neaktivní celkem			47 395	19 846	27 549
z toho	nepracující důchodci		23 770	9 132	14 638
	žáci, studenti, učni		14 002	6 891	7 111
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou			3 882	2 209	1 673

Zdroj: ČSÚ

Tab. 11: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání

Vyjíždějící do zaměstnání a škol			Celkem
Vyjíždějící celkem			2 953
v tom	vyjíždějící do zaměstnání		2 380
	v tom	v rámci obce	1 030
		do jiné obce okresu	934
		do jiného okresu kraje	56
		do jiného kraje	146
		do zahraničí	214
	vyjíždějící do škol		573
	v tom	v rámci obce	352
		mimo obec	221

Zdroj: ČSÚ

Tab. 12: Charakteristika domácností

Hospodařící domácnosti podle typu	Hospodařící domácnosti
Hospodařící domácnosti celkem	7 276

v tom:	tvořené 1 rodinou			4 145
	v tom	úplné	bez závislých dětí	1 887
			se závislými dětmi	1 182
		neúplné	bez závislých dětí	462
			se závislými dětmi	614
	tvořené 2 a více rodinami			25
	domácnosti jednotlivců			2 482
	vícečlenné nerodinné domácnosti			572

Zdroj: ČSÚ

Tab. 13: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP

NEZAMĚSTNANOST	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Evidovaní uchazeči o zaměstnání	5182	5081	4233	3273	2250	2395	5128	5660	5169
z toho (%):	16,42%	17,26%	19,82%	21,20%	24,44%	21,00%	12,34%	12,74%	13,10%
občané se zdravotním postižením	851	877	839	694	550	503	633	721	677
z toho (%):	8,70%	8,72%	6,64%	6,05%	4,53%	5,09%	5,38%	6,13%	6,19%
absolventi	451	443	281	198	102	122	276	347	320
z toho (%):	39,17%	41,59%	42,31%	38,96%	38,31%	22,88%	14,12%	30,76%	38,96%
osoby s délkou evidence nad 12 měsíců	2030	2113	1791	1275	862	548	724	1741	2014
Volná pracovní místa	1002	911	809	769	900	247	64	88	152
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	5,17	5,58	5,2	4,3	2,5	9,7	80,1	64,3182	34
Míra nezaměstnanosti (%) za ORP	10,72	10,52	8,06	6,11	4,17	4,52	9,99	10,99	9,90

Zdroj: ČSÚ

Míra nezaměstnanosti v rámci ORP Prostějov je charakterizována nejprve výrazným poklesem v období let 2005-2008, až na cca 4,5%. Posléze od roku 2009, především v souvislosti s projevy hospodářské krize, je patrný významný – dvojnásobný – nárůst míry nezaměstnanosti. I přesto si ORP Prostějov (spolu s ORP Olomouc) udržuje dlouhodobě postavení pod krajským průměrem míry nezaměstnanosti.

Za charakteristický prvek z hlediska míry nezaměstnanosti v ORP Prostějov lze považovat sezónnost a také rozdílnost míry nezaměstnanosti z hlediska srovnání jednotlivých obcí ORP (vliv např. lokalit hrozících sociálním vyloučením – vyšší podíl romské populace apod.).
Z hlediska dlouhodobé nezaměstnanosti je ORP Prostějov průměrným ORP v rámci Olomouckého kraje a z pohledu počtu uchazečů na jedno volné pracovní místo byl před vypuknutím hospodářské krize na velmi dobré úrovni ve srovnání s ostatními ORP kraje.
Za problematický prvek nezaměstnanosti v rámci ORP Prostějov bývá pracovníky Úřadů práce označována často nízká flexibilita uchazečů o zaměstnaní na straně jedné a nízká ochota „vyškolit si pracovníka“ ze strany firem na straně druhé. Firmy poptávají na volná pracovní místa nejlépe již zkušené zaměstnance, uchazeči naopak často nejsou ochotni absolvovat potřebné rekvalifikace či vzdělání. Nastává tedy situace, kdy vedle vysokého počtu uchazečů o zaměstnaní existuje také nezanedbatelný počet volných pracovních míst.

Tab. 14: Charakteristika trhu práce v území ORP

EKONOMICKÉ SUBJEKTY SE SÍDLEM NA ÚZEMÍ ORP	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**
Ekonomické subjekty celkem (podle Registru ek. subjektů)	19359	19533	19967	20066	20459	20794	20324	20708	21020	20667
fyzické osoby celkem	16449	16563	16812	16807	17057	17248	16633	16862	17079	16692
z toho zemědělští podnikatelé	1439	1439	1468	1457	1422	1413	321	329	335	331
vyjádření v %	8,75%	8,69%	8,73%	8,67%	8,34%	8,19%	1,93%	1,95%	1,96%	1,98%
právnické osoby celkem	2910	2970	3155	3259	3402	3546	3691	3846	3941	3975
z toho obchodní společnosti	1433	1468	1541	1588	1660	1734	1764	1840	1892	1932
vyjádření v %	49,24	49,43	48,84	48,73	48,79	48,90	47,79	47,84	48,01	48,60
Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví ek. činnosti (%)										
zemědělství, lesnictví a rybářství	8,34	8,27	8,35	8,32	8,09	8,06	3,51	3,67	3,78	3,91
průmysl celkem	17,18	16,99	16,78	16,40	16,14	15,76	16,33	16,20	16,15	15,49
stavebnictví	10,53	10,68	10,88	11,28	11,45	11,82	12,75	12,84	12,73	12,58

velkoobchod, maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	35,00	34,41	33,93	33,30	33,35	32,01	31,78	31,11	30,39	29,73

Zdroj dat: ČSÚ

Podle odvětvové klasifikace ekonomických činností je možné za dvě početně nejsilnější oblasti z hlediska ekonomické činnosti subjektů označit jednak oblast velkoobchodu, maloobchodu, oprav a údržby motorových vozidel (cca 30% subjektů) a jednak také oblast průmyslu a stavebnictví (cca 28% subjektů). Co se týče zaměstnanosti obyvatel v ORP v těchto oblastech, zde je nejpočetnější zastoupení průmyslu a stavebnictví, dále velkoobchod a maloobchod a nezanedbatelnou složkou je také oblast školství, zdravotnictví a sociálních služeb. Prvkem - oblastí, kterou je nutné také zmínit je oblast zemědělství. Svou povahou je ORP Prostějov odedávna zemědělským regionem, ovšem vzhledem k technologickému pokroku a také s ohledem na plošně převládající charakter zemědělské činnosti (zemědělská družstva) již význam zemědělství z hlediska zaměstnanosti není příliš velký, samozřejmě s výjimkou některých regionů, kde stále zemědělská družstva patří k nejvýznamnějším zaměstnavatelům – např. Němčicko (Agrodružstvo Tištín aj.).

Většina ekonomických subjektů v rámci ORP spadá do kategorie fyzických osob (cca 80%) a většina ekonomických subjektů zaměstnává do 5-ti osob. Z toho vyplývá, že na území ORP je nejvýrazněji zastoupeno především drobné podnikání, přičemž velkých společností není příliš velké množství. Navíc, značné ztráty v tomto ohledu zapříčinilo ukončení činnosti OP Prostějov (4000 osob) či Eastern Sugar Česká Republika, a.s. (přes 250 osob) apod.

Také v oblasti pracovního trhu se projevuje značný význam centrálního města ORP – Prostějova, kdy zde nachází uplatnění řada obyvatel ostatních obcí ORP. Dobrá dopravní dostupnost do okolních ORP a jejich center pak opět napomáhá např. i zaměstnanosti obyvatel regionu mimo ORP Prostějov.

D. Doprava

V rámci sítě transevropských multimodálních koridorů byl na území ČR vymezen i multimodální koridor, jehož úsek větve VI.B (Katovice) – Ostrava – Hranice - Přerov – Brno prochází územím SO ORP Prostějov.

Jižní částí území SO ORP Prostějov prochází koridor dálnice D1 v trase: D1 (Vyškov) – Kroměříž – Přerov – Lipník nad Bečvou.

Na území SO ORP Prostějov probíhá jižní částí území ve směru východ-západ silnice II/47 (souběžně s dálnicí D1), severojižním směrem potom rychlostní komunikace R46, jež plní úlohu páteřní komunikace nadmístního významu. Jejich trasa je následující:

R46 (Vyškov) – Prostějov – Olomouc

II/47 (Vyškov) – Nezamyslice – Vrchoslavice – (Kroměříž – Hulín)

Základem komunikačního systému v území SO ORP Prostějov jsou další silnice II. třídy, jež zajišťují dopravní obslužnost jednotlivých obcí uvnitř území a dostupnost sídla ORP Prostějov, ale tvoří i součást základní komunikační sítě Olomouckého kraje. Mezi významné tahy nadregionálního významu byla zařazena i silnice II. třídy v trase:

II/150 (I/43) – Boskovice – Protivanov – Prostějov – Brodek u Přerova – Přerov – (Bystřice pod Hostýnem – Loučka – Valašské Meziříčí).

Mezi tahy krajského významu byly na správním území ORP Prostějov zařazeny následující silnice II. třídy:

II/366 Prostějov – Kostelec na Hané
II/367 Prostějov – Bedihošť – Čelčice – (Kojetín – hranice kraje)
II/377, II/378 Mostkovice – Plumlov – (Tišnov)
II/434 Bedihošť – (Tovačov – Troubky – Přerov – Lipník nad Bečvou)
II/449 Prostějov – (Slatinice – Senice na Hané – Litovel – Uničov)

Uvedené komunikace základní sítě na území SO ORP Prostějov dále doplňuje následující silnice II. třídy:

II/433 Prostějov – Výšovice – Němčice nad Hanou – (Morkovice-Slížany – Střílky)

Tento základní systém je dále doplněn poměrně hustou sítí silnic III. třídy, které zajišťují zpřístupnění ostatních sídel neležících na hlavních trasách a jejich napojení na vyšší komunikační systém.

Základní železniční síť na území SO ORP Prostějov je tvořena následujícími úseky celostátních drah. Územím SO ORP Prostějov probíhá trať č. 300, jež je součástí nadřazeného kolejového systému, v následující trase:

trať č. 300 (Brno-Vyškov) – Nezamyslice – (Kojetín – Přerov).

Mezi ostatní celostátní železniční tratě jsou zařazeny:

trať č. 271 Prostějov – Chornice
trať č. 275 Prostějov – Kostelec na Hané – Olomouc
trať č. 301 Olomouc – Nezamyslice

Podíl obcí s dostupností železniční přepravy z celkového počtu obcí na hodnoceném území je nízký. Četnost vlakových spojení je relativně dostatečná.

E. Těžba nerostných surovin, průmyslová výroba a stavebnictví, řemesla a jiné drobné podnikatelské aktivity, komerční služby a maloobchodní sféra, inovace

Těžba nerostných surovin: Na území ORP se netěží téměř žádné nerostné suroviny, až na stavební kámen, cihlářskou surovinu, vápenec a štěrkopísky. Řemesla a jiné drobné podnikatelské aktivity, komerční služba a maloobchodní sféra ORP Prostějov měla k 31. 12. 2012 20 667 ekonomických subjektů. Z toho 16 692 byly fyzické osoby. Rozptyl druhu podnikání, obchodu a služeb je v území velice široký. V ORP Prostějov jsou zastoupeny všechny velikosti podnikání, tzn. od malých podnikatelů po velké podniky. Ve městě Prostějov se v současné době nachází mnoho supermarketů, do kterých dojíždějí obyvatelé z okolních obcí. Jelikož je území ORP dobře dopravně dostupné, je zde velká rozmanitost obchodů i podnikání. Většina i menších obcí má na svém katastru ochod se smíšeným zbožím.

Město Prostějov má na svém území velké množství obchodních řetězců, kde občané i ze vzdálenějších míst ORP mohou nakoupit vše potřebné. Mezi největší zaměstnavatele v ORP Prostějov patří: DT - Výhybkárna a strojírna, a.s., FTL - First Transport Lines, a.s., Gala, a.s., Hanácké železárny a pérovny, a.s., Helar, s.r.o., Javořice, a.s., Makovec, a.s., Město Prostějov, Mubea - HZP, s.r.o., Toray Textiles Central Europe, s.r.o., Železárny Annahütte, spol. s r. o. a HOPI s.r.o.

Nejrozšířenější průmyslová odvětví v ORP Prostějov jsou strojírenství, stavebnictví, doprava a potravinářský průmysl. Nezanedbatelným odvětvím je i přes zánik podniku OP Prostějov textilní průmysl.

F. Ekologická situace a ochrana životního prostředí, zemědělství a lesnictví

Ekologická situace a ochrana životního prostředí: Na území ORP se v současné době nenachází žádné významnější ekologické zátěže. V současné době probíhá revitalizace území bývalého podniku OP

Prostějov, kde v roce 2014 proběhla demolice hlavní budovy. V budoucnu dojde k novému využití tohoto území v oblasti soukromých podnikatelských aktivit.
Velkoplošná chráněná území typu národní park a chráněná krajinná oblast se v území ORP nevyskytují. Jsou zde pouze menší chráněná území typu evropsky významná lokalita, přírodní rezervace a přírodní památka. Významnou část území také zaujímá přírodní park Velký Kosíř, který se rozkládá v severní části území okolo stejnojmenného vrcholu Drahanské vrchoviny.
Lesnatost území tvoří pouhých 15,2 % , což je o více než polovinu méně než je lesnatost Olomouckého kraje a lesnatost ČR. Lesy jsou soustředěné spíše na severu a severozápadě území, ve středu území je jedna větší lesnatá oblast (Seloutky, Alojzov). Zbytek území je velmi málo lesnatý, což je ovlivněno hlavně oblastí Hané, která má velmi kvalitní zemědělskou půdu. V jižní části území leží řada obcí s nulovým podílem lesa, celkem 28 obcí má podíl lesa menší než 1%. Téměř 75% území zaujímá zemědělská půda.
Zemědělství: Na území ORP se nachází tyto velké zemědělské podniky: Agrodružstvo Tištín, Cukrovar Vrbátky a. s., Hospodářské družstvo Určice, družstvo, Agrispol Mořice, ZD Klenovice na Hané, družstvo, Zemědělské družstvo Vícov, AGRO Rozstání, družstvo. Z tohoto seznamu lze dovodit, že na ORP Prostějov je úrodná půda, jedná se převážně o černozemě a místy i hnědozemě. Díky tomuto faktu řadíme mezi nejrozšířenější plodiny následující: pšenice, ječmen, kukuřice, řepka, cukrovka, mák, vojtěška, sója. Lesnictví: Na severní části území ORP se nachází větší plochy lesů. V obci Ptení se nachází i dřevozpracující firma, a to Pila Ptení.

G. Technická infrastruktura (elektroenergetika, plynárenství, teplárenství, dálkovody, telekomunikace, vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu, odpadové hospodářství, vodní hospodářství, ochrana před povodněmi a živelními pohromami)

Následující tabulka nabízí přehled o tom, jaké sítě mají jednotlivé obce ORP Prostějov. Všechny dané obce jsou přitom napojeny na elektrickou síť. Většina obcí také nemá problém s telekomunikačním signálem. Jedním z problémů je absence splaškové kanalizace a tím pádem znečištění místních toků.

Tab. 15: Technická infrastruktura obcí

Název obce	Kanalizace		Plynofikace	Vodovod	Sbor dobrovolných hasičů	Požární hydrant
	s napojením na ČOV	bez napojení na ČOV				
Alojzov	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Bedihošť	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Bílovice-Lutotín	NE	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Biskupice	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Bousín	NE	NE	ANO	ANO	NE	ANO
Brodek u Prostějova	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Buková	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Bystročice	ANO	NE	ANO	ANO	NE	ANO
Čehovice	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO

Čechy pod Kosířem	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Čelčice	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Čelechovice na Hané	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Dětkovice	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Dobrochov	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Dobromilice	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Doloplazy	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Drahany	NE	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Držovice	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Dřevnovice	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Hluchov	NE	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Hradčany-Kobeřice	NE	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Hrdibořice	ANO	NE	ANO	ANO	NE	ANO
Hrubčice	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Hruška	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Iváň	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Klenovice na Hané	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Klopotovice	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Kostelec na Hané	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Koválovice-Osíčany	ANO	NE	ANO	NE	ANO	
Kralice na Hané	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Krumsín	ANO	NE	ANO	NE	ANO	ANO
Laškov	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Lešany	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Malé Hradisko	NE	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Mořice	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Mostkovice	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Myslejovice	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Němčice nad Hanou	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Nezamyslice	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Niva	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Obědkovice	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Ohrozim	NE	ANO	ANO	ANO	NE	ANO
Olšany u Prostějova	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Ondratice	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Otaslavice	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Otinoves	NE	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Pavlovice u Kojetína	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Pěnčín	NE	NE	ANO	ANO	ANO	ANO

Pivín	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Plumlov	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Prostějov	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Prostějovičky	NE	ANO	ANO	NE	ANO	ANO
Protivanov	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Přemyslovice	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Ptení	NE	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Rozstání	NE	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Seloutky	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Skalka	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Slatinky	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Smržice	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Srbce	NE	ANO	ANO	NE	ANO	ANO
Stařechovice	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Stínava	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Tištín	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Tvorovice	NE	ANO	ANO	ANO	NE	NE
Určice	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Víceměřice	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Vícov	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Vincencov	NE	ANO	ANO	NE	NE	NE
Vitčice	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Vranovice-Kelčice	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Vrbátky	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Vrchoslavice	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Vřesovice	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	NE
Výšovice	ANO	NE	ANO	ANO	NE	ANO
Zdětín	NE	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Želeč	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO

Zdroj: místní šetření

Napojení obyvatel na veřejné vodovody se dá v rámci celého ORP Prostějov charakterizovat jako velmi dobré, vyskytují se pouze místní lokální problémy s kvalitou a zajištěním dostatečného zdroje pitné vody, např. v obci Vincencov. Zjevně horší situace je u kanalizačních sítí a čistíren odpadních vod. Naopak plynofikace obcí nepředstavuje v území větší problém.

Provoz tepelných zařízení dodávajících teplo je zastoupen převážně ve městě Prostějově, a to prostřednictvím systému domovních a blokových kotelen na zemní plyn, soustavou centrálního zásobování a v zanedbatelném množství také individuálními zdroji, které využívají zemní plyn a elektrickou energii. Nároky na vytápění se postupně v důsledku zlepšování tepelně-izolačních vlastností budov snižují.

Výroba elektrické energie v ORP Prostějov je zastoupena větrnými elektrárnami na západě území (Protivanovsko) a také četnými solárními elektrárnami v celém území ORP. Zásobování elektrickou energií území je zajištěno formou dodávky od několika energetických společností, převažuje však společnost E-ON.

Ve správním území ORP Prostějov je zbudováno několik protipovodňových opatření technického charakteru. V katastrálních územích se jedná o suché retenční nádrže pro ochranu sídel, např. poldr Vincencov, poldr Želeč a poldr Sněhotice. Vodní toky Haná, Brodečka, Hloučela, Valová (Romže) a Český potok mají vymezená záplavová území pro Q_5, Q_{20} a Q_{100} a dále aktivní zónu záplavového území Q_{100}.

V ORP Prostějov existuje kvalitní systém svozu odpadů. Velmi dobře funguje systém třídění recyklovatelných složek komunálních odpadů a jejich dalšího využití. V různorodém spektru provozoven odpadových společností lze v širokém zastoupení najít zařízení pro využití stavebních odpadů (třídičky, drtičky), zařízení pro energetické využití odpadů (spalovny), dále provozovny pro úpravu a využití biologicky rozložitelných odpadů (kompostárny, bioplynové stanice) a v neposlední řadě také zařízení pro úpravu nebezpečných odpadů. Nelze zapomínat ani na environmentálně zabezpečené skládky odpovídající všem evropským normám a mnoho dalších zařízení, která se na trhu s odpady uplatňují.

H. Rekreace, památky a cestovní ruch

Mezi nejvýznamnější památky města Prostějova patří renesanční zámek, radnice s 66 m vysokou věží s věžními hodinami a také dílo české secese Národní dům od prof. Jana Kotěry. Tradici zde má pořádání národní recitační přehlídky Wolkerův Prostějov, za návštěvu stojí zdejší muzeum a galerie. Ale nejen v Prostějově najdeme spoustu zajímavých míst. V celém území ORP můžeme navštívit kulturní či přírodní pozoruhodnosti. Kousek od Prostějova se nachází město Plumlov, známé především zámkem a přehradou. V Kostelci můžeme navštívit Pamětní síň Petra Bezruče. Další obcí v území ORP, která má přidělený statut města, jsou Němčice nad Hanou ležící na břehu říčky Hané. Ve městě se nachází mnoho církevních památek (Kostel sv. Maří Magdalény, Socha sv. Judy Tadeáše, Socha sv. Jana Nepomuckého, Mariánský sloup a mnoho dalších).

Široké veřejnosti jsou známé lázně v obci Skalka se svými alkalicko-sirnatými prameny. Za návštěvu stojí zámek Čechy pod Kosířem spjatý se jménem malíře Josefa Mánesa. V blízkosti se rozprostírá přírodní park Kosíř s nejvyšším vrcholkem Hané, Velkým Kosířem (442 m. n. m), přezdívaným "Hanácký Mont Blank". Na vrcholu kopce je mohyla na památku Františka Palackého. K pěším túrám i cyklistickým výletům na horských kolech je vyhledávaná a turistickými značkami značená Naučná stezka Velký Kosíř. Za návštěvu stojí Muzeum historických kočárů v Čechách pod Kosířem a řada drobných regionálních muzeí. V území ORP je vybudováno mnoho cyklostezek hojně využívaných jak cyklisty, tak in-line bruslaři. K aktivnímu odpočinku i relaxaci slouží na mnoha místech sady, lesoparky, víceúčelové sportovní haly, bowlingová centra, aquaparky, bazény, tenisové areály a podobně. Společenský život v regionu je po celý rok již po generace spojen s obyčeji a lidovými tradicemi jako jsou místní hody, vodění medvěda a pochování basy, velikonoční pomlázka či vánoční tradice. Tradičními regionálními gastronomickými výrobky Prostějovska jsou např. oblíbený plísňový sýr Niva (vyráběný v obci Otinoves), Prostějovská Starorežná (vyráběná od 2. poloviny 17. století podle tradičních receptur v Palírně u Zeleného stromu Prostějov) a jiné lihoviny, cukr z cukrovaru Vrbátky. Krom těchto vyjmenovaných turistických lákadel zde naleznete řadu sakrálních památek, muzeí, ale hlavně malebnou krajinu lákající k procházkám a cykloturistice.

Přestože region až na výjimečné lokality (Plumlovská přehrada, rekreační středisko Baldovec aj.) není příliš atraktivní pro pobytovou turistiku (týdenní a delší pobyty), jeho velký potenciál tkví v možnosti

krátkodobých výletů, a to díky množství místních výše popsaných atraktivit, zbudovaných cyklostezek a pěších tras a také četnosti stravovacích a ubytovacích zařízení.

2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území

Následující tabulka uvádí počty obcí s platným územním plánem a strategickým plánem (programem rozvoje obce nebo jiným koncepčním dokumentem řešící rozvoj) v rámci správního obvodu.

Tab. 16: Územní a strategické plánování

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu obcí	Komentář
Počet obcí s platným územním plánem	59	78%	
Počet obcí s plánem v přípravě	17	22%	
Počet obcí se strategickým plánem (nebo programem rozvoje obce)			Strategické dokumenty obcí ORP Prostějov jsou různorodého charakteru, aktuálnosti a kvalitativní úrovně. Často se jedná o prostý souhrn základních priorit, resp. konkrétních projektových záměrů. Především v případě měst či větších obcí jsou však strategické dokumenty zpracovány a pravidelně aktualizovány.

Zdroj dat: místní šetření, www stránky obcí apod.

Se zásadami územního rozvoje kraje je možné se seznámit na webových stránkách krajského úřadu Olomouckého kraje: http://www.kr-olomoucky.cz/uzemni-planovani-cl-19.html
K dalším významným dokumentům z hlediska územního plánování patří:

- Zásady územního rozvoje Olomouckého kraje – právní stav po aktualizaci č. 1: http://portalup.glips.eu/ZUR/pravni_stav/A_ZUR_OK-pravni_stav_po_akt_1-text.pdf
- Grafická část Zásad ÚR Olomouckého kraje: http://www.kr-olomoucky.cz/graficka-cast-vyrok-cl-1011.html
- Zpráva o uplatňování zásad územního rozvoje Olomouckého kraje v uplynulém období (07/2011 – 05/2014): http://www.kr-olomoucky.cz/clanky/dokumenty/3818/zprava.pdf
- Rozbor udržitelného rozvoje území pro SO ORP Prostějov: http://www.mestopv.cz/files/Urad/SU/ruru_2012.pdf
- Územně analytické podklady SO ORP Prostějov: http://www.mestopv.cz/uap/

Z územního plánování na úrovni obcí (územní plány jednotlivých obcí), kraje (zásady územního rozvoje) a státu (politika územního rozvoje) plynou následující významná omezení, příležitosti či limity. Priority územního plánování a koncepce v rámci jednotlivých tematických oblastí na území Olomouckého kraje podrobně rozpracovává dokument: *Zásady územního rozvoje Olomouckého kraje – právní stav po aktualizaci č. 1 (dostupný na: http://portalup.glips.eu/ZUR/pravni_stav/A_ZUR_OK-pravni_stav_po_akt_1-text.pdf)* Problémy k řešení, popř. požadavky a podmínky v zásadách územního rozvoje Olomouckého kraje řeší dokument: *Zpráva o uplatňování zásad územního rozvoje Olomouckého kraje v uplynulém období (07/2011 – 05/2014) (dostupný na: http://www.kr-*

olomoucky.cz/clanky/dokumenty/3818/zprava.pdf). Požadavky, příležitosti či limity jednotlivých obcí v rámci ORP Prostějov jsou rozpracovány v materiálu: *Rozbor udržitelného rozvoje území pro SO ORP Prostějov (dostupný na: http://www.mestopv.cz/files/Urad/SU/ruru_2012.pdf).*

Vnější vazby území na regionální a nadregionální úrovni, příhraniční spolupráce:
V rámci tradičního, historicko-geografického pojetí je území ORP Prostějov součástí země moravské, resp. moravskoslezské. Území ORP Prostějov spadá v rámci současného nastavení administrativního členění ČR pod Olomoucký kraj. Svou polohou v rámci ČR není příhraničním regionem, což do určité míry omezuje možnost realizace územně propojených příhraničních projektů. Na druhé straně, právě prostřednictvím své příslušnosti k Olomouckému kraji je také ORP Prostějov zařazeno mezi potenciální partnery v rámci česko-polské přeshraniční spolupráce.
Přirozené vazby území jsou tvořeny především infrastrukturou – silniční, železniční spojení, mobilita osob (zaměstnání, studium apod.). Zde lze jmenovat okolní regiony – Jihomoravský kraj (Vyškov, Brno), Zlínský kraj (Kroměříž, Zlín), Moravskoslezský kraj (Ostrava) či samozřejmě jiná ORP přímo v kraji Olomouckém (Olomouc, Přerov, Šumperk atd.).
Určitá forma nad-regionální spolupráce je v současné době zakládána na půdorysu integrovaného nástroje územních investic pro programové období EU 2014-2020 (nástroj ITI) v rámci tzv. trojměstí Olomouc – Prostějov – Přerov, kdy jsou a budou připravovány cílené, finančně rozsáhlé investice či opatření směřující ke zvýšení konkurenceschopnosti daného regionu – střední Moravy.

2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje

Následující tabulka popisuje stručně klíčové aktéry rozvoje území správního obvodu.

Tab. 17: Popis klíčových aktérů

Název údaje	Počet aktérů toho druhu	Komentář
Město Prostějov	1	Obec s rozšířenou působností pro 76 obcí. Obec s pověřeným obecním úřadem pro 62 obcí. Město Prostějov je přirozeným a také největším centrem území (centrum zaměstnání, služeb, podnikání, infrastruktury a občanské vybavenosti, školství, zdravotnictví, centrum výkonu státní správy pro dané území). Rozsahem největší průmyslová zóna v ORP – plochy pro podnikání.
Město Němčice nad Hanou	1	Obec s pověřeným obecním úřadem pro 14 obcí v rámci ORP Prostějov. Centrum výkonu státní správy pro dané území (stavební, životní prostředí apod.). Přirozené centrum jižní části ORP.
Města	4	**Prostějov** **Kostelec na Hané** **Němčice nad Hanou** **Plumlov** Přirozená větší centra v rámci území. Aktéři rozvoje území, pomáhají podporovat a rozvíjet kvalitu života obyvatel - soustředěny služby, podnikání, občanská vybavenost.

Ostatní obce SO	72	Obce jsou zásadními aktéry pro rozvoj území, pomáhají podporovat kvalitu života jejích obyvatel, pečují či spolu-pečují o rozvoj území. Vzájemnou kooperací a spoluprací mohou dosáhnout intenzivnějších a rozsáhlejších (geograficky, tematicky) rozvojových aktivit.
Kraj Olomoucký	1	Správa silnic, doprava a dopravní obslužnost, zřizovatel sociálních služeb, školství, zdravotnictví, tvorba zásad územního rozvoje kraje, dotace.
Stát	1	Politika územního rozvoje, tvorba zákonů a legislativy, týkající se obcí i ostatních aktérů a jejich fungování i činnosti. Příprava a řízení dotačních programů – územního rozvoje apod. Páteřní komunikace (dálnice D1 apod.), vlastnictví pozemků – součást území určeného k rozvoji.
Státní instituce	22	Uvedené státní instituce v rámci ORP Prostějov usnadňují občanům vyřízení si záležitostí v místě nebo poblíž bydliště a zlepšují tím kvalitu života v území. Jsou také funkčním článkem a propojovacím prvkem státní správy, samosprávy a veřejnosti – vykonávají důležité činnosti spojené s fungováním státu i s územním rozvojem (vyjadřování, kontrolní činnost, zaměstnanost, podnikání, sociální oblast, doprava, školství atd.). Státní instituce působící v ORP Prostějov: **Česká obchodní inspekce - Inspektorát Moravskoslezký a Olomoucký** Krapkova 3, 779 00 Olomouc tel.: 585 223 317 www.coi.cz **Finanční úřad pro Olomoucký kraj** **územní pracoviště Prostějov** Křížkovského 1, 796 01 Prostějov tel.: 582 327 111 www.financnisprava.cz **Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových** **odloučené pracoviště Prostějov** Rejskova 28, 796 01 Prostějov tel.: 582 302 582 www.uzsvm.cz **Katastrální úřad pro Olomoucký kraj** **katastrální pracoviště Prostějov** Komenského 14, 796 01 Prostějov tel.: 582 302 511 www.cuzk.cz **Úřad práce ČR** **kontaktní pracoviště Prostějov** Plumlovská 36, 796 01 Prostějov tel.: 950 154 111 http://portal.mpsv.cz

Státní sociální podpora
Lutinovova 1, tel.: 950 154 510, 530
http://portal.mpsv.cz
Česká správa sociálního zabezpečení
Okresní správa sociálního zabezpečení Prostějov
Plumlovská 36, 796 01 Prostějov
tel.: 582 300 511, fax: 582 300 575

Oddělení důchodového pojištění a referát LPS
Újezd 10, 796 01 Prostějov
tel.: 582 300 589, LPS - 582 300 559
www.cssz.cz

Agentura pro zemědělství a venkov
A. Krále 1552/4, 796 01 Prostějov
tel.: 582 406 045 (ústředna)

Krajská veterinární správa pro Olomoucký kraj
Podatelna Prostějov
Za Kosteleckou ul. 3902, 796 04 Prostějov
tel.: 582 345 211, 222

Policie ČR - okresní ředitelsví
Újezd 12, 796 01 Prostějov, tel.: 158
ústředna: 974 781 230, fax: 974 781 900
www.policie.cz

Oddělení služby pro zbraně a bezpečnostní materiál
A. Krále 3, 796 01 Prostějov
tel.: 974 781 301 - 3

Policie ČR – jednotlivá obvodní oddělení

Okresní soud
Havlíčkova 16, 796 01 Prostějov
tel.: 582 401 611, fax: 582 342 276
http://portal.justice.cz

Okresní státní zastupitelství v Prostějově
Rejskova 14, 796 01 Prostějov
tel.: 582 319 011
fax: 582 319 030, 035
http://portal.justice.cz

Mediační a probační služba
Svatoplukova 53, 796 01 Prostějov
tel.: 582 361 561, 731 692 745
www.pmscr.cz

		Okresní agrární komora Kollárova 9, 796 01 Prostějov tel. 582 330 706, 582 338 565 fax: 582 330 706 www.agrocr.cz **Krajská hygienická stanice Olomouckého kraje se sídlem v Olomouci** **územní pracoviště Prostějov** Šafaříkova 49, 796 01 Prostějov tel.: 582 338 501, 582 305 760 fax: 582 305 762 e-mail: podatelna@pv.khsolc.cz www.khsolc.cz **Zemský archiv v Opavě - Státní okresní archiv Prostějov** Třebízského 1-3, 796 01 Prostějov tel.: 582 301 511 fax: 582 301 555 www.archives.cz **Státní pozemkový úřad Prostějov** A. Krále 4, 796 01 Prostějov tel.: 582 406 011 fax: 582 406 015 www.spucr.cz **Okresní hospodářská komora** Lidická 6, 796 01 Prostějov tel.: 582 332 489 www.ohkpv.cz **Česká pošta, s. p. – více poboček**
Mikroregiony:	9	**Kostelecko** (100% obcí v ORP Prostějov) **Mikroregion Protivanovsko** (100% obcí v ORP Prostějov) **Mikroregion Kosířsko** (18% obcí v ORP Prostějov) **Mikroregion Plumlovsko** (100% obcí v ORP Prostějov) **Němčicko** (100% obcí v ORP Prostějov) **Předina** (100% obcí v ORP Prostějov) **Sdružení obcí mikroregionu Království** (1% obcí v ORP Prostějov) **Svazek obcí mikroregionu Střední Haná** (15% obcí v ORP Prostějov) **Svazek obcí Prostějov – venkov** (100% obcí v ORP Prostějov) Na území ORP působí několik mikroregionů (viz výše). Vzhledem k velikosti a různorodosti území ORP neplní žádný z těchto mikroregionů „vůdčí“ roli. Mikroregiony vyvíjejí svoji činnost při vzájemném respektu. Většinou je či může být hlavním předmětem činnosti těchto organizací určitá koordinace postupů při řešení problémů týkajících se: - rozvoje samosprávy obcí

		- hospodářského, sociálního a kulturního života obcí - vztahu k orgánům krajské správy a státní správy - další společné aktivity - rozvoj technické infrastruktury v obcích - vzájemná pomoc při řešení problematiky životního prostředí, v oblasti odpadů, znečištění ovzduší a vodních toků - podpora řešení dopravní obslužnosti týkající se více obcí - rozvoj cestovního ruchu a venkovské turistiky při současném řešení dalších akcí místních programů rozvoje jednotlivých obcí - společná řešení sociálních služeb a zdravotní péče - podpora společných řešení směřujících k vyjasnění majetkových poměrů ve vlastnictví obcí, společná příprava komplexních pozemkových úprav - řešení nezaměstnanosti podporou rozvoje malého a středního podnikání - společná příprava mikroregionálních projektů (společné vyhledávání, jednání s peněžními ústavy o garancích pro financování…) Ne vždy a ve všech případech se mikroregionům ORP Prostějov v těchto oblastech daří rozsáhlá či kvalitní spolupráce, nicméně potenciál v tomto směru zde jednoznačně existuje.
MAS (místní akční skupiny)	5	**Region Haná o.s.,** **Prostějov venkov o.p.s.,** **Na cestě k prosperitě, o. s.,** **MAS Střední Haná o.p.s.,** **MAS Moravský kras, o. s.** Významný partner obcí, DSO v rámci ORP a blízkého okolí v oblasti regionálního rozvoje - umožňuje realizaci drobnějších projektů v oblasti obnovy a rozvoje venkova. Umožňuje propojovat záměry a tvořit diskusní a vyjednávací platformu pro aktéry rozvoje území z řad veřejné správy, neziskového sektoru, soukromého podnikatelského sektoru, veřejnosti atd.
Významní zaměstnavatelé	12	Nejvýznamnější zaměstnavatelé v rámci ORP Prostějov: **DT - Výhybkárna a strojírna, a.s.,** **FTL - First Transport Lines, a.s.,** **Gala, a.s.,** **Hanácké železárny a pérovny, a.s.,** **Helar, s.r.o.,** **Javořice, a.s.,** **Makovec, a.s.,** **Město Prostějov,** **Mubea - HZP, s.r.o.,** **Toray Textiles Central Europe, s.r.o.** **Železárny Annahütte, spol. s r. o.** **HOPI s.r.o.**

		Naprostá většina významných zaměstnavatelů působí přímo ve městě Prostějov (podniky nad 250 zaměstnanců). Tito zaměstnavatelé mají značný vliv na zaměstnanost a konkurenceschopnost regionu – životní úroveň obyvatel, potažmo územní rozvoj.
MŠ, ZŠ, SŠ	viz tab. 19, kap. 3 – téma 1 - Školství	Vzdělávací systém na území ORP jako celek představuje jednu ze základních prerekvizit dlouhodobého územního rozvoje. Školy mateřské, a především pak základní a střední určují charakter a kvalitu vzdělání obyvatel regionu, a tím možnosti takto získaného potenciálu využít pro rozvoj v řadě oblastí.
Spolky, neziskové organizace, církve a jejich organizace	nelze přesně určit, řádově se jedná o stovky organizací a subjektů tohoto typu	Kulturní a společenský život na venkově i ve městech má zásadní roli pro zachování a rozvíjení kvality života obyvatel a současně napomáhá k udržení jeho obyvatel v této venkovské oblasti. Důležité je zejména pravidelné setkávání obyvatel a společné řešení problémů, a také zapojení všech skupin obyvatel. V regionu se jedná o sbory dobrovolných hasičů, sportovní organizace a místní a zájmové spolky a sdružení. Velký význam mají a budou mít také církevní organizace – farnosti, vzhledem k vlastnictví značného množství nemovitostí.

Zdroj: místní šetření, internet, rozhovory se starosty

2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu

Tab. 18: SWOT analýza

Silné stránky:	**Slabé stránky:**
1. relativně kvalitní životní prostředí: na území ORP se nenachází žádné významnější ekologické zátěže. Absence nadměrných znečišťovatelů ovzduší v regionu. Nejsou prokázány negativní dopady kvality ovzduší, vod či prostředí na zdraví obyvatel ORP.	1. špatný technický stav silnic (zejména III. třídy): v různých částech území ORP
2. rozvinutá spolupráce obcí: existence 9 funkčních mikroregionů v rámci území ORP – více viz. tab. č. 14 – Aktéři územního rozvoje.	2. nedostatek pracovních příležitostí v obcích ORP, závislost velké části ORP na centrálním městě (Prostějov), nutnost dojíždět za prací
3. bohatý spolkový život: řada subjektů v obcích ORP: sbory dobrovolných hasičů, sportovní organizace a místní a zájmové spolky a sdružení, farnosti atd. Zajištění kulturního, sportovního a společenského vyžití obyvatel i v nejmenších obcích, udržování sounáležitosti s regionem.	3. špatný technický stav některých památek: především drobné sakrální stavby, kostely, farní budovy, památky místního významu, řada nevyužitých památkových objektů především v menších obcích
4. tradice zemědělství: cca 75% rozlohy ORP tvoří zemědělská půda, v regionu působí kromě soukromých zemědělců tyto větší zemědělské podniky: Agrodružstvo Tištín, Cukrovar Vrbátky a. s., Hospodářské družstvo Určice, družstvo, Agrispol Mořice, ZD Klenovice na Hané, družstvo, Zemědělské družstvo Vícov, AGRO Rozstání, družstvo, atd.	4. různorodý turistický potenciál jednotlivých regionů v rámci ORP: jen malá část území vhodná k pobytové turistice. Atraktivity jen na konkrétních místech, vzájemná neprovázanost: Prostějov, Plumlov, Čechy pod Kosířem, areál Baldovec apod.
5. vodovod, plynofikace, elektrifikace, internet: viz. kapitola G, tab. č. 12. Naprostá většina obcí ORP Prostějov má vodovod, plynofikaci, elektrifikaci a je pokryta internetovým či mobilním signálem.	5. nedostatečně rozvinutý systém kanalizační sítě a napojení na ČOV: viz. tab. č. 12 v rámci kapitoly G.
6. relativně dobrá dopravní dostupnost velkých měst v ORP i mimo: D1, R/46, železnice – viz. kap. D. Dobrá dostupnost velkých měst v okolních ORP a krajích: Přerov, Brno, Olomouc, Vyškov, Kroměříž, Zlín, Ostrava.	6. nedostatečná kapacita sociálních služeb pro seniory: pobytové (dlouhé čekací lhůty) i terénní. Nesystematické a nekomplexní rozložení nabídky terénních služeb v rámci území ORP – potřeba komunitního plánování.
7. kvalitní síť mateřských, základních a středních škol: viz tab. č. 4 Základní charakteristiky a dále kap. 3 – téma 1 – Školství.	7. ukončení činnosti podniků tradičních odvětví místního hospodářství, např.: textilní průmysl: OP Prostějov, cukrovarnictví: Eastern Sugar (Němčice nad Hanou) apod.
Příležitosti:	**Hrozby:**
1. potenciál úrodné půdy: 75% rozlohy ORP Prostějov zaujímá zemědělská půda vysoké kvality a úrodnosti.Region je tradičně orientován na ze-	1. růst nezaměstnanosti: v roce 2009 v souvislosti s hospodářskou krizí skokový nárůst nezaměstnanosti na cca 9-10% (v současnosti). Rovněž

mědělskou činnost, v rámci které lze hledat do budoucna možnosti posílení některých odvětví – pěstování zeleniny, živočišná výroba, navazující činnosti – potravinářství a zpracování zemědělských komodit.	v minulých letech ukončení činnosti podniků tradičních odvětví (OP Prostějov, cukrovar Němčice nad Hanou). Hrozba obdobných událostí, jež by měly na nezaměstnanost v ORP značně negativní vliv, vč. důsledků – sociální vyloučení atd.
2. stárnutí populace - sociální služby pro seniory: každoroční růst indexu stáří a hodnoty průměrného věku v rámci ORP - viz. tabulka č. 3 v rámci Základní charakteristiky ORP. S tím souvisí možnost, a do budoucna i potřeba, posílení či zavedení nových kapacit sociálních služeb pro seniory (především terénního charakteru) – tím potažmo zvýšení zaměstnanosti.	2. nedostatek financí na běžný provoz i investice: administrativní zatížení obcí neustále narůstá, provozní náklady také (energie, údržba veřejných prostranství, nemovitostí atd.). Nastavení RUD - daňové příjmy patří mezi nejdůležitější a největší zdroj finančních prostředků pro obce. Bez daňových příjmů by obce mohli jen ztěžka financovat svůj chod a další činnosti spojené s veřejnou správou. Proto je důležité nastavení systému RUD tak, aby odpovídal skutečným potřebám obcí, aby byl stabilní a aby značně nezvýhodňoval určitou skupinu obcí před ostatními.
3. využití průmyslových zón, nevyužitých objektů k podnikání: např. nevyužívané areály bývalých zemědělských družstev, či areály průmyslové (např. OP Prostějov, Cukrovar Němčice nad Hanou aj.). Výhodou je mnohdy zasíťování těchto pozemků, existence přístupových cest k nim a charakter z pohledu územního plánování.	3. snižování ekonomické výkonnosti, konkurenceschopnosti a soběstačnosti: ohrožením by mohly být neočekávané změny hospodářského a ekonomického prostředí (např. opakování hospodářské krize), pokles poptávky po službách či snížení množství veřejných zakázek – např. stavebnictví.
4. snižování energetických nároků budov: příležitost především (ale nejen) pro veřejnou správu – úspora energií a nákladů, rekonstrukce budov. Současně příležitost pro firmy v rámci regionu – zakázky, potažmo zaměstnanost.	4. pokračující nárůst administrativního zatížení obcí: lidská i finanční kapacita obcí je omezená. Další nárůst administrativy až byrokratické prostředí by mohlo výrazně ohrozit plnění základních a pro život občanů důležitých funkcí obcí.
5. realizace komplexního systému protipovodňových opatření jak v krajině, tak na tocích k ochraně zastavěného území obcí: využití opatření vedoucích k eliminaci negativních vlivů: změna hospodaření, zatravnění, protierozní opatření, retenční nádrže aj. krajinné prvky.	5. odchod mladých vysokoškolsky/odborně vzdělaných lidí: nedostatek kvalifikovaných odborníků pro podniky a veřejnou správu v ORP. Potažmo hrozba odlivu mladých lidí – potenciálních zakladatelů rodin (viz. níže).
6. využití všech relevantních dotačních možností pro rozvoj ORP: dotační zdroje pro všechny sektory (veřejný, neziskový, soukromý) v rámci obcí ORP či DSO – a to prostřednictvím jednotlivých OP (IROP, OP D, OP PIK, OP VVV, OP ZAM, OP ŽP, PRV), ať už přímo či prostřednictvím integrovaných nástrojů (MAS, ITI, IPRÚ), popř. využití dotačních možností Olomouckého kraje atd.	6. vylidňování obcí (nízká nabídka služeb), nevyužívané domy/objekty: vzhledem k tomu, že v obcích není dostatek pracovních příležitostí a také se snižuje nabídka služeb pro občany, dochází či může docházet k postupnému odchodu mladých lidí do měst, řada domů v obcích je neobydlená. Tento trend by do budoucna mohl výrazně ovlivnit kvalitu života v obcích.

7. provázání středního odborného školství s nabídkou pracovních míst: provedení analýzy potřeb trhu práce, poptávky po řemeslných činnostech či konkrétní kvalifikaci absolventů. Kooperace úřadů práce, zaměstnavatelů, škol a studentů v zájmu zajištění plynulé návaznosti vzdělávacího systému na pracovní uplatnění přímo v regionu: střední odborné školství – technické obory (strojírenství, stavebnictví).	7. stárnutí populace a zhoršování věkové struktury obyvatel: každoroční růst indexu stáří a hodnoty průměrného věku v rámci ORP - viz. tabulka č. 3 v rámci Základní charakteristiky ORP. Ohrožení sociálním vyloučením seniorů z důvodu nedostačující kapacity sociálních služeb (terénních, ambulantních i pobytových) nízkých příjmů dotčené skupiny obyvatelstva.

3. Téma 1.: Školství

3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Vytváření podmínek pro rozvoj výchovy a vzdělávání je jednou z významných aktivit obce, kterou jí umožňuje zákon o obcích. Za tím účelem obec pro poskytování předškolního vzdělávání a plnění povinnosti zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky pro děti s trvalým pobytem na území obce zřizuje svou mateřskou školu, nebo se za určitých smluvních podmínek dohodne s jinou obcí, případně se svazkem obcí. Také pro základní vzdělávání buď zřizuje svoji základní školu, nebo se postará o plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. Oblast předškolního a základního vzdělávání se tak stává problémem, který nelze řešit pouze na území jedné obce. Jde o oblast, které se musí společně věnovat (např. i s ohledem na dojíždění za prací v celém spádovém regionu) jak malé obce tak střední a velká města.

Populační vlny se dlouhodobě promítnou do rozvoje regionálního školství a jednotlivých územních celků. Vzhledem k demografickému vývoji mají zejména malé obce problémy s udržením potřebného počtu dětí ve školách. Je zde silná tendence posílat děti do lépe vybavených městských škol nebo jde jenom o proces, kdy dítě jede do školy s rodičem do místa jeho pracoviště. Dojíždění se však stává palčivým problémem nejen pro obce, rodiče a děti, ale i pro nejbližší města, která nemají ve svých školách dostatečnou kapacitu. V okolí velkých měst a příměstských oblastech je akutní otázkou k řešení otázka přeplněnosti mateřských škol.

Ustanovení školského zákona také vymezuje povinnost obce zajišťovat ty výdaje škol a školských zařízení, které nejsou hrazeny ze státního rozpočtu. Obce jsou však často nuceny podporovat školy nad rámec svých povinností. Ač tedy nemají přímou povinnost na některé oblasti přispívat (např. platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, školní pomůcky), hledají finanční prostředky ve svých někdy opravdu napjatých rozpočtech, aby školám v jejich svízelné situaci pomohly. Bohužel, ani úprava v rámci zákona o rozpočtovém určení daní zdaleka nezohledňuje náklady potřebné na zázemí pro vzdělávání, a tak se čím dál častěji objevuje rozdíl mezi tím, co by škola potřebovala, a tím, co jí obec může poskytnout v rámci svých finančních možností.

Pro kvalitu života obyvatel dané obce a území je důležitou oblastí také kultura a trávení volného času. Možnosti neformálních volnočasových aktivit a vlastní iniciativy obyvatel související s lokálními tradicemi se projevují spíše na venkově než ve velkých městech. Právě škola jako komunitní centrum zde sehrává velmi významnou roli.

Právě meziobecní spolupráce by mohla přinést odpověď na otázku, jakými cestami a prostředky lze z pohledu zřizovatelů nejen udržet optimálně dimenzovanou síť škol, ale především jak pozitivně působit na zvyšování kvality a vybavenosti škol a školských zařízení včetně ovlivňování a zlepšování jejich rozvoje a úrovně vzdělávání v nich. Díky této spolupráci může navíc docházet k přeměně škol na kulturní, společenská a komunitní centra svých lokalit, kdy škola získá prostor a podmínky pro svou kreativitu a jako otevřené společenské centrum naplní širší vzdělávací a volnočasovou nabídku nejen pro žáky školou povinné, ale také pro ostatní občany.

Meziobecní spolupráce může přispět k hledání nových řešení nejen v oblasti předškolního a základního vzdělávání s ohledem na kompetence obcí na úrovni území ORP. Jedná se o dlouhodobý proces budování důvěry a spolupráce v co nejvyšší míře mezi místní správou, školou, veřejností, společenskými skupinami a organizacemi o vytváření místního partnerství. Zapojení jednotlivců i veřejnosti do

dílčích záměrů rozvoje obce nebo regionu, propojení jejich ekonomických, sociálních a ekologických aspektů pak otevírá další možnosti rozvoje plnohodnotného života ve městech i na venkově.

Základní legislativa

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů vymezuje kompetence a úkoly jednotlivých orgánů ve školství, a to jak orgánů samosprávy, tak i orgánů vykonávajících státní správu
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich pracovní dobu, další vzdělávání a kariérní systém. Vztahuje se na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení, které jsou zapsány do rejstříku škol a školských zařízení a na pedagogické pracovníky v zařízeních sociálních služeb.
- Vyhlášky ke školskému zákonu
- Ostatní vyhlášky
- Vyhlášky k zákonu o pedagogických pracovnících
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, jimiž jsou obce a kraje a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků. Upravuje také zřizování nebo zakládání právnických osob územních samosprávných celků. Ustanoveními tohoto zákona se řídí také hospodaření dobrovolných svazků obcí, pokud tento zákon nestanoví jinak, a zřizování příspěvkových organizací v oblasti školství svazkem obcí.
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), vymezuje uspořádání a rozsah finanční kontroly vykonávané mezi orgány veřejné správy, mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř orgánů veřejné správy. Stanoví předmět, hlavní cíle a zásady finanční kontroly vykonávané podle tohoto zákona a podle zvláštních právních předpisů, pokud tak tyto předpisy stanoví.
- Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění, upravuje výkon státní kontroly v České republice.
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, stanoví v souladu s právem Evropské unie rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zařízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, daní spotřebních, daní z příjmů, daně z nemovitostí a daně silniční.

3.1.2. Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj

Úvod

Řešeným tématem je předškolní a základní vzdělávání správního obvodu obce s rozšířenou působností (SO ORP) Prostějov. V ORP Prostějov se nachází 76 obcí. Seznam obcí je v tabulce č. 20 *Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP.* Data jsou v analýze zohledněna za školní roky 2005/2006 až 2012/2013. Analýza je velmi obsažná a je tvořena hlavními kapitolami: obecné informace, základní školství, předškolní výchova, školní kluby a družiny, střediska volného času, školní jídelny a zařízení jeslového typu. Analyzováno je i financování škol a školských zařízení. V další části je uvedena analýza SWOT, analýza rizik a cílových skupin.

Zdrojem analýzy předškolního a základního vzdělávání jsou primárně data Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR jako výstup z výkaznictví MŠMT. Dále jsou zdrojem dat výroční zprávy škol, Český statistický úřad a výstupy z osobních rozhovorů se zřizovateli či řediteli škol a školských zařízení. Proběhla také dvě jednání pracovní skupiny: 29. dubna 2014 v Kralicích na Hané a 13. května 2014 v Čelechovicích na Hané. Pracovní skupina byla tvořena řediteli základních a mateřských škol a starosty obcí SO ORP Prostějov. Na společných setkáních byly diskutovány především analýzy SWOT, rizik a cílových skupin. Otevřené diskuze přispěly k tvorbě komentářů jednotlivých tabulkových přehledů. Mnoho informací pro komentáře vychází z dotazníkového šetření realizovaného v první polovině roku 2014 formou řízených rozhovorů s představiteli obcí ORP Prostějov.

Obecné informace

Tab. 19: Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání

Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
2012/2013											
	5	26	25	17	2	0	0	1	0	0	76
-Počet ZŠ – 1. a 2. Stupeň	0	0	1	3	1	0	0	3	0	0	8
-Počet ZŠ – jen 1. Stupeň	0	0	3	1	0	0	0	0	0	0	4
-Počet MŠ	0	9	10	0	1	0	0	5	0	0	25
-Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2
-Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	0	7	12	1	0	0	10	0	0	30
-Počet jiných zařízení	0	0	0	1	2	0	0	10	0	0	13

2011/2012											
-Počet obcí	5	27	24	16	3	0	0	1	0	0	76
-Počet ZŠ – 1. a 2. Stupeň	0	0	1	2	2	0	0	3	0	0	8
-Počet ZŠ – jen 1. Stupeň	0	0	3	1	0	0	0	0	0	0	4

Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
-Počet MŠ	0	9	12	2	2	0	0	5	0	0	30
-Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	0	5	6	1	0	0	10	0	0	22
-Počet jiných zařízení	0	0	0	0	4	0	0	10	0	0	14

2010/2011											
-Počet obcí	5	29	22	16	3	0	0	1	0	0	76
-Počet ZŠ – 1. a 2. Stupeň	0	0	1	2	2	0	0	3	0	0	8
-Počet ZŠ – jen 1. Stupeň	0	0	4	1	0	0	0	0	0	0	5
-Počet MŠ	0	11	14	5	2	0	0	5	0	0	37
-Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	0	6	11	1	0	0	6	0	0	24
-Počet jiných zařízení	0	0	0	0	4	0	0	11	0	0	15

2009/2010											
-Počet obcí	5	28	23	16	3	0	0	1	0	0	76
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	1	1	2	0	0	3	0	0	7
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	4
-Počet MŠ	0	10	14	4	2	0	0	5	0	0	35
-Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	0	6	13	1	0	0	6	0	0	26
-Počet jiných zařízení	0	0	0	0	4	0	0	11	0	0	15

2008/2009											
-Počet obcí	5	28	23	16	3	0	0	1	0	0	76
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	1	3	2	0	0	3	0	0	9
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	4
-Počet MŠ	0	11	15	4	2	0	0	5	0	0	37
-Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	0	4	13	1	0	0	6	0	0	24
-Počet jiných zařízení	0	0	0	0	4	0	0	11	0	0	15

2007/2008											
-Počet obcí	5	29	22	16	3	0	0	1	0	0	76
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	1	3	2	0	0	3	0	0	9
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	10	1	0	0	0	0	0	0	11
-Počet MŠ	0	11	14	6	2	0	0	5	0	0	38
-Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2

Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	0	3	10	1	0	0	5	0	0	19
-Počet jiných zařízení	0	0	0	0	4	0	0	12	0	0	16

2006/2007											
-Počet obcí	5	31	20	16	3	0	0	1	0	0	76
-Počet ZŠ – 1. a 2. Stupeň	0	0	1	3	2	0	0	3	0	0	9
-Počet ZŠ – jen 1. Stupeň	0	0	10	1	0	0	0	0	0	0	11
-Počet MŠ	0	14	11	4	2	0	0	5	0	0	36
-Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	0	7	12	1	0	0	6	0	0	26
-Počet jiných zařízení	0	0	0	0	4	0	0	12	0	0	16

2005/2006											
-Počet obcí	5	31	22	13	3	0	0	1	0	0	75
-Počet ZŠ – 1. a 2. Stupeň	0	0	2	8	2	0	0	3	0	0	15
-Počet ZŠ – jen 1. Stupeň	0	0	10	3	0	0	0	0	0	0	13
-Počet MŠ	0	12	14	4	2	0	0	5	0	0	37
-Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	0	0	1	1	0	0	6	0	0	8
-Počet jiných zařízení	0	0	0	0	4	0	0	13	0	0	17

Zdroj: výkaz MŠMT

Z uvedené analýzy vyplývá, že se evidentně měnily počty ZŠ – 1. a 2. stupeň, počty ZŠ jen 1. stupeň a počty MŠ. S tím souvisí změna počtu sloučených organizací. Např. v roce 2005/2006 bylo 15 ZŠ 1. a 2. stupně v dalším roce 2006/2007 tento počet klesl na 9 škol. Důvodem bylo slučování škol. V roce 2008/2009 došlo k další vlně slučování ZŠ 1. a 2. stupně o 7 škol. V dalších sledovaných letech je počet ZŠ stabilní.

Velký skok zaznamenaly také mateřské školy. V průběhu let počet MŠ kolísal lehce +-2 MŠ. Počet MŠ začal více klesat po roce 2011/2012 a klesá stále navzdory rostoucímu počtu dětí v MŠ. Důvodem poklesu MŠ je opět slučování organizací. Počet sloučených organizací je nevyšší právě v roce 2012/2013.

Počet gymnázií je stabilní a v letech se nemění. Počet jiných zařízení (domy dětí a mládeže, ZUŠ nebo speciální školy) klesá – z důvodu nedostatečných financí.

Tab. 20: Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

ORP	celkem ředitelství	z toho						
Název obce		MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	ZŠ speciální / se speciálními třídami	MŠ speciální / se speciálními třídami	gymnázia
celkem škol	84	75	41	3	3	1	1	3
Alojzov	0	0	0	0	0	0	0	0
Bedihošť	1	1	1	0	0	0	0	0
Bílovice-Lutotín	1	1	0	0	0	0	0	0
Biskupice	1	1	0	0	0	0	0	0
Bousín	0	0	0	0	0	0	0	0
Brodek u Prostějova	2	1	1	0	0	0	0	0
Buková	0	0	0	0	0	0	0	0
Čehovice	1	1	0	0	0	0	0	0
Čechy pod Kosířem	1	1	1	0	0	0	0	0
Čelčice	1	1	0	0	0	0	0	
Čelechovice na Hané	1	1	1	0	0	0	0	0
Dětkovice	0	0	0	0	0	0	0	0
Dobrochov	0	0	0	0	0	0	0	0
Dobromilice	2	1	1	0	0	0	0	0
Doloplazy	1	1	0	0	0	0	0	0
Drahany	1	1	1	0	0	0	0	0
Držovice	1	1	0	0	0	0	0	0
Dřevnovice	1	1	0	0	0	0	0	0
Hluchov	1	1	0	0	0	0	0	0
Hradčany-Kobeřice	0	0	0	0	0	0	0	0
Hrdibořice	0	0	0	0	0	0	0	0
Hrubčice	1	1	1	0	0	0	0	0
Hruška	0	0	0	0	0	0	0	0
Iváň	1	1	0	0	0	0	0	0
Klenovice na Hané	2	1	1	0	0	0	0	0
Klopotovice	0	0	0	0	0	0	0	0
Kostelec na Hané	1	1	1	0	0	0	0	0
Kovalovice-Osíčany	0	0	0	0	0	0	0	0
Kralice na Hané	2	1	1	1	0	0	0	0
Krumsín	1	1	1	0	0	0	0	0
Laškov	1	1	1	0	0	0	0	0
Lešany	0	0	0	0	0	0	0	0

Malé Hradisko	1	1	0	0	0	0	0	0
Mořice	1	1	0	0	0	0	0	0
Mostkovice	1	1	1	0	0	0	0	0
Myslejovice	1	1	1	0	0	0	0	0
Němčice nad Hanou	2	2	1	1	1	0	0	0
Nezamyslice	2	1	1	0	0	0	0	0
Niva	1	1	0	0	0	0	0	0
Obědkovice	0	0	0	0	0	0	0	0
Ohrozim	1	1		0	0	0	0	0
Olšany u Prostě-jova	1	1	1	0	0	0	0	0
Ondratice	0	0	0	0	0	0	0	0
Otaslavice	1	1	1	0	0	0	0	0
Otinoves	1	1	0	0	0	0	0	0
Pavlovice u Kojetína	0	0	0	0	0	0	0	0
Pěnčín	1	1	1	0	0	0	0	0
Pivín	2	1	1	0	0	0	0	0
Plumlov	2	2	1	0	0	0	0	0
Prostějov	23	18	10	1	2	1	1	3
Prostějovičky	1	1	0	0	0	0	0	0
Protivanov	2	1	1	0	0	0	0	0
Přemyslovice	1	2	1	0	0	0	0	0
Ptení	1	1	1	0	0	0	0	0
Rozstání	1	1	1	0	0	0	0	0
Seloutky	0	0	0	0	0	0	0	0
Skalka	0	0	0	0	0	0	0	0
Slatinky	1	1	0	0	0	0	0	0
Smržice	1	1	1	0	0	0	0	0
Srbce	0	0	0	0	0	0	0	0
Stařechovice	1	1	0	0	0	0	0	
Stínava	0	0	0	0	0	0	0	0
Tištín	1	1	1	0	0	0	0	0
Tvorovice	0	0	0	0	0	0	0	0
Určice	1	1	1	0	0	0	0	0
Víceměřice	1	1	0	0	0	0	0	0
Vícov	1	1	0	0	0	0	0	
Vincencov	0	0	0	0	0	0	0	0
Vitčice	0	0	0	0	0	0	0	0
Vranovice-Kelčice	1	1	0	0	0	0	0	0
Vrbátky	1	3	1	0	0	0	0	0

Vrchoslavice	1	1	1	0	0	0	0	0
Vřesovice	1	1	1	0	0	0	0	0
Výšovice	0	0	0	0	0	0	0	0
Zdětín	0	0	0	0	0	0	0	0
Želeč	1	1	0	0	0	0	0	0

Zdroj: výkaz MŠMT

Síť škol a školských zařízení je v ORP Prostějov dostačující. V současné době dobře funguje spádovost do větších obcí - např. z několika menších obcí děti dojíždějí do jedné větší školy (např. Protivanov, Klenovice, Čelechovice na Hané, Němčice nad Hanou, Brodek u Prostějova). Jako jeden z ohrožujících faktorů systému ZŠ v regionu (především z pohledu škol v malých obcích) je vnímána docházka části dětí z obcí, kde funguje škola, do centrálního města ORP, tedy Prostějova. Což může mít příčinu např. v místě zaměstnání rodičů těchto dětí, obecně blízkosti a dobré dopravní dostupnosti Prostějova. Pokud by se tento trend ukázal jako rostoucí, mohl by v krajním případě až ohrozit budoucí existenci některých venkovských škol. Mateřské školy existují ve skupině obcí s počtem obyvatel vyšším než 200 - 499. A základní školy začínají vznikat v obcích s 500 - 999 obyvatel - jedná se spíše o malotřídní školy. V pracovní skupině zazněl názor, že děti docházejí do spádových školských zařízení po silnicích, kde je vysoký dopravní provoz, místo bezpečných chodníků, které nejsou k dispozici. Řešením této situace by bylo vybudování cyklostezek, chodníků nebo také využití školních autobusů, o které by byl velký zájem.

Data pro Cyrilometodějskou školu a školku o.p.s. JISTOTA nejsou v tabulce zohledněna.

Tab. 21: Počty SOUKROMÝCH škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

Poznámka: u gymnázia je myšleno víceleté gymnázium, které zajišťuje vzdělávání druhého stupně ZŠ

ORP	**celkem ředi-**	**z toho**				
Název obce	**telství**	**MŠ**	**ZŠ**	**gymnázia**	**ZUŠ**	**SVČ**
Celkem	1	1	1	0	0	0
Prostějov	1	1	1	0	0	0

Zdroj: výkaz MŠMT

V ORP Prostějov existuje 1 soukromá škola: ZŠ, MŠ a SŠ Jistota, o. p. s v Prostějově, Tetín 1. V ORP Prostějov existuje i firemní mateřská škola v podniku Alika Čelčice, který zaměstnává 90 zaměstnanců. Budování či zřizování firemních mateřských škol by mohlo pomoci vyřešit případnou nedostačující kapacitu obecních mateřských škol v různých částech ORP (např. MŠ v Čelčicích). Celkově tedy v OPR Prostějov existuje potenciál pro budování firemních mateřských škol, jakožto opatření, kterým lze řešit i krátkodobou nedostatečnou kapacitu.

Tab. 22: Počty CÍRKEVNÍCH škol / školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

Poznámka: u gymnázia je myšleno víceleté gymnázium, které zajišťuje vzdělávání druhého stupně ZŠ

ORP	**celkem ředitelství**	**z toho**				
Název obce		**MŠ**	**ZŠ**	**gymnázia**	**ZUŠ**	**SVČ**
Celkem	1	1	0	1	0	0
Prostějov	1	1	0	1	0	0

Zdroj: výkaz MŠMT

Cyrilometodějské gymnázium: MŠ + Gymnázium (od 5. třídy) v Prostějově

Tab. 23: Pracovníci ve školství ORP

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2012/2013			
mateřské školy	364,049	266,689	97,36
základní školy	668,648	524,718	143,93
základní umělecké školy	88,793	78,173	10,62
Gymnázia	30,276	23,902	6,374
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	74,006	74,006	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	34,411	13,923	20,488
zařízení školního stravování	189,554	0	189,554
celkem rok 2012/2013	1449,737	981,411	468,326
2011/2012			
mateřské školy	352,59	259,021	93,569
základní školy	653,971	511,414	142,557
základní umělecké školy	86,112	75,879	10,233
Gymnázia	28,553	23,823	4,73
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	70,534	70,534	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	29,792	13,842	15,95
zařízení školního stravování	187,399	0	187,399
celkem rok 2011/2012	1408,951	954,513	454,438
2010/2011			
mateřské školy	342,077	251,729	90,348
základní školy	646,952	502,915	144,037
základní umělecké školy	84,103	73,593	10,51
Gymnázia	28,937	23,869	5,068
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	68,971	68,971	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	27,927	13,265	14,662
zařízení školního stravování	186,227	0	186,227
celkem rok 2010/2011	1385,194	934,342	450,852
2009/2010			
mateřské školy	325,989	240,724	85,265
základní školy	642,985	496,564	146,421
základní umělecké školy	83,167	72,804	10,363

Gymnázia	28,817	23,493	5,324
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	65,12	65,12	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	27,829	13,159	14,67
zařízení školního stravování	182,777	0	182,777
celkem rok 2009/2010	1356,684	911,864	444,82
2008/2009			
mateřské školy	316,982	233,264	83,718
základní školy	659,443	509,668	149,775
základní umělecké školy	80,342	70,175	10,167
Gymnázia	28,127	23,162	4,965
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	65,17	65,17	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	25,969	13,22	12,749
dětské domovy	0		
zařízení školního stravování	182,388	0	182,388
celkem rok 2008/2009	1358,421	914,659	443,762
2007/2008			
mateřské školy	309,09	226,914	82,176
základní školy	672,899	518,74	154,159
základní umělecké školy	77,028	66,961	10,067
Gymnázia	27,465	22,546	4,919
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	63,781	63,781	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	23,865	12,015	11,85
dětské domovy	0	0	0
zařízení školního stravování	181,941	0	181,941
celkem rok 2007/2008	1356,069	910,957	445,112
2006/2007			
mateřské školy	305,353	223,31	82,043
základní školy	693,119	536,069	157,05
základní umělecké školy	76,437	65,631	10,806
Gymnázia	26,868	22,06	4,808
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	24,407	12,76	11,647
zařízení školního stravování	181,61	0	181,61
celkem rok 2006/2007	1370,509	922,545	447,964

2005/2006			
mateřské školy	296,162	214,996	81,166
základní školy	700,748	544,36	156,388
základní umělecké školy	76,918	66,136	10,782
Gymnázia	26,92	22,306	4,614
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	63,402	63,4	0,002
střediska pro volný čas dětí a mládeže	26,548	12,976	13,572
zařízení školního stravování	179,836	0	179,836
celkem rok 2005/2006	1370,534	924,174	446,36

Zdroj: výkaz MŠMT

Graf č. 2: Pracovníci v MŠ a ZŠ

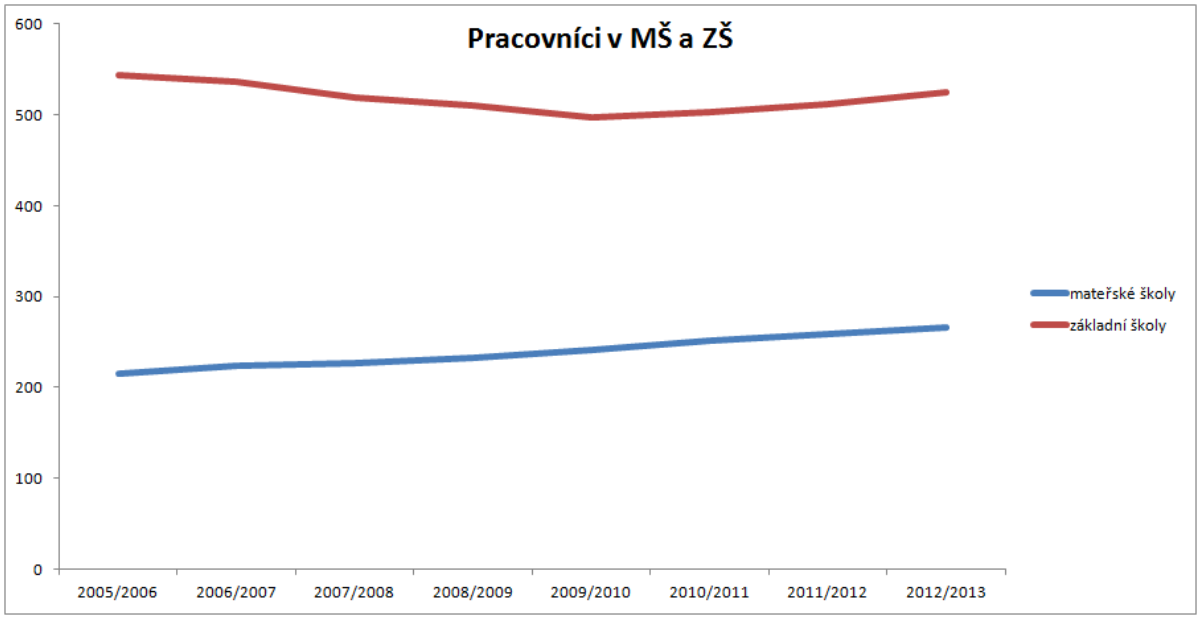

Zdroj: výkaz MŠMT, zpracování vlastní

Na grafu č. 2 vidíme vývoj počtu pracovníků v MŠ a ZŠ v letech. Počet pedagogů je v ORP dostačující a zároveň jsou dostatečně kvalifikovaní (dostatečný počet pedagogů s aprobací na daný předmět). Co se týká postupné generační obměny pedagogického sboru, zde jsou často diskutovanou otázkou platové podmínky v oblasti školství, a to jak u pedagogických, tak i u nepedagogických pracovníků.
Data za Cyrilometodějské gymnázium a mateřskou školku Prostějov a MŠ, ZŠ a SŠ Jistota o.p.s. nejsou v analýze zohledněna.

Volnočasové aktivity mládeže: Zájmové činnosti a ostatní kroužky nezajišťují základní školy ani mateřské školy, ale např. spolky, domy dětí a mládeže nebo základní umělecké školy. Z finančního hlediska ZŠ a MŠ nemají dostatečné kapacity pro zajišťování kroužků a ostatních zájmových a volnočasových aktivit mládeže. Ačkoliv poptávka po těchto aktivitách by byla velká. Např. škola v Němčicích nad Hanou realizuje rozvojové programy pod Ministerstvem mládeže a tělovýchovy (MŠMT).

Základní vzdělávání

Tab. 24: Počet ZŠ za ORP

Za ORP	počet základních škol		
	celkem	úplné	neúplné
2012/2013			
Obec	40	23	17
Kraj	0	0	0
Církev	0	0	0
Soukromá ZŠ	1	1	0
Celkem	41	24	17
2011/2012			
Obec	40	23	17
Kraj	0	0	0
Církev	0	0	0
Soukromá ZŠ	1	1	0
Celkem	41	24	17
2010/2011			
Obec	40	22	18
Kraj	0	0	0
Církev	0	0	0
Soukromá ZŠ	1	1	0
Celkem	41	23	18
2009/2010			
Obec	40	21	19
Kraj	0	0	0
Církev	0	0	0
Soukromá ZŠ	1	1	0
Celkem	41	22	19
2008/2009			
Obec	41	22	19
Kraj	0	0	0
Církev	0	0	0
Soukromá ZŠ	1	1	0
Celkem	42	23	19
2007/2008			
Obec	41	24	17
Kraj	0	0	0
Církev	0	0	0
Soukromá ZŠ	1	1	0
Celkem	42	25	17
2006/2007			
Obec	42	24	18

Kraj	0	0	0
Církev	0	0	0
Soukromá ZŠ	1	1	0
Celkem	43	25	18
2005/2006			
Obec	42	23	19
Kraj	0	0	0
Církev	0	0	0
Soukromá ZŠ	1	1	0
Celkem	43	24	19

Zdroj: výkaz MŠMT

Na základě informací od starostů obcí v ORP Prostějov, získaných z dotazníků a rozhovorů, je v rámci ORP dostatek škol. Systém spádovosti je relativně vyhovující a efektivní - z menších obcí dojíždějí do větších. Problémem je bezpečnost dopravy dětí do školy.

Tab. 25: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP

ORP	**počet škol celkem**	**z toho**					
Název obce		**jednotřídní**	**dvoutřídní**	**trojtřídní**	**čtyřtřídní**	**pětitřídní**	**vícetřídní**
celkem škol	16	0	5	3	2	2	4
Dobromilice	1	0	0	1	0	0	0
Drahany	1	0	0	0	0	1	0
Hrubčice	1	0	0	0	1	0	0
Klenovice na Hané	1	0	0	0	0	0	1
Krumsín	1	0	0	1	0	0	0
Laškov	1	0	1	0	0	0	0
Mostkovice	1	0	0	0	0	1	0
Myslejovice	1	0	1	0	0	0	0
Pěnčín	1	0	0	0	1	0	0
Pivín	1	0	1	0	0	0	0
Přemyslovice	1	0	0	0	0	0	1
Ptení	1	0	0	0	0	0	1
Rozstání	1	0	0	0	0	0	1
Tištín	1	0	1	0	0	0	0
Vrchoslavice	1	0	1	0	0	0	0
Vřesovice	1	0	0	1	0	0	0

Zdroj: *výroční zprávy a informace od ředitelů škol*.

Tab. 26: ZŠ zřizované v ORP

ZŠ ZŘIZOVANÉ OBCEMI, popřípadě krajem

školní rok	počet ZŠ	samost. ZŠ	počet běžných tříd	počet speciál-ních tříd	počet žáků	úv. pedag.	počet žáků na 1 pedag.	počet žáků na třídu	počet žáků na školu
2012/2013	41	14	348	9	7174	769,4	9,9	21,9	186,1
2011/2012	40	14	342	9	7420	763,7	9,7	21,7	185,5
2010/2011	40	14	344	9	7275	740,8	9,8	21,1	181,9
2009/2010	40	14	331	9	7122	728,9	9,8	21,5	178
2008/2009	41	14	335	9	7126	732,5	9,7	21,2	173,8
2007/2008	41	14	336	9	7229	735,5	9,8	21,5	176,3
2006/2007	42	14	346	9	7436	750,5	9,9	21,4	177,0
2005/2006	42	14	365	10	7704	756	10,2	21,1	183,4

Zdroj: výkaz MŠMT

Počet žáků klesl od školního roku 2005/2006 do školního roku 2009/2010 a poté začal opět mírně stoupat. V roce 2012/2013 se počet žáků dostal na téměř původní počet jako ve sledovaném období 2005/2006. Tato skutečnost však není pravidlem. Existují i obce, odkud se obyvatelé stěhují do velkých měst za prací, příkladem je město Němčice nad Hanou (pozn. v roce 2005/2006 2 119 obyvatel a 2012/2013 1 999 obyvatel). Příčinou je nezaměstnanost a nedostatek vhodných ploch pro výstavbu RD.

V analýze nejsou zohledněna data za soukromou a církevní školu, data nebyla získána.

Tab. 27: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP

Název obce	počet základ-ních škol cel-kem	v nich součástí				
		ZŠ	MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ	Jiné
Celkem	41	41	24	39	51	41
Bedihošť	1	1	1	1	2	1
Brodek u Prostějova	1	1	0	1	1	1
Čechy pod Kosířem	1	1	1	1	1	1
Čelechovice na Hané	1	1	0	0	1	1
Dobromilice	1	1	0	0	1	1
Drahany	1	1	1	1	2	1
Hrubčice	1	1	0	1	1	1
Klenovice na Hané	1	1	0	1	1	1
Kostelec na Hané	1	1	1	1	1	1
Kralice na Hané	1	1	0	1	0	0
Krumsín	1	1	0	1	1	1
Laškov	1	1	0	1	1	1
Mostkovice	1	1	1	1	1	1
Myslejovice	1	1	1	1	1	1
Němčice nad Hanou	1	1	0	1	1	1
Nezamyslice	1	1	1	1	1	1

Olšany u Prostějova	1	1	1	1	2	1
Otaslavice	1	1	1	1	2	1
Pěnčín	1	1	1	1	2	1
Pivín	1	1	0	1	1	1
Plumlov	1	1	0	1	1	1
Prostějov	11	11	6	11	12	12
Protivanov	1	1	0	1	2	1
Přemyslovice	1	1	1	1	2	1
Ptení	1	1	1	1	2	1
Rozstání	1	1	1	1	1	1
Smržice	1	1	1	1	1	1
Tištín	1	1	1	1	1	1
Určice	1	1	1	1	1	1
Vrbátky	1	1	1	1	2	1
Vrchoslavice	1	1	1	1	2	1

Zdroj: výkaz MŠMT

V ORP Prostějov existuje jen jediná škola, která má ve svém majetku malý plavecký bazén. Ostatní školy mají základní vybavení. Školy, které nemají vlastní hřiště, využívají hřiště a tělocvičny obecní nebo tělocvičné jednoty.

Tab. 28: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP

ORP **Název obce**	**počet škol**	**počet tříd**	**počet žáků**	**průměrný počet žáků na školu**	**průměrný počet žáků na třídu**
celkem	40	340	7 174	49,134	6,6
Bedihošť	1	9	166	166	18,44
Brodek u Prostějova	1	11	246	246	22,3
Čechy pod Kosířem	1	3	50	50	16,66
Čelechovice na Hané	1	7	120	120	17,14
Dobromilice	1	3	37	37	12,33
Drahany	1	2	27	27	13,5
Hrubčice	1	2	39	39	19,5
Klenovice na Hané	1	9	190	190	21,11
Kostelec na Hané	1	18	365	365	20,27
Kralice na Hané	1	4	50	50	12,5
Krumsín	1	3	43	43	14,33
Laškov	1	2	19	19	9,5
Mostkovice	1	4	62	62	15,5
Myslejovice	1	1	20	20	20
Němčice nad Hanou	1	14	313	313	22,35
Nezamyslice	1	14	309	309	22,07
Olšany u Prostějova	1	7	117	117	16,71
Otaslavice	1	9	152	152	16,88
Pěnčín	1	2	24	24	12

Pivín	1	3	46	46	15,33
Plumlov	1	13	289	289	22,23
Prostějov	10	156	3822	382,2	24,5
Protivanov	1	9	182	182	20,22
Přemyslovice	1	8	105	105	13,125
Ptení	1	9	154	154	17,11
Rozstání	1	2	22	22	11
Smržice	1	5	80	80	16
Tištín	1	2	29	29	14,5
Určice	1	9	153	153	17
Vrbátky	1	9	162	162	18
Vrchoslavice	1	2	27	27	13,5

Zdroj: výkaz MŠMT

Tab. 29: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP

ORP **Název obce**	**počet škol**	**počet úplných škol**	**počet neúplných škol**
celkem	41	24	17
Bedihošť	1	1	0
Brodek u Prostějova	1	1	0
Čechy pod Kosířem	1	0	1
Čelechovice na Hané	1	1	0
Dobromilice	1	0	1
Drahany	1	0	1
Hrubčice	1	0	1
Klenovice na Hané	1	1	0
Kostelec na Hané	1	1	0
Kralice na Hané	1	0	1
Krumsín	1	0	1
Laškov	1	0	1
Mostkovice	1	0	1
Myslejovice	1	0	1
Němčice nad Hanou	1	1	0
Nezamyslice	1	1	0
Olšany u Prostějova	1	1	0
Otaslavice	1	1	0
Pěnčín	1	0	1
Pivín	1	0	1
Plumlov	1	1	0
Prostějov	11	9	2
Protivanov	1	1	0
Přemyslovice	1	1	0
Ptení	1	1	0

Rozstání	1	0	1
Smržice	1	0	1
Tištín	1	0	1
Určice	1	1	0
Vrbátky	1	1	0
Vrchoslavice	1	0	1

Zdroj: výkaz MŠMT

Tab. 30: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP

ORP		fyzické osoby	přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	celkem	z toho ženy
celkem učitelé		898,4	485,8	412,6
v tom vyučující	na 1. stupni	-------	248,8	233,6
	na 2. stupni	-------	237	179

Zdroj: výkaz MŠMT

Z analýzy vyplývá, že je nedostatečné zastoupení mužů pedagogů. Tato skutečnost je zapříčiněna tím, že pedagogové nejsou dostatečně finančně ohodnoceni. Muži pedagogové zastávají ve školství spíše řídící funkce. Fyzické osoby celkem na 1. a na 2. stupni nejsou v analýze zohledněny.

Tab. 31: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP v roce 2012/2013

ORP		fyzické osoby		přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
asistenti pedagoga	**pro žáky se zdravotním postižením**	32	30	14,8	14
	pro žáky se sociálním znevýhodněním	8	8	6,3	6,3
psychologové		0	0	0	0
speciální pedagogové		0	0	0	0
výchovní poradci		26	23	26	23

Zdroj: výkaz MŠMT

Na školách v ORP Prostějov většinou nepůsobí žádní psychologové ani speciální pedagogové. Funkci výchovných poradců zastávají pedagogové při výkonu svého povolání. Členové pracovní skupiny definovali problém, který nastává u asistenta pedagoga s úhradou jeho mzdy. V Němčicích nad Hanou jsou asistenti pro sociálně slabé financováni z rozvojového programu MŠMT a např. psycholog z kariérového programu z Operačního programu vzdělání pro konkurenceschopnost (OPVK) pro rok 2013/14. Nabízí se zde možnost získat psychology také pro další školy v rámci ORP, kupř. z programu OPVK z Olomouckého kraje.

Tab. 32: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP

školní rok	počet škol	počet žáků	počet učitelů (přepočtený stav)	počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka
2012/2013	41	7174	769,4	9,918118014
2011/2012	40	7420	763,7	9,715857012
2010/2011	40	7275	740,8	9,820464363
2009/2010	40	7122	728,9	9,770887639

2008/2009	41	7126	732,5	9,728327645
2007/2008	41	7229	735,5	9,828687967
2006/2007	42	7436	750,5	9,908061292
2005/2006	42	7658	756	10,12962963

Zdroj: výkaz MŠMT

Počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka je relativně stabilní. Na rozdíl od jiných sledovaných ORP je počet žáků na pracovníka nižší, což by mělo svědčit o kvalitnější a efektivnější výuce žáků. Učitel má možnost se individuálně věnovat žákům.

Tab. 33: Počet absolventů ZŠ v ORP

žáci, kteří ukončili školní docházku		**2005/2006**		**2006/2007**		**2007/2008**		**2008/2009**		**2009/2010**		**2010/2011**		**2012/2013**		**2012/2013**	
		běžné třídy	**speciální třídy**	**běžné třídy**	**speciální třídy**	**běžné třídy**	**speciální třídy**	**běžné třídy**	**speciální třídy**	**běžné třídy**	**speciální třídy**	**běžné třídy**	**speciální třídy**	**běžné třídy**	**speciální třídy**	**běžné třídy**	**speciální třídy**
v tom	**v 1. – 5. ročníku**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	v 6. ročníku	5	0	4	0	0	0	6	0	2	0	1	0	0	0	0	0
	v 7. ročníku	9	0	2	0	4	0	8	0	5	0	5	0	6	0	8	0
	v 8. ročníku	18	2	19	1	11	1	15	0	18	1	34	0	16	0	31	0
	v 9. ročníku	910	8	926	10	976	21	854	11	789	11	711	14	630	13	622	11
	v 10. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Žáci, kteří přešli do SŠ																	
v tom	**z 5. ročníku**	99	0	92	0	93	0	89	1	96	0	94	0	72	0	73	0
	ze 7. ročníku	33	0	38	0	32	0	35	0	36	0	37	0	32	0	27	0
žáci 1. r. s dodatečným odkladem PŠD		10	0	0	0	2	0	4	0	3	0	6	0	5	0	2	0

Zdroj: výkaz MŠMT

Odliv žáků po 5. ročníku je markantní (asi 10%), avšak může svědčit o kvalitní přípravě žáků pro odchod na víceleté gymnázium.

Tab. 34 Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v ORP

	celkem	z toho zřízené			
		krajem	obcí	církví	soukromé
ředitelství celkem	2	1	0	0	1
z toho mateřská škola pro děti se zdravotním postižením	1	0	0	0	1
mateřská škola při zdravotnickém zařízení	0	0	0	0	0
základní škola pro žáky se zdravotním postižením	0	0	0	0	0
základní škola při zdravotnickém zařízení	0	0	0	0	0
základní škola praktická	2	1	0	0	1
základní škola speciální	2	1	0	0	1
přípravný stupeň základní školy speciální	2	1	0	0	1

Zdroj: výkaz MŠMT

Konkrétně se jedná o tyto dvě školy: Střední škola, základní škola a mateřská škola JISTOTA, o. p. s. a Základní škola a Dětský domov Prostějov. Ve většině případů žáci se speciálními potřebami dojíždějí z obcí do města Prostějov.

Tab. 35: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu
2012/2013		
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	21,37	100
- jinými subjekty	0	0
Průměrný počet žáků celkem	21,37	
2011/2012		
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	21,13	100
- jinými subjekty	0	0
Průměrný počet žáků celkem	21,13	
2010/2011		
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	21,14	100
- jinými subjekty	0	0
2009/2010		
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	20,94	100

- jinými subjekty	0	0
Průměrný počet žýků celkem	20,94	
2008/2009		
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	20,71	100
- jinými subjekty	0	0
Průměrný počet žáků celkem	20,71	
2007/2008		
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	20,95	100
- jinými subjekty	0	0
Průměrný počet žáků celkem	20,95	
2006/2007		
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	20,94	100
- jinými subjekty	0	0
Průměrný počet žáků celkem	20,94	
2005/2006		
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	19,93	100
- jinými subjekty	0	0
Průměrný počet žáků celkem	19,93	

Zdroj: výkaz MŠMT

V tabulce nejsou zahrnuty ZŠ speciální.

Tab. 36: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Celkem za SO ORP		12 463	7 493	4 970	
Základní škola Hrubčice, příspěvková organizace	Hrubčice	34	39	-5	Ředitelka školy: Mgr. Radmila Smolková, Hrubčice 37, 798 21, 582 368 338, zshrubcice@gmai.com
Základní škola a mateřská škola Bedihošť	Bedihošť	350	168	182	Ředitel školy: Mgr. Michal Jahn, 582 368 525, zsbed@pvskoly.cz, Komenského 86, Bedihošť.
Základní škola Brodek u Prostějova, okres Prostějov	Brodek u Prostějova	500	246	254	Ředitelka: Mgr. Eva Oulehlová, Císařská 75, 798 07 Brodek u Prostějova, zsbrp@iol.cz, 582 370 211

Základní škola a mateřská škola Čechy pod Kosířem, příspěvková organizace	Čechy pod Kosířem	120	50	70	Ředitelka: Slámová Iveta, 582 373 736, Čechy pod Kosířem, Komenského 5, 798 58
Základní škola a Mateřská škola Čelechovice na Hané	Čelecho-vice na Hané	366	120	246	Ředitelka: Mgr. Marie Koláčková, zscel@pvskoly.cz, 582 373 626
Základní škola Dobromilice, okres Prostějov, příspěvková organizace	Dobromi-lice	120	33	87	Mgr. Marie Sklenářová, Komenského 119, 798 25 Dobromilice
Jubilejní Masarykova základní škola a mateřská škola Drahany	Drahany	90	25	65	Ředitelka školy: Mgr. Iva Zouharová, zsdra@pvskoly.cz, 582 395 022.
Základní škola Klenovice na Hané, okres Prostějov	Klenovice na Hané	350	190	160	Ředitelka: Mgr. Vlastimil Sosík, Klenovice na Hané 231, zsklenovice@pvskoly.cz,
Základní škola a mateřská škola Kostelec na Hané, okres Prostějov, příspěvková organizace	Kostelec na Hané	600	346	254	Ředitel: Miloslav Marci, 582 373 840, sko-la@skolakoselec.cz, Sportovní 850, Kostelec na Hané, http://www.skolakostelec.cz/news.php
Základní škola Kralice na Hané, okres Prostějov, příspěvková organizace	Kralice na Hané	150	56	94	Ředitelka: Mgr. Lenka Nováková, Zákostelí 59, 798 12 Kralice na Hané, 582 369 929
Základní škola a mateřská škola Pěnčín, příspěvková organizace	Pěnčín	60	35	25	Ředitelka: Mgr. Lenka Lošťáková, 582 378 748, zspencin@seznam.cz
Základní škola Laškov, okres Prostějov, příspěvková organizace	Laškov	60	18	42	Laškov 21, 798 57, Mgr. Lenka Blahová, info@zslaskov.cz, 582 378 816
Základní škola a mateřská škola Mostkovice, okres Prostějov	Mostkovi-ce	90	62	28	Ředitelka: Mgr. Marcela Koudleková, zsmostkovi-ce@voln.cz, 582 362 554, Prostějovská 243

Základní škola a mateřská škola Myslejovice, okres Prostějov, příspěvková organizace	Myslejovice	51	20	31	Myslejovice 1, 582 357 329, zsmyslejovice@seznam.cz,
Základní škola Němčice nad Hanou, okres Prostějov	Němčice nad Hanou	600	313	287	Ředitelka: Mgr. Hana Matušková, Tyršova 360, 798 27 Němčice nad Hanou, 582 386 579, zsnem@pvskoly.cz, http://www.zsnem.pvskoly.cz
Základní škola a Mateřská škola Vrchoslavice, okres Prostějov, příspěvková organizace	Vrchoslavice	50	27	23	Ředitelka: Mgr. Ilona Vašinová, ilona.vasinova@seznam.cz, 582 386 302
Masarykova základní škola a mateřská škola Nezamyslice, okres Prostějov	Nezamyslice	400	283	117	Ředitel: Mgr. Petr Jordán, zsnez@pvskoly.cz, 582 388 120,
Základní škola a Mateřská škola Olšany u Prostějova	Olšany u Prostějova	270	117	153	Ředitelka školy: Eva Pluskalová, 582 380 347, reditelka@zsolsany.cz školka byla v roce 2011 rozšířena http://www.zsolsany.cz/
Základní škola nadporučíka letectva Josefa Františka a Mateřská škola Otaslavice	Otaslavice	240	143	97	Ředitel: Mgr. Vladimír Leitgeb. ms.otaslavice@seznam.cz, 582 370 718, dle vyjádření paní ředitelky museli odmítat děti kvůli malé kapacitě
Základní škola Pivín, okres Prostějov	Pivín	60	46	14	Mgr. Květoslava Žondrová, Pivín 170, 798 24 Pivín, tel. 582 384 230.
Základní škola Krumsín, okres Prostějov	Krumsín	65	43	22	*ZŠ Krumsín,* Krumsín 55, 79 803 Plumlov Tel: 588 002 263. E-mail: zskrumsin@seznam.cz http://www.zskrumsin.cz/

Základní škola Plumlov, okres Prostějov, příspěvková organizace	Plumlov	380	305	75	Ředitel: Rudé armády 300, 798 03 Plumlov, 582 393 210, zaklsplumlov@volny.cz
Základní škola a mateřská škola Prostějov, Kollárova ul. 4	Prostějov	370	236	134	Ředitel školy: RNDr. Josef Hrachovec, 582 345 160, mskoll@seznam.cz
Střední škola, Základní škola a Mateřská škola Prostějov, Komenského 10	Prostějov	236	93	143	Ředitel školy: Janáček Radim, 582 346 868, specskoly@pvskoly.cz,
Základní škola a Dětský domov Prostějov	Prostějov	120	60	60	http://www.zsadd-prostejov.cz/
Základní škola a mateřská škola Prostějov, Melantrichova ul. 60	Prostějov	550	455	95	Ředitel: Mgr. Roman Pazdera, 582 319 071, ms.fanderlik@volny.cz
Základní škola a mateřská škola Prostějov, Palackého tř. 14	Prostějov	1000	634	366	Ředitelka: Mgr. Dagmar Přikrylová, Palackého tř. 14, Prostějov, 582 345 060, skola@palacka.cz
Základní škola a mateřská škola Prostějov, Rejskova tř. 4	Prostějov	490	0	490	škola ukončila činnost v roce 2009
Základní škola a mateřská škola Jana Železného Prostějov, Sídliště svobody 24/79	Prostějov	690	507	183	http://www.zsjz.cz/vz.php, udají z roku 2009 novější nelze zatím dohledat
Reálné gymnázium a základní škola města Prostějova, Studentská ul. 2	Prostějov	540	523	17	Ředitelka: Mgr. Dagmar Přikrylová, Palackého tř. 14, Prostějov, 582 345 060, skola@palacka.cz
Střední škola, základní škola a mateřská škola JISTOTA, o.p.s.	Prostějov	56	51	5	PhDr. Marie Turková, ředitelka školy. Tetín 1506/1, 796 01 Prostějov.turkova@pvtetin.cz. 582 360 007
Základní škola Prostějov, ul. Dr. Horáka 24	Prostějov	800	655	145	Dr. Horáka 2611/24 Prostějov, 582 342 242.

Základní škola Prostějov, ul. E. Valenty 52	Prostějov	575	462	113	http://zsval.pvskoly.cz/
Základní škola Prostějov, ul. Vl. Majakovského 1	Prostějov	330	236	94	Majkovského 1, Prostějov 798 11, zsmaj@pvskoly.cz
Základní škola Protivanov, okres Prostějov	Protivanov	320	185	135	Školní 292, 798 48 Protivanov, 582 399 219, zspro@pvskoly.cz
Základní škola a Mateřská škola Přemyslovice, příspěvková organizace	Přemyslovice	220	105	115	http://skolapremyslovice.cz/
Základní škola a mateřská škola Ptení	Ptení	300	157	143	Mgr. Viera Šmilňáková, zsp-te@pvskoly.cz, 582 376 713.
Základní škola a mateřská škola Rozstání, okres Prostějov, příspěvková organizace	Rozstání	55	28	27	
Základní škola a Mateřská škola Smržice, příspěvková organizace	Smržice	125	81	44	Ředitelka: Mgr. Marie Zoubalová, 582 381 101, zssmrzice@pvskoly.cz
Základní škola a mateřská škola Tištín, okres Prostějov, příspěvková organizace	Tištín	50	24	26	Ředitelka: Mgr. Marcela Blumensteinová, 582 388 435, zstistin@posta.pvskoly.cz
Základní škola a Mateřská škola Určice	Určice	400	147	253	Ředitelka: Mgr. Jiří Novák, 582 357 136, reditel@zsmsurcice.cz, Určice 400
Základní škola Zdeny Kaprálové a Mateřská škola Vrbátky	Vrbátky	230	169	61	

Zdroj: výkaz MŠMT a osobní konzultace s řediteli a zřizovateli

Dle pracovní skupiny kapacita většinou nevyhovuje předpisům (zejména hygienickým nebo organizačním). Ředitelé a pedagogové tvrdí, že stanovení kapacity ze strany MŠMT by mělo více odpovídat realitě. Skutečný počet žáků ve třídách v ORP se neslčuje s výkazy MŠMT. Přesto ale, mají ZŠ povinnost hlásit změnu kapacit do rejstříku škol a školských zařízení.

Tab. 37: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP

Počet žáků správního obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech ZŠ k 30.9. 2013	12 463	----	----

Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2018	0%	----	----
Známý nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2023	0%	----	----
Počet žáků k 30.9. 2012	7493	4970	60%
Předpoklad k konci roku 2018	8167,37	4295,63	66%
Předpoklad k konci roku 2023	7867,65	4595,35	63%

Zdroj: výkaz MŠMT

Z analýzy vyplývá, že v ORP Prostějov jsou místa v ZŠ relativně volná, není problém s umístěním žáků do základních škol. V nejbližších letech bude počet dětí ve věku 5 - 14 let mírně stoupat. V závislosti na přechodu početně slabších ročníků do staršího věku. Od 20. let však bude následovat každoroční pokles. Relativní zastoupení osob mladších 15 let v populaci se mírně zvýšilo, a to z 14,7 % v roce 2011 na 14,8 % v roce následujícím. Za nárůstem dětské složky populace stojí zejména přesun generace narozených v roce 1997 z dětské složky populace do složky produktivní.

Předpoklad ke konci roku 2018 a 2023 určujeme dle Projekce Olomouckého kraje do roku 2050 z ČSÚ.

Výpočet předpokladu počtu dětí v ZŠ ke konci roku 2018-dle projekce ČSÚ Ol. kraje je nárůst dětí od roku 2013 do roku 2018 o 9%.

Výpočet předpokladu počtu dětí v ZŠ ke konci roku 2023 - dle projekce ČSÚ Ol. kraje je nárůst dětí od roku 2013 do roku 2023 o 5% . Analogicky lze tedy předpokládat, že přibližně stejný vývoj počtu dětí jako Olomouckém kraji bude i v ORP Prostějov

Předškolní vzdělávání

Tab. 38: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP

zřizovatel	počet MŠ	počet dětí celkem	počet běžných tříd	počet dětí v běžných třídách	počet speciálních tříd	počet dětí ve speciálních třídách
2012/2013						
obec	76	3551	143	3500	1	18
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	1	23	1	23	0	0
soukromník	1	5	0	0	1	5
celkem:	78	3551	143	3500	1	18
2011/2012						
obec	75	3469	141	3451	1	18
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	1	24	1	1	0	0
soukromník	1	4	0	0	1	4
celkem:	77	3469	141	3451	1	18
2010/2011						
obec	74	3390	139	3371	1	19
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	1	23	1	1	0	0
soukromník	1	5	0	0	1	5
celkem:	76	3390	139	3371	1	19
2009/2010						
obec	72	3248	135	3229	1	19
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	1	25	1	1	0	0
soukromník	1	4	0	0	1	4
celkem:	74	3248	135	3229	1	19
2008/2009						
obec	72	3129	130	3110	1	19
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	1	25	1	1	0	0
soukromník	1	4	0	0	1	4
celkem:	74	3129	130	3110	1	19

2007/2008						
obec	72	3051	125	3032	1	19
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	1	4	0	0	1	4
celkem:	74	3051	125	3032	1	19

2006/2007						
obec	72	2976	125	2961	1	15
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	1	4	0	0	1	4
celkem:	74	2976	125	2961	1	15

2005/2006						
obec	71	2880	123	2861	1	19
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	1	4	0	0	1	1
celkem:	71	2880	123	2861	1	19

Zdroj: výkaz MŠMT

Cyrilometodějské gymnázium a mateřská škola Prostějov (zřizovatelem je Arcibiskupství olomouské) začala fungovat až od školního roku 2008 / 2009.

Graf č. 3: Počty dětí v MŠ podle zřizovatele

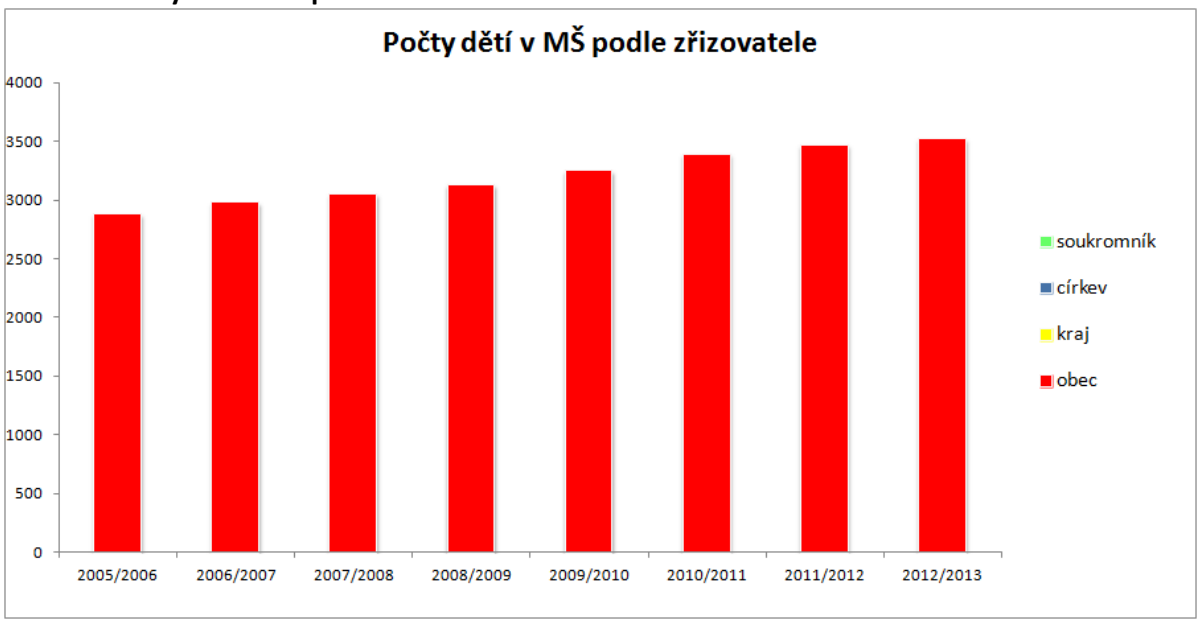

Zdroj: výkaz MŠMT, zpracování vlastní

Z grafu č. 3 je zřejmý rostoucí počet dětí v mateřských školách. Vývoj počtu dětí v MŠ je blíže zaznamenán dále v tabulce *č. 42 Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ*, která uvádí, že v průběhu let se bude počet dětí v MŠ zase snižovat.

Tab. 39: Mateřské školy v ORP

MŠ ZŘIZOVANÉ OBCÍ

školní rok	počet MŠ	samost. MŠ	počet běžných tříd /speciál. tříd	počet dětí	úv. pedag.	počet dětí na 1 pedag. úvazek	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	76	36	143	3551	259,4	13,5	24,4	45,9
2011/2012	75	36	141	3489	256,6	13,6	24,7	46,5
2010/2011	74	36	135	3713	243,6	15,2	27,5	50,2
2009/2010	72	36	130	3613	232,7	15,5	27,8	50,2
2008/2009	72	36	125	3571	225,9	15,8	28,6	49,6
2007/2008	72	36	125	3489	218	16	27,9	48,5
2006/2007	72	38	123	3519	211,3	16,66	28,6	48,9
2005/2006	71	37	121	3504	207,6	16,8	28,9	49,4

Zdroj: výkaz MŠMT

Data za Cyrilometodějské gymnázium a mateřskou školu Prostějov a MŠ, ZŠ a SŠ Jistota o.p.s. nejsou v analýze zohledněna. Data nebyla získána.

Tab. 40: Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v ORP

MŠ ZŘIZOVANÉ OBCEMI

školní rok	přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2012/2013	769,4	49,2	6%
2011/2012	763,7	57,3	8%
2010/2011	740,8	39,9	5%
2009/2010	728,9	43,4	6%
2008/2009	729,5	39,7	5%
2007/2008	732,9	48,6	7%
2006/2007	750,5	37,1	5%
2005/2006	756	34,7	5%

Zdroj: výkaz MŠMT

Data za Cyrilometodějské gymnázium a mateřskou školu Prostějov a MŠ, ZŠ a SŠ Jistota o.p.s. nejsou v analýze zohledněna. Data nebyla získána.

Tab. 41: Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet dětí	Volná místa	Popis / komentář
Celkem		3522	3551	-29	
Střední škola, základní škola a mateřská škola JISTOTA, o.p.s.	Prostějov	5	4	1	PhDr. Marie Turková, ředitelka školy. Tetín 1506/1, 796 01 Prostějov.turkova@pvtetin.cz. 582 360 007

Mateřská škola Prostějov, Moravská ul. 30 , příspěvková organizace	Prostějov	128	78	50	Alena Hekalová, PaedDr. – ředitelka, msmrav@posta.pvskoly.cz, 582 335 057
Mateřská škola Čechovice, okres Prostějov, příspěvková organizace	Čehovice	27	27	0	Mgr. Jiří Pospíšil - ředitel, ulice 5. května 7, Prostějov. msce-hovice@seznam.cz, 582 345 060.
Mateřská škola Hrubčice, příspěvková organizace	Hrubčice	43	39	4	Ředitelka: Jana Přidálková, 582 368 328, Hrubčice 40, mshrub-cice@tiscali.cz
Mateřská škola Kelčice, okres Prostějov, příspěvková organizace	Kelčice	25	25	0	Ředitelka: Pavlína Bebčáková DiS., Kelčice 75, mskelci-ce@seznam.cz, 721 773 170
Mateřská škola Klenovice na Hané, příspěvková organizace	Klenovice na Hané	25	28	-3	Miroslava Zapletalová, ředitelka MŠ, Klenovice an Hané 3, msklenovicenaha-ne@seznam.cz, 606 059 444
Mateřská škola a Školní jídelna Kralice na Hané, příspěvková organizace	Kralice na Hané	75	104	-29	Ředitelka školy: PaedDr. Libuše Vrbová, 582 368 927, m.skola@kralicenahane.cz, dle výroční zprávy je kapacita 120 žáků
Mateřská škola Němčice nad Hanou, okres Prostějov, příspěvková organizace	Němčice nad Hanou	100	100	0	Ředitelka školy: Martina Luběnová, Trávnická 201, 798 27 Němčice nad Hanou, 582 386 524, skolkan @volny.cz, http://msnemcicenadhanou.webnode.cz
Mateřská škola Doloplazy se školní jídelnou, okres Prostějov	Doloplazy	30	25	5	Ředitelka školy: Vlasta Matoušková, Doloplazy 50, ms.doloplazy@volny.cz, 582 388 292.
Mateřská škola Dřevnovice, příspěvková organizace	Dřevnovice	25	25	0	Ředitelka: Jana Přidalová, Dřevnovice 48, 777 275 835, ms@drevnovice.cz,
Mateřská škola Ohrozim - příspěvková organizace	Ohrozim	30	35	-5	Ředitelka: Bc. Andrea Kopová, Ohrozim 58, msohrozim@centrum.cz, 773 223 863
Mateřská škola Prostějov, Rumunská ul. 23, příspěvková organizace	Prostějov	125	131	-6	Ředitelka: Mgr. Ludiše Musilová, msrmun@posta.pvskoly.cz, MŠ Rumunská 23 (106 dětí) je spojena se školkou MŠ Mozartova 43(25 dětí)

Mateřská škola Prostějov, ul. Šárka 4a	Prostějov	225	236	-11	Ředitelka: Mgr. Iveta Bittnerová, Šárka 52, Dvořákova 78, mssarka@centrum.cz, 582 351 664. Libušinka 81 a Žešov 25 dětí
Mateřská škola Želeč, okres Prostějov, příspěvková organizace	Želeč	35	25	10	Ředitelka: Miroslava Václavíková, Telefon: 605 012 030 mszelec@posta.pvskoly.cz, Želeč 153.
Mateřská škola Hluchov, okres Prostějov, příspěvková organizace	Hluchov	25	25	0	Ředitelka: Věra Továrková. maerskaskola@hluchov.cz, 582 378 118, Hluchov 73
Mateřská škola Otinoves - příspěvková organizace	Otinoves	18	15	3	Ředitelka: Jana Zavadilová, 582 395 647, Otinoves 117. mstinoves@posta.pvskoly.cz
Mateřská škola Čelčice, okres Prostějov, příspěvková organizace	Čelčice	26	26	0	Ředitelka: Eva Divácká, mscelcice@seznam.cz , 777 688 151, Čelčice 86
Mateřská škola Stařechovice, příspěvková organizace	Stařechovice	27	27	0	Ředitelka: Šárka Dvorská, 588 002 288, ms.starechovice@seznam.cz , Stařechovice 125.
Mateřská škola Vřesovice, příspěvková organizace	Vřesovice	25	40	-15	Ředitlka: Mgr. Martina Zbořilová, ms.vresovice@seznam.cz,722 538 545, zsamsvresovice@gmail.com
Mateřská škola Ivaň, okres Prostějov, příspěvková organizace	Iváň	25	26	-1	Ředitlka: Eva Marciánová, msivan@volny.cz, 731 905 650, Iváň 19
Mateřská škola Brodek u Prostějova, příspěvková organizace	Brodek u Prostějova	56	56	0	Ředitelka: Mgr. Zdeňka Piňosová,ms.brodekpv@centrum.cz, 582 370 236, Zámecká 348, Brodek u Prostějova
Mateřská škola Dobromilice, okres Prostějov, příspěvková organizace	Dobromilice	50	38	12	Ředitelka: Mgr. Dana Zámečníková, 582 370 537, msdobro@posta.pvskoly.cz, Dobromilice 327.
Mateřská škola Bílovice - Lutotín, příspěvková organizace, okres Prostějov	Bílovice - Lutotín	23	27	-4	Ředitelka: Alena Šlézarová, 588 882 214, alena.slezarova@centrum.cz, Bílovice – Lutotín 70
Mateřská škola Malé Hradisko, příspěvková organizace	Malé Hradisko	25	25	0	Ředitelka: Alena Krátká, Malé Hradisko 364, 582 399 103, msmalehradisko@volny.cz
Mateřská škola Víceměřice, příspěvková organizace	Víceměřice	24	28	-4	Ředitelka: Jitka Tihelková, DiS 604 784 103, msvicemerice@posta.pvskoly.cz,. Víceměř-

					řice 62, dle informaci od paní ředitelky je maximální kapacita 28
Mateřská škola Pivín, okres Prostějov, příspěvková organizace	Pivín	35	25	10	Ředitelka: Dagmar Zbožínková ms.pivin@quick.cz, 582 384 299, Pivín 244
Mateřská škola Plumlov, příspěvková organizace	Plumlov	95	81	14	Ředitelka: Mgr. Marta Soldánová, 582 393 148, msplumlov@seznam.cz,
Mateřská škola Prostějov, Partyzánská ul. 34	Prostějov	245	328	-83	mspartyz@posta.pvskoly.cz, V subjektu Mateřské školy Prostějov, Partyzánská ul.34 je celkem 328 dětí – MŠ Partyzánská 34 celkem 104, MŠ Květná 4 celkem 75, MŠ Hanačka 3 celkem 77 a MŠ A.Krále 16 celkem 72 dětí
Mateřská škola Slatinky - příspěvková organizace	Slatinky	25	25	0	Ředitelka: Hana Protivánková, obec.slatinky@seznam.cz, 582 373 038, Slatinky 111
Mateřská škola Protivanov příspěvková organizace	Protivanov	60	48	12	Ředitelka: Iva Vybíhalová, msprotivanov@quick.cz, reditelna@ms-protivanov.cz, 582 399 115, Protivanov 296
Mateřská škola Biskupice 40, příspěvková organizace	Biskupice	20	19	1	Ředitelka: Bc. Zdeňka Čechová, msbiskupice@posta.pvskoly.cz, 733 208 607
Mateřská škola Prostějovičky, příspěvková organizace	Prostějovičky	56	28	28	Ředitelka: Hana Hradečná, 588 882 079, ms-pvicky@volny.cz, Prostějovičky 67
Mateřská škola Prostějov, Smetanova ul. 24, příspěvková organizace	Prostějov	100	104	-4	Ředitelka: Jana Baarová, mspv.baarova@tiscali.cz, 582 360 008. Smetanova ul. 24, Prostějov,
Základní škola a mateřská škola Myslejovice, okres Prostějov, příspěvková organizace	Myslejovice	25	26	-1	Myslejovice 1, 582 357 329, zsmyslejovice@seznam.cz,
Základní škola a mateřská škola Rozstání, okres Prostějov, příspěvková organizace	Rozstání	30	28	2	Ředitelka: Mgr. Miroslava Vystavělová, reditelka@skolarozstani.cz, Rozstání 25, 582 395 418,

Základní škola a mateřská škola Mostkovice, okres Prostějov	Mostkovice	28	51	-23	Ředitelka: Mgr. Marcela Koudleková, zsmostkovice@voln.cz, 582 362 554, Prostějovská 243
Základní škola a mateřská škola Čechy pod Kosířem, příspěvková organizace	Čechy pod Kosířem	44	44	0	Ředitlka: Slámová Iveta, zs.cechypk@volny.cz, 582 373 736
Základní škola a Mateřská škola Vrchoslavice, okres Prostějov, příspěvková organizace	Vrchoslavice	30	24	6	Ředitelka: Mgr. Ilona Vašinová, ilona.vasinova@seznam.cz, 582 386 302
Základní škola a Mateřská škola Čelechovice na Hané	Čelechovice na Hané	46	46	0	Ředitelka: Mgr. Marie Koláčková, zscel@pvskoly.cz, 582 373 626
Základní škola a mateřská škola Prostějov, Palackého tř. 14	Prostějov	125	134	-9	Ředitelka: Mgr. Dagmar Přikrylová, Palackého tř. 14, Prostějov, 582 345 060, skola@palacka.cz
Základní škola a mateřská škola Prostějov, Rejskova tř. 4	Prostějov	68	---	68	Činnost ZŠ a MŠ Prostějov, Rejskova tř. 4 je ukončena k 31. červenci 2009. Mateřská škola Hanačka se 1. 8. 2009 stává odloučeným pracovištěm MŠ Prostějov, Partyzánská ul. 34.
Základní škola a mateřská škola Jana Železného Prostějov, Sídliště svobody 24/79	Prostějov	186	203	-17	Ředitel: Jan Krchňavý, Sídliště Svobody 24/79, 582 302 411, zsjz@zsjz.cz , dle vyjádření pana ředitele je kapacita 203 nikoliv 186 dětí.
Základní škola a mateřská škola Prostějov, Kollárova ul. 4	Prostějov	90	100	-10	Ředitel školy: RNDr. Josef Hrachovec, 582 345 160, mskoll@seznam.cz
Základní škola a mateřská škola Bedihošť	Bedihošť	35	40	-5	Ředitel školy: Mgr. Michal Jahn, 582 368 525, zsbed@pvskoly.cz, Komenského 86, Bedihošť.
Jubilejní Masarykova základní škola a mateřská škola Drahany	Drahany	30	22	8	Ředitelka školy: Mgr. Iva Zouharová, zsdra@pvskoly.cz, 582 395 022.
Základní škola a mateřská škola Kostelec na Hané, okres Prostějov, příspěvková organizace	Kostelec na Hané	120	104	16	Ředitel: Miloslav Marci, 582 373 840, skola@skolakoselec.cz, Sportovní 850, Kostelec na Hané,

Základní škola a Mateřská škola Olšany u Prostějova	Olšany u Prostějova	50	94	-44	Ředitelka školy: Eva Pluskalová, 582 380 347, reditelka@zsolsany.cz školka byla v roce 2011 rozšířena
Základní škola nadporučíka letectva Josefa Františka a Mateřská škola Otaslavice	Otaslavice	50	50	0	Ředitel: Mgr. Vladimír Leitgeb. ms.otaslavice@seznam.cz, 582 370 718, dle vyjádření paní ředitelky museli odmítat děti kvůli malé kapacitě
Základní škola a mateřská škola Ptení	Ptení	60	53	7	Mgr. Viera Šmilňáková, zspte@pvskoly.cz, 582 376 713.
Základní škola a Mateřská škola Určice	Určice	62	86	-24	Ředitelka: Mgr. Jiří Novák, 582 357 136, reditel@zsmsurcice.cz, Určice 400
Základní škola Zdeny Kaprálové a Mateřská škola Vrbátky	Vrbátky	94	101	-7	Ředitel: Mgr. Michal Vysloužil, zsvrb@volny.cz, 606 522 831
Základní škola a mateřská škola Prostějov, Melantrichova ul. 60	Prostějov	84	98	-14	Ředitel: Mgr. Roman Pazdera, 582 319 071,ms.fanderlik@volny.cz
Masarykova základní škola a mateřská škola Nezamyslice, okres Prostějov	Nezamyslice	56	63	-7	Ředitel: Mgr. Petr Jordán, zsnez@pvskoly.cz, 582 388 120,
Základní škola a Mateřská škola Smržice, příspěvková organizace	Smržice	50	60	-10	Ředitelka: Mgr. Marie Zoubalová, 582 381 101, zssmrzice@pvskoly.cz
Základní škola a Mateřská škola Přemyslovice, příspěvková organizace	Přemyslovice	50	13	37	Ředitelka: RNDr. Šigutová Eva, zspre@seznam.cz, 582 3782 36
Základní škola a mateřská škola Tištín, okres Prostějov, příspěvková organizace	Tištín	23	23	0	Ředitelka: Mgr. Marcela Blumensteinová, 582 388 435, zstistin@posta.pvskoly.cz
Základní škola a mateřská škola Pěnčín, příspěvková organizace	Pěnčín	25	25	0	Ředitelka: Mgr. Lenka Lošťáková, 582 378 748, zspencin@seznam.cz
Mateřská škola Niva, příspěvková organizace	Niva	20	18	2	Ředitelka: Renata Jančíková, msniva.pv@seznam.cz, 582 395 056,
Mateřská škola Mořice, okres Prostějov, příspěvková organizace	Mořice	25	16	9	Ředitelka: Anna Milčáková, skolka@morice.cz, 582 388 347
Mateřská škola Vícov, příspěvková organizace	Vícov	27	25	2	Ředitelka: Bc. Lucie Ritterová, ms.vicov@email.cz, 734 313 413.
Mateřská škola Držovice, příspěvková organizace	Držovice	56	56	0	Ředitelka: Eva Lisická, 582 365 510, msdrz@posta.pvskoly.cz

Střední škola, Základní škola a Mateřská škola Prostějov, Komenského 10	Prostějov	75	75	0	Ředitel školy: Janáček Radim, 582 346 868, specsko-ly@pvskoly.cz,

Zdroj: výkaz MŠMT, rozhovor s řeidtiteli a zřizovateli

Z tabulky vyplývá kapacita (určená MŠMT) tříd a jaký je skutečný počet dětí ve třídách.
Z analýzy je zřejmé, že v současné době je kapacita řady mateřských škol překročena. Z konzultací s pedagogy však vyplynulo, že kapacitní data nejsou mnohdy správná, proto se v analýze dostáváme do záporných hodnot. V rejstříku škol a školských zařízení je nahlášena jiná kapacita, než je skutečnost. Z konzultací s řediteli MŠ také vyznělo, že v řadě těchto zařízení již není mnohdy možné přijímat ani děti rodičů/občanů dané obce. V případě, že by se zájem o umístění dětí do MŠ v dalších letech snížil, jsou MŠ ochotny přijímat i mladší děti 3 let.

Tab. 42: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP

Počet dětí v MŠ ve správním obvodu	**Počet**	**Volná místa (kapacita – počet dětí)**	**Počet žáků / kapacita v %**
Kapacita všech MŠ k 30.9. 2013	3494	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2018	0%	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2023	0%	----	----
Počet dětí v MŠ k 30.9. 2012	3551	-57	101,6313681
Předpoklad počtu dětí v MŠ k konci roku 2018	3316,43	177,57	95%
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2023	2805,29	688,71	80%

Zdroj: výkaz MŠMT

Z analýzy vyplývá, že v současné době jsou kapacity v ORP Prostějov v mateřských školách překročeny. Poslední výsledky z demografického vývoje obyvatelstva v Olomouckém kraji ukázaly pokles počtu obyvatel od roku 1980. Zdrojem pro tuto prognózu byl český statistický úřad v návaznosti na vypracovanou projekci vývoje počtu obyvatel Olomouckého kraje do roku 2050. V prognóze se počítá se zvýšením úrovně porodnosti a snížením úmrtnosti. Výsledkem je snížení počtu obyvatel a především stárnutí populace v platnosti pro Olomoucký kraj. Tato projekce vývoje počtu dětí v MŠ, ačkoliv vychází z dobře zvolených předpokladů, je jen relativně přesná. Do roku 2023 mohou zasáhnout do projekce vnější neočekávané vlivy, které mohou předpokládaný vývoj značně změnit. V současnosti tvoří podíl dětí do 14 let věku 14,7 % z celkového počtu obyvatel (k 1. 1. 2013). Dle projekce ČSÚ Olomouckého kraje od roku 2009 dochází ke každoročnímu úbytku narozených dětí. Tento trend bude pokračovat i v následujících letech. Počet narozených dětí bude klesat až do roku 2031 (4 551 živě narozených), kdy se narodí o více než jednu třetinu dětí méně než v roce 2009. Výpočet předpokladu počtu dětí v MŠ ke konci roku 2018-dle projekce ČSÚ Ol. kraje je úbytek dětí od roku 2013 do roku 2018 o 7%.
Výpočet předpokladu počtu dětí v MŠ ke konci roku 2023 - dle projekce ČSÚ Ol. kraje je úbytek dětí od roku 2013 do roku 2023 o 21%. Analogicky lze tedy předpokládat, že přibližně stejný vývoj počtu dětí jako Olomouckém kraji bude i v ORP Prostějov

Tab. 43: Zařízení jeslového typu

Obec	Instituce	Rozsah věku dětí		Kapacita	volných míst (k 31.12.2013)
		od (v měsících)	do (v měsících)		
Celkem				25	0
Prostějov	Jesličky Prostějov	12	36	25	0

Zdroj: výkaz MŠMT

Rodiče mohou využít pouze zařízení jeslového typu v Prostějově. Přestože jsou kapacity mateřských škol v ORP Prostějov zcela naplněny, kapacita zařízení jeslového typu je dostačující. V případě úbytku dětí v MŠ jsou obce připraveny přijmout i mladší děti 3 let.

Ostatní - Jídelny, SVČ, družiny, kluby

Tab. 44: Školní družiny a školní kluby v ORP

ŠD a ŠK zřizované	počet oddělení	počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
2012/2013				
krajem	0	0	0	0
obcemi	91	2484	63	2547
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	91	2484	63	2547
2011/2012				
krajem	0	0	0	0
obcemi	90	2439	64	2503
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	90	2439	64	2503
2010/2011				
krajem	0	0	0	0
obcemi	85	2253	64	2317
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	85	2253	64	2317
2009/2010				
krajem	0	0	0	0
obcemi	82	2145	60	2205
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0

celkem	82	2145	60	2205

2008/2009				
krajem	0	0	0	0
obcemi	80	2127	58	2185
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	80	2127	58	2185

2007/2008				
krajem	0	0	0	0
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	78	2070	86	2156

2006/2007				
krajem	0	0	0	0
obcemi	77	2057	72	2129
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	77	2057	72	2129

2005/2006				
krajem	0	0	0	0
obcemi	79	2012	5	2017
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	79	2012	5	2017

Zdroj: výkaz MŠMT

Mimoškolní činnost je dostatečně zajištěna. Záleží na ochotě pedagogů, práce nad jejich rámec pracovní doby, často není ani dostatečně finančně ohodnocena. Pro zájem dětí bylo rozšířeno jedno oddělení školní družiny např. v Kralicích na Hané. Dle pracovní skupiny zde existuje problém systémového řešení. V dnešní době totiž není možné zřizovat školní kluby z důvodu finanční náročnosti. Školní klub a středisko volného času mládeže Oáza funguje pod Cyrilometodějským gymnáziem Prostějov. Není však v analýze zohledněno.

Tab. 45: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP

ŠK a ŠD zřizované	vychovatelé			ostatní pedag. pracovníci		
	interní		externí	interní		externí
	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav
krajem	0	0	0	0	0	0
obcemi	97	92	0	6	4	0
církví	0	0	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0	0	0
celkem	97	92	0	0	4	0

Zdroj: výkaz MŠMT

Tab. 46: Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	0	3	0
Němčice nad Hanou	0	1	0
Plumlov	0	1	0
Prostějov	0	1	0

Zdroj: výkaz MŠMT

Množství základních uměleckých škol (ZUŠ) je v OPR Prostějov dostačující a adekvátní poptávce. Obce, popř. obce (zřizovatelé) prostřednictvím škol, kde jsou odloučená pracoviště ZUŠ, zdarma poskytují prostory či hradí provozní výdaje (energie, úklid apod.).

Tab. 47: Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP

ZUŠ v obcích	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
celkem	91	78,8
Němčice nad Hanou	27	21,5
Plumlov	21	18,2
Prostějov	43	39,1

Zdroj: výkaz MŠMT

Tab. 48: Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	0	2	1
Němčice nad Hanou	0	1	0
Prostějov	0	1	1

Zdroj: výkaz MŠMT

Množství středisek volného času v ORP Prostějov je dostačující, obdobnou funkci vykonávají školní družiny. Střediska volného času by se při zvýšení nenaplnila.

Tab. 49: SVČ zřizované obcemi v ORP

Název obce	počet zájmových útvarů (kroužků)	počet účastníků			
		žáci, studenti VOŠ	děti	ostatní	celkem
celkem	183	1932	142	104	2178
Němčice nad Hanou	50	391	67	35	493
Prostějov	133	1541	75	69	1685

Zdroj: výkaz MŠMT

Tab. 50: Údaje o pracovnících SVČ v ORP

SVČ v ORP	pedagogičtí pracovníci				ostatní pracovníci			
	celkem	interní		externí	celkem	interní		externí
		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav
celkem	319,7	19	14,7	286	85,5	18	15,5	52
Němčice nad Hanou	72,3	4	3,3	65	20,6	3	1,6	16
Prostějov	247,4	15	11,4	221	64,9	15	13,9	36

Zdroj: výkaz MŠMT

Tab. 51: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP

	počet ŠJ a výdejen	počet stravovaných žáků	z toho v		cílová kapacita kuchyně
			MŠ	ZŠ	
celkem	76	12013	3448	6232	17458
Bedihošť	1	199	40	135	390
Bílovice-Lutotín	1	27	27	0	23
Biskupice	1	19	19	0	20
Brodek u Prostějova	2	270	55	155	462
Čehovice	1	27	27	0	28
Čechy pod Kosířem	1	95	44	39	150
Čelčice	1	29	26	0	30
Čelechovice na Hané	1	160	44	94	221
Dobromilice	1	62	39	15	250
Doloplazy	1	29	25	0	30
Drahany	1	84	19	27	180
Držovice	1	56	56	0	56
Dřevnovice	1	29	25	0	30
Hluchov	1	23	20	0	25
Hrubčice	1	76	39	30	100
Iváň	1	31	28	0	25
Klenovice na Hané	2	208	28	148	368
Kostelec na Hané	1	448	104	290	710
Kralice na Hané	1	111	56	47	193
Krumsín	1	39	0	39	51

Laškov	1	23	0	19	40
Malé Hradisko	1	57	25	5	70
Mořice	1	15	15	0	25
Mostkovice	1	109	51	58	50
Myslejovice	1	49	25	20	63
Němčice nad Hanou	2	403	100	256	520
Nezamyslice	2	380	64	277	450
Niva	1	20	18	0	20
Ohrozim	1	39	35	0	30
Olšany u Prostějova	1	210	82	100	220
Otaslavice	1	217	50	120	350
Otinoves	1	19	17	0	18
Pěnčín	1	51	25	17	120
Pivín	2	77	33	41	160
Plumlov	2	414	81	234	450
Prostějov	17	5843	1443	3348	8768
Prostějovičky	1	32	28	0	100
Protivanov	1	335	49	104	320
Přemyslovice	1	213	48	72	280
Ptení	1	327	56	131	510
Rozstání	1	76	28	22	100
Slatinky	1	29	25	0	40
Smržice	1	148	50	80	120
Stařechovice	1	27	27	0	27
Tištín	1	82	23	29	60
Určice	2	289	74	133	475
Víceměřice	1	24	24	0	24
Vícov	1	24	21	0	27
Vranovice-Kelčice	1	27	24	0	25
Vrbátky	1	300	95	120	460
Vrchoslavice	1	64	28	27	134
Vřesovice	1	45	40	0	25
Želeč	1	23	23	0	35

Zdroj: výkaz MŠMT

Z analýzy vyplývá, že počet stravovaných se rovná celkovému počtu strávníků, včetně důchodců, maminek na mateřské aj. Školní jídelny a výdejny se tedy na obcích nevyužívají jen pro školy. Obce zajišťují i rozvoz obědů pro strávníky (zejména pro seniory). Některé obce zvažují investice do zařízení školních jídelen. Problém je s legislativou, která je mnohdy jinak vysvětlována kontrolními orgány, než je skutečnost. Velkým problémem jsou přísné normy.

Tab. 52: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP

školní jídelny zřizované	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
krajem	0	0
obcemi	295	182,6
církví	0	0
soukromé	0	0

Zdroj: výkaz MŠMT

Pracovníci pracující ve školních jídelnách nepracují vždy na plný úvazek, kvůli nedostatku financí na jejich mzdy. I přesto, že se vaří i pro cizí strávníky, tak počet strávníků nemá vliv na výši financování mezd. Platy pracovníků jsou velmi poddimenzované.

Financování

Tab. 53: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi

ZŠ/MŠ/jiné	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZŠ (1. i 2. stupeň)	78 982 290	83 335 970	87 731 510	96 876 160	94 281 890	95 807 480	106 771 140	101 541 370
ZŠ (jen 1. stupeň)	0	0	0	920 000	1 103 950	2 010 400	3 804 630	3 493 250
MŠ	18 174 020	22 814 370	21 258 900	22 969 020	23 229 490	26 724 730	27 693 170	25 429 005
Sloučené organizace	0	0	0	0	0	0	0	0
Jiné	6 682 800	8 570 700	6 921 250	8 122 890	13 055 380	13 007 020	10 718 880	10 816 680
Celkem	103 839 110	114 721 040	115 911 060	128 888 070	131 670 710	137 549 630	148 987 820	141 280 305

Zdroj: *výkaznictví MFCR*

Tab. 54: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč

rok		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
mzdové prostředky celkem		289 491 150	302 412 701	313 092 668	335 489 244	330 007 098	343 810 793	355 726 612	366 647 703
z toho	**platy**	289 491 150	302 412 701	313 092 668	355 182 708	329 172 992	341 312 959	350 186 789	363 719 903
	ostatní osobní náklady	0	0	0	306 536	834 106	2 497 834	5 539 823	2 927 800
související odvody a ostatní neinvestiční výdaje		402 913 413	420 897 997	435 726 375	460 535 828	450 459 688	472 587 308	485 566 825	500 474 114
neinvestiční výdaje celkem		113 422 263	118 485 296	122 669 707	125 046 584	120 452 590	128 776 515	129 840 213	133 826 411,59

Zdroj: *výkaznictví MFCR*

Tab. 55: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP

druh školy, školského zařízení	přímé náklady na vzdělávání celkem (v Kč)	z toho náklady na jednotku výkonu* (v Kč)	
		celkové náklady	ONIV
předškolní vzdělávání	30 354 924,60	3 977,8	163,43
základní školy	69 464 410,34	9 102,92	374,09
gymnázia	333 778,11	43,7	17,97
stravování MŠ, ZŠ	10 509 639,55	1 377,23	56,59
školní družiny a kluby	6 814 778, 49	893,03	36,7
základní umělecké školy	11 184 476	1 465, 66	60,23
využití volného času	2 160 398,5	283,10	11,6
celkem použité finanční prostředky	133 826 411,59	17 143,71	720,61

Zdroj: *výkaznictví MFCR*

Tab. 56: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2012/2013

Název obce	v Kč	
	Finanční prostředky z RUD	Celkové skutečné náklady
Celkem	79 928 000	
Bedihošť	1 648 000	2 397 000
Bílovice-Lutotín	216 000	
Biskupice	152 000	
Brodek u Prostějova	448 000	3 524 219
Čehovice	216 000	
Čechy pod Kosířem	752 000	
Čelčice	208 000	
Čelechovice na Hané	1 328 000	5 307 800
Dobromilice	600 000	
Doloplazy	200 000	
Drahany	392 000	
Držovice	448 000	
Dřevnovice	200 000	
Hluchov	200 000	
Název obce	**v Kč**	
	Finanční prostředky z RUD	**Celkové skutečné náklady**
Hrubčice	312 000	
Iváň	208 000	
Klenovice na Hané	1 744 000	
Kostelec na Hané	3 752 000	25 728 000

Kralice na Hané	1 232 000	2 897 000
Krumsín	344 000	
Laškov	152 000	
Malé Hradisko	200 000	1 698.966,06
Mořice	128 000	
Mostkovice	904 000	
Myslejovice	368 000	
Němčice nad Hanou	3 304 000	
Nezamyslice	2 976 000	14 359 000
Niva	144 000	
Ohrozim	280 000	
Olšany u Prostějova	1 688 000	
Otaslavice	161 6000	
Otinoves	120 000	
Pěnčín	392 000	
Pivín	568 000	
Plumlov	2 960 000	
Prostějov	37 144 000	
Prostějovičky	224 000	
Protivanov	1 840 000	
Přemyslovice	944 000	
Ptení	1 656 000	
Rozstání	400 000	2 167 000
Slatinky	200 000	
Smržice	1 120 000	
Stařechovice	216 000	
Tištín	416 000	
Určice	1 912 000	3 408 000
Víceměřice	224 000	
Vícov	200 000	
Vrbátky	2 104 000	
Vrchoslavice	408 000	
Vřesovice	320 000	
Želeč	200 000	

Zdroj: celkové skutečné náklady: *Výroční zprávy škol*

Výše těchto prostředků může být vyšší či nižší než náklady na provoz dané školy. Ve všech případech musela škola pro provoz doplácet, jelikož finanční prostředky z RUD jsou příliš nízké a na pokrytí celkových skutečných nákladů nestačí.

Mnoho škol nemám na svých webových stránkách uveden rozpočet a ani výroční zprávy, ze kterých by bylo možné celkové skutečné náklady získat.[1]

[1] Finanční prostředky z RUD jsou vypočteny na základě násobku počtu žáků v mateřské a základní škole a 8 000 Kč jako příspěvek na jednoho žáka.

Tab. 57: Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023

Obec	Název a popis investice	odhadovaný rok	Orientační částka	Poznámka
		celkem	92 400 000	
Bedihošť	půdní vestavba		1 700 000	
Čechy pod Kosířem	zateplení + fasáda a rekonstrukce kuchyně, rekonstrukce elektro, vodo, topo, wc. Nové hřiště a oprava střehy	2023	5 400 000	
Čelechovice na Hané	výměna oken a dveří, nová střecha a střešní krytina, oprava komínů, rekonstrukce kotelny, ohřevu TUV, výměna otopných těles, oprava plotů, opravy podlahy v tělocvičně, rekonstrukce výdejny stravy v MŠ	2023	30 000 000	
Hrubčice	rozvody topení, kotle			
Klenovice na Hané	modernizace vytápění ZŠ	2017	6 000 000	
Laškov	zateplení a výměna oken, revitalizace školní zahrady, WC	2023	2 300 000	
Němčice nad Hanou	Rekonstrukce budovy ZŠ: rekonstrukce sítí elektroinstalace a vodoinstalace, opravy podlah, výměna vnitřních dveří, úprava venkovního terénu Vybudování venkovního hřiště s umělým povrchem v areálu ZŠ, vybudování školní zahrady a regenerace zeleně celého areálu školy.	2015-2016 2015	25 000 000 10 000 000	

Zdroj: dotazníkové šetření

3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Rodiče, kteří mají děti v MŠ, ZŠ	kvalitní výuka, nezvyšování počtu žáků ve třídách.	klesající počet dětí, nezájem rodičů o činnost ve škole	třídní schůzky, osobní komunikace, informační deníčky, elektronická žákovská knížka, web, e-maily, facebook.	změna financování školství
Rodiče – zájem o MŠ, ZŠ	zachování MŠ a ZŠ	nerespektování spádovosti škol	osobní komunikace, viz výše	viz výše a změna legislativy
Děti v MŠ a žáci v ZŠ	kvalitní vybavení, kvalitní učitelé, dostatek mimoškolní činnosti	špatná motivace a třídní kolektiv, klima třídy.	osobní komunikace, písemná a elektronická	nabídka zajímavé činnosti škol
Pedagogové a další zaměstnanci	vyšší finance, mzdy, zlepšení spolupráce s rodinou, zvýšení prestiže pedagogické práce.	syndrom vyhoření, snížená prestiž, malá právní podpora, riziko zodpovědnosti za žáky		celková změna legislativy
Představitelé obce, která má ZŠ, MŠ	zachovat stávající MŠ a ZŠ	špatná spolupráce školy s obcí	osobní komunikace	investiční akce
Představitelé obce, kde škola ZŠ nebo MŠ není	dobrá spolupráce s obcí, kam děti chodí do ZŠ nebo MŠ	špatná meziobecní spolupráce	osobní komunikace	vzájemná podpora, usilovat o zřízení MŠ
Ostatní zřizovatelé (mimo obce)				
Partneři škol (sponzoři, sdružení rodičů, NNO, …)	aktivní mimoškolní činnost	malý zájem o kvalitní výuku a mimoškolní činnost	osobní komunikace	změna legislativy
Představitelé Obcí SO ORP				
Kraje	kvalitní školství, přiměřené náklady na školství	nedostatek financí	osobní komunikace	

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Stát	kvalitu vzdělání, dobře fungující systém škol	není vazba mezi vzděláním a zaměstnaností, častá změna ve vedení MŠMT a špatná strategie a změna strategie, poddimenzovanost financí		vytvoření dlouhodobé koncepce školství
Média	zaujmout veřejnost kauzami	nepřesně informují, vyhledávání senzací	tisk, televize, internet	kvalifikovaný a objektivní přístup k podpoře regionálního školství

Zdroj: rozhovor s dotčenými skupinami

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	4	5	20	více peněz, souvisí s RUD	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na investice a vybavení	4	4	16	více peněz, souvisí s RUD, dotace a granty	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na platy	4	4	16	více peněz	Stát
Organizační riziko					
Špatné rozmístění ZŠ, MŠ v rámci území	2	2	4	více peněz, firemní školky a dětské skupiny	Obce daného území
Nedostatek dětí / příliš mnoho dětí (nepříznivý demografický vývoj)	3	3	9	podpora rodin, nová stavební místa	Obce daného území
Rušení dopravních spojů zajišťující dopravu dětí do a ze ZŠ, MŠ	2	2	4	jednání s odborem KÚ OK dopravy	Obce, kraj

Nezájem či neochota obcí na spolupráci	2	3	6	jednání se zástupci obcí	Obce daného území
Nevhodně stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje	4	4	16	změna legislativy a financí a vyhlášek	Obce daného území
Právní riziko					
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)	3	4	12	nerelevantní	Obce daného území
Reformy, které zhorší podmínky pro kvalitní výuku	3	4	12	nerelevantní	Obce daného území
Technické riziko					
Špatný technický stav budov ZŠ, MŠ	3	4	12	více financí na investice, závisí na RUD a dotacích	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Zastaralé či nevyhovující vybavení	3	4	12	více financí na investice, závisí na RUD a dotacích	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Věcné riziko					
Špatné řízení školy	1	4	4	kontrola, výběrové řízení, školení, vzdělávání	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nízká kvalita výuky	1	4	4	kontrola, výběrové řízení, školení, vzdělávání	Konkrétní ZŠ, MŠ
Nezájem rodičů o umístění dětí do konkrétní ZŠ, MŠ	3	4	12	zlepšit informovanost rodičů	Konkrétní ZŠ, MŠ
Personální rizika (aprobovanost, fluktuace, věk, …)	2	3	6	kvalitní řízení školy	Konkrétní ZŠ, MŠ

Zdroj: rozhovor s dotčenými skupinami

3.1.4. SWOT analýza školství

Silné stránky:	Slabé stránky:
Stabilizovaný a kvalifikovaný pedagogický tým, vlastní aktivita pedagogů, podpora zřizovatele - snaha o zachování škol v malých obcích (především u malotřídních škol), úzká spolupráce zřizovatele, dostupnost školy, vybavenost školy, blízkost sportovišť, spolupráce MŠ a ZŠ, podíl na společenském a kulturním životě obce, vyžívání rozvojových programů (např. Němčice nad Hanou), z pohledu rodičů umístění dětí mladších 3 let, spolupráce se spolky.	špatné nastavení financování školství, neopodstatněný odliv žáků do městských škol, problémy s hygienickými předpisy a jejich časté změny, problematika asistentů (integrace dětí s poruchami), obce platí stále více výdajů – financování, málo učitelů mužů - rovné příležitosti, nepedagogičtí pracovníci – financování.
Příležitosti:	**Hrozby:**
stále se zlepšující technické vybavení škol, příjemnější spolupráce s rodiči na vesnici než ve městě, atmosféra menšího kolektivu, rodinné prostředí školy, spolupráce školy a obce, spolupráce mezi ZŠ, MŠ, ZUŠ a DDM, volnočasové aktivity, spolupráce mezi obcemi, kde se nachází škola a mezi obcemi, odkud dojíždějí žáci do této školy.	přetechnizování žáků - práce na PC / dovednost komunikace, vysokoškolské vzdělání budoucích pedagogů - špatná kombinace předmětů, pokud se nezmění financování, bude se snižovat kvalita výuky, obce doplácí na platy zaměstnanců, úbytek dětí ve školách.

Zdroj: rozhovor s dotčenými skupinami, dotazníkové šetření

Tvorba SWOT analýzy byla předmětem setkání pracovní skupiny v Čelechovicích na Hané 13. 5. 2014 (bez přítomnosti škol města Prostějov). SWOT analýza je vytvořena z pohledu venkovských škol. Data ve SWOT analýze byla získána mj. v rámci řízených rozhovorů se starosty obcí ORP Prostějov v první polovině roku 2014.

Jako největší silná stránka byla hodnocena podpora zřizovatele - snaha o zachování škol v malých obcích. Školy a školská zařízení v obci, dle pracovní skupiny, tvoří totiž nepostradatelnou identitu obce a mají velký přínos na rozvoj obce. Starostové i zřizovatelé škol bojují o zachování škol na obcích i za cenu zvýšení nákladů, které budou muset hradit sami. Dále je kvalitně hodnocen stabilizovaný a kvalifikovaný pedagogický tým, který zajišťuje žákům dobré klima a prostředí pro výuku. Kladně je hodnocena i vlastní aktivita pedagogů, kterou je myšleno zejména podílení se na mimoškolní činnosti

a zajišťování zájmových kroužků pro žáky. Další silnou stránkou je úzká spolupráce mezi zřizovateli škol a řediteli - pravidelné schůzky a zájem starosty o fungování školy. S tím souvisí i kladně hodnocena vybavenost škol, blízkost sportovišť nebo podíl na společenském a kulturním životě v obci. Z pohledu rodičů je jako silná stránka hodnoceno umístění mladších dětí 3 let do MŠ. V rozporu s tímto bodem jsou učitelé, kteří nehodnotí nástup dětí mladších 3 let do mateřské školy jako správné. Děti nejsou tolik samostatné a vyžadují péči rodičů.
Největší slabou stránkou je špatné nastavení financování školství - nespravedlivé financování dle počtu žáků a vůbec nízké finanční prostředky na provoz, investice a mzdové výdaje školy. Dále pracovní skupina hodnotí jako slabou stránku neopodstatněný odliv žáků do městských škol. Pracovní skupina zastává názor, že venkovské školy jsou osobnější. Další slabou stránkou jsou problémy s hygienickými předpisy a jejich časté změny, zejména u školních jídelen. Další slabou stránkou je problematika asistentů u dětí s poruchami, které by se měly integrovat do samostatných tříd. Dále zazněl názor ohledně financování, kdy obce doplácí stále vyšší náklady na chod školy a s tím souvisí i financování nepedagogických pracovníků, kteří tím pádem jsou často zaměstnáni pouze na poloviční úvazky. Další slabou stránkou, kterou vnímají spíše učitelé muži, jsou rovné příležitosti ve školství – nedostatečné zastoupení učitelů mužů.
Jako příležitost se zdá být zlepšující se vybavení škol, rodinné prostředí a dobrá atmosféra venkovské školy. Větší zájem dětí o volnočasové aktivity či spolupráce školy a obce jako zřizovatele.

Hrozbou je naopak úbytek dětí ve školách, s tím souvisí i financování a kvalita výuky. Hrozby vidí pracovní skupina i v tom, že žákům díky moderním technologiím ubývá přirozená osobní komunikace a vyjadřování. V oblasti přípravy (vysokoškolského studia) budoucích pedagogických pracovníků je třeba zaměřit se na kombinace předmětů, z hlediska jejich aktuální resp. očekávané potřebnosti v rámci systému školství (v praxi). Další podstatnou hrozbou je financování, které úzce souvisí s kvalitou výuky, a jeho dobré nastavení (případná úprava stávajícího systému) by se mělo stát tématem diskuze odborníků na dané téma. V ORP Prostějov zřizovatelé i ředitelé škol mnohdy naráží na špatnou skladbu aprobací absolventů PF UP v Olomouci. Doporučením je jednat s vedením PF UP Olomouc. Nabízí se také možnost spolupráce s tzv. svazkovými školami. Z rozhovorů se starosty však plyne odpověď, že o svazkové školy zájem nemají.

3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Analýza předškolního a základního vzdělání na území ORP mapuje oblast základních škol, mateřských škol, oblast školních družin a klubů, základních uměleckých škol, školních jídelen. V neposlední řadě se situace v oblasti školství hodnotila pomocí SWOT analýzy, analýzy rizik a cílových skupin. Díky těmto konečným analýzám jsme získali ucelený přehled o školství v ORP. Zohledněna byla i data z oblasti financování škol, zejména rozpočtové určení daní vzbudilo velkou diskuzi a zájem o toto téma u zástupců škol. Zaznívaly názory na poddimenzování mezd nepedagogickým pracovníkům či nízké finance na provoz školy. Většina zřizovatelů a ředitelů škol má velký zájem o zachování škol v obcích. Trápí je odliv žáků po 5. třídě. Jedná se o problém, který se týká většiny menších škol v ORP Prostějov. Na tomto odlivu má zásluhu zejména město Prostějov, které přirozeně stahuje žáky menších škol. Naopak zase město Prostějov poskytuje rodičům „kompletní servis“ - rodiče dojíždějí do města za prací, žáci ve městě mají větší možnosti mimoškolních aktivit a popř. i kvalitnější, např. soukromé, výuky.

Z analýzy dále vyplynulo, že všechny školy jsou relativně na dobré úrovni (v kvalitě výuky). Ve školách je dostatek kvalifikovaných učitelů. Spíše se objevuje problém s aprobací, např. pro chemii. Dnešní studenti pedagogické fakulty si vybírají i kombinace, které lze pak v praxi těžce uplatnit (např. cizí jazyk + výchova ke zdraví). Mnoho učeben také není dostatečně vybaveno pro předměty, jako právě již zmiňovaná chemie. Praktické ukázky v chemii podléhají různým bezpečnostním opatřením a nařízením. Mnoho škol pak nemůže kvůli těmto omezením 100% realizovat výuku.

Na území ORP Prostějov existuje velký zájem rodičů o zachování škol na menších obcích a dobrá spolupráce mezi rodiči a učiteli. Ve venkovských školách panuje osobitý a dobrý vztah mezi žáky a učiteli. Mnoho starostů si existenci školy v obci chválí, jelikož školy vytvářejí rozvoj obce a zvyšují její atraktivitu. Naopak školy strádají po stránce investic do rekonstrukcí a vybavení. O tom svědčí tabulka č. 57. Díky neustále se měnící legislativě a zejména hygienickým předpisům, musejí školy stále investovat do vybavení, tak aby splňovalo dané normy.

V ORP Prostějov je velmi dobrá spolupráce mezi zřizovateli škol a jejich řediteli. Tato momentální situace dává prostor pro vytvoření meziobecní spolupráce. Na takto přátelské půdě se dá dál rozvíjet meziobecní spolupráce, ale i spolupráce mezi školami a rodiči.

Výsledky analýzy jsou dále zpracovány v návrhové části strategie.

3.2. Návrhová část pro oblast školství

3.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Školství“, na jejímž základě byly připraveny Nástiny opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti školství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců zřizovatelů škol, pedagogů a ostatních pedagogických a nepedagogických pracovníků z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma školství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úrovně. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení

dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze. Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize sloužit také jako určitý marketingový nástroj území.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

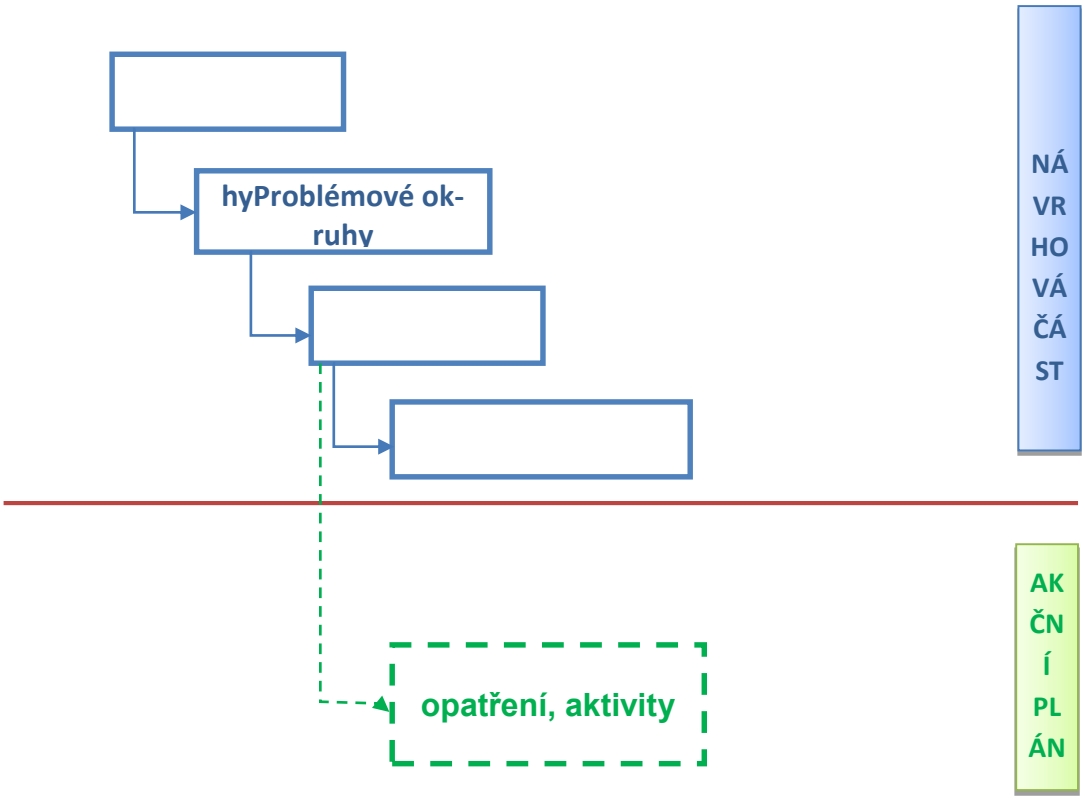

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu Školství je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce		
Školství	Problémová oblast 1 Zachování stávajícího počtu škol	Problémová oblast 2 Zastaralé vybavení škol, špatný technický stav budov
	cíl 1.1 Zvýšení kompetencí, sdílení zkušeností a posílení podmínek pro pedagogické a nepedagogické pracovníky	cíl 2.1 Vybavit školní budovy
	cíl 1.2 Podpora neformálního vzdělávání, mimoškolní činnosti a spolupráce	cíl 2.2 Zmodernizovat infrastrukturu, vystavět či zrekonstruovat školní budovy

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

3.2.2. Vize

Správní obvod ORP Prostějov rozvíjí meziobecní spolupráci v rámci přirozených geografických a funkčních mikroregionů. Obce v rámci správního obvodu zajišťují odpovědné nakládání s odpady. Školy a školská zařízení jsou vybavena pro moderní výuku a mimoškolní činnost. Žáci, pedagogičtí a nepedagogičtí pracovníci mají kvalitní podmínky a zázemí pro svou činnost. Pokrytí území sociálními službami a jejich charakter zohledňuje potřeby všech dotčených obcí. V jádrovém městě ORP jsou soustředěny vhodné plochy, infrastruktura a nástroje pro rozvoj podnikání, a tím snižování nezaměstnanosti obyvatel celého ORP. Zelené prvky krajiny i vesnic vytvářejí kvalitní prostředí pro trvalou existenci přirozených druhů fauny a flory, a pro plnění všech požadovaných funkcí, včetně ekologické, rekreační, estetické a kulturní funkce.

3.2.3. Problémové okruhy

Problémový okruh 1

ZACHOVÁNÍ STÁVAJÍCÍHO POČTU ŠKOL

Problém se zachování stávajícího počtu škol tíží jak zřizovatele škol, tak ředitele, ale i rodiče žáků v ORP Prostějov. Zejména na malých obcích docházelo v předchozích letech k razantnímu slučování škol. Mnoho dětí totiž dojíždí s rodiči do městských škol. Nebo dochází k úplné migraci obyvatelstva do měst. Podle zřizovatelů se jedná o neopodstatněný odliv žáků do městských škol. Venkovské školy se snaží udržet stejnou kvalitu výuky jako v městských školách a mnohdy se dokonce venkovské školní prostředí jeví bezpečnější.

1. **Věcné argumenty**

Problémový okruh „Zachování stávajícího počtu škol“ vychází z provedené analýzy. Argumentem pro tento problémový okruh jsou klíčová data z tabulky č. 19: Definice správního obvodu z pohledu předškolního vzdělávání. Tato tabulka uvádí že nejvíce základních škol se nachází v obcích do 2 000 obyvatel. Mateřských škol dokonce v obcích do 1 000 obyvatel. Jedná se o relativně malé obce, pro které je existence školy velmi důležitá. Stejně tak je důležitá i pro obyvatele.

Od roku 2005 do roku 2009 docházelo v ORP Prostějov k velkému slučování škol. Zachování stávajícího počtu škol nesvědčí ani demografická prognóza ORP Prostějov, která říká, že se počet žáků v dalších letech bude snižovat.
Problém zachování škol byl častokrát zmiňován na jednání pracovních skupin. Klíčovými daty jsou také záznami ve SWOT analýze v hrozbách a slabých stránkách školství ORP Prostějov, kdy pracovní skupina hodnotí jako slabou stránku neopodstatnělý odliv žáků do městských škol a v hrozbách se zmiňují o reálném úbytku dětí ve školách. Data vychází i z analýzy rizik, kdy zejména rodiče, ale i zřizovatelé škol a ředitelé si přejí zachovat stávající počet škol v ORP Prostějov.

Tab. 58: Definice správního obvodu z pohledu předškolního vzdělávání

Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
2012/2013											
	5	26	25	17	2	0	0	1	0	0	76
-Počet ZŠ – 1. a 2. Stupeň	0	0	1	3	1	0	0	3	0	0	8
-Počet ZŠ – jen 1. Stupeň	0	0	3	1	0	0	0	0	0	0	4
-Počet MŠ	0	9	10	0	1	0	0	5	0	0	25
-Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	0	7	12	1	0	0	10	0	0	30
-Počet jiných zařízení	0	0	0	1	2	0	0	10	0	0	13

2. Příčiny problému

Jednou z příčin problémového okruhu „Zachování stávajícího počtu škol“ je odliv žáků do městských škol. Tento odliv je dán zejména dojížďkou rodičů za prací do měst a s nimi odcházejí i děti a žáci. Pracovní skupina však tento odliv hodnotí jako neopodstatněný, jelikož venkovské školy nabízejí žákům stejné nebo podobné podmínky kvality výuky a mnohdy osobnější přístup k dětem.
Další příčinou problému je špatná dostupnost škol a spádovost. Žáci dojíždějící do školy, v odlehlých obcích ORP Prostějov, mají problém s dopravou do školy. Mnoho žáků také dochází do školy po frekventovaných cestách, mnohdy nebezpečných. Z rozhovorů se starosty a zřizovateli škol jednoznačně vyplynula potřeba zlepšit spádovost a bezpečnost škol a v souvislosti s tím, také materiální vybavení škol odpovídající moderní době.
Příčinou tohoto problému stávajícího počtu škol jsou také nízké kompetence, velmi malé sdílení zkušeností mezi pedagogy či řediteli škol a nedostatečná mimoškolní činnost, která je mezi žáky velmi oblíbená.

3. Důsledky neřešení problému

Důsledkem neřešení problémového okruhu „Zachování stávajícího počtu škol“ by mohlo docházet k rušení mateřských a základních škol, úbytku občanů, migraci do měst a celkové snížení atraktivity dané obce. V případě, že by nedošlo ke zvýšení kompencí pracovníků, sdílení zkušeností či k podpoře mimoškolních aktivit, mohlo by dojít ke snížení stávajícího počtu škol .Školy by něbyly atraktivní pro žáky, ani pro jejich rodiče.

Strom problémů:

Identifikovaný problém „Zachování stávajícího počtu škol“ jsme znázornili v grafické podobě stromu problémů, který ilustruje vzájemnou provázanost.

Na níže uvedeném diagramu je zřejmá identifikace příčiny problémového okruhu „Zachování stávajícího počtu škol“, a sice:

Odliv žáků do městských škol, které způsobují:

- Migrace do měst
- Dojíždění rodičů za prací do měst
- Nedostatečné financování materiálního vybavení škol

Špatná dostupnost škol a spádovost, kterou způsobuje:

- Odlehlost obcí v určitých územích ORP Prostějov
- Špatné dopravní spojení
- Nebezpečná nebo frekventovaná cesta do školy

Takto dopodrobna zanalyzovaný problém nám následně v budoucnu umožní efektivně najít řešení.

Strom problémového okruhu „Zachování stávajícího počtu škol“

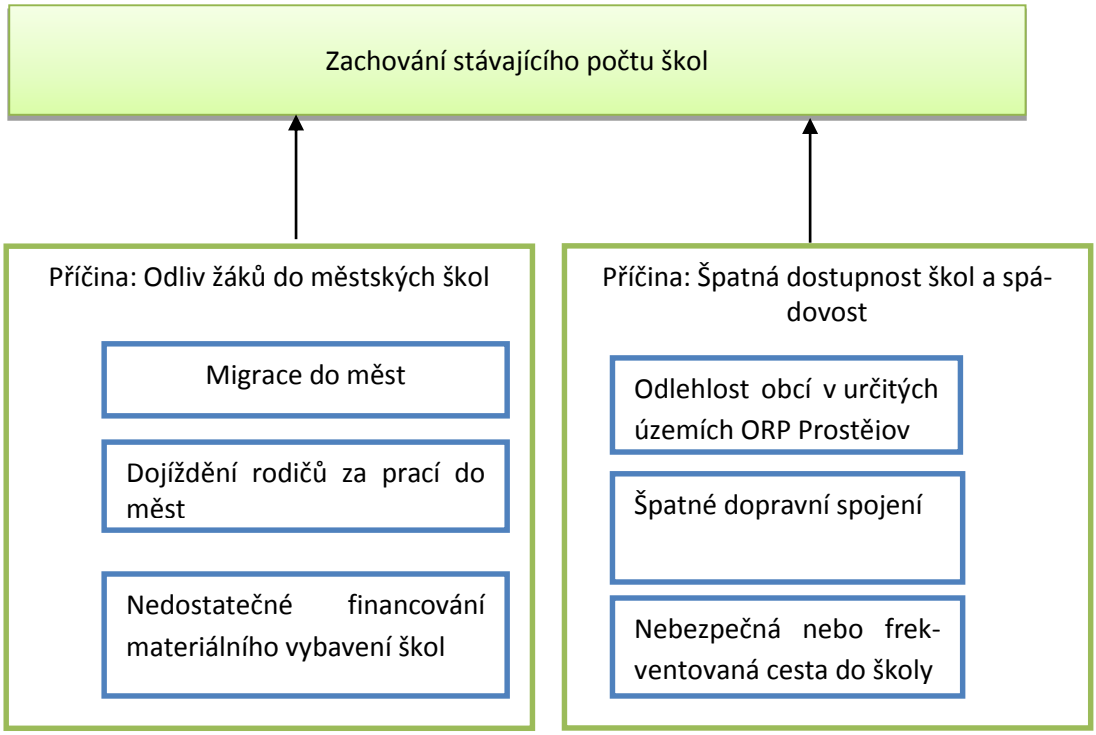

Přeformulování problémového okruhu na základě fokusní skupiny:

Realizační tým na svém prvním jednání stanovil problémový okruh. Ten vycházel především z klíčových analytických podkladů. Problémový okruh byl stanoven na základě kvantitativní metody. Problémový okruh poté ověřila tzv. fokusní skupina s odborníky na dané téma.

Původní návrh:

Realizační tým sestavil na základě rozhvorů se starosty a řediteli škol, na základě dotazníkového šetření a na základě kvantitativních dat problémový okruh s názvem:

„Odliv žáků do městských škol“

Nová formulace:
Fokusní skupina (složená z odborníků: ředitelů škol, učitelů a zřizovatelů) přeformulovala problémový okruh na konkrétnější formuli, která lépe vystihuje podstatu problému a komplexněji ho řeší. Nová formulace zní:

„Zachování stávajícího počtu škol“

Problémový okruh 2

ZASTARALÉ VYBAVENÍ ŠKOL, ŠPATNÝ TECHNICKÝ STAV BUDOV

Problém s nedostačujícím vybavením škol a špatným technickým stavem budov byl mnohokrát zmiňován na jednání pracovních skupin. Realizační tým proto vyhodnotil tuto skutečnost za problémový okruh č. 2. A na základě věcných argumentů se domnívá, že je relevantní a také aktuální. Potřeby ředitelů a zřizovatelů pro to, aby školy a školská zařízení odpovídala moderní době, jsou dlouhodobě vysoké.

1. Věcné argumenty

Realizační tým stanovil jako problémový okruh „Zastaralé vybavení škol, špatný technický stav budov“ . Problémový okruh byl stanoven na základě klíčových dat z analytické části dokumentu. Kvantitativní metodou a na základě rozhovorů se starosty a zřizovateli škol byl reálně problém určen. Realizační tým čerpal také z analýzy rizik, ve které zřizovatelé škol a ředitelé označili jako rizikové zastaralé či nevyhovující vybavení škol a špatný technický stav budov ZŠ a MŠ.

Potřeby vybavení základních a mateřských škol dokládá také tabulka č. 59 Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP Prostějov týkající se ZŠ do roku 2023. Tato data byla získána z dotazníkového šetření mezi zřizovateli a řediteli ZŠ v ORP Konice.

Tab. 59: Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023

Obec	Název a popis investice	odhadovaný rok	Orientační částka
		celkem	92 400 000
Bedihošť	půdní vestavba		1 700 000
Čechy pod Kosířem	zateplení + fasáda a rekonstrukce kuchyně, rekonstrukce elektro, vodo, topo, wc. Nové hřiště a oprava střehy	2023	5 400 000
Čelechovice na Hané	výměna oken a dveří, nová střecha a střešní krytina, oprava komínů, rekonstrukce kotelny, ohřevu TUV, výměna otopných těles, oprava plotů, opravy podlahy v tělocvičně, rekonstrukce výdejny stravy v MŠ	2023	30 000 000
Hrubčice	rozvody topení, kotle		

Klenovice na Hané	modernizace vytápění ZŠ	2017	6 000 000
Paskov	zateplení a výměna oken, revitalizace školní zahrady, WC	2023	2 300 000
Němčice nad Hanou	Rekonstrukce budovy ZŠ: rekonstrukce sítí elektroinstalace a vodoinstalace, opravy podlah, výměna vnitřních dveří, úprava venkovního terénu Vybudování venkovního hřiště s umělým povrchem v areálu ZŠ, vybudování školní zahrady a regenerace zeleně celého areálu školy.	2015-2016 2015	25 000 000 10 000 000

1. **Příčiny problému**

Hlavním důvodem této problémové oblasti je nedostatek financí na pořízení kvalitního vybavení, které by odpovídalo moderním potřebám žáků a pedagogů. Tato problémová oblast úzce souvisí s úsilím o zachován stávajícího počtu škol v ORP Prostějov , problémového okruhu č. 1. V případě odlivu žáků ze škol může dojít ke snížení finančních prostředků z rozpočtového určení daní. Další příčinou problému je nízká informovanost pedagogů o možnost financování z cizích zdrojů (např. dotace). Z rozhovorů se starosty či řediteli škol vyplynulo, že nemají příliš času na administrování projektů a mnohdy ani potřebné zkušenosti a znalosti.
Tyto příčiny, které vycházejí ze skutečných postřehů, se zdají realizačnímu týmu jako relevantní. Prolínají se také s předešlým problémovým okruhem, zejména z důvodu finančního.

3. Důsledky neřešení problému

V případě, že nedojde k řešení tohoto problému, může dojít k ohrožení existence škol v ORP Prostějov. Pokud nedojde k modernizaci vybavení a zlepšení technického stavu budov, může nastat odliv žáků do modernějších, případně městských, škol. V případě ponechání zastaralého vybavení, které nebude podléhat normám, dojde ke snížení kvality výuky, prostředí a škola může být v důsledku zavřena. Což by nebyla přívětivá skutečnost ani pro samotnou obec, docházelo by k migracím obyvatelstva za atraktivnějším prostředím.

Strom problémů:

Realizační tým identifikoval problém „Zastaralé vybavení škol, špatný technický stav budov“ a graficky jej znázornil do tzv. stromu problémů, kde ilustroval i vzájemnou provázanost příčin.
Na níže uvedeném diagramu je zřejmá identifikace příčin problémového okruhu „ Zastaralé vybavení škol, špatný technický stav budov“, a sice:
Nedostatek financí na pořízení kvalitního vybavení:

- odliv žáků (sníží příjmy)
- nízká informovanost pedagogů o možnostech financování
- chybějící zkušenosti a znalosti s administrací projektů

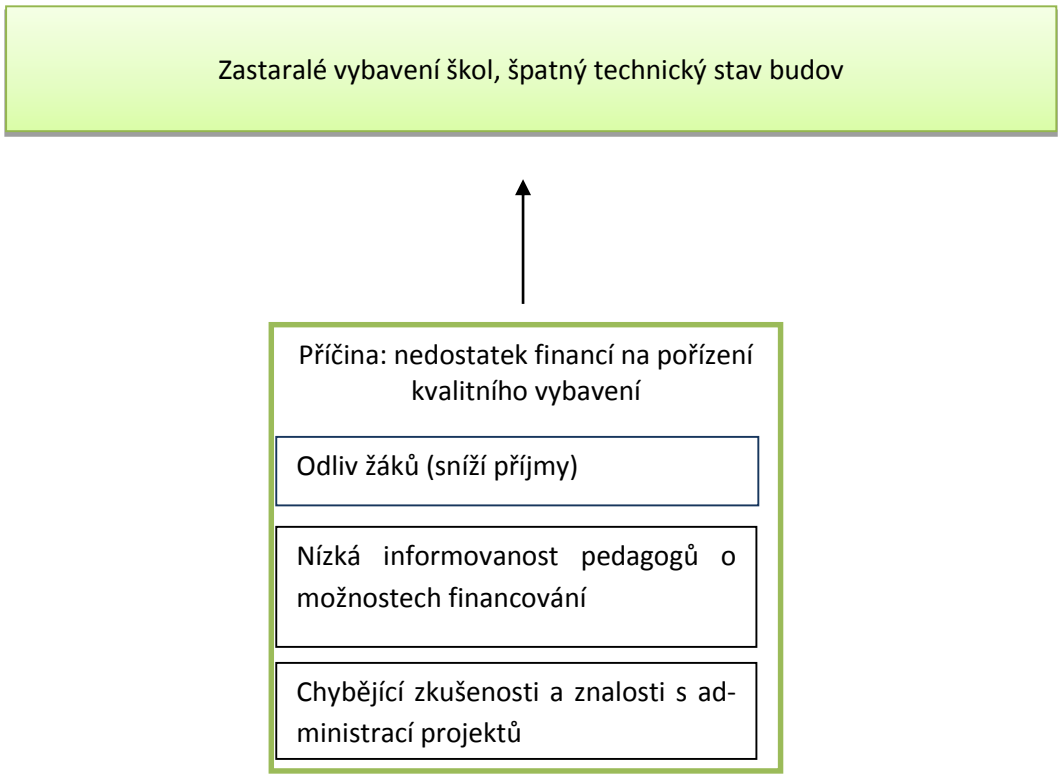

Takto dopodrobna zanalyzovaný problém nám následně v budoucnu umožní efektivně hledat řešení.

Problémový okruh č. 2 Zastaralé vybavení škol, špatný technický stav budov je úzce propojen s problémovým okruhem 1. V případě, že nebude dobře a moderně vybavena škola, či v dobrém stavu školní budova, může docházet k odlivu žáků a tím i rušení škol.

Přeformulování problémového okruhu na základě fokusní skupiny:
Realizační tým na svém prvním jednání stanovil návrh problémového okruhu. Jako podklad pro návrh problémového okruhu sloužili analytické podklady, návrh byl stanoven tzv. kvantitativní metodou.
Poté byl problémový okruh ověřen ve fokusní skupině, složené z odborníků na dané téma.

Původní návrh:
Na základě analytických dat, rozhovorů se starosty a řediteli škol a na základě dotazníkového šetření a znalosti místního prostředí stanovil realizační tým jako problémový okruh:

„Zastaralé vybavení škol, špatný technický stav budov“

Nová formulace:
Fokusní skupina (složená z odborníků: ředitelů škol, učitelů a zřizovatelů) neměla žádné připomínky k naformulovanému problémovému okruhu, proto jej ani nezměnila.

3.2.4. Cíle

Problémový okruh 1	**Zachování stávajícího počtu škol**
Cíl 1.1.	**Zvýšení kompetencí, sdílení zkušeností a posílení podmínek pro pedagogické a nepedagogické pracovníky**
Popis cíle	Cílem je zvýšení kompetencí, sdílení zkušeností a posílení podmínek pro pedagogické a nepedagogické pracovníky. Kvalita přenosu informací a komunikace s žáky může být mnohdy důvodem snižování počtu žáků ve školách a tím i snižování stávajícího počtu škol. V dnešní době je důležité umět pracovat s žáky hendikepovanými nebo naopak nadanými. Na základě zvýšení kompetencí či sdílení zkušeností dojde k vytvoření lepšího prostředí pro výuku. Je důležité vzájemné sdílení zkušeností a poznatků mezi pedagogy, zřizovateli a řediteli škol. Vhodným nástrojem pro sdílení zkušeností je neformální setkávání pracovníků (teambuilding) a plnění společných úkolů. Důležité je také vytvořit kvalitní podmínky pro práci pedagogických i nepedagogických pracovníků (materiální vybavení). Tento cíl je důležitý pro zachování stávajícího počtu škol v ORP a mohl by vyřešit tento problém. Díky zvýšení kompetencí, sdílení zkušeností a posílení podmínek pro pracovníky, dojde k zatraktivnění školy, jak pro žáky, tak jejich rodiče. Tím nebude docházet k problému, který souvisí se zachováním stávajícího počtu škol. Důležité je také usnadnit přechod absolventů do praxe a posílit adaptační období pracovníků. Pro ORP Prostějov je důležité naplnit tento cíl. Z analýzy území vyplývá možné snižovaní počtu škol. Zejména škol na výjimku a škol, ve kterých nejsou atraktivní podmínky pro vzdělávání žáků. Ohroženy jsou školy, ve kterých hrozí migrace žáků do města.
Hlavní opatření	1. Zmapování a zpracování dotačních možností 2. Zabezpečení seminářů, přednášek, workshopů a neformálního vzdělávání pro pracovníky 3. Zabezpečit další vzdělávání zejména pro zvýšení kvalifikace 4. Zabezpečit kvalitní přechod absolventů 5. Uspořádání kulatých stolů s pedagogy, zřizovateli a řediteli škol a společně připravovat projekty 6. Zabezpečit kvalitní podmínky pro výuku jazyků – využívat služeb rodilých mluvčích 7. Organizovat vzájemné návštěvy škol i mimo území ORP 8. Přenášet dobrou praxi mezi zřizovateli, řediteli škol, firmami či NNO 9. Společně podporovat vzájemné učení pedagogů a hospitace učitelů

	10. Společně sdílet školního logopeda, školního psychologa či speciálního pedagoga 11. Podporovat motivaci pro realizace projektů z EU – metodické vedení a pomoc při vyhotovení žádosti o dotaci pro školy a obce
Název indikátorů k hodnocení cíle	POČET ZAPOJENÝCH ŠKOL POČET POŘÍZENÉHO VYBAVENÍ PRO PODPORU PEDAGOGŮ A NEPEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ POČET VZDĚÁVACÍCH AKTIVIT PRO PEDAGOGICKÉ A NEPEDAGOGICKÉ PRACOVNÍKY
Správce cíle	Mgr. Milada Dosedělová, místostarostka Čelechovic na Hané

Problémový okruh 1	**Zachování stávajícího počtu škol**
Cíl 1.2.	**Podpora neformálního vzdělávání, mimoškolní činnosti a spolupráce**
Popis cíle	Cílem je podpořit neformální vzdělávání, mimoškolní činnost a spolupráci. V rámci neformálního vzdělávání se může rozvíjet kreativita a podnikavost žáků, podpoří se inkluze sociálně vyloučených žáků a zvýší se jejich klíčové kompetence. Je důležité také formou neformálního vzdělávání motivovat žáky k technickým či přírodovědným oborům. Nejlépe v přirozeném prostředí, popř. v terénu. Důležité pro zachování stávajícího počtu škol je také pestrá mimoškolní činnost pro žáky. Tak aby byla pro žáky škola atraktivní a neměli potřebu migrace do jiných škol. Zejména školy na venkově by se měly snažit cíle dosáhnout. Z analýzy vyplynula potřeba zkvalitnění mimoškolní činnosti, zejména po stránce financování pedagogů. Pedagogové vedou kroužky či další zájmové činnosti v rámci svého volného času za minimální odměny. Bylo by vhodné pomocí spolupráce s ostatními školami, NNO či firmami posílit mimoškolní činnost i v rámci projektů EU. Spolupráce je další cíl, kterého by bylo vhodné dosáhnout. Jedině pomocí spolupráce se může škola rozvíjet. Z analýzy také vyplývá zřejmý zájem žáků o spolupráci s jinými školami (formou výměnných pobytů, společných workshopů…). Různorodou formou spolupráce by se zvýšil zájem studentů nejen o technické obory, ale zároveň by se dosáhlo rozvoje jejich potenciálu. Dosažení tohoto cíle je velmi důležité pro zachování stávajícího počtu škol v území ORP Prostějov.
Hlavní opatření	1. Zmapování a zpracování dotačních možností 2. Pravidelné setkání zástupců škol, zřizovatelů a pedagogů ke zkvalitnění činnosti 3. Společná přípravy projektů, burza nápadů 4. Společné organizování školních akcí, exkurzí, výletů 5. Podpora mezinárodní spolupráce, sdílení nabídky spolupráce na interne-

	tu 6. Společné sdílení odborných pomůcek a prostor pro odbornou výuku 7. Spolupráce s NNO, knihovnami, rodiči, firmami 8. Podpora neformálního vzdělávání žáků k motivaci technického a přírodovědného vzdělávání
Název indikátorů k hodnocení cíle	POČET ZAPOJENÝCH ŠKOL POČET AKCÍ V RÁMCI MÍSTNÍ A ZAHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE POČET DĚTÍ A ŽÁKŮ ÚČASTNÍCÍCH SE SPOLUPRÁCE
Správce cíle	Mgr. Milada Dosedělová, místostarostka Čelechovic na Hané

Problémový okruh 2	**Zastaralé vybavení škol, špatný technický stav budov**
Cíl 2.1.	**Vybavit školní budovy**
Popis cíle	Cílem je vybavit školní budovy pomůckami odpovídajícími moderní době. Kvalitní vybavení přispívá k lepší výuce a vzdělávání žáků, s tím souvisí i potenciál zachování počtu žáků na škole. Zejména vybavení v IT učebnách podléhá rychlému stárnutí, neustále je potřeba modernizovat i další např. didaktické pomůcky. Vhodné by bylo pořízené vybavení sdílet a společně jej používat v rámci projektů spolupráce, do kterých by bylo zapojeno více škol. Snížily by se tak náklady na jejich pořízení a přitom zvýšila efektivita využití. Společné používání přináší potřebné společné sdílení zkušeností a nápadů. Tento cíl je nutné splnit. Bez kvalitního vybavení školních budov nebude školství v ORP Prostějov dostatečně atraktivní a schopné v moderní době prospívat.
Hlavní opatření	1. Zmapování a zpracování dotačních možností 2. Konkrétní zjištění potřeb a nákladů 3. Společné postupy při výběrových řízeních 4. Společné nákupy a společné užívání 5. Realizovat kulaté stoly s řediteli, zřizovateli, pedagogy, ale i rodiči a žáky a zjišťovat projektové záměry 6. Při zpracování projektových záměrů myslet na inkluzi žáků – odborné pomůcky a vybavení
Název indikátorů k hodnocení cíle	POČET ZAPOJENÝCH ŠKOL POČET POŘÍZENÉHO VYBAVENÍ PRO PODPORU PEDAGOGŮ A NEPEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ
Správce cíle	Mgr. Milada Dosedělová, místostarostka Čelechovic na Hané

Problémový okruh 2	**Zastaralé vybavení škol, špatný technický stav budov**
Cíl 2.2.	**Zmodernizovat infrastrukturu, vystavět či zrekonstruovat školní budovy**
Popis cíle	Cílem je zmodernizovat infrastrukturu, vystavět či zrekonstruovat školní budovy. Z předběžné analýzy vyplývá velká poptávka po investičních potřebách. Proto, aby mohlo školství v území ORP Prostějov zabezpečovat kvalitní výuku, je nutné zabezpečit prostory. Tento cíl úzce souvisí s problémovým okruhem č. 1 Zachování stávajícího počtu škol. Bez kvalitní infrastruktury a odpovídajících školních budov, se může snižovat stávající počet škol. V důsledku nenaplnění tohoto cíle může docházet k uzavírání škol z důvodu nesplnění hygienických předpisů a norem. Z těchto důvodů hodnotíme tento cíl jako důležitý a nezbytný.
Hlavní opatření	1. Zmapování a zpracování dotačních možností 2. Konkrétní zjištění skutečných potřeb a nákladů na rekonstrukci či výstavbu 3. Navázat spolupráci s rodiči a zřizovateli škol, upřesnit a aktualizovat projektové záměry 4. Společně postupovat při výběrových řízeních 5. Společně nakupovat dodávky a služby ke snížení nákladů 6. Zajistit personální vedení projektu, pomoc při administraci žádosti a při zpracování žádosti 7. Dořešit majetkoprávní vztahy potencionálně rekonstruovaných budov
Název indikátorů k hodnocení cíle	POČET ZAPOJENÝCH ŠKOL POČET ZREALIZOVANÝCH PROJEKTŮ NA VÝSTAVBU, REKONSTRUKCI ČI MODERNIZACI INFRASTRUKTURY
Správce cíle	Mgr. Milada Dosedělová, místostarostka Čelechovic na Hané

3.2.5. Indikátory

Problémový okruh	ZACHOVÁNÍ STÁVAJÍCÍHO POČTU ŠKOL		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	**POČET ZAPOJENÝCH ŠKOL**		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Pracovníci odboru školství, kultury a sportu, magistrát města Prostějov		
Roky	**2013**	**2017**	**2020**
Plán		20	40
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Indikátor „počet zapojených škol“ měří počet základních a mateřských škol zapojených do potenciálních projektů. Domníváme se, že jakékoliv zapojení do různých projektů zlepšuje atraktivitu škol a školských zařízení a tím i udržuje stávající počet škol. V ORP Prostějov existuje celkem 117 základních a mateřských škol. Plánované hodnoty v letech uvádíme předběžně a nejsou zavazující. Předpokládáme také, že se všechny základní a mateřské školy do projektů nezapojí. Hodnota počtu škol se bude odvíjet od dotačních možností. Skutečnost pro rok 2013 uvádíme nula, jelikož se jedná o výchozí hodnotu od realizace projektu meziobecní spolupráce od níž budeme vycházet pro další roky.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet zapojených škol v ORP Prostějov do realizovaných projektů		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy ZŠ, monitorovací zprávy z projektů, fotodokumentace, prezenční listina		

Cíl 1.1.	**Zvýšení kompetencí, sdílení zkušeností a posílení podmínek pro pedagogické a nepedagogické pracovníky**		
Číslo indikátoru	**1.1.1**		
Název indikátoru	**POČET POŘÍZENÉHO VYBAVENÍ PRO PODPORU PEDAGOGŮ A NEPEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ**		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Pracovníci odboru školství, kultury a sportu, magistrát města Prostějov		
Roky	**2013**	**2017**	**2020**
Plán		800	1 200
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Indikátor „Počet pořízeného vybavení pro podporu pedagogů a nepedagogických pracovníků“ měří počet zakoupených pomůcek pořízených v rámci potencionálních projektů. Moderní vybavení pedagogů a nepedagogických pracovníků zvyšuje kvalitu vzdělávání a učení žáků, zvyšuje také atraktivitu škol. Od toho se odráží i zachování stávajícího počtu škol. V ORP Prostějov je celkem 1 717 učitelů mateřských a základních škol včetně speciálních pedagogů a 295 nepedagogických pracovníků. Předpokládáme, že se všichni pracovníci nebo všechny školy do projektů		

	nezapojí. Naše plánované hodnoty jsou tedy předběžné a nejsou zavazující a budou se odrážet od dotačních možností. Skutečnost pro rok 2013 uvádíme nula, jelikož se jedná o výchozí hodnotu od realizace projektu meziobecní spolupráce od níž budeme vycházet pro další roky.
Metodika a výpočet	Souhrnný počet pořízeného vybavení
Zdroj čerpání dat:	výroční zprávy ZŠ, karty majetku, inventarizace škol

Cíl 1.1	**Zvýšení kompetencí, sdílení zkušeností a posílení podmínek pro pedagogické a nepedagogické pracovníky**		
Číslo indikátoru	**1.1.2**		
Název indikátoru	**POČET VZDĚLÁVACÍCH AKTIVIT PRO PEDAGOGICKÉ A NEPEDAGOGICKÉ PRACOVNÍKY**		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Pracovníci odboru školství, kultury a sportu, magistrát města Prostějov		
Roky	**2013**	**2017**	**2020**
Plán		100	200
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Indikátor „Počet vzdělávacích aktivit pro pedagogické a nepedagogické pracovníky“ měří celkový počet zrealizovaných vzdělávacích aktivit v rámci potencionálních projektů – např. semináře, kulaté stoly, workshopy, teambuildingové akce a další. Všechny tyto vzdělávací akce jsou důležité pro správný rozvoj školy a také učení žáků a dětí. Plánované počty realizovaných vzdělávacích akcí jsou střízlivé a nezavazující, budou se odvíjet od dotačních možností. Skutečnost pro rok 2013 uvádíme nula, jelikož se jedná o výchozí hodnotu od realizace projektu meziobecní spolupráce od níž budeme vycházet pro další roky.		
Metodika a výpočet	Souhrnný počet vzdělávacích aktivit		
Zdroj čerpání dat:	výroční zprávy ZŠ, monitorovací zprávy z projektů, fotodokumentace, prezenční listina		

Cíl 1.2	**Podpora neformálního vzdělávání, mimoškolní činnosti a spolupráce**		
Číslo indikátoru	**1.2.1**		
Název indikátoru	**POČET AKCÍ V RÁMCI MÍSTNÍ A ZAHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE**		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Pracovníci odboru školství, kultury a sportu, magistrát města Prostějov		
Roky	**2013**	**2017**	**2020**
Plán		100	250
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Indikátor „Počet akcí v rámci místní a zahraniční spolupráce“ měří souhrnný počet akcí národní i mezinárodní spolupráce. Spolupráce je v rámci neformálního vzdělávání důležitá. V rámci spolupráce vznikají příležitosti pro mimoškolní činnosti a neformální vzdělání. Zvýší se tak		

	kreativita a podnikavost dětí a žáků. Plánované počty akcí v rámci národní a mezinárodní spolupráce jsou nezavazující a jejich rozsah a počet se bude odvíjet od dotačních možností. Skutečnost pro rok 2013 uvádíme nula, jelikož se jedná o výchozí hodnotu od realizace projektu meziobecní spolupráce od níž budeme vycházet pro další roky.
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet akcí v rámci místní a zahraniční spolupráce
Zdroj čerpání dat:	výroční zprávy ZŠ, monitorovací zprávy z projektů, fotodokumentace, prezenční listina

Cíl	**Podpora neformálního vzdělávání, mimoškolní činnosti a spolupráce**		
Číslo indikátoru	**1.2.2**		
Název indikátoru	**POČET DĚTÍ A ŽÁKŮ ÚČASTNÍCÍCH SE SPOLUPRÁCE**		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Pracovníci odboru školství, kultury a sportu, magistrát města Prostějov		
Roky	**2013**	**2017**	**2020**
Plán		200	600
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Indikátor „Počet dětí a žáků účastnících se spolupráce“ měří celkový počet dětí účastnících se na akcí národní i mezinárodní spolupráce. V ORP Prostějov je v současné době 10 725 dětí a žáků v mateřských a základních školách. Plánované počty dětí a žáků v rámci národní a mezinárodní spolupráce jsou nezavazující a jejich rozsah a počet se bude odvíjet od dotačních možností. Skutečnost pro rok 2013 uvádíme nula, jelikož se jedná o výchozí hodnotu od realizace projektu meziobecní spolupráce od níž budeme vycházet pro další roky.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet žáků využívajících pomůcky		
Zdroj čerpání dat:	výroční zprávy ZŠ, prezenční listiny, monitorovací zprávy z projektů, fotodokumentace		

Problémový okruh	**ZASTARATÉ VYBAVENÍ ŠKOL, ŠPATNÝ TECHNICKÝ STAV BUDOV**		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	**POČET ZAPOJENÝCH ŠKOL**		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Pracovníci odboru školství, kultury a sportu, magistrát města Prostějov		
Roky	**2013**	**2017**	**2020**
Plán		20	40
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Indikátor „počet zapojených škol“ měří počet škol základních i mateř-		

	ských, ve kterých bude zlepšeno vybavení a technický stav. Plánová hodnota není závazná a je předběžná. Hodnota počtu škol se bude odvíjet zejména od dotačních možností a aktivity žadatele. Skutečnost k roku 2013 uvádíme 0. Jedná se o výchozí hodnotu od realizace projektu meziobecní spolupráce.
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet zapojených škol v ORP Prostějov do realizovaných projektů
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy ZŠ, monitorovací zprávy z projektů, fotodokumentace, prezenční listina

Cíl	**Vybavit školní budovy**		
Číslo indikátoru	**2.1**		
Název indikátoru	**POČET POŘÍZENÉHO VYBAVENÍ PRO PODPORU PEDAGOGŮ A NEPEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ**		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Pracovníci odboru školství, kultury a sportu, magistrát města Prostějov		
Roky	**2013**	**2017**	**2020**
Plán		500	800
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Indikátor „Počet pořízeného vybavení pro podporu pedagogů a nepedagogických pracovníků“ popisuje celkový počet pořízeného vybavení pro pedagogy. Pro kvalitní výuku je vhodné vybavit pedagogické i nepedagogické pracovníky odpovídajícím vybavením. V ORP Prostějov pracuje 1 717 pedagogů. Předpokládáme, že se všichni do potencionálních projektů nezapojí, nás odhad se bude zpřesňovat po zjištění dotačních možností. Skutečnost k roku 2013 uvádíme 0. Jedná se o výchozí hodnotu od realizace projektu meziobecní spolupráce.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet pořízeného vybavení pro pedagogické a nepedagogické pracovníky		
Zdroj čerpání dat:	výroční zprávy ZŠ, monitorovací zprávy z projektů, fotodokumentace, prezenční listina		

Cíl	**Zmodernizovat infrastrukturu, vystavět či zrekonstruovat školní budovy**		
Číslo indikátoru	**2.2**		
Název indikátoru	**POČET ZREALIZOVANÝCH PROJEKTŮ NA VÝSTAVBU, REKONSTRUKCI ČI MODERNIZACI INFRASTRUKTURY**		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Pracovníci odboru školství, kultury a sportu, magistrát města Prostějov		
Roky	**2013**	**2017**	**2020**
Plán		50	100
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Indikátor „Počet zrealizovaných projektů na výstavbu, rekonstrukci či modernizaci infrastruktury“ měří počet zrealizovaných projektů. Proto,		

	aby mohlo školství v ORP dobře fungovat, je potřeba zabezpečit prostory. Plánová hodnota není závazná a je předběžná. Hodnota počtu zrealizovaných projektů se bude odvíjet zejména od dotačních možností a aktivity žadatele. Skutečnost k roku 2013 uvádíme 0. Jedná se o výchozí hodnotu od realizace projektu meziobecní spolupráce.
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet obcí
Zdroj čerpání dat:	výroční zprávy ZŠ, monitorovací zprávy z projektů, fotodokumentace, prezenční listina

3.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

3.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
manažer a řídící skupina strategie není k 31.3.2015 prozatím stanovena

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	**Název cíle**	**Správce cíle**
1.1.	Zvýšení kompetencí, sdílení zkušeností a posílení podmínek pro pedagogické a nepedagogické pracov-níky	Mgr. Milada Dosedělová, místostarostka Čelechovic na Hané
1.2.	Podpora neformálního vzdělá-	Mgr. Milada Dosedělová, místostarost-

	vání, mimoškolní činnosti a spolupráce	ka Čelechovic na Hané
2.1.	Vybavit školní budovy	Mgr. Milada Dosedělová, místostarostka Čelechovic na Hané
2.2.	Zmodernizovat infrastrukturu, vystavět či zrekonstru-ovat školní budovy	Mgr. Milada Dosedělová, místostarostka Čelechovic na Hané

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	**Název indikátoru**	**Gestor indikátoru**
1	**POČET ZAPOJENÝCH ŠKOL**	Pracovníci odboru školství, kultury a sportu, magistrát města Prostějov
1.1.1.	**POČET POŘÍZENÉHO VYBAVENÍ PRO PODPORU PEDAGOGŮ A NEPEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ**	Pracovníci odboru školství, kultury a sportu, magistrát města Prostějov
1.1.2.	**POČET VZDĚÁVACÍCH AKTIVIT PRO PEDAGOGICKÉ A NEPEDAGOGICKÉ PRACOVNÍKY**	Pracovníci odboru školství, kultury a sportu, magistrát města Prostějov
1.2.1.	**POČET AKCÍ V RÁMCI MÍSTNÍ A ZAHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE**	Pracovníci odboru školství, kultury a sportu, magistrát města Prostějov
1.2.2.	**POČET DĚTÍ A ŽÁKŮ ÚČASTNÍCÍCH SE SPOLUPRÁCE**	Pracovníci odboru školství, kultury a sportu, magistrát města Prostějov
2	**POČET ZAPOJENÝCH ŠKOL**	Pracovníci odboru školství, kultury a sportu, magistrát města Prostějov
2.1.	**POČET POŘÍZENÉHO VYBAVENÍ PRO PODPORU PEDAGOGŮ A NEPEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ**	Pracovníci odboru školství, kultury a sportu, magistrát města Prostějov
2.2.	**POČET ZREALIZOVANÝCH PROJEKTŮ NA VÝSTAVBU, REKONSTRUKCI ČI MODERNIZACI INFRASTRUKTURY**	Pracovníci odboru školství, kultury a sportu, magistrát města Prostějov

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

3.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

3.3.3. Akční plán realizace

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty

zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				**Rok 2016**				**Rok 2017**				**Rok 2018**	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je

nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

3.4. Závěr, postup zpracování

3.4.1. Shrnutí

Návrhová část tohoto strategického dokumentu obsahuje především:

- **Vizi** - vize je stanovena pro všechny oblasti strategického dokumentu. Vychází ze silných stránek, které byly definovány ve SWOT analýze.

- **Problémové okruhy** – na základě provedené analytické části dokumentu, jsme byli schopni sestavit 2 problémové oblasti předškolního a základního školství ORP Prostějov. Problémové okruhy byly sestaveny realizačním týmem a poté ověřeny ve fokusní skupině. Do fokusní skupiny jsme zařadili odborníky na dané téma – učitele, zřizovatele škol, nepedagogické pracovníky a motivující starosty. Cílem této fokusní skupiny bylo ověřit, zda problémové okruhy jsou v souladu se skutečnými potřebami. Identifikované problémy byly znázorněny graficky tzv. stromem problémů. Fokusní skupina se osvědčila jako dobrá formu definování problémů, jelikož opravila původní formulaci realizačního týmu a to dle reálných potřeb.

- **Cíle** – cíle vedou k řešení identifikovaných problémových okruhů a prostřednictvím akčních plánů budou následně naplňovány. Ke každé problémové oblasti v rámci oblasti školství jsme definovali 2 cíle, tedy celkem 4 cíle. Jednotlivé cíle jsou v souladu s pravidlem SMART. Navrženy byly na jednání pracovní skupiny realizačního týmu. Ke každému cíli byl definován správce, který bude v daném území dohlížet nad plněním.

- **Indikátory** - indikátorem se rozumí nástroj, jímž se měří dosažení strategie. Indikátory je vhodné volit snadno dostupné a zjistitelné. V této fázi byla stanovena výchozí a cílová hodnota. V rámci této části byli stanoveni gestoři indikátorů, kteří zodpovídají za zjištění hodnot indikátorů). Gestora jsme stanovili pracovníka odboru školství ORP Prostějov, který má největší přehled o této oblasti a je schopen zjistit dosažení strategie.

- **Systém monitorování a hodnocení realizace strategie** - Pro řízení strategie byly ustanoveni: manažer strategie, řídící skupina, správci cílů a gestoři indikátorů.

- **Systém změn strategie** – v průběhu realizace může docházet ke změnám na základě vnějších i vnitřních vlivů.

- **Akční plán** – tato část je v současné době nedokončena, jelikož se strategický plán bude schvalovat na jaře roku 2015.

PŘEHLED PROBLÉMOVÝCH OKRUHŮ, CÍLŮ A INDIKÁTORŮ V OBLASTI PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ A ZÁKLADNÍCH ŠKOL:

Problémová oblast 1:

Zachování stávajícího počtu škol

Indikátor 1:

Počet zapojených škol

Cíl 1.1:

Zvýšení kompetencí, sdílení zkušeností a posílení podmínek pro pedagogické a nepedagogické pracovníky

Indikátor 1.1.1:

POČET POŘÍZENÉHO VYBAVENÍ PRO PODPORU PEDAGOGŮ A NEPEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ

Indikátor 1.1.2:

POČET VZDĚLÁVACÍCH AKTIVIT PRO PEDAGOGICKÉ A NEPEDAGOGICKÉ PRACOVNÍKY

Cíl 1.2:

Podpora neformálního vzdělávání, mimoškolní činnosti a spolupráce

Indikátor 1.2.1:

POČET AKCÍ V RÁMCI MÍSTNÍ A ZAHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE

Indikátor 1.2.2:

POČET DĚTÍ A ŽÁKŮ ÚČASTNÍCÍCH SE SPOLUPRÁCE

Problémová oblast 2:

Zastaralé vybavení škol, špatný technický stav školních budov

Indikátor 2:

Počet zapojených škol

Cíl 2.1:

Vybavit školní budovy

Indikátor 2.1.1:

POČET POŘÍZENÉHO VYBAVENÍ PRO PODPORU PEDAGOGŮ A NEPEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ

Cíl 2.2:

Zmodernizovat infrastrukturu, vystavět či zrekonstruovat školní budovy

Indikátor 2.2.1:

POČET ZREALIZOVANÝCH PROJEKTŮ NA VÝSTAVBU, REKONSTRUKCI ČI MODERNIZACI INFRASTRUKTURY

3.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Návrhová část strategie předškolního vzdělání a základního školství ORP Prostějov probíhala od září do prosince 2014. Byla velmi obsáhlá a mapovala všechny možnosti školství. Do zhotovení strategie bylo zapojeno 7 členů realizačního týmu, včetně motivujících starostů a dále zřizovatelů škol, ředitelů a ostatních pedagogických a nepedagogických pracovníků a dalších aktérů.

3.5. Přílohy

3.5.1 Vazba na OP VVV – PO3 a IROP – SC 2.4

Vazba na Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) - prioritní osa 3 (PO 3) Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Na základě jednání s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy – odborem přípravy Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání - najdou uplatnění některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce v podporovaných oblastech a aktivitách prioritní osy 3 „Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání, jako např. podpora budování kapacit pro inkluzivní vzdělávání, vytváření kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v mateřských a základních školách, podpora budování kapacit pro pedagogický leadership na úrovni školy a území včetně rozvoje spolupráce školy, rodičů a mimoškolního vzdělávání, nebo podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány.

Vazba na Operační program Integrovaný regionální operační program (IROP) – specifický cíl 2.4

Uplatnění najdou některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce a to zejména v oblastech budování infrastruktury mateřských škol, podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány s potřebami rozvoje infrastruktury pro podporu polytechnického vzdělávání nebo připojení k internetu, a nebo konektivita celých škol.

3.5.1 Seznam zkratek

ČSÚ	Český statistický úřad
DSO	Dobrovolný svazek obcí
EU	Evropská unie
ICT	Informační a komunikační technologie
KMOS	Koordinátor meziobecní spolupráce
KUOK	Krajský úřad Olomouckého kraje
MAS	Místní akční skupina
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MŠ	Mateřská škola
NNO	Nestátní neziskové organizace
ONIV	Ostatní neinvestiční výdaje
ORP	Obec s rozšířenou působností
RUD	Rozpočtové určení daně
SO ORP	Správní obvod obce s rozšířenou působností
SŠ	Střední škola
SVČ	středisko volného času
SVP	speciální vzdělávací program (potřeby)
ŠD	školní družina
ŠJ	školní jídelna
ŠK	školní klub
ZŠ	Základní škola
ZUŠ	Základní umělecká škola

4. Téma 2.: sociální služby

4.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

4.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Z pohledu obcí je zajištění sociální péče jednou z významných aktivit, kterou v rámci výkonu samostatné působnosti plní. Tato oblast je velmi široká, finančně náročná a je neustále kladen důraz na zvyšování kvality těchto služeb. Co se týče financování, veřejné zdroje zcela určitě nebudou přibývat, zatímco počet uživatelů těchto služeb bude, vzhledem k demografickému vývoji, spíše narůstat.

Při reformě veřejné správy, konkrétně při ukončení činnosti okresních úřadů k 31.12.2002, například převzaly mnohé obce zřizovatelské kompetence k části pobytových zařízení pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Do dnešní doby se neustále potýkají s financováním těchto zařízení. V rámci sociální reformy bylo také přeneseno břemeno zajištění poskytování sociálních služeb ve zvýšené míře na obce, a to bez dostatečného finančního zajištění.

Vývoj společnosti a demografický vývoj vyžadují kvalitativní změnu sociálních služeb a flexibilitu jejich spektra. Takto zásadní a rozsáhlé změny vyžadují dlouhodobá koncepční řešení, která berou v úvahu i širší souvislosti. Z tohoto důvodu je oblast sociálních služeb vhodným tématem pro spolupráci obcí. Společně lze nastavit efektivnější systém nejen z pohledu ekonomického, ale také humánního.

Meziobecní spolupráce na tomto poli může přinést vhodné strategie k řešení sociální problematiky, může vhodným způsobem podpořit přirozený rozvoj regionu – místního území. Obec je v této oblasti nejen v postavení poskytovatele a subjektu, který finančně přispívá ostatním poskytovatelům sociálních služeb, ale také koordinátora spolupráce s neziskovým sektorem, podnikatelskými strukturami a zájmovými sdruženími. Vhodně nastavenými strategiemi, programy, projekty je možné předejít sociální exkluzi některých skupin obyvatel, podpořit sociální začlenění již vyloučených skupin a saturovat oprávněné potřeby cílových skupin.

Nezanedbatelným bonusem spolupráce v regionu může být rozvoj tzv. sociální ekonomiky, jejíž koncept přináší nová a moderní řešení aktuálních témat, kterými jsou například integrace osob sociálně vyloučených, rozvoj místních zdrojů apod. Jeden z předpokladů, z nichž sociální ekonomika vychází, je, že stát není schopen finančně ani organizačně zajistit všechny sociální potřeby občanů. Sociální ekonomika je sociálně odpovědná, podporuje sociální soudržnost, směřuje k boji proti chudobě a sociální exkluzi.

Vzhledem k finanční náročnosti a proměnlivosti požadavků na spektrum sociálních služeb je žádoucí, aby byla vytvořena optimální síť sociálních služeb v regionu odpovídající skutečným potřebám. V této oblasti je celá řada problémů a témat, které je vhodné řešit společně, v rámci meziobecní spolupráce. Nemusí se však vždy jednat přímo o sociální služby ve smyslu zákona o sociálních službách, neoddiskutovatelný přínos je i v rozvoji služeb návazných či souvisejících. Smyslem projektu rozvoje meziobecní spolupráce není tvorba komunitních plánů rozvoje sociálních služeb nebo jejich nahrazování. Cílem je najít vhodné téma pro meziobecní spolupráci, které přispěje k místnímu rozvoji, aniž by byly narušeny již funkční principy či schémata.

Základní legislativa

V roce 2006 byly schváleny zákony, které zásadním způsobem transformovaly sociální oblast a poskytování sociálních služeb v ČR. V současné době je poskytování sociálních služeb v České republice upraveno těmito základními právními předpisy:

- 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, kterým jsou upraveny podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé situaci prostřednic-

tvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Kromě toho zákon upravuje podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v této oblasti, včetně kontroly kvality poskytovaných sociálních služeb, předpoklady pro výkon činností v sociálních službách a předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka.

- vyhláška MPSV č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, v níž je mj. stanoven rozsah úkonů poskytovaných v rámci základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb, maximální výše úhrad za poskytování některých sociálních služeb, způsob hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby, obsah a hodnocení plnění standardů sociálních služeb atd.

4.1.2. Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

V rámci realizace projektu Meziobecní spolupráce byly s představiteli obcí provedeny řízené rozhovory na téma možností spolupráce v různých oblastech. Z výsledků, jež jsou shrnuty v následujících dvou tabulkách, vyplývá jednak skutečnost, že sociální věci (sociální služby, vč. např. sociálního podnikání) v současné době netvoří oblast velmi dobré meziobecní spolupráce, že se v nich nedaří z různých příčin tato systematická kooperace realizovat. Nicméně současně jde o téma, jehož důležitost, význam a nezanedbatelný potenciál společných nástrojů i řešení si velká část představitelů obcí ORP uvědomuje. Spolupráce v této oblasti je tedy do budoucna jednoznačně vítanou cestou pro obce v rámci ORP Prostějov.

Dotazníkové šetření – obce – únor 2014	
V jakých oblastech výborně či velmi dobře spolupracujete se sousedními či blízkými obcemi?	
Počet dotazovaných – obce	76
Školství	57
Sociální věci	11
Odpadové hospodářství	21
Vodovody a kanalizace	38
Kultura, sport	54
Dobrovolní hasiči, pomoc při krizových situacích	58
Cestovní ruch	15

V jakých oblastech se nedaří navázat spolupráci se sousedními či blízkými obcemi?	
Školství	5
Sociální věci	20
Odpadové hospodářství	11
Vodovody a kanalizace	11
Kultura, sport	6
Dobrovolní hasiči, pomoc při krizových situacích	1
Cestovní ruch	26

Dotazníkové šetření – obce – únor 2014					
Jaké jsou podle Vás oblasti vhodné pro spolupráci mezi obcemi?					
Počet dotazovaných – obce	76				
	naprosto vhodné	velmi vhodné	vhodné	spíše nevhod.	naprosto nevhod.
předškolní a základní vzdělávání	62	12	2	0	2
sociální služby	29	24	10	1	1
odpadové hospodářství	25	13	13	7	5
sdružené nákupy (úspory)	16	14	24	11	4
vodovody a kanalizace	32	12	10	8	5
cestovní ruch	22	20	9	9	5
krizové situace	54	14	4	0	1
kultura, sport, spolky	40	21	13	2	1
sociální podnikání, zaměstnanost	23	11	14	11	6

Spolupracujete v jednotlivých oblastech?			
	ano	ne, ale chci	ne, nechci
předškolní a základní vzdělávání	66	8	3
sociální služby	26	43	3
odpadové hospodářství	30	29	13
sdružené nákupy (úspory)	20	30	25
vodovody a kanalizace	37	18	20
cestovní ruch	22	35	15
krizové situace	57	14	4
kultura, sport, spolky	64	7	6
sociální podnikání, zaměstnanost	9	45	17

Pozn.: *Dotazníkového šetření (řízených rozhovorů) se zúčastnilo 76 respondentů – představitelů obcí, tzn. 100% obcí ORP Prostějov. V rámci šetření bylo možné stanovit více možností najednou, tzn., součet odpovědí nemusí odpovídat počtu respondentů.*

Oblasti sociálních věcí, sociálních služeb či sociálního podnikání jsou tedy akcentovanými tématy volených představitelů obcí v rámci ORP Prostějov.

Sociální služby zahrnují: **sociální poradenství, služby sociální péče a služby sociální prevence**.

Formy poskytování sociálních služeb:
(1) Sociální služby se poskytují jako služby pobytové, ambulantní nebo terénní.
(2) Pobytovými službami se rozumí služby spojené s ubytováním v zařízeních sociálních služeb.
(3) Ambulantními službami se rozumí služby, za kterými osoba dochází nebo je doprovázena nebo dopravována do zařízení sociálních služeb a součástí služby není ubytování.
(4) Terénními službami se rozumí služby, které jsou osobě poskytovány v jejím přirozeném sociálním prostředí.

Pro poskytování sociálních služeb se zřizují tato zařízení sociálních služeb:

a) centra denních služeb,
b) denní stacionáře,
c) týdenní stacionáře,
d) domovy pro osoby se zdravotním postižením,
e) domovy pro seniory,
f) domovy se zvláštním režimem,
g) chráněné bydlení,

h) azylové domy,
i) domy na půl cesty,
j) zařízení pro krizovou pomoc,
k) nízkoprahová denní centra,
l) nízkoprahová zařízení pro děti a mládež,
m) noclehárny,
n) terapeutické komunity,
o) sociální poradny,
p) sociálně terapeutické dílny,
q) centra sociálně rehabilitačních služeb,
r) pracoviště rané péče,
s) intervenční centra,
t) zařízení následné péče

Zdrojem dat pro analytickou část jsou data Ministerstva práce a sociálních věcí a Český statistický úřad. Dále je čerpáno z II. Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ve městě Prostějově pro období let 2014 – 2016 (dokument vznikl metodou komunitního plánování v souladu s doporučenou Metodikou a Kritérii plánování sociálních služeb MPSV), z Koncepce rozvoje města Němčice nad Hanou v sociální oblasti na období 2013 – 2016, z Katalogu poskytovatelů sociálních služeb v Prostějově 2014, Analýzy poskytovatelů sociálních služeb ve městě Prostějově 2013, z Analýzy finančních zdrojů poskytovatelů sociálních služeb ve městě Prostějově 2013, z výročních zpráv jednotlivých poskytovatelů sociálních služeb a místního šetření.

Sběrem dat v analyzovaném území ORP Prostějov byly získány informace o rozložení a struktuře zařízení sociálních služeb, jejich financování, kapacitě a struktuře uživatelů.

Tab. 60: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP dle dat MPSV

Druh zařízení sociálních služeb	
Centra denních služeb	0
Denní stacionáře	3
Týdenní stacionáře	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	2
Domovy pro seniory	8
Domovy se zvláštním režimem	1
Chráněné bydlení	3
Azylové domy	2
Domy na půl cesty	0
Zařízení pro krizovou pomoc	0
Nízkoprahová denní centra	1
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	0
Noclehárny	1
Terapeutické komunity	0
Sociální poradny	0
Sociálně terapeutické dílny	1

Centra sociálně rehabilitačních služeb	0
Pracoviště rané péče	0
Intervenční centra	0
Služby následné péče	0
Ostatní	1
Celkem	23

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, MPSV

Pozn.: Do položky ostatní jsou zahrnuty: 1x sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče. Vzhledem k tomu, že některé právnické osoby působící v ORP Prostějov nabízí širší spektrum služeb, jsou některá tato zařízení uvedena vícekrát dle názvu zařízení sociálních služeb v databázi "Registr poskytovatelů sociálních služeb" MPSV. Dle této databáze je v současné době aktivních 23 zařízení sociálních služeb, které ale provozuje celkem 15 právnických subjektů. Jedná se o natolik kapacitně podstatná zařízení, že je nelze v tabulce opomenout. Vedle zde uvedených jsou v oblasti poskytovány takové sociální služby jako 1x terénní programy, 5x pečovatelská služba, 2x odlehčovací služba, 1x osobní asistence, které však nejsou podle § 34 zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách, považovány za zařízení sociálních služeb.

Tab. 61: Poskytovatelé sociálních služeb v rámci ORP Prostějov, vč. registrovaných služeb

	Název poskytovatele		Název registrované služby
1	Domov "Na Zámku", příspěvková organizace	1	Domov pro osoby se zdravotním postižením
2	Charita Konice, c. o.	2 3	Pečovatelská služba Domov pro seniory
3	Domov důchodců Jesenec, příspěvková organizace	4	Domov pro seniory
4	Domov pro seniory Kostelec na Hané, příspěvková organizace	5	Domov pro seniory
5	Domov pro seniory Ludmírov, příspěvková organizace	6	Domov pro seniory
6	Domov pro seniory Soběsuky, příspěvková organizace	7	Domov pro seniory
7	Domov u rybníka Víceměřice, příspěvková organizace	8 9 10 11	Domov pro seniory Domov pro osoby se zdravotním postižením Domov se zvláštním režimem - pro osoby s diagnostikovanou Alzheimerovou chorobou či s jiným typem demence Chráněné bydlení
8	ADP-SANCO s. r. o.	12 13	Sociální služby ve zdravotnických zařízeních Domácí zdravotní péče
9	Azylové centrum Prostějov, o.p.s.	14 15 16 17 18	Azylový dům Noclehárna Nízkoprahové denní centrum Terénní program Azylový dům pro osamělé rodiče s dětmi – ADDAR

10	Centrum sociálních služeb Prostějov, p. o.	19	Domov pro seniory
		20	Domov se zvláštním režimem
11	Člověk v tísni, o.p.s.	21	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
		22	Terénní programy pro osoby v nepříznivé sociální situaci
12	Domov důchodců Prostějov, p. o.	23	Domov pro seniory
13	Fond ohrožených dětí, o. s.	24	Sociálně aktivizační služby pro rodiče s dětmi
14	Charita Prostějov, c. o.	25	Chráněné bydlení
		26	Odlehčovací služba
		27	Pečovatelská služba
		28	Denní stacionář pro osoby s psychickým onemocněním
15	Občanské sdružení "Pomocná ruka"	29	Osobní asistence
16	Občanské sdružení LIPKA	30	Denní stacionář
		31	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením
17	Podané ruce, o. s. - Projekt OsA	32	Osobní asistence
18	Romodrom, o. s.	33	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
19	Společnost Podané ruce, o.p.s.	34	Kontaktní centrum - nízkoprahové zařízení pro uživatele návykových látek
		35	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
		36	Terénní program
20	Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých SONS, oblastní odbočka Prostějov	37	Sociálně aktivizační služby pro osoby se zrakovým postižením a seniory
		38	Odborné sociální poradenství pro osoby se zrakovým postižením
21	Sociální služby Prostějov, p. o.	39	Pečovatelská služba
		40	Denní stacionář
22	Středisko rané péče SPRP Olomouc, o. s.	41	Raná péče
23	Středisko sociální prevence, p. o. Olomouc, Poradna pro rodinu Prostějov	42	Odborné sociální poradenství - Poradna pro rodinu
		43	Intervenční centrum pro osoby ohrožené domácím násilím
24	Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR	44	Sociálně aktivizační služby pro osoby se sluchovým postižením
		45	Odborné sociální poradenství
25	Svaz tělesně postižených v ČR	46	Sociálně aktivizační služby pro tělesně postižené a seniory
26	TyfloCentrum, Olomouc, o.p.s.	47	Sociální rehabilitace
		48	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením

27	Žebřík, o. s.	49	Odborné sociální poradenství - poradna pro cizince
28	Charita Kojetín, c. o.	50 51 52	Centrum denních služeb pro seniory - Dům sv. Josefa Ošetřovatelská služba Azylový dům pro matky s dětmi sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi Rodinný klub Maria

Zdroj: II. Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve městě Prostějově pro období let 2014 – 2016, terénní šetření.
Pozn.: V tabulce jsou světle modrou barvou označeni poskytovatelé, kteří sídlí mimo ORP Prostějov, ale vzhledem k jejich blízkému umístění jsou jejich služby občany ORP Prostějov využívány v nezanedbatelném rozsahu.

Tab. 62: Poskytovatelé návazných sociálních služeb v rámci jiných systémů v ORP Prostějov

	Název organizace		Název poskytované návazné služby
1	Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených Dětí v ČR, Klub "Radost"	1	Volnočasové aktivity pro rodiny s dětmi se zdravotním postižením
2	Centrum pro rodinu, o. s. Prostějov	2	Mateřské a rodinné centrum
3	Člověk v tísni, o.p.s.	3 4	Kariérní poradenství Podpora vzdělávání
4	Klub stomiků Prostějov, o. s.	5	Poradenství a klubová činnost pro osoby se stomií
5	Klub studentů, rodičů, přátel CMG v Prostějově	6	Informační centrum pro mládež
6	Magistrát města Prostějova, odbor sociálních věcí	7	Klub důchodců
7	Občanské sdružení Mateřské centrum Cipísek Prostějov	8	Preventivní aktivity pro podporu rodiny
8	Občanské sdružení Prostějovští vozíčkáři	9	Aktivizační činnosti, klubová činnost
9	Poradenské centrum sociálních služeb OK, p. o.	10	Poradna pro rodinu Prostějov
10	Probační a mediační služba České republiky, středisko Prostějov	11	Mediace, probace, práce s oběťmi trestných činů
11	Sedmikráska, občanské sdružení	12	Poradenství pro nemocné celiakií
12	Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých	13	Dobrovolná dopomoc
13	Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením v ČR, o. s.	14	Volnočasové aktivity, klubová činnost
14	Středomoravská nemocniční, a.s., nemocnice Prostějov	15	Základní sociální poradenství
15	Svatolazarská komenda Lazariánský servis o. s.	16	Půjčovna rehabilitačních a kompenzačních pomůcek

16	Svaz postižených civilizačními chorobami v ČR, o. s.	17	Osvětová, edukační a poradenská činnost
17	Svaz tělesně postižených v ČR, o. s.	18	Půjčovna kompenzačních pomůcek
18	Žebřík, o. s. - Centrum podpory cizinců	19	Multikulturní klub pro rodiče s dětmi
19	Domovní správa Prostějov, s.r.o.	20	Domy s pečovatelskou službou v Prostějově
20	Město Němčice nad Hanou	21	Dům s pečovatelskou službou v Němčicích n. H.
21	Město Němčice nad Hanou, sociální odbor	22	Základní sociální poradenství

Zdroj: II. Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve městě Prostějově pro období let 2014 – 2016, terénní šetření

Tab. 63: Počet jednotlivých typů sociálních služeb dle dat MPSV

	Druh sociální služby	
	Sociální poradenství	0
Služby sociální péče	Osobní asistence	1
	Pečovatelská služba	5
	Tísňová péče	0
	Průvodcovské a předčitatelské služby	0
	Podpora samostatného bydlení	0
	Odlehčovací služby	2
	Centra denních služeb	0
	Denní stacionáře	3
	Týdenní stacionáře	0
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	2
	Domovy pro seniory	8
	Domovy se zvláštním režimem	1
	Chráněné bydlení	3
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	1
Služby sociální prevence	Raná péče	0
	Telefonická krizová pomoc	0
	Tlumočnické služby	0
	Azylové domy	2
	Domy na půl cesty	0
	Kontaktní centra	0
	Krizová pomoc	0
	Intervenční centra	0
	Nízkoprahová denní centra	1
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	0
	Noclehárny	1
	Služby následné péče	0
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	0
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	0
	Sociálně terapeutické dílny	1

	Terapeutické komunity	0
	Terénní programy	1
	Sociální rehabilitace	0

Pozn.: V ORP Prostějov nejsou zastoupeny všechny druhy služeb sociální péče a sociální prevence. Kompletní přehled je obsažen v tabulce č. 64 a 65.

Tab. 64: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele (dle dat MPSV)

Druh služby	Zřizovatel					
	MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
Posuzovaný správní obvod	Prostějov					
Typ zařízení sociálních služeb						
Centra denních služeb						
Denní stacionáře		1		1		1
Týdenní stacionáře						
Domovy pro osoby se zdravotním postižením		1	1			1
Domovy pro seniory		3	4	1		
Domovy se zvláštním režimem		1				
Chráněné bydlení			1	2		
Azylové domy						2
Domy na půl cesty						
Zařízení pro krizovou pomoc						
Nízkoprahová denní centra						1
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež						
Noclehárny						1
Terapeutické komunity						
Sociální poradny						
Sociálně terapeutické dílny						1
Centra sociálně rehabilitačních služeb						
Pracoviště rané péče						
Intervenční centra						
Služby následné péče						
Ostatní		3		4		2
Celkem	0	9	6	8	0	9

Pozn.: Do položky jiné jsou zahrnuty následující právní formy: Sdružení (svaz, spolek, klub) 3x, Společnost s ručením omezeným 1x a Obecně prospěšná společnost 5x.

Tab. 65: Počet sociálních služeb dle zřizovatele (dle dat MPSV)

typ sociální služby	Obce s počtem obyvatel	MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
	Posuzovaný správní obvod	Prostějov					
	typ sociální služby						
	Sociální poradenství						
Služby sociální péče	Osobní asistence						1
	Pečovatelská služba		3		2		
	Tísňová péče						

	Průvodcovské a předčitatelské služby						
	Podpora samostatného bydlení						
	Odlehčovací služby				2		
	Centra denních služeb						
	Denní stacionáře		1		1		1
	Týdenní stacionáře						
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením		1	1			
	Domovy pro seniory		3	4	1		
	Domovy se zvláštním režimem		1				
	Chráněné bydlení			1	2		
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče						1
Služby sociální prevence	Raná péče						
	Telefonická krizová pomoc						
	Tlumočnické služby						
	Azylové domy						2
	Domy na půl cesty						
	Kontaktní centra						
	Krizová pomoc						
	Intervenční centra						
	Nízkoprahová denní centra						1
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež						
	Noclehárny						1
	Služby následné péče						
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi						
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením						
	Sociálně terapeutické dílny						1
	Terapeutické komunity						
	Terénní programy						1
	Sociální rehabilitace						
	Celkem	**0**	**9**	**6**	**8**	**0**	**9**

Pozn.: Do položky jiné jsou zahrnuty následující právní formy: Sdružení (svaz, spolek, klub) 3x, Společnost s ručením omezeným 1x a Obecně prospěšná společnost 5x.

Tab. 66: Přehled financování zařízení sociálních služeb v Kč za rok 2012

Druh služby	Počet sociálních služeb	Příjmy celkem v Kč	Z toho příjmy od klientů z úhrad	Z toho dotace od státu	Z toho dotace od zřizovatele	Z toho příjmy z vlastní činnosti	Z toho příjmy od zdrav. pojišťoven	Z toho ostatní příjmy
Denní stacionáře	3	11 238 995	1 629 475	4 438 000	511 709	0	1 332 827	1 236 984
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	2	85 026 105	36 123 154	23 778 000	10 973 105	618 087	1 653 952	11 879 806
Domovy pro seniory	8	176 731 867	102 809 719	26 677 000	34 525 367	1 467 747	3 469 708	7 782 326
Azylové domy	2	5 761 550	1 449 650	917 000	0	0	0	3 394 900
Sociální poradny	3	486 033	0	453 844	0	0	0	32 189
Celkem	**23**	**306 263 527**	**152 675 301**	**64 067 844**	**51 343 935**	**2 278 006**	**6 587 459**	**27 219 710**

Pozn.: V kategorii Celkem jsou zahrnuty i ty služby, které nemohly být do zpracování zahrnuty z důvodu jediného případu výskytu daného typu služby v okrese).
Zdroj dat: Výkaznictví organizací r. 2012

V rámci Analýzy poskytovatelů sociálních služeb ve městě Prostějově z roku 2013 byla v dotazníkovém šetření poskytovatelům položena otázka, zda ví o sociálních službách, které by občané uvítali. Na tuto otázku ze 17 respondentů odpovědělo 11 ANO, a to 1x služby pro rodiny s dětmi (pečovatelská služba a osobní asistence pro děti ranného věku), 4x služby pro seniory (domov se zvláštním režimem pro osoby s demencí, Alzheimerovou nemocí, a denní stacionář pro seniory), 5x služby pro osoby se zdravotním postižením (chráněné bydlení pro osoby se ZP, chronickým či duševním onemocněním, chráněná pracovní místa, sociálně terapeutická dílna, prodejna kompenzačních pomůcek), a 4x služby pro osoby v nepříznivé sociální situaci (pomoc obětem trestných činů, dluhové poradenství, občanská poradna, nízkoprahové centrum). Kromě toho respondenti ještě uvedli také levné sociální byty pro matky s dětmi, dobrovolnické centrum a tréninkové byty, kdy se však nejedná o sociální služby.

Tab. 67: Kapacita zařízení sociálních služeb dle dat MPSV

	pobytová					ambulantní					Terénní				
	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	Hovory
Druh zařízení sociálních služeb															
Centra denních služeb															
Denní stacionáře						116									
Týdenní stacionáře															
Domovy pro osoby se zdravotním postižením				287											
Domovy pro seniory				436											
Domovy se zvláštním režimem				76											
Chráněné bydlení	50			6											
Azylové domy	10														
Domy na půl cesty															
Zařízení pro krizovou pomoc															
Nízkoprahová denní centra						21									
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež															
Noclehárny									19						
Terapeutické komunity															
Sociální poradny															
Sociálně terapeutické dílny						25									
Centra sociálně rehabilitačních služeb															
Pracoviště rané péče															
Intervenční centra															
Služby následné péče															
Ostatní	5			15		3					885				

Pozn.: *Do položky ostatní uvedeno:*
5 klientů sociálních služeb poskytovaných ve zdravotnických zařízeních ústavní péče
15 pobytových lůžek (z toho 5 lůžek sociálních služeb poskytovaných ve zdravotnických zařízeních ústavní péče a 10 pobytových lůžek v rámci odlehčovacích služeb)
3 klienti ambulantní pečovatelské služby
885 terénních klientů (z toho 810 v rámci pečovatelské služby, 40 v rámci terénních programů a 35 osobní asistence)

Tab. 68: Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012

	Centra denních služeb			Denní stacionáře			Zařízení pro krizovou pomoc		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	Dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	0	0	0	46	70	17	0	0	0

	Sociální poradny			Sociálně terapeutické dílny			Sociální rehabilitace		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	Dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	0	0	0	0	7	18	0	0	0

	Pracoviště rané péče			Intervenční centra			Služby následné péče		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	Dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	Týdenní stacionáře			Domov pro osoby se zdravotním postižením			Domovy pro seniory		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	Dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	0	0	0	0	300	0	0	194	476

	Domovy se zvláštním režimem			Chráněné bydlení			Azylové domy		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	Dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	0	0	76	0	31	0	30	31	11

	Domy na půl cesty			Terapeutické komunity			Ostatní		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	Dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	0	0	0	0	0	0	0	416	416

Pozn.: Hodnoty "0" označují data, u nichž nebyly zjištěny výsledné počty uživatelů (klientů) pro jednotlivé typy zařízení sociálních služeb.

Jelikož chráněné bydlení spravované Domovem u rybníka Víceměřice a Charitou Prostějov funguje od konce roku 2013, resp. 2012 a nejsou zatím dostupné bližší informace o skladbě klientů dle jejich věku a pohlaví, je v tabulce celkový počet míst v obou zařízeních uveden ve sloupci muži.

– v řádku Domov pro osoby se zdravotním postižením není možno zjistit podrobnější vnitřní členění skupiny klientů a proto je uváděna celková kapacita zařízení ve sloupci Muži.

– v řádku Ostatní jsou započítány: Pečovatelská služba (737 klientů), odlehčovací služby (7 klientů), sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče (55 klientů), osobní asistence (33 klientů). Celkový počet klientů (812) využívajících těchto služeb byl rozdělen napůl mezi muže a ženy.

– do denního stacionáře je započítáván počet klientů nikoli denní kapacita či průměrná denní návštěvnost.

Dobrovolnická činnost/péče v rámci ORP:

Ze Seznamu akreditovaných projektů vysílajících organizací v oblasti dobrovolnické služby na webu Ministerstva vnitra vyplývá, že Počet organizací vykonávajících dobrovolnickou péči se sídlem v ORP Prostějov a počet jejich projektů v letech 2010, 2011 a 2012 je nulový. Pouze občanské sdružení ADRA realizovalo v roce 2010 projekt "Činnost Dobrovolnického centra ADRA v Prostějově". Toto centrum vysílalo své dobrovolníky do organizací působících v ORP Prostějov - např. o. s. Lipka, Centrum sociálních služeb Prostějov, Domov důchodců Nerudova ulice, Agentura domácí péče SANCO, Domovy pro seniory Soběsuky a Náměšť na Hané, a dalších. Toto občanské sdružení však nemá sídlo v ORP Prostějov a v roce 2013 projekt ukončilo. Na výše zmiňovaném webu jsou však uvedeny pouze organizace, které splnily požadavky vyplývající ze zákona č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě a o změně některých zákonů, a byla jim Ministerstvem vnitra udělena akreditace na určitý projekt v oblasti dobrovolnické služby (a to na dobu tří let). Akreditace je udělena na dobu tří let.

Z místního šetření však vyplývá, že v území působí i organizace věnující se dobrovolnické službě a v ORP Prostějov i sídlí. Jedná se o tyto organizace:

- Salesiánské hnutí mládeže Klub Prostějov, sídlící na adrese Filipcovo nám. 4, 796 01 Prostějov, jehož hlavním cílem je zaujmout co nejširší spektrum dětí a mládeže, hlavně z vícečetných rodin a sociálně slabších skupin a nabídnout jim smysluplné prožití volného času.
- Sdružení Podané ruce, o. s. Oddělení Walhalla - Kontaktní centrum Prostějov Vrahovická 83, 79811 Prostějov - jehož cílem je poskytovat formou kvalitních služeb a programů pomoc a podporu lidem v náročných situacích jejich života, pomáhat hledat a vytvářet cesty k sociální, zdravotní i osobní stabilizaci klientů s ohledem na dlouhodobě udržitelnou kvalitu jejich života a osobní spokojenost.
- Centrum sociálních služeb Prostějov, příspěvková organizace, Lidická 86, 796 01 Prostějov - od počátku roku 2013 samostatně zajišťují v Centru sociálních služeb Prostějov, p. o. dobrovolnický program. S dobrovolníky spolupracují v rámci neakreditovaného programu, a to na základě písemné smlouvy o výkonu dobrovolnické činnosti a podle pravidel definovaných ve Standardech kvality. V rámci programu rozvoje dobrovolnictví spolupracují s Národním dobrovolnickým centrem Hestia. V současnosti v zařízení pracuje 5 dobrovolníků.

- Středomoravská nemocniční a.s. - odštěpný závod Nemocnice Prostějov, Mathonova 291/1, 796 04 Prostějov - dobrovolníci zde věnují volný čas pacientům Léčebny dlouhodobě nemocných.

Finanční analýza:

Data pro finanční analýzu, shrnutou v následujících tabulkách, byla čerpána z Analýzy finančních zdrojů poskytovatelů sociálních služeb ve městě Prostějově z roku 2013, vlastního šetření (www stránky, výroční zprávy organizací apod.). Níže uvedené tabulky předkládají souhrnný přehled nákladovosti jednotlivých skupin sociálních služeb (sociální péče, sociální prevence, sociální poradenství). Vzhledem k rozdílné nákladovosti jednotlivých skupin služeb je však třeba k případné návazné analýze, komparaci či obecně k výpovědní hodnotě těchto dat přistupovat s uvědoměním si zmíněné rozdílné nákladovosti a tedy určitých limitů daného přehledu.

Náklady na poskytování sociálních služeb 2011 – 2013 – vlastní šetření			
	Rok 2011	Rok 2012	Rozpočet 2013
sociální poradenství	1 884 000	1 937 000	1 969 000
sociální prevence	20 128 968	20 870 480	19 228 633
sociální péče	243 622 657	245 953 356	247 452 800
Celkem	265 635 625	268 760 836	268 650 433

Pozn.: vzhledem k velikosti sídel v posuzovaném území jsou služby v oblasti Sociálního poradenství a Služby sociální prevence poskytovány pouze ve statutárním městě Prostějov

Struktura výdajů na poskytování sociálních služeb v roce 2012					
Rok 2012	Celkové náklady	z toho osobní	v %	z toho provozní	v %
sociální poradenství	1 937 000	1 234 000	64%	703 000	36%
sociální prevence	20 870 480	15 299 978	73%	5 570 502	27%
sociální péče	128 975 356	78 273 963	61%	50 701 393	39%
Celkem	151 782 836	94 807 941	62%	56 974 895	38%

Pozn.: údaje uvedené v tabulce jsou pouze za statutární město Prostějov, nicméně se předpokládá, že percentuální podíl provozních a osobních nákladů je v celé posuzované oblasti stejný

Konkrétní zdroje příjmů u jednotlivých sociálních služeb v roce 2012					
	Odborné poradenství	Sociální prevence	Sociální péče	celkem	v %
úhrady uživatelů	–	1 582 000	63 564 770	65 146 770	43,20%
MPSV	1 227 000	6 830 621	25 652 000	33 709 621	22,10%
státní dotace	–	678 994	235 000	913 994	0,60%
ÚP	–	184 145	207 000	391 145	0,40%
Olomoucký kraj	972 000	4 632 516	31 204 000	36 808 516	24,10%
Město Prostějov	43 900	1 140 500	321 000	1 505 400	1%
fondy ZP	–	–	2 336 590	2 336 590	1,60%
jiné zdroje	32 000	4 895 612	5 107 873	10 035 485	7%
CELKEM	2 274 900	19 944 388	128 628 233	150 847 521	100%

4.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

Analýza cílových (dotčených) skupin

Č	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1	Poskytovatelé sociálních služeb	dostatek finančních prostředků zájem uživatelů (potenciálních klientů) stabilní legislativní prostředí dostatek kvalifikované pracovní síly spolupráce s relevantními partnery (obce, kraj, stát, veřejnost, média)	nedostatek financí nedostatečná informovanost uživatelů neschopnost úhrad klientů za péči (potažmo nevyužitá kapacita zařízení)	pravidelná společná setkání s relevantními partnery web, letáky, obecní vývěsky, média	setkávání poskytovatelů a jiných partnerů, komunikace se státem, krajem (komunitní plánování) zveřejňování informací a jejich srozumitelnost zajištění poradenství, vč. zprostředkování péče prostřednictvím obcí (mikroregionu) pro ohrožené skupiny z řad občanů
2	Uživatelé sociálních služeb	dobrá geografická i finanční dostupnost kvalitních služeb dobrá informovanost o nabízených službách (systematický přehled služeb v regionu) dostupnost pracovních míst pro osoby se zdravotním omezením	malá informovanost neschopnost finančně pokrýt náklady na službu nedostatek pracovních míst pro osoby se zdravotním omezením zadlužení, nedostatečná finanční gramotnost narušování tradičních rodinných vazeb (mezigenerační vztahy a odpovědnost)	web, letáky, média osobní kontakt (sociální pracovník)	všestranná podpora rodiny (ze strany státu) komunitní plánování podpora vzniku sociálních podniků/družstev dostupný a srozumitelný přehled poskytovaných sociálních služeb v regionu, vč. podmínek zajištění poradenství, vč. zprostředkování péče prostřednictvím obcí

					(mikroregionu) pro ohrožené skupiny z řad občanů
3	Rodinní příslušníci uživatelů sociálních služeb	dobrá geografická i finanční dostupnost kvalitních služeb dobrá informovanost o nabízených službách (systematický přehled služeb v regionu) posílení / zvýšení dostupnosti odlehčovacích služeb, denních stacionářů	malá informovanost neschopnost finančně pokrýt náklady na službu narušování tradičních rodinných vazeb (mezigenerační vztahy a odpovědnost) využití příspěvku na péči (účelnost, kontrola)	web, letáky, média osobní kontakt (sociální pracovník)	všestranná podpora rodiny (ze strany státu) komunitní plánování dostupný a srozumitelný přehled poskytovaných sociálních služeb v regionu, vč. podmínek zajištění poradenství, vč. zprostředkování péče prostřednictvím obcí (mikroregionu) pro ohrožené skupiny z řad občanů rozšíření nabídky a zvýšení dostupnosti odlehčovacích služeb, denních stacionářů
4	Veřejnost	dobrá geografická i finanční dostupnost kvalitních služeb nabídka pracovních příležitostí v oblasti sociálních služeb vzájemná solidarita ve společnosti	nezájem o sektor sociálních služeb obecně nízká informovanost	média	informovanost o sociálních službách posilování solidarity (vzdělávání)
5	Obce ORP Prostějov	uspokojení poptávky vlastních občanů dostatek sociálních bytů v obcích možnost umístění seniorů	schopnost a ochota k řešení sociálních problémů občanů (personální kapacita obce) nekoordinace a nesystematičnost v rámci sítě sociál-	vzájemná osobní jednání meziobecní setkávání, vč. komunitního plánování obecní zpravo-	zajištění pravidelných informací od poskytovatelů dotační programy na podporu vzniku sociálních bytů podpora sociálně

		v domovech (bez čekacích lhůt) terénní podpora sociálně slabých a nezaměstnaných menší zadluženost občanů podpora (finanční, legislativní) ze strany kraje, státu na řešení sociální oblasti možnost veřejně prospěšného řešení zaměstnanosti či svízelné situace ohrožených cílových skupin spolupráce s okolními obcemi	ních služeb vylidňování obcí (stárnutí populace) vzrůstající zadluženost občanů, exekuce, nekontrolovaný převod nemovitostí	daj, web	slabších a nezaměstnaných v terénu např.: finanční poradenství proti zadlužení apod. – sociální servis občanům (např. v rámci DSO) podpora zakládání sociálních podniků podpora terénních služeb (umožnění setrvání klientů v jejich domovech)
6	Kraje	dobrá komunikace s poskytovateli služeb, s obcemi dostatek finančních prostředků stabilní legislativní prostředí	nedostačená komunikace orgánů krajů a obcí přechod financování sociální oblasti ze státu na kraj od r. 2015 (obavy z nedostatku financí)	komunikace s odborníky, se zástupci poskytovatelů – komunitní plánování (vzájemné schůzky) web, tisk, média	prosazování společných zájmů krajů a obcí (legislativních, ekonomických) posílení komunitního plánování
7	Stát	dobrá geografická i finanční dostupnost kvalitních služeb hospodárné využití poskytovaných finančních prostředků, vč. dotací dobrá geografická i finanční dostupnost kvalitních	nedostatečná komunikace s kraji, obcemi přehnaně byrokratický přístup – nastavení legislativy nedostatečná kapacita a kvalita kontrolních mechanismů	komunikace se zástupci obcí, krajů, poskytovateli služeb apod. zákony, vyhlášky, nařízení média, web	jasné vymezení kompetencí mezi státem, krajem a obcemi efektivita, potřebnost realizovaných dotačních projektů - zajištění zpětné vazby základní servis pro rozvoj sítě sociálního poradenství,

		služeb – uspokojení poptávky občanů solidární společnost možnost využití finančních prostředků z dotační politiky EU			prostřednictvím obcí finanční podpora pro spolupráci obcí při zajištění sociálních služeb pro občany komunitní plánování
8	Dobrovolníci	legislativní podpora ucelený přehled poptávky po dobrovolnictví (rozsah, místo, čas) možnost odborného zaškolení, vedení zájem ze strany ohrožené cílové skupiny morální ocenění ze strany společnosti	pokračování neexistence organizace zastřešující dobrovolníky či systematického přehledu možností dobrovolnictví	web – portál o dobrovolnictví tisk, média	vznik organizace zastřešující dobrovolníky servis dobrovolníkům, vyšší informovanost – vznik přehledu poptávky možnost bezplatného zaškolení, odborného vedení dobrovolníků

Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	2	5	**10**	využití fondů EU, meziobecní spolupráce (spoluúčast)	zřizovatel/poskytovatel
Nedostatek financí na investice a vybavení	3	3	**9**	využití fondů EU, meziobecní spolupráce (společné projekty, spoluúčast)	zřizovatel/poskytovatel
Nedostatek financí na úhradu služeb uživateli	2	5	**10**	zapojení obcí do systému financování sociálních služeb, vč. sociálního poradenství (např. v rámci výstupů komunitního plánování)	zřizovatel/poskytovatel
Nedostatek financí na platy zaměstnanců v sektoru sociálních služeb	2	4	**8**	komunikace se státem, krajem	zřizovatel/poskytovatel
Organizační riziko					
Špatné rozmístění pobytových a ambulatních zařízení sociálních služeb v rámci území	3	3	**9**	komunitní plánování, meziobecní spolupráce (společná zařízení, služby)	obce daného území (zájmy obyvatel)
Špatné teritoriální řešení terénních sociálních služeb - nepokrytí území	3	3	**9**	komunitní plánování, meziobecní spolupráce (společná zařízení, služby)	obce daného území (zájmy obyvatel)
Nedostatek klientů / příliš mnoho klientů (demografický vývoj apod.)	3	4	**12**	komunitní plánování (meziobecní spolupráce) - včasná reakce na aktuální trendy	obce daného území (zájmy obyvatel)
Nezájem či neochota obcí na spolupráci	2	3	**6**	prezentace příkladů dobré praxe meziobecní spolupráce	obce daného území (zájmy obyvatel)
Právní riziko					

Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)	1	3	**3**	komunikace se státem, krajem (mezi-obecní spolupráce - společný postup), využití fondů EU	zřizovatel/poskytovatel
Časté změny legislativy a podmínek pro poskytovatele sociálních služeb	3	3	**9**	komunikace se státem, krajem (mezi-obecní spolupráce - společný postup)	zřizovatel/poskytovatel
Technické riziko					
(úzce související s finančními riziky)					
Špatný technický stav budov (všechny typy zařízení)	3	4	**12**	využití fondů EU	zřizovatel/poskytovatel
Zastaralé či nevyhovující vybavení, technika (všechny typy zařízení)	3	4	**12**	využití fondů EU	zřizovatel/poskytovatel
Věcné riziko					
Špatné řízení zařízení/služby	1	4	**4**	kvalitní kontrola ze strany zřizovatele, státu	zřizovatel/poskytovatel
Nízká kvalita poskytovaných služeb	2	4	**8**	kvalitní kontrola ze strany zřizovatele, státu	zřizovatel/poskytovatel
Nezájem potenciálních klientů či jejich rodinných příslušníků o poskytovanou službu	2	4	**8**	sociální poradenství (prostřednictvím obcí), informovanost	zřizovatel/poskytovatel
Personální rizika (odbornost, vzdělání, fluktuace, věk, …)	1	3	**3**	kvalitní systém vzdělávání, využití fondů EU	zřizovatel/poskytovatel

4.1.4. SWOT analýza oblasti

- **Silné stránky:**
  - Poskytování kvalitních sociálních služeb, jak terénních, tak i pobytových ve stávajících zařízeních
  - Existence komunitního plánu sociálních služeb ve městě Prostějově (II. Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve městě Prostějově pro období let 2014 – 2016)
  - Existence Katalogu poskytovatelů sociálních služeb v Prostějově
  - V malých obcích vzájemná sousedská výpomoc (např. společný nákup, odvoz k lékaři)
  - Zájem obcí o rozvoj sociálních služeb a jejich snaha o využití meziobecní spolupráce v sociální oblasti obecně
  - Zájem poskytovatelů zvyšovat kvalitu a odbornost v sociálních službách
  - Zájem poskytovatelů o rozšiřování či změnu typu poskytovaných sociálních služeb
  - Široká síť organizací sdružujících osoby se zdravotním postižením

- **Slabé stránky:**
  - Nedostatečná kapacita a síť jak terénních, tak i pobytových služeb – s ohledem na demografický vývoj (stárnutí populace)
  - Neexistence komunitních plánů sociálních služeb v ostatních regionech ORP Prostějov – mimo město Prostějov
  - Nesystematické a nedostačující financování sociálních služeb
  - Nárůst počtu seniorů ohrožených sociálním vyloučením
  - Nízký počet bytů/ubytovacích kapacit pro sociálně slabé
  - Malý počet pracovních příležitostí pro zdravotně znevýhodněné občany
  - Malá informovanost občanů o možnosti získání příspěvků (PnP), o nabízených sociálních službách (pobytových, terénních), o nabízených poradenských službách, u občanů s nižším stupněm vzdělání nedostatečná finanční gramotnost
  - Absence sociálního pracovníka (koordinátora) v malých obcích, malá informovanost a nepodporování spolupráce mezi obcemi v rámci sociálních služeb
  - Nepropojenost systému zdravotní a sociální péče, špatně fungující spolupráce mezi těmito resorty
  - Nedostatečná kontrola využití poskytovaných příspěvků (např. PnP, PnB atd.)

- **Příležitosti:**
  - Využívání dotačních titulů v rámci sociálního bydlení, zaměstnávání osob sociálně vyloučených či se zdravotním omezením apod.
  - Větší využití terénních služeb místo pobytových - senioři
  - Možnost vzniku sociálních podniků a pracovních příležitostí pro zdravotně znevýhodněné či sociálním vyloučením ohrožené cílové skupiny obyvatel
  - Podíl obcí na financování sociální služby na uživatele (např. rozpočtové určení daní) – jasné vymezení kompetencí mezi státem, krajem a obcemi
  - Spolupráce resortů zdravotní a sociální péče
  - Využití existence mikroregionů pro komunitní plánování sociálních služeb, vč. pravidelného setkávání všech relevantních partnerů
  - Rozvoj a propagace dobrovolnictví v sociálních službách
  - Zlepšení povědomí o problémech a dostupné pomoci - Spolupráce obcí na poskytování sociálního poradenství občanům (např. společně v rámci mikroregionu)
  - Vzdělávání zaměstnanců poskytovatelů sociálních služeb, zvyšování zaměstnanosti v daném odvětví

- **Hrozby:**
  - Špatné načasování a zacílení vyhlašovaných výzev dotačních titulů
  - Nedostatek financí na provoz systému sociálních služeb
  - Nedostatek vlastních financí seniorů na úhradu poskytovaných terénních i pobytových služeb
  - Zvyšující se zadluženost obyvatelstva
  - Přehnaná očekávání cílové skupiny vs. reálné možnosti sociálních služeb
  - Kumulace problémů spojených se sociálním vyloučením při pomalém zavádění či špatné dostupnosti sociálních služeb
  - Nesystematičnost, nepřehlednost a nedostatečné povědomí o systému poskytování sociální péče v regionu
  - Rozklad tradičního vnímání rodiny a vztahů odpovědnosti mezi generacemi – rodiče k dětem, ale také děti vůči rodičům
  - Nepřipravenost sociální politiky státu na nárůst počtu seniorů
  - Nestejné podmínky pro existenci poskytovatelů sociálních služeb
  - Nezájem občanů o dobrovolnictví

4.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

V ORP Prostějov je poskytována široká škála sociálních služeb. Poskytovatelé se snaží reagovat na aktuální potřeby cílových skupin (rozšiřování nabídky registrovaných sociálních služeb), celá oblast sociálních služeb v ORP se ovšem potýká jednak s nedostatečnou finanční stabilitou a jednak určitou nesystematičností. Komunitní plánování sociálních služeb je realizováno pouze ve městě Prostějov a identifikace potřeb v rámci ostatních částí správního obvodu je tímto ztížena.

Co se týče tematického a funkčního nastavení sociálních služeb, obecně platí, že stárnoucí populace představuje prioritní problém ČR, s nímž se musí také sociální služby v ORP Prostějov vypořádat. „Česká populace stárne. Podle aktuální prognózy vzroste do r. 2065 počet osob starších 65 let v porovnání s r. 2010 více než 2,1x, počet osob starších 80 let vzroste ve stejném období více než 4,3x. Na řešení důsledků stárnutí populace však není v současné době naše společnost připravena.“ (Průša 2010: 149)

Pro zajištění potřeb seniorů odkázaných na pomoc jiné osoby jsou zásadní tyto služby: domovy pro seniory, pečovatelská služba, odlehčovací služby, centra denních služeb, denní stacionáře či domovy se zvláštním režimem (převážně pro osoby se stařeckou či Alzheimerovou demencí). Velký potenciál v rámci meziobecní spolupráce lze identifikovat v oblasti terénních služeb pro seniory, které preferují co nejdelší pobyt seniorů v jejich domácím prostředí. Ambulantní služby pak umožňují život v domácnosti i lidem závislým na péči druhé osoby a zároveň dovolují této pečující osobě nadále docházet do zaměstnání. Dnešním trendem tedy je stárnutí populace – nutnost všestranné a různorodé péče o seniory, popř. pomoc, zlehčení jejich situace různými opatřeními. Seniory lze v tomto chápat jako (představiteli obcí) všeobecně přijímanou cílovou skupinu v oblasti sociálních služeb. Zde lze vidět velmi širokou shodu a de facto i odpovídající demografické předpovědi a zkušenosti již ze současné doby.

Z řízených rozhovorů s představiteli obcí a z jiných šetření v rámci ORP také vyplývá malá základna dobrovolnictví a současně také problematická síť poradenských služeb v sociální oblasti, což ohrožené či znevýhodněné cílové skupiny ještě více limituje.

Značný potenciál k využití meziobecní spolupráce byl v rámci rozhovorů identifikován také v oblasti sociální ekonomiky, přičemž v současné době funguje na území ORP Prostějov (dle webu www.ceske-socialni-podnikani.cz) pouze jeden podnik tohoto typu – Senza družstvo, chráněná dílna.

4.2. Návrhová část pro oblast sociálních služeb

4.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Sociální služby“, na jejímž základě byly připraveny Nástiny opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti sociálních služeb.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly diskutovány se zástupci veřejné správy, zřizovateli a poskytovateli sociálních služeb a jinými odborníky na danou oblast z území ORP Prostějov. Odborné názory těchto osob byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma sociálních služeb.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úrovně. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení

dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze. Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize sloužit také jako určitý marketingový nástroj území.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

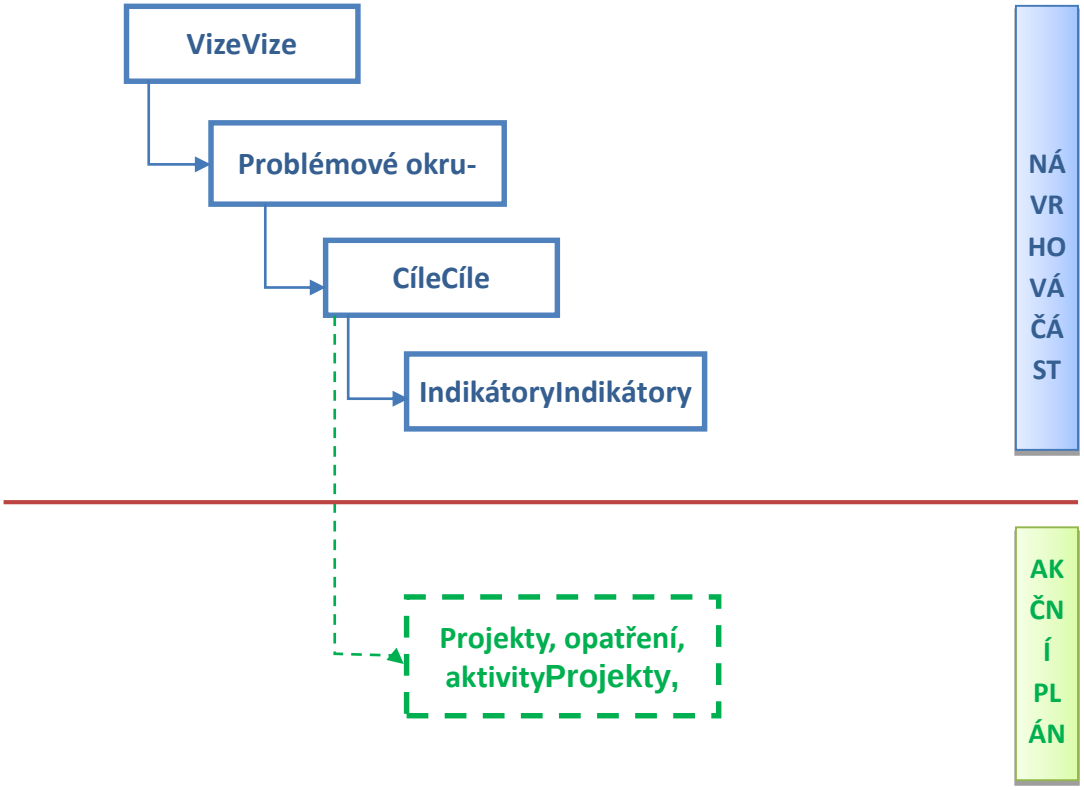

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Sociální služby“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize:
Správní obvod ORP Prostějov rozvíjí meziobecní spolupráci v rámci přirozených geografických a funkčních mikroregionů. Pokrytí území sociálními službami a jejich charakter zohledňuje potřeby všech dotčených obcí.

Sociální služby	**Problémový okruh 1.** Nedostatečné a nesystematické pokrytí území sociálními službami (s důrazem na seniory)			**Problémový okruh 2.** Nedostatečné využití potenciálu sociální ekonomiky – sociálního podnikání		**Problémový okruh 3.** Nedostatečný informační, poradenský a vzdělávací servis (pro obce, občany)
	Cíl 1.1. Zavést společné komunitní plánování sociálních služeb (na úrovni geograficky a funkčně přirozených celků v rámci ORP)	**Cíl 1.2.** Zlepšit potřebné zázemí pro poskytování sociálních služeb v ORP	**Cíl 1.2.1** Zlepšit zázemí pro poskytování pobytových služeb **Cíl 1.2.2** Zlepšit zázemí pro poskytování terénních a ambulantních služeb	**Cíl 2.1.** Zapojení obcí do sociálního podnikání	**Cíl 2.2.** Zlepšení dostupnosti informací o sociálním podnikání	**Cíl 3.1.** Zlepšit informovanost v oblasti sociálních služeb v ORP Prostějov **Cíl 3.2.** Zavést regionální systém poradenství v oblasti sociálních služeb v ORP Prostějov

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

4.2.2. Vize

Správní obvod ORP Prostějov rozvíjí meziobecní spolupráci v rámci přirozených geografických a funkčních mikroregionů. Obce v rámci správního obvodu zajišťují odpovědné nakládání s odpady. Školská a vzdělávací zařízení jsou vybavena pro moderní výuku a mimoškolní činnost. Žáci, pedagogičtí a nepedagogičtí pracovníci mají kvalitní podmínky a zázemí pro svou činnost. **Pokrytí území sociálními službami a jejich charakter zohledňuje potřeby všech dotčených obcí.** V jádrovém městě ORP jsou soustředěny vhodné plochy, infrastruktura a nástroje pro rozvoj podnikání, a tím snižování nezaměstnanosti obyvatel celého ORP. Zelené prvky krajiny i vesnic vytvářejí kvalitní prostředí pro trvalou existenci přirozených druhů fauny a flory, a pro plnění všech požadovaných funkcí, včetně ekologické, rekreační, estetické a kulturní funkce.

4.2.3. Problémové okruhy

PROBLÉMOVÝ OKRUH 1

1. Nedostatečné a nesystematické pokrytí území sociálními službami (s důrazem na seniory)

V dnešní době jsou otázky týkající se zajištění sociální péče a sociálních služeb čím dál častěji probíraným tématem. Zákon 108/2006 Sb., o sociálních službách, vymezuje sociální služby jako činnosti přinášející pomoc a podporu osobám. Sociální služby tak přispívají k sociálnímu začlenění či prevenci sociálního vyloučení. Sociální služby lze rozčlenit na služby sociální péče, služby sociální prevence a sociální poradenství. Poskytování sociálních služeb se člení na formy pobytové, ambulantní a terénní, kdy potřebné osoby navštěvují či pobývají v různých zařízeních sociálních služeb nebo jsou navštěvovány terénními pracovníky v místě svého přirozeného sociálního prostředí.

V rámci celého území České republiky se však setkáváme s problémem zajištění takovýchto sociálních služeb v širším území, nikoliv jen ve větších městech či obcích. Stejně tak je tomu i v ORP Prostějov, kde je sice poskytována relativně široká škála sociálních služeb, ovšem v současnosti již kapacitně neodpovídající existující či potenciální poptávce, což vychází z šetření mezi poskytovateli sociálních služeb a představiteli obcí. Dalším problémem je také špatné finanční zajištění a neexistence komunitního plánování sociálních služeb mimo město Prostějov. Prostřednictvím komunitního plánování sociálních služeb by bylo možné přesně zjišťovat potřeby cílových skupin, možnosti a názory poskytovatelů, veřejné správy i ostatních zainteresovaných subjektů a diskutovat společný postup na základě jmenovaných vstupů.

V dnešní době dochází k rychlému nárůstu počtu obyvatel v poproduktivním věku - seniorů, a tudíž vznikají neustále větší a větší požadavky na zajištění sociálních služeb právě pro tuto cílovou skupinu. S touto změnou demografické struktury se v dnešní době potýkají všechny vyspělé země světa, kde dochází ke snižování počtu předproduktivní složky obyvatelstva a zvyšování poproduktivní složky. Tento trend je nazýván demografickým stárnutím obyvatelstva. Stejná tendence se již projevuje také v rámci území ORP Prostějov. Podle analytické části strategie se v ORP Prostějov nachází celkem 23 zařízení, jež poskytují sociální služby, přičemž převážná většina z nich funguje ve městě Prostějově. Jelikož se dá předpokládat, že podíl skupiny seniorů bude neustále narůstat, pak případných osm domů pro seniory s uváděnou kapacitou 436 míst, které se dnes v území nachází, nebude do budoucna dostačující pro všechny potenciální zájemce. Vedle skupiny seniorů jsou sociální služby určeny také pro osoby se zdravotním postižením a osoby sociálně vyloučené či sociálním vyloučením ohrožené. Jak seniorům, tak i těmto osobám by v jejich každodenním životě mohly značně pomoci služby terénního charakteru, kdy za těmito osobami přichází terénní pracovník sociálních služeb a pomáhá jim v jejich přirozeném sociálním prostředí. Bez potřebného množství finančních prostředků je ovšem tato možnost velmi omezená.

Tab. 69: Počet zařízení sociálních služeb na území ORP

DRUH ZAŘÍZENÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	
Centra denních služeb	0
Denní stacionáře	3
Týdenní stacionáře	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	2

Domovy pro seniory	8
Domovy se zvláštním režimem	1
Chráněné bydlení	3
Azylové domy	2
Domy na půl cesty	0
Zařízení pro krizovou pomoc	0
Nízkoprahová denní centra	1
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	0
Noclehárny	1
Terapeutické komunity	0
Sociální poradny	0
Sociálně terapeutické dílny	1
Centra sociálně rehabilitačních služeb	0
Pracoviště rané péče	0
Intervenční centra	0
Služby následné péče	0
Ostatní	1
Celkem	**23**

S reformou veřejné správy a reformou sociální došlo k rozšíření kompetencí pro obce, kdy tyto převzaly pravomoc zřizovat pobytová zařízení pro seniory a osoby se zdravotním postižením či jim připadly kompetence zabezpečit poskytování sociálních služeb. S tím však obcím vyvstává také povinnost finančního zajištění těchto služeb. Ovšem bez finančního přispění státu do rozpočtu obcí jsou jejich možnosti v oblasti sociálních služeb velmi omezené. V rámci komunitního plánování sociálních služeb, ke kterému by mohla velmi přispět také meziobecní spolupráce, se dá předpokládat pozitivní vliv na zajištění dostatečné kapacity, regionální a funkční dostupnosti sociálních služeb v širším území a také především jejich přesného zacílení na potřeby lidí. Přitom tyto služby se dostanou blíže k těm, kteří to potřebují.

Neřešení problematiky nedostatečné kapacity sociálních služeb v území a jejich špatná finanční podpora by do budoucna mohla vést k neustálému nárůstu počtu sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených osob, pro něž jsou sociální služby v jejich každodenním životě důležité (senioři, lidé se zdravotním postižením atd.), hrozilo by rovněž snižování kvality existujících a fungujících služeb. Především staří a zdravotně omezení lidé by se v takovém případě stali plně odkázanými a závislými na své rodině, která by tak musela zajistit odpovídající péči. Potenciální negativní dopady by se tím pádem velmi rozšířily a prohloubily.

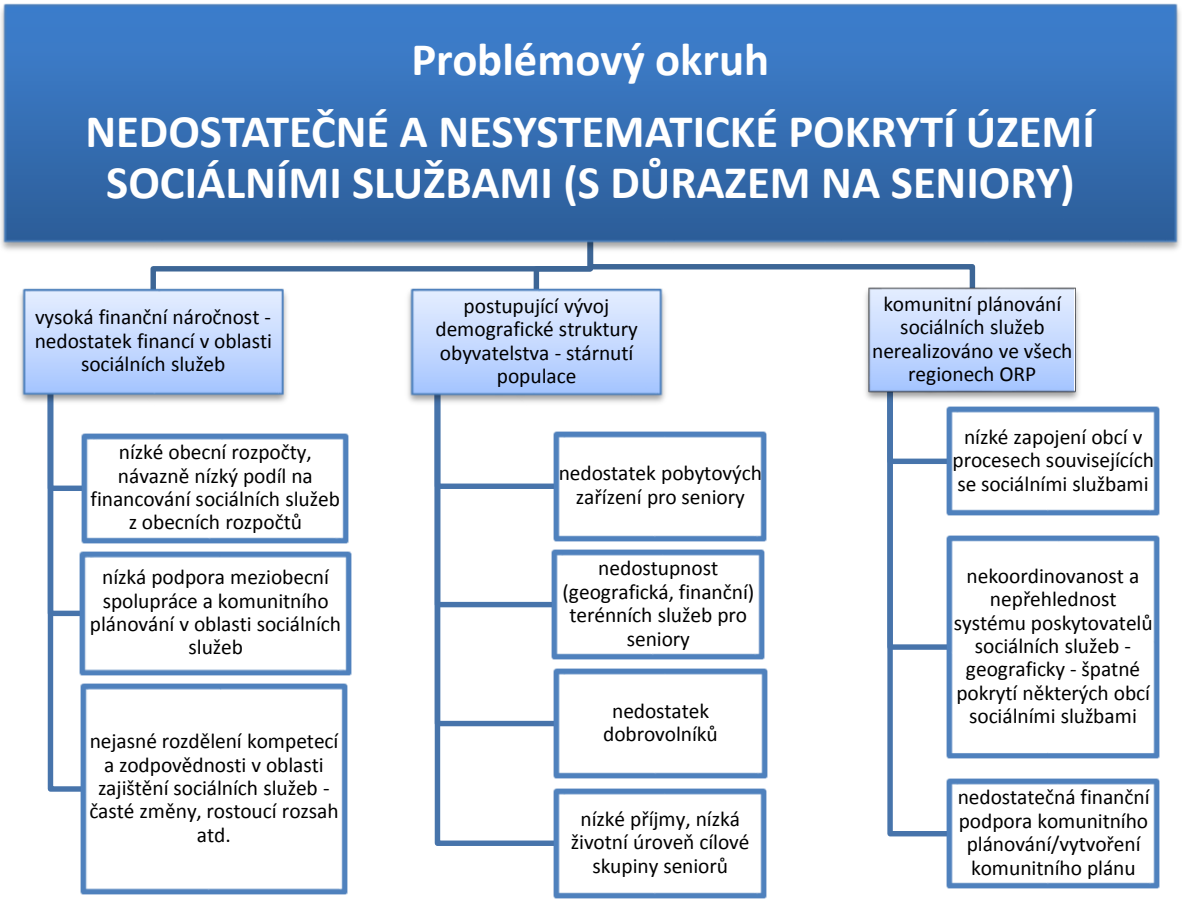

PROBLÉMOVÝ OKRUH 2

2. Nedostatečné využití potenciálu sociální ekonomiky – sociálního podnikání

Sociální podnikání se v dnešní době dostává do popředí zájmu celé společnosti. Základním smyslem sociálního podniku je provozovat aktivity prospívající společnosti nebo místní komunitě prostřednictvím vlastní ekonomické aktivity, např. veřejně prospěšných služeb. Podnik dodržuje etické principy včetně principu rovných příležitostí. Sociální podnik přispívá k místnímu rozvoji znevýhodněných oblastí, nese ekonomická rizika a je nezávislý na veřejných či soukromých institucích.

Funguje na provázanosti ekonomické, sociální a environmentální dimenze, kdy tyto subjekty, podnikatelské či neziskové, jako součást sociální ekonomiky, poskytují pracovní příležitosti pro ty, jež jsou na trhu práce znevýhodněni kvůli svému handicapu. Jedná se především o osoby se zdravotním postižením (tělesně a mentálně postižení, osoby s kombinovaným postižením a duševně postižení) či osoby sociálně znevýhodněné (bezdomovci, bývalí uživatelé návykových látek, osoby po návratu z vězení). Vytváří pro ně takové pracovní podmínky, jež se blíží podmínkám běžného zaměstnání osob bez omezení, přihlíží ke specifikům jednotlivých zaměstnanců, avšak pro všechny zaměstnance platí stejně rovnocenné podmínky *(zdroj: socialnifirmy.cz, online*).

I když v české legislativě pojmy jako sociální podnikání či sociální podnik ukotveny nejsou, lze si vymezit určité principy, které umožňují tyto pojmy a jejich samotnou podstatu vysvětlit:

- Sociální podnikání je postaveno na činnostech, jež jsou obecně prospěšné pro celou společnost a nemají negativní vliv na životní prostředí.
- Sociální podnik se snaží o participaci při řešení problémů, jež limitují místní komunitu či celou společnost.
- Jeho snahou je cílené zapojování svých zaměstnanců do rozhodování o podniku.
- Jedná se o ekonomicky udržitelný podnik, který větší část svého vygenerovaného zisku opět vkládá do vybavení podniku, vzdělávání svých zaměstnanců a plnění vytyčených obecně prospěšných cílů.
- Sociální podniky si zakládají na nediskriminaci svých pracovníků, zaměstnávají vedle zdravotně neznevýhodněných cíleně také zdravotně či sociálně znevýhodněné, jimž tak dávají možnost začlenit se znovu do společnosti a zamezit tak jejich sociálnímu vyloučení *(zdroj: socialnipodnikani.info, online).*

Využití sociální ekonomiky prostřednictvím obcí nelze označit pouze za možné, ale v současné době za jednoznačně prospěšné a výhodné. Obce mohou tímto prostřednictvím zajišťovat různé služby a současně zaměstnávat znevýhodněné či ohrožené občany.

Existence sociálních podniků v území je značně omezená a neumožňuje tak zaměstnat větší množství zdravotně či jinak znevýhodněných občanů. Sociální podnikání obecně není v rámci ORP Prostějov příliš rozšířené, a pokud již některé subjekty s tímto statusem fungují, neděje se tak na bázi mezi-obecní spolupráce, ale především na straně soukromých subjektů (NNO či podnikatelský sektor).

Na území ORP Prostějov existuje de facto pouze jediný podnik sociální ekonomiky, a to Senza družstvo, chráněná dílna. Je zde zaměstnáno kolem 40 pracovníků se zdravotním, sociálním či jiným znevýhodněním, kteří zde pracují na třech pracovištích, a to ve vývařovně, jídelně; prádelně, mandlovně a v univerzální dílně. Podle mapy níže můžeme vidět, že kromě tohoto sociálního družstva se v ORP nic jiného nenachází a další sociální firmy a podniky byly vytvořeny až v Olomouci či Tovačově.

Mapa 2: Mapa sociálních podniků na území ORP Prostějov

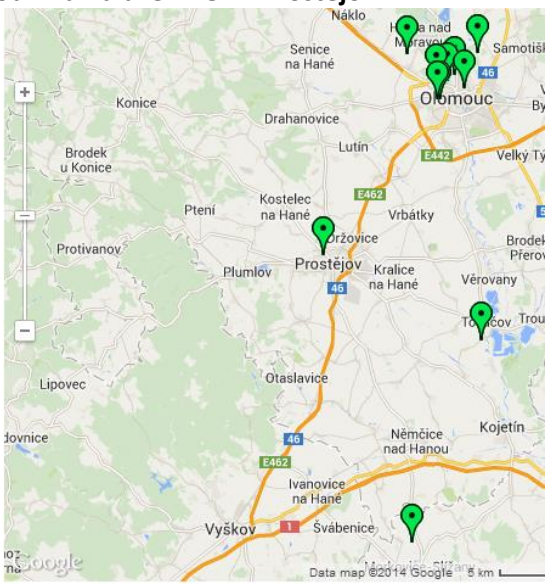

(Zdroj: http://www.ceske-socialni-podnikani.cz/cz/adresar-socialnich-podniku/mapa-podniku)

Nedostatek sociálních podniků v daném regionu je možno přisuzovat mj. i slabé osvětě na téma sociální podnikání a ekonomika a také hrozbě nejisté udržitelnosti a finanční nákladnosti vstupní investice. Dá se předpokládat, že většina „podnikatelů“ pohlíží na možnost založení sociálního podniku

s obavou vysoké konkurence a omezení vyplývajících ze specifik a podmínek sociálního podnikání. Problematickou může být do budoucna také nedostatečná osvěta o možnostech podpor formou dotačních zdrojů, jež budou zaměřeny právě na sociální podnikání.

Sociální podnikání skýtá řadu specifických problémů a omezení. Současně má ovšem tento nástroj zaměstnanosti, sociálních služeb a řešení lokálních problémů i potřeb svůj nezanedbatelný potenciál. Způsob, míra a obsahová náplň využití tohoto nástroje může mít značně pozitivní a stejně tak i zcela bezvýznamné dopady. Z toho důvodu je třeba se věnovat nejen formě, ale především také obsahu sociální ekonomiky v konkrétních místních podmínkách.

PROBLÉMOVÝ OKRUH 3

3. Nedostatečný informační, poradenský a vzdělávací servis (pro obce, občany)

Systém sociálních služeb a přehled možných poskytovatelů sociálních služeb v rámci konkrétního regionu, pokud již existuje, může řada obyvatel daného regionu pokládat z různých důvodů za nepřehledný, nedostupný či nedostatečný. Nemusí jít přitom mnohdy o chybu samotného přehledu. Potenciální uživatelé ani jejich rodinní příslušníci mnohdy nevědí, na koho se v záležitostech sociálních služeb obrátit, což bývá důvodem k neřešení problematické situace, k nahodilému kontaktování poskytovatelů bez ověření jejich kvality, bez srovnání nákladovosti apod. Dalším faktem je, že v současné době vzniká řada soukromých i rodinných problémů (zadlužení, exekuce, hrozba chudoby) z prosté neznalosti či neschopnosti bez pomoci řešit problémy v jejich zárodku.

Veškeré skupiny obyvatelstva je třeba vhodnou formou (dle jejich charakteru) informovat a také je seznámit s nejrůznějšími typy sociálních služeb, ale i celkově s nastavením sociální politiky státu či s možným využitím různých příspěvků. Sociální poradenství by mělo přispívat prostřednictvím podá-

vání informací osobám se zdravotním znevýhodněním či sociálním vyloučením či jinak ohroženým k řešení jejich nepříznivé sociální situace.

Co se týká informací o poskytovatelích sociálních služeb, na území ORP Prostějov existuje v současné době pravidelně aktualizovaný elektronický Katalog poskytovatelů sociálních služeb ve městě Prostějově, jehož reálný pozitivní efekt může ovšem být v řadě konkrétních případů (především ve venkovském prostředí), přes nespornou kvalitu tohoto katalogu, oslaben. Řada např. starších lidí, bez možností využití informačních technologií, je odkázána na pomoc a asistenci druhých. A jelikož právě obce situaci těchto lidí znají, mohly by tvořit klíčový mezičlánek – zajistit poradenství, potažmo péči v oblasti sociálních služeb. Již v současnosti tak obce mnohdy pracují či vyvíjejí maximální možnou snahu o pomoc občanům, nicméně limituje je nedostatečná lidská, časová, finanční i odborná kapacita. Města Prostějov a Němčice nad Hanou mají vzhledem k rozšířené působnosti přímo sociálně zaměřené odbory a vykonávají sociálně-informační činnosti v potřebném rozsahu.

Příčinou nedostatečného informačního, poradenského a vzdělávacího servisu jsou především nedostatečné finanční prostředky na zajištění těchto služeb. Obecní rozpočty většiny sídelních jednotek nejsou schopny pokrýt s ohledem na veškeré jejich další aktivity např. vytvoření pracovního místa pro sociálního pracovníka, který by se právě touto činností cíleně zabýval. Větší šance na řešení tohoto problému se jeví v možnosti zajistit služby prostřednictvím meziobecní spolupráce a vytvořit výše zmiňovanou pozici společně pro více obcí, kdy by tento pracovník mohl formou asistence řešit řadu otázek, např.: výběr vhodného poskytovatele, poradenství v oblasti sociální politiky státu, příspěvků apod.

Neřešení daného problému by mohlo mít velmi negativní důsledky, jak v rovině individuálních případů (exekuce, zadlužení rodin, chudoba), tak potažmo v rovině obecné.

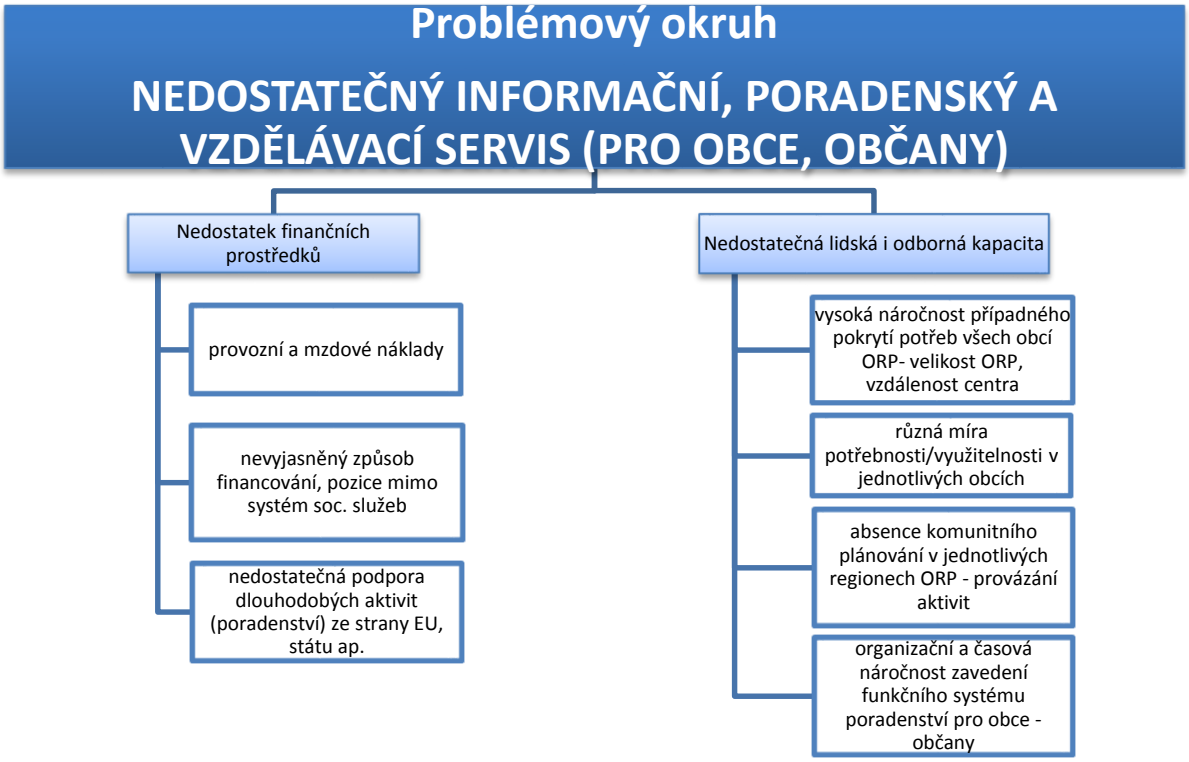

4.2.4.Cíle

Problémový okruh 1	**Neúplné, nedostatečné a nesystematické pokrytí území sociálními službami (s důrazem na seniory)**
Cíl 1.1	***Zavést společné komunitní plánování sociálních, souvisejících/návazných služeb (na úrovni geograficky a funkčně přirozených celků v rámci ORP)***
Popis cíle	*Komunitní plánování slouží ke zjišťování potřeb daného území, hledání zdrojů a následně i hledání řešení s ohledem na místní podmínky a potřeby lidí dané komunity. Komunitní plánování v rámci 76 obcí ORP Prostějov bylo zavedeno pouze ve městě Prostějově. I když se projevuje snaha i v ostatních regionech komunitní plánování zavést, tak se toto prozatím nedaří uskutečnit. Komunitní plánování sociálních a jiných souvisejících služeb by mělo být zavedeno tak, aby probíhalo v přirozených geografických celcích (např. existující DSO), sloužilo k propojení obcí, jež mají podobné potřeby a charakter. Systém těchto služeb musí být schopný se rychle přizpůsobovat demografickým změnám ve společnosti a finanční prostředky na něj musí být vynakládány efektivně, a hospodárně.*

Hlavní opatření	• *Podpora spolupráce obcí při zapojení se do komunitního plánování sociálních, souvisejících/návazných služeb*
	• *Využití dostupné finanční podpory společného komunitního plánování sociálních a souvisejících služeb v území*
	• *Tvorba komunitního plánu /komunitních plánů sociálních služeb*
	  ○ *Zapojení odborníků na danou oblast*
	  ○ *Zapojení veřejnosti a veřejné správy*

Název indikátorů k hodnocení cíle	*POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO ZAJIŠŤOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH A SOUVISEJÍCH SLUŽEB* *POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ*
Správce cíle	*starostka Města Němčice nad Hanou, paní Ivana Dvořáková*

Problémový okruh 1	**Neúplné, nedostatečné a nesystematické pokrytí území sociálními službami (s důrazem na seniory)**
Cíl 1.2	**Zlepšit potřebné zázemí pro poskytování sociálních služeb v ORP**
Cíl 1.2.1	**Zlepšit zázemí pro poskytování pobytových služeb**
Popis cíle	*Dnešní doba je typická změnou demografické struktury směrem k postupnému stárnutí populace. Celá společnost se musí zaměřit na změny v celkové poptávce po službách. Mění se požadavky a preference a zvyšují se očekávání skupiny lidí v důchodovém věku (65 +). V rámci ORP (76 obcí) je poskytována relativně široká škála sociálních služeb, ale již z dnešního pohledu tyto nesplňují kapacitní poža-*

	davky. *Dle ČSÚ žije na území ORP Prostějov 17 819 osob v poproduktivním věku a nachází se zde celkem 8 domů pro seniory s kapacitou 436 míst. Na místo v těchto domovech se mnohdy čeká i několik let. Částečně lze rostoucí poptávku řešit např. prostřednictvím komunitních pobytových služeb. Samozřejmě ne všichni senioři vyžadují službu pobytového charakteru, nicméně lze očekávat, že především i „specializovaných" domovů se zvláštním režimem pro osoby s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demence (včetně těch alkoholových), bude nedostatek.*
Hlavní opatření	• *Rekonstrukce či případné rozšíření kapacity stávajících zařízení (s důrazem na kapacity pro uživatele se zvláštním režimem).* • *Využití stávajících objektů pro adaptaci na zařízení sociálních služeb.* • *Vybudování nových zařízení pro poskytování soc. služeb pobytového charakteru s využitím národních i evropských dotačních zdrojů (komunitní charakter, domovy se zvláštním režimem, podporované byty atd.)*
Název indikátorů k hodnocení cíle	*KAPACITA POBYTOVÝCH ZAŘÍZENÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V ÚZEMÍ* *POČET PODPOŘENÝCH ZAŘÍZENÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB*
Správce cíle	*starostka Města Němčice nad Hanou, paní Ivana Dvořáková*

Problémový okruh 1	**Neúplné, nedostatečné a nesystematické pokrytí území sociálními službami (s důrazem na seniory)**
Cíl 1.2	**Zlepšit potřebné zázemí pro poskytování sociálních služeb v ORP**
Cíl 1.2.2	**Zlepšit zázemí pro poskytování terénních a ambulatních služeb**
Popis cíle	*Dnešní doba je typická změnou demografické struktury směrem k postupnému stárnutí populace. Celá společnost se musí zaměřit na změny v celkové poptávce po službách. Mění se požadavky a preference a zvyšují se očekávání skupiny lidí v důchodovém věku (65 +). V rámci ORP (76 obcí) je poskytována relativně široká škála sociálních služeb, ale již z dnešního pohledu tyto nesplňují kapacitní požadavky.* *Z pohledu veškerých zařízení, jež v území poskytují služby sociálního charakteru, je těchto pouhých 23 a z nichž se také převážná většina nachází ve městě Prostějově. Nedostatečné jsou pak především služby terénního a ambulatního charakteru (a to ve venkovských oblastech ORP, především tam, kdenení přímá působnost např. Charity ČR). Tyto služby umožňují především těm lidem v důchodovém věku, kteří jsou ještě z velké části samostatní, setrvat výhradně či převážně ve svém přirozeném prostředí.* *Vytvoření systému, resp. regionálních systémů poskytování služeb tohoto typu se zapojením vzájemně spolupracujících obcí a s důrazem především na pokrytí celého území ORP, je opatřením přispívajícím výraznou měrou k dosažitelnosti i důvěryhodnosti těchto služeb z pohledu koncových uživatelů i jejich rodinných*

	příslušníků.
Hlavní opatření	• *Zavedení či rozšíření poskytování terénních sociálních služeb v rámci přirozených geografických celků ORP.* • *Spolufinancování provozu i technického zázemí ze strany spolupracujících obcí.* • *Využití stávajících objektů pro adaptaci na zařízení sociálních služeb.*
Název indikátorů k hodnocení cíle	*KAPACITA TERÉNNÍCH A AMBULATNÍCH SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V ÚZEMÍ* *POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO SPOLEČNÉHO SYSTÉMU POSKYTOVÁNÍ TERÉNNÍCH SLUŽEB*
Správce cíle	*starostka Města Němčice nad Hanou, paní Ivana Dvořáková*

Problémový okruh 2	**Nedostatečné využití potenciálu sociální ekonomiky - sociálního podnikání**
Cíl 2.1	**Zapojení obcí do sociálního podnikání**
Popis cíle	*Sociální ekonomika je chápána jako další alternativa řešení sociálních i jiných lokálních problémů či potřeb. Prostřednictvím sociálních podniků jsou propojeny ekonomické činnosti se sociální a environmentální oblastí. I v České republice se zvyšuje potřeba vytvářet správné podmínky pro sociální podnikání, jež je podporováno prostředky z Evropského sociálního fondu. Sociální podniky zaměstnávají především takové pracovníky, jimž jejich sociální či zdravotní situace neumožňuje či komplikuje najít si práci, jejich cílem je využívat především místních zdrojů a reagovat na lokální potřeby. Případný zisk z jejich činnosti je primárně směřován na další rozvoj podniku. Z tohoto pohledu jsou využitelné i z pohledu veřejné správy, která může prostřednictvím sociálního podnikání řešit místní potřeby (dostupnost služeb či např. pracovní uplatnění obyvatel).* *V území ORP Prostějov funguje pouze jeden podnik sociální ekonomiky, a to Senza družstvo, chráněná dílna, který v dnešní době zaměstnává kolem 40 zaměstnanců se zdravotními či sociálními problémy.*
Hlavní opatření	• *Přímé zapojení obcí/DSO do sociálního podnikání (jako zakladatelů či spoluzakladatelů sociálních podniků).* • *Využívání dostupných dotačních zdrojů pro financování vzniku či rozvoje sociálních podniků (např. IROP, OP Zam).*
Název indikátorů k hodnocení cíle	*POČET SOCIÁLNÍCH PODNIKŮ (SE ZAPOJENÍM OBCÍ/DSO)* *POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO SOCIÁLNÍHO PODNIKÁNÍ*
Správce cíle	*manažeři MAS fungujících na území ORP*

Problémový okruh 2	**Nedostatečné využití potenciálu sociální ekonomiky - sociálního podnikání**
Cíl 2.2	**Zlepšení dostupnosti informací o sociálním podnikání**
Popis cíle	*Pojem sociální podnikání je pro mnohé pojmem prakticky neznámým, ale i přesto*

	začíná být v dnešní době pojmem nadmíru užívaným. Pro jeho zviditelnění a zvýšení povědomí o přínosech a výhodách tohoto podnikání, je třeba informovat veřejnost, ale i možné potenciální podnikatelské subjekty, včetně představitelů obcí. Jelikož v sobě zahrnuje kromě ekonomické dimenze taktéž dimenzi sociální a environmentální, můžeme ho vyjádřit nejenom jako podnik ekonomicky životaschopný, ale též zároveň odpovědný k přírodě a společnosti. K seznámení či propagaci mohou sloužit různé osvětové akce, jimiž mohou být například Dny otevřených dveří, či vzdělávací kurzy, a to nejenom pro podnikající subjekty, ale i pro širokou veřejnost. Další možností přenosu informací o této formě podnikání může být využití existujících „profesních sdružení" či organizací, jež se sociálním podnikáním jako tématem zabývají, a jehož prostřednictvím by mohlo vedle sdružování případných podnikatelů docházet i k přenosu příkladů dobré praxe.

Hlavní opatření	• *Informovat veřejnost o přínosech sociálního podnikání*
	  ○ *Vzdělávací kurzy pro podnikající či potenciálně podnikající subjekty*
	  ○ *Osvětové akce pro veřejnost*
	• *Užší spolupráce se subjekty, zabývající se sociálním podnikáním – sdružení, informační portály apod. (z řad NNO i státní správy)*

Název indikátorů k hodnocení cíle	*POČET VZDĚLÁVACÍCH KURZŮ A OSVĚTOVÝCH AKCÍ* *POČET ÚČASTNÍKŮ AKCÍ Z ŘAD OBCÍ*
Správce cíle	*manažeři MAS fungujících na území ORP*

Problémový okruh 3	**Nedostatečný informační, poradenský a vzdělávací servis**
Cíl 3.1	**Zlepšit informovanost v oblasti sociálních služeb v ORP Prostějov**
Popis cíle	*Pro potenciální příjemce sociálních služeb a jejich rodinné příslušníky by nemělo být obtížné seznámit se s veškerou nabídkou těchto služeb v jejich blízkém i vzdáleném okolí. Informace o nich ovšem nemusí být aktuální, mohou být značně omezené, a pokud nejsou na jednom místě, může být komplikované je získat. V ORP Prostějov vznikl pro zlepšení informovanosti veřejnosti elektronický Katalog poskytovatelů sociálních služeb ve městě Prostějově (evidující zařízení na celém Prostějovsku), který je ovšem třeba přiblížit nejširší veřejnosti také z těch cílových skupin na venkově, které mají přístup k elektronické verzi ztížený a potřebují „zprostředkovatele".* *K tomuto lze využít intenzivnějí přenos relevantních informací mezi obcemi a dalšími subjekty (komunitní plánování atd.) a rovněž další šíření těchto informací všemi dostupnými prostředky.*
Hlavní opatření	• *Aktualizace dostupných informačních zdrojů* ○ *Zachování pravidelné aktualizace Katalogu poskytovatelů soc. služeb* • *Zajištění přenosu informací k cílové skupině formou osobních i tištěných*

	nástrojů obcí
Název indikátorů k hodnocení cíle	*POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO INFORMAČNÍHO, PORADENSKÉHO A VZDĚLÁVACÍHO SERVISU* *AKTUALIZACE KATALOGU POSKYTOVATELŮ*
Správce cíle	*pracovníci Odboru sociálních věcí Magistrátu města Prostějova*

Problémový okruh 3	**Nedostatečný informační, poradenský a vzdělávací servis**
Cíl 3.2	**Zavést meziobecní systém poradenství v oblasti sociálních služeb v ORP Prostějov**
Popis cíle	*Problém, se kterým se v dnešní době potýkají zřejmě všechny obce nejen u nás, ale i jinde, je trend stárnutí obyvatelstva. Staří lidé či jejich rodinní příslušníci v případě, že není v jejich silách se o takového člověka postarat, mnohdy řeší dilema, jaké sociální zařízení je pro tyto osoby nejlepší, ale zároveň i vyhodnocují finanční stránku řešení této situace. V tomto okamžiku by mohlo dobře posloužit zavedení systematického sociálního, resp. komunitního poradenství v oblasti sociálních služeb v obcích. Obce (většina z nich) si však kvůli nedostatku finančních prostředků nemohou dovolit např. zaměstnat komunitního pracovníka, jenž by poradenství mohl zprostředkovat široké veřejnosti. K řešení této situace by mohlo částečně přispět vytvoření systému poradenství na bázi společných komunitních pracovníků pro více obcí. Obce by mohly na takovouto službu společně finančně přispívat, a zajistit tak dostupnost poradenství občanům*
Hlavní opatření	• *Zajištění poradenství v oblasti sociálních služeb a zprostředkování* ○ *Vytvoření pozice komunitního pracovníka* ○ *Vzdělávání komunitních pracovníků* ○ *Finanční příspěvky na zajištění poradenství* ○ *Využití dostupných dotačních zdrojů*
Název indikátorů k hodnocení cíle	*POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO SYSTÉMU PORADENSTVÍ*
Správce cíle	*starostka Města Němčice nad Hanou, paní Ivana Dvořáková*

4.2.5.Indikátory

Problémový okruh	***Neúplné, nedostatečné a nesystematické pokrytí území sociálními službami (s důrazem na seniory)***		
Číslo indikátoru	*1.*		
Název indikátoru	***POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO ZAJIŠŤOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB***		
Měrná jednotka	*Počet*		
Správce měřítka	*manažeři MAS fungujících na území ORP*		
Roky	**2013**	**2017**	**2020**
Plán		*20*	*40*

Skutečnost	*2*		
Popis měřítka:	*V případě zapojení obcí do společného zajišťování sociálních služeb je větší pravděpodobnost, že vložené finanční prostředky budou cíleně vynaloženy na potřebné aktivity v rámci sociálních služeb.*		
Metodika a výpočet:	*Souhrnný počet obcí ORP zapojených do zajišťování sociálních služeb*		
Zdroj čerpání dat:	*OÚ obcí*		

Cíl	***Zavést společné komunitní plánování sociálních služeb (na úrovni geograficky a funkčně přirozených celků v rámci ORP)***		
Číslo indikátoru	*1.1.*		
Název indikátoru	***POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ***		
Měrná jednotka	*Počet*		
Správce měřítka	*manažeři MAS fungujících na území ORP*		
Roky	**2013**	**2017**	**2020**
Plán		*25*	*40*
Skutečnost	*1*		
Popis měřítka:	*Existence komunitního plánování je důležitá s ohledem na účelné a vyvážené zajišťování sociálních služeb. Komunitní plánování pomáhá zjišťovat potřeby lidí v daném území, zaměřit se na ně, plnit je a tím zlepšit podmínky pro jejich život v území.*		
Metodika a výpočet:	*Souhrnný počet obcí ORP zapojených do komunitního plánování*		
Zdroj čerpání dat:	*Vzniklý komunitní plán či plány*		

Cíl	***Zlepšit potřebné zázemí pro poskytování sociálních služeb v ORP - Zlepšit zázemí pro poskytování pobytových služeb***		
Číslo indikátoru	*1.2.1.1*		
NÁZEV INDIKÁTORU	***KAPACITA POBYTOVÝCH ZAŘÍZENÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V ÚZEMÍ***		
Měrná jednotka	*Počet*		
Správce měřítka	*pracovníci Odboru sociálních věcí Magistrátu města Prostějova*		
Roky	**2013**	**2017**	**2020**
Plán		*X + 10%*	*X + 30%*
Skutečnost	*x*		
Popis měřítka:	*Dosavadní zařízení péče o seniory v území nemohou splňovat poptávku po těchto službách, zájem potenciálních uživatelů je vyšší než mohou dosavadní zařízení pokrýt, je třeba zvýšit kapacitu těchto zařízení.*		
Metodika a výpočet:	*Kapacita zařízení péče o seniory*		
Zdroj čerpání dat:	*Výroční zprávy, údaje zjištěné od zařízení pro poskytování sociálních služeb*		

Cíl	***Zlepšit potřebné zázemí pro poskytování sociálních služeb v ORP - Zlepšit zázemí pro poskytování pobytových služeb***
Číslo indikátoru	*1.2.1.2*
Název indikátoru	***POČET PODPOŘENÝCH ZAŘÍZENÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB***
Měrná jednotka	*Počet*

Správce měřítka	*manažeři MAS fungujících na území ORP*		
Roky	**2013**	**2017**	**2020**
Plán		*23*	*30*
Skutečnost	*x*		
Popis měřítka:	*Stávající i nově vzniklá zařízení sociálních služeb pro seniory vyžadují značné investice: je třeba je budovat, modernizovat, rekonstruovat, doplňovat vybavením či technikou, tak aby mohla plnit svoji funkci, zkvalitňovat svoje služby.*		
Metodika a výpočet:	*Souhrnný počet všech zařízení sociálních služeb v území ORP, který byla vybudována, modernizována, rekonstruována či vybavena.*		
Zdroj čerpání dat:	*Výroční zprávy, údaje zjištěné od zařízení sociálních služeb, fondy*		

Cíl	***Zlepšit potřebné zázemí pro poskytování sociálních služeb v ORP - Zlepšit zázemí pro poskytování terénních a ambulantních služeb***		
Číslo indikátoru	*1.2.2.1*		
Název indikátoru	***KAPACITA TERÉNNÍCH A AMBULATNÍCH SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V ÚZEMÍ***		
Měrná jednotka	*Počet*		
Správce měřítka	*manažeři MAS fungujících na území ORP*		
Roky	**2013**	**2017**	**2020**
Plán		*x + 10%*	*x + 30%*
Skutečnost	*x*		
Popis měřítka:	*Stávající systém poskytování terénních a ambulantních služeb nepokrývá stávající a do budoucna (vzhledem k demografickému vývoji) nemá šanci pokrýt poptávku po těchto službách, pokud se nebudou pravidelně navyšovat kapacity těchto služeb.*		
Metodika a výpočet:	*Kapacita poskytovatelů terénních a ambulantních služeb.*		
Zdroj čerpání dat:	*Výroční zprávy, údaje zjištěné od poskytovatelů sociálních služeb*		

Cíl	***Zlepšit potřebné zázemí pro poskytování sociálních služeb v ORP - Zlepšit zázemí pro poskytování terénních a ambulantních služeb***		
Číslo indikátoru	*1.2.2.2*		
Název indikátoru	***POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO SPOLEČNÉHO SYSTÉMU POSKYTOVÁNÍ TERÉNNÍCH SLUŽEB***		
Měrná jednotka	*Počet*		
Správce měřítka	*manažeři MAS fungujících na území ORP*		
Roky	**2013**	**2017**	**2020**
Plán		*15*	*30*
Skutečnost	*0*		
Popis měřítka:	*Stávající systém poskytování terénních a ambulantních služeb nezajišťuje kompletní pokrytí území ORP. Je třeba zajistit větší regionální pokrytí, systematičnost, udržitelnost (řešení prostřednictvím spolupráce více obcí) a důvěryhodnost (zapojení obcí) tohoto typu služeb.*		

Metodika a výpočet:	*Souhrnný počet obcí ORP zapojených do společného systému (či společných systémů) poskytování terénních služeb.*
Zdroj čerpání dat:	*Výroční zprávy, údaje zjištěné od zařízení sociálních služeb, fondy*

Problémový okruh	***Nedostatečné využití potenciálu sociální ekonomiky - sociálního podnikání***		
Číslo indikátoru	*2.*		
Název indikátoru	***POČET SOCIÁLNÍCH PODNIKŮ (SE ZAPOJENÍM OBCÍ/DSO)***		
Měrná jednotka	*Počet*		
Správce měřítka	*manažeři MAS fungujících na území ORP*		
Roky	**2013**	**2017**	**2020**
Plán		*2*	*5*
Skutečnost	*0*		
Popis měřítka:	*V území ORP nedochází k širšímu využití podpory podnikatelských záměrů v oblasti sociální ekonomiky. Tato podpora může přispět k řešení několika problémových oblastí.*		
Metodika a výpočet:	*Počet sociálních podniků na území ORP Prostějov se zapojením obcí.*		
Zdroj čerpání dat:	*http://www.ceske-socialni-podnikani.cz/, setření mezi obcemi*		

Cíl	***Zapojení obcí do sociálního podnikání***		
Číslo indikátoru	*2.1.*		
Název indikátoru	***POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO SOCIÁLNÍHO PODNIKÁNÍ***		
Měrná jednotka	*Počet*		
Správce měřítka	*manažeři MAS fungujících na území ORP*		
Roky	**2013**	**2017**	**2020**
Plán		*4*	*10*
Skutečnost	*0*		
Popis měřítka:	*Sociální podnikání je třeba do určité míry vnímat jako inovativní a neprověřený nástroj z pohledu mnoha obcí. Půjde zpočátku spíše o pilotní pokusy využití prvků sociální ekonomiky v oblasti veřejně prospěšných služeb apod.*		
Metodika a výpočet:	*Počet obcí zapojených (jako zakladatelé či spoluzakladatelé/členové) do sociálního podnikání.*		
Zdroj čerpání dat:	*http://www.ceske-socialni-podnikani.cz/, setření mezi obcemi*		

Cíl	***Zlepšení dostupnosti informací o sociálním podnikání***		
Číslo indikátoru	*2.2.1*		
Název indikátoru	***POČET VZDĚLÁVACÍCH KURZŮ A OSVĚTOVÝCH AKCÍ***		
Měrná jednotka	*Počet*		
Správce měřítka	*manažeři MAS fungujících na území ORP*		
Roky	**2013**	**2017**	**2020**
Plán		*x + 9*	*x + 18*
Skutečnost	*x*		

Popis měřítka:	*Tematiku sociálního podnikání je třeba představovat veřejnosti, zástupcům veřejné správy, neziskového i soukromého sektoru. Její využití v konkrétních vhodných případech může napomoci řešení lokálních sociálních i jiných problémů.*
Metodika a výpočet:	*Počet akcí, zaměřených na vzdělávání a osvětu v oblasti soc. podnikání*
Zdroj čerpání dat:	*Záznamy pořadatelů, účastníků*

Cíl	***Zlepšení dostupnosti informací o sociálním podnikání***		
Číslo indikátoru	*2.2.2*		
Název indikátoru	***POČET ÚČASTNÍKŮ AKCÍ Z ŘAD OBCÍ***		
Měrná jednotka	*Počet*		
Správce měřítka	*manažeři MAS fungujících na území ORP*		
Roky	**2013**	**2017**	**2020**
Plán		*x + 20*	*x + 50*
Skutečnost	*x*		
Popis měřítka:	*Obce jsou jednou, nikoliv jedinou skupinou, která může v rámci udržitelného sociálního podnikání sehrát významnou roli, jako spoluzakladatel konkrétních podniků. Vzhledem ke stabilitě, charakteru činnosti a veřejnému zájmu, v rámci kterého obce fungují, je jejich zapojení v rámci sociálního podnikání žádoucí. Je třeba je seznamovat s příklady dobré praxe a dané téma přizpůsobovat jejich specifikům*		
Metodika a výpočet:	*Počet různých obcí, které se zúčastnily vzdělávacích a osvětových akcí*		
Zdroj čerpání dat:	*Záznamy pořadatelů, účastníků*		

Problémový okruh	***Nedostatečný informační, poradenský a vzdělávací servis***		
Číslo indikátoru	*3.*		
Název indikátoru	***POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO INFORMAČNÍHO, PORADENSKÉHO A VZDĚLÁVACÍHO SERVISU***		
Měrná jednotka	*Počet*		
Správce měřítka	*manažeři MAS fungujících na území ORP*		
Roky	**2013**	**2017**	**2020**
Plán		*25*	*50*
Skutečnost	*současný stav*		
Popis měřítka:	*Řada obcí poskytuje svým občanům základní informační servis v oblasti sociálních služeb a sociální oblasti obecně. Je vhodné rozšířit tento relevantní a důvěryhodný způsob informování obyvatelstva.*		
Metodika a výpočet:	*Počet obcí poskytujících svým občanům poradenství v oblasti sociální*		
Zdroj čerpání dat:	*Odbor sociálních věcí MěÚ Prostějov, OÚ obcí*		

Cíl	***Zlepšit informovanost v oblasti sociálních služeb v ORP Prostějov***
Číslo indikátoru	*3.1.*
Název indikátoru	***AKTUALIZACE KATALOGU POSKYTOVATELŮ***
Měrná jednotka	*ANO/NE*
Správce měřítka	*pracovníci Odboru sociálních věcí Magistrátu města Prostějova*

Roky	2013	2017	2020
Plán		*Ano*	*Ano*
Skutečnost	*Ano, částečně*		
Popis měřítka:	*Stávající Katalog poskytovatelů sociálních služeb zahrnuje údaje za celé území ORP Prostějov. Je třeba tento Katalog pravidelně aktualizovat a příp. doplnit zařízení, jež poskytují či začnou poskytovat sociální služby s významem pro celé území ORP (včetně okrajových regionů – přesahy do jiných krajů – zařízení v sousedních ORP, které jsou v dojezdové vzdálenosti okrajových obcí ORP Prostějov).*		
Metodika a výpočet:	*Rozdíl počtu poskytovatelů v roce 2017 (2020) oproti počátečnímu roku, rozdíl v rozsahu geografického pokrytí – úplnosti katalogu*		
Zdroj čerpání dat:	*Katalog poskytovatelů sociálních služeb*		

Cíl	***Zavést poradenství v oblasti sociálních služeb v ORP Prostějov***		
Číslo indikátoru	*3.2*		
Název indikátoru	***POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO SYSTÉMU PORADENSTVÍ***		
Měrná jednotka	*Počet*		
Správce měřítka	*manažeři MAS fungujících na území ORP*		
Roky	2013	2017	2020
Plán		*20*	*40*
Skutečnost	*2*		
Popis měřítka:	*Zavedení systematického sociálního poradenství na obcích povede k lepšímu informování obyvatelstva o jejich možnostech v oblasti sociálních služeb a také přispěje k jejich efektivnějšímu rozhodování v důležitých životních situacích. V závislosti na velikosti obce může pro více obcí fungovat jeden takový pracovník. V obcích s rozšířenou působností již je toto poradenství na určité úrovni funkční. Jedná se především o ostatní a menší obce se zhoršenou dostupností do centra.*		
Metodika a výpočet:	*Souhrnný počet obcí, které jsou zapojeny do systému sdílení sociálního pracovníka či mají vlastního sociálního pracovníka*		
Zdroj čerpání dat:	*OÚ obcí v ORP*		

4.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

4.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
manažer a řídící skupina strategie není k 31.3.2015 prozatím stanovena

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	**Název cíle**	**Správce cíle**
1.1.	*Zavést společné komunitní plánování sociálních služeb (na úrovni geograficky a funkčně přirozených celků v rámci ORP)*	*starostka Města Němčice nad Hanou, paní Ivana Dvořáková*
1.2.1	Zlepšit potřebné zázemí pro poskytování sociálních služeb v ORP - Zlepšit zázemí pro poskytování pobytových služeb	*starostka Města Němčice nad Hanou, paní Ivana Dvořáková*
1.2.2	Zlepšit potřebné zázemí pro poskytování sociálních služeb v ORP - Zlepšit zázemí pro poskytování terénních a ambulantních služeb	*starostka Města Němčice nad Hanou, paní Ivana Dvořáková*
2.1.	Zapojení obcí do sociálního podnikání	*manažeři MAS fungujících na území ORP*
2.2.	Zlepšení dostupnosti informací o sociálním podnikání	*manažeři MAS fungujících na území ORP*
3.1.	Zlepšit informovanost v oblasti	*pracovníci Odboru sociálních věcí Magistrá-*

	sociálních služeb v ORP Prostějov	*tu města Prostějova*
3.2.	Zavést poradenství v oblasti sociálních služeb v ORP Prostějov	*starostka Města Němčice nad Hanou, paní Ivana Dvořáková*

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	**Název indikátoru**	**Gestor indikátoru**
1.	*POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO ZAJIŠŤOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB*	*manažeři MAS fungujících na území ORP*
1.1.	*POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ*	*manažeři MAS fungujících na území ORP*
1.2.1.1	*KAPACITA POBYTOVÝCH ZAŘÍZENÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V ÚZEMÍ*	*pracovníci Odboru sociálních věcí Magistrátu města Prostějova*
1.2.1.2	*POČET PODPOŘENÝCH ZAŘÍZENÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB*	*manažeři MAS fungujících na území ORP*
1.2.2.1	*KAPACITA TERÉNNÍCH A AMBULATNÍCH SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V ÚZEMÍ*	*pracovníci Odboru sociálních věcí Magistrátu města Prostějova*
1.2.2.2	*POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO SPOLEČNÉHO SYSTÉMU POSKYTOVÁNÍ TERÉNNÍCH SLUŽEB*	*manažeři MAS fungujících na území ORP*
2.	*POČET SOCIÁLNÍCH PODNIKŮ (SE ZAPOJENÍM OBCÍ/DSO)*	*manažeři MAS fungujících na území ORP*
2.1.	*POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO SOCIÁLNÍHO PODNIKÁNÍ*	*manažeři MAS fungujících na území ORP*
2.2.1	*POČET VZDĚLÁVACÍCH KURZŮ A OSVĚTOVÝCH AKCÍ*	*manažeři MAS fungujících na území ORP*
2.2.2	*POČET ÚČASTNÍKŮ AKCÍ Z ŘAD OBCÍ*	*manažeři MAS fungujících na území ORP*
3.	*POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO INFORMAČNÍHO, PORADENSKÉHO A VZDĚLÁVACÍHO SERVISU*	*manažeři MAS fungujících na území ORP*
3.1.	*AKTUALIZACE KATALOGU POSKYTOVATELŮ*	*pracovníci Odboru sociálních věcí Magistrátu města Prostějova*
3.2.	*POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO SYSTÉMU PORADENSTVÍ*	*manažeři MAS fungujících na území ORP*

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 4.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

4.3.2.Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

4.3.3. Akční plán realizace

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok Projekty

zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam,

kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

4.4. Závěr, postup zpracování

4.4.1. Shrnutí

Na základě výstupů analytické části a SWOT analýzy byly v rámci části návrhové pro oblast sociálních služeb na území ORP Prostějov identifikovány tři hlavní problémové okruhy, resp. oblasti a témata, která představují konsenzuálně příjímaný problém či u kterých lze v příštích letech identifikovat nezanedbatelný potenciál k využití a uplatnění konkrétních nástrojů představujících jejich řešení.

Níže naznačené schéma předkládá shrnutí těchto oblastí i na ně navazujících cílů, které by měly být průběžně monitorovány na základě sady stanovených indikátorů.

Vize: Správní obvod ORP Prostějov rozvíjí meziobecní spolupráci v rámci přirozených geografických a funkčních mikroregionů. Pokrytí území sociálními službami a jejich charakter zohledňuje potřeby všech dotčených obcí.

Sociální služby	**Problémový okruh 1.** Nedostatečné a nesystematické pokrytí území sociálními službami (s důrazem na seniory)				**Problémový okruh 2.** Nedostatečné využití potenciálu sociální ekonomiky – sociálního podnikání		**Problémový okruh 3.** Nedostatečný informační, poradenský a vzdělávací servis (pro obce, občany)	
	Cíl 1.1. Zavést společné komunitní plánování sociálních služeb (na úrovni geograficky a funkčně přirozených celků v rámci ORP)	**Cíl 1.2.** Zlepšit potřebné zázemí pro poskytování sociálních služeb v ORP	**Cíl 1.2.1** Zlepšit zázemí pro poskytování pobytových služeb	**Cíl 1.2.2** Zlepšit zázemí pro poskytování terénních a ambulantních služeb	**Cíl 2.1.** Zapojení obcí do sociálního podnikání	**Cíl 2.2.** Zlepšení dostupnosti informací o sociálním podnikání	**Cíl 3.1.** Zlepšit informovanost v oblasti sociálních služeb v ORP Prostějov	**Cíl 3.2.** Zavést regionální systém poradenství v oblasti sociálních služeb v ORP Prostějov

4.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Návrhová část pro oblast sociálních služeb v rámci ORP Prostějov byla zpracovávána v průběhu druhé poloviny roku 2014, a to v několika etapách. Tyto etapy de facto reprezentují jednotlivé kapitoly návrhové části – od problémových okruhů, až po indikátory.

Do praktické tvorby návrhové části byla intenzivněji zapojena zhruba desítka osob, ať už přípravou podkladů, syntézou vstupů či připomínkováním průběžných verzí materiálu. Jednalo se o pracovníky odborů pro sociální věci ve městech Prostějov a Němčice nad Hanou, dále o zaměstnance místních akčních skupin působících na území ORP Prostějov, motivující starostky projektu na podporu meziobecní spolupráce, vedoucí pracovníky zařízení pro poskytování sociálních služeb či sociálního podniku. Návrhová část bude nyní podrobena připomínkování ze strany odborníků mimo ORP Prostějov.

Předpokládá se, že návrhová část strategie a její nastavení bude, po zapracování případných připomínek, projednána na společném setkání představitelů obcí ORP Prostějov v první polovině roku 2015.

4.5. Přílohy

4.5.1. Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části

Graf č. 4: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

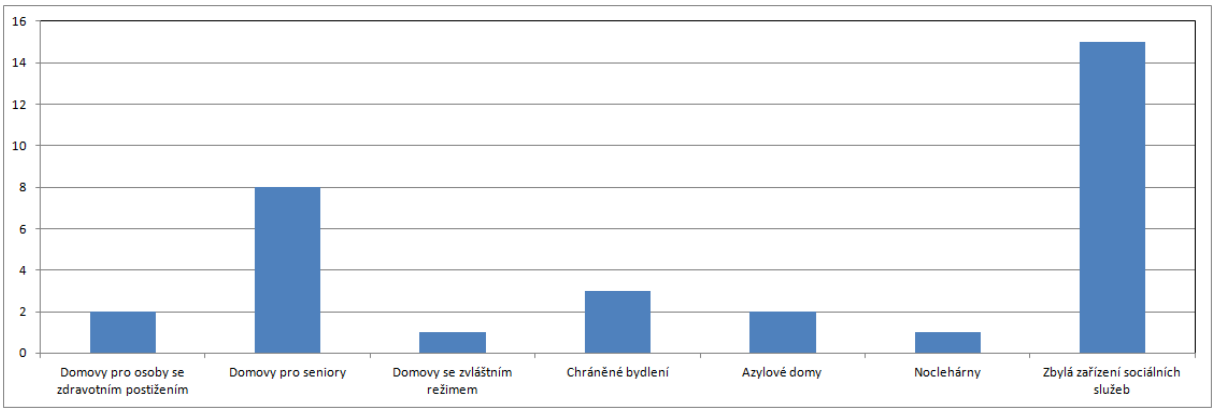

Graf č. 5: Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP

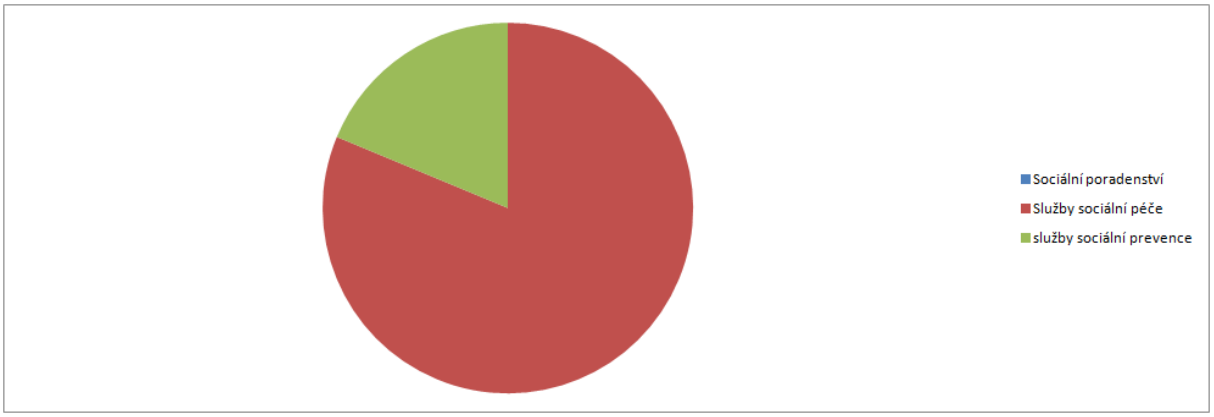

Graf č. 6: Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

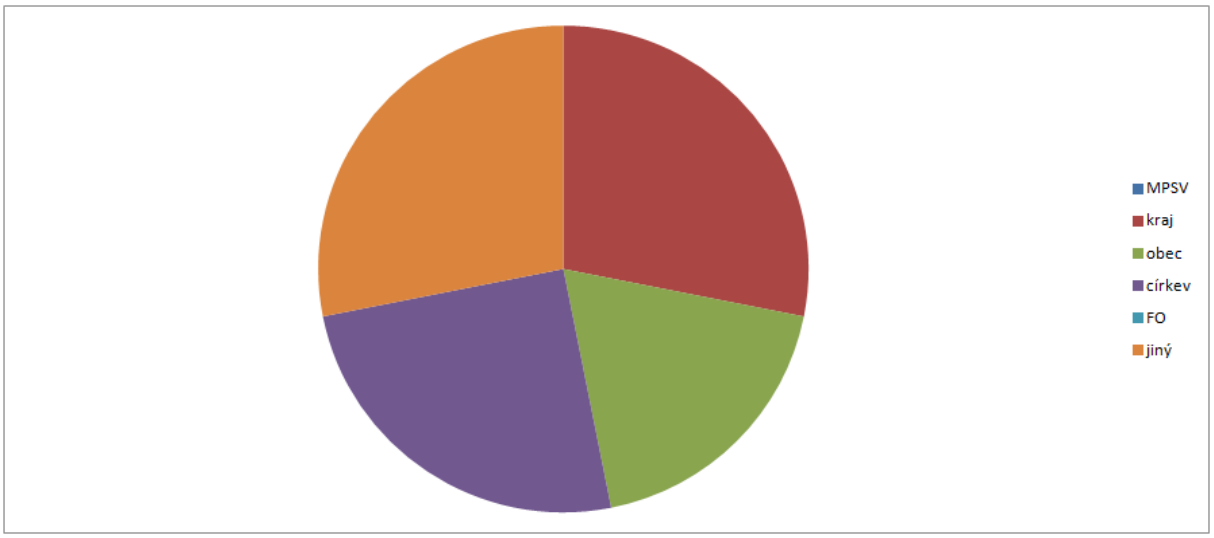

Graf č. 7: Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

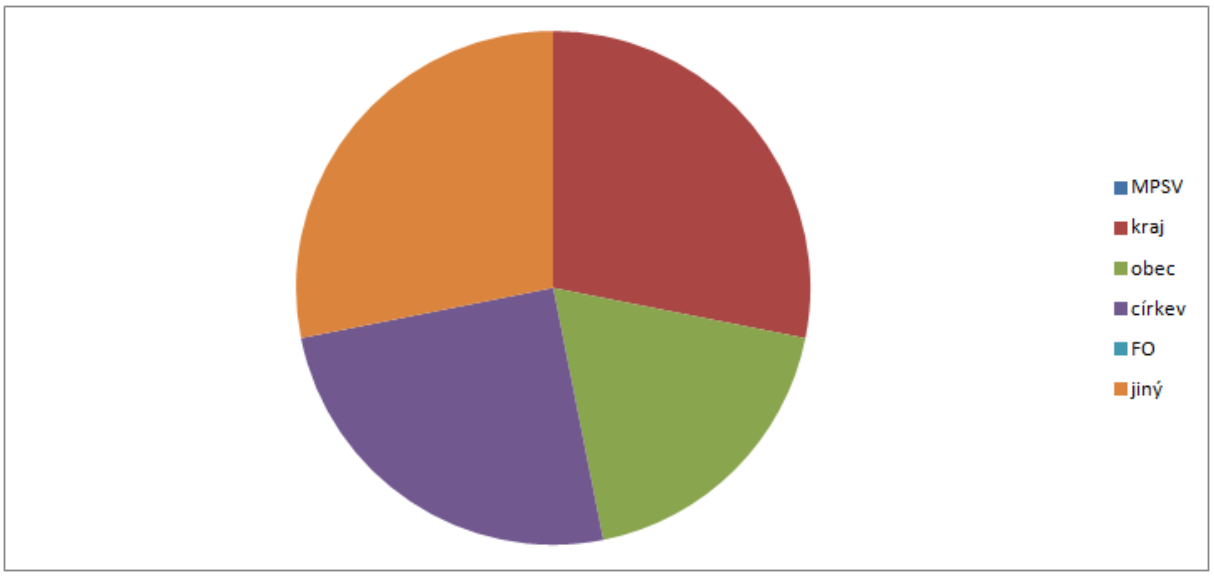

Graf č. 8: Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012

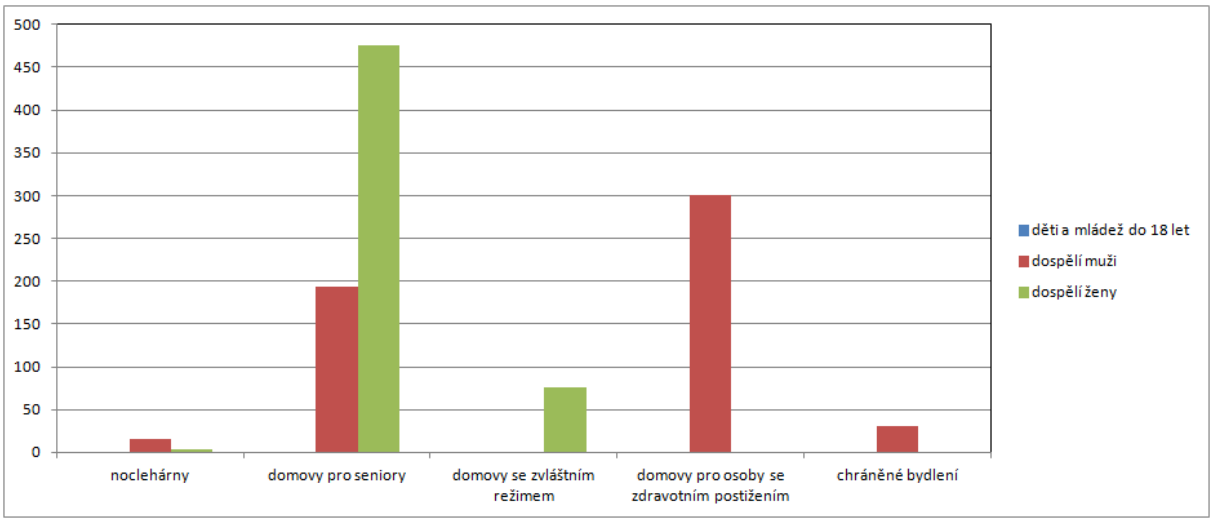

Pozn.: *U veškerých zde umístěných grafických výstupů (viz graf č. 4-8) se při jejich vytváření vycházelo z databáze Ministerstva práce a sociálních věcí „Registr poskytovatelů sociálních služeb". Pro kontrolu byly tyto údaje srovnávány ještě s daty získanými z Českého statistického úřadu, popř. bylo prováděno vlastní šetření v území správního obvodu ORP.*

<u>Seznam zkratek pro kapitolu *Sociální služby*:</u>

MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky
PnP	Příspěvek na péči
PnB	Příspěvek na bezmocnost
NNO	Nestátní neziskové organizace
ČSÚ	Český statistický úřad
MAS	Místní akční skupina
IROP	Integrovaný regionální operační program
OP Zam	Operační program Zaměstnanost

5. Téma 3.: odpadové hospodářství

5.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

5.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Odpadové hospodářství je jednou z mnoha problematik, které v současné době většina obcí a měst řeší v samostatné působnosti. Jedná se hlavně o povinnosti obcí a měst jako původců odpadů a také povinnosti při zajištění nakládání s odpady, zajištění jeho financování a mnohé další. Obce jsou dle zákona o odpadech původci odpadů od jejich občanů. Mají tedy povinnosti při zajištění svozu odpadů, zajištění sběrných míst pro odkládání odpadů, zajištění veškerých nádob na odpad (i tříděný), zajištění dalšího nakládání s odpadem apod.

Obce a města mají povinnost zajistit nakládání s:

- odpady pocházejícími od občanů, žijících na jejich území,
- odpady vzniklými při jejich samotné činnosti,
- odpady pocházejícími od malých firem a živnostníků, kteří jsou zapojeni do jejich systému odpadového hospodářství.

Nakládání s odpady hradí obce z finančních prostředků, zahrnutých v jejich rozpočtech (příjmy z poplatků od občanů, příjmy od živnostníků, zapojených do systému odpadového hospodářství obce, odměny za zajištění tříděného sběru (EKO-KOM, a.s.), odměny za zajištění zpětného odběru výrobků (kolektivní systémy) apod.

Obce jsou samosprávnými subjekty, které mají širokou míru pravomocí v nastavení systému svého odpadového hospodářství a v oblasti nakládání s odpady. Meziobecní spolupráce by mohla být dobrým nástrojem ke zlepšení komunikace v území, propojení jednotlivých potřeb obcí, společnému řešení problémů, úspoře finančních prostředků a v neposlední řadě k posunu v naplňování cílů Plánu odpadového hospodářství ČR.

Základní legislativa

Výčet nejdůležitějších právních předpisů ČR, souvisejících s problematikou odpadového hospodářství, je uveden níže.

- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění
- Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, v platném znění
- Vyhláška č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění
- NV č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky
- Vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu, v platném znění
- Vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění
- Vyhláška č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 384/2001 Sb., o nakládání s PCB, v platném znění
- Vyhláška č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků, v platném znění

- Vyhláška č. 352/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s autovraky, v platném znění

Identifikace problémů

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že starostové některých obcí již v odpadovém hospodářství spolupracují. Ze tří sledovaných témat právě odpadové hospodářství zvolili starostové nejčastěji jako vhodné téma pro koordinaci na úrovni stávajících dobrovolných svazků obcí a mikroregionů. Jako nejvhodnější témata pro spolupráci zvolili realizaci projektů na zařízení určená k nakládání s odpady (sběrné dvory apod.), téma úspory finančních nákladů a řešení problematiky biologicky rozložitelných odpadů. Současně hodnotí systém svozu komunálního odpadu, systém svozu separovaných složek odpadu a hustotu sběrné sítě kontejnerů na tříděný odpad většina dotázaných velmi dobře až výborně. Systém bude popsán podrobněji v kapitole 5.1.2. Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu.

V dotazníku a při osobních rozhovorech se zástupci obcí vyjádřili k problémům v odpadovém hospodářství. Nejčastěji byly zmiňovány jako problém černé skládky, neinformovanost a nedisciplinovanost občanů, vysoké ceny za svoz a naklánídání s odpady. Starostové se dále obávají, co jim přinese nová legislativa. Také iniciativa Olomouckého kraje na založení svazku obcí pro řešení koordinace a spolupráci v rámci integrovaného systému nakládání s komunálními odpady a některé výstupy studie proveditelnosti ISNO směřující k výstavbě zařízení pro energetické využití odpadu je vnímána sporně. Obávají se především budoucích závazků, skutečnosti, že malé obce s nízkým počtem hlasů nebudou schopny prosadit své vlastní potřeby při rozhodování ve svazku a obávají se diktátu cen.
V posledních letech jsou obce nuceny řešit otázku bioodpadu. Stále více se zaměřují na snížení nákladů vhodnými opatřeními – zapůjčení kompostérů občanům apod.

Svazky obcí, které již spolupracují v oblasti odpadového hospodářství na území ORP a typ spolupráce

První vlaštovkou v nabízené spolupráci jsou obce Mikroregionu Plumlovsko. V Mostkovicích mohou občané z obcí sloučených v mikroregionu odložit velké elektrospotřebiče. Město Plumlov bude v září otevírat sběrný dvůr. Plumlov dnes již řeší bioodpady, které sváží do vlastní kompostárny. Svazek obcí Prostějov – venkov realizuje projekt na pořízení kompostérů do domácností. Obdobný projekt realizovala i místní akční skupina Prostějov venkov o.p.s.

5.1.2. Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

A. Popis situace - zařízení

Obce z území ORP Prostějov mají dostatečný výběr svozových společností. V drtivé většině se jedná o společnosti v soukromém vlastnictví. Každá obec si nastavila jinou strategii nakládání s odpady od smlouvy s jedinou svozovou firmou na všechny typy odpadů až po obce, kde je až pět svozových společností. Většinou jedna firma zajišťuje svoz SKO od občanů a další se starají o svoz tříděného odpadu. Výjimkou je Plumlov, kde SKO sváží dvě firmy.

Tab. 70: Firmy zabývajícíse svozem SKO

	obcí
A.S.A. TS Prostějov spol. s r.o.	33
RESPONO, a.s.	16
SITA CZ a.s.	13
Van Gansenwinkel, a.s.	11
Technické služby města Olomouc, a.s.	3

Zdroj: vlastní šetření

Na území ORP Prostějov působí 5 svozových společností zabývajících se svozem SKO. Každá obec v rámci ORP má uzavřenou vlastní smlouvu na zajištění sběru a svozu odpadu. 33 obcí má uzavřenou smlouvu se společností A.S.A. TS Prostějov spol. s r.o. nebo se společností ze skupiny A.S.A. (Praha nebo Brno – 3 obce), 16 obcí se společností RESPONO, a.s., 13 obcí se společností SITA CZ a.s. (středisko Němčice nad Hanou převažuje, ale je i středisko Boskovice), 11 obcí se společností Van Gansenwinkel, a.s. a 3 obce se společností Technické služby města Olomouc, a.s. Finanční náklady jednotlivých 76 obcí na zajištění odpadového hospodářství se výrazně liší a to i u obcí obdobné velikosti.

Největší svozovou firmou na území ORP Prostějov je A.S.A., v současné době zajišťuje veškeré nakládání s odpady města Prostějov, provozuje dva sběrné dvory v Prostějově. Poskytuje svoz SKO i NO, objemného a stavebního odpadu, svoz, třídění a odstranění nebo využití nebezpečných odpadů. V současné době tvoří nadnárodní společnost A.S.A. v ČR 20 samostatných ekonomických subjektů, z nichž na území ORP Prostějov sváží SKO tři. Firma v rámci ČR provozuje 12 skládek, z nichž nejbližší je Žabčice u Brna, čtyři biodegradační plochy, 3 kompostárny, 2 solidifikační linky, 2 linky na výrobu tuhého paliva TAP, 7 třídících linek a 3 překládací stanice - z toho jednu v Prostějově. Odpad, který sváží končí v jejích zařízeních nebo je energeticky využíván ve ZEVO SAKO Brno.
Další významnou odpadovou společností, která působí na území ORP Prostějov, je SITA CZ a.s. Poskytuje komplexní služby nakládání s odpady a disponuje širokým technologickým zázemím - přes 40 různých technologií pro zpracování, využití či odstranění odpadů. V území vlastní skládku v Němčicích nad Hanou. Odpad, který sváží končí v jejích zařízeních.

Zcela stejná situace je při zajišťování služeb týkajících se separovaných složek odpadů. Každá obec v rámci ORP má uzavřenou vlastní smlouvu na zajištění sběru a svozu. Zde je situace navíc komplikovaná tím, že pro některé obce zajišťuje svoz separovaných složek odpadu více firem současně. Převažuje firma Petr Bureš zajišťující svoz ve 35 obcích, Nature s.r.o. zajišťuje služby 4 obcím, společnost A.S.A. 10 obcím, SITA CZ a.s. 8 obcím, Van Gansenwinkel, a.s. 11 obcím, RESPONO 14 obcím, společnost Technické služby města Olomouce, a.s. 3 obcím, Technické služby Kostelec na Hané v jedné obci a Ladislav Konečný čtyřem obcím (včetně železa a sběrového papíru).

Porovnáme-li hustotu sběrné sítě za 1. čtvrtletí roku 2014 je v ORP Prostějov 175 obyvatel na jedno průměrné hnízdo se třemi kontejnery (papír, sklo, plasty), zatímco hodnota za Olomoucký kraj je 144 obyvatel/hnízdo a ČR 148 obyvatel/hnízdo.
Zdroj: data EKO-KOM, a.s.

Zařízení k nakládání s odpady

V této kapitole jsou uvedena zařízení k nakládání s odpady na území ORP a v jeho blízkosti. Dále jsou uvedena sběrná místa, komunitní kompostárny a bioplynové stanice.

Tab. 71: Sběrné dvory na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/ vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	A.S.A. TS Prostějov, s.r.o.	Anenská 11, 796 01	Prostějov	589250			S	Zpětný odběr elektrospotřebičů, kovy, sklo, BRO, NO, suť, dřevo
2.	A.S.A. TS Prostějov, s.r.o.	Průmyslová 4490/11	Prostějov	589250	4500 projektovaná 3090		S	na ploše 1678 m^2, zpětný odběr elektrospotřebičů, kovy, sklo, BRO, NO, suť, dřevo
3.	SITA CZ a.s.	Novosadova 616	Němčice nad Hanou	589756			S	sběr odpadu, NO, odpadů kategorie ostatní s vyšším podílem BRO složky, odpadů kategorie ostatní s nižším podílem BRO složky
4.	Mostkovice	Prostějovská 197/79	Mostkovice	589730			O	Elektroodpad a další viz Tab. 73b
5.	Přemyslovice	Přemyslovice 281	Přemyslovice	589934	12000 projektovaná		O	Elektorodpad a další viz Tab. 73b

Zdroj: http://websouhlasy.kr-olomoucky.cz/websouhlasy/, www.asa-group.Com/cs/ceska-republika/noviky/novy-sberny-dvur-v-prostejove.asa?ind=17, telefonicky nebo e-mailem zjištěno od jednotlivých firem a doplněno o údaje z odboru životního prostředí Města Prostějov

Tab. 72: Sběrné dvory v blízkosti území ORP Prostějov

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/ vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
29.	RESPONO, a.s.		Kozlany	550108		okamžitá OO 30 t NO 5 t.	S	Objemný, BRO, NO, separovaný, elektroodpad
30.	RESPONO, a.s.	Husova 27	Ivanovice na Hané	593117		okamžitá OO 30 t NO 5 t.	S	Objemný, BRO, NO, separovaný, elektroodpad
31.	RESPONO, a.s.	Cukrovarská 486/14	Vyškov-město	592889		okamžitá OO 30 t NO 5 t.	S	Objemný, BRO, NO, separovaný, elektroodpad

Zdroj: www.respono.cz a e-mailem zjištěny firmy

Tab. 73: Sběrná místa na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/ vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Plumlov	Rudé armády 302	Plumlov	589896	280,00	120,00	O	nový sběrný dvůr bude v provozu od 9/2014
2.	Čehovice	Čehovice 24	Čehovice	589365			O	sběr elektroodpadu
3.	Olšany u Prostějova	Olšany u Prostějova 50	Olšany	589829			O	
4.	Buková	Buková 9	Buková	589357			O	Elektrozařízení

Zdroj: rozhovory se starosty

Tab. 73a: Základní sortiment odpadů odevzdávaných ve sběrných dvorech a místech

Č.	Obce na území ORP	el. zařízení	NO	biologický	objemný	sklo	papír	plast	kov	nápoj. kartony
1.	Buková	elektrozařízení, baterie				ano		ano		
2.	Čehovice	elektrozařízení				ano	ano	ano		
3.	Mostkovice	elektrozařízení		ano		ano	ano	ano		
4.	Němčice nad Hanou	elektrozařízení	ano		ano	ano	ano	ano		
5.	Olšany u Prostějova	elektrozařízení	ano		ano	ano	ano	ano		
6.	A.S.A. TS Prostějov Anenská 11	ano	ano		ano	ano	ano	ano	ano	
7.	A.S.A. TS Prostějov Průmyslová 4490	elektrozařízení	ano	ano	ano	ano			ano	
8.	Přemyslo-vice	elektrozařízení, baterie	ano	ne	ano	ano	ano	ano	ano	ano
9.	Vrbátky	elektrozařízení			ano					

Zdroj: www.sberne-dvory.cz

Pojem sběrný dvůr se stále častěji používá pro místa, kde se nakládá s komunálním odpadem. Zákon o odpadech z roku 2009 Sb. nedefinuje pojem sběrný dvůr a sběrné místo. Jedná se o místo určené obcí ke shromažďování a sběru vybraných složek komunálního odpadu, které je vybaveno různými technickými prostředky pro nakládání s odpady. Na sběrném dvoře na rozdíl od sběrného místa lze sbírat větší počet druhů odpadů. Rozdíl mezi sběrným místem a sběrným dvorem je v jednodušším administrativním režimu. Sběrné dvory podléhají schválení, musí být provozovány v souladu s příslušnou legislativou a plnění podmínek nakládání s odpady je kontrolováno. Právě počet sběrných dvorů a sběrných míst v obcích by se měl zvýšit tak, aby občan neměl potřebu vyvážet odpady na černé skládky.

Ve sběrných dvorech zřízených obcemi mohou v rámci poplatku za odpady odkládat většinu odpadů na místě zdarma pouze občané dané obce. Některé odpady mohou být i pro ně zpoplatněny (např. suť, pneumatiky, autoskla, izolační materiály). Na území ORP je pět sběrných dvorů. A. S. A. Prostějov je provozovatel dvou dvorů v Prostějově a partner města Prostějov, SITA Němčice v soukromém vlastnictví, obec Přemyslovice je vlastník i provozovatel, město Plumlov je vlastník i provozovatel, Mostkovice je vlastník i provozovatel sběrného dvora.

A.S.A. TS Prostějov provozuje dva sběrné dvory. Oba mají provoz 5 dní v týdnu. Pouze občan města Prostějov zde může zdarma na místě odložit papír, sklo, plast, , biololgický odpad, nebezpečný odpad, zpoplatněna je suť a stavební odpady. Na platbu poplatku nejsou vázány elektrozařízení a textil, občané je mohou odevzdávat v jakýchkoli sběrných místech k tomu určených zdarma. Disponují kontejnery o velikosti 3 – 30 m^3, odpovídajícími nákladními automobily, nádobami na nebezpečný odpad, štěpkovačem a provozními prostory. Dále prodávají nádoby na SKO. Další areál v Průmyslové ulici a slouží i jako odpadové centrum pro právnické osoby. Zařízení zároveň vykupuje druhotné suroviny, především papír a kovy. Další výhodou sběrných dvorů v Prostějově je možnost odložení téměř **veškerých nebezpečných odpadů**, což jsou nejčastěji obaly od nebezpečných látek, sorbenty, barvy,

laky, případně jakékoliv zbytky z menší výroby nebo provozu živnostníků. Firma A.S.A. TS Prostějov odkoupila v roce 2005 od města Prostějov 49 % práv k společnosti Technické služby Prostějov s.r.o. a stala se tak partnerem města při řešení komunálních služeb včetně odpadového hospodářství. (Zdroj:http://www.mestopv.cz/cz/obcan/magistrat/struktura-magistratu/odbor-zivotniho-prostredi/dokumenty/).

Společnost SITA CZ provozuje sběrný dvůr v rámci areálu skládky v Němčicích nad Hanou, kde je možné zajistit odstranění a využití téměř všech druhů nebezpečných a ostatních odpadů. V rámci areálu provozuje společnost SITA rovněž kompostárnu a zpracování dřevního odpadu. V zařízení jsou rovněž přebírány k využití druhotné suroviny.

Sběrný dvůr Přemyslovice – zdarma na místě zde mohou místní občané v rámci místního poplatku dle obecně závazné vyhlášky č. 5/2010 odevzdat tyto druhy odpadů – PET lahve, plasty, papír, nápojové kartony, elektrozařízení, objemné odpady, kovy, baterie a akumulátory, zářivkové trubice a hračky. Další přijímané odpady jsou zpoplatněny – pneumatiky, sklo, autosklo a sklo ze staveb, izolační materiály, oleje, barvy, lepidla, pryskyřice obsahující nebezpečné látky. Mimo jiné provádí recyklaci stavebního odpadu, stavebních sutí a asfaltu. Vlastníkem je obec Přemyslovice. Za tímto účelem obec pořídila mobilní drtící jednotku RESTA DCJ 7000 x 500. Nabízí zpracování u zákazníka nebo na vlastním recyklačním závodě s pomocí čelního kolového nakladače Volvo L45F a nákladního automobilu MAN TGM 18290 4x3 BL. Vzniklý recyklát je plnohodnotnou náhradou přírodních materiálů. Druhy zpracovávaných odpadů – beton, cihly, tašky a keramické výrobky, zemina a kamení, směsné stavební a demoliční odpady neuvedené pod čísly 170902 a 170903 a asfaltové směsi neuvedené pod číslem 170301.

Sběrný dvůr Mostkovice provozuje E-domek od firmy ASEKOL, který slouží pro sběr elektrických spotřebičů. Ve dvoře jsou v současné době umístěny kontejnery od firmy A.S.A. do kterých je umisťován stavební odpad, biodopad (tráva apod.), haluze, které se ve dvoře drtí, papír a objemný odpad. Dále obec realizuje projekt, v rámci něhož pořídí svozové vozidlo s nástavbou na natahování kontejnerů a hydraulickou rukou pro vyprazdňování tzv. zvonových kontejnerů s okem a s drapákem pro sběr listí a trávy. Ve dvoře umístí lisovací kontejner pro zefektivnění svozu papíru, plastů a nápojových kartonů. Systém bude doplněn 9 velkoobjemovými kontejnery: 2 ks 10m^3, 2 ks 9 m^3, 3 ks 5 m^3 všechny na objemný odpad, dále jeden zastřešený kontejner s objemem 12 m^3 na nebezpečný odpad a jeden na papír. Systém separace odpadu v obci bude posílen o 6 kontejnerů na papír, 6 kontejnerů na plast, 15 ks biologický odpad, 9 ks na nápojové kartony a 12 ks na sklo.

Ve dvoře městského úřadu Němčice nad Hanou je k dispozici E-domek zapůjčený společností ASEKOL. Lze do něj odevzdat úsporné zářivky, žárovky, PC i monitory, ostatní zařízení výpočetní techniky, televizory, telefony, velké spotřebiče jako ledničky, sporáky, vysavače a podobně.

Tab. 74: Výkupny odpadů na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční max. kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/ vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	A.S.A. TS Prostějov, s.r.o.	Průmyslová 1 b	Prostějov	589250			S	sběr odpadu
2.	Bohumil Dokoupil	Výšovice 153, 798 09	Výšovice	590215			S	kovy
3.	Ladislav Konečný	Prostějovská 81,	Čelčice	589390			S	Vykupuje separovaný odpad a druhotné suroviny
4.	Haná Metal WILD s.r.o.	U Spalovny 4404/11, 79601	Prostějov	589250			S	sběr a demontáž autovraků,
5.	Haná Metal Wind s.r.o.	U Spalovny 4404/11	Prostějov	589250	50000	18000	S	sběr a demontáž autovraků, starý šrot, železo, barevné kovy
6.	Haná Metal s.r.o.	Západní	Prostějov	589250			S	Sběr kovového odpadu
7.	Haná Metal s.r.o.	U Spalovny 4404/11	Prostějov	589250			S	sběr kovového odpadu
8.	Haná Metal Wind s.r.o.	Západní	Prostějov	589250	2500	1000	S	do 31.12.2018 sběr kovového odpadu
9.	Antonín Hrdý-SEBRANKA	Trávnická 446	Němčice nad Hanou	589756			S	Papír, kovy
10.	Antonín Hrdý-SEBRANKA	Dolní 3141/115	Prostějov	589250			S	Papír, kovy
11.	Dokoupil Bohumil	Výšovice 153	Výšovice	590215	800 projektovaná		S	sběr odpadu
12.	DTPV - Servisní , s.r.o.	Dolní 3137/100	Prostějov		1000 projektovaná		S	sběr odpadu, mobilní, pro své potřeby, nemají sběrný dvůr
13.	HOPR TRADE CZ, s.r.o.	Průmyslová	Prostějov	589250			S	11.1.0. sběr odpadu
14.	Ing. Antonín	Dobrochov	Dobro-	589438	3000		S	Mobilní odvoz

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční max. kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/ vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
	Cetkovský	43	chov		projektovaná			suti
15.	Klich Valdemar	Joštovo náměstí 4525/3	Prostějov	589250	5000 projektovaná		S	výkup kovů
16.	Konečný Ladislav	Čelčice 81	Čelčice	589608	720 projektovaná	okamžitá kapacita 100 t kovů	S	odvoz a výkup druhotných surovin, odvoz KO a stavebního odpadu
17.	Kovošrot Dolák, s.r.o.	Rozstání 331	Rozstání	589977	200 projektovaná		S	sběr odpadu, do 7.2018 kovy, papír, autobaterie, druhotných surovin
19.	Kovošrot Dolák, s.r.o.	Otaslavice 403	Otaslavice	589845	200 projektovaná		S	sběr odpadu, kovy, papír, autobaterie, druhotných surovin
20.	Kovošrot Plumlov s.r.o.	Boskovická 48	Plumlov	589896	360 projektovaná		S	funguje i pod názvem Tomáš Abrahámek, kovy
21.	Metalšrot Tlumačov a.s.	U zimního stadionu	Prostějov	589250	9000 projektovaná		S	sběr a demontáž autovraků, kovy
22.	Metalšrot Tlumačov a.s.		Dřevnovice				S	sběr a demontáž autovraků, kovy
23.	PRAGOMETAL MORAVIA s.r.o.	Průmyslová	Prostějov	598250			S	sběr odpadu kovy
24.	SEZAKO Prostějov s.r.o.	Čehovice	Čehovice	589365	3600 projektovaná		S	sběr odpadu, do 30.7.2017 víceúčelová plocha, kaly z jímek a ČOV, směsi tuků

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční max. kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/ vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
25.	SPRESO s.r.o.	Sportovní 317	Kralice na Hané	589659	72000 projektovaná		S	sběr odpadu mobilní, bioodpad, čistírenský kal
26.	BEHEMIA RECYKLING s.r.o.	Za Branou 346	Kostelec na Hané	589632	400 projektovaná		S	Výkup druhotných surovin, papír, železo, kov, sklo, plasty
27.	STEEL Transport s.r.o.	Fanderlíkova 262/41	Prostějov	589250			S	sběr odpadu mobilní NO
28.	Jiří Kastner	Bezručova 817	Kostelec na Hané	589632			S	sběr odpadu, nakupuje kov stejného složení od velkých firem,
29.	Nature, s.r.o.	Olomoucká 485	Držovice	558419	8000	4500	S	sběr odpadu*

Zdroj: http://websouhlasy.kr-olomoucky.cz/websouhlasy/

*firma Nature – sběr mobilní, separovaný odpad, NO, druhotné suroviny, průmyslové odpady, bioodpad, komunální objemný odpad, sutě, odpad ze sběrných dvorů, elektroodpady (provádí i výkup)

V regionu je široká nabídka výkupen odpadů zaměřených na železo a autovraky. V ORP je řada soukromých firem viz. výše zabývajících se mobilním sběrem separovaných složek KO, které dále prodává jako suroviny, popřípadě třídí.

Občané ve všech obcích mohou třídit odpad do volně přístupných sběrných nádob (plast, sklo všude, většina i papír, textil, některé obce disponují nádobami na bioodpad). V některých obcích je sběr doplněn o pytlový sběr PET lahví nebo nápojových kartonů. Následné nakládání s tříděným odpadem zajišťují svozové firmy, které si obce smluvně zajistí. Ve většině případů nelze zjistit kde končí odpad z jednotlivých obcí. Jako příklad uvádíme firmu Nature, která provádí svoz a zajišťuje následné odstranění objemného odpadu a odpadu ze zeleně. Dále stavební odpad. Občané i firmy u nich mohou odevzdat sběrový papír a plastové fólie, které dále zpracovávají tříděním a lisováním bez třídící linky. BRO pouze sváží na kompostárny v Kralicích na Hané a v Polkovicích u Kojetína. Respono a.s. je další velkou firmou zajišťující nakládání s odpady z území obcí ORP Prostějov. V současné době provozuje sběrné dvory v blízkém okolí území ORP, a to ve Vyškově, Ivanovicích na Hané, Slavkově u Brna, Bučovicích, Rousínově, Kozlanech s kapacitou 30 t ostatního odpadu a 5 t nebezpečného odpadu. Z dalších společností působících na území ORP disponuje zařízeními na zpracování, využití a odstraňování odpadů v regionu společnost SITA CZ. V areálu skládky odpadů v Němčicích nad Hanou zajišťuje společnost SITA nejen skládkování nebezpečných a ostatních odpadů, ale i zpracování biologicky rozložitelných odpadů a druhotných surovin.

Většina obcí doplňuje třídění odpadu o mobilní svoz nebezpečného a velkoobjemového odpadu, který je organizován zpravidla dvakrát ročně nebo dle potřeby obcí, kdy na určené místo v obci smluvní svozová firma přistaví vozidlo či kontejner, kam občané odevzdají své odpady. O sběr kovů se zpravidla starají neziskové organizace (SDH či SOKOL) a výtěžek z prodeje kovů vylepší jejich rozpočet. Obdobně školy pořádají sběr papíru. Na některých obecních úřadech a v některých školách jsou umístěny nádoby na sběr použitých baterií (OÚ Čelčice).
Výčet zařízení je uveden v následujících tabulkách.

Třídící linky na území ORP, současný stav

V Prostějově měla firma JIVA TRADE s.r.o. třídírnu papíru, která je již uzavřena. Firma Nature, s.r.o. provádí pouze ruční dotřídění papíru s následným lisováním.

Tab. 75: Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/ vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	RESPONO, a.s.	Cukrovarská 486/14,	Vyškov-město	592889		4110,00	S	třídící linka na papír a plasty konkrétní množství odpadů vytříděných v roce 2012
2.	Technické služby města Olomouce	U Panelárny	Olomouc	500496	2500,00	2500,00	O	plast
3.	SITA a.s.	U Panelárny	Olomouc	500496			S	Třídění a zpracování papíru a plastů

Zdroj: http://websouhlasy.kr-olomoucky.cz/websouhlasy/

Tab. 76: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/ vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Slévárna ANAH Prostějov, s.r.o.	Vrahovická 43	Prostějov	589250		S	recyklace železa
2.	SITA CZ a.s.	Novosady 616	Němčice nad Hanou	589756		S	plasty, sklo, papír
3.	EPR PAPÍR a.s.	Chválkovice 580	Olomouc	500496		S	papír, plasty
4.	SKLÁRNY MORAVIA a.s.	Úsborno 79	Úsborno	582573		S	sklo
5.	ORC group s.r.o.	Větrov 249/12	Ostrava	554308		S	papír
6.	Papírna Aloisov a.s.	Šermenská 910	Vítkov	511021		S	papír
7.	CARDBOARDS s.r.o.	Manický 46/5	Brno	551058		S	papír
8.	AUSTRIAN RECYKLING s.r.o.	Temelín 127	Temelín	545155		S	papír
9.	NEOMA s.r.o.	Nedakonice	Nedakonice	592412		S	papír
10.	MEVAPACK, s.r.o.	Kvapkova 709/4	Olomouc	500496		S	sklo

Zdroj: Vlastní šetření, údaje z odboru životního prostředí Města Prostějov

Třídící linky

Na území ORP se nenachází třídící linky. Pouze firma Nature provádí ruční dotřídění papíru a jeho lisování před expedicí. V blízkém okolí je třídící linka firmy Respono, která třídí odpady z obcí Vyškovska, Prostějovska, Kroměřížska a Blanenska. Plasty třídí ručně dle jednotlivých druhů a PET lahve dle barev. Vyseparuje se 2 300 t plastu za rok. Nevyužitelné plasty se energeticky využívají v ZEVO Sako Brno. Nevyužitelný odpad se také odváží na skládku KO Kozlany. Ve Vyškově firma Respono také třídí papír. Ročně se vytřídí 2 600 t papíru. Slisovaný vytříděný papír se odváží jako surovina pro výrobu do papíren. Nápojové kartony se třídí na lince ve Vyškově. Přetříděný materiál jde na recyklaci do papíren.

Tab. 77: Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/ vlastník (O, OK, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	SITA CZ a.s.	Novosady 616	Němčice nad Hanou	589756	10000	5000	S	kompostárna zprovozněno v roce 2013
2.	SITA CZ a.s.	Novosady 616	Němčice nad Hanou	589756	78000	20000	S	biodegradace odpadu
3.	Zemědělská společnost TERRIS Budětsko, a.s.	Budětsko 118	Přemyslovice	589934	1400	1400	S	kompostárna
4.	SPRESO s.r.o.	Sportovní č. 321	Kralice na Hané	589659	72000		S	kompostárna
5.	Město Plumlov	Rudé armády 302	Plumlov	589896	150	130	O	kompostárna
6.	Bioplynová stanice Vícov, ZD Vícov		Vícov	590142			S	BPS zemědělská el. výkon 600kW tepelný 604kW kukuřičná siláž, cukrovarské řízky
7.	Státní statek Kostelec na Hané	Smržická	Lešany	589683	120t/den VŽP		S	BPS zemědělská el. výkon 480kW tepelný 591kW VŽP, kejda, hnůj, siláž, seno, bioodpad
8.	ROLS Lešany, spol. s r.o.	Lešany u Prostějova 173	Lešany	589683			S	BPS- tepelný výkon 426kW kejda, odpad z jatek
9.	UNIAGRIS ENERGO, s.r.o.		Smržice	590029			S	BPS zemědělská el. výkon 189kW tepelný 1177kW kukuřičná siláž, silážované proso

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/ vlastník (O, OK, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
10.	Zemědělské družstvo Vrahovice	Vrahovice	Prostějov - Vrahovice	589250			S	BPS zemědělská el. výkon 558kW tepelný výkon 617kW kukuřičná siláž, kejda skotu, prasat cukrovarské řízky, hnůj, senáž
11.	Hospodářské družstvo Určice	Určice 463	Určice	590126			S	Bioplynová stanice zemědělská elektrický výkon 750kW/tepelný výkon 696kW
12.	AGRODRUŽSTVO Tištín	Tištín 240	Tištín	590100	25 084 t/rok		S	BPS zemědělská el. výkon 558kW tepelný výkon 617kW kukuřičná siláž, kejda skotu, prasat cukrovarské řízky
13.	Haná ZZ s.r.o.	Hrubčice 106	Hrubčice	589543			S	BPS zemědělská el. výkon 1131kW tepelný 1162kW
14.	MORAVSKÁ VODÁRENSKÁ, a.s. Olomouc	Kralický Háj	Prostějov	589250			S	BPS u ČOV el. výkon 189kW tepelný výkon 295kW
15.	UNIAGRIS Pěnčín, a.s.	Pěnčín 285	Pěnčín	589870			S	BPS - záměr elektrický výkon 1000kW

Zdroj: Česká bioplynová asociace - http://www.czba.cz/mapa-bioplynovych-stanic/, databáze kompostáren firmy ZERO http://www.zeraagency.eu/kompostarny/public/detail.php?id=98.

Tab. 78: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP	Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)	Poznámky
1.	RESPONO, a.s.	Kozlany 550108	1000		S	Kompostárna
2.	Technické služby města Olomouce	Křelov	5000		S	Kompostárna

Zdroj: data poskytla firma RESPONO, a.s. a pracovník kompostárny Křelov

Tab. 79: Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel (O, OK, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Město Plumlov	Rudé armády 302	Plumlov	589896	Plumlov, Ohrozim	O	kompostárna

Zdroj: vlastní zjištění - rozhovory se starosty

Kompostárny

Kapacita kompostáren na území ORP Prostějov je prozatím využita jen z části. Právě v této oblasti vidíme velký prostor pro obce, aby zajistily větší využití BRO z veřejné zeleně. Dále například důsledným tříděním odpadů ze hřbitovů. U občanů je naopak dobrou cestou vzniku BRO předcházet. Ve venkovských oblastech již řada obcí zajistila pro své občany kompostéry (Čelčice, Skalka, Vícov, Krumsín, Kralice na Hané, Němčice nad Hanou a další). Některé obce zajišťují i sběr BRO od občanů (Klenovice - kontejner umístěný na veřejném prostranství, Seloutky - jarní a podzimní sběr bioodpadu od občanů). Přesto jsou právě bioodpady komoditou, ve které můžeme mnoho zlepšit.

Bioplyn

Bioplyn vzniká anaerobním mikrobiálním rozkladem organické hmoty při definovaných podmínkách (bez přístupu vzduchu). Těchto podmínek se dosahuje v řízeném procesu fermentace v bioplynovém fermentoru. Za přispění evropských dotací bylo v uplynulých letech na území ORP Prostějov vybudováno devět bioplynových stanic v zemědělských podnicích. Ty umožňují vyrábět energii a teplo z odpadu po výrobě cukru – cukrovarských řízků, využít a neutralizovat kejdu, odpad z jatek. Dále se pro produkci energií používají hnůj, siláže, senáže, GPS. Do bioplynových stanic by obce mohly vozit bioodpady z údržby veřejných prostranství (tráva – travní senáž). Je třeba pouze překonat legislativní zábrany. Pokud bude legislativně povoleno využití biodpadů obcí i v zemědělských BPS, pak vznikne prostor pro spolupráci obcí se zemědělskými podniky. Na skládce v Němčicích nad Hanou a v ČOV v Kralickém Háji jsou také zařízení vyrábějící ze vznikajících plynů energii.

Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů na území ORP, současný stav

Tab. 80: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů na území ORP

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Typ zařízení (spalovna NO, OO, PrO); zařízení pro energetické využití odpadů ZEVO (KO, NO, OO)	Provozovatel/ vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ					
1.	MEGAWASTE-EKOTERM, S.R.O.	U spalovny 6/4225	Prostějov	589250	7000	4000	NO	S	

Zdroj: http://websouhlasy.kr-olomoucky.cz/websouhlasy/

Tab. 81: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Typ zařízení (spalovna NO, OO, PrO); zařízení pro energetické využití odpadů ZEVO (KO, NO, OO)	Provozovatel / vlastník (O, S)	poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ					
1.	SAKO Brno	Jedovnická 2	Brno	551058	50000	35000	ZEVO, KO	S	ZEVO
2.	SITA CZ a.s.	Areál Fakultní nemocnice I.P. Pavlova 6	Olomouc	500496	2,7 t/den		NO	S	spalování nebezpečných odpadů ze zdravotnictví

Zdroj: http://www.sita.cz/page/1838.spalovna-olomouc-zahajeni-provozu-nove-technologie/, http://www.sako.cz/stranka/cz/79/energeticke-vyuziti odpadu/

Tab. 82: Koncová zařízení (spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného území ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/ vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	SAKO Brno	Jedovnická 2	Brno	551058	je známo, že z některých obcí je odpad využíván energeticky	S	obec odevzdá odpad svozové firmě, která zajistí jeho další využití
2.	MEGAWASTE-EKOTERM, S.R.O.	U spalovny 6/4225	Prostějov	589250	převážně z území ORP Prostějov a přilehlého okolí	S	

Zdroj: e-mailová komunikace s firmou MEGAWASTA-EKOTERM, S.R.O.,

Spalovny

Na území ORP Prostějov se nachází pouze jedna spalovna firmy MEGAWASTE-EKOTERM, s.r.o. Jedná se o spalovnu nebezpečného odpadu. Odpad z některých obcí končí v ZEVO SAKO Brno a je energeticky využit. Není možné identifikovat přesně počet obcí, ze kterých se odpad dostává do jednotlivých spaloven a ZEVO, protože obce odevzdávají svůj odpad svozovým firmám, které využívají tyto spalovny a ZEVO. Na území Olomouckého kraje se plánuje výstavba zařízení pro energetické využití komunálního odpadu. Již jsou vytipovány lokality možné výstavby. Nyní probíhají jednání s vlastníky pozemků, s radnicemi a s občany dotčených lokalit. Ve velmi blízké době za cca 8-15 let nebude možné ukládání KO na skládky, a proto se výstavba ZEVO jeví jako jedno z možných řešení, kam s komunálním odpadem. Do ZEVO by měl jít pouze zbytkový směsný komunální odpad po dokonalém vytřízení, jinak se jedná o plýtvání surovinami.

Tab. 83: Skládky odpadů provozované na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Typ skládky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav skládky	Provozovatel /vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	SITA CZ a.s.	Novosady 616	Němčice nad Hanou	589756	NO se zřízenými sektory pro OO a mohou se zde ukládat i IO	Celková kapacita 1.807.000 m^3, volná kapacita 958 597 m^3, životnost 23 let	S	8.2.0. skládka nebezpečného odpadu,
2.	Kogenerace Radim s.r.o.	Novosady 616	Němčice nad Hanou	589756				kogenerační jednotka na skládce Němčice

Zdroj: www.sita.cz/page/1824.skladky-odpadu-skladkovani-biodegradace

Tab. 84: Nejbližší skládky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Typ skládky z hlediska ukládaných odpadů	Stav skládky	Provozovatel/vlastník (O, S)	poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	AVE Lipník, zájmové sdružení	Loučská 1411	Lipník nad Bečvou	514705	OO	kapacita na 10 - 15 let	S	celková kapacita je 127.000 m^3
2.	EKO UNIMED s.r.o.	Medlov	Medlov	552372	OO	Kapacita 150.000 m^3	S	
3.	LO Haná s.r.o.	Mrskleky	Mrskleky (Velká Bystřice)	554944	OO	V provozu je první etapa o kapacitě 180.000 m^3, II. etapa je zcela volná 300.000 m^3	S	
4.	SITA CZ a.s.	Hradčany	Hradčany	513733	NO, OO	Celková kapacita skládky je 1.056.000 m^3 zbývající volná 577.235 m^3 životnost 15 let	S	Zařízení S-NO (nebezpečný odpad)
5.	RESPONO, a.s.	Kozlany	Kozlany	550108	OO	Celková kapacita skládky je 900.000 m^3, třetí etapa má volnou kapacitu 100.000 m^3 a předpokládané naplnění je za 5 let, plánuje se výstavba 4. etapy s využitím na 10 let a kapacitou 250.000 m^3	S	skládka je rozdělena na 4 etapy, první dvě jsou již ukončeny, v současné době vozí podstatné množství KO do spalovny SAKO Brno
6.	Skládka sdružení obcí skupiny S-033	Senice na Hané	Senice na Hané	505081	OO	Kapacita 50.000 m^3	O	Skládka slouží pouze pro sdružení obcí Senice na Hané, Senička, Loučany a Náměšť na Hané

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Typ skládky z hlediska ukládaných odpadů	Stav skládky	Provozovatel/vlastník (O, S)	poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
7.	Technické služby města Přerov, s.r.o.	k.ú. Žeravice	Přerov - Žeravice	586820	OO	2. etapa celkový objem 838.793 m^3, předpokládaný roční návoz 19.500 m^3, životnost 43 let, celková plocha 57.585 m^3	O	100% vlastním Statutární město Přerov

Zdroj: www.aveli.cz/skladka-odpadu, www.lohana.cz, www.ekounimed.cz, www.sita.cz/page/1824.skladky-odpadu-skladkovani-biodegradace, www.respono.cz, http://www.prerov.eu/cs/neaktualni-clanky/eia-rozsireni-skladky-tko-zeravice-ii-2-etapa-zjistovaci-rizeni.html

Tab. 85: Koncová zařízení (skládky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/ vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	SITA CZ a.s.	Novosady 616	Němčice nad Hanou	589756		S	

Zdroj: http://websouhlasy.kr-olomoucky.cz/websouhlasy/

Tab. 86a: Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti územní ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Specifikace typu dalších zařízení pro nakládání s odpady	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	Jana Maštalířová	parc. č. 403/3	Prostějov	589250	drcení odpadu	S
2.	Petr Očenášek	Určická 104	Prostějov	589250	drcení odpadu	S
3.	Obec Přemyslovice	parc. č. 288/1	Přemyslovice	589934	drcení stavebního odpadu	O
4.	NATURE, s.r.o.	Olomoucká 485	Držovice	558419	drcení odpadu	S
5.	SITA CZ a.s.	Novosady 616	Němčice nad Hanou	589556	drcení odpadu	S
6.	Petr Otčenášek		Držovice		využití odpadů k terénním úpravám	S
7.	Těžba štěrkopísku spol. s r.o.		Brodek u Prostějova		využití odpadu k rekultivaci	S
8.	RESPONO, a.s.	Kozlany	Kozlany	550108	překladiště	S
9.	A.S.A. TS Prostějov, s.r.o	Průmyslová 1b	Prostějov	589250	překladiště	S

Zdroj: http://websouhlasy.kr-olomoucky.cz/websouhlasy/

Skládky odpadů

Obdobně jako do spaloven i na skládky by měl jít pouze zbytkový směsný komunální odpad po dokonalém vytřídění. V Němčicích nad Hanou se nachází jediná skládka z území ORP na nebezpečný odpad se zřízenými sektory na ostatní a inertní odpady. Skládku vlastní a provozuje firma Sita. Její kapacita by měla dostačovat na 23 let provozu. V Myslejovicích a Určicích jsou skládky již uzavřeny. V okolí území ORP se nacházejí další skládky s kapacitou na 15 až 43 let.

Tab. 86b: Doplňující informace - černé skládky odpadu a ekologické zátěže, současný stav na území ORP

Podle informací zjištěných na webových stránkách Systému evidence kontaminovaných míst byly dohledány následující lokality, které by mohly znamenat ekologické riziko:

LOKALITA	v systému zapsáno dne	index	Typ lokality	Další doporučený postup
Biskupice	18.2.2010	401,4	skládka TKO, pozemek vlastní ČR, hospodaří na něm LESY ČR	nutný průzkum kontaminace, místním šetřením v roce 2015 skládka TKO na lokalitě nenalezena
Dobromilice	18.2.2010	201,6	Skládka TKO, parcela je vedena jako orná půda, vlastník CRO-PAGRO, s.r.o z Brna	nutný monitoring vývoje, údaje ověřeny 2015
Držovice	7.1.2010	100,4	Výroba/skladování/manipulace s ropnými látkami, na pozemku je čerpací stanice, vlastník MI-DON, s.r.o. z Brna - objekt občanské vybavenosti	kontroly využívání lokality
Hradčany-Kobeřice	22.9.2013	20,3	Neuvedeno, pozemky se nacházejí na orné půdě a vlastníky jsou fyzické osoby	není nutný žádný zásah, ověřeno 2015
Kralice na Hané	27.1.2010	400,8	Výroba/skladování/manipulace s nebezpečnými látkami, v minulosti se zde nacházela šlechtitelská stanice a laboratoř; po ukončení jejich provozu zde zůstaly uskladněny chemikálie	nutný průzkum kontaminace, majitel odvezl do spalovny, komunikováno 2015
Olšany u Prostějova	10.9.2010	704,2	Neuvedeno, znečištění pochází z podniku Sigma Lutín s průsakem do spodních vod s postupným šířením na další lokality	nutnost rychlého nápravného opatření aktuálnost 19.7.2012
Pěnčín	15.12.2009	401,1	Průmyslová skládka, na lokalitě jsou nalezeny 3 obecní pozemky, 3 spukromé pozemky	nutný průzkum kontaminace
Prostějov	neuvedeno	neuvedeno	Výroba/skladování/manipulace s nebezpečnými látkami, DT Výhybkárna a strojírna, a.s.	dosud nehodnoceno
Prostějov	neuvedeno	neuvedeno	Výroba/skladování/manipulace s nebezpečnými látkami, Hanácké železárny a pérovny, a.s. dříve, dnešní vlastník p.č. 7220/30 je UNICON spol. s r.o.	dosud nehodnoceno
Prostějov	6.9.2010	21,5	Kontaminovaný areál - průmyslová či komerční lokalita, JHP 4457/2 RWE česká republika a.s.	není nutný žádný zásah
Vícov	3.11.2010	401,3	Neuvedeno, objekt bývalé obalovny živičných směsí, majitel EUROVIA	nutný průzkum kontaminace
Želeč	5.8.2010	400,6	Neuvedeno, orná půda v sousedství je dobývací prostor, soukromí vlastníci parcel	nutný průzkum kontaminace,

Zdroj: www.sekm.cz, http://kontaminace.cenia.cz

Nalzeno bylo dvanáct zapsaných loklait, z nichž dvě mají tak nízké hodnoty indexdu ohrožení, že není nutný žádný zásah. Na pěti je nutný průzkum kontaminace. Dvě lokality dosud nebyly hodnoceny. U dvou dalších je třeba kontrolovat využívání nebo monitorovat vývoj. Skutečným problémem je šíření kontaminace ze Sigmy Lutín podzemními vodami až do katastru obcí Olšana a Vrbátky. Zdroj: iDnes.cz, zpráva ze dne 1.11.2010 „potvrzeno:"Chemikálie z Lutína tečou podzemní vodou dál, než se čekalo" autor Michal Poláček.
Řešení ekologických zátěží je komplikováno tím, že vlastníky parcel zapsaných lokalit jsou ve většině jiné subjekty než obce.

Pravidelným každoročním jevem jsou drobné černé skládky u cest a remízů. Objevují se na nich stavební odpady, objemné odpady i obaly, pteumatiky a další typy odpadů. Díky zodpovědným starostům jsou tyto drobné černé skládky na náklady obcí likvidovány.

Na území ORP se vyskytují i povolené skládky, které byly v průběhu času uzavřeny a nyní je třeba jejich rekultivace. Za všechny uvedeme inertní skládku na katastrálním území Prostějovičky a Krumsín, dnes již nevyužívanou skládku KO Plumlov, skládku v Myslejovicích a Určicích.

B. Systémy sběru tříděných složek komunálních odpadů

Obce, které provozují systém tříděného odpadu jsou zapojeny do systému společnosti EKO-KOM, a.s. a to na základě smlouvy o zajištění zpětného odběru a využití odpadů z obalů, s cílem zajistit co nejvyšší využití odpadů z obalů jako druhotné suroviny. Na základě smlouvy mají obce nárok na odměnu za zajištění zpětného odběru, která je tvořena několika složkami. Výsledná odměna je pak součtem těchto složek:
a) odměnu za zajišťování míst zpětného odběru,
b) odměnu za zajišťování obsluhy míst zpětného odběru,
c) odměnu za zajištění využití odpadů z obalů (dále jen „odměna za zajištění využití"), pokud tato složka odměny není stanovena jako nulová,
d) odměnu za zajištění energetického využití odpadů z obalů (dále jen „odměna za zajištění energetického využití"), pokud tato složka odměny není stanovena jako nulová.
Odměna a), b), c) nebo d) může být navýšena o bonusovou složku, pokud obec splní podmínky pro vznik nároku na bonusovou složku odměny. Bonus je vypočten za zajištění odděleného sběru kovových odpadů (včetně obalové složky) ve sběrném dvoře, sběrném místě, mobilním sběrem organizovaným v rámci systému obce.
Zdroj: www.ekokom.cz

Systém sběru tříděných složek KO je zajištěn volně přístupnými sběrnými místy na veřejných prostranstvích obcí, kde jsou k dispozici kontejnery na tříděný odpad. Téměř všechny obce umožňují občanům třídit plasty a sklo, dále jsou ve většině obcí kontejnery na papír. Stále častěji mohou občané do speciálních kontejnerů odložit textil a bioodpad. Nápojové kartony se v některých obcích mohou vhazovat do kontejnerů na plasty, jinde se třídí pytlovým sběrem, kdy občan odevzdá odpady v pytlích k tomu určených na obci (např. Němčice nad Hanou) nebo při mobilním pytlovém sběru vynese pytle s vytříděným odpadem před dům v určený den. Vyjímečně zajišťují obce sběr kovů.

Kovy většinou odvážejí sami občané do do výkupen kovů. Dále neziskové organizace (dobrovolní hasiči nebo TJ Sokol, ve Vícově důchodci) zajišťují mobilní sběr železa od občanů dvakrát ročně. Od roku 2015 obcím zákon ukládá zajistit novou povinnost celoročně zajistit místa pro oddělený sběr kovů. Systém sběru papíru je organizován i přes ZŠ a MŠ, kam rodiče žáků odevzdávají většinou 2 x ročně papír z domácností. Finance, které získají z jeho prodeje, zůstávají těmto organizacím. Takto vytříděný odpad se nedostává do evidence obcí.

Tab. 86c: Přehled zapojení do dalších systémů separace odpadů v ORP Prostějov

Obce na území ORP	Zapojená škola	Zapojený SDH	ELEKTROWIN místa zpětného odběru		EKOLAMP s.r.o.	ASEKOL
Alojzov		ano	ano	mobilní svoz		
Bedihošť		ano	ano	mobilní svoz		
Bílovice-Lutotín	MŠ		ano	mobilní svoz		
Biskupice			ano	mobilní svoz		
Bousín			ano	mobilní svoz		
Brodek u Prostějova	ZŠ	ano	ano	mobilní svoz		
Buková			ano	mobilní svoz		ano
Čehovice			ano	sběrný dvůr	ano sběrný dvůr	ano
Čechy pod Kosířem	ZŠ		ano			
Čelčice		ano				
Čelechovice na Hané	ZŠ		ano	mobilní svoz		
Dětkovice		ano	ano	mobilní svoz		
Doloplazy		ano	ano	mobilní svoz		
Drahany	ZŠ		ano	mobilní svoz		
Hradčany-Kobeřice			ano	mobilní svoz		
Hrubčice	ZŠ	ano	ano	mobilní svoz		
Hruška		ano	ano	mobilní svoz		
Ivaň		ano	ano	mobilní svoz		
Klenovice na Hané	ZŠ					
Klopotovice			ano	mobilní svoz		
Kostelec na Hané	ZŠ	ano	ano	kontejner		
Koválovice-Osíčany			ano	sběrný dvůr		
Kralice na Hané		ano	ano	mobilní svoz		
Krumsín	ZŠ		ano	sběrný dvůr		
Laškov	ZŠ		ano	kontejner		
Lešany		ano	ano	mobilní svoz		
Malé Hradisko		ano	ano	mobilní svoz		
Mořice		ano				
Mostkovice	ZŠ		ano	sběrný dvůr	ano nádoba	ano
Myslejovice			ano	mobilní svoz		
Němčice nad Hanou	ZŠ	ano	ano	sběrný dvůr	ano OÚ nádoba	ano
Nezamyslice	ZŠ		ano	mobilní svoz		
Niva			ano	mobilní svoz		
Obědkovice		ano	ano	mobilní svoz		
Ohrozim			ano	mobilní svoz		
Olšany u Prostějova	ZŠ		ano	mobilní svoz		Ano

Obce na území ORP	Zapojená škola	Zapojené SDH	ELEKTROWIN místa zpětného odběru		EKOLAMP s.r.o.	ASEKOL
Pavlovice u Kojetína			ano	sběrný dvůr		
Ondratice		ano	ano	mobilní svoz		
Otaslavice	ZŠ	ano	ano	mobilní svoz		
Otinoves			ano	mobilní svoz		
Pivín	ZŠ					
Plumlov	ZŠ		ano	sběrný dvůr		
Prostějov	13 škol		ano	sběrný dvůr Průmyslová 4490	oba sběrné dvory, 3 ve školách a nádoby na magistrátu	ano sběrné dvory
Protivanov		ano	ano	mobilní svoz		
Přemyslovice			ano	sběrný dvůr	ano sběrný dvůr	ano
Ptení		ano	ano	mobilní svoz		
Seloutky			ano	mobilní svoz		
Slatinky			ano	mobilní svoz		
Smržice	ZŠ					
Stařechovice		ano	ano	mobilní svoz		
Stínava			ano	mobilní svoz		
Tištín	ZŠ	ano	ano	mobilní svoz		
Tvorovice			ano	mobilní svoz	ano OÚ nádoba	
Určice	ZŠ	ano	ano	mobilní svoz	ano nádoba ZŠ	
Víceměřice		ano	ano	mobilní svoz		
Vícov			ano	mobilní svoz		
Vranovice-Kelčice			ano	mobilní svoz		
Vrbátky	ZŠ		ano	sběrný dvůr	ano sběrný dvůr	ano
Vrchoslavice		ano	ano	kontejner	ano sběrný dvůr	
Vřesovice			ano	mobilní svoz		
Výšovice			ano	mobilní svoz		
Zdětín		ano	ano	mobilní svoz		
Želeč		ano				
Celkem	34	27		59	9	8

Zdroj: www.recyklohrani.cz, www.elekrowin.cz, www.ekolamp.cz, www.ecobat.cz

Další programy motivující ke třídění a fungující v území ORP

Sbory dobrovolných hasičů (SDH) registrovaných v programu **Recyklujte s hasiči** organizují sběrové akce a za shromážděné elektrospotřebiče dostávají finanční odměnu. Jedná se o mobilní sběr, kdy po sečtení elektrospotřebičů SDH objedná jejich odvoz, při splnění minimálního počtu. Tento program organizuje ELEKTROWIN a.s. a ASEKOL s.r.o. Tyto kolektivní systémy jsou neziskově hospodařící společnosti. Byly založeny jako provozovatelé kolektivního systému zaměřeného na zpětný odběr vysloužilých elektrospotřebičů. Na území OPR Prostějov jsou do systému zapojeny SDH viz. níže.

Recyklohraní je školní recyklační program pod záštitou MŠMT ČR, jehož cílem je prohloubit znalosti žáků v oblasti třídění a recyklaci odpadů a umožnit jim osobní zkušenost se zpětným odběrem baterií a použitých drobných elektrozařízení. Je spolufinancován společnostmi, které se zaměřují na zpětný odběr a recyklaci: ASEKOL s.r.o., ECOBAT s.r.o., EKOLAMP s.r.o., ELEKTROWIN a.s. Zdarma je dodání nádob a následný odvoz po jejich naplnění. Zapojení škol z ORP je uvedeno v tabulce. Zapojené školy z Prostějova uvádíme zde: Gymnázium Jiřího Wolkera, Obchodní akademie, Reálné gymnázium, Střední odborná škola podnikání a obchodu, SOU obchodní Prostějov, TRIVIS - SŠ veřejnoprávní, ZŠ a MŠ Palackého, ZŠ a MŠ Jana Železného, ZŠ a MŠ Kolárova, ZŠ a MŠ Melantrichova, ZŠ Valenty, ZŠ Majakovského, ZŠ Dr. Horáka. Zdroj: www.asekol.cz, www.ecobat.cz, www.elektrowin.cz

Kolektivní systém EKOLAMP byl založen v roce 2005 společnostmi Philips ČR s.r.o. OSRAM ČR s.r.o. GE Industrial s.r.o. a NARVA B.E.L/ČR s.r.o. Sdružuje výrobce osvětlovacích zařízení, za které plní jejich povinnosti týkající se zpětného odběru světelných zdrojů a svítidel dle zákona. Za tímto účelem buduje síť sběrných míst, v rámci níž zdarma poskytuje služby sběru a recyklace osvětlovacích zařízení. Zapojení obcí v síti je uvedeno v tabulce 99c. Zdroj: www.ekolamp.cz

REMA Systém a.s. byl založen v roce 2005 dovozci a výrobci informačních technologií a telekomunikací v ČR. Plní jejich povinnosti týkající se zpětného odběru, zpracování a ekologicky šetrného odstranění elektrozařízení. Za tímto účelem REMA Systém zajišťuje organizaci sběru, třídění, nakládání a recyklaci v celé ČR. Sběrná místa na území ORP jsou v soukromých firmách, proto je zde neuvádíme výčtem. Zdroj: www.remasystem.cz Obdobně REMA PV System se zaměřuje na řešení problematiky solárních systémů. Zdroj: www.remapvsystem.cz

OFOrecycling- jedná se o zpětný systém sběru elektrozařízení, baterií, akumulátorů a solárních zařízení. Zdroj: www.oforec.cz
Remasystem – jedná se o systém ekologického nakládání s elektroodpadem z informačních technologií a telekomunikací od roku 2005. Je součástí komplexního řešení pro všechny skupiny elektrozařízení a obyvatelé jej pocítí v podobě příplatku k ceně výrobku. Rema je iniciátorem projektu Zelená obec. Obec, která se do projektu zapojí má svoz a ekologické zpracování veškerého obecního elektroodpadu zdarma. Zdroj: www.remasystem.cz
Retela – řeší zajištění zpracování eletroodpadu typu baterie, akumulátory a robné elektrospotřebiče. Umisťuje plastové boxy na jejich sběr do škol. V Prostějově má sběrné místo ve sběrném dvoře na Anenské ulici. Zdroj: www.retela.cz

C. Produkce odpadů

Data o produkci SKO nám poskytl Odbor životního prostředí ORP Prostějov viz. tab. 92f. Ze 76 obcí ORP nemají čtyři obce povinnost odevzdávat hlášení, proto je výpočet o tyto obce upraven. V 72 obcích ORP bylo vyprodukováno v roce 2013 209,92 kg SKO na obyvatele. Produkce je mírně vyšší než činí průměrná produkce 208,9 kg/obyvatele v Olomouckém kraji. Výpočet velmi ovlivňují údaje města Prostějov, které sváží SKO jednou až dvakrát týdně podle typu nádoby. Ve 71 venkovských obcích bylo vyprodukováno 221,91 kg SKO na obyvatele.

Produkce odpadů

V této části se analýza zabývá zjištěním produkce odpadů od všech původců v ORP (rok 2008 – 2012, zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na http://isoh.cenia.cz/groupisoh/) a dále identifikací odpadů, jejichž původcem je obec (rok 2012, zdroj: ISOH (MŽP, CENIA), EKO-KOM, a.s.).

Tab. 87: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000 Produkce odpadů [t]	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Produkce OO	257 129,92	184 471,73	152 224,43	191 648,93	216 385,51	276 972,87
Produkce NO	28 952,16	12 402,27	27 241,97	18 072,60	17 078,17	14 834,43
Celková produkce	284 456,98	196 874,00	179 466,40	209 721,53	233 463,68	291 807,29

Zdroj: http://isoh.cenia.cz/groupisoh/

Tab. 88a: Měrná produkce odpadů na obyvatele v roce 2012 kg/obyvatel

	ORP Prostějov	Olomoucký kraj	ČR
Všechny odpady	2965,5	2904	2857
Ostatní odpady	2814,8	2754	2701
Nebezpečné odpady	147,6	151	156

Zdroj: Produkce odpadů v krajích České republiky, 2003 – 2012 PDF
http://www1.cenia.cz/www/sites/default/files/Produkce%20odpad%C5%AF%20v%20kraj%C3%ADch%20%C4%8CR%202003%20-%202012.pdf

Celorepublikově produkce ostatních odpadů i nebezpečných odpadů od roku 2009 postupně klesá. Situaci v ORP Prostějov zobrazuje tab. 87. Stejný vývoj vykazují v regionu nebezpečné odpady. V roce 2012 poklesla jejich produkce oproti roku 2000 o 47,08 %, Tento trend je v souladu s cílem POH snížit produkci nebezpečných odpadů mezi roky 2000 až 2010 o 20 % a jejich další pokles.

POH vážících se k danému tématu: Snížení měrné produkce NO o 20 % do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000 s předpokladem dalšího snižování a snižování měrné produkce odpadů nezávisle na úrovni ekonomického růstu.

Ostatní odpady naopak intenzivně rostou. Jejich nejvýznamnější složkou jsou stavební a demoliční odpady skupina odpadů 17 viz. tab. 89 Produkce odpadů nejednotlivých skupin. V roce 2012 tvořily stavební a demoliční odpady 68 % podíl ze všech odpadů na Prostějovsku zatímco republikový průměr byl 58 %. Jejich vývoj v rámci sledované časové řady je nerovnoměrný v souvislosti s intenzitou výstavby v regionu, především opravou komunikací Prostějov - Němčice a rychlostní komunikace Prostějov - Olomouc. Produkce odpadů odpovídá charakteru území a charakteru zástavby na území ORP Prostějov - jedná se o území s velkým městem. V něm je koncentrován průmysl a podniky posky-

tující služby. Trend rostoucí produkce ostatních odpadů není v souladu s cíli POH vážícími se k danému tématu.

Tab. 88b: Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce NO [t]	Měrná produkce NO kg/obyv.	Celková produkce OO [t]	Měrná produkce OO kg/obyv.	Celková produkce všech odpadů (NO+OO) t	Měrná produkce všech odpadů (NO+OO) kg/obyv.
ORP Prostějov	98 297	1 487,22	15,13	56 418,61	573,96	57 905,83	589,09
Olomoucký kraj	637 609	7 762,33	12,17	347 668,29	545,27	355 430,62	557,44
ČR	10 516 125	127 634,47	12,14	5 580 580,96	530,67	5 708 215,44	542,81

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce 88b je zobrazena produkce odpadů za rok 2012, jejichž původcem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce všech odpadů od obcí tvoří 19,84 % z celkové produkce odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Produkce nebezpečných odpadů od obcí tvoří 10,03 % z produkce nebezpečných odpadů vyprodukovaných všemi původci v ORP. Z těchto hodnot je patrné, že 80,16 % z celkové produkce KO bylo vyprodukováno právnickými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP. Největší množství nebezpečných odpadů pochází z produkce těchto subjektů.

Jak je z tabulky zřejmé, v porovnání s průměrnými hodnotami za Olomoucký kraj vykazují obce ORP vyšší měrnou produkci nebezpečných odpadů a vyšší měrnou produkci ostatních odpadů, které byly vyprodukovány v obcích. Z hlediska měrné produkce všech odpadů se ORP pohybuje nad průměrnou hodnotou za kraj. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 2,99 kg vyšší hodnoty měrné produkce nebezpečných odpadů a o 46,28 kg vyšší hodnoty měrné produkce všech odpadů, které byly vyprodukovány obcemi.

Tab. 89: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
01	Odpady z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene	1,27	1,21	1,19	3,59	0,55
02	Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin	8 091,53	10 357,74	964,01	2 850,70	4 368,88
03	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky	739,61	424,57	4,62	6,96	4,21
04	Odpady z kožedělného, kožešnického a textilního průmyslu	168,72	123,41	166,03	152,54	195,78
05	Odpady ze zpracování ropy, čištění zemního plynu a z pyrolytického zpracování uhlí	9,12	31,00	0,09	14,98	0,40
06	Odpady z anorganických chemických procesů	4,14	0,32	0,00	5,12	5,97
07	Odpady z organických chemických procesů	128,03	128,43	98,79	115,66	165,90
08	Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot, lepidel, těsnicích materiálů a tiskařských barev	154,95	180,23	379,35	475,11	398,07
09	Odpady z fotografického průmyslu	10,87	8,97	7,17	0,64	5,61

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
10	Odpady z tepelných procesů	9 071,14	6 070,04	8 288,36	8 836,94	9 287,44
11	Odpady z chemických povrchových úprav, z povrchových úprav kovů a jiných materiálů a z hydrometalurgie neželezných kovů	534,60	432,50	651,19	535,15	532,89
12	Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů	8 369,58	4 524,38	6 945,76	6 502,07	7 778,51
13	Odpady olejů a odpady kapalných paliv (kromě jedlých olejů a odpadů uvedených ve skupinách 05 a 12)	1 131,91	1 092,47	1 801,68	1 277,91	1 013,59
14	Odpady organických rozpouštědel, chladiv a hnacích médií (kromě odpadů uvedených ve skupinách 07 a 08)	11,03	15,03	92,22	12,42	10,66
15	Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené	3 112,63	2 452,25	2 311,47	2 603,98	3 017,97
16	Odpady v tomto katalogu jinak neurčené	4 831,52	3 443,81	4 041,21	4 246,08	4 720,81
17	Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst)	113 458,42	93 143,03	132 755,26	146 148,35	199 461,38
18	Odpady ze zdravotní nebo veterinární péče a /nebo z výzkumu s nimi souvisejícího (s výjimkou kuchyňských odpadů a odpadů ze stravovacích zařízení, které bezprostředně nesouvisejí se zdravotní péčí)	238,79	244,09	282,45	108,77	311,18

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
19	Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely	6 674,91	24 369,09	13 998,89	14 772,73	23 229,50
20	Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru	40 131,22	32 423,83	36 923,72	44 950,70	37 287,86
50	Odpady vzniklé z elektroodpadů	0,00	0,00	8,07	25,27	10,14
Celková produkce odpadů [t]		196 874,00	179 466,40	209 721,53	233 645,68	291 807,29

Zdroj: http://isoh.cenia.cz/groupisoh/

Při sledování pěti nejvíce zastoupených skupin odpadů je na prvním místě stavební odpad. Kat. 17 stavební a demoliční odpady tvoří více než 68% podíl z celkové produkce odpadů.
170504 Zemina a kamení neuvedené pod číslem 17 05 03 z 55547 t v roce 2009 na 113268,5 t v roce 2012 v součtu produkce i převzetí.
170405 Železo a ocel z 18500,8 t v roce 2009 na 36396,3 t v roce 2012 v součtu produkce i převzetí.
Jejich vývoj v rámci sledované časové řady je nerovnoměrný a strmě rostoucí v souvislosti s intenzitou výstavby v prostoru průmyslové zóny Prostějov, obchodních center Kaufland a dalších u dálnice Prostějov a v souvislosti s výstavbou rodinných domků v rámci obcí ORP (rozsáhlá výstavba v k.ú. Kralice na Hané). Ve sledovaných letech v regionu proběhly velké rekonstrukce silnic: rychlostní komunikace Prostějov Olomouc, silnice z Tovačova do Prostějova a komunikace Kojetín Prostějov. Také drobnější stavby silnic (Bedihošť – Václavovice) ovlivnily objem odpadu. Vývoj produkce i převzetí železa a ocele odpovídá výrobním podmínkám místních strojírenských podniků a činnosti sběrných firem (např. PV Recykling s.r.o., HANÁ METAL s.r.o. a další).

Kat. 20 komunální odpady uvedené včetně složek z odděleného sběru spíše stagnují s meziročními výkyvy cca 20 %. Jedná se především o odpady z domácností, původcem je obec.
Kat. 19 odpady ze zařízení na zpracování odpadu, z ČOV by ještě v roce 2008 nebyly mezi pěti nejvíce zastoupenými zařazeny, výstavba ČOV v uplynulých letech však způsobila jejich nárůst.

- 190304 Odpad hodnocený jako nebezpečný, částečně stabilizovaný z 20287 t pokles na 6069 t
- 190305 Stabilizovaný odpad neuvedený pod číslem 19 03 04 z 705 t nárůst na 11501 t

V tomto případě se může jednat o výkyv způsobený změnou legislativy a tím jinou evidencí odpadu.
Kat. 10 Odpady z tepelných procesů, odpady z elektráren a jiných spalovacích zařízení jsou logickým důsledkem umístění spalovny v regionu. Výrazný pokles v roce 2009 zapříčinila krize. V následujících letech je trend jejich produkce stoupající.
Kat. 12 odpady z tváření, z fyzikální a mechanické úpravy povrchů kovů logicky zastávají další místa v žebříčku produkce. Jejich podíl je dán zastoupením firem zaměřených na kovovýrobu v Prostějově. Výrazný pokles v roce 2009 zapříčinila krize. V ostatních letech je trend jejich produkce mírně klesající.

Kat. 02 Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin- výskyt těchto odpadů koresponduje se zastoupením potravinářských podniků na zpracování masa v území ORP a s masivní zemědělskou činností. Největší zastoupení a současně největší výkyvy jsou u odpadu č. 020204 Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vznik a 020106 zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustřeďované odděleně a zpracovávané mimo místo vzniku. V tomto případě se může jednat o výkyv způsobený změnou legislativy a tím jinou evidencí odpadu. Odpady skupiny 020106 se požívají jako hnojivo nebo zpracovávají v zemědělských BPS. V průběhu sledovaných let má klesající trend.

Produkce KO na území ORP za období 2008-2012

V následující části o produkci odpadů, jejichž původcem je obec (hodnocení produkce KO a SKO, separovaných odpadů) se objevují data ze dvou databází. Hodnoty jsou vyjádřeny z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH) MŽP a z databáze společnosti EKO-KOM, a.s. Tyto databáze vznikají rozdílným způsobem sběru dat, jejich výpočtu a kontrolních mechanismů.

Do ISOH se informace sbírají komplexně, tedy za všechny odpady vyprodukované v území ČR, včetně způsobů nakládání s těmito odpady, jednou ročně, dle ohlašovací povinnosti stanovené zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění. Databáze tvořena prostřednictvím ohlášených údajů, ke kterým jsou vytvořeny dle dané metodiky dopočty odpadů těch subjektů, které nemají ohlašovací povinnost nebo ohlašovací povinnost nesplnily apod. Co se týče výpočtu produkce odpadů, data z ISOH jsou sečtena z produkce obcí (způsob nakládání A00 a AN60) a od všech občanů (způsob nakládání BN30, partner = občan obce), kteří odevzdali odpad v zařízení k tomu určeným (tedy ve sběrných dvorech, sběrných místech, výkupnách odpadů apod.). Dále jsou v produkci započítány odpady od subjektů, zapojených do systému sběru a nakládání s odpady obce (tzn. malých firem a živnostníků). Kontrolní mechanismy probíhají v několika stupních (kontroly vykazovaných množství předávaných odpadů, výkyvy v časové řadě apod.) nad veškerým objemem ohlášených dat (od všech ohlašovatelů) a v časové řadě.

Informace sdělované společnosti EKO-KOM, a.s. především za účelem řízení systému zpětného odběru obalů, včetně stanovení finančních odměn obcím, se sbírají čtvrtletně formou Výkazu o celkovém množství a druzích komunálního odpadu vytříděných, využitých a odstraněných obcí. Jedná se o veškeré odděleně sbírané využitelné komunální odpady, se kterými obec nakládá v rámci svého systému odpadového hospodářství (sběrná síť nádob, pytlový sběr, sběrné dvory, sběrná místa, výkupny, školní sběry, mobilní sběry apod.) Na rozdíl od databáze ISOH získává EKO-KOM, a.s. údaje od všech obcí v ČR jednotlivě (více než 97 % obcí ČR). Databáze EKO-KOM tedy nepracuje s dopočtenými údaji

jako ISOH, ale s absolutními údaji za všechny obce. Dalším podkladem pro hodnocení je Dotazník o nakládání s komunálním odpadem v obci, se zaměřením na tříděný sběr, který se sbírá jednou ročně. Kontrolní mechanismy poté v databázi probíhají nad sbíranými daty o produkci jednotlivých druhů vytříděných odpadů a nad vybranými daty, např. o směsném komunálním odpadu (tedy v užším výběru dat, než u MŽP) v časové řadě.

V rámci hodnocení produkce odpadů od obcí lze použít obě databáze, ty však vykazují některé odlišnosti kvůli výše zmíněným faktům. Odlišnost je dána zejména množstvím odpadů vykazovaných do ISOH při výkupu odpadů (zejména kovy, částečně papír). Je ale potřeba poznamenat, že výkup odpadů je v praxi velmi obtížně kontrolovatelný a obce nemohou žádným zásadním způsobem ovlivňovat nebo plánovat nakládání s odpady, které jsou předmětem komerčního prodeje.

Tab. 90: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce odpadů	196 874,00	179 466,40	209721,53	233645,68	291 807,29
Celková produkce KO	42971,67	34693,39	39004,26	47334,76	40065,93
Celková produkce SKO	29 297,09	22 518,22	26 692,11	24 490,75	24 733,94

Zdroj: http://isoh.cenia.cz/groupisoh/

Celková produkce odpadů na území ORP se od roku 2009, kdy v důsledku krize prudce klesly, intenzivně zvyšuje. Růst je způsoben především nárůstem produkce stavebního a demoličního odpadu (kód 17).

Celková produkce KO je za sledované období na mírně nižší úrovni, poklesla o 2 905,7 tun, což 6,7 %. Opět je patrný pokles v roce 2009 a postupný nárůst. Pozitivní je zjištění, že hodnota roku 2012 je nižší než v roce 2008. Produkce směsného komunálního odpadu poklesla od roku 2008 o 1 863,15 t, což 6,341 %.

Tab. 91a: Celková produkce komunálního odpadu na obyvatele v roce 2012 v kg

	ORP Prostějov	Olomoucký kraj	ČR
Všechny odpady	2962,4	2904	2857
Komunální odpady	406	463	494

Zdroj: Produkce odpadů v krajích České republiky, 2003 – 2012 PDF, http://www1.cenia.cz/

Celková produkce SKO je za sledované období mírně klesá, významnější pokles byl zaznamenán opět v roce 2009. V roce 2012 tvořil směsný komunální odpad 62 % z komunálního odpadu a jeho produkce ve sledovaném období mírně klesala.

Produkce odpadu vzhledem k cíli POH:

Výrazné výkyvy v produkci odpadů ukazují na úzkou vazbu produkce odpadu a jeho závislost na ekonomickém růstu a činnosti podniků v regionu. Celková produkce odpadů výrazně roste a tento trend odpovídá stavební a průmyslové činnosti v regionu, nenaplňuje však cíle POH. Produkce KO má kolísavý charakter s náznakem klesající produkce. Má tedy snižující trend. Trend nenaznačuje plnění cíle POH v rozsahu, jaký bychom si přáli. Pozitivní je, že klesá produkce směsného komunálního odpadu, tedy odpadu, který mohou obce ovlivnit.

Tab. 91b: Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012	Celková produkce KO (20+1501) [t]	Měrná produkce KO [kg/obyv.]	Celková produkce SKO (200301) [t]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]
Zdroj dat	ČSÚ	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	EKO-KOM, a.s.
ORP Prostějov	98 297	32 585,86	331,50	20 463,20	208,18	195,09
% vyprodukovaných odpadů v obcích		81,33		82,73		
Olomoucký kraj	637 609	236 785,47	371,36	140 717,76	220,70	229,34
ČR	10 516 125	3 886 782,29	369,60	2 211 052,64	210,25	

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA), EKO-KOM, a.s.

V tabulce 90b. je zobrazena produkce komunálních odpadů (KO) za rok 2012, vyprodukovaných v obci (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce KO od obcí tvoří 81,33 % celkové produkce KO v území ORP. Produkce SKO z obcí tvoří 82,73 % z celkové produkce SKO vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že 18,67 % z celkové produkce KO bylo vyprodukováno právnickými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce, tyto odpady se tedy zařazují do odpadu podobného komunálnímu.
Vyhodnotíme-li data z ISOH, měrná produkce KO od obcí v ORP je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší o 39,86 kg. Měrná produkce SKO je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší o 12,52 kg. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 38,1 kg nižší hodnoty měrné produkce KO a o 2,7 kg nižší hodnoty měrné produkce SKO, které byly vyprodukovány v obcích. Pokud porovnáme hodnoty z databáze ISOH a hodnoty vykazované společností EKO-KOM, a.s., ty se liší z důvodu jiného způsobu sběru a výpočtu dat, jak je popsáno výše. Odlišnost je dána zejména tím, že v hodnotách z ISOH jsou započítáni producenti odpadů (malé firmy a živnostníci), kteří jsou zapojeni do systému sběru a nakládání s odpady v obci.

Pět druhů komunálních odpadů s největším množstevním zastoupením na území podle r. 2012:

Celková produkce komunálního odpadu v roce 2012 v ORP je ve srovnání s rokem 2008 mírně nižší.

Kód odpadu 200301 - v roce 2012 tvořil směsný komunální odpad 62 % z produkce komunálního odpadu a jeho produkce ve sledovaném období mírně klesala. Původci tohoto odpadu jsou z největší části domácnosti.

Kód 200307 objemný odpad tvořil v roce 2012 10,7 % z KO. Původci tohoto odpadu jsou z velké části domácnosti, ale také firmy. V průběhu sledovaných let je patrný pravidelný nárůst jeho produkce z 3336 t na 4275 t, tedy o 28 % ve srovnání s rokem 2008. Zde může být důvodem jak dobrá separace odpadů, tak výroba nekvalitního nábytku, jehož životnost je čím dál kratší. Při letmém zamyšlení se může zdát, že objemný odpad nemůže být biologicky rozložitelný. Přesto některé jeho části, např. potahové látky podléhají biologickému rozkladu na skládkách a metodika stanoví podíl rozložitelných látek na 30 % jeho množství. Objemný odpad je z obcí odvážen mobilními sběry nebo může být odevzdán do sběrných dvorů.

200101 papír, lepenka - je patrný trend stabilního růstu. Oproti roku 2008 se vytřídí téměř o třetinu více papíru, což svědčí o fungujícím systému třídění odpadů.

Kód 150101 Papírové a lepenkové obaly - je patrný trend stabilního růstu, který svědčí o správné separaci lidmi i firmami.

Kód 200201 Biologicky rozložitelný odpad - produkce roste nerovnoměrně, přesto intenzivně roste z 634 t odvezeného bioodpadu na 1534 t v roce 2012. Jedná se o odpady z veřejné zeleně, úpravy parku, zahrad apod. Za jeho zvýšenou produkci může lepší péče obcí o veřejná prostranství a změna legislativy o bioodpadech. V současnosti mají obce zákonnou povinnost zajistit třídění bioodpadu na svém území. V současnosti mají obce zákonnou povinnost zajistit třídění bioodpadu na svém území. Výhodnější a většinou i levnější je předcházet vzniku bioodpadů tím, že jej budeme kompostovat přímo v místě vzniku, tedy v obcích. Ne každá obec může zbudovat kompostárnu, lze však zapůjčit lidem kompostéry a zvolit taková opatření, aby se tráva a jiné složky bioodpadu nevyvážely a neevidovaly jako odpad. Jejich využití v kompostárnách je vhodné využití, ale nese s sebou také náklady.

Separovaný sběr odpadů

Tab. 92a: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	3 524,46	3 855,49	4 009,15	4 139,94	4 922,90
Sklo	150107, 200102	1 011,08	815,55	983,84	1 031,47	998,85
Plast	150102, 200139	1 094,00	1 207,98	1 356,56	1 508,99	1741,47
Nápojové kartony	150105	5,65	7,51	10,57	9,47	13,47
Celkem separovaný sběr		5 635,19	5 886,53	6 360,12	6 689,86	7 675,54
Papír kg/obyv.	150101, 200101	35,73	39,00	40,49	42,07	50,03
Sklo kg/obyv.	150107, 200102	10,25	8,25	9,94	10,48	10,15
Plast kg/obyv.	150102, 200139	11,11	12,24	13,76	15,34	17,70
Nápojové kartony kg/obyv.	150105	0,06	0,08	0,11	0,10	0,14
Celkem separovaný sběr		57,15	59,56	64,29	67,99	78,02

Zdroj: http://isoh.cenia.cz/groupisoh/

Pokud porovnáme množství separovaného odpadu od všech producentů (tedy i od firem) na jednoho obyvatele, je separovaný sběr odpadů na území ORP Prostějov dobře zavedený a má rostoucí tendenci. Zatímco v roce 2008 se na jednoho obyvatele vytřídilo 57 kg odpadů, pak v roce 2012 již 78 kg. Množství vytříděného papíru, plastů a nápojových kartonů v průběhu sledovaných let stabilně roste. Pokles separace skla je způsoben postupným omezováním používání skleněných obalů. V roce 2012 je při produkci KO 40 065,93 t podíl separovaného odpadu 19,16 %. V regionu se navíc třídí i textil, použité baterie, zeleň (bioodpady) a železo.
Největší meziroční nárůst byl zaznamenán u separace nápojových kartonů. Následuje separace papíru a plastu. K nárůstu separace nápojových kartonů vede i fakt, že část obcí provádí jejich pytlový sběr. Skutečné množství však bude větší, protože se již mohou odkládat do nádob pro plasty.
Cíl POH vážící se k danému tématu - zvýšit využívání odpadů s upřednostněním recyklace na 55 % všech vznikajících odpadů do roku 2012 a zvýšit materiálové využití komunálních odpadů na 50 % do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000. Z nárůstu množství separace vyplývá pozitivní trend.

Tab. č.92b: Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytříděných odpadů), rok 2012

Územní jednotka	ORP Prostějov	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce za ORP [t]	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	% z celkové produkce všech původců	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]	Měrná produkce za ČR [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)		2 317,65	23,58	47,08	23,04	29,56
Sklo	(150107, 200102)		920,70	9,37	92,18	10,46	10,96
Plast	(150102, 200139)		1 110,27	11,3	63,75	10,12	10,01
Nápojové kartony	(150105)		13,47	0,14	100,0	0,40	0,28
Kovy	(200140, 150104)	98 297	1 667,03	16,96		42,55	40,61

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA), Benchmark – Kraj Olomoucký 2012

V tabulce 92b. je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, vyprodukovaného v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Údaje pochází z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH). Produkce papíru od obcí tvoří 47,08 %, produkce skla tvoří 92,18 %, produkce plastů tvoří 63,75 % a produkce nápojových kartonů tvoří 100 %, z celkové produkce těchto odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že většinu vytříděných odpadů vyprodukovaných na území ORP tvoří odpady z obcí (56,82 %).
Měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty za ORP vzhledem

k průměrným hodnotám za ČR nižší u papíru, skla, nápojových kartonů, kovů a vyšší u plastů. Průměrné hodnoty vytříděných odpadů v ČR jsou u papíru 29,56, skla 10,96, plastů 10,01 nápojových kartonů 0,28 a kovů 42,55 kg/obyv. Třídění v ORP je v součtu komodit papír, plast, sklo a nápojové kartony 44,39 kg/obyv., je tedy ve srovnání s krajskými hodnotami na srovnatelné úrovni, ale nižší než separace v ČR (50,81 kg/obyv.). Zahrneme-li do výpočtu i kovy, separace v rámci ORP (61,35 kg/obyv.) zaostává jak za krajem (86,57 kg/obyv.), tak za hodnotami ČR (91,42 kg/obyv.).

Tab. č. 92c: Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012

Územní jednotka	ORP Prostějov	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]	Měrná produkce za ČR [kg/obyv.]
Papír	**(150101, 200101)**	98 297	16,85	19,63	18,08
Plast	**(150102, 200139)**		10,96	10,23	9,72
Sklo	**(150107, 200102)**		9,31	10,77	10,97
Nápojové kartony	**(150105)**		0,21	0,44	0,32
Kovy	**(200140, 150104)**		31,62	33,83	19,98
Celkem			68,95	74,89	59,07

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

V tabulce 92c. je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, jehož producentem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů) podle databáze EKO-KOM, a.s., která popisuje výsledky tříděného sběru organizovaného obcí. Při porovnání údajů z databáze ISOH a EKO-KOM, a.s. se některé hodnoty liší. Důvod spočívá v různých metodách výpočtu jednotlivých měrných produkcí, kdy je v produkci odpadů z ISOH počítáno s veškerými vytříděnými odpady na území ORP včetně těch, které byly odevzdány občany obce mimo systém sběru odpadů obce (jedná se především o výkupny, které nejsou zapojeny do systému sběru odpadů obce). V hodnotách ze zdroje EKO-KOM, a.s. jsou započítány jen ty odpady, které byly vytříděny v rámci systému sběru odpadů organizovaných obcí. Největší rozdíly vykazují komodity papír a kovy, jak je vidět z porovnání s tabulkou výše, což de facto potvrzuje hypotézu o rozdílu hodnot způsobeného produkcí odpadů od občanů z výkupen, které nefungují v rámci systému obce.

Porovnáním hodnot z databáze EKO-KOM, a.s. lze zjistit, že měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty měrné produkce tříděných odpadů vzhledem k průměrným hodnotám za celou ČR nižší u papíru, skla, nápojových kartonů a vyšší u skla, kovů. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vytříděných odpadů v ČR jsou u papíru 18,08, skla 10,97, plastů 9,72, nápojových kartonů 0,32 a kovů 19,98 kg/obyv. Třídění v ORP (součet za všechny komodity je 68,91 kg/obyv.) je tedy ve srovnání s krajskými hodnotami (74,89 kg./ obyv.) na horší a celorepublikovými průměry (59,07 kg/obyv.) na dobré úrovni, což potvrzuje i předcházející tabulka.

Tab. č. 92d: Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v Olomouckém kraji, rok 2013

Popisky řádků	Papír [kg/obyv.]	Plast [kg/obyv.]	Sklo [kg/obyv.]	Nápojový karton [kg/obyv.]	Kov [kg/obyv.]	Celkový součet [kg/obyv.]
Olomoucký kraj	**19,14**	**10,35**	**10,52**	**0,43**	**28,07**	**68,51**
(0 až 500 obyv. včetně)	5,62	10,50	11,74	0,38	2,56	30,80
(501 až 1000 obyv. včetně)	7,94	10,82	10,84	0,38	2,72	32,71
(1001 až 4000 obyv. včetně)	12,36	11,80	10,82	0,44	18,74	54,17
(4001 až 10000 obyv. včetně)	21,12	9,98	8,91	0,24	49,18	89,44
(10001 až 20000 obyv. včetně)	22,23	9,39	10,36	0,30	49,97	92,25
(20001 až 50000 obyv. včetně)	25,14	8,07	9,45	0,33	33,69	76,68
(50001 až 100000 obyv. včetně)	36,32	10,66	11,18	0,79	44,75	103,70
Celkový součet - ČR	**18,2**	**10,1**	**11,1**	**0,3**	**17,6**	**57,3**

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

Z hlediska velikostních skupin obcí v Olomouckém kraji produkují nejméně tříděného odpadu občané v obcích od 0 do 500 obyvatel (v ORP jich máme 29 ze 76 obcí). Nejvíce odpadu vytřídí občané v obcích od 50 001 do 100 000 obyvatel. Této velikostní skupině neodpovídá v ORP žádná obec. Největším sídlem je město Prostějov spadající do velikostní kategorie 20 000 - 50 000 obyvatel . Co se týče hustoty sběrné sítě, má v ORP hodnotu 175 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo (obsahuje kontejner na papír, plast a sklo). Sběrná síť je v porovnání s průměrnou hodnotou v kraji méně hustá, přičemž hustota sběrné sítě v kraji je 144 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo a průměrná hodnota za ČR je 148 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo. V porovnání podobných ORP dle počtu obyvatel v kraji (ORP Přerov) vykazuje ORP Prostějov obdobnou hodnotu a ve srovnání s ORP Šumperk nižší hustotu sběrné sítě (tzn. jeden kontejner na více obyvatel v ORP Prostějov oproti ORP Šumperk). Lze tedy říci, že hustota sběrné sítě v ORP je podprůměrná.

Tab. 92e: Separace odpadů v roce 2012 a 2013

Rok 2012	ČR průměrné hodnoty				Olomoucký kraj			
	papír	plast	sklo	celkem	papír	plast	sklo	celkem
kg	12,3	9,3	10,6	31,8	13,3	9,6	10,2	31,9
Kč/obyvatele	52,7	71,9	21,1	148,8	33	47,8	16,5	98,3
Kč/t	4296,8	7764,4	1986,6	4678,6	2486	4970	1615	3079
Rok 2013	ČR průměrné hodnoty				Olomoucký kraj			
	papír	plast	sklo	celkem	papír	plast	sklo	celkem
kg	12	9,3	10,6	32,5	11	9,4	10	31,8
Kč/obyvatele	53	70,5	21,6	149,3	38,6	51,3	19,3	106,8
Kč/t	4405	7611,4	2034,9	4589,7	3511	5481	1928	3359

Zdroj: IURMO „Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR“

Z výše uvedené tabulky 92e vyplývá fakt, že obyvatelé Olomouckého kraje separovali v roce 2013 v součtu sledovaných komodit menší hmotnost odpadů než je průměrná hodnota v ČR 32,5 kg/obyv. Náklady na separaci jsou na obyvatele výrazně nižší.

Tab. 92f: Produkce tříděného odpadu a jiných složek komunálního odpadu v ORP Prostějov v roce 2013 dle vlastního zjištění z dat poskytnutých ORP Prostějov

	t ORP	kg/ obyv.	kg/obyv. p	%
Papír 150101, 200101	923,29	9,39	9,52	2,71%
Plast 150102, 170203, 200139	1057,30	10,76	10,91	3,11%
Sklo 150107, 200102	966,33	9,83	9,97	2,84%
Nápojové kartony 150105	18,23	0,19	0,19	0,05%
Kovy a železo 200140, 170405	93,45	0,95	0,96	0,27%
Součet za tříděné složky	**3058,58**	**31,12**	**31,55**	**8,99%**
BRO ze zeleně a zahrad 200201	1728,24	17,58	17,83	5,08%
Dřevo 200138	237,60	2,42	2,45	0,70%
Textil 200111, 200110	153,71	1,56	1,59	0,45%
Elektroodpady 200121,200135, 200136	6,66	0,07	0,07	0,02%
SKO 200301	20351,90	207,04	209,92	59,81%
Hlína, smetky, netříděný stavební, beton, cihly, tašky 170504,170904, 200303, 170101, 170102, 170107	4416,47	44,93	45,55	12,98%
Objemný odpad 200307	3534,17	35,95	36,45	10,39%
Ostatní odpady	540,86	5,50	5,58	1,59%
Odpady celkem	34028,19	346,18	350,99	100,00%

Zdroj: informace z odboru životního prostředí ORP Prostějov, počty obyvatel ČSÚ

Tab. 93: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

Tabulka byla sestavena na základě identifikovaných pěti množstevně nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
020204	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	67,90	82,48	733,65	2271,50	2008,00
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	1699,24	1506,36	1613,60	1535,98	1658,39
190809	Směs tuků a olejů z odlučovačů tuků obsahujících pouze jedlé oleje a jedlé tuky	98,61	396,73	989,45	1551,85	1558,15
200201	Biologicky rozložitelný odpad	634,48	1240,40	1250,95	1189,23	1534,06
020601	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	20,83	25,19	25,39	18,47	876,53

Zdroj: http://isoh.cenia.cz/groupisoh/

Pět množstevně nejvíce zastoupených druhů BRO na území ORP podle roku 2012:

020204 Kaly z čištění odpadních vod (ze skupiny 0202 Odpady z výroby a zpracování masa, ryb a jiných potravin živočišného původu) - kaly z těchto provozů mají intenzivně rostoucí množství. Největším producentem masných výrobků v regionu je firma Makovec a.s. s provozem jatek v Kostelci na Hané a s provozem na výrobu uzenin v Smržicích. Další provozy mají Rols Lešany jatka a řeznictví, řeznictví Kouřil v Bedihošti, Josef Filák výroba uzenin a masných výrobků Prostějov. Zemědělské družstvo Vícov prodává vepřové půlky. Kaly těchto provozů mají rostoucí množství.

190805 Kaly z čištění komunálních odpadních vod pro spotřebu lidí a průmyslu. Největším producentem je ČOV Kralickém Háji, která čistí vody pro celý Prostějov.

190809 Směs tuků a olejů z odlučovačů tuků obsahujících pouze jedlé tuky a oleje- produkce výrazně narůstá, jedná se o odpady z restaurací ze smažených jídel a vývařoven.

200201 biologicky rozložitelný odpad má rostoucí trend produkce, jedná se o odpady ze zahrad a parků (včetně hřbitovního odpadu). Právě biologicky rozložitelný odpad z údržby veřejných prostranství zaznamenal růst produkce a to z důvodu lepší péče obcí o svá veřejná prostranství, tak z důvodu lepšího třídění na základě zpřísnění legislativy. Také umístění kontejnerů na bioodpady v některých obcích regionu zapříčinilo nárůst produkce (Klenovice na Hané, Hrubčice apod.). Dříve se větve ze zeleně pálily na hromadách.

020601 jsou suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování 02 06 Odpady z pekáren a výroby cukrovinek. Významní producenti odpadu v území Koutný spol. s r.o., Profrost Prostějov, Penam pekárna Prostějov, současně provozuje tři prodejny pečiva v Prostějově a Karlova pekárna s.r.o..

Tab. 94a: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce BRO	49 142,43	44 142,95	39 847,73	40 354,58	43 839,46
z toho celková produkce BRKO	36 172,19	30 285,64	34 662,41	32 755,05	34 268,94

Zdroj: http://isoh.cenia.cz/groupisoh/

Celková produkce biologicky rozložitelného odpadu v průběhu sledovaných let klesá. Produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu má kolísavý vývoj s trendem stagnace produkce mezi roky 2009 – 2012 viz. graf č. 9. Jedná se o přepočet z celkové produkce všech odpadů od všech původců, tedy i podniků. Měrná produkce BRO na obyvatele se v území snižuje - mezi r. 2008-2012 poklesla cca o 53 t, ale měrná produkce BRKO na obyvatele klesla jen mírně 18 t a v roce 2012 byla 348,26 kg. V rámci BRKO se zvyšuje podíl separovaných odpadů 200101 papír, 200201 biologicky rozložitelná a 200307 objemný odpad v součtu těchto tří komodit o 2884 t ve sledovaném období, naopak SKO významně klesá (o 4563 t), takže celková produkce BRKO mírně klesá, jak je patrné v příloze 2.

V roce 2012 bylo v rámci ORP nakládáno s 74 495 t BRO celkem (součet hodnot z přílohy 10.). Produkce BRO činila 43.839 t viz. tab. 98. Z toho plyne, že se do ORP Prostějov biologicky rozložitelný odpad dováží z okolních lokalit. Jako koncová zařízení pro zpracování slouží kompostárna společnosti SITA CZ a.s. a SPRESO s.r.o. a další uvedené v tab. č. 8. Množství materiálově využitého BRO sice klesá, zato energetické využití intenzivně narůstá. V součtu celkového využití má BRO vzrůstající tendenci v souladu s cíli POH. Pozitivní je i výrazný pokles skládkování BRO.
BRKO - v součtu využití a skládkování je významný trend poklesu nakládání s BRO v regionu ORP Prostějov z 47.612 t na 22.170 t mezi roky 2008 -2012 (součty hodnot v příloze č. 10.). Z toho je patrné, že svozové společnosti BRKO odvážejí na využití a skládkování mimo území ORP.

V tabulce č. 94a (Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012) jsou do produkce BRKO zahrnuty takové druhy komunálních odpadů, které jsou biologicky rozložitelné nebo v sobě zahrnují určitý podíl biologicky rozložitelné složky. Jedná se katalogová čísla 200101, 200108, 200110, 200111, 200125, 200138, 200201, 200301, 200302, 200307. Tato skupina BRKO je ve výpočtech zahrnuta jako součást BRO (tedy druhy odpadů zahrnuté jako komunální biologicky rozložitelné odpady příp. odpady v sobě zahrnující určitý podíl biologicky rozložitelné složky a dále katalogová čísla BRO z jiných skupin katalogu odpadů (např. zemědělství, potravinářství apod.). Tato tabulka zobrazuje souhrnnou produkci BRKO, bez ohledu na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu. Přepočet na obsah biologicky rozložitelné složky odpadu byl proveden podle Zpracování metodiky matematického vyjádření soustavy indikátorů OH a je uveden v Příloze č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně. Data v této tabulce č. 94 primárně vystihují, jaký podíl zaujímají z celkové produkce BRO odpady komunální (tzv. BRKO). Zavedené systémy sběru BRKO v obcích, kde se produkce odpadů dostává do evidence (tj. vyjma domácího kompostování a komunitního kompostování v obcích), se pak odrážejí jako evidovaná produkce pod katalogovým číslem 200201 - biologicky rozložitelný odpad (viz Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně). V sou-

vislosti s cíli POH ČR (Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995) je žádoucí zvyšování využití BRKO, čímž se sníží podíl BRKO ukládaného na skládky. Zvýšením produkce BRKO (zejména 200201) dojde k lepšímu třídění a jednoduššímu materiálovému využití těchto odpadů. Interpretace dat se odvíjí rovněž od zavedených systémů domácího a komunitního kompostování, kdy nárůst odpadu 200201 nemusí být patrný.

Tab. č. 94b: Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce BRKO (vybrané kódy sk. 20) [t]	Měrná produkce BRKO [kg/obyv.]	Celková produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [t]	Měrná produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [kg/obyv.]
ORP Prostějov	98 297	28 015,03	285,00	1 201,27	12,22
Olomoucký kraj	637 609	184 305,18	289,06	13 135,51	20,60
ČR	10 516 125	3 030 194,74	288,15	205 388,46	19,53

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce 94b je zobrazena celková a měrná produkce biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) a odpadu katalogového čísla 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, za rok 2012. Produkce BRKO od obcí tvoří 81,75 % celkové produkce BRKO v území ORP vyprodukovaných všemi původci. Z těchto hodnot je patrné, že 18,25 % z celkové produkce BRKO bylo vyprodukováno právnickými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce.

Měrná produkce BRKO, vyprodukovaného obcemi, je v porovnání s krajskou hodnotou mírně nižší. Co se týče měrné produkce odpadu 20 02 01, ta je v porovnání s krajskou hodnotou nižší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP Prostějov o 3,15 kg nižší hodnoty měrné produkce BRKO a o 7,31 kg nižší hodnoty měrné produkce odpadu 20 02 01, které byly vyprodukovány v obcích. Na měrné hodnoty BRKO a odpadu 20 02 01 má vliv zavedený systém kompostování v domácnostech, komunitního kompostování a systém třídění BRKO v domácnostech a na sběrných dvorech a sběrných místech. Systém domácího kompostování a komunitního kompostování snižuje měrnou produkci BRKO na obyvatele. Tento systém je zaveden například v obcích Krumsín, Vícov, Prostějovičky, Skalka, Kralice na Hané, Čelčice, Klenovice na Hané a komunitní kompostárna v Plumlově. Co se týče vlivu zavedeného systému třídění BRKO, ten zvyšuje měrnou produkci BRKO a obzvláště pak odpadu 20 02 01 na území ORP. Tento systém je zaveden například v obcích Hrubčice, Klenovice na Hané, Mostkovice, Čelčice. Oba systémy je vhodné kombinovat z toho důvodu, že ne všechen biologicky vytříděný odpad je vhodné využít v rámci domácího nebo komunitního kompostování.

D. Nakládání s odpady

Data v následujících tabulkách identifikují nakládání s odpady na území ORP Prostějov. Hodnoty odrážejí pouze množství odpadů, využitého či odstraněného na území ORP, a to v zařízeních k tomuto určených a situovaných pouze na území ORP Prostějov. Z dat proto nelze odvozovat komplexní nakládání s odpady z území ORP zvláště v situacích, kdy se odpad využívá nebo odstraňuje mimo území ORP, ve kterém byl vyprodukován. Toto platí pro všechny tabulky týkající se nakládání s odpady uvedené níže.

Tab. 95: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000 / Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Využití	Materiálové využití	123 039,83	191 221,33	178 703,68	188 576,42	177 391,64	170 761,89
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		43,30	97,25	99,71	90,04	76,02	58,58
	Energetické využití	9 733,10	4 662,38	4 148,41	27 511,28	30 584,86	32 687,27
	Celkem	135 174,86	195 883,71	182 852,09	216 087,70	207 976,50	203 449,16
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		47,57	99,62	102,03	103,17	89,12	69,79
Celková produkce odpadů		284 153,60	196 635,21	179 222,31	209 439,08	233 354,91	291 496,11
Odstranění	Skládkování	93 471,47	48 646,75	53 334,50	46 664,07	25 645,66	21 474,89
	Spalování	0,00		0,00	3 989,33	3 883,65	3 523,02
	Jiné uložení	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem	48 646,75		53 334,50	50 653,40	29 529,31	24 997,91

Zdroj: http://isoh.cenia.cz/groupisoh/

U nakládání s odpady na území ORP Prostějov ve sledovaném období lze pozorovat mírně se snižující podíl materiálového využití a výrazně rostoucí podíl energetického využití vyprodukovaných odpadů. Zatímco v roce 2008 činilo materiálové využití odpadů jen 43,3 %, v roce 2012 je to 58,58 %.

Zhoršení podílu materiálového využití z 102,3 % v roce 2009 na současných 58,58 % nás vede k závěru, že v roce 2009 byl do ORP Prostějov pravděpodobně odpad k materiálovému využití dovážen z okolních ORP, zatím co v roce 2012 je vyvážen. V porovnání s teoretickou datovou základnou (dále jen DZ) 2000 má v materiálovém a energetickém využití vzrůstající trend. Růst energetického využití souvisí s vybudováním bioplynových stanic v území ORP.

Vývoj trendu v porovnání s datovou základnou je v souladu s cílem POH (tj. zvýšit využívání odpadů s upřednostněním materiálového využití na 55 % všech vznikajících odpadů do roku 2012).

Odpady, se kterými se v ORP nejvíce nakládalo v roce 2012:
Největší zastoupení v materiálovém využití měly následující odpady skupiny 17, a to 47 436,8 t kód 170504 zemina a kamení a 17 936 t kód 170107 směsi nebo oddělené frakce betonu, cihel, tašek, s využitím na terénní úpravy. Nakládání s těmito odpady souvisí s výstavbou další části nákupního parku Prostějov a pokračující výstavbou v průmyslové zóně Prostějov. Za zmínku stojí i materiálové využití 8 001,2 t kódu 170405 železo a ocel (recyklace - znovu získání kovů). V ORP Prostějov se nacházejí řady firem zaměřených na recyklaci kovů viz tab. č. 74 a 76 a dále podniky zaměřené na kovovýrobu a slévárenství např. slévárna ANAH Prostějov, s.r.o., TAVRON, s.r.o.
Energeticky se nejvíce v roce 2012 využívalo v bioplynových stanicích (BSP) odpadu s kódem 020106 (zvířecí trus, moč, hnůj apod.) 18 721,12 t. Seznam BSP je uveden v tabulce č. 77.
V roce 2012 bylo skládkováním odstraněno 12050,29 t odpadu s kódem 200301 směsný komunální odpad. V Němčicích nad Hanou se nachází skládka odpadů firmy SITA CZ a.s.
Spalovány byly v roce 2012 nejvíce odpady spadajícído kódu 070107 halogenované destilační a reakční zbytky 518,08.t. V regionu se nachází zařízení na spalování těchto nebezpečných odpadů MEGAWARE-ekoterm, s.r.o.

Při odstraňování odpadu skládkováním zaznamenáváme výrazný snižující trend. U odstranění odpadu spalováním uvádí tabulka od roku 2010 mírně klesající hodnoty. Odpad je odstraňován ve spalovně společnosti MEGAWASTE EKOTERM v Prostějově.
Celková produkce odpadu na území ORP od roku 2008 roste. Největší producenti odpadu jsou působící firmy a podniky. Pozitivní je vzestupný trend separace komunálního odpadu. Vzhledem k tomu, že se v území nachází skládka odpadů, spalovna a kompostárny, je podstatná část odpadů využívána a odstraňována přímo v území. Další odpady jsou dle jednotlivých svozových společností ukládány či tříděny v jejich zařízeních a dále distribuovány do koncových zařízení. Odpad je také odvážen k energetickému využití do ZEVO SAKO Brno, tedy mimo území ORP Prostějov.

Významně kleslo množství odpadů uložených na skládky. Tento trend je zcela v souladu s cílem POH snížit hmotnostní podíl odpadů ukládaných na skládky o 20 % do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000 a s výhledem dalšího postupného snižování.

Tab. 96: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a plnění cíle POH ČR - oproti roku 2000 / Nakládání s odpady [t]		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012
KO	Využití	Materiálové využití	2 241,30	10 054,93	9 305,24	11 835,93	8 660,28	8 213,49
			Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓					
			7,98	23,41	26,83	30,36	18,30	20,52
		Energetické využití	60,16	711,36	692,18	0,00	16,08	757,86
		Celkem vybrané způsoby využití	2 153,23	10 766,29	9 997,42	11 835,93	8 676,36	8 971,35
			Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓					
			7,67	25,07	28,82	30,36	18,34	22,39
	Celková produkce KO		28077,67	42971,67	34693,39	39004,26	47334,76	40065,93
	Odstranění	Skládkování		43 051,83	49 404,30	43 505,57	22 451,42	18 519,31
		Spalování		0,00	0,00	569,91	435,49	487,67
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem		43 051,83	49 404,30	44 075,48	22 886,91	19 006,98
SKO	Využití	Materiálové využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití		2,19	13,70	0,00	0,00	0,00
		Celkem		2,19	13,70	0,00	0,00	0,00
	Odstranění	Skládkování		36 059,02	41 904,59	36 033,84	16 155,45	12 050,78
		Spalování		0,00	0,00	3,08	5,69	29,99
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem		36 059,02	41 904,59	36 036,92	16 161,13	12 080,77

Zdroj: http://isoh.cenia.cz/groupisoh/

Cílem POH je zvýšit materiálové využití komunálního odpadu (KO) na 50 % do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000. V roce 2000 bylo materiálové využití 7,67 % z KO, oproti tomu v roce 2010 činilo 30,36 %. Trend se snaží naplňovat cíl POH.

Materiálové využití KO - komunální odpady, které tvořily v roce 2012 největší část materiálového využití KO byly následující: 200201 biologicky rozložitelný odpad 3328,1 t – kompostování, 200306 odpad z čištění kanalizace 1450 t - kompostování, 200101 papír a lepenka 1173,4 t – prodej jako surovina. Koncová zaří zení a zařízení pro nakládání s BRO naleznete v tab. 76 a 77.

Energetické využití KO - v roce 2000 bylo energeticky využito 60,16 t odpadu a v roce 2012 bylo využito 757,86 t, z toho činil biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven752,9 t (kód 200108, BR1 využití k výrobě paliva nebo energie). Rostoucí trend energetického využití je pozitivní, protože již nedochází ke skládkování tohoto odpadu. Legislativa neumožňuje výše uvedený druh odpadu použít pro energetické účely v zemědělských BPS, z toho plyne, že jsou využívány ostatními zařízeními viz.

tab 77. Svozová společnost RESPONO a.s. a A.S.A. TS Prostějov vozí odpady do spalovny SAKO Brno, a.s., kde jsou využity k výrobě energie.

Odstranění skládkováním KO má intenzivně snižující charakter a je v souladu s cíli POH skládkovat co nejméně odpadů. V roce 2008 bylo odstraněno skládkováním 43051,83 t a v roce 2012 bylo odstraněno skládkováním 18519,31 t. Srovnáme-li produkci SKO (tab.90) s nakládáním v ORP (tab. 96), v roce 2012 bylo v ORP vyprodukováno 24 733,942 t SKO. Z hlediska nakládání nebylo SKO využito materálově ani energeticky, pouze došlo k jeho odstranění a to skládkováním (jen malá část spalováním). Lze říci, že zbylý SKO vyprodukovaný na území byl odvezen mimo ORP Prostějov. Jednotlivé svozové společnosti využívají vlastní skládky, z čehož plyne že SKO je z ORP vyvážen, ale i dovážen. Na území ORP se nachází skládka odpadu firmy SITA a.s. na katastrálním území obce Němčice nad Hanou. Obdobně je na tuto skládku ukládán odpad i z jiných ORP. Také je známa skutečnost, že firma A.S.A. TS Prostějov vozí SKO do zřízení ZEVO SAKO Brno za účelem energetického využití.

Odstranění spalováním KO má rostoucí tendenci, přesto je část odpadů například nebezpečné odpady, které se takto likvidovat musí. Jejich spálení je lepší variantou než uložení na skládky odpadu. V území ORP Prostějov se nachází spalovna společnosti MEGAVASTE EKOTERM, která se zabývá spalováním nebezpečných odpadů. V roce 2012 měl v tomto způsobu odstavení největší podíl odpad s kódem 200127 barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice obsahující nebezpečné látky 130,6 t.

Tab. 97: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	1463,06	1931,21	1853,71	1542,00	1459,86
		Energetické využití	54,31	68,32	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	122,83	414,49	424,41	264,12	226,85
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	543,56	507,44	524,12	501,09	461,79
		Energetické využití	0,95	0,78	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	7,54	2,27	7,76	20,15	33,44
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	506,23	448,17	548,66	595,66	584,84
		Energetické využití	40,90	48,07	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	648,51	516,91	509,35	474,98	549,88
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,78	0,88	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	30,20	0,32	2,45	1,66	9,38

Zdroj: http://isoh.cenia.cz/groupisoh/

Ve většině obcí jsou kontejnery na papír, sklo, plast, případně textil aj. Nápojové kartony bývají zpravidla tříděny s plastem, v některých obcích samostatně. Výjimečně v obcích nejsou kontejnery na papír, ale existuje pravidelný sběr papíru ve školách. Dominantním poskytovatelem služeb v oblasti svozu tříděného odpadu v území ORP Prostějov je Petr Bureš. Jedná se fyzickou osobu oprávněnou k podnikání v oblasti nakládání s odpady (IČ 45441812).
Jednotlivé svozové firmy odvážejí odpad k dotřídění do svých zařízení viz. tab. 75. V nich je separovaný odpad přetříděn a využitelné složky jsou dále prodány k materiálovému využití - recyklaci. Jeho nevyužitelné nebo znečištěné složky jsou odstraněny uložením na skládky.
Tabulka 97. ukazuje pouze separovaný odpad, se kterým bylo na území ORP nakládáno. Odpad překračuje hranice ORP, tj. jednotlivé svozové firmy separovaný odpad vyprodukovaný v ORP z části odvážejí do zařízení mimo ORP Prostějov a současně je z jiných území přivážen.

Papír - z tabulky vyplývá, že papír je stabilně využíván materiálově, je vykupován a obchoduje se s ním jako s druhotnou surovinou. V posledních třech letech nebyl energeticky využíván. Bohužel je zde vysoká hodnota odstranění.

Sklo – z tabulky vyplývá, že sklo je stabilně využíváno materiálově, jeho třídění klesá vlivem snížení používání skleněných obalů. Zbylá nevyužitelná část je odstraněna skládkováním. Zřejmě se jedná o sklo nevhodné pro recyklaci. Část obcí separuje sklo směsné a část třídí zvlášť bílé a barevné sklo, to se projeví i na platbách EKO-KOMU obcím za tuto komoditu.

Plast - množství vytříděných plastů pozvolna stoupá, naopak jejich odstranění klesá.

Nápojové kartony – v posledních třech letech dochází v ORP k jejich odstranění. V ORP se nenachází zařízení k jinému nakládání s tímto druhem odpadu. Odpad separovaný v tomto území je zřejmě odvážen k dotřídění zpracování do zařízení mimo ORP.

Cíle POH vážící se k danému tématu

Zvýšit využívání odpadů s upřednostněním recyklace na 55 % všech vznikajících odpadů do roku 2012 a zvýšit materiálové využití komunálních odpadů na 50% do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000. Když se bude třídit více odpadů, bude jednodušší jejich materiálové využití.

Tab. 98: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - oproti roku 1995 / Nakládání s BRO a BRKO [t]		Způsob nakládání			DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012
BRO	Využití	Materiálové využití				34.268,57	37 990,82	25 222,99	15 441,92	24 578,55
		Energetické využití				970,48	639,20	20 750,02	24 249,72	32 687,27
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)				43 082,59	48 587,12	42 710,40	21 933,64	16 989,65
		Spalování				0,00	0,00	208,91	213,30	239,78
		Jiné uložení				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
BRKO	Využití	Materiálové využití				6 796,22	7 153,65	8 558,49	5 859,82	4 881,42
		Energetické využití				29,06	76,14	0,00	16,08	757,86
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu			40 786,94	47 389,50	41 851,79	20 977,52	16 530,25
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biolog. rozložitelné složky v odpadu		16 734,3	32 751,92	38 053,77	33 606,99	16 844,95	13 273,79
			Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biolog. rozložitelné složky v odpadu)		Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg/obyv.] ↓					
					148,00	332,07	384,92	339,40	171,19	134,90
		Spalování				0,00	0,00	68,39	50,32	66,51
		Jiné uložení				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Počet obyvatel v území ORP						98 631	98 862	99 019	98 397	98 400

Zdroj: http://isoh.cenia.cz/groupisoh/

U biologicky rozložitelného odpadu je patrný vývoj postupného snižování materiálového využití, které je nahrazován využitím energetickým. Při součtu obou způsobů využití je patrný trend zvyšování využití biologicky rozložitelného odpadu.

Biologicky rozložitelný komunální odpad je sice v průběhu sledovaných let využíván méně, ale jeho energetické využití stoupá a podíl skládkování klesá. Jeho největší složkou je odpad ze zeleně a zahrad, končící v kompostárnách uvedených v tab. 77 a jiných zařízeních pro využití BRO.

E. Finanční analýza

Náklady na nakládání s komunálním odpadem v roce 2012

Průměrné náklady na sběr, svoz, odstranění směsného komunálního odpadu jsou dle dokumentu „Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR“ Institutu pro udržitelný rozvoj měst a obcí (IURSMO), o.p.s. v roce 2012 za ČR 2 548,5 Kč/t, což je 529,5 Kč na obyvatele při průměrné produkci 207,8 kg na obyvatele. Tato cena zahrnuje i poplatky za energetické využití v zařízeních pro energetické využití komunálních odpadů.

Údaje nákladů na nakládání s SKO za Olomoucký kraj jsou 2 138 Kč/t, což je 456,1 Kč na obyvatele při průměrné produkci SKO 213,3 kg na obyvatele ukazují, že se jedná o dobře nastavený systém cen.

Tab. 99a: Jednotkové náklady na nakládání s SKO celkem v Olomouckém kraji

Rok	Kč/t	Kč/ obyvatele	Kg/ obyvatele	Směrodatná odchylka Kč/t
2012	2138	456,1	213,3	691,2
2013	2231	466,0	208,9	969,0

Zdroj: http://www.institut-urmo.cz/images/Hodnoceni_nakladu_na_hospodaren_s_KO_2014_F2.pdf

V ORP Prostějov poskytlo informace o cenách SKO 35 obcí s rozpětím cen od 975 Kč/t do 2667 Kč/t SKO. Ceny jsou ovlivněny objemem sváženého odpadu, cenou za uložení na skládku, vzdáleností a dalšími vlivy. Některé obce hradí SKO paušálem za obyvatele. Jelikož nejsou data kompletní pro vyhodnocení finanční stránky budou použita data z materiálu IURSMO tab. 99a. Z tabulky vyplývá meziroční nárůst cen za jednu tunu SKO o 93 Kč/t, což je 4,3%.

Ceny za služby svozových firem jsou:

1. ceny za t svezeného SKO,
2. paušální sazba za občana (např. Hrubčice),
3. za nádobu (Zdětín)

Výši nákladů na svoz SKO ovlivňuje četnost svozu, která je v Plumlově a v Prostějově 1- 2x týdně. V ostatních obcích je svoz převážně 1 x za 14 dní. Vliv na ceny má i vzdálenost k zařízení pro nakládání s odpady a snaha starostů dosáhnout soutěžením snížení dodavatelských cen. Z osobních rozhovorů vyplývá názor některých starostů, že smluvní stanovení ceny sjednané s firmou za vyvezenou nádobu nebo za občana jsou pro ně snadněji kontrolovatelné než za t vyvezeného odpadu. Důvodem je problém se stanovením váhy svezeného KO. U sběru tříděného odpadu je nejčastěji určována cena za nádobu a cena za tunu. Další rozdíly v cenách jsou na základě smluvních vztahů obcí s firmami a nebudeme je více komentovat.

V budoucnosti očekáváme růst cen za služby svozových firem v návaznosti na růst cen energií, pohonných hmot, ceny lidské práce a změnách systému nařízených novou legislativou.

Tab. 99b: Poplatky v obcích

	Počet obcí	
Do 400 Kč	9	
400 – 500 Kč včetně	34	
Nad 500 Kč	3	Prostějov, Plumlov, Ivaň,
Počet obcí, které zaslaly údaje	46 ze 76	

Zdroj: vlastní šetření - informace od starostů

Údaje o poplatcích za svoz a nakládání s odpady byly poskytnuty od 58 % obcí. Poplatky vybírané od občanů se pohybují od 200 do 600 Kč na obyvatele. Tuto hodnotu poplatku je nutné doplnit o částku, kterou některé obce na svoz a nakládání s odpady doplácí. Doplatek na nakládání s odpady v obcích je od 0 do 200 Kč, přičemž výjimku tvoří obec Protivanov, která občanům stanovila poplatek 280 Kč a stejnou částku doplácí ze svého rozpočtu.

Tab. 99c: Orientační ceny vytříděných komunálních odpadů za t

	2012	2013
Papír	300 - 1000	300 - 1000
Plast	100 - 550	200 - 650
Sklo	-500 - 500	-500 - 500

Zdroj: IURMO „Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR“

Ceny za svoz separovaného odpadu v položce plasty zaznamenaly meziroční nárůst.

Obce, které provozují systém tříděného odpadu jsou zapojeny do systému společnosti EKO-KOM, a.s. a to na základě smlouvy o zajištění zpětného odběru a využití odpadů z obalů, s cílem zajistit co nejvyšší využití odpadů z obalů jako druhotné suroviny. Na základě smlouvy mají obce nárok na odměnu za zajištění zpětného odběru, která je tvořena několika složkami. Výsledná odměna je pak součtem těchto složek:

a) odměnu za zajišťování míst zpětného odběru,

b) odměnu za zajišťování obsluhy míst zpětného odběru,

c) odměnu za zajištění využití odpadů z obalů (dále jen „odměna za zajištění využití“), pokud tato složka odměny není stanovena jako nulová,

d) odměnu za zajištění energetického využití odpadů z obalů (dále jen „odměna za zajištění energetického využití“), pokud tato složka odměny není stanovena jako nulová.

Odměna a), b), c) nebo d) může být navýšena o bonusovou složku, pokud obec splní podmínky pro vznik nároku na bonusovou složku odměny. Bonus je vypočten za zajištění odděleného sběru kovových odpadů (včetně obalové složky) ve sběrném dvoře, sběrném místě, mobilním sběrem organizovaným v rámci systému obce. Zdroj: www.ekokom.cz

Tab. 99d: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP

Paragraf	Název	Náklady v tis. Kč/rok		
		2010	2011	2012
3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	1719,93	1729,78	1603,81
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	70029,42	69083,11	70601,64
3723	Sběr a svoz ostatních odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních)	1274,69	1922,49	2009,62
3724	Využívání a zneškodňování nebezpečných odpadů	7,5	0	5,21
3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	222,83	180,89	242,57
3726	Využívání a zneškodňování ostatních odpadů	0	0,2	33,55
3727	Prevence vzniku odpadů	0	0	0
3728	Monitoring nakládání s odpady	15,02	20,45	0
3729	Ostatní nakládání s odpady	261,31	30,33	28,8
Celkové náklady		73530,7	72967,25	74525,2
Obyvatel		99 019	98 397	98 400
Náklady na obyvatele Kč/obyv.		742,59	739,19	757,37

Zdroj: Ministerstvo financí

Z tabulky vyplývá zjevný pokles nákladů na sběr a svoz nebezpečných odpadů, který souvisí s jejich nižší produkcí v roce 2012 oproti předcházejícím letům. Pokud si porovnáme mírně klesající produkci směsných komunálních odpadů ve sledovaných letech, pak nám vyjde nárůst nákladů za nakládání s SKO. Celkové náklady ve sledovaných letech kolísají v rozsahu cca dvou procent. V roce 2012 mírně rostou. Poplatky za nakládání s komunálním odpadem placené svozovým společnostem stoupají. Složitost nastavení cen a různorodost v rámci obcí ORP Prostějov je popsána v kapitole 5.1.2. Z dostupných informací víme, že některé obce platí SKO paušálním poplatkem za jednoho obyvatele a nebo mají nastaven limit celkové ceny za odvezený předem určený limit SKO, a pokud jej překročí, dojde k úpravě smluv. Z toho plyne, že náklady na sběr a svoz nejsou vždy úzce svázány s hmotností svezeného odpadu. Odráží se v nich růst cen energií, pohonných hmot a lidské práce, polatků za skládkování a dalších nákladů. Nedá se očekávat, že za 5 let budou ceny za nakládání se směsným komunálním odpadem stejné jako letos. Proto je důležité se třídění odpadů věnovat na úrovni obcí a již nyní se snažit vybudovat zařízení, nakoupit techniku za přispění dotací. Využívat levnou pracovní sílu z regionu – VPP a další úsporná řešení. Řešením je také využití dostupných technologií svozových firem působících v regionu a nastavení optimálního systému odpadového hospodářství ve spolupráci s nimi.

5.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Analýza slouží k definování jednotlivých cílových skupin (dotčených či zainteresovaných), zjištění jejich předpokládaných očekávání a k definování rizik spojených s těmito skupinami a s jejich očekáváním. Dále pak slouží k nalezení vhodného způsobu komunikace a nalezení případných opatření k minimalizaci rizik při zapojení těchto cílových skupin.

1. Dotčená skupina občané, chataři, drobní podnikatelé a další subjekty zapojené do svozu KO v obcích

Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Nádoby na tříděný odpad budou blízko obydlí nebo u často navštěvovaných míst - obchody apod., v dostatečném počtu hnízd a se základním sortimentem - papír, plast, sklo, bioodpad, nápojové kartony, textil, často kontrolované a v čas vyvážené, aby se odpady nekupily vedle nich.	Občané nejsou disciplinovaní, neudržují pořádek v okolí nádob. Nedostatečně třídí biodpad a jiné komodity, které zůstávají součástí SKO, vhazují do SKO nebezpečné odpady	informace o svozu poskytnuté obcemi ve zpravodaji, na obecních webových stránkách, rozhlasem, SMS, na jednání zastupitelstev	Motivace - poděkování uvědomělým občanům za zodpovědné třídění ve zpravodaji spolu s informováním, jak obec využila prostředky ze zpětných plateb za tříděný odpad
Nízké poplatky.	Neplatí za svoz SKO – malé %	letáky o třídění	Osvěta v oblasti třídění
Pořádek v okolí sběrných nádob a odpadkových košů. Sběrný dvůr, nebo sběrné místo, kam budou moci odložit objemný, nebezpečný, stavební, kovový, elektroodpad a pod., nebo mobilní svoz v určených termínech - alespoň 2 x ročně.	Protestují proti novým zařízením	Informační cedule zákaz skládek, místní vyhlášky	Poskytnutí kompostérů občanům a tím předcházení vzniku bioodpadů
Nabídka třídění dalších komodit tak, aby to pro občany bylo jednoduché (použitý olej z kuchyní)	Nadměrné používání obalů viz. PET minerálky, svačiny		Zapojení neziskových organizací a programů na třídění odpadů do výchovy dětí ve školách
Dostatečný počet odpadkových košů na veřejných prostranstvích - náves, zastávka, hřiště...	Spalování odpadů v domácích topeništích		
Čistá příroda a životní prostředí	Černé skládky		Informování úřadů o vzniku nových rizik

2. Dotčená skupina firmy jako producenti odpadů

Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Nízké náklady na nakládání s odpady	černé skládky	Komunikace viz výše + osobní komunikace s obcí a se svozovou firmou	Smlouvy s drobnými živnostníky o možnosti uložit odpady do nádob v rámci systému SKO a tříděného odpadu za poplatek.
Využití odpadů v rámci firem (truhlář - lis na brikety z pilin a pod s využitím pro vlastní topení)	nekontrolované úniky škodlivin	kontroly ze strany obce zda firmy mohou doložit způsob nakládání s odpady	obec může kontrolovat na základě výkonu státní správy, zda má firma smluvně zajištěno nakládání s odpady a uložit opatření
Podniky vyžadují kompletní služby od svozových firem, aby všechny odpady z výroby nebo alespoň většinu mohli řešit s jednou společností a nemuseli oslovovat mnoho firem	vypouštění nepředčištěných vod do obecní kanalizace		
Pronájem nebo koupě nádob od svozových firem, aby navazovali na technologii svozu	nedodržování zákona a vhazování odpadů do kontejnerů pro občany		
Poradenství v oblasti nastavení odpadového hospodářství od svozových firem (poskytuje např. SITA)			

3. Dotčená skupina turisté a návštěvníci

Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Tříděný - nádoby na tříděný odpad budou i v blízkosti navštěvovaných míst, umístěny tak, aby nerušily vzhled okolí	nepořádek po větších kulturních akcích	komunikace s organizátory kulturních akcí	zajistit kontrolu jejich naplnění a včasné vyvážení
Dostatečný počet odpadkových košů na veřejných prostranstvích			prověřit počty odpadkových košů
Pořádek v okolí sběrných nádob			Informační cedule

4. Dotčená skupina obce - představitelé obci

Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Očekávají pravidelný svoz v dostatečných termínech od svozové firmy	růst cen za odstranění odpadů	komunikace mezi obcemi	možnost meziobecní spolupráce v rámci spojeného výběrového řízení na společné zajištění svozu a tím snížení ceny
spokojenost občanů s nastaveným systémem v obci a jejich zpětná odezva, náměty na úpravu - omezení svozu v nočních hodinách, aby si občané nestěžovali	nová a neustále se měnící legislativa, složitá, vedoucí ke zbytečným sankcím		meziobecní spolupráce - společná kompostárna, sběrné dvory, investice do komunální a svozové techniky
spolupráce občanů s tříděním odpadů - minimalizace nákladů na svoz, maximalizace zpětných plateb za vytříděný odpad	nedostatek financí		předcházení vzniku odpadů – drcení větví z obecní zeleně a jeho použití do záhonů nebo jako palivo
Spolupráce se svozovými firmami v oblasti nákupu vhodných nádob pro jejich typy svozových vozidel	náklady spojené s odstraněním černých skládek		pořízení kontejnerů na biooddpad, kompostéry občanům
přijatelné výdaje na nakládání s odpady	náklady spojené s výdaji na odvoz chybně tříděného separovaného odpadu , BRO		využití pracovníků VPP – tím úspora nákladů na prac. sílu

5. Dotčená skupina školy

Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
od obcí očekávají pomoc s vybavením na odpady	Nedostatečně třídí bioodpad a jiné komodity, které zůstávají součástí SKO, vhazují do SKO nebezpečné odpady	stejné jako u první skupiny	Podpora ze strany obcí v zavedení nádob na třídění
podporu a motivaci v oblasti třídění jak morální tak finanční			soutěže ve sběru surovin
zajištění výchovy mladé generace v ekologii			

6. Dotčená skupina neziskové organizace zaměřené na ekologii

Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
podpora vzdělávání ve školách	neopodstatněná nebo přehnaná kritika	stejné jako u první skupiny	zapojit je do práce s veřejností na konkrétních úkolech
motivace veřejnosti k úklidu obcí a k recyklaci odpadů			

7. Dotčená skupina svozové společnosti, provozovatelé skládek, kompostáren apod.

Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
maximalizovat zisk	neplní smlouvy		meziobecní spolupráce
zajistit práci pro své zaměstnance	nevhodný přístup z některých zaměstnanců (např. nešetrné zacházení s popelnicemi)	osobní komunikace	změna svozové společnosti
optimálně využívat svá zařízení			
předčit konkurenční firmy			

8. Dotčená skupina média

Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
vyhledávají kauzy	nepřesné informace	osobní komunikace	spolupráce s médii
	negativní pohled na obec	zaslané tiskové zprávy	

Média často vyhledávají a nafukují kauzy, ve kterých čtenáři dostávají nepřesné a zkreslené informace. Média hledají negativní senzace. Ke lepšení pomůže osobní komunikace a zasílání tiskových správ, kde uvedou starostové přesné a správné údaje.

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Definice rizika je převzata z Metodiky přípravy veřejných strategií: Riziko je nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná, ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme jej jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty. Protipólem rizika je příležitost, která je spojována s příznivými vlivy a dopady.

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) se hodnotí na škále 1 až 5: hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se pohybuje mezi hodnotou 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik jsou osoby odpovědné za řízení a monitorování daného rizika (průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikace reálného výskytu dané rizikové události).

Přehled rizik

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Finanční riziko	očekávaný růst cen od svozových firem v souvislosti s nárůstem cen energií a pohonných hmot	4	4	16	soutěžit levnější firmu, snažit se třídit	obec
		nárůst neplatičů- ve sledovaných letech 2008 - 2011 byl patrný nárůst nezaměstnanosti, zvýšil se i podíl neplatičů a chronicky zadlužených obyvatel	2	2	4	pokusit se občany zaměstnat v rámci obce jako VPP, brigády apod.	obec
		odstranění černých skládek	2	3	6	dostatečná nabídka míst, kam odvést odpad	obce
		mimořádné situace, havárie, povodně	2	2	4	připravený integrovaný záchranný systém obcí, spolupráce s firmami provozujícími stálou havarijní službu	obec
2.	Organizační riziko	dostatečný počet sběrných nádob na třídění, kontrola jejich vyvážení popř. dokoupení dle potřeb	2	2	4	kontrola, investice	obec
		systém svozu a rozmístění zařízení v rámci ORP, současný stav lze zlepšit	2	2	4	meziobecní spolupráce, obce by musely zajistit chybějící zařízení	obec
		kalamitní podmínky v zimě	1	2	2	obce ovlivní pouze úklid sněhu v rámci svých veřejných prostranství - dostatečné vybavení obcí komunální technikou	obec
3.	Právní riziko	změna legislativy	5	5	25	připomínkovat návrhy zákonů přes SMO a SPOV, zajistit financování nových opatření vyplývajících ze zákona	obce
		není nastavená jasná koncepce, POH ČR platilo do roku 2010	3	3	15	legislativní	ČR, kraje, obce

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
4.	Technické riziko	v regionu zajišťují svoz převážně firmy, nikoli obce - zastaralá technika a její spolehlivost - firma nevyveze odpady včas	1	1	1	výběr spolehlivých firem	obec, firma
		nákup nádob a kontejnerů, pravidelná údržba ze strany obcí	1	2	2	pravidelná péče, nákup nových, využití dotací	obec
		sběrné dvory - stav techniky a další vybavenost	1	2	2	pravidelná péče, investice, využití dotací	vlastník sběrného dvora
5.	Věcné riziko	krach nebo výpověď svozových firem	1	3	3	reference, výběry kvalitních firem , komunikace starostů - meziobecní spolupráce	obec
		černé skládky	3	3	6	systém kontrol, monitoring rizikových míst, fotopasti	obec

Finanční riziko, tedy změny nákladů v odpadovém hospodářství obcí jsou nevyhnutelné. Tento trend nezmění fakt jestli si svoz odpadu zajistí samy obce, nebo jej zajistí prostřednictvím svozové firmy. Obce však mohou ovlivnit rychlost růstu některých položek, popřípadě nákladů na logistiku změnou či zavedením vlastního systému svozu odpadů. Náklady budou tvořeny zvyšováním mezd, růstem nákladů na pořízení a údržbu techniky a vybavení včetně nádob, cenami pohonných hmot, náklady na opravy a provozními režiemi. Současně náklady ovlivňují poplatky za uložení na skládky, za spalování či naopak za energetické využití odpadů.

Riziko měnící se legislativa, podmínky provozu skládek, spaloven, ZEVO a nakládání s odpady v obcích vedou ke zvýšeným nákladům na nová opatření vyplývající ze zákona. Nově nastavené podmínky ukončení možnosti skládkování SKO od roku 2025. Absence zařízení na energetické využití SKO v Olomouckém kraji, to všechno jsou ohrožení, která mohou zapříčinit nenaplnění podmínek EU v odpadovém hospodářství. Nastavení jednodušších podmínek pro nakládání s odpady a zjednodušení evidence by mohlo pomoci některým obcím k založení vlastních svozových společností či sběrných dvorů (v rámci svazků obcí).

5.1.4. SWOT analýza oblasti

SWOT analýza slouží k identifikaci silných a slabých stránek daného území (vnitřní vlivy z hlediska území), příležitostí a rizik (vnější vlivy z hlediska území). Na základě SWOT analýzy je komplexně vyhodnocena situace na území ORP.

Silné stránky	**Slabé stránky**
Dostatek kvalitních svozových firem, zdravá konkurence	Současný systém sběru SKO a separovaného odpadu neumožňuje přesné sledování tonáže odvezeného odpadu. Starostové nemají kontrolu nad vykázanými údaji - nejsou přítomni vážení. Složitá evidence. Vliv na kvalitu evidence má i systém plateb za nádobu u tříděných plastů - nedovíme se cenu za tunu.
Přítomnost skládky na NO s možností uložení OO přímo v regionu v Němčicích nad Hanou a další skládky v okolí regionu s dostatečnou kapacitou na 15-40 let	Systém tříděného odpadu neumožňuje definovat skupinu obyvatel, která netřídí a pracovat s ní - motivovat
Ve větších obcích a ve městech je dostatečný sortiment pro třídění komodit papír, sklo barevné/bílé, plasty, textil, elektroodpad, nově i bioodpad	Plnění požadavků plánu odpadového hospodářství snižování podílu SKO v KO a zvyšování podílu separovaných odpadů
Přítomnost spalovny na nebezpečné odpady	Malá informovanost občanů o množství tříděného sběru za obec
Energetické využití odpadů ze zemědělství v BSP	Černé skládky - občané vytvářejí uložením svých odpadů mimo místa k tomu určená, náklady na jejich odstranění nesou obce. Jev se opakuje.
Obec Přemyslovice-linka na recyklaci stavebního odpadu, sutí a asfaltu (viz tab. 86.)	Malé obce nemají plný sortiment tříděného odpadu, odpad potom končí v SKO nebo je pálen občany v místních lokálních topeništích.
	Velká dojezdová vzdálenost do ZEVO SAKO Brno
	Stávající sběrná síť na separovaný odpad

Příležitosti	Hrozby
V komoditě textil a bioodpad je třeba ještě doladit potřebný počet a vhodné umístění nádob v regionu a posílit povědomí obyvatel co do těchto kontejnerů patří - pak bude vyšší podíl separovaných odpadů	Nastavení jiných pravidel v rámci legislativy - navýšení povinností a administrace na obcích
Meziobecní spolupráce a snížení nákladů na základě společných výběrových řízení na dodavatele služeb a na provoz společných zařízení či svozových firem zřízených obcemi	Legislativní omezení možnosti ukládání SKO na skládky, zastavená výstavba nových, růst cen za skládkování odpadů
financování investic z fondů a dotací	Uzavírání skládek s životností do 15 let
	Zvýšení finančních potřeb na opatření nařízená novou legislativou
	Uzavřené skládky v Myslejovicích, v Určicích a další v dlouhodobém časovém horizontu budou vyžadovat revitalizaci, ozelenění a údržbu, zatím ovlivňují negativně vzhled krajiny. Nemají zapojenou vzrostlou zeleň
	ZEVO – chybějící zřízení na energetické využití odpadů v Olomouckém kraji, odklad jeho výstavby z důvodu obavy obyvatel z nebezpečí úniku škodlivých látek
	Neplnění cíle POH ČR na snižování skládkování BRKO
	Šířící se kontaminace podzemních vody ze zdroje Sigma Lutín

SWOT analýza poukazuje na dosavadní pozitiva i negativa fungování systému nakládání s komunálním odpadem. Při hledání řešení je třeba se zaměřit na zlepšení slabých stránek a omezení dopadů hrozeb opatřeními a kroky, které provedou obce v nejbližší době. Pokračování současného fungování není možné z důvodu zakázání skládkování neupraveného SKO v roce 2025. Také kapacita ZEVO SAKO Brno nepokryje množství SKO vyprodukovaných v Olomouckém kraji, jehož součástí je i území ORP Prostějov. Roztříštěnost systému OH v obcích v konečném důsledku vede k obtížnému nastavení ISNO. Přehodnocení systému a spolupráce naopak povede k efektivnímu hospodaření a k snižování nákladům při nakládání s odpady.

5.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Na základě spolupráce svozových firem, působících v tomto segmentu na trhu, s obcemi se postupem času vyvinul kvalitní systém svozu odpadů. Rovněž velmi dobře funguje systém třídění recyklovatelných složek komunálních odpadů a jejich dalšího využití. V různorodém spektru provozoven odpadových společností lze v širokém zastoupení najít zařízení pro využití stavebních odpadů (třídičky, drtičky), zařízení pro odstranění NO (spalovna), dále provozovny pro úpravu a využití biologicky rozložitelných odpadů (kompostárny, bioplynové stanice). Nelze zapomínat ani na environmentálně zabezpečené skládky odpovídající všem evropským normám a mnoho dalších zařízení, která se na trhu uplatňují. Společnosti, které u nás tyto služby poskytují, fungují zcela standardně v rámci stávajícího volného trhu a jeho ekonomických podmínek. V ORP i v kraji chybí zařízení na energetické využití zbytkového SKO. V regionu je zařízení na spalování NO, dále skládka na ostatní odpad i nebezpečné odpady. Široká síť výkupen by mohla být doplněna dalšími obecními sběrnými dvory (5 schválených obecních sběrných dvorů). V regionu je i dodatek kompostáren a bioplynových stanic. Třídící linky se nacházejí pouze mimo ORP, jen firma NATURE provádí ruční přetřídění papíru. Z dalších zařízení je třeba zmínit několik firem zabývajících se drcením stavebního odpadu a využitím odpadů k terénním úpravám a rekultivacím.

Z hlediska celkové produkce odpadů z obcí i od jiných producentů v roce 2012 má ORP Prostějov ve srovnání s celorepublikovým a krajským průměrem vyšší produkci všech odpadů v kg na obyvatele i ostatních odpadů. I přesto je produkce nebezpečných odpadů nižší viz. tab. 88a a příloha č.1. Produkce NO oproti hodnotám v roce 2000 klesla o 47,08 %, vývojový trend je v souladu s POH. Z odpadů produkovaných pouze obcemi z ORP Prostějov je vyšší hmotnost NO, OO i celková produkce odpadů na jednoho obyvatele ve srovnání s krajským a celorepublikovým průměrem viz. tab. 88b. Komunální odpad, tedy odpad od obcí, je v celkovém množství odpadů zastoupen podílem 13,73 %. Původcem zbývajících 86,27 % odpadů z ORP je podnikatelská sféra. Obce ovlivňují malou, ale nezanedbatelnou část z celkového množství vytvořených odpadů. Celková produkce komunálního odpadu je ve srovnání s rokem 2008 mírně nižší.

Celková produkce komunálního odpadu má kolísavý vývoj, pozitivní je klesající trend produkce směsného komunálního odpadu. Porovnáme-li produkci SKO v roce 2012 v ORP Prostějov bylo vyprodukováno 251,36 kg/obyvatele a dle studie IURSMO v Olomouckém kraji 213,3 kg/obyvatele (příloha č. 3 a tab. 70a). V roce 2012 tvoří SKO 62 % z hmotnosti komunálního odpadu. Produkce SKO ve sledovaném období 2008-2012 klesla o 15,58 %. Původcem tohoto odpadu jsou z větší části domácnosti.

Pokud porovnáme množství separovaného odpadu od všech producentů na jednoho obyvatele, je separovaný sběr odpadu na území ORP Prostějov dobře zavedený a má rostoucí tendenci. Zatím co v roce 2008 se na jednoho obyvatele vytřídilo 57 kg/obyv. odpadu, pak v roce 2012 78 kg/obyv. (příloha č. 4). Hlavní složky separovaného odpadu vykazují ve sledovaném období 2008 – 2012 stoupající trend - komodity papír, plasty a klesající trend - sklo. Pokles separace skla je způsoben postupným omezováním používání skleněných obalů.

Data poskytnutá prostřednictvím Benchmarku za rok 2012 ukazují na odpady, jejichž původcem jsou pouze obce. Vychází z něj srovnání, že v ORP je měrná produkce papíru a plastů ve srovnání

s hodnotou za Olomoucký kraj vyšší a měrná produkce nápojových kartonů, skla a kovů je naopak nižší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty za ORP vzhledem k průměrným hodnotám za ČR nižší u papíru, skla, nápojových kartonů, kovů a vyšší u plastů.

Celková produkce BRO od všech producentů v průběhu sledovaných let mírně klesá. Podíl biologicky rozložitelného odpadu z obcí BRKO na celkovém biologicky rozložitelném odpadu BRO je v roce 2012 78,17 % (příloha č 6). Dle grafu č. 5 je kolísavý vývoj, který vykazuje stagnaci. Nejvíce zastoupený druh BRO jsou kaly z ČOV. Produkce biologicky rozložitelného odpadu z veřejné zeleně, úpravy parků a zahrad s kódem 200201 roste nerovnoměrně a intenzivně z 634 t na 1534 t v roce 2012 (příloha č 5).

Statistické ukazatele jsou vesměs příznivé. Celková produkce odpadu od všech producentů ve sledovaném období sice stoupala (tab. 90), ale tento růst je ovlivněn realizací významných staveb tedy růstem stavebních a demoličních odpadů, který je spojen se zajištěním kvalitní dopravní sítě v regionu a dalších staveb. Množství využívaných komunálních odpadů ve srovnání s teoretickou datovou základnou roku 2000 také vzrostlo. Ruku v ruce s tím pak stabilně a intenzivně klesá množství odpadu, který je v regionu odstraňován skládkováním a spalováním viz. tab. 96. Je třeba si uvědomit, že k nakládání s odpady dochází v koncových zařízeních, která jsou využívána pro jednotlivé typy odpadů a způsobu nakládání s nimi (skládky, papírny, spalovny, ZEVO a další). Ne všechny typy těchto zařízení se nacházejí v ORP Prostějov. Proto pro nakládání s odpady obecně platí, že se jejich část se odstraňuje nebo využívá v koncových zařízeních mimo území ORP např. ZEVO SAKO Brno, a.s. a naopak část odpadů se vozí do ORP z okolních obcí např. na skládku v Němčicích nad Hanou.

Množství komunálního odpadu má kolísavý vývoj. Pozitivní trend je ve snižující se produkci SKO viz tab. 90., který produkují v převážné míře občané. Ve srovnání s teoretickými hodnotami v roce 2000 je lepší materiálové využití KO. Tento odpad se stále častěji dále zpracovává. Roste i energetické využití. V souladu s tím je daleko menší podíl KO skládkován. V roce 2012 se uložilo na skládku méně než polovina množství KO roku 2008. V absolutní hodnotě jde o pokles o více než 14.000 t KO.

Pozitivní jsou i výsledky v oblasti recyklace obalových materiálů. Zatímco v roce 2008 bylo na jednoho obyvatele vyseparováno 57 kg v roce 2012 se již vytřídilo 78 kg viz. příloha č. 4 (jedná se o přepočet od všech původců odpadů). Příznivý vývoj je dán společným působením několika faktorů. Navýšila se kapacita kontejnerů na tříděné komodity papír, sklo, plast, zavedeny byly boxy na drobný elektroodpad a na textil. Dále došlo v některých obcích k rozšíření kontejnerů na bioodpad.

Obce činí i preventivní kroky proti vniku odpadů. Řada obcí občanům zapůjčila kompostéry na domácí kompostování.

Mezi slabé stránky lze zahrnout neúplné plnění požadavků vyplývajících z Plánu odpadového hospodářství postupně snižovat produkci odpadů, omezovat skládkování a zvýšit materiálové využití na požadovanou úroveň, spojené se systémem tříděného odpadu, který neumožňuje identifikovat skupinu obyvatel nedostatečně separujících odpady, dále s ní pracovat a motivovat ji.

Mezi slabé stránky současného stavu nakládání s komunálními odpady lze zahrnout právě sběrnou síť na separovaný odpad. Průměrná hustota sběrné sítě v ORP Prostějov činí jedno hnízdo na 175 obyvatel zatímco v olomouckém kraji je jedno hnízdo v průměru na 144 obyvatel. Systém sběru tříděných složek KO je zajištěn volně přístupnými sběrnými místy na veřejných prostranstvích obcí, kde jsou k dispozici kontejnery na tříděný odpad. Téměř všechny obce umožňují občanům třídit plasty a sklo, dále jsou ve většině obcí kontejnery na papír. Stále častěji mohou občané do kontejnerů odložit textil a bioodpad. Nápojové kartony se v některých obcích mohou vhazovat do kontejnerů na plasty, jinde se třídí pytlovým sběrem. Kovy většinou odvážejí neziskové organice (sběr od občanů cca dvakrát ročně) a sami občané do výkupen kovů. Od roku 2015 obcím zákon ukládá povinnost zajistit sběr kovů a bioodpadu. Systém sběru papíru je organizován i přes ZŠ a MŠ, kam rodiče žáků odevzdávají většinou dvakrát ročně papír z domácností.

Pozitivním jevem je i konkurenční prostředí a rozvinutý trh s dostatkem kvalitních odborných firem zajišťujících svoz a nakládajících s odpady. Při vyhodnocení nakládání s odpady je třeba brát zřetel na koncová zařízení, která se nacházejí v ORP a nakládají s odpadem formou materiálového využití (sběrny, kompostárny, recyklační linky např. na suť apod.), či odstraněním odpadů uložením na skládku. Do těchto zařízení je odpad dovážen i z okolí. Projeví se v hodnocení, přestože zde není vyprodukován. Naopak jisté množství odpadů vyprodukovaných v ORP je odváženo k materiálovému, energetickému využití, či odstranění mimo ORP a v hodnocení se tedy neprojeví. Významně se tato skutečnost projevila u SKO, kdy jeho produkce v roce 2012 byla 24 733,94 t. Na území ORP bylo odstraněno skládkováním 12 080,77 t SKO a nedochází k jinému významnému využití (29,99 t spalování). Výsledkem je tedy fakt, že bylo mimo území vyvezeno nejméně 12 623,18 t SKO. Také je známa skutečnost, že firma A.S.A. TS Prostějov vozí SKO do zřízení ZEVO SAKO Brno za účelem energetického využití.

JAK JSOU NA TOM V SOUČASNÉ SITUACI OBCE

Protože český trh s odpady není nijak výrazněji regulován, nalezlo na něm uplatnění velké množství soukromých společností, které obcím a jejich občanům nabízejí široké rozpětí služeb. Jejich vzájemná konkurence působí na cenu služby a dává obcím a dalším původcům svobodu zvolit si ten nejlepší servis a nejvíce vyhovující technologie pro nakládání s odpadem. Rozhodnout se mohou nejen na základě nabízené ceny, ale také podle spolehlivosti dodavatele či dojezdové vzdálenosti. V případě, že by se požadavky původců odpadů (obcí a firem) či kvalita poskytovaných služeb v průběhu času změnily, mohou službu poptávat u jiného dodavatele a vyjednat si lépe vyhovující podmínky. Největším rizikem, kterého se obce obávají, je právě růst cen a změna legislativy a s ní související možné omezení samosprávy a nastavení nových povinností v odpadovém hospodářství.

Naopak příležitosti vidí starostové ve spolupráci obcí na úrovni stávajících dobrovolných svazků obcí a mikroregionů v oblasti úspor, budování společných zařízení typu sběrné dvory a zapojení se do společných projektů realizovaných z dotací. Role obcí, či svazků obcí v nově připravovaném ISNO se te-

prve formuje. Záleží pouze na obcích, zda zachovají stávající systém využívání svozových společností, nebo založí vlastní.

ISNO - Integrovaný systém nakládání s odpady je soubor technickoorganizačních řešení pro nakládání s komunálním odpadem a dalšími odpady od sběru až po využití či odstranění v daném regionu.

Cílem je optimalizovat veškeré činnosti v OH s ohledem na vynaložené náklady a ekonomickou udržitelnost, zajistit dlouhodobou stabilitu odpadového hospodářství v regionu. ISNO je souborem procesů nakládání s odpady s použitím vhodných zařízení k jejich sběru, svozu, třídění, úpravě, využití nebo bezpečnému odstranění. Základní síť potřebných zařízení bude definovat kraj v krajském POH, ve kterém budou uvedeny i požadavky na doplnění infrastruktury.

5.2. Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství

5.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Odpadové hospodářství“, na jejímž základě byly připraveny Nástiny opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti odpadového hospodářství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly připomínkovány v rámci řešitelského týmu. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění cílů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma odpady.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úrovně. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze. Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize sloužit také jako určitý marketingový nástroj území.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Odpadové hospodářství“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

	Vize meziobecní spolupráce **Obce v rámci správního obvodu ORP zajišťují odpovědné nakládání s odpady**				
Odpadové hospodářství	Problémový okruh 1 Rostoucí náklady při nakládání s Ko a spolupráce při jejich řešení	Problémový okruh 2 Prevence vzniku odpadů, jejich třídění, osvěta a motivace občanů			Problémový okruh 3 Odstranění a rekultivace skládek a ekologických zátěží
	cíl 1.1 Optimalizovat systém svozu SKO i separovaných složek komunálních odpadů	cíl 2.1 Zajistit vyšší podíl separovaných složek KO	cíl 2.2 Zajistit vyšší podíl separace bioodpadů a opatření pro snížení podílu SKO	cíl 2.3 Informovaná veřejnost se zodpovědným přístupem k nakládání s odpady	cíl 3.1 Odstranění a rekultivace skládek a ekologických zátěží

5.2.2. Vize

Správní obvod ORP Prostějov rozvíjí meziobecní spolupráci v rámci přirozených geografických a funkčních mikroregionů. Obce v rámci správního obvodu zajišťují odpovědné nakládání s odpady. Školská a vzdělávací zařízení jsou vybavena pro moderní výuku a mimoškolní činnost. Žáci, pedagogičtí a nepedagogičtí pracovníci mají kvalitní podmínky a zázemí pro svou činnost. Pokrytí území sociálními službami a jejich charakter zohledňuje potřeby všech dotčených obcí. V jádrovém městě ORP jsou soustředěny vhodné plochy, infrastruktura a nástroje pro rozvoj podnikání, a tím snižování nezaměstnanosti obyvatel celého ORP. Zelené prvky krajiny i vesnic vytvářejí kvalitní prostředí pro trvalou existenci přirozených druhů fauny a flory, a pro plnění všech požadovaných funkcí, včetně ekologické, rekreační, estetické a kulturní funkce.

5.2.3. Problémové okruhy

PROBLÉMOVÝ OKRUH 1

ROSTOUCÍ NÁKLADY PŘI NAKLÁDÁNÍ S KOMUNÁLNÍM ODPADEM A SPOLUPRÁCE PŘI JEJICH ŘEŠENÍ

- Příčiny problému*:* Z dotazníkového šetření vyplynulo, že řada obcí by ráda sama zlepšila svou situaci a postavení v systému odpadového hospodářství meziobecní spoluprací. Při dotazování starostů byl zjizjištěn velký rozptyl cen za poskytované služby při svozu odpadu. V ORP Prostějov poskytlo informace o cenách SKO 35 obcí s rozpětím cen od 975 Kč/t do 2667 Kč/t SKO. Příčinou je neustálý nárůst cen za skládkování, pohonné hmoty a obecně růst cen poskytovatelů služeb. Pro vyhodnocení finanční stránky byla použita data z materiálu IURMO tab. 70a. Z tabulky vyplývá meziroční nárůst cen za jednu tunu SKO o 93 Kč/t, což je 4,3 %. Zlediska nových povinností, ketré na obce klade legislativa s patností od 1. 1. 2015 lze očekávat další nárůst nákladů na odpadové hospodářství obcí, a to jak investičních, tak provozních. Jedná se o povinnost zajistit systém sběru kovů a bioodpadu.

Další příčinou je nedostatečná komunikace a synergie při zajištění služeb v oblasti odpadového hospodářství mezi obcemi. V ORP v současné době zajišťuje systém svozu SKO pět firem. Platby jsou většinou paušální na obyvatele, nebo za vysypanou nádobu. Systém v současné době neumožnuje platbu za tunu vyvezeného odpadu. Obce nemají kontrolu nad množstvím vyvezeného odpadu. Firmy rozhodují, zda odpady uloží na skládky, nebo zajistí jejich materiálové či energetické využití. Obce nejsou o tocích odpadů často informovány vůbec.

- Věcné argumenty: Pokud si porovnáme mírně klesající produkci komunálních odpadů s náklady na jejich sběr a svoz ve sledovaných letech, pak nám vyjde nárůst nákladů na nakládání s odpady. Poplatky za nakládání s komunálním odpadem placené svozovým společnostem stoupají. Odráží se v nich růst cen energií, pohonných hmot a lidské práce. Nelze čekat, že za 5 let se zaplatí za nakládání se směsným komunálním odpadem stejně jako letos. V letech 2011 a 2012 produkce SKO stagnovala (251 kg na obyvatele), ale celková produkce separovaného odpadu na území ORP rostla (78 kg na obyvatel viz. příloha 3 a 4). Na území ORP Prostějov odpady většinou řeší obce samy. Spolupracují na menších projektech. Například MAS Prostějov venkov „Separace biodpadu na Prostějovsku a projekt Svazku obcí Prostějov – venkov, oba zaměřené na pořízení kompostérů pro domácnosti. Do budouc-

na se zde nabízí možnost rozšířit spolupráci v oblasti odpadového hospodářství na úroveň mikroregionů, místních akčních skupin, případně dalších dobrovolných svazků obcí, které jsou již založeny, nebo by za tímto účelem mohly vzniknout. Dojde tím ke zlepšení vyjednávací pozice obcí. Taková spolupráce umožní i uplatnění solidárního systému vůči malým obcím. Jedním z východisek jsou společná výběrová řízení na poskytovatele služeb, zakládání společných zařízení (např. sběrné dvory, kompostárny, svozové firmy apod.). Otázka odborné pomoci v oblasti legislativy a administrace, popřípadě společných dotačních projektů.

Z výše popsaného vyplynulo téma: **Vysoké náklady při nakládání s komunálním odpadem a spolupráce při jejich řešení**

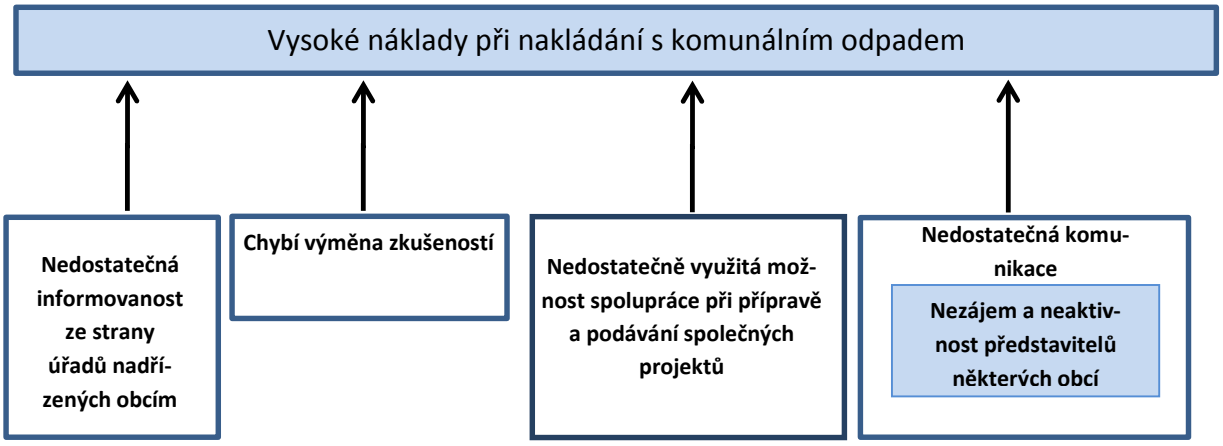

Jako hlavní problém byla určena nedostatečná komunikace, informovanost a výměna zkušeností. Z nedostatečné komunikace je patrné, že některé obce neví jak, a nebo nemají zájem situaci aktivně řešit. Toto všechno působí samozřejmě i v interakci. Často jsou představitelé obcí zahlceni jinými úkoly a nemají prostor k detailnímu nastudování dané problematiky a řešení této otázky.

Důsledky neřešení problému: Z toho vyplynulo, že pokud samy obce nezaujmou aktivní postoj, mine se snaha zlepšit jejich situaci účinkem. Jako jednotlivec si obec pravděpodobně nevyjedná tak výhodné podmínky jako v případě, kdy se na vyjednávání bude podílet spolu s ostatními obcemi.

PROBLÉMOVÝ OKRUH 2

PREVENCE VZNIKU ODPADŮ, JEJICH TŘÍDĚNÍ, OSVĚTA A MOTIVACE OBČANŮ

- ***Věcné argumenty***: Obce jsou původci komunálního odpadu, ale při předcházení vzniku hrají hlavní roli jejich občané. Přestože v ORP roste množství separovaných odpadů na obyvatele, měrná produkce směsného komunálního odpadu v roce 2014 činila 251,36 kg na jednoho obyvatele. Průměrná výtěžnost směsného komunálního odpadu byla v roce 2012 v ČR 207 kg na obyvatele. Z dostupných statistických dat vyplývá, že mimo komodity „sklo“ v letech 2008 – 2012, rostla produkce ostatních složek separovaného odpadu. Data o produkci tříděného odpadu poskytnutá ORP Prostějov v součtu za jednotlivé obce jsou uvedeny v tabulce 70d a výběr z nich je uveden v následující tabulce a hodnoty budou použity i pro výpočet monitorovacích indikátorů.

Tab. 99e: Produkce vybraných složek KO v ORP Prostějov v roce 2013 dle vlastního zjištění

	t ORP	kg/obyv. p	%
Papír 150101, 200101	923,29	9,52	2,71%
Plast 150102, 170203, 200139	1057,30	10,91	3,11%
Sklo 150107, 200102	966,33	9,97	2,84%
Nápojové kartony 150105	18,23	0,19	0,05%
Kovy a železo 200140, 170405	93,45	0,96	0,27%
Součet za tříděné složky	**3058,58**	**31,55**	**8,99%**
BRO ze zeleně a zahrad 200201	1728,24	17,83	5,08%
SKO 200301	20351,90	209,92	59,81%
Odpady celkem	34028,19	350,99	

Často dochází k chybě v podobě nedostatečné kvality třídění, kdy obyvatelé nerespektují etikety na kontejnerech s tříděným odpadem a vhazují odpad, který do separačních kontejnerů nepatří (sklo s víčky, plast v biologickém odpadu apod.). Část obyvatel netřídí vůbec.

Z výše popsaného vyplynulo téma: **Prevence vzniku odpadů, jejich třídění, osvěta a motivace občanů**

- ***Příčiny problému:***

Jako největší problémy byly vymezeny: nedostatečná environmentální výchova. Nezájem určitých skupin obyvatel třídit odpady. V obcích, ve kterých nedochází k pytlovému sběru, kdy jsou pytle1 x za určené období vyskládány před domy, se ani nedovíme, která skupina obyvatel vzorně třídí a která nikoli. Systém sběrných nádob volně umístěných na veřejných prostranstvích obcí je méně personálně a finančně náročný pro obce a současně vyhovuje určité skupině obyvatel, která doma nechce skladovat tříděný odpad v plastových pytlích. Také sortiment odpadů nebyl ve většině obcí kompletní - plast, sklo a papír, textil, bioodpad, elektroodpad, objemný odpad. Komoditou železo se většina obcí nezabývá, spolky pořádají jednou až dvakrát ročně mobilní sběr po domácnostech. Obce budou povinny pro tuto komoditu nastavit systém sběru na svém území, dle platné legislativy od roku 2015. Obdobná povinnost je od roku 2015 pro sběr biodpadů. Papír je několikrát ročně sbírán prostřednictvím ZŠ a MŠ a také se tyto odpady většinou obchodují samostatně do výkupen. Přesto základem problému je nízká motivace občanů třídit a současně nastavení systému sběrných míst tak, aby vyhovoval občanům. Dále nastavení vhodné motivace občanů, které zvýší zájem o třídění odpadů (soutěže). Objemný odpad (starý nábytek apod.) nebývá opětovně využíván, není nabídnut neziskovým organizacím, charitám atd.

Musíme se zamyslet i nad provozem a tříděním ve veřejných budovách (úřady, ZŠ apod.). Dodnes ve většině z nich nenaleznete označené nádoby na tříděný odpad. Nedostatečná edukační činnost ze strany škol. V případě dospělých občanů se jedná o nechuť si připustit, že nakládání s odpady něco stojí. Nejvíce obcí má nastaven poplatek v cenové hladině 400 – 500 Kč za obyvatele a rok. Jaká částka by byla dostatečným motivem pro třídění všech komodit? Jaký motivačně-sankční systém povede k tomu, že občané najdou důvod proč kvalitně a dostatečně odpad třídit? Většina systémů (pytlový sběr, čipový sběr, čárkové kódy) jsou organizačně náročnější a vedou k růstu nákladů na sběr odpadů.

Samotná osvěta a informační kampaň by měla navázat na efektivní systém podpory separování odpadu, který by měl zahrnovat také kovy, objemný odpad a další druhy odpadů; sankce – postihy

za záměrné umísťování odpadů do nevhodných nádob, vytváření černých skládek. Tento systém by byl pro obce do značné míry individuální.

S tímto by souvisela společná osvěta a infomační kampaň, která by zahrnovala environmentální výchovu od školního věku i působení na dospělé. Kvalitní informování na webových sránkách obcí o objemu KO a jeho separovaných složek a financování nakládání s odpady v obcích také přispěje ke zlepšení. Pro děti by měly být v obci pořádány různé akce, hry a soutěže, které by svou podstatou upevňovaly povědomí a smýšlení dětí v této oblasti organizované nejen obcemi, ale i firmami zapojenými do zpětného odběru tříděných komodit. Pro děti staršího školního věku by byly vhodné projekty, které by svým přesahem mimo školní prostředí měly dopad i na rodinu dítěte. Působením na děti od raného dětství a zapojením rodičů do systému bude možné potlačit nezájem některých občanů o třídění odpadů, tím snížit množství SKO, potlačit nežádoucí chování v nakládání s odpady a zajistit čistší prostředí v obcích a jejich okolí.

- Důsledky neřešení problému:

Neřešením problému nedojde ke snižování produkce SKO, k plnění legislativních podmínek z hlediska materiálového využívání odpadů a omezování skládkování odpadů.

Pokud se nezajistí kvalitní ekologickou výchovu již u dětí školního věku, nebudou působit pozitivními příklady možnosti separace ve veřejných budovách (odpadkové koše oddělené na papír, plast, bioodpad a ostatní) a nezajistí se široká škála možností separace odpadů na obcích, nedojde u dětí k osvojení správných návyků. Mladí nepochopí potřebnost snižování vzniku odpadů a ekologická zátěž přírody poroste. Stejně osvětově musíme působit i na dospělou populaci, která má velký vliv na výchovu dětí. Neřešení tohoto problému bude příčinou nedostatečného a nekvalitního separování odpadu.

Nedostatečnou separací omezujeme možnost nahradit základní suroviny pro výrobu tříděnými odpady a vyčerpáváme přírodní zdroje. Nedostatečným tříděním zatěžujeme životní prostředí skládkami a emisemi při spalování či energetickém využití odpadů.

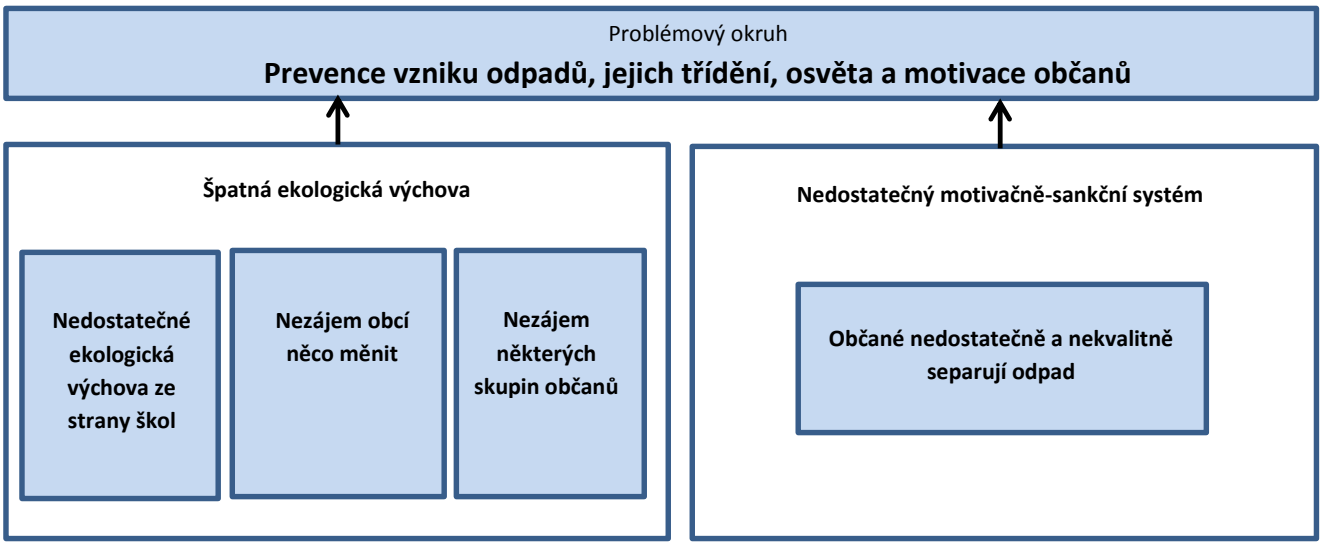

PROBLÉMOVÝ OKRUH 3

ODSTRANĚNÍ A REKULTIVACE SKLÁDEK A EKOLOGICKÝCH ZÁTĚŽÍ

- ***Věcné argumenty***: Podle informací zjištěných na webových stránkách Systému evidence kontaminovaných míst byly v ORP dohledány lokality, které by mohly znamenat ekologické riziko. Jedná se o černé skládky odpadu a ekologické zátěže**.** Nalezeno bylo dvanáct zapsaných lokalit, z nichž dvě mají tak nízké hodnoty indexdu ohrožení, že není nutný žádný zásah. Na pěti je nutný průzkum kontaminace. Dvě lokality dosud nebyly hodnoceny. U dvou dalších je třeba kontrolovat využívání nebo monitorovat vývoj. Skutečným problémem je šíření kontaminace ze Sigmy Lutín podzemními vodami až do katastru obcí Olšana a Vrbátky. Zdroj: iDnes.cz, zpráva ze dne 1.11.2010 „potvrzeno:"Chemikálie z Lutína tečou podzemní vodou dál, než se čekalo" autor Michal Poláček.
Řešení ekologických zátěží je komplikováno tím, že vlastníky parcel zapsaných lokalit jsou ve většině jiné subjekty než obce.

Pravidelným každoročním jevem jsou drobné černé skládky u cest a remízů. Objevují se na nich stavební odpady, objemné odpady i obaly, pneumatiky a další typy odpadů. Díky zodpovědným starostům jsou tyto drobné černé skládky na náklady obcí likvidovány.

Na území ORP se vyskytují i povolené skládky, které byly v průběhu času uzavřeny a nyní je třeba jejich rekultivace. Za všechny uvedeme inertní skládku na katastrálním území Prostějovičky a Krumsín, dnes již nevyužívanou skládku KO Plumlov, skládku v Myslejovicích a Určicích.

Z výše popsaného vyplynulo téma: **Odstranění a rekultivace skládek a ekologických zátěží**

- ***Příčiny problému:***
Vznik nepovolených skládek a ekologických zátěží neukázněným chováním firem a jiných subjektů, které neukládaly odpady vhodným způsobem.
Vznik malých černých skládek u cest a remízů nevhodným chováním občanů.
U uzavřených skládek chybí obcím finanční prostředky na jejich revitalizaci.

- Důsledky neřešení problému:
Neřešením problému dojde k masivnímu zamoření podzemních vod v obcích Vrbátky, Dubany a Olšany nebezpečnými chemikáliemi. Ostatní lokality je třeba monitorovat, popřípadě prozkoumat současný stav kontaminace, aby se předešlo možným ekologickým škodám na životním prostředí. Znečištění podzemních vod je zpravidla velmi komplikovaně řešitelné a finančně náročné. Omezuje použití jak pitné tak užitkové vody pro pěstování ovoce zeleniny v zasažených lokalitách.
Neřešení drobných černých skládek podél cest narušuje estetické vnímání krajiny a zbytečně zatěžuje obecní rozpočty náklady na jejich úklid.
Pokud nebudeme monitorovat a revitalizovat staré skládky KO v obcích, vzniká nebezpečí kontaminace okolí. Většinou se jedná o větší objekty skládek, které v krajině působí jako rušivý prvek. Jejich ozeleněním zlepšíme stav území.

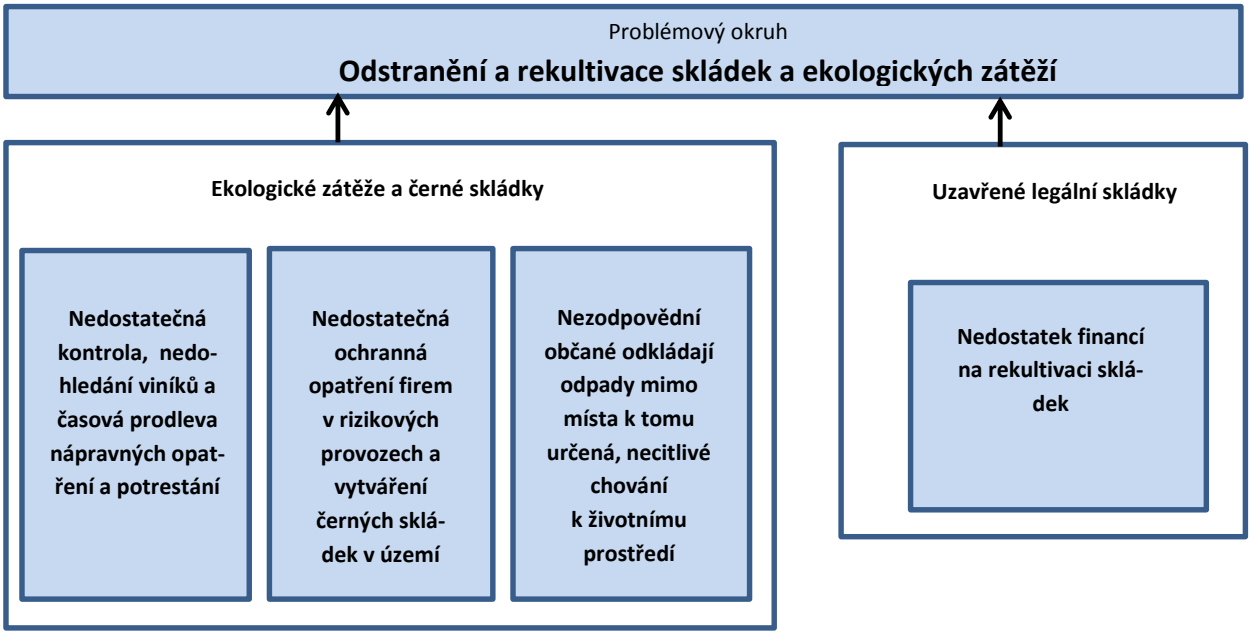

5.2.4. Cíle

Obce potřebují pro realizaci cílů právně stabilní prostředí, které umožní budování dlouhodobě funkčních integrovaných systémů nakládání s odpady v celých regionech. K tomu jsou nutné takové legislativní změny, které jim umožní řešit standardní postupy nakládání a využívání komunálních odpadů, a to bez umělých administrativních zásahů zaměřených na preferenci či potlačení té které technologie. Obce chtějí v nakládání s odpady získat klid a prostor pro realizaci rozumných a reálných projektů pro nakládání s odpady, jejichž dopady jsou pro občany ekonomicky únosné, a které odpovídají kulturní tradici a nebudou občany obtěžovat a současně povedou k ohleduplnosti k životnímu prostředí.

Problémový okruh 1	**ROSTOUCÍ NÁKLADY PŘI NAKLÁDÁNÍ S KOMUNÁLNÍM ODPADEM A SPOLUPRÁCE PŘI JEJICH ŘEŠENÍ**
Cíl 1.1	**Optimalizovat systém svozu SKO i separovaných složek komunálních odpadů**
Popis cíle	Na území ORP Prostějov působí 5 svozových společností zabývajících se svozem SKO. Každá obec v rámci ORP má uzavřenou vlastní smlouvu na zajištění sběru a svozu odpadu. 33 obcí má uzavřenou smlouvu se společností A.S.A. TS Prostějov spol. s r.o. nebo se společností ze skupiny A.S.A. (Praha nebo Brno – 3 obce), 16 obcí se společností RESPONO, a.s., 13 obcí se společností SITA CZ a.s. (středisko Němčice nad Hanou převažuje, ale je i středisko Boskovice), 11 obcí se společností Van Gansenwinkel, a.s. a 3 obce se společností Technické služby města Olomouc, a.s. Finanční náklady jednotlivých 76 obcí na zajištění odpadového hospodářství se výrazně liší a to i u obcí obdobné velikosti. Cílem je pomocí společných výběrových řízení zajistit jednotný systém sběru a svozu SKO ve skupinách obcí jednou svozovou společností v rámci společně vysoutěženého dodavatele služeb, dojde k významné úspoře financí na svoz, optimalizaci harmonogramu svozových dnů. Vzhledem k velikosti ORP a počtu obcí v ORP a s ohledem na dojezdové vzdálenosti není optimální, aby svoz SKO zajistila jedna společnost pro celé ORP. Optimální je spolupracovat na společných výběrových řízeních v rámci obcí stávajících svazků, popřípadě nově vzniklých svazků. V obcích, kde je k dispozici volná kapacita, zapojit do systému sběru SKO firmy a drobné živnostníky. Zajistit kontejnery vhodných objemů. Odpad zařadit do evidence komunálního odpadu obce na základě vhodných smluv. Zcela stejná situace je při zajišťování služeb týkajících se separovaných složek odpadů. Každá obec v rámci ORP má uzavřenou vlastní smlouvu na zajištění sběru a svozu. Zde je situace navíc komplikovaná tím, že pro některé obce zajišťuje svoz separovaných složek odpadu více firem současně. Převažuje firma Petr Bureš zajišťující svoz ve 35 obcích, Nature s.r.o. 4 obcím, společnost A.S.A. 10 obcím, SITA CZ a.s. 8 obcím, Van Gansenwinkel, a.s. 11 obcím, RESPONO 14 obcím, společností Technické služby města Olomouc, a.s. třem obcím, Technické služby Kostelec na Hané v jedné obci a Ladislav Konečný čtyřem obcím (včetně železa a sběrového papíru). Optimální je spolupracovat na společných výběrových řízeních na zajištění služeb firmami společně u obcí v rámci stávajících svazků, popřípadě nově vzniklých svazků, nebo založení vlastní svozové společnosti. Společné řešení umožní zefektivnit frekvenci svozu a snížit náklady.

Hlavní opatření	**A.1 Právní analýza** • zpracování právního rozboru jednotlivých stávajících smluv, vč. reálných možností jejich ukončení • zpracování možností řešení svozu v souladu s platnou legislativou • zpracování návrhu společné smlouvy • nastavení harmonogramu ukončování stávajících smluv • návrh smluv na zapojení živnostníků do systému obcí **A.2 Ekonomická analýza** • rozbor ekonomické výhodnosti jednotlivých stávajících smluv • zpracování variant řešení pro snížení nákladů **B.1 Nastavení parametrů sběru a svozu SKO a separovaných složek odpadů** • stanovení potřebné infrastruktury pro požadované množství separovaného odpadu • stanovení frekvence svozu z jednotlivých lokalit **C.1 Výběr ekonomicky efektivní svozové společnosti** • porovnání podmínek od stávajících poskytovatelů • příprava a realizace společného výběrového řízení • rozvoj popřípadě založení svozové firmy zabývající se údržbou zeleně a nakládání s odpady v obcích (např. Služby města Kostelec).
Název indikátorů k hodnocení cíle	• Počet obcí, které spolupracují při nakládání s KO • Počet obcí s nově vysoutěženými podmínkami smluv na svoz SKO a separovaných složek odpadu • Počet nově vytvořených svazků, které společně pracují na tématu odpady a poptávají služby s působností v obcích ORP
Správce cíle	starosta obce Vrbátky

Dle § 44 odstavce 8 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů, mohou obce k zabezpečení svých povinností při nakládání s komunálním odpadem zakládat dobrovolné svazky obcí.

Dle § 44 a § 50 odstavec 1 písmeno b) zákona č. 12/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, mohou obce vytvářet svazky obcí, a to i za účelem zabezpečování čistoty obce, správy veřejné zeleně, shromažďování a odvozu komunálních odpadů a jejich nezávadného zpracování, využití nebo zneškodnění. (Zdroj: připravovaný návrh Nařízení vlády o Plánu odpadového hospodářství České republiky pro období 2015 -2024).

Problémový okruh 2	**PREVENCE VZNIKU ODPADŮ, JEJICH TŘÍDĚNÍ, OSVĚTA A MOTIVACE OBČANŮ**
Cíl 2.1	**Zajistit vyšší podíl separovaných složek KO a tím snížit hmotnostní podíl SKO**
Popis cíle	Ve všech obcích zajistit kontejnery na veřejných prostranstvích pro sběr plastů, skla a papíru, železa. Tam, kde to bude vhodné vybudovat kompostárny, rozšířit nebo vybudovat sběrná místa a sběrné dvory, pořídit techniku a vybavení na manipulaci s bioodpadem. Pokud obce nebudou mít vhodné prostory, zajistit sběr se svozovými společnostmi dle podmínek nové legislativy. V souladu s připravovanou legislativou a dle připravovaného harmonogramu plánu odpadového hospodářství naplnit cíl v průběhu let 2015 až 2020. V rámci spolupráce zakládat v obcích a ve svazcích obcí sběrné dvory (sběrná místa), popřípadě jiná vhodná zařízení, pořizovat techniku a vybavení pro nakládání se separovanými složkami odpadů. Společně soutěžit provozovatele sběrných dvorů, pokud nebude provozovatelem obec či svazek obcí. Společně řešení umožní sdílet infrastrukturu a zefektivnit frekvenci svozu. Do obecních a svazkových systémů sběru a separace odpadu zapojit menší právnické osoby a drobné podnikatele s ohledem na kapacitu systému. Takto separovaný odpad zahrnout do evidence komunálního odpadu obcí/ svazků obcí. Zajistit vhodný systém sběru textilu, nábytku (objemných odpadů) a elektroodpadů. Nabídnout textil, nádobí, hračky charitám nebo jiným organizacím. Podporovat zpětný odběr odpadních elektrických a elektronických zařízení, která dosloužila popřípadě jiných komodit.
Hlavní opatření	**A.1 Právní analýza** • v případě vlastní svozové společnosti zpracování možností řešení společného nakládání s odpady a svozu v souladu s platnou legislativou • příprava obecně závazných vyhlášek obcí na systém shromažďování, odděleného sběru a na nakládání s odpady na území obce včetně specifikace nakládání s jednotlivými separovanými složkami komunálního odpadu) a povinnost určit místa, kam mohou fyzické osoby a původci napojení na systém obce odděleně odkládat jednotlivé odpady. **A.2 Ekonomická analýza** • rozbor ekonomické výhodnosti nastavení svozu pro nové komodity povinné z připravované legislativy a zpracování variant řešení pro optimalizaci nákladů na všechny druhy separovaného odpadu • v rámci společných zařízení pro nakládání s odpady nastavení solidárních pravidel pro zapojené obce (způsob rozúčtování nákladů, podíl jednotlivých obcí na řešení ztráty a použití zisků jako rezervy na příští období, řešení oprav či rozvoj společných zařízení) • v případě vlastních svozové společnosti zajistit průzkum firem, které

	budou odpad využívat, třídit, upravovat **B.1 Nastavení parametrů sběru a svozu separovaných složek odpadů** • stanovení potřebné infrastruktury pro požadované množství separovaného odpadu • stanovení frekvence svozu z jednotlivých lokalit **C.1 Realizace infrastruktury pro sběr separovaných složek odpadů** • příprava a realizace společného výběrového řízení • budování sběrných dvorů/ sběrných míst, kompostáren a rozšiřování jejich kapacit (např. sběrné dvory Prostějov) • nákup techniky společně využívané více obcemi v rámci spolupráce (štěpkovače apod.) • společné nákupy vybavení – např. kontejnery na separovaný odpad včetně bioodpadu a kompostéry poskytované zdarma do domácností
Název indikátorů k hodnocení cíle	• Počet projektů zaměřených na nakládání s odpady – např. na zřízení, rozšíření, dovybavení sběrných dvorů a nákup techniky a vybavení pro nakládání s KO (NČI 220100) • Měrná produkce separovaných složek KO na obyvatele ORP • Měrná produkce SKO na obyvatele ORP
Správce cíle	starosta obce Vrbátky

Problémový okruh 2	**Prevence vzniku odpadů, jejich třídění, osvěta a motivace občanů**
Cíl 2.2	**Zajistit vyšší podíl separovaných složek KO a tím snížit hmotnostní podíl SKO**
Popis cíle	Ve všech obcích zajistit systém sběru bioodpadů, který bude v souladu s platnou legislativou, ať už rozmístěním kontejnerů na veřejných prostranstvích, ve sběrných dvorech nebo systém zaměřený na sběr z domácností pomocí popelnic. Tam, kde to bude vhodné vybudovat kompostárny, rozšířit nebo vybudovat sběrná místa a sběrné dvory, pořídit techniku a vybavení na manipulaci s bioodpadem. Pokud obce nebudou mít vhodné prostory, zajistit sběr se svozovými společnostmi dle podmínek nové legislativy. V souladu s připravovanou legislativou a dle připravovaného harmonogramu plánu odpadového hospodářství naplnit cíl v průběhu let 2015 až 2020. U bioodpadů rostlinného původu systém doplnit o kontejnery, sběrná místa nebo jednorázový sezónní sběr bioodpadů rostlinného původu, který je v domácích kompostérech obtížně kompostovatelný (např. větve). V rámci spolupráce zakládat v obcích a ve svazcích obcí sběrné dvory (sběrná místa), kompostárny, popřípadě jiná vhodná zařízení, pořizovat techniku a vybavení pro nakládání se separovanými složkami odpadů. Společně soutěžit provozovatele sběrných dvorů, pokud nebude provozovatelem obec či svazek obcí. Společně řešení umožní sdílet infrastrukturu a zefektivnit frekvenci svozu. Předcházení vzniku odpadů vhodnými opatřeními, kompostéry do domácností a pod..
Hlavní opatření	**A.1 Právní analýza** • v případě vlastní svozové společnosti zpracování možností řešení společného nakládání s odpady a svozu v souladu s platnou legislativou • příprava obecně závazných vyhlášek obcí na systém shromažďování, odděleného sběru a na nakládání s odpady na území obce včetně specifikace nakládání s jednotlivými separovanými složkami komunálního odpadu) a povinnost určit místa, kam mohou fyzické osoby a původci napojení na systém obce odděleně odkládat jednotlivé odpady. **A.2 Ekonomická analýza** • rozbor ekonomické výhodnosti nastavení svozu pro nové komodity povinné z připravované legislativy a zpracování variant řešení pro optimalizaci nákladů na všechny druhy separovaného odpadu • v rámci společných zařízení pro nakládání s odpady nastavení solidárních pravidel pro zapojené obce (způsob rozúčtování nákladů, podíl jednotlivých obcí na řešení ztráty a použití zisků jako rezervy na příští období, řešení oprav či rozvoj společných zařízení) • v případě vlastních svozové společnosti zajistit průzkum firem, které budou odpad využívat, třídit, upravovat

	B.1 Nastavení parametrů sběru a svozu separovaných složek odpadů • stanovení potřebné infrastruktury pro požadované množství separovaného odpadu • stanovení frekvence svozu z jednotlivých lokalit **C.1 Realizace infrastruktury pro sběr separovaných složek odpadů** • příprava a realizace společného výběrového řízení • budování sběrných dvorů/ sběrných míst, kompostáren a rozšiřování jejich kapacit (např. sběrné dvory Prostějov) • nákup techniky společně využívané více obcemi v rámci spolupráce (štěpkovače apod.) • společné nákupy vybavení – např. kontejnery na separovaný odpad včetně bioodpadu a kompostéry poskytované zdarma do domácností
Název indikátorů k hodnocení cíle	• Počet projektů zaměřených na nakládání s bioodpady – např. na zřízení, rozšíření, dovybavení sběrných dvorů, kompostárny a nákup techniky a vybavení pro nakládání s nimi • Měrná produkce biologicky rozložitelného odpadu na obyvatele ORP
Správce cíle	starosta obce Vrbátky

Problémový okruh 2	**PREVENCE VZNIKU ODPADŮ, JEJICH TŘÍDĚNÍ, OSVĚTA A MOTIVACE OBČANŮ**
Cíl 2.3.	**Informovaná veřejnost se zodpovědným přístupem k nakládání s odpady**
Popis cíle	Po celou dobu realizace strategie zajistit pro občany kampaň na předcházení vzniku odpadů a zajištění správného třídění na separované komodity, které mohou dále sloužit jako druhotné suroviny k náhradě přírodních zdrojů při výrobě. Informování o systému zpětného odběru. Po celou dobu realizace strategie zajistit výměnu informací a zkušeností v rámci obcí. Posilovat vyjednávací pozici obcí. Zajistit adekvátní informace pro vyhodnocení této strategie.
Hlavní opatření	C.1 Realizace infrastruktury pro sběr separovaných složek odpadů • příprava a realizace propagačních akcí, seminářů k dané problematice • příprava letáků a jiných informačních materiálů zveřejňovaných v obecních zpravodajích a na webových stránkách obcí
Název indikátorů k hodnocení cíle	• počet obcí, ketré mají zavedenu informační kampaň se společným rámcem • Počet zapojených škol do projektu sběru odpadů pro děti a mládež s názvem "Recyklohraní".
Správce cíle	starosta obce Vrbátky

Problémový okruh 3	**ODSTRANĚNÍ A REKULTIVACE SKLÁDEK A EKOLOGICKÝCH ZÁTĚŽÍ**
Cíl 3.1.	**Odstranění a rekultivace skládek a ekologických zátěží**
Popis cíle	Zlepšení současného stavu životního prostředí a stavu krajiny v ORP Prostějov venkov. Zajištění stávajících uzavřených skládek, tak aby nevznikaly kontaminace okolního prostředí.
Hlavní opatření	C.1 Realizace infrastruktury pro sběr separovaných složek odpadů • rekultivace stávajících uzavřených skládek • sanace lokalit zasažených ekologickými zátěžemi
Název indikátorů k hodnocení cíle	• Počet obcí, na jejichž území došlo k odstranění či rekultivaci ekologické zátěže • plocha rekultivovaných skládek, odstraněných ekologických zátěží včetně výsadeb zeleně
Správce cíle	Manažer MAS Prostějov venkov o.p.s, manažer MAS Na cestě k prosperitě, z. s., manažer MAS Region Haná, z.s.

5.2.5. Indikátory

Problémový okruh 1	ROSTOUCÍ NÁKLADY PŘI NAKLÁDÁNÍ S KOMUNÁLNÍM ODPADEM A SPOLUPRÁCE PŘI JEJICH ŘEŠENÍ		
Číslo indikátoru	*1*		
Název indikátoru	*Náklady na nakládání s komunálním odpadem*		
Měrná jednotka	*Kč/obyv.*		
Správce měřítka	*Manažer MAS Prostějov venkov o.p.s, manažer MAS Na cestě k prosperitě, z. s., manažer MAS Region Haná, z.s.*		
Roky	**2012**	**2017**	**2020**
Plán		*750,00*	*750,00*
Skutečnost	757,37		
Popis měřítka:	*Indikátor vyhodnocuje, jak se budou pohybovat náklady na opdadové hospodářství po provádění opatření, které jsou pro tento problémový okruh navrženy v cílech.*		
Metodika a výpočet:	*Součet nákladů na nakládání s komunálními odpady (paragraf 3721, 3725, položky, začínající číslem 5) v obcích, vztažené na jednoho obyvatele ORP k 31.12. daného roku*		
Zdroj čerpání dat:	*Rozpočty obcí, dotazování obcí*		

Problémový okruh 1 Cíl 1.1.	ROSTOUCÍ NÁKLADY PŘI NAKLÁDÁNÍ S KOMUNÁLNÍM ODPADEM A SPOLUPRÁCE PŘI JEJICH ŘEŠENÍ Optimalizovat systém svozu SKO i separovaných složek komunálních odpadů		
Číslo indikátoru	*2*		
Název indikátoru	*Počet obcí, které spolupracují při nakládání s KO*		
Měrná jednotka	*počet*		
Správce měřítka	*Manažer MAS Prostějov venkov o.p.s, manažer MAS Na cestě k prosperitě, z. s., manažer MAS Region Haná, z.s.*		
Roky	**2013**	**2017**	**2020**
Plán		*7*	*10*
Skutečnost	*0*		
Popis měřítka:	*Bude sledován počet obcí, které spolupracují na řešení nakládání s KO.*		
Metodika a výpočet:	*Hodnotu indikátoru budeme zjišťovat dotazováním všech starostů e-mailem, popřípadě telefonicky.*		
Zdroj čerpání dat:	*Informace od starostů, na webových doménách obcí.*		

Problémový okruh 1 Cíl 1.1.	ROSTOUCÍ NÁKLADY PŘI NAKLÁDÁNÍ S KOMUNÁLNÍM ODPADEM A SPOLUPRÁCE PŘI JEJICH ŘEŠENÍ Optimalizovat systém svozu SKO i separovaných složek komunálních odpadů		
Číslo indikátoru	*3*		
Název indikátoru	*Počet obcí s nově vysoutěženými podmínkami smluv na svoz SKO a separovaných složek odpadu*		
Měrná jednotka	*počet*		
Správce měřítka	*Manažer MAS Prostějov venkov o.p.s, manažer MAS Na cestě k prosperitě, z. s., manažer MAS Region Haná, z.s.*		
Roky	**2013**	**2017**	**2020**
Plán		*10*	*20*
Skutečnost	*0*		
Popis měřítka:	*Bude sledován počet obcí, které se svozovými společnostmi vyjednaly nové podmínky svozu a nakládání s KO.*		
Metodika a výpočet:	*Hodnotu indikátoru budeme zjišťovat dotazováním všech starostů e-mailem, popřípadě telefonicky.*		
Zdroj čerpání dat:	*Informace od starostů, předpokládané povinné zveřejňování smluv na webových doménách obcí.*		

Problémový okruh 1 Cíl 1.1.	ROSTOUCÍ NÁKLADY PŘI NAKLÁDÁNÍ S KOMUNÁLNÍM ODPADEM A SPOLUPRÁCE PŘI JEJICH ŘEŠENÍ Optimalizovat systém svozu SKO i separovaných složek komunálních odpadů		
Číslo indikátoru	*4*		
Název indikátoru	*Počet nově vytvořených svazků, které společně pracují na tématu odpady a poptávají služby s působností v obcích ORP*		
Měrná jednotka	*Počet*		
Správce měřítka	*Manažer MAS Prostějov venkov o.p.s, manažer MAS Na cestě k prosperitě, z. s., manažer MAS Region Haná, z.s.*		
Roky	**2013**	**2017**	**2020**
Plán		*1*	*1*
Skutečnost	*0*		
Popis měřítka:	*Bude sledován počet nově vzniklých svazků*		
Metodika a výpočet:	*Hodnotu indikátoru budeme zjišťovat dotazováním starostů e-mailem, popřípadě telefonicky.*		
Zdroj čerpání dat:	*Informace od starostů, dotazování na obcích, potenciální svazek obcí.*		

Problémový okruh 2 Cíl 2.1	PREVENCE VZNIKU ODPADŮ, JEJICH TŘÍDĚNÍ, OSVĚTA A MOTIVACE OBČANŮ Zajistit vyšší podíl separovaných složek KO a tím snížit hmotnostní podíl SKO		
Číslo indikátoru	*5*		
Název indikátoru	*Počet projektů zaměřených na nakládání s odpady – např. na zřízení, rozšíření, dovybavení sběrných dvorů, kompostárny a nákup techniky a vybavení pro nakládání s KO (NČI 220100)*		
Měrná jednotka	*počet*		
Správce měřítka	*Manažer MAS NA cestě, z.s., manažer MAS Prostějov venkov o.p.s, manažer MAS Střední Haná, z.s*		
Roky	**2013**	**2017**	**2020**
Plán		*5*	*10*
Skutečnost	*0*		
Popis měřítka:	*Bude sledován v počet projektů, zaměřených na:* *budování sběrných dvorů/ sběrných míst, kompostáren a rozšiřování jejich kapacit (např. sběrné dvory Prostějov),* *nákup vybavení a techniky pro nakládání s odpady jednotlivými obcemi,* *společné nákupy vybavení – např. kontejnery na separovaný odpad včetně bioodpadu a kompostéry poskytované zdarma do domácností*		
Metodika a výpočet:	*Počet realizovaných projektů z území ORP*		
Zdroj čerpání dat:	*Hodnotu indikátoru budeme zjišťovat ze systému MONIT 2014, který připravuje MMR pro sledování evropských dotací. Z údajů shromažďovaných zapojenými MAS v projektu. Doplňkově telefonicky od starostů obcí.*		

Problémový okruh 2	PREVENCE VZNIKU ODPADŮ, JEJICH TŘÍDĚNÍ, OSVĚTA A MOTIVACE OBČANŮ		
Číslo indikátoru	*6*		
Název indikátoru	*Měrná produkce SKO na obyvatele ORP*		
Měrná jednotka	*kg/ obyvatele*		
Správce měřítka	*Manažer MAS Prostějov venkov*		
Roky	**2013**	**2017**	**2020**
Plán		*SKO 205,0 kg*	*SKO 200,0 kg*
Skutečnost	*SKO 209,92 kg*		
Popis měřítka:	*Produkce výše uvedených složek komunálních odpadů v kg na obyvatele*		
Metodika a výpočet:	*Pro výpočet indikátoru bude sledována produkce odpadu v t za jednotlivé obce (data poskytne odbor životního prostředí ORP Prostějov).* *(kódy odpadu: SKO 200301) Pro výpočet se použije počet obyvatel v obcích dle ČSÚ k 31.1. roku 2013, 2017 a 2020. Obce, které nejsou povinny hlásit údaje na ORP budou z výpočtu vyřazeny (nemáme mechanismus pro korektní dopočty produkce odpadů v rámci těchto obcí).*		

	Druhou metodu, kterou použijeme jako podpůrnou je sledování hodnot u výše uvedených odpadů z databáze ISOH (http://isoh.cenia.cz/groupisoh/). Její nevýhodou je, že sleduje produkci odpadů v daných kódech od všech producentů. Sledovány budou kódy odpadů:

počet obyvatel	98297	2013 kg/obyv.	2017 kg/obyv.	2020 kg/obyv.
SKO	200301	260,49	240,00	230,00

Kódy produkce: A00,BN30

Zdroj čerpání dat:	*Evidence o produkci a nakládání s odapdy obcí, hlášení o produkci a nakládání s odapdy obcí - data poskytne odbor životního prostředí ORP Prostějov, dále je získáme z databáze ISOH*

Problémový okruh 2	**PREVENCE VZNIKU ODPADŮ, JEJICH TŘÍDĚNÍ, OSVĚTA A MOTIVACE OBČANŮ**
Cíl 2.1.	**Zajistit vyšší podíl separovaných složek KO a tím snížit hmotnostní podíl SKO**

Číslo indikátoru	*7*		
Název indikátoru	*Měrná produkce separovaných složek KO na obyvatele ORP*		
Měrná jednotka	*kg/obyv.*		
Správce měřítka	*Manažer MAS Prostějov venkov*		
Roky	**2013**	**2017**	**2020**
Plán		*Papír 9,6 kg* *Plast 11,5 kg* *Sklo 9,97 kg* *Kovy 1,5 kg* *Nápojové kartony 0,30 kg*	*Papír 9,6 kg* *Plast 12,0 kg* *Sklo 9,9 kg* *Kovy 3,5 kg* *Nápojové kartony 0,40 kg*
Skutečnost	*Papír 9,52 kg* *Plast 10,91 kg* *Sklo 9,97 kg* *kovy 0,96 kg* *Nápojové kartony 0,22 kg*		
Popis měřítka:	*Produkce výše uvedených složek komunálních odpadů v kg na obyvatele*		
Metodika a výpočet:	*Pro výpočet indikátoru bude sledována produkce odpadů v t za jednotlivé obce (data poskytne odbor životního prostředí ORP Prostějov).* (kódy odpadů: papír 150101, 200101, sklo 150107, 200102, plast 150102, 200139, kovy 150104, 200140, (170405)) *Pro výpočet se použije počet obyvatel v obcích dle ČSÚ k 31.12. roku 2013, 2017 a 2020. Obce, které nejsou povinny hlásit údaje na ORP budou z výpočtu vyřazeny (nemáme mechanismus pro korektní dopočty produkce odpadů v rámci těchto obcí), anebo se budou zjišťovat údaje*		

z jejich průběžné evidence.
Druhou metodu, kterou použijeme jako podpůrnou je sledování hodnot u výše uvedených odpadů z databáze ISOH (http://isoh.cenia.cz/groupisoh/). Její nevýhodou je, že sleduje produkci odpadů v daných kódech od všech producentů. Sledovány budou kódy odpadů:

počet obyvatel	98297	2013 kg/obyv.	2017 kg/obyv.	2020 kg/obyv.
Papír	150101 200101	47,04	49,00	51,00
Plast	150102 200139	17,04	17,50	18,00
Sklo	150107 200102	11,23	11,25	11,50
Nápoj. kartony	150105	0,19	0,25	0,30
Kovy	150104 200140 (170405)	0,65	2,00	3,20
Celkem separovaný		76,15	80,00	84,00

Kódy produkce: A00, BN30

Zdroj čerpání dat: *Evidence o produkci a nakládání s odapdy obcí, hlášení o produkci a nakládání s odapdy obcí - data poskytne odbor životního prostředí ORP Prostějov, dále je získáme z databáze ISOH*

Problémový okruh 2 — **PREVENCE VZNIKU ODPADŮ, JEJICH TŘÍDĚNÍ, OSVĚTA A MOTIVACE OBČANŮ**

Cíl 2.2. — **Zajistit vyšší podíl separace bioodpadů a další opatření pro snížení podílu SKO**

Číslo indikátoru	*7*		
Název indikátoru	*Měrná produkce biologicky rozložitelného odpadu na obyvatele ORP*		
Měrná jednotka	*kg/obyv.*		
Správce měřítka	*Manažer MAS Prostějov venkov*		
Roky	**2013**	**2017**	**2020**
Plán		*25 kg*	*30 kg*
Skutečnost	*23,01 kg*		
Popis měřítka:	*Produkce níže uvedených složek komunálních odpadů v kg na obyvatele*		
Metodika a výpočet:	*Pro výpočet indikátoru bude sledována produkce odpadů v kg za jednotlivé kódy odpadů katalogu odpadů200201, 200108 se zadanými kódy produkce: A00,BN30* *Jejich součet bude vydělen počtem obyvatel v příslušném roce dle ČSÚ (31.12.2013 bylo v ORP Prostějov 92297 obyvatel)*		

	200201 BRO ze zeleně a zahrad 23,01 kg *Doplňkově bude použita hodnota zjištěná z dat poskytnutých ORP Prostějov za kód 200201 biologicky rozložitelný odpad ze zahrad a údržby veřejných prostranství s hodnotou za rok 2013 17,85 kg/ obyv.*
Zdroj čerpání dat:	*Evidence o produkci a nakládání s odapdy obcí, hlášení o produkci a nakládání s odapdy obcí - data poskytne odbor životního prostředí ORP Prostějov*

Problémový okruh 2 **Cíl 2.3.**	**PREVENCE VZNIKU ODPADŮ, JEJICH TŘÍDĚNÍ, OSVĚTA A MOTIVACE OBČANŮ** **Informovaná veřejnost se zodpovědným přístupem k nakládání s odpady**		
Číslo indikátoru	*9*		
Název indikátoru	*Počet obcí, které mají zavedenu informační kampaň*		
Měrná jednotka	*počet*		
Správce měřítka	*Manažer MAS Prostějov venkov o.p.s, manažer MAS Na cestě k prosperitě, z. s., manažer MAS Region Haná, z.s.*		
Roky	**2013**	**2017**	**2020**
Plán		*10*	*26*
Skutečnost	*0ks*		
Popis měřítka:	*Pomocí idikátoru budeme počítat obce, ketré mají zavedenu informační kampaň. Součástí sledování jsou informace ve zpravodajích a jiných tiskovinách, samostatných letácích a podobných materiálů vydaných v ORP, včetně zveřejnění informací na webových stránkách obcí.*		
Metodika a výpočet:	*Počet obcí zapojených do informační kampaně se společným rámcem.*		
Zdroj čerpání dat:	*Hodnotu indikátoru budeme zjišťovat telefonicky od starostů obcí, nebo z dostupných informačních zdrojů jako jsou zpravodaje, a webové stránky obcí. Doplňkově ze systému MONIT 2014, který připravuje MMR pro sledování evropských dotací. Z údajů shromažďovaných zapojenými MAS v projektu.*		

Problémový okruh 2 Cíl 2.3.	**PREVENCE VZNIKU ODPADŮ, JEJICH TŘÍDĚNÍ, OSVĚTA A MOTIVACE OBČANŮ** **Informovaná veřejnost se zodpovědným přístupem k nakládání s odpady**
Číslo indikátoru	*10*
Název indikátoru	*Počet zapojených škol do projektu sběru odpadů pro děti a mládež s názvem "Recyklohraní".*
Měrná jednotka	*počet*
Správce měřítka	*Manažer MAS Prostějov venkov o.p.s*

Roky	**2013**	**2017**	**2020**
Plán		*40 ks*	*45 ks*
Skutečnost	*35 ks*		
Popis měřítka:	*Bude sledován počet školských zařízení, která jsou zapojena do programu "Recyklohraní".*		
Metodika a výpočet:	*Budeme zjišťovat počet zapojených školských zařízení na internetových stránkách http://www.recyklohrani.cz* **Chyba! Odkaz není platný.** *V současné době je v ORP Prostějov celkem 90 SŠ, ZŠ a MŠ. Tento počet byl zjištěn ze stránek MŠMT http://rejskol.msmt.cz/ - Rejstřík škol a školských zařízení.*		
Zdroj čerpání dat:	*Internetové stránky http://www.recyklohrani.cz.*		

Problémový okruh 3	**ODSTRANĚNÍ A REKULTIVACE SKLÁDEK A EKOLOGICKÝCH ZÁTĚŽÍ**		
Číslo indikátoru	*11*		
Název indikátoru	*Počet odstraněných ekologických zátěží či rekultivovaných skládek*		
Měrná jednotka	*počet*		
Správce měřítka	*Manažer MAS Prostějov venkov o.p.s, manažer MAS Na cestě k prosperitě, z. s., manažer MAS Region Haná, z.s.*		
Roky	**2013**	**2017**	**2020**
Plán		*1*	*2*
Skutečnost	*0*		
Popis měřítka:	*Indikátor sleduje počet odstraněných ekologických zátěží.*		
Metodika a výpočet:	*Počet odstraněných ekologických zátěží.*		
Zdroj čerpání dat:	*Hodnotu indikátoru budeme zjišťovat telefonicky od starostů obcí, nebo z dostupnýc informačních zdrojů ze systému MONIT 2014, který připravuje MMR pro sledování evropských dotací. Z údajů shromažďovaných zapojenými MAS v projektu.*		

Problémový okruh 3	**ODSTRANĚNÍ A REKULTIVACE SKLÁDEK A EKOLOGICKÝCH ZÁTĚŽÍ**		
Cíl 3.1.	**Odstranění a rekultivace skládek a ekologických zátěží**		
Číslo indikátoru	*12*		
Název indikátoru	*Počet obcí, na jejichž území došlo k odstranění či rekultivaci ekologické zátěže.*		
Měrná jednotka	*počet*		
Správce měřítka	*Manažer MAS Prostějov venkov o.p.s, manažer MAS Na cestě k prosperitě, z. s., manažer MAS Region Haná, z.s.*		
Roky	**2013**	**2017**	**2020**
Plán		*1*	*2*

Skutečnost	*0*		
Popis měřítka:	*Indikátor sleduje počet obcí, na jejichž území došlo k odstranění ekologických zátěží.*		
Metodika a výpočet:	*Počet obcí, na jejichž území došlo k odstranění ekologických zátěží a sanaci skládek včetně následných výsadeb*		
Zdroj čerpání dat:	*Hodnotu indikátoru budeme zjišťovat telefonicky od starostů obcí, nebo z dostupnýc informačních zdrojů ze systému MONIT 2014, který připravuje MMR pro sledování evropských dotací. Z údajů shromažďovaných zapojenými MAS v projektu.*		

Problémový okruh 3 **Cíl 3.1.**	**ODSTRANĚNÍ A REKULTIVACE SKLÁDEK A EKOLOGICKÝCH ZÁTĚŽÍ** **Odstranění a rekultivace skládek a ekologických zátěží**		
Číslo indikátoru	*13*		
Název indikátoru	*Plocha rekultivovaných skládek, odstraněných ekologických zátěží včetně výsadeb zeleně*		
Měrná jednotka	*m^2*		
Správce měřítka	*Manažer MAS Prostějov venkov o.p.s, manažer MAS Na cestě k prosperitě, z. s., manažer MAS Region Haná, z.s.*		
Roky	**2013**	**2017**	**2020**
Plán		*1*	*2*
Skutečnost	*0ks*		
Popis měřítka:	*Plocha rekultivovaných skládek a odstranění ekologických zátěží včetně výsadeb zeleně*		
Metodika a výpočet:	*Bude sledován součet plochy rekultivovaných skládek, odstraněných zátěží a výsadeb v m^2*		
Zdroj čerpání dat:	*Hodnotu indikátoru budeme zjišťovat telefonicky od starostů obcí, nebo z dostupných informačních zdrojů ze systému MONIT 2014, který připravuje MMR pro sledování evropských dotací. Z údajů shromažďovaných zapojenými MAS v projektu.*		

5.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

5.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při

naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
manažer a řídící skupina strategie není k 31.3.2015 prozatím stanovena

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	**Název cíle**	**Správce cíle**
1.1	Optimalizovat systém svozu SKO i separovaných složek komunálních odpadů	starosta obce Vrbátky
2.1	Zajistit vyšší podíl separovaných složek KO a tím snížit hmotnostní podíl SKO	starosta obce Vrbátky
2.2	Zajistit vyšší podíl separovaných složek KO a tím snížit hmotnostní podíl SKO	starosta obce Vrbátky
2.3	Informovaná veřejnost se zodpovědným přístupem k nakládání s odpady	starosta obce Vrbátky
3.1	Odstranění a rekultivace skládek a ekologických zátěží	Manažer MAS Prostějov venkov o.p.s, manažer MAS Na cestě k prosperitě, z. s., manažer MAS Region Haná, z.s.

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	**Název indikátoru**	**Gestor indikátoru**
1	Náklady na nakládání s komunálním odpadem	Manažer MAS NA cestě, z.s., manažer MAS Prostějov venkov o.p.s, manažer MAS Střední Haná, z.s.
2	Počet obcí, které spolupracují při nakládání s KO	Manažer MAS NA cestě, z.s., manažer MAS Prostějov venkov o.p.s, manažer MAS Střední Haná, z.s.

3	Počet obcí s nově vysoutěženými podmínkami smluv na svoz SKO a separovaných složek odpadu	Manažer MAS NA cestě, z.s., manažer MAS Prostějov venkov o.p.s, manažer MAS Střední Haná, z.s.
4	Počet nově vytvořených svazků, které společně pracují na tématu odpady a poptávají služby s působností v obcích ORP	Manažer MAS NA cestě, z.s., manažer MAS Prostějov venkov o.p.s, manažer MAS Střední Haná, z.s.
5	Počet projektů zaměřených na nakládání s odpady – např. na zřízení, rozšíření, dovybavení sběrných dvorů, kompostárny a nákup techniky a vybavení pro nakládání s KO (NČI 220100)	Manažer MAS NA cestě, z.s., manažer MAS Prostějov venkov o.p.s, manažer MAS Střední Haná, z.s.
6	Měrná produkce SKO na obyvatele ORP	Manažer MAS Prostějov venkov
7	Měrná produkce separovaných složek KO na obyvatele ORP	Manažer MAS Prostějov venkov
8	Měrná produkce biologicky rozložitelného odpadu na obyvatele ORP	Manažer MAS Prostějov venkov
9	Počet obcí, které mají zavedenu informační kampaň	Manažer MAS Prostějov venkov o.p.s, manažer MAS Na cestě k prosperitě, z. s., manažer MAS Region Haná, z.s.
10	Počet zapojených škol do projektu sběru odpadů pro děti a mládež s názvem "Recyklohraní".	Manažer MAS Prostějov venkov o.p.s
11	Počet odstraněných ekologických zátěží či rekultivovaných skládek	Manažer MAS Prostějov venkov o.p.s, manažer MAS Na cestě k prosperitě, z. s., manažer MAS Region Haná, z.s.
12	Počet obcí, na jejichž území došlo k odstranění či rekultivaci ekologické zátěže.	Manažer MAS Prostějov venkov o.p.s, manažer MAS Na cestě k prosperitě, z. s., manažer MAS Region Haná, z.s.
13	Plocha rekultivovaných skládek, odstraněných ekologických zátěží včetně výsadeb zeleně	Manažer MAS Prostějov venkov o.p.s, manažer MAS Na cestě k prosperitě, z. s., manažer MAS Region Haná, z.s.

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 5.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí

Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

5.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Strategie se tak bude dynamicky měnit v závislosti na vývoji faktorů. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

5.3.3. Akční plán realizace

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného,

časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projek-tu	Náklady	Zdroj financo-vání	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85% dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje

financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

5.4. Závěr, postup zpracování

5.4.1. Shrnutí

Ve srovnání s celorepublikovým a krajským průměrem je celková produkce všech odpadů v kg na obyvatele v ORP Prostějov vyšší. Produkce nebezpečných odpadů je naopak nižší. Produkce NO oproti hodnotám v roce 2000 klesla o 47,08 %, vývojový trend je v souladu s cíli POH. Z odpadů produkovaných pouze obcemi z ORP Prostějov je ve srovnání s krajským a celorepublikovým průměrem vyšší hmotnost NO, OO i celková produkce odpadů na jednoho obyvatele. Komunální odpad, tedy odpad od obcí, je v celkovém množství odpadů zastoupen podílem 13,73 %. Původcem zbývajících odpadů z ORP je podnikatelská sféra. Obce ovlivňují malou, ale nezanedbatelnou část z celkového množství vytvořených odpadů. Celková produkce komunálního odpadu je ve srovnání s rokem 2008 mírně nižší.

Celková produkce komunálního odpadu má kolísavý vývoj, pozitivní je klesající trend produkce směsného komunálního odpadu (SKO). V období 2008-2012 klesla o 15,58 %. V roce 2012 byla produkce SKO v ORP Prostějov vyšší než v Olomouckém kraji. SKO tvořilo 62 % z hmotnosti komunálního odpadu. Původcem tohoto odpadu jsou z větší části domácnosti. Zde je prostor pro zvýšení separace KO.

Pokud porovnáme množství separovaného odpadu od všech producentů na jednoho obyvatele, je separovaný sběr odpadu na území ORP Prostějov dobře zavedený a má rostoucí tendenci. Zatím co v roce 2008 se na jednoho obyvatele vytřídilo 57 kg/obyv. odpadu, pak v roce 2012 78 kg/obyv. Hlavní složky vykazující ve sledovaném období 2008 – 2012 stoupající trend jsou komodity papír, plasty a klesající trend sklo. Pokles separace skla je způsoben postupným omezováním používání skleněných obalů.

Data poskytnutá prostřednictvím Benchmarku za rok 2012 ukazují na odpady, jejichž původcem jsou pouze obce. Vychází z něj, že v ORP je měrná produkce papíru a plastů ve srovnání s hodnotou za Olomoucký kraj vyšší a měrná produkce nápojových kartonů, skla a kovů je naopak nižší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty za ORP vzhledem k průměrným hodnotám za ČR mírně nižší u papíru, skla, nápojových kartonů, výrazně nižší kovů a vyšší u plastů. Je zde zjevný prostor pro zlepšení. Obec by se měly tímto směrem zaměřit.

Celková produkce BRO od všech producentů v průběhu sledovaných let mírně klesá. Podíl biologicky rozložitelného odpadu z obcí BRKO na celkovém biologicky rozložitelném odpadu je v roce 2012 78,17 %. Vývoj je kolísavý a vykazuje stagnaci. Nejvíce zastoupený druh BRO jsou kaly z ČOV. Produkce biologicky rozložitelného odpadu z veřejné zeleně, úpravy parků a zahrad s kódem 200201 roste nerovnoměrně a intenzivně od roku 2008 z 634 t na 1534 t v roce 2012. To znamená, že se obce začaly více zaměřovat na nakládání s tímto odpadem. V řadě obcí jsou již k dispozici kontejnery na BRO ze zahrad.

V ORP Prostějov poskytlo informace o cenách SKO 35 obcí s rozpětím cen od 975 Kč/t do 2667 Kč/t SKO. Ceny jsou ovlivněny objemem sváženého odpadu, cenou za uložení na skládku, dojezdovou vzdáleností a dalšími vlivy. Některé obce hradí SKO paušálem za obyvatele. Jelikož nejsou data kom-

pletní pro vyhodnocení finanční stránky, jsou použita data z materiálu IURSMO tab. 70a. Z tabulky vyplývá meziroční nárůst cen za jednu tunu SKO o 93 Kč/t., což je 4,3 %.

Mezi slabé stránky lze zahrnout neúplné plnění požadavků vyplývajících z Plánu odpadového hospodářství postupně snižovat produkci odpadů, omezovat skládkování a zvýšit materiálové využití na požadovanou úroveň, spojené se systémem tříděného odpadu, který neumožňuje identifikovat skupinu obyvatel nedostatečně separujících odpady, dále s ní pracovat a motivovat ji.

Mezi slabé stránky současného stavu nakládání s komunálními odpady lze zahrnout právě sběrnou síť na separovaný odpad. Systém sběru tříděných složek KO je zajištěn volně přístupnými sběrnými místy na veřejných prostranstvích obcí, kde jsou k dispozici kontejnery na tříděný odpad. Téměř všechny obce umožňují občanům třídit plasty a sklo, dále jsou ve většině obcí kontejnery na papír. Stále častěji mohou občané do kontejnerů odložit textil a bioodpad. Nápojové kartony se v některých obcích mohou vhazovat do kontejnerů na plasty, jinde se třídí pytlovým sběrem. Kovy většinou odvážejí neziskové organice (sběr od občanů cca dvakrát ročně) a sami občané do výkupen kovů. Od roku 2015 obcím zákon ukládá povinnost zajistit sběr kovů a bioodpadu. Systém sběru papíru je organizován i přes ZŠ a MŠ, kam rodiče žáků odevzdávají většinou dvakrát ročně papír z domácností.

Ze SWOT analýzy vyplývá, že pokračování současného fungování systému nakládání s odpady (ISNO) není možné z důvodu zakázání skládkování neupraveného SKO v roce 2025. Také kapacita ZEVO SAKO Brno nepokryje množství SKO vyprodukovaných v Olomouckém kraji, jehož součástí je i území ORP Prostějov. Roztříštěnost systému OH v obcích v konečném důsledku vede k obtížnému nastavení ISNO. Přehodnocení systému a spolupráce naopak povede k efektivnímu hospodaření při nakládání s odpady.

Z analýz i návrhové části území ORP Prostějov se jako problémové okruhy jeví:

1. Rostoucí náklady na nakládání s komunálním odpadem a spolupráce při jejich řešení
2. Prevence vzniku odpadů, jejich třídění, osvěta a motivace občanů
3. Odstranění, rekultivace skládek a ekologických zátěží

První dva problémové okruhy spolu úzce souvisí. Vzhledem k připravované legislativě v oblasti odpadového hospodářství nelze očekávat snížení nákladů na KO, naopak zákaz skládkování neupraveného SKO a další povinnosti povedou k nárůstu výdajů. Ze strany obcí je nutno připravit občanům dostatek míst pro sběr širokého spektra odpadů (SKO, NO, papír, plast, sklo, železo a bioodpady ze zahrad) a nastavit systém sběru komunálních odpadů tak, aby byl pro občany jednoduchý, přístupný, ekonomicky akceptovatelný a měl dostatečnou kapacitu. Informovat veřejnost o možnostech a povinnostech řádného nakládání s odpady v rámci obcí či svazků obcí je prvním krokem pro splnění cílů.
Stanoveny byly čtyři základní cíle:

1. Optimalizovat systém svozu SKO i separovaných složek komunálních odpadů – vzhledem k vývoji produkce vyplývající z analýzy předpokládáme stabilizaci produkce KO. V rámci trhu mají obce ORP možnost nastavení lepších podmínek nakládání s odpady.
2. Zajistit vyšší podíl separovaných složek KO – žádoucí a reálné je zvýšit separaci kovů, papíru, plastů. Vzhledem k omezení používání skla se nepočítá s výrazným nárůstem objemu jeho separace. U bioodpadů ze zahrad se preferuje kompostování v domácnostech.

3. Informovat veřejnost se zodpovědným přístupem k nakládání s odpady a informovat veřejnou správu.
4. Odstranění a rekultivace skládek a ekologických zátěží.

Jednou z možností řešení je šíření informací mezi obcemi, jejich vzájemná spolupráce a spolupráce se svozovými firmami. Ke sledování plnění cílů této strategie slouží monitorovací indikátory. Každý cíl má svého správce a jeho naplňování bude sledováno prostřednictvím sady indikátorů popsané podrobně v kapitole 5.2.5.
Při zodpovědném nakládání s odpady, předcházení jejich vzniku a zvýšené pozornosti věnované separaci odpadů budeme regionem s odpovědným přístupem k životnímu prostředí.

5.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Návrhová část byla zpracována po částech dle zasílaných Metodik Svazu měst a obcí. Data z regionu byla získána formou řízených rozhovorů se starosty. Prvotní návrh zpracovala pracovnice odpovědná za analýzu oblasti odpadové hospodářství. Návrh byl projednáván na pracovní skupině k tématu a zaslán k připomínkování týmu pracujícímu na strategii, motivujícím starostům, starostovi obce Vrbátky, dále pak pracovnici odboru životního prostředí města Němčice nad Hanou a pracovníku oddělení údržby majetku města Prostějova. Veškeré zaslané připomínky byly do dokumentu zapracovány. Do přípravy bylo zapojeno 10 lidí.

5.5. Přílohy k tématu 3.: odpadové hospodářství

Seznam zkratek

BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad
BRO	biologicky rozložitelný odpad
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DZ	datová základna
EU	Evropská unie
KO	komunální odpad
MOS	meziobecní spolupráce
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NO	nebezpečný odpad
OH	odpadové hospodářství
OO	ostatní odpad
OPŽP	operační program životního prostředí
ORP	obec s rozšířenou působností
PrO	odpady pocházející z průmyslu
POH	Plán odpadového hospodářství
SKO	směsný komunální odpad
ZEVO	zařízení pro energetické využití odpadů

Vzhledem k dostupnosti datových zdrojů v oblasti odpadového hospodářství nebylo možno pracovat v časové řadě 2008 až 2012 s daty o produkci a nakládání s odpady, které pochází pouze od obcí a jejich občanů. Proto tabulky obsahují data o produkci a nakládání s odpady jak od obcí a jejich občanů, tak od firem a společností, produkujících odpady v ORP. Měrné produkce na obyvatele ORP jsou pak počítány z produkce jednotlivých druhů odpadů od obcí i firem a společností. Nejsou tedy ukazatelem, znázorňujícím, kolik odpadů produkuje občan jako takový, ale spíše odrazem míry produkce jednotlivých druhů odpadů za celé ORP, vyjádřené na jednoho obyvatele.

Hodnoty datové základny za rok 1995 a 2000 (v tabulkách zkráceně „DZ“) za území ORP jako správní celek neexistují. Vzhledem k tomu, že do roku 2001 neexistoval současný Katalog odpadů, byla datová základna stanovena pouze teoreticky na základě výpočtu. Důvodem přepočtu datové základny za území ORP je fakt, že relevantní data (konkrétní datové základny pro porovnání s Plánem odpadového hospodářství České republiky (dále jen POH ČR) za roky 2000

a 1995 jsou veřejně dostupná pouze za celou ČR. Datová základna pro území ČR byla proto upravena přepočtovým koeficientem daným poměrem průměrné produkce odpadů na území ORP za roky 2008 až 2012 vůči průměrné produkci odpadů za ČR za roky 2008 až 2012. Vzhledem k provedeným přepočtům datové základy a metodice získání dat je hodnocení z hlediska plnění cílů POH ČR pouze ORIENTAČNÍM UKAZATELEM. Datová základna pro území ORP je tedy hypotetickým odhadem pro prodloužení časového trendu a možnosti porovnání hodnot v delší časové řadě. Tyto orientační hodnoty byly vypočteny pouze pro potřeby tohoto projektu a nelze s nimi porovnávat plnění cílů POH ČR. Vypočtená hodnota datové základny území ORP se nemusí přibližovat skutečné situaci v letech 1995 a 2000. Dále je důležité připustit, že zvolené vymezení území (ORP) je pro hodnocení plnění cílů POH ČR nevypovídající (zvláště pak pro hodnocení nakládání s odpady). Jsou proto vždy slovně hodnoceny jen trendy, které se projevují v období 2008-2012.

Veškerá data uvedená v přílohách odpadového hospodářství byla zjištěna v databázi na webových stránkách společnosti CENIA v systému ISOH http://isoh.cenia.cz/groupisoh/

Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl produkce jednotlivých let k datové základně 2000 [%] ↓				
Produkce odpadů [t]							2008	2009	2010	2011	2012
Produkce ostatních odpadů (OO)	257 129,92	184 471,73	152 224,43	191 648,93	216 385,51	276 972,87	71,74	59,20	74,53	84,15	107,72
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	28 952,16	12 402,27	27 241,97	18 072,60	17 078,17	14 834,43	42,84	94,09	62,42	58,99	51,24
	Změna produkce NO oproti DZ 2000 [%] →						-57,16	-5,91	-37,58	-41,01	-48,76
Celková produkce (OO a NO)	284 456,98	196 874,00	179 466,40	209 721,53	233 463,68	291 807,29	69,21	63,09	73,73	82,07	102,58
	Změna produkce odpadů oproti DZ 2000 [%] →						-30,79	-36,91	-26,27	-17,93	2,58

Podílové ukazatele [%]	2008	2009	2010	2011	2012
Podíl ostatních odpadů na celkové produkci odpadů	93,70	84,82	91,38	92,68	94,92
Podíl nebezpečných odpadů na celkové produkci odpadů	6,30	15,18	8,62	7,32	5,08
Měrné produkce odpadů na obyvatele [kg.obyv.$^{-1}$]	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel v území ORP	98 631	98 862	99 019	98 397	98 400
Měrná produkce všech odpadů (OO a NO)	1 996,07	1 815,32	2 117,99	2 372,67	2 965,52
Měrná produkce OO	1 870,32	1 539,77	1 935,48	2 199,11	2 814,76
Měrná produkce NO 125,74	275,56	182,52	173,56	150,76	147,59
Podíl měrné produkce NO k DZ 2000 [%] →	41,89	91,79	60,80	57,82	50,22
Změna měrné produkce NO oproti DZ 2000 [%] →	-58,11	-8,21	-39,20	-42,18	-49,78

Zdroj: http://isoh.cenia.cz/groupisoh/

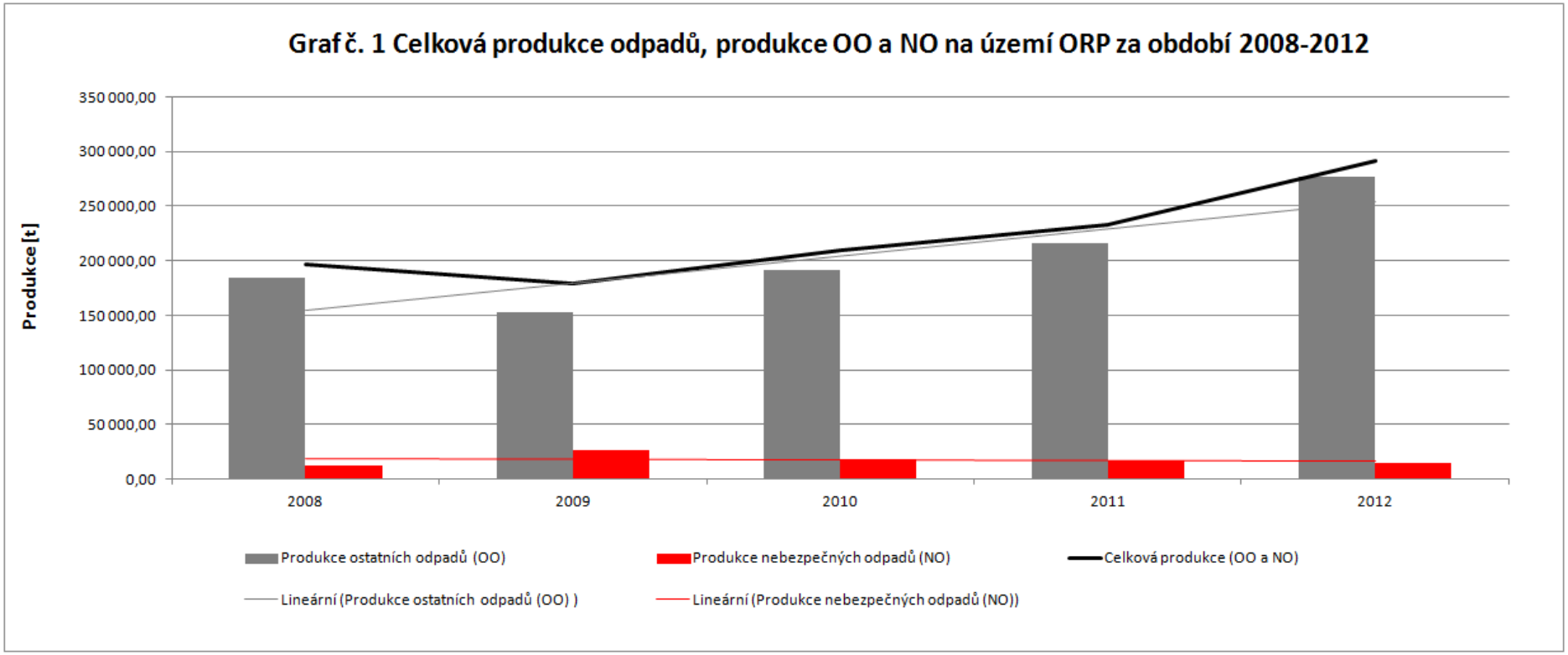

Zdroj: http://isoh.cenia.cz/groupisoh/

Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200101	Papír a lepenka (BRKO)	O	2 237,97	2 642,81	2 726,18	2 769,44	3 283,41
200102	Sklo	O	883,91	680,55	838,73	856,12	843,60
200108	BRO z kuchyní (BRKO)	O	21,27	21,45	8,47	5,55	3,83
200110	Oděvy (BRKO)	O	1,17	0,56	0,24	0,00	2,25
200111	Textilní materiály (BRKO)	O	229,76	205,72	176,19	195,10	181,69
200113*	Rozpouštědla	N	0,06	0,10	0,42	0,20	0,92
200114*	Kyseliny	N	0,08	0,07	0,24	0,15	0,05
200115*	Zásady	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200117*	Fotochemikálie	N	0,00	0,02	0,00	0,00	0,00
200119*	Pesticidy	N	2,25	0,26	0,28	0,52	0,63
200121*	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť	N	1,78	1,47	0,28	0,64	1,01
200123*	Vyřazená zařízení obsahující chlorfluoruhlovodíky	N	0,79	0,31	0,64	0,57	1,13
200125	Jedlý olej a tuk (BRKO)	O	26,95	6,52	17,53	35,51	36,72
200126*	Olej a tuk neuvedený pod číslem 200125	N	6,13	8,24	9,03	8,76	9,81
200127*	Barvy, tiskařské barvy, lepidla	N	18,77	21,49	26,01	31,18	32,09
200128	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice neuvedené pod číslem 200127	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200129*	Detergenty obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,02	0,01	0,01	0,01
200130	Detergenty neuvedené pod číslem 200129	O	0,00	0,00	0,00	87,40	0,00
200131*	Nepoužitelná cytostatika	N	0,15	0,25	0,22	0,25	0,23
200132*	Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 200131	N	0,60	0,80	2,24	1,89	2,23
200133*	Baterie a akumulátory, zařazené pod čísly 160601, 160602 nebo pod číslem 160603 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie	N	1,49	2,80	1,79	0,40	0,46
200134	Baterie a akumulátory neuvedené pod číslem 200133	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200135*	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené pod čísly 200121 a 200123	N	10,67	2,75	1,91	1,82	1,49
200136	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísly 200121, 200123 a 200135	O	12,25	7,57	13,49	7,09	14,76

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200137*	Dřevo obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137 (BRKO)	O	272,85	239,09	121,55	167,95	217,80
200139	Plasty	O	727,35	792,23	1 023,08	950,17	1 102,79
200140	Kovy	O	1 010,47	364,98	137,35	63,87	169,61
200141	Odpady z čištění komínů	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200199	Další frakce jinak blíže neurčené	O	27,86	27,58	13,82	38,48	42,84
200201	Biologicky rozložitelný odpad (BRKO)	O	634,48	1 240,40	1 250,95	1 189,23	1 534,06
200202	Zemina a kameny	O	10,81	5,94	0,00	9 678,00	0,00
200203	Jiný biologicky nerozložitelný odpad	O	68,44	28,99	15,96	32,85	32,82
200301	Směsný komunální odpad (BRKO)	O	29 297,09	22 518,22	26 692,11	**24 490,75**	**24 733,94**
200302	Odpad z tržišť (BRKO)	O	114,04	54,52	0,32	0,00	0,00
200303	Uliční smetky	O	139,45	155,39	175,28	435,27	653,25
200304	Kal ze septiků a žump	O	851,56	0,00	0,00	0,00	0,00
200306	Odpad z čištění kanalizace	O	49,27	35,41	0,00	0,00	109,20
200307	Objemný odpad (BRKO)	O	3 336,61	3 356,35	3 668,88	3 901,53	4 275,25
200399	Komunální odpady jinak blíže neurčené	O	115,27	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	1 286,49	1 212,68	1 282,97	1 370,50	1 639,49
150102	Plastové obaly	O	366,65	415,75	333,48	558,88	638,68
150103	Dřevěné obaly	O	8,83	8,75	7,85	0,00	0,20
150104	Kovové obaly	O	6,73	6,32	0,18	0,69	0,95
150105	Kompozitní obaly	O	5,65	7,51	10,57	9,47	13,47
150106	Směsné obaly	O	578,42	412,93	195,40	184,40	239,48
150107	Skleněné obaly	O	127,17	135,00	145,12	175,35	155,25
150109	Textilní obaly	O	0,00	0,00	0,00	0,00	1,30
150110*	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	N	440,73	65,72	92,53	84,68	89,14
150111*	Kovové obaly obsahující nebezpečnou výplňovou hmotu (např. azbest) včetně prázdných tlakových nádob	N	15,75	0,24	0,16	0,09	0,13
Celková produkce KO			42 948,00	34 687,73	38 991,43	47 334,76	40 065,93
Celková produkce BRKO (vybrané kódy ze sk. 20), původní hmotnost odpadu [t]			36 172,19	30 285,64	34 662,41	32 755,05	34 268,94
Hmotnost BRKO přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu [t]			18 515,83	16 161,52	18 170,11	17 240,02	18 368,63

Zdroj: http://isoh.cenia.cz/groupisoh/

Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce odpadů	196 635,21	179 222,31	209 439,08	233 463,68	291 807,29	-8,86	+16,86	+11,47	+24,99
Celková produkce KO	42 971,66	34 693,39	39 004,26	47 334,76	40 065,93	-19,26	+12,43	+21,36	-15,36
Celková produkce SKO	29 297,09	22 518,22	26 692,11	24 490,75	24 733,94	-23,14	+18,54	-8,25	+0,99
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl KO na celkové produkci odpadů	21,85		19,36		18,62		20,27		13,73
Podíl SKO na produkci KO	68,18		64,91		68,43		51,74		61,73
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.$^{-1}$]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	98 631		98 862		99 019		98 397		98 400
Měrná produkce KO	435,68		350,93		393,91		481,06		407,17
Měrná produkce SKO	297,04		227,77		269,57		248,90		251,36

Zdroj: http://isoh.cenia.cz/groupisoh/

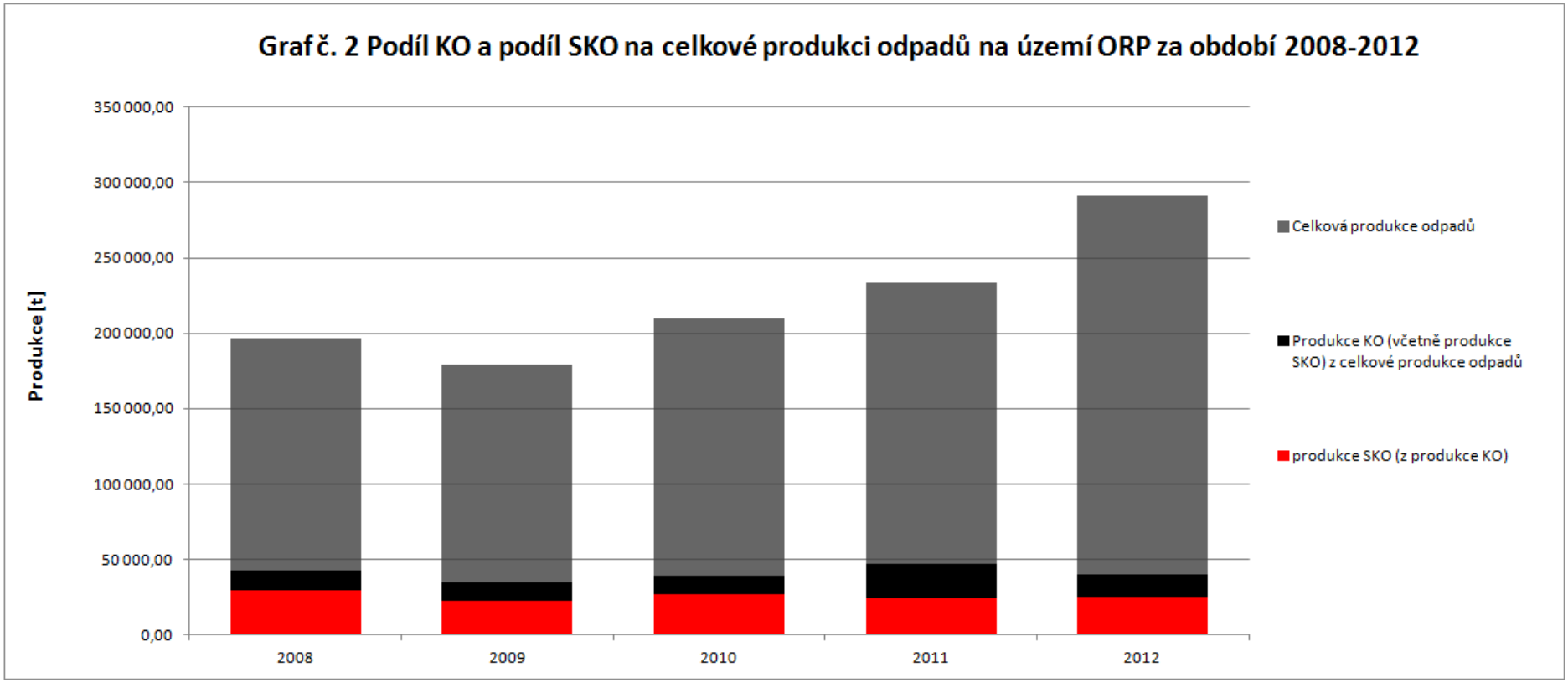

Zdroj: http://isoh.cenia.cz/groupisoh/

Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
							2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	3 524,46	3 855,49	4 009,15	4 139,94	4 922,89	+9,39	+3,99	+3,26	+18,91
Sklo	150107, 200102	1 011,11	815,56	983,85	1 031,47	998,85	-19,34	+20,63	+4,84	-3,16
Plast	150102, 200139	1 095,70	1 209,97	1 362,11	1 509,06	1 741,47	+10,43	+12,57	+10,79	+15,40
Nápojové kartony	150105	5,65	7,51	10,57	9,47	13,47	+32,97	+40,70	-10,43	+42,34
Celkem separovaný sběr		5 636,91	5 888,53	6 365,68	6 689,93	7 676,69	+4,46	+8,10	+5,09	+14,75

Měrné produkce odpadů [kg.obyv.$^{-1}$]	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel v území ORP	98 631	98 862	99 019	98 397	98 400
Měrná produkce tříděného papíru	35,73	39,00	40,49	42,07	50,03
Měrná produkce tříděného skla	10,25	8,25	9,94	10,48	10,15
Měrná produkce tříděného plastu	11,11	12,24	13,76	15,34	17,70
Měrná produkce tříděných nápojových kartonů	0,06	0,08	0,11	0,10	0,14
Měrná produkce tříděného odpadu	57,15	59,56	64,29	67,99	78,02

Zdroj: http://isoh.cenia.cz/groupisoh/

Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020101	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020103	Odpad rostlinných pletiv	O	68,99	29,69	14,81	0,00	30,92
020106	Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustřeďované odděleně a zpracovávané mimo místo vzniku	O	6 999,00	9 603,00	0,00	0,00	0,00
020107	Odpady z lesnictví	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020201	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020203	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,50	0,00	2,24
020204	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	67,90	82,48	733,65	2 271,50	2 008,00
020301	Kaly z praní, čištění, loupání, odstřeďování a separace	O	0,00	4,20	25,00	0,00	0,00
020304	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	272,51	130,57	93,15	152,63	101,51
020399	Odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020305	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejích vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	5,00
020401	Zemina z čištění a praní řepy	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020403	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020501	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	2,96	6,10	4,67	21,10	10,00
020502	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	15,50	0,00	0,00
020601	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	20,83	25,19	25,39	18,47	876,53
020603	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020701	Odpad z praní, čištění a mechanického zpracování surovin	O	316,39	156,33	0,00	0,00	0,00
020702	Odpad z destilace lihovin	O	0,00	47,95	0,00	0,00	6,00
020704	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	823,35
020705	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030101	Odpadní kůra a korek	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030105	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 030104	O	739,60	424,57	1,43	4,18	4,14
030301	Odpadní kůra a dřevo	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030307	Mechanicky oddělený výmět z rozvlákňování odpadního papíru a lepenky	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030308	Odpady ze třídění papíru a lepenky určené k recyklaci	O	0,00	0,00	3,19	2,78	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
030309	Odpadní kaustifikační kal	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030310	Výmětová vlákna, kaly z mechanického oddělování obsahující vlákna, výplně povrchové vrstvy z mechanického třídění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030311	Kaly z čistění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod číslem 030310	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040101	Odpadní klihovka a štípenka	O	0,00	0,00	0,00	0,00	38,18
040107	Kaly neobsahující chrom, zejména kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040210	Organické hmoty z přírodních produktů (např. tuk, vosk)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040220	Ostatní kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod 040219	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040221	Odpady z nezpracovaných textilních vláken	O	0,00	0,00	0,00	0,00	4,72
040222	Odpady ze zpracovaných textilních vláken	O	157,84	114,03	159,86	144,24	150,41
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	1 286,49	1 212,68	1 282,97	1 370,50	1 639,49
150103	Dřevěné obaly	O	8,83	8,75	7,85	0,00	0,20
160306	Organické odpady neuvedené pod číslem 160305	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
170201	Dřevo	O	229,60	67,68	25,65	513,03	185,68

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
190503	Kompost nevyhovující jakosti	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190603	Extrakty z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190604	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190605	Extrakty z anaerobního zpracování odpadů živočišného a rostlinného původu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190606	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování živočišného a rostlinného odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	O	1 699,24	1 506,36	1 613,60	1 535,98	1 658,39
190809	Směs tuků a olejů z odlučovačů tuků obsahujících pouze jedlé oleje a jedlé tuky	O	98,61	396,73	989,45	1 551,85	1 558,15
190812	Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190811	O	34,00	14,80	0,00	0,00	50,00
190814	Kaly z jiných způsobů čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190813	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190901	Pevné odpady z primárního čištění (z česlí a filtrů)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190902	Kaly z čiření vody	O	90,70	21,27	181,90	2,00	412,40
190903	Kaly z dekarbonizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
191201	Papír a lepenka	O	25,20	4,94	6,76	11,28	5,21

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
191207	Dřevo neuvedené pod číslem 191206	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200101	Papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet	O	2 237,97	2 642,81	2 726,18	2 769,44	3 283,41
200108	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven	O	21,27	21,45	8,47	5,55	3,83
200110	Oděvy	O	1,17	0,56	0,24	0,00	2,25
200111	Textilní materiály	O	229,76	205,72	176,19	195,10	181,69
200125	Jedlý olej a tuk	O	26,95	6,52	17,53	35,51	36,72
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137	O	272,85	239,09	121,55	167,95	217,80
200201	Biologicky rozložitelný odpad	O	634,48	1 240,40	1 250,95	1 189,23	1 534,06
200301	Směsný komunální odpad	O	29 297,09	22 518,22	26 692,11	24 490,75	24 733,94
200302	Odpad z tržišť	O	114,04	54,52	0,32	0,00	0,00
200304	Kal ze septiků a žump	O	851,56	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad	O	3 336,61	3 356,35	3 668,88	3 901,53	4 275,25
Celková produkce BRO			49 142,43	44 142,95	39 847,73	40 354,58	43 839,45

Zdroj: http://isoh.cenia.cz/groupisoh/

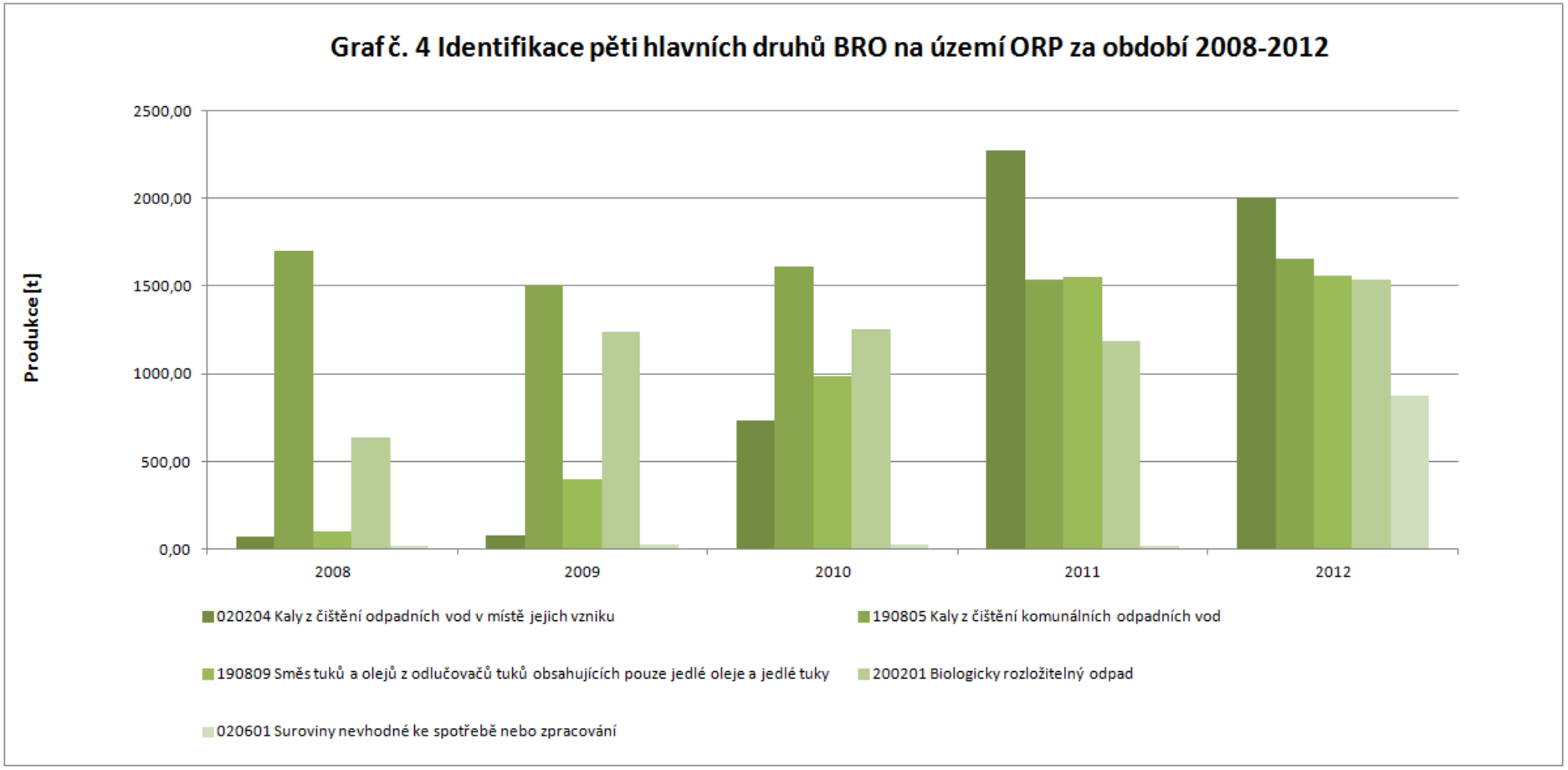

Zdroj: http://isoh.cenia.cz/groupisoh/

Graf. č. 4 byl sestaven na základě identifikovaných pěti množstevně nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce BRO	49 142,43	44 142,95	39 847,74	40 354,58	43 839,45	-10,17	-9,73	+1,27	+8,64
z toho celková produkce BRKO	36 172,19	30 285,64	34 662,41	32 755,05	34 268,94	-16,27	+14,45	-5,50	+4,62
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl BRKO na celkové produkci BRO	73,61		68,61		86,99		81,17		78,17
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.$^{-1}$]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	98 631		98 862		99 019		98 397		98 400
Měrná produkce BRO	498,25		446,51		402,43		410,12		445,52
Měrná produkce BRKO	366,74		306,34		350,06		332,89		348,26

Zdroj: http://isoh.cenia.cz/groupisoh/

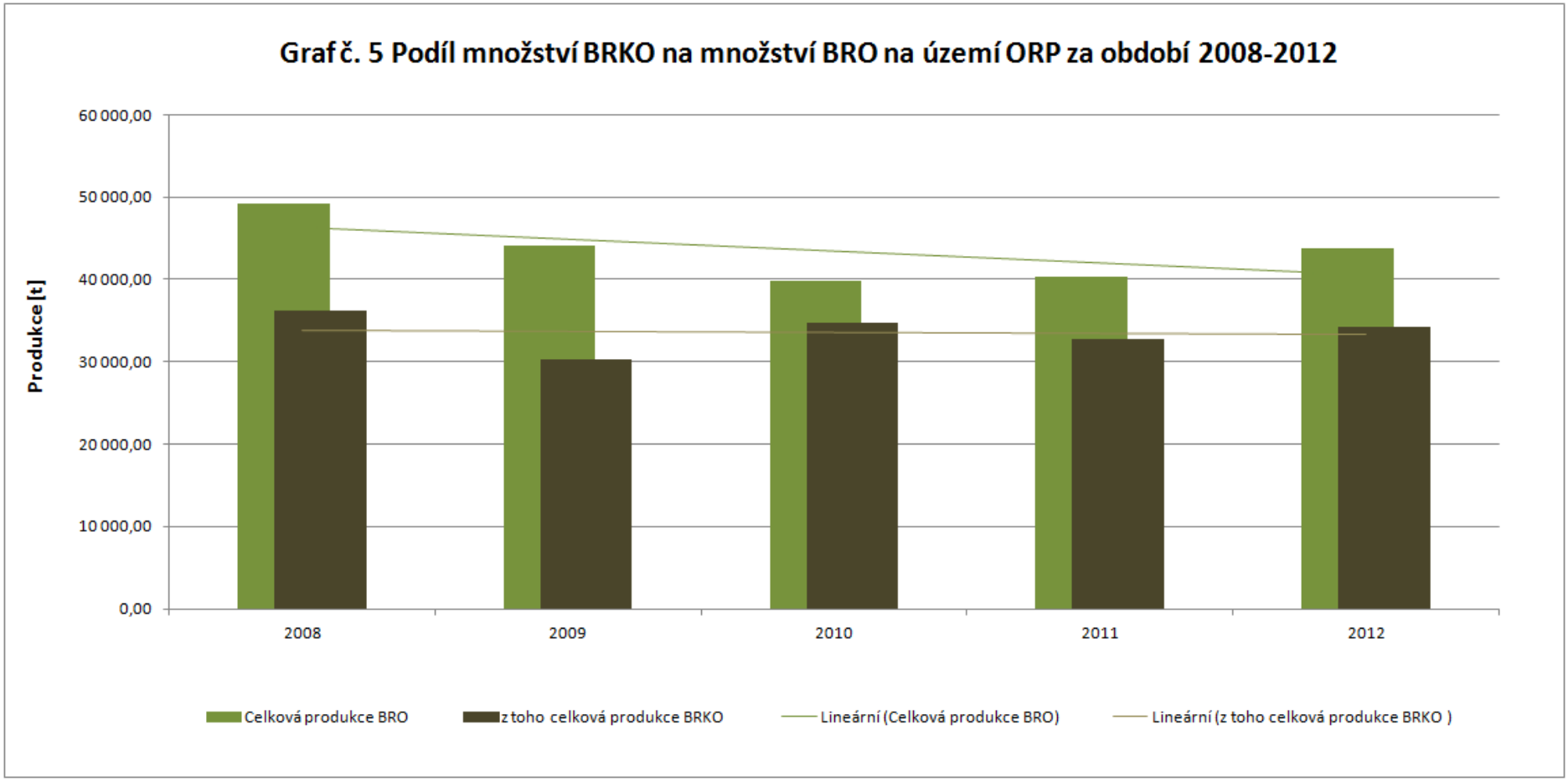

Zdroj: http://isoh.cenia.cz/groupisoh/

Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓			
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]								2008	2009	2010	2011
Využití	Materiálové využití	123 039,83	191 221,33	178 703,68	188 576,42	177 391,64	170 761,89	155,41	145,24	153,26	144,17
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓									
		43,28	97,25	99,71	90,04	75,98	58,52				
	Energetické využití	9 733,10	4 662,38	4 148,41	27 511,28	30 584,86	32 687,27	47,90	42,62	282,66	314,24
	Celkem	135 174,86	195 883,71	182 852,09	216 087,70	207 976,50	203 449,16	144,91	135,27	159,86	153,86
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓									
		47,55	99,62	102,03	103,17	89,08	69,72				
Celková produkce odpadů		284 261,09	196 635,21	179 222,31	209 439,08	233 463,68	291 807,29				
Odstranění		93 471,47	48 646,75	53 334,50	46 664,07	25 645,66	21 474,89	52,04	57,06	49,92	27,44
		Změna skládkování odpadů oproti DZ 2000 [%] →						-47,96	-42,94	-50,08	-72,56
	Spalování	0,00		0,00	3 989,33	3 883,65	3 523,02	Meziroční změna [%] ↓			
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
								0	0	-2,65	-9,29
	Jiné uložení	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
	Celkem	48 646,75		53 334,50	50 653,40	29 529,31	24 997,91	+9,64	-5,03	-41,70	-15,35

Zdroj: http://isoh.cenia.cz/groupisoh/

Graf č. 6 Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění

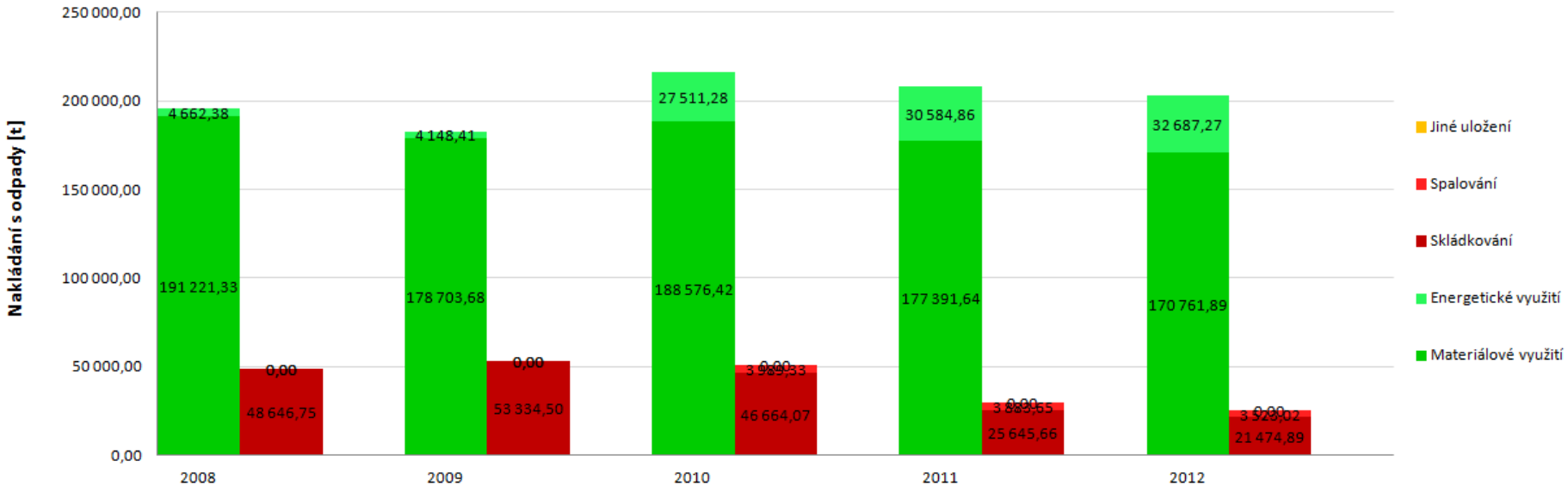

Zdroj: http://isoh.cenia.cz/groupisoh/

Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓			
Nakládání s odpady [t]									2008	2009	2010	2011
KO	Využití	Materiálové využití	2 241,30	10 054,93	9 305,24	11 835,93	8 660,28	8 213,49	448,62	415,17	528,08	386,40
			Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓						Změna materiálového využití KO oproti DZ 2000 [%] ↓			
			7,98	23,40	26,82	30,35	18,30	20,50	+348,62	+315,17	+428,08	+286,40
		Energetické využití	60,16	711,36	692,18	0,00	16,08	757,86	1 182,37	1 150,49	0,00	26,73
		Celkem	2 153,23	10 766,29	9 997,42	11 835,93	8 676,36	8 971,35	500,01	464,30	549,68	402,95
			Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓									
			7,67	25,05	28,82	30,35	18,33	22,39	Meziroční změna [%] ↓			
	Celková produkce KO [t]		28 090,75	42971,66	34693,39	39004,26	47334,76	40065,93	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
	Odstranění	Skládkování		43 051,83	49 404,30	43 505,57	22 451,42	18 519,31	14,76	-11,94	-48,39	-17,51
		Spalování		0,00	0,00	569,91	435,49	487,67	0	0	-23,59	11,98
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
		Celkem		43 051,83	49 404,30	44 075,48	22 886,91	19 006,98	14,76	-10,79	-48,07	-16,95
SKO	Využití	Materiálové využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
		Energetické využití		2,19	13,70	0,00	0,00	0,00	524,32	-100,00	0	0
		Celkem vybrané způsoby využití		2,19	13,70	0,00	0,00	0,00	524,32	-100,00	0	0
	Odstranění	Skládkování		36 059,02	41 904,59	36 033,84	16 155,45	12 050,78	16,21	-14,01	-55,17	-25,41
		Spalování		0,00	0,00	3,08	5,69	29,99	0	0	84,93	427,37
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
		Celkem		36 059,02	41 904,59	36 036,92	16 161,13	12 080,77	16,21	-14,00	-55,15	-25,25

Zdroj: http://isoh.cenia.cz/groupisoh/

Graf č. 7 Nakládání s KO na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění KO

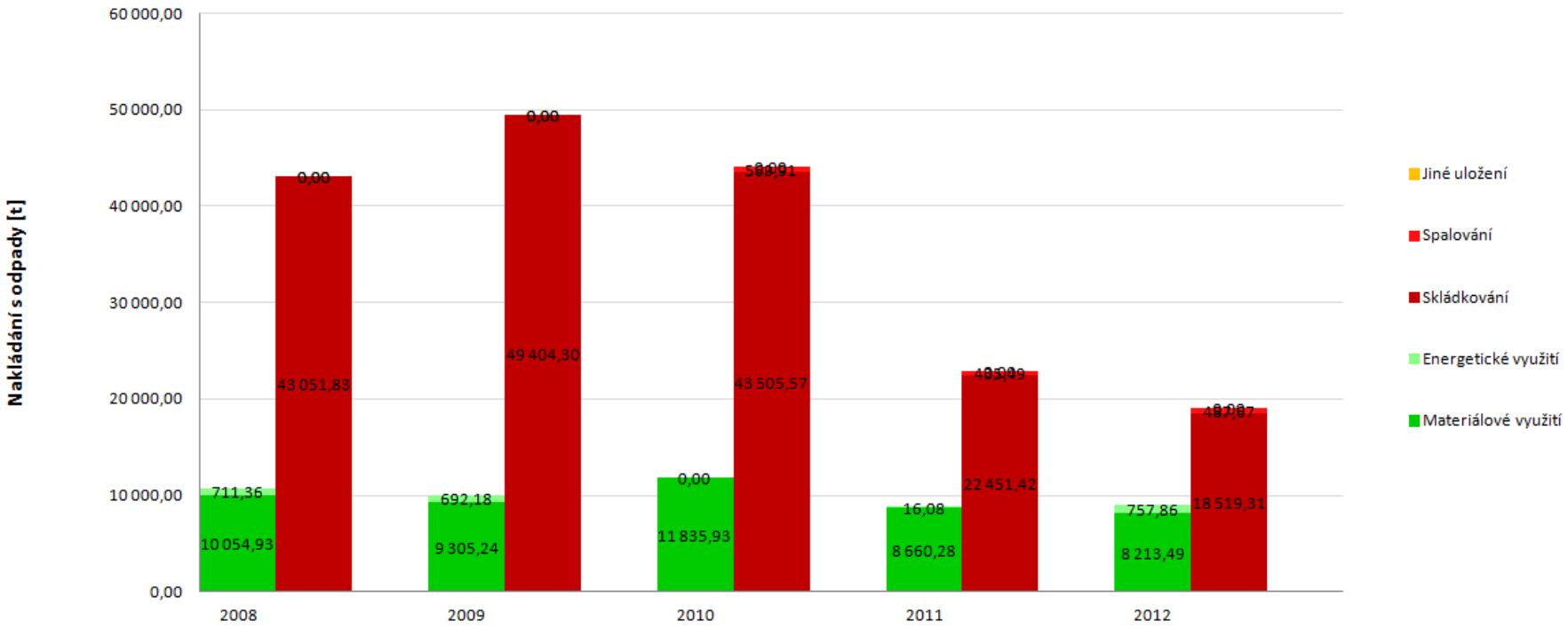

Zdroj: http://isoh.cenia.cz/groupisoh/

Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	1463,06	1931,21	1853,71	1542,00	1459,86	+32,00	-4,01	-16,82	-5,33
		Energetické využití	54,31	68,32	0,00	0,00	0,00	+25,78	-100,00	0	0
		Odstranění	122,83	414,49	424,41	264,12	226,85	+237,45	+2,39	-37,77	-14,11
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	543,56	507,44	524,12	501,09	461,79	-6,65	+3,29	-4,39	-7,84
		Energetické využití	0,95	0,78	0,00	0,00	0,00	-18,32	-100,00	0	0
		Odstranění	7,54	2,27	7,76	20,15	33,44	-69,87	+241,61	+159,71	+65,98
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	506,23	448,17	548,66	595,66	584,84	-11,47	+22,42	+8,57	-1,82
		Energetické využití	40,90	48,07	0,00	0,00	0,00	+17,53	-100,00	0	0
		Odstranění	648,51	516,91	509,35	474,98	549,88	-20,29	-1,46	-6,75	+15,77
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,78	0,88	0,00	0,00	0,00	+12,82	-100,00	0	0
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
		Odstranění	30,20	0,32	2,45	1,66	9,38	-98,94	+666,56	-32,13	+463,40

Zdroj: http://isoh.cenia.cz/groupisoh/

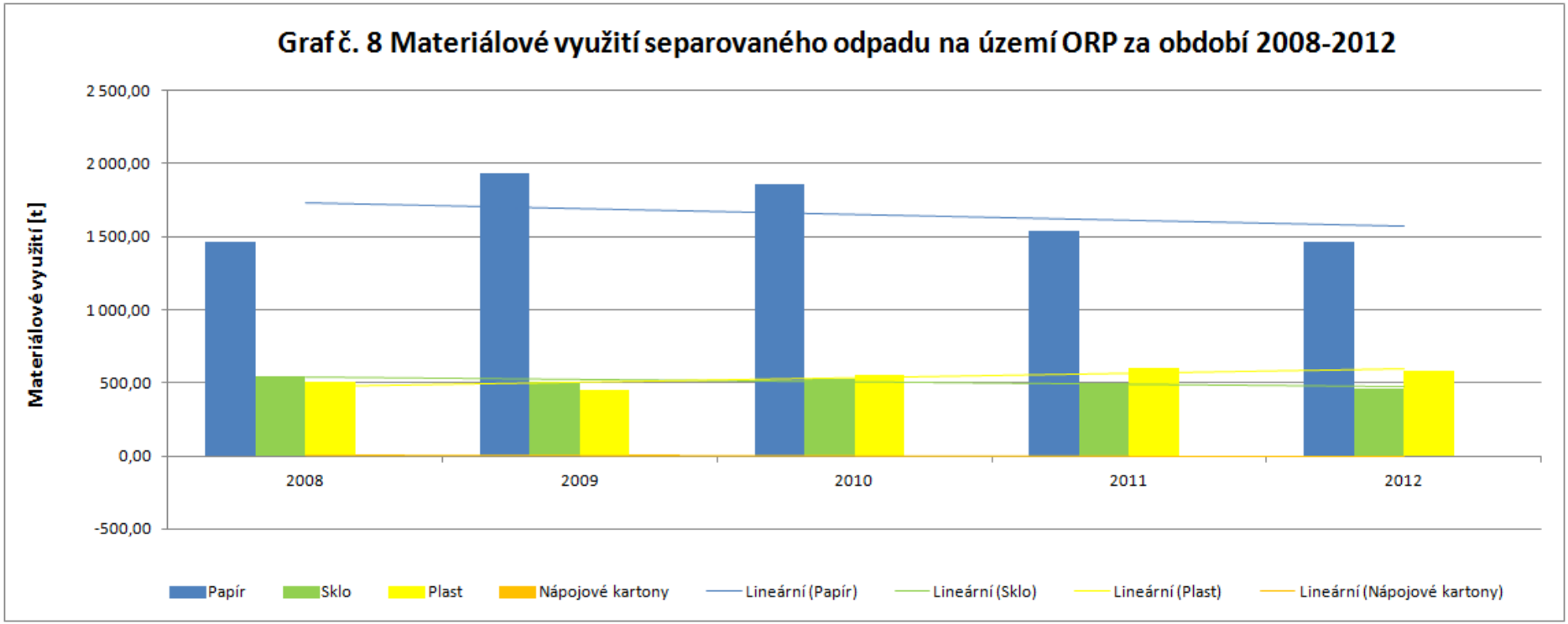

Zdroj: http://isoh.cenia.cz/groupisoh/

Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012 v t

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - oproti roku 1995		Způsob nakládání		DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
										2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
BRO	Využití	Materiálové využití			34 268,57	37 990,82	25 222,99	15 441,92	24 578,55	10,86	-33,61	-38,78	59,17
		Energetické využití			970,48	639,20	20 750,02	24 249,72	32 687,27	-34,14	3146,23	16,87	34,79
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)			43 082,59	48 587,12	42 710,40	21 933,64	16 989,65	12,78	-12,10	-48,65	-22,54
		Spalování			0,00	0,00	208,91	213,30	239,78	0	0	2,10	12,42
		Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
BRKO	Využití	Materiálové využití			6 796,22	7 153,65	8 558,49	5 859,82	4 881,42	5,26	19,64	-31,53	-16,70
		Energetické využití			29,06	76,14	0,00	16,08	757,86	162,00	-100,00	0	4613,06
										Podíl skládkování k DZ 1995 [%] ↓			
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu		40 786,94	47 389,50	41 851,79	20 977,52	16 530,25	2009	2010	2011	2012
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biolog. rozložitelné složky v odpadu	16 734,30	32 751,92	38 053,77	33 606,99	16 844,95	13 273,79	227,40	200,83	100,66	79,32
			Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)	Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv.$^{-1}$] ↓									
				148,00	332,07	384,92	339,40	171,19	134,90	260,08	229,32	115,67	91,15
				Procentuální změna měrného skládkování BRKO na obyvatele oproti DZ 1995 [%]						+160,08	+129,32	+15,67	-8,85
		Spalování			0,00	0,00	68,39	50,32	66,51	Meziroční změna [%] ↓			
										2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
										0	0	-26,42	+32,16
		Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0

Zdroj: http://isoh.cenia.cz/groupisoh/

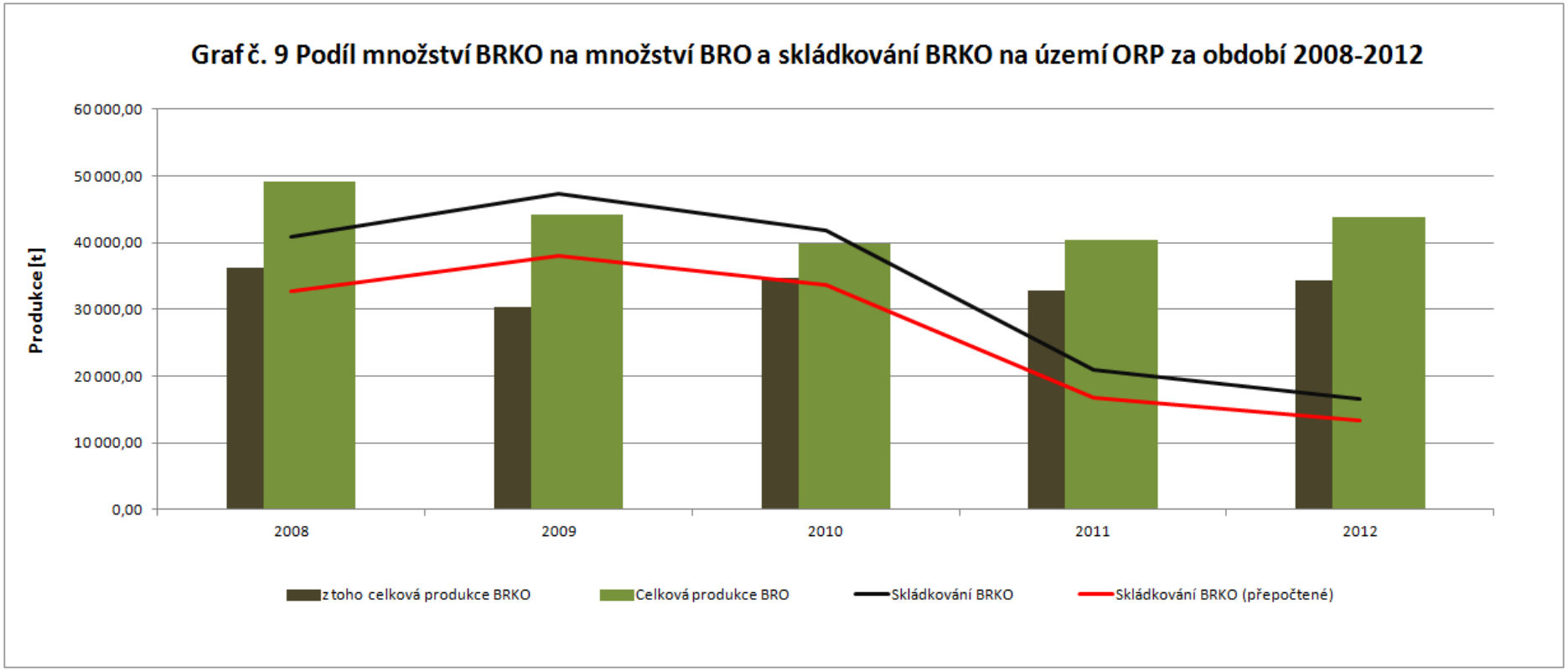

Zdroj: http://isoh.cenia.cz/groupisoh/

6. Téma 4.: Životní prostředí v sídlech a krajině

6.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

6.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Životní prostředí je jednou ze základních hodnot, která nám byla v sídlech svěřena. Péče o životní prostředí přímo určí kvalitu našeho života v budoucích generacích. Kvalitní životní prostředí je totiž hodnota, kterou nelze žádným způsobem nahradit.

Ochrana životního prostředí je zabezpečována prostřednictvím zákonných normativů, z nichž nejdůležitějším je od roku 1992 zákon 114/199 Sb., o ochraně přírody a krajiny. V roce přijetí se jednalo o průlomovou legislativní úpravu, která v sobě zakotvila moderní pojetí ochrany přírody. Základním principem bylo přijetí tzv. obecné ochrany. Ochrana přírody se tak vymanila z hranic chráněných území a definice chráněných druhů a poprvé v historii tak dostala možnost prosazovat své myšlenky i v rámci „volné krajiny“.

Území: ORP Prostějov

Názvy obcí správního obvodu: Města: Kostelec na Hané, Němčice nad Hanou, Plumlov, Prostějov., Obce: Alojzov, Bedihošť, Bílovice-Lutotín, Biskupice, Bousín, Brodek u Prostějova, Buková, Čehovice, Čechy pod Kosířem, Čelčice, Čelechovice na Hané, Dětkovice, Dobrochov, Dobromilice, Doloplazy, Drahany, Držovice, Dřevnovice, Hluchov, Hradčany-Kobeřice, Hrdibořice, Hrubčice, Hruška, Ivaň, Klenovice na Hané, Klopotovice, Kovalovice-Osíčany, Kralice na Hané, Krumsín, Laškov, Lešany, Malé Hradisko, Mořice, Mostkovice, Myslejovice, Nezamyslice, Niva, Obědkovice, Ohrozim, Olšany u Prostějova, Ondratice, Otaslavice, Otinoves, Pavlovice u Kojetína, Pěnčín, Pivín, Prostějovičky, Protivanov, Přemyslovice, Ptení, Rozstání, Seloutky, Skalka, Slatinky, Smržice, Srbce, Stařechovice, Stínava, Tištín, Tvorovice, Určice, Víceměřice, Vícov, Vincencov, Vitčice, Vranovice-Kelčice, Vrbátky, Vrchoslavice, Vřesovice, Výšovice, Zdětín, Želeč

Nositel projektu: Město Němčice nad Hanou

Jako volitelné téma byla pro území ORP Prostějov zvolena oblast Životní prostředí v obcích a péče o krajinu. Obsahem by měla být oblast zabývající se v krajině i sídlech zejména aktivitami, které jsou v gesci a v možnostech ovlivnění ze strany obcí a místní samosprávy. Téma bylo zúženo na v extravilánu obcí ekologií krajiny, krajinnou zeleň prvky ÚSES apod., v obcích především na veřejná prostranství a zeleň.

Základní údaje

Území ORP Prostějov zahrnuje celkem 76 obcí, z nichž statut města mají Kostelec na Hané, Němčice nad Hanou, Plumlov a Prostějov. Němčice nad Hanou jsou obcí s pověřeným obecním úřadem. Správní obvod má rozlohu 591,64 km2 a 98 126 obyvatel. Z celkové výměry zaujímá 74,5% zemědělská půda, lesy tvoří pouze 12% a region je tak druhým nejméně lesnatým územím Olomouckého kraje. Jedná se o lesy v převážné míře kulturní s nevhodnou druhovou skladbou (82% jejich rozlohy tvoří porosty nevhodnou druhovou skladbou).

Min. nadm. Výška	200 m.n.n.
Max. nadmořská výška	750 m.n.m.
Zemědělská půda:	74,5%
Lesní půda:	15%
Zastavěná plocha	2,11 %
Počet zvl. Chráněných území	35
Výměra zvl. Chráněných území	489 ha
% z rozlohy ORP	1 %
Počet památných stromů	24
Počet registrovaných VKP	18
Počet přírodních parků	2

Mapa 3: Správní obvod ORP Prostějov

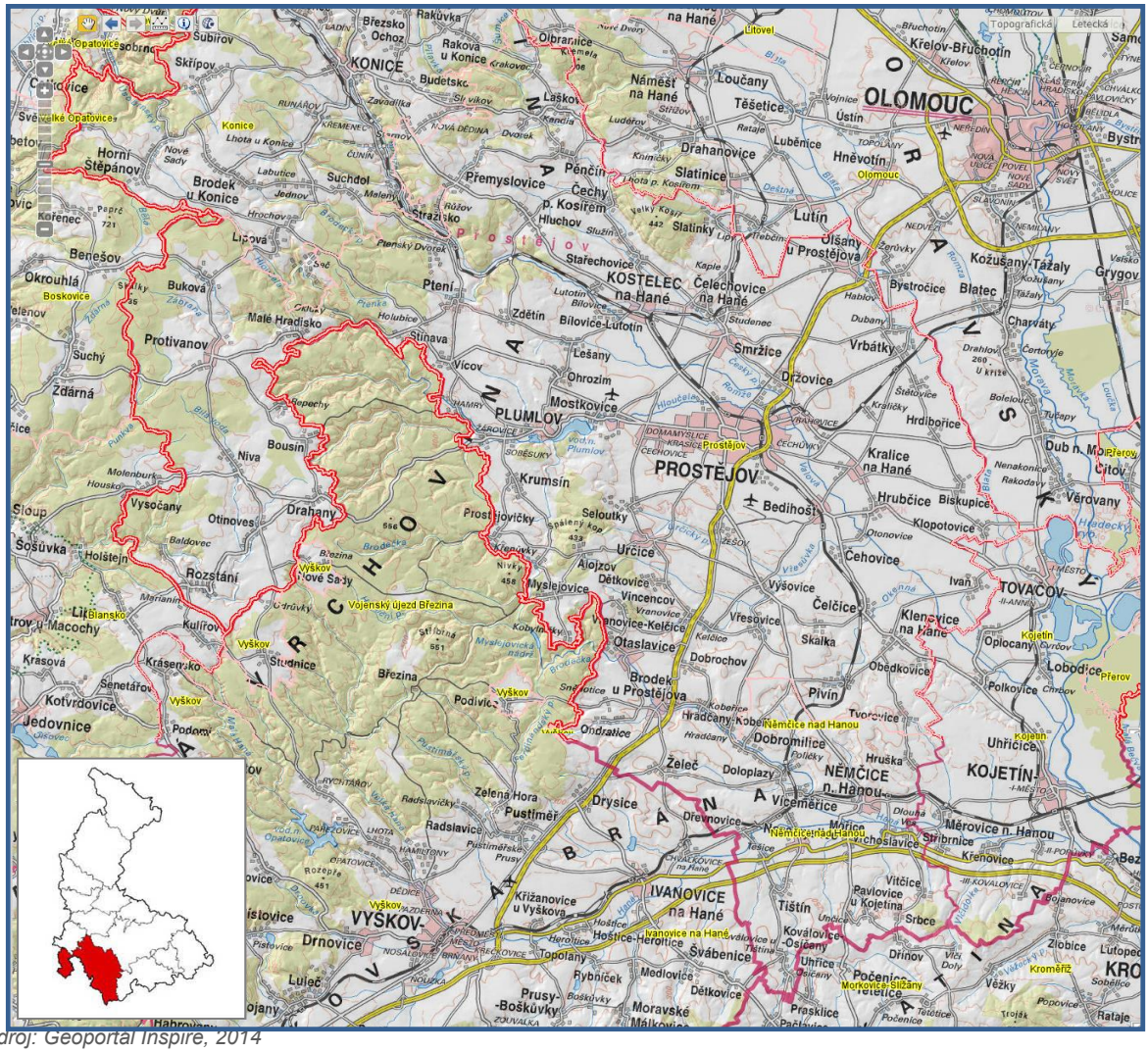

Zdroj: Geoportal Inspire, 2014

Základní legislativa

Obecně pro životní prostředí (nejdůležitější návazná legislativa)

Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, v platném znění

Zákon č. 500/2004 Sb., správním řád, v platném znění

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Zákon č. 183/2006 Sb., stavební zákon

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), v platném znění

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění

Zákon č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech, v platném znění

Zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, v platném znění

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění

Zákon č. 25/2008 Sb., o integrovaném registru znečišťování životního prostředí a o integrovaném systému plnění ohlašovací povinnosti v oblasti životního prostředí a o změně některých zákonů.

Oblast ochrany přírody a ochrany a tvorby zeleně

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění

Zákon č. 100/2001 Sb. o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění

Zákon č. 289/1995 Sb., lesní zákon, v platném znění

Vyhláška Ministerstva životního prostředí ČR č. 395/1992 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění

Vyhláška Ministerstva životního prostředí ČR č.189/2013 o ochraně dřevin a povolování jejich kácení

Oblast ochrany ovzduší

Zákon č. 201/2012Sb., zákon o ochraně ovzduší

Vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 312/2012 Sb., o stanovení požadavků na kvalitu paliv používaných pro vnitrozemská a námořní plavidla z hlediska ochrany ovzduší

Vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 330/2012 Sb., o způsobu posuzování a vyhodnocení úrovně znečištění, rozsahu informování veřejnosti o úrovni znečištění a při smogových situacích (tzv. "imisní vyhláška")

Vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 415/2012 Sb., o přípustné úrovni znečišťování a jejím zjišťování a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší (tzv. "emisní vyhláška")

Nařízení vlády č. 351/2012 Sb., o kritériích udržitelnosti biopaliv Nařízení vlády č. 56/2013 Sb.,o stanovení pravidel pro zařazení silničních motorových vozidel do emisních kategorií a o emisních plaketách

Oblast nakládání s odpady a hydrogeologie

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění

Zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), v platném znění

Zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, v platném znění

Zákon č. 62/1988 Sb., o geologických pracích a o Českém geologickém úřadu, v platném znění

Nařízení vlády č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky

Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky, ve znění nařízení vlády č. 473/2009 Sb.

Nařízení vlády č. 473/2009 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky

Vyhláška Jihomoravského kraje č. 309/2004, kterou se stanoví závazná část Plánu odpadového hospodářství Jihomoravského kraje.

Vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků

Vyhláška č. 294/2005 Sb. o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady

Vyhláška č. 352/2005 o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady a o bližších podmínkách financování nakládání s nimi (vyhláška o nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady)

Vyhláška Ministerstva životního prostředí a Ministerstva zdravotnictví č. 376/2001 o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů

Vyhláška č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, Seznam nebezpečných odpadů a seznamy odpadů a států pro účely vývozu, dovozu a tranzitu odpadů a postup při udělování souhlasu k vývozu, dovozu a tranzitu odpadů (Katalog odpadů)

Vyhláška č. 382/2001 Sb., o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě

Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady

Vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 384/2001 o nakládání s polychlorovanými bifenyly, polychlorovanými terfenyly, monometyltetrachlorordifenylmetanem, monometyldichlordifenylmetanem, monometyldibromdifenylmetanem a veškerými směsmi obsahujícími kteroukoliv z těchto látek v koncentraci větší než 60 mg/kg (o nakládání s PCB)

Vyhláška Českého báňského úřadu č. 99/1992 Sb., o zřizování, provozu, zajištění a likvidaci zařízení pro ukládání odpadů v podzemních prostorách

Vyhláška 116/2002 Sb., o způsobu označování vratných zálohovaných obalů

Vyhláška č. 170/2010 Sb., o bateriích a akumulátorech

Vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady Vyhláška č. 352/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady z autovraků, vybraných autovraků, o způsobu vedení jejich evidence a evidence odpadů vznikajících v zařízení ke sběru a zpracování autovraků a o informačním systému sledování toků vybraných autovraků

Vyhláška č. 374/2008 Sb., o přepravě odpadů

Vyhláška č. 641/2004 Sb., o rozsahu a způsobu vedení evidence obalů a ohlašování údajů z této evidence

Vyhláška statutárního města Brna č. 1/2013, o stanovení systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálního odpadu vznikajícího na území statutárního města Brna

Oblast správy poplatku za komunální odpad

Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, v platném znění

Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, v platném znění

Vyhláška statutárního města Brna č. 12/2012, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů

Ostatní oblasti

Zákon č. 162/2003 Sb., o podmínkách provozování zoologických zahrad a o změně některých zákonů (zákon o zoologických zahradách)

Zákon č. 115/2000 Sb., o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy, v platném znění

Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči, v platném znění

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů

Zákon č. 256/2001 Sb. o pohřebnictví a o změně některých zákonů, v platném znění

Zákon č. 122/2004 Sb., o válečných hrobech a pietních místech a o změně zákona 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů

6.1.2. Popis ve správním obvodu

ÚVOD

Tato analýza je zpracována jako součást „Strategie území správního obvodu ORP PROSTĚJOV v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a volitelného tématu. Strategie je zpracována v rámci projektu Svazu měst a obcí (SMO) Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001).

PŘÍRODNÍ PODMÍNKY

Abiotické podmínky

Mapa 4: Geomorfologie

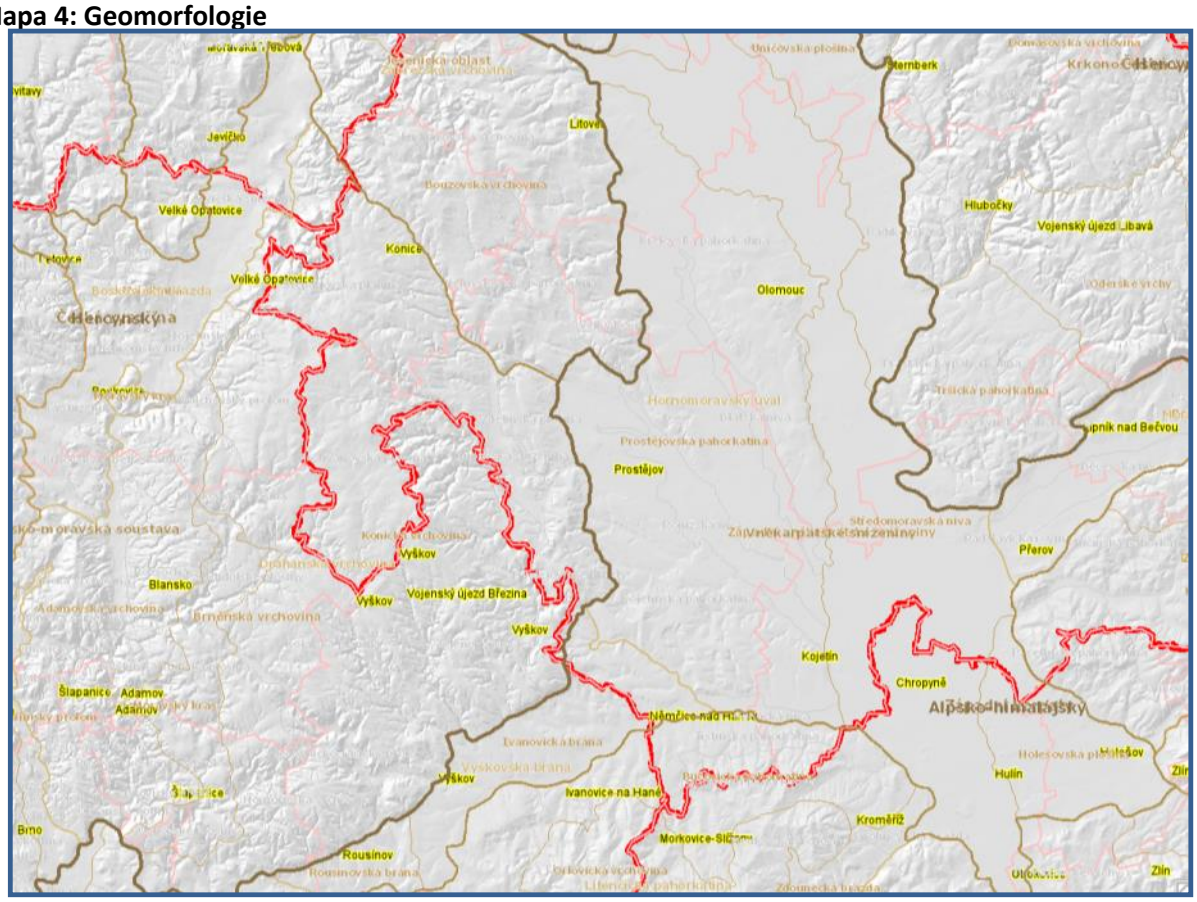

Zdroj: Geoportál Inspire, 2014

Geomorfologický systém:	Alpsko-himalájský
	Hercynský
Provincie:	stejné hranice jako systém
Česká vysočina	
	Západní karpaty
Subprovincie:	Česko-moravskásoustava (západ)

	Krkonošsko-jesenická soustava (na sever od Stařechovic)
	Vněkarpatské sníženiny
	Vnější západní Karpaty (na jih od říčka Hané)
Oblasti:	stejné hranice jako subprovincie
	Brněnská vrchovina
	Jesenická oblast
	Západní vněkarpatské sníženiny
	Středomoravské karpaty
Celky:	Drahanská vrchovina
	Zábřežská vrchovina
	Hornomoravský úval
	Vyškovská brána (Želeč)
	Litenčická pahorkatina
Podcelky:	Konická vrchovina
	Bouzovská vrchovina
	Prostějovská pahorkatina
	Ivanovická brána
	Bučovická pahorkatina

Mapa 5: Geomorfologie

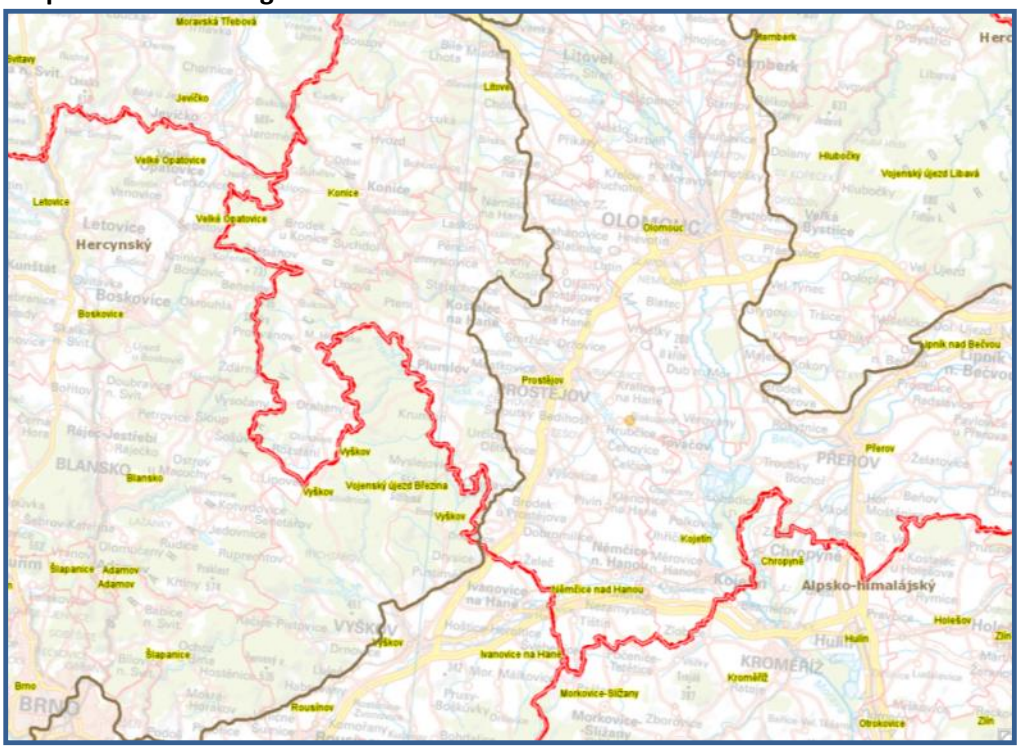

Zdroj: Geoportál Inspire, 2014

Geologie

Drahanská a Konická vrchovina vznikla souvrstvím mořského spodního karbonu - kulmu a je tvořena břidlicemi, drobami a slepenci. V severní části u hranice mezi Konickou a Bouzovskou vrchovinou se taktéž nacházejí ostrůvky devonských vápenců.

V údolí řeky Moravy jsou zastoupeny drobné fragmenty hornin Českého masivu. Hlubší uloženiny sedimentačního prostoru tvoří pestře zbarvené (šedožluté, žlutohnědé, zelenošedé, namodralé) psamiticko–pelitické sedimenty s proměnlivým obsahem prachovité a písčité příměsi. V pelitech bývají přítomny čočky šedých písků a štěrků, jejichž valounový materiál tvoří horniny flyše.

Situaci geologického podkladu v řešeném území je názorně patrná z následující mapky.

Mapa 6: Geologie řešeného území

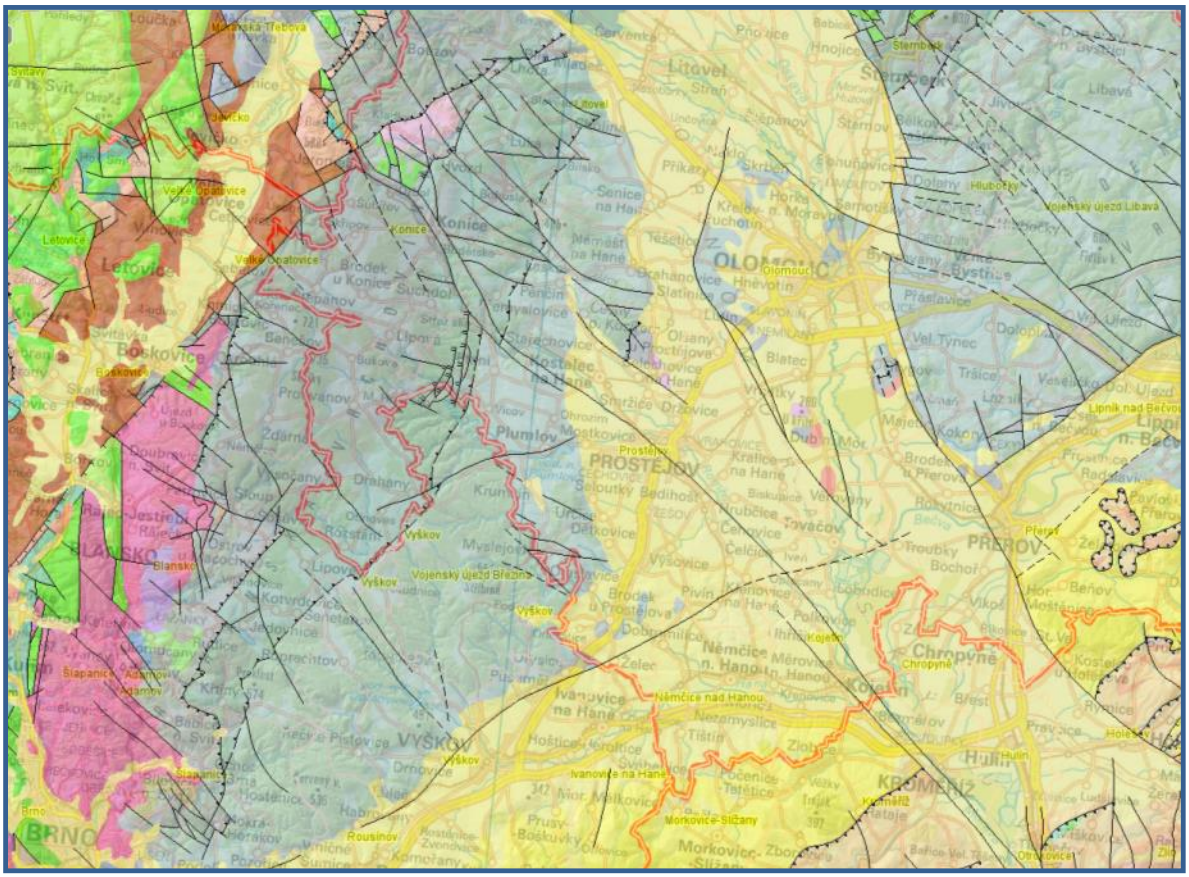

Zdroj: Geoportál Inspire, 2014

Půdy

Na území ORP Prostějov se nacházejí převážně kambizemě, černozemě, hnědozemě a fluvizemě. Výše položené polohy na západě řešeného území jsou tvořeny půdami typu kambizem kyselá. Rozsáhlé rovinaté plochy jižně a východně od Prostějova jsou tvořeny převážně půdami černozem modální. Přechodové plochy pak jsou tvořeny hnědozemí modální. V údolních nivách horních toků a přítoků Romže a Hané najdeme půdy typu fluvizem modální, níže pak jsou nahrazeny půdami černice fluvická. Rozmístění typů půd názorně ukazuje následující mapka.

Mapa 7: Půdní typy podle TKSP

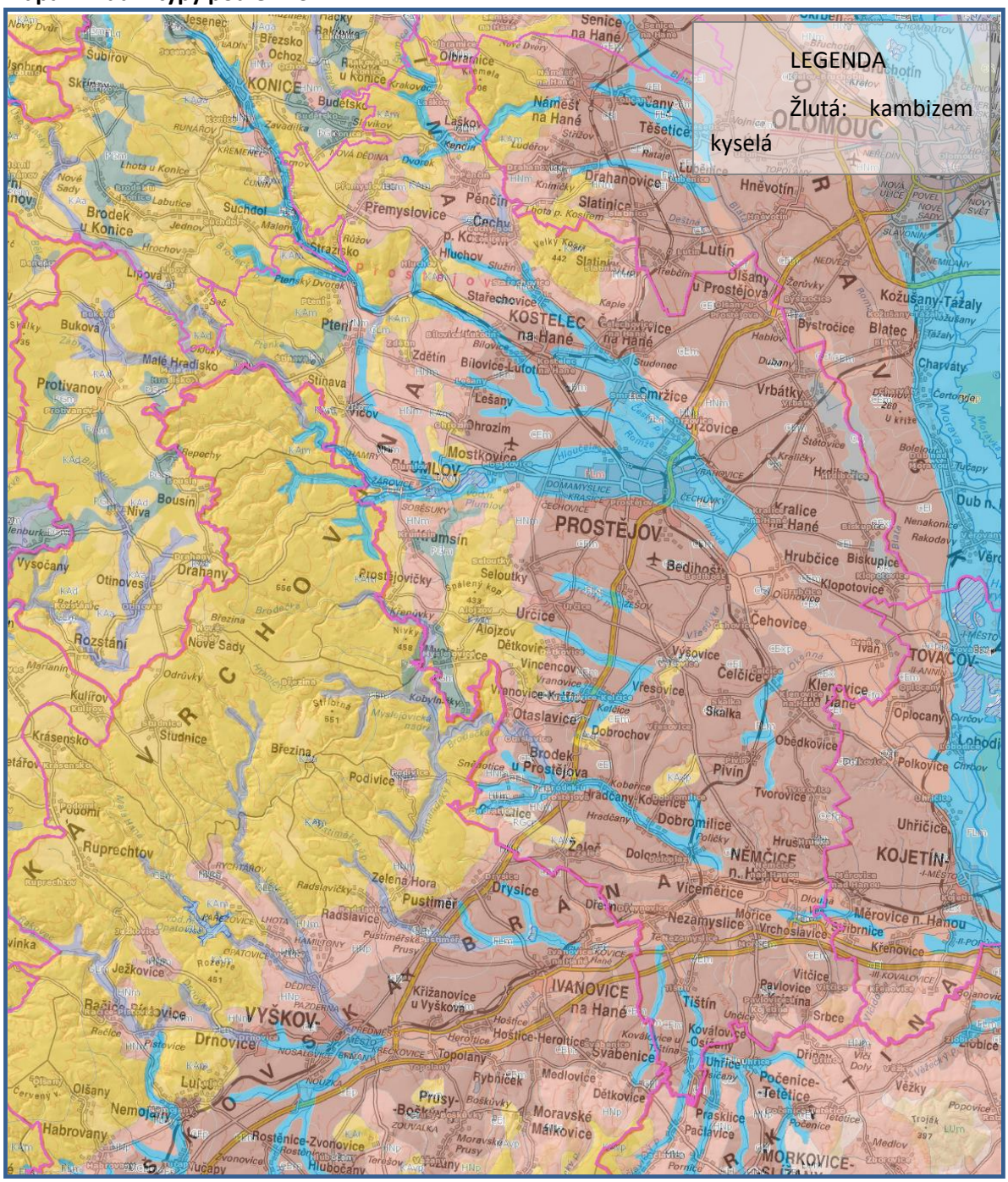

Zdroj: Geoportál Inspire, 2014

Černozemě patří do skupiny půd s procesem intenzivního hromadění a přeměny organických látek – humifikace zbytků hlavně stepní a lužní vegetace, podmiňujícím vznik molického A-horizontu, v podmínkách nepromyvného až periodicky promyvného vodního režimu. Tyto půdy se vytvořily ve stepních a lesostepních oblastech pod travním porostem, nejčastěji na spraších. Černozemě mívají dobré fyzikální, chemické a biologické vlastnosti. Patří k naším nejúrodnějším půdám, které se nachází jen v nejsušších nížinných oblastech v nadmořských výškách do 250 m n. m. Limitujícím faktorem jejich úrodnosti je dostatečné množství atmosférických srážek.

Hnědozemě patří do skupiny půd, pro které je typický proces illimerizace, translokace a akumulace koloidních jílovitých částic, některých volných sesquioxidů a různého podílu organických látek v podmínkách promyvného nebo periodicky promyvného typu vodního režimu, za slabě kyselé půdní reakce. Půdy s luvickým B – horizontem (akumulace translokovaných koloidních složek – především jílových minerálů) pod ochrickým až melanickým humusovým A – horizontem (ochrický - mladý, zpravidla mělký, vyvinutý na silikátových až karbonátových substrátech, melanický – zpravidla mělký, tmavě zbarvený, často i velmi starý). Illimarizace u hnědozemí je mírná, půdotvorným substrátem je nejčastěji spraš a sprašová hlína. Hnědozemě náleží k velmi úrodným půdám, které jsou rozšířeny v nížinách a v rovinatějších částech pahorkatin, zhruba do nadmořské výšky 400 m n. m.

Fluvizemě se vyvíjejí z povodňových sedimentů hlinitopísčité až jilovitohlinité zrnitosti. Sedimenty obsahují značné množství živin. Po provedené regulaci toků přestává typický režim záplav a začíná se uplatňovat vývoj k zonálním půdám dané oblasti (mocnější humusový horizont, migrace jílu, vyluhování iontů atd.). Fluvizemě jsou využívány jako zemědělská půda. Tento půdní typ je však typický pro nivní oblasti, lužní lesy a travní porosty.

Hnědé půdy a hnědé lesní půdy. Diagnostickým znakem, který mají všechny kambizemě, je kambický B horizont charakteristický alterací bez iluviace. Převažuje chemické zvětrávání prvotních minerálů, přičemž se uvolňuje Fe, Mn, Al, čímž dochází k hnědnutí. Vedle hnědnutí dochází u těchto půd k procesům tvorby a přeměně jílu. Půdy se vytvářejí hlavně ve svažitých podmínkách pahorkatin, vrchovin a hornatin. V menší míře se může vytvářet i v rovinatém reliéfu. Vznik těchto půd z tak pestrého spektra substrátů podmiňuje jejich velkou rozmanitost z hlediska tropismu, zrnitosti a skeletovitosti. Tyto půdy mají vysokou pórovitost a dobrou vnitřní drenáž. Kambizemě mohou být částečně využívány jako zemědělské půdy.

Vodstvo

Řešené území spadá pod oblast povodí Moravy, které je čtvrté největší na území České republiky. Oblast povodí Moravy zasahuje v České republice celkem do pěti krajů. V kraji Olomouckém je oblast povodí Moravy ve správních obvodech 13 obcí s rozšířenou působností, a to Hranic, Jeseníku, Konice, Lipníku nad Bečvou, Litovle, Mohelnice, Olomouce, Prostějova, Přerova, Šternberka, Šumperka, Uničova a Zábřehu. Oblast povodí Moravy má protáhlý tvar ve směru sever-jih, s výrazným výběžkem směrem k východu, který tvoří řeka Bečva. Hlavním tokem oblasti povodí Moravy je stejnojmenná řeka Morava. Hlavní pramennou oblast představují Jeseníky, Beskydy a Bílé Karpaty.

Nejvýznamnějšími přítoky řeky Moravy, odvodňujícími předmětné území, jsou Blata, Romže a Haná. Romže je malá řeka pramenící u obce Dzbel na Konicku v nadmořské výšce 492 m. n. m. Romže teče přibližně jihovýchodním směrem a odvodňuje velkou část Prostějovska. U obce Uhřičice ústí do řeky Moravy. Délka toku činí 53 km. Plocha povodí měří 456,53 km². Od ústí svého nejvýznamnějšího přítoky říčky Hloučely ve Vrahovicích je Romže označována jménem Valová. Blata je pravostranný přítok řeky Moravy, který protéká okresy Olomouc, Prostějov a Přerov. Pramen řeky se nachází poblíž obcí Bílsko a Vilémov v nadmořské výšce 423,8 m. Délka toku činí 45,3 km a celková plocha povodí měří 315 km². Většími přítoky jsou z levé strany Stouska a Romza, z pravé strany jsou to Šumice, Zlatá stružka a Deštná.

Hydrologickou situaci zachycuje názorně následujíc mapka, kde je šrafováním vyznačena i oblast CHOPAV.

Mapa 8: Základní hydrologické sítě a CHOPAV

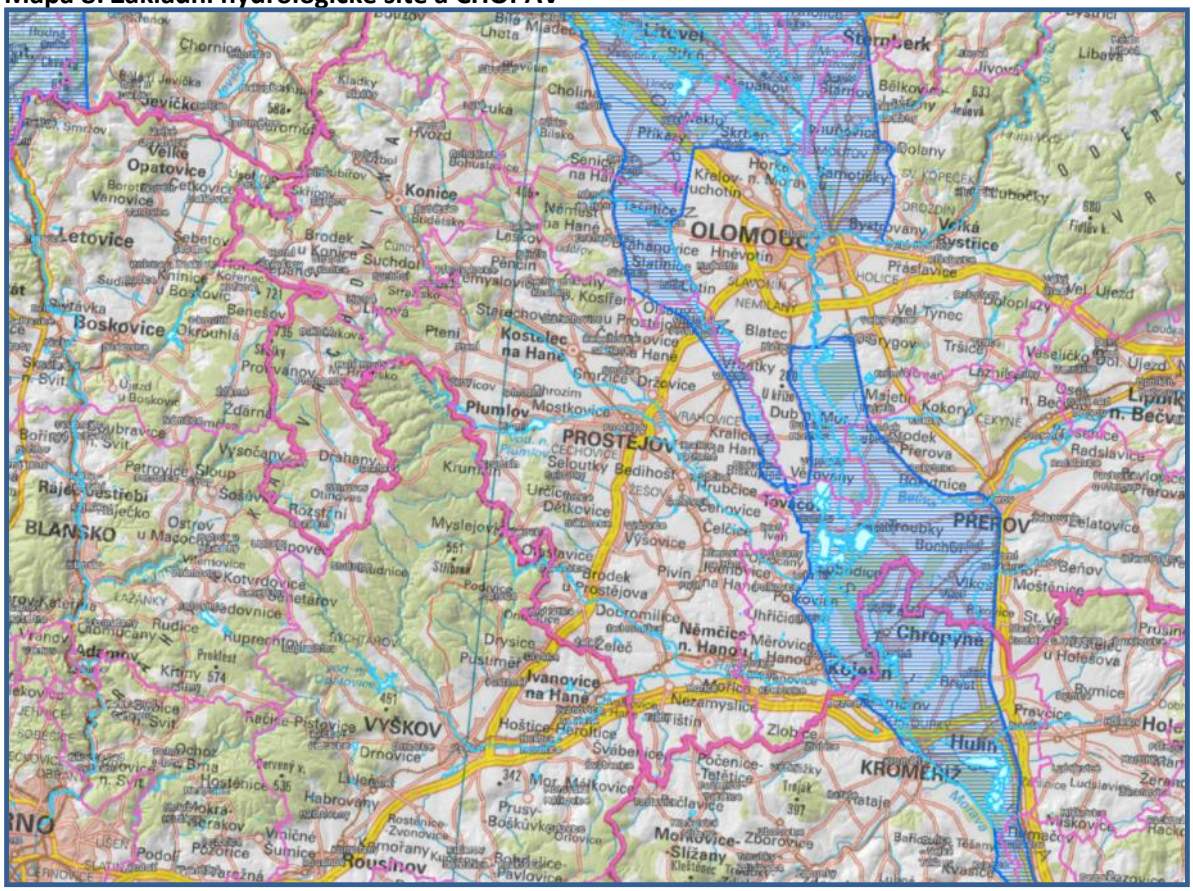

Zdroj: Geoportál Inspire, 2014

Do východní části ORP Prostějov zasahuje ochranné pásmo vodních zdrojů (CHOPAV) - Kvartér řeky Moravy. Jedná se o chráněnou vodohospodářskou pramennou oblast, z níž se odebírá voda pro hromadné zásobování obyvatelstva. V této oblasti je zakázáno: zmenšovat rozsah lesních pozemků, odvodňovat lesní pozemky, odvodňovat zemědělské pozemky, těžit rašelinu, těžit nerosty povrchovým způsobem nebo provádět jiné zemní práce, které by vedly k odkrytí souvislé hladiny podzemní vody, těžit a zpracovávat radioaktivní suroviny a ukládat radioaktivní odpady. Kvarter řeky Moravy zaujímá 11 % rozlohy kraje, pouze menší část zasahuje území ORP Prostějov.

Nejvodnějším měsícem na vodních tocích je zpravidla březen. Nejnižší průtoky můžeme pozorovat od srpna do listopadu. Velmi nebezpečné jsou lokální letní povodně z bouřkových dešťů na malých vodních tocích a jarní povodně, způsobené táním sněhu. Odtok vody je silně ovlivněn blokací orné půdy (vytvářením velkých bloků orné půdy dochází ke zrychlení povrchového odtoku a tím i ke zrychlené erozi půdy) a napřimováním vodních toků, což vede ke zrychlení odtoku a k prohlubování epizod sucha.

Ohrožení povodněmi

Část území ORP, vázaná na širší části niv nejvýznamnějších přítoků Moravy – Romže a Hané, je ohrožena záplavami. To se potvrdilo i při nejvýznamnější události - záplavách v roce 1997 a zčásti také v v dalších letech po roce 2000. Míra ohrožení je patrná z mapky, vymezující území ohrožené stoletou vodou.

Mapa 9: Záplavové území Q100

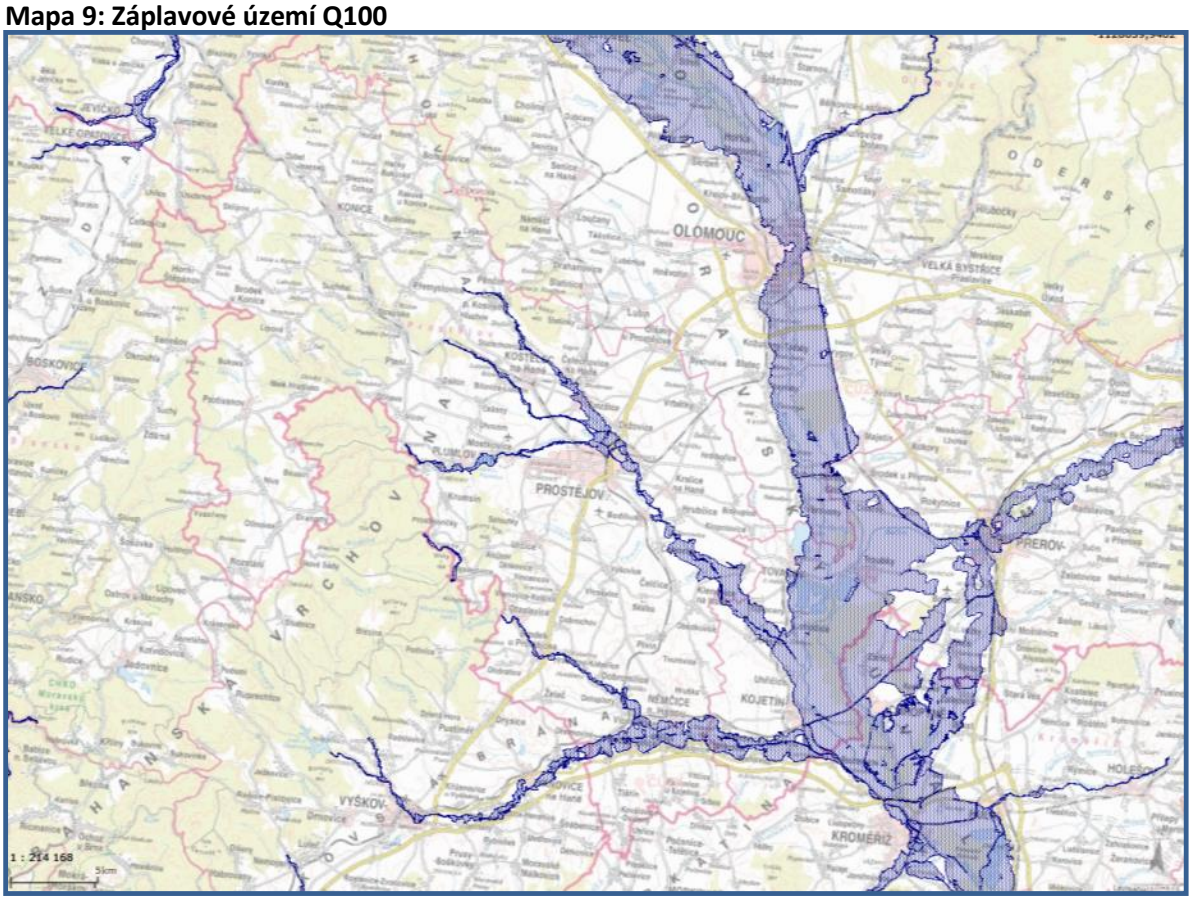

Zdroj: Geoportál Inspire, 2014

Klima

V celé České republice pronikají a mísí se oceánské a kontinentální vlivy. V Olomouckém kraji převažují vlivy kontinentální. Hlavním činitelem podnebí je jako v celé České republice výšková členitost (s nadmořskou výškou klesá teplota a zvyšují se srážky).

Na území ORP Prostějov můžeme dle Quitta (1971) vymezit celkem 1 klimaticky teplou podoblast (T2) a 5 klimatických mírně teplých podoblastí. Jedná se o klimatické podoblasti MT 11, MT 10, MT 9, MT 5 a MT 3, jejichž výskyt závisí především na geomorfologických poměrech studovaného území. Malé území v nejvyšších polohách v okolí Protivanova náleží oblasti chladné (CH7). Vymezení klimatických oblastí v daném území je patrné z následující mapky.

Mapa 10: Klimatické oblasti dle Quitta

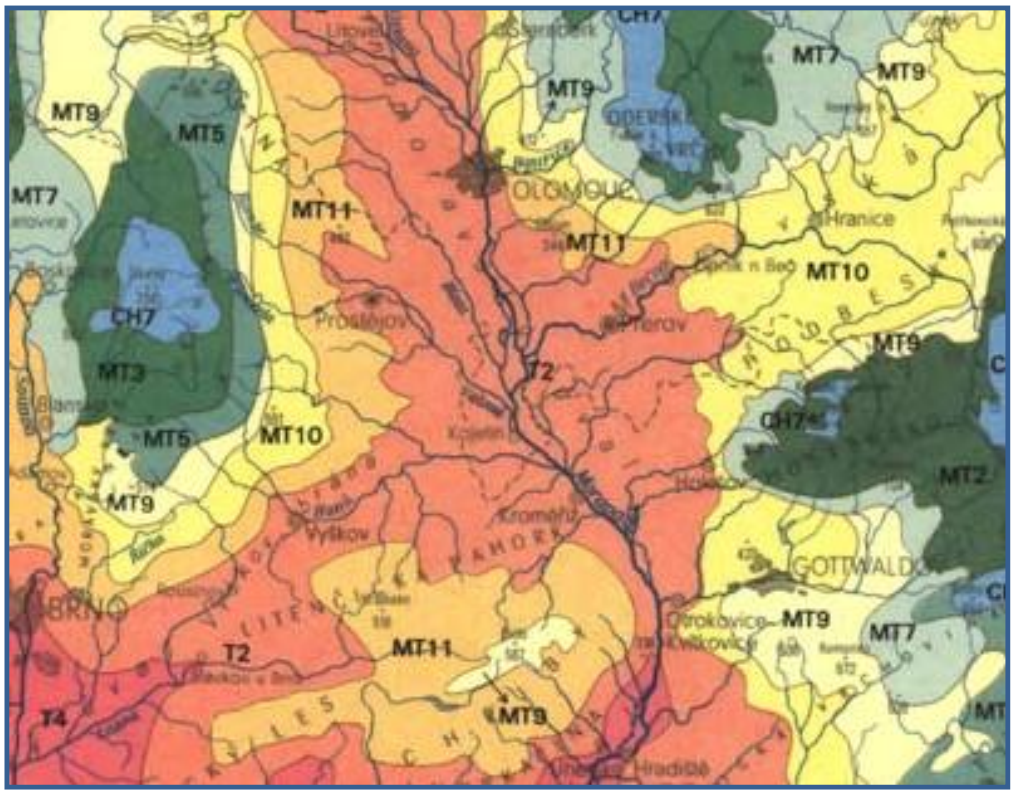

Zdroj: QUITT, E., 1971

Podoblast T2 se vyznačuje dlouhým, teplým a suchým létem, velmi krátkým přechodným obdobím a teplým až mírně teplým jarem a podzimem, krátkou, mírně teplou a suchou až velmi suchou zimou. Podoblast MT 11 má oproti T2 poněkud vlhčí léto, delší přechodné období a delší trvání sněhové pokrývky. Podnebí mírně teplých oblastí se s nadmořskou výškou stává chladnější, vlhčí a drsnější. V dané oblasti je z mírně teplých podoblastí MT 11 nejteplejší a nejsušší a MT 3 nejchladnější a nejvlhčí. Bližší specifikace daných oblastí je popsána v tabulce č. 100.

Tab. 100: Jednotlivé klimatické charakteristiky klimatických oblastí na území ORP Prostějov

Klimatické charakteristiky	Klimatická oblast					
	T2	MT 11	MT 10	MT 9	MT 5	MT 3
Počet letních dnů	50 - 60	40 - 50	40 - 50	40 - 50	30 - 40	20 - 30
Počet dnů s průměrnou teplotou 10° C a více	160 - 170	140 - 160	140 - 160	140 - 160	140 - 160	120 - 140
Počet mrazových dnů	100 - 110	110 - 130	110 - 130	110 - 130	130 - 140	130 - 160
Počet ledových dnů	30 - 40	30 - 40	30 - 40	30 - 40	40 - 50	40 - 50
Průměrná teplota v lednu	-2 - -3	-2 - -3	-2 - -3	-3 - -4	-4 - -5	-3 - -4
Průměrná teplota v červenci	18 - 19	17 - 18	17 - 18	17 - 18	16 - 17	16 - 17
Průměrná teplota v dubnu	8 - 9	7 - 8	7 - 8	6 - 7	6 - 7	6 - 7
Průměrná teplota v říjnu	7 - 9	7 - 8	7 - 8	7 - 8	6 - 7	6 - 7
Průměrný počet dnů se srážkami 1 mm a více	90 - 100	90 - 100	100 - 120	100 - 120	100 - 120	110 - 120
Srážkový úhrn ve vegetačním období	350 - 400	350 - 400	400 - 450	400 - 450	350 - 450	350 - 450
Srážkový úhrn v zimním období	200 - 300	200 - 250	200 - 250	250 - 300	250 - 300	250 - 300
Počet dnů se sněhovou pokrývkou	40 - 50	50 - 60	50 - 60	60 - 80	60 - 100	60 - 100
Počet dnů zamračených	120 - 140	120 - 150	120 - 150	120 - 150	120 - 150	120 - 150
Počet dnů jasných	40 - 50	40 - 50	40 - 50	40 - 50	50 - 60	40 - 50

Zdroj: QUITT, E., 1971

Biotické podmínky

Krajinný pokryv

Potenciální přirozená vegetace:

Podle Mapy potenciální přirozené vegetace České republiky (Neuhauslová, Moravec 1997) lze na řešeném území nalézt jednotky bučin, doubrav a dubohabřin. Vymezení jednotek potenciální přirozené vegetace je patrno z následující mapky, a je barevně škálováno následovně:

Modrá: Strdivková bučina (Melico-fagetum)

Šedá: Biková bučina (Luzulo-fagetum)

Žlutá: Biková nebo jedlová doubrava (Luzulo albite, Quercetum-Petraeae, Abieti-Quercetum)

Zelená: Černýšová dubohabřina (Melympyro nemorosi-Carpinetum)

Fialová: Jilmová doubrava (Querco-Ulmetum)

Mapa 11: Vymezení jednotek potenciální přirozené vegetace

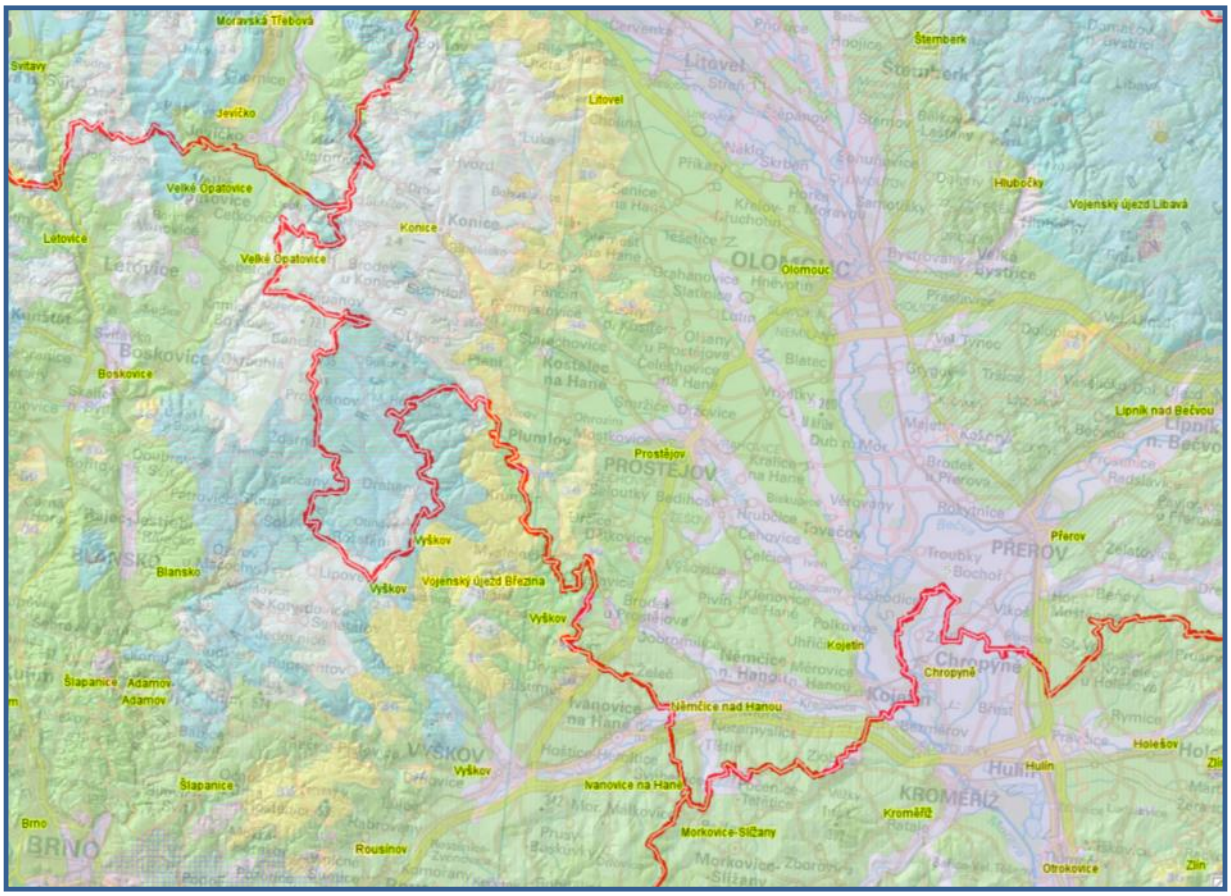

Zdroj: Geoportál Inspire, 2014

OCHRANA PŘÍRODY

Obecná ochrana přírody a krajiny

(Krajinný ráz a výstavba, ÚSES, Dřeviny rostoucí mimo les, Památné stromy, Významné krajinné prvky)

Územní ochrana

Zvláště chráněná území

Zvláštní ochrana přírody vychází ze zákona 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny a navazujících vyhlášek. Zákon rozeznává velkoplošná a maloplošná chráněná území. Celkem se rozlišují dva typy „velkoplošných“ zvláště chráněných území - národní parky, chráněné krajinné oblasti a 4 typy „maloplošných“ zvláště chráněných území - národní přírodní rezervace, národní přírodní památka, přírodní rezervace a přírodní památka. Kromě těchto zvláště chráněných území, která jsou vyhlašována v lokalitách s významnými přírodními hodnotami může být za účelem ochrany krajinného rázu s významným soustředěním estetických a přírodních hodnot zřízen orgánem ochrany přírody přírodní park.

Velkoplošná chráněná území

Na území ORP Prostějov se nenacházejí žádná velkoplošná chráněná území. Nejbližšími takovými jsou CHKO Litovelské Pomoraví, a CHKO Moravský Kras.

MCHU

Na území ORP je vymezena a chráněna řada maloplošných chráněných území (MCHU). Důvod ochrany je různý.

Mapa 12: Maloplošná chráněná území

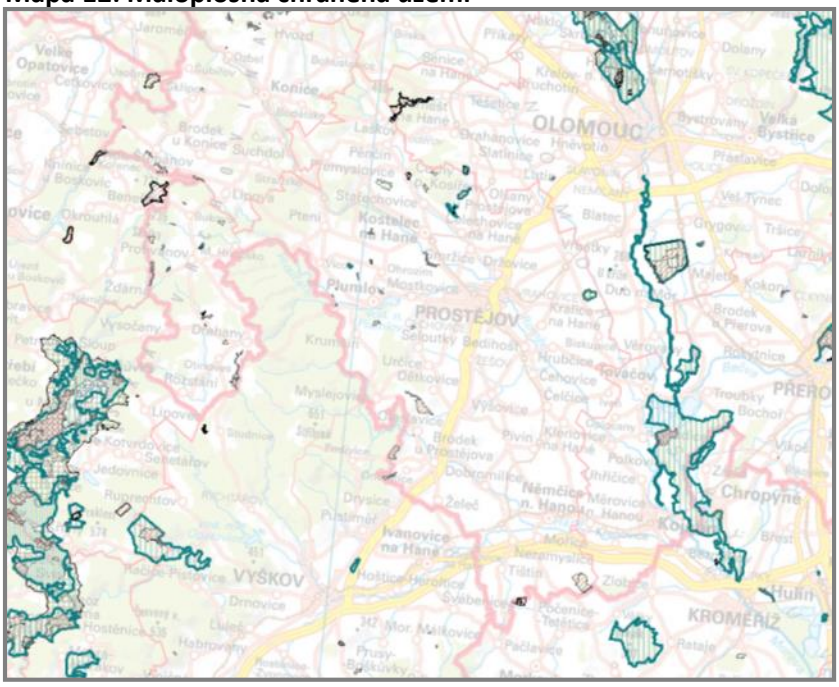

Zdroj: AOPK, 2014

Tab. 101: Přehled MCHU na území ORP Prostějov

č.	Název MCHU	katastrální území	Kategorie	rozloha (ha)	popis
1	Blátka	Vincenov, Vranovice - Kelčice, Určice	PR	83,50	Rozsáhlé, stanoviště různorodé území s lesíky, křovinatými lesními okraji, loukami a vodními plochami.
2	Skelná huť	Protivanov	PR	19,04	Zrašelinělé vlhké louky, v součastnosti s převahou vysokobylinných porostů.
3	Rašeliniště v Klozovci	Buková u Protivanova	PP	1,74	Prameniště a rašelinné louky na holorovině Drahanské vrchoviny s malým rašelinným jezírkem, zarostlým suchopýrem úzkolistým (Eriophorum angustifolium) a přiléhající les.
4	Vitčický les	Vitčice na Moravě	PR	96,50	Rozsáhlý komplex v intenzivně zemědělsky obdělávané krajině Hané, zčásti s přirozenu druhovu skladbou, se zvláště chráněnými a vzácnými druhy rostlin v cenných rostlinných společenstevech.

5	Prameniště Hamerského potoka U velké jedle	Buková u Protivanova	PP	8,56	Lesní prameniště v úvalovitém údolí na holorovině, charakterstické pro vrcholovou část Drahanské vrchoviny.
6	Lipovské úpolínové louky	Brodek u Konice, Lipová	PR	5,29	Mokřadní louky, typické pro Drahanskou vrchovinu, s upolínem nejvyšším (Trollius altissimus).
7	Skály	Protivanov	PR	4,85	Poslední větší komplex přirozených bukových porostů nejvyšších poloh Drahanské vrchoviny.
8	Bučina u Suché louky	Buková u Protivanova	PR	15,49	Ochrana jednoho z posledních zbytků přirozených bučin na Drahanské vrchovině.
9	Louky pod Skalami	Protivanov	PP	2,55	Mokřadní louka s podhorskými vlhkomilnými druhy rostlin v okolí prameniště Huťského potoka.
10	Pod liščím kupem	Buková u Protivanova	PP	1,44	Ostřicová lada s hojným prstnatcem májovým (Dactylorhiza majalis).
11	Návesní niva	Niva	PP	0,85	Podmáčené louky u potoka Bílá voda s pestrou květenou, biotop obojživelníků.
12	Nivské louky	Niva	PP	7,62	Cenné mokřady s vlhkomilnou flórou a faunou.
13	Pod Obrovou nohou	Horní Otaslavice	PP	28,86	Krajinářsky hodnotná mozaika luk, pastvin, sadů a lesíků na rozhraní lesnaté Drahanské vrchoviny a rovinaté zemědělské Hané se suchomilnou květenou a bohatou aviafaunou.
14	Kněží hora	Krumsín	PR	8,47	Lesíky přirozené skladby, křovinaté a travnaté plochy na svazích, suchomilná i vlhkomilná společenstva.
15	Kozí horka	Soběsuky u Plumlova	PP	0,18	Teplomilné trávníky se vzácnými druhy rostlin.
16	Pod Zápovědským kopcem	Kostelec na Hané	PP	13,68	Meandrující tok Romže (Valové) obklopený pruhem lužního lesa v intenzivně zemědělsky využívané krajině.
17	Vápenice	Slatinky	PP	19,02	Území s travnatými plochami s křovinami, rozčleněné řadou malých lůmků. Nejrozsáhlejší a botanicky nejvýznamnější rezervace na devonských vápencích v oblasti Kosiře.
18	Andělova zmola	Čechy pod Kosířem	PR	8,43	Teplomilná doubrava na strmých kamenitých svazích s podrostem mechů a lišejníků.
19	Na hůrkách	Bílovice, Lešany	PP	3,93	Druhově bohatá travinobylinná lada zarůstající keři.
20	Kopaniny	Ondratice	PP	9,04	Remízky, pastviny a srtaré sady, významná lokalita hořce brvitého (Gentianopsis ciliata) a více druhů obojživelníků.
21	Pod panským lesem	Malé Hradisko	PP	0,81	Luční mokřad a bývalý sad v lesním údolí

					se zajímavou květenou.
22	Nebeský rybník	Drahany	PP	5,87	Rybniční ekosystém s početnými populacemi obojživelníků a ptáků.
23	Hrdibořické rybníky	Hrdibořice	**NPP**	37,09	Jedny z nejrozsáhlejších slatinných luk, významná lokalita vzácných druhů rostlin a živočichů. Jedinné současné naleziště potočnice drobnolisté (Nasturtium microphyllum) a matizny bahenní (Ostericum palustre) v České republice.
24	Údolí Velké Hané	Drahany, Otinoves	PP	31,93	Říční údolí s množstvím obojživelníků, plazů a ptáků. Cennější druhy a fragmenty rostlinných společenstev jsou zachována na okrajích u potoka a při dolním okraji svahu nad nivou.
25	Hamerská stráň	Hamry	PP	0,57	Teplomilná dourava a travnatá stráňka teplomilnými rostlinami a s výchozy kulmské břidlice. Na horním okraji vytváří lem loučky se zbytky pastvin a na spodním okraji sousedí s nivou Hloučely.
26	Studený kout	Slatinky	PP	5,27	Porost s matečnými hnízdy mravence lesního (Formica rufa).
27	U žlíbku	Protivanov	PP	1,58	Louka s cenným společenstvem hořečku českého na acidofilních suchých trávnících svazu Violion caninae.
28	Brániska	Plumlov	PP	1,43	Hodnotnější z řady území, ve kterých jsou chráněna teplomilná společenstva na skalnatém podloží s výskytem chráněných druhů rostlin v Prostějovské pahorkatině. Významné jsou zde zejména rozsáhlé porosty skalníku celokrajného (Cotoneaster integerrimus) a růže keltské (Rosa gallica).
29	Za hrnčířkou	Ohrozim	PP	0,96	Území představuje botanicky velmi cennou lokalitu teplomilné květeny, se zvláště chráněnými a hodnotnými druhy rostlin a s cennými rostlinnými společenstvy. Jediné naleziště lnu žlutého (Linum flavum) na Prostějovsku.
30	Zástudánčí	Lobodice, Tovačov	**NPR**	100,63	Zachovalý lužní les podél neregulovaného toku Moravy pod soutokem s Bečvou, který je zároveň významnou lokalitou pro migraci a hnízdění ptáků.
31	Státní lom	Čelechovice na Hané	**NPP**	0,57	Opuštěný vápencový lom - jedno z nejvýznamnějších paleontologických nalezišť na Moravě. Hornina obsahuje velké množství zkamenělých prvohorních mořských živočichů.

32	Růžičkův lom	Čelechovice na Hané	**NPP**	1,32	Opuštěný vápencový lom - jedno z nejvýznamnějších paleontologických nalezišť na Moravě. Hornina obsahuje velké množství zkamenělých prvohorních mořských živočichů. Lom je součástí velmi význačné botanické lokality.
33	Čubernice	Ohrozim	PP	1,20	Teplomilné trávníky se vzácnými rostlinnými druhy.
34	Dolní vinohrádky	Čechovice - Záhoří	PP	0,38	Rezervace byla zřízena především k ochraně lýkovce vonného (Daphne cneorum) a hvězdice chlumní (Aster amellus).
35	Brus	Služín	PP	65,00	Lesní komplex s opuštěnými sady na stráni s teplomilnou květenou.
36	Pavlečkova skála	Žárovice	PP	0,38	Ostrůvek teplomilné květeny s koniklecem velkokvětým (Pulsatilla grandis)

Zdroj: Cenia 2014

Mapa 13: Maloplošná chráněná území ORP Prostějov

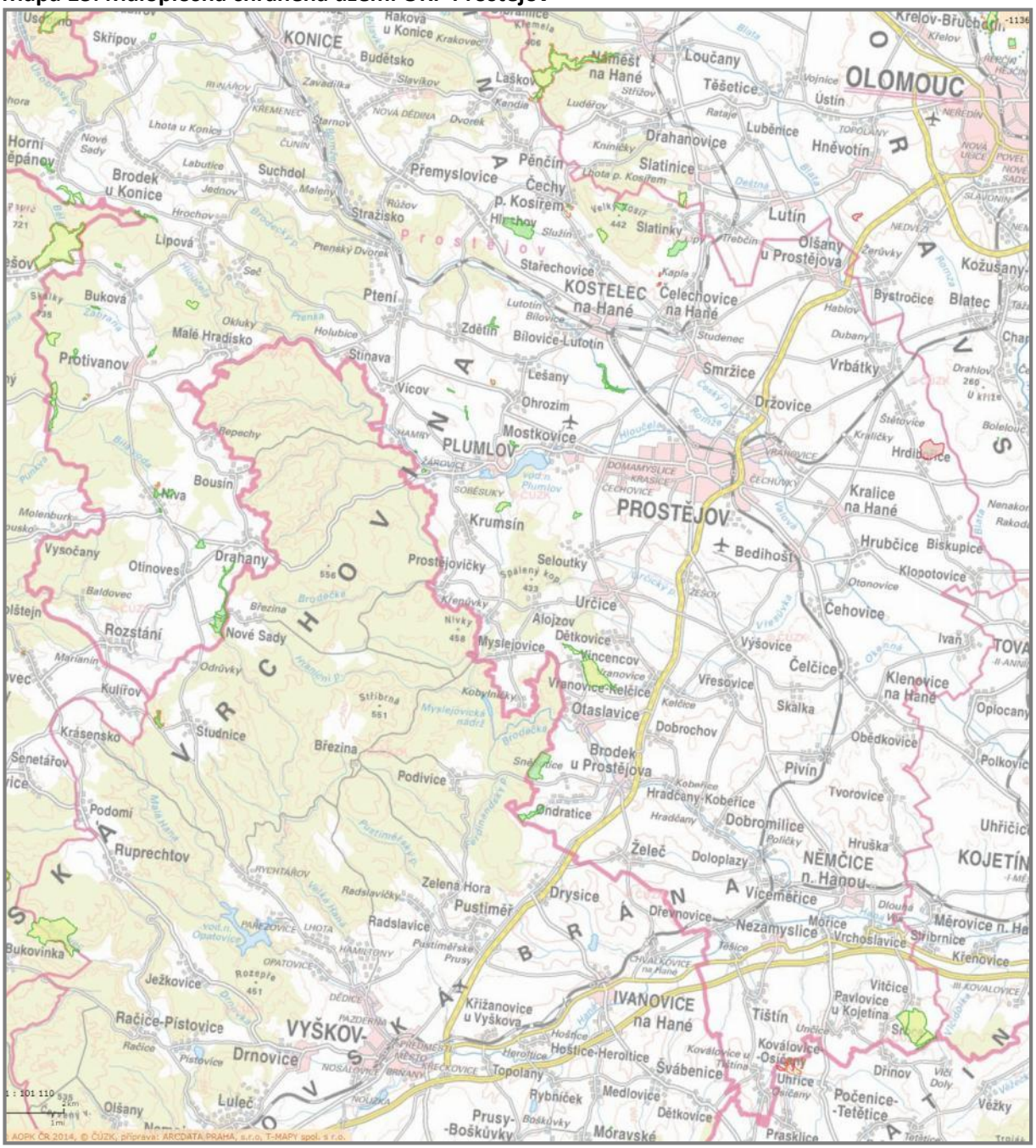
KONICE
OLOMOUC
Loučany
Těšetice
Ústín
Luběnice
Hněvotín
Drahanovice
Slatinice
Přemyslovice
Pěnčín
Čechy p. Kosířem
Lutín
Olšany u Prostějova
Kožušany-Tážaly
Bystročice
Blatec
Kostelec na Hané
Čelechovice na Hané
Smržice
Vrbátky
Držovice
Plumlov
Mostkovice
Prostějov
Bedihošť
Kralice na Hané
Hrubčice
Biskupice
Klopotovice
Čehovice
Výšovice
Čelčice
Klenovice na Hané
Otaslavice
Brodek u Prostějova
Dobrochov
Obědkovice
Pivín
Tvorovice
Dobromilice
Želeč
Doloplazy
Němčice n. Hanou
Kojetín
Vicemanice
Drysice
Nezamyslice
Morice
Vrchoslavice
Měrovice n. Hanou
Křenovice
Vitčice
Pavlovice u Kojetína
Tištín
Ivanovice na Hané
Křižanovice u Vyškova
Vyškov
Drnovice
Hoštice-Heroitice
Topolany
Švábenice
Koválovice
Počenice-Tetětice
Prusy-Boškůvky
Medlovice
Dětkovice
Prasklice
Olšany
Luleč
Racice-Pístovice
Ježkovice
Bukovinka
Ruprechtov
Podomí
Senetářov
Krásensko
Studnice
Březina
Podivice
Ondratice
Hradčany-Kobeřice
Kulířov
Rozstání
Nové Sady
Otinoves
Drahany
Vysočany
Protivanov
Bousín
Niva
Krumsín
Prostějovičky
Seloutky
Určice
Alojzov
Myslejovice
Vincencov
Vranovice-Kelčice
Vřesovice
Skalka
Ivan
Oplocany
Polkovice
Uhřičice
Měrovice n. Hanou
Malé Hradisko
Bílovice-Lutotín
Zdětín
Stínava
Vícov
Lešany
Ohrozím
Ptení
Bukovina
Lipová
Brodek u Konice
Suchdol
Stražisko
Hlinsko
Slatinky
Starechovice
Hrubčice
Klopotovice
Čehovice
Klenovice na Hané
Oplocany
Polkovice
Uhřičice
Měrovice n. Hanou
Křenovice
Vitčice
Pavlovice u Kojetína
Počenice-Tetětice
Drnov
Věžky
Prasklice
Dětkovice
Medlovice
Rybníček
Topolany
Hoštice-Heroitice
Koválovice
Uhřice
Drysice
Vicemanice
Nezamyslice
Morice
Vrchoslavice
Stříbrnice
Dřevnovice
Pustiměř
Zelená Hora
Radslavice
Radslavičky
Křižanovice u Vyškova
Vyškov
Drnovice
Luleč
Olšany
Racice-Pístovice
Ježkovice
Bukovinka
Ruprechtov
Podomí
Senetářov
Krásensko
Studnice
Březina
Podivice
Ondratice
Hradčany-Kobeřice
Kulířov
Rozstání
Nové Sady
Otinoves
Drahany
Vysočany
Protivanov
Bousín
Niva
Krumsín
Prostějovičky
Seloutky
Určice
Alojzov
Myslejovice
Vincencov
Vranovice-Kelčice
Otaslavice
Brodek u Prostějova
Dobrochov
Obědkovice
Pivín
Tvorovice
Dobromilice
Želeč
Doloplazy
Němčice n. Hanou
Kojetín
Vicemanice
Drysice
Nezamyslice
Morice
Vrchoslavice
Stříbrnice
Měrovice n. Hanou
Křenovice
Vitčice
Pavlovice u Kojetína
Tištín
Ivanovice na Hané
Křižanovice u Vyškova
Vyškov
Drnovice
Hoštice-Heroitice
Topolany
Švábenice
Koválovice
Počenice-Tetětice
Prusy-Boškůvky
Medlovice
Dětkovice
Prasklice
Olšany
Luleč

Památné stromy

Tab. 102: Památné stromy na území ORP Prostějov

č.	název objektu	druh dřeviny česky	katastrální území	obvod kmene	stáří (roky)
1	Bódova lípa	lípa velkolistá	Drahany	495	380
2	Lutotínská lípa	lípa malolistá	Lutotín	290	330
3	Kralická lípa	lípa malolistá	Kralice na Hané	415	200
4	Bukovská lípa	lípa malolistá	Buková u Protivanova	470	300
5	Dub nad Žárovicemi	dub letní	Vícov	285	100
6	Domamyslická lípa	lípa malolistá	Domamyslice	535	500
7	Stařechovická lípa	lípa malolistá	Stařechovice	375	300
8	Hrušeň u Podhradského rybníka	hrušeň obecná	Plumlov	278+225	300
9	Vrchoslavický dub	dub letní	Vrchoslavice	300	200
10	Domamyslický jilm	jilm vaz	Mostkovice	325	200
11	Nádražní platan	platan javorolistý	Nezamyslice nad Hanou	538	120
12	Lípa u Dobrochova (Dobrochovská lípa)	lípa velkolistá	Dobrochov	620	250
13	Lešanská skupina	lípa malolistá	Lešany u Prostějova	340	200
14	Lešanská skupina	lípa malolistá	Lešany u Prostějova	420	200
15	Lešanská skupina	lípa malolistá	Lešany u Prostějova	300	200
16	Lešanská skupina	lípa malolistá	Lešany u Prostějova	290	0
17	Lešanská skupina	jírovec maďal	Lešany u Prostějova	350	200
18	Čechůvské lípy	lípa malolistá	Čechůvky	390	150
19	Čechůvské lípy	lípa malolistá	Čechůvky	300	150
20	Krasický platan	platan javorolistý	Krasice	370	150
21	Petrský jerlín	jerlín japonský	Prostějov	247	0
22	Zámecká borovice na Přikrylově náměstí	borovice ohebná	Prostějov	210	120
23	Jírovec u sokolovny	jírovec maďal	Prostějov	287	120
24	Vrbátecký dub	dub letní	Vrbátky	420	250

Zdroj: http://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/pstromy/index.php?frame

KRAJINA

Krajinný ráz

V rámci české republiky byla zpracována typologie české krajiny. Jde o syntetickou typologii sestávající ze 3 charakteristických prvků:

- Typologie podle charakteru osídlení krajiny
- Typologie české krajiny podle využití
- Typologie podle charakteru reliéfu krajiny

Typologie podle charakteru osídlení krajiny

V rámci této typologie je vymezeno 7 základních typů krajiny:

1 stará sídelní krajina Hercynica a Polonica

2 stará sídelní krajina Pannonica

3 vrcholně středověká sídelní krajina Hercynica

4 vrcholně středověká sídelní krajina Carpatica

5 pozdně středověká krajina Hercynica

6 novověká sídelní krajina Hercynica

7 novověká sídelní krajina Carpatica

Typologie české krajiny podle charakteru využití ploch

Z – zemědělská krajina

M – lesozemědělská krajina

L – lesní krajina

R – rybniční krajina

U – urbanizovaná krajina

H – krajina horských holí

X – bez vymezeného pokryvu

Typologie podle charakteru reliéfu krajiny

0 - krajiny bez vylišeného reliéfu

1 - krajiny plošin a pahorkatin

2 - krajiny vrchovin Hercynica

3 - krajiny vrchovin Carpatica

4 - krajiny rovin

5 - krajiny rozřezaných tabulí

6 - krajiny hornatin

7 - krajiny sopečných pohoří

8 - krajiny vysoko položených plošin

9 - krajiny vátých písků

10 - těžební krajiny

11 - krajiny širokých říčních niv

12 - krasové krajiny

13 - krajiny výrazných svahů a skalnatých horských hřbetů

14 - krajiny ledovcových karů

15 - krajiny zaříznutých údolí

16 - krajiny izolovaných kuželů

17 - krajiny kuželů a kup

18 - krajiny vápencových bradel

19 - krajiny skalních měst

S využitím kombinací uvedeného členění typologických řad lze v praxi otypovat konkrétní krajinu a přiřadit jí třídílný index ve vzorci „typ sídelní krajiny/typ využití/typ reliéfu krajiny“.

Mapa 14: Typologie české krajiny podle reliéfu

Zdroj: Geoportál Inspire, 2014

Podle reliéfu lze řešené území charakterizovat následovně: Severozápadní část území, západně od osy Plumlov – Kostelec – Pěnčín je vymezena jako „2 - krajina vrchovin Hercynica“. Od tohoto území východně se pak nachází jednotka „1 - krajiny plošin a pahorkatin“. V rámci těchto dvou jednotek lze lokálně na menších plochách vymezit také typy „15 - krajiny zaříznutých údolí“ a „13 - krajiny výrazných svahů a skalnatých horských hřbetů“. V širokých nivách řeky Romže a Hané pak můžeme vymezit jednotku „11 - krajiny širokých říčních niv“, a návazně na ně také „4 - krajiny rovin“.

V typologii krajiny podle využití největší plochu zaujímá jednotka „Z – zemědělská krajina“, na západě ve vyšších polohách vrchovin pak „M – lesozemědělská krajina“. Zde také najdeme izolované ostrovy krajiny typu „L – lesní krajina“. Okolí Prostějova pak lze charakterizovat jako „U – urbanizovaná krajina“, a Plumlovsko jako R – rybniční krajina.

Syntézou těchto tří typologií na území ORP Prostějov najdeme následující typy krajin: 2Z1, 2Z11, 2Z4, 2M1, 2M13, 2R1, 2U0, 2L13, 3M2, 3Z2, 3L2, 3L15, 5L2, 5M2.

LAND USE

Využití krajiny v rámci katastrů jednotlivých obcí je důležitým ukazatelem určujícím předpoklady pro ekologickou stabilitu krajiny. Katastry s vyšším podílem lesní půdy obvykle vykazují vyšší stupeň ekologické stability. Z tabulky je však patrné, že na řadě obcí, zejména v jihovýchodní části ORP, je zemědělské půdy velmi vysoký, a to především podíl orné půdy. Intenzivní zemědělství je zde určujícím prvkem formování krajiny.

Tab. 103: LAND USE

obec	Podíl zemědělské půdy z celkové výměry (%)	Podíl orné půdy ze zemědělské půdy (%)	Podíl trvalých travních porostů ze zemědělské půdy (%)	Podíl zastavěných a ostatních ploch z celkové výměry (%)	Podíl vodních ploch z celkové výměry (%)	Podíl lesních pozemků z celkové výměry (%)
Alojzov	29,5	80,0	6,1	3,4	0,2	66,9
Bedihošť	78,8	93,1	2,2	20,2	0,9	0,2
Bílovice-Lutotín	68,8	90,3	2,5	15,3	1,7	14,2
Biskupice	89,7	94,8	3,5	7,3	0,5	2,6
Bousín	86,0	76,8	20,6	6,5	0,4	7,2
Brodek u Prostějova	80,4	90,7	3,7	18,1	1,2	0,4
Buková	27,0	77,4	21,1	2,8	0,2	70,0
Čehovice	86,3	96,9	0,0	10,6	1,7	1,4
Čechy pod Kosířem	65,3	92,9	1,4	7,5	0,7	26,6
Čelčice	87,9	95,9	1,3	9,5	2,2	0,4
Čelechovice na	86,4	93,4	1,1	12,2	0,6	0,8

Hané						
Dětkovice	66,7	62,9	4,9	8,9	1,2	23,2
Dobrochov	87,0	94,4	0,4	12,0	0,4	0,6
Dobromilice	89,0	95,8	0,2	8,9	1,6	0,5
Doloplazy	84,6	93,8	0,7	14,4	1,0	0,0
Drahany	91,4	86,7	11,6	6,6	1,0	0,9
Držovice	81,8	94,0	0,2	16,1	0,3	1,9
Dřevnovice	82,9	91,5	4,0	14,9	2,3	0,0
Hluchov	64,2	87,7	7,1	6,9	2,1	26,9
Hradčany-Kobeřice	91,0	95,2	1,9	8,0	0,7	0,3
Hrdibořice	87,0	86,2	6,6	7,7	4,6	0,8
Hrubčice	89,9	97,7	0,1	8,9	0,9	0,2
Hruška	84,5	96,7	0,4	14,1	1,2	0,1
Ivaň	93,0	97,0	0,4	6,4	0,5	0,1
Klenovice na Hané	90,9	97,4	0,2	7,9	1,1	0,1
Klopotovice	91,0	91,5	7,1	6,2	0,6	2,2
Kostelec na Hané	80,2	92,7	0,8	10,8	1,0	8,1
Koválovice-Osíčany	88,7	92,4	3,5	10,6	0,6	0,0
Kralice na Hané	89,0	96,9	0,4	10,3	0,4	0,2
Krumsín	84,6	85,8	9,6	7,9	0,6	6,8
Laškov	43,3	87,2	6,6	4,4	1,1	51,2
Lešany	89,3	91,0	2,6	7,3	0,3	3,0
Malé Hradisko	61,0	71,5	23,7	6,2	0,7	32,1
Mořice	82,7	95,6	0,8	16,0	1,3	0,0
Mostkovice	75,5	85,4	2,6	16,8	4,8	2,9
Myslejovice	83,3	75,5	12,9	6,5	0,4	9,8
Němčice nad Hanou	81,1	95,9	0,6	17,0	1,5	0,4
Nezamyslice	83,5	94,5	0,2	15,4	1,1	0,0
Niva	47,2	82,8	16,1	3,1	0,5	49,2
Obědkovice	92,8	96,0	0,5	6,5	0,1	0,6
Ohrozim	88,4	90,0	5,4	10,2	0,0	1,4
Olšany u Prostějova	91,1	97,1	0,1	8,2	0,5	0,2
Ondratice	82,3	81,8	13,6	15,3	0,6	1,8
Otaslavice	81,3	84,1	2,4	14,6	2,3	1,9
Otinoves	90,4	87,0	11,8	4,3	0,8	4,4
Pavlovice u Kojetína	93,3	96,8	0,5	6,1	0,4	0,1
Pěnčín	82,3	85,1	7,1	6,5	1,0	10,2
Pivín	89,2	94,3	2,2	9,4	0,4	1,0
Plumlov	65,5	79,7	11,7	14,6	5,2	14,7

Prostějov	66,4	89,9	1,3	32,0	0,4	1,2
Prostějovičky	90,4	73,8	20,3	7,2	0,5	1,9
Protivanov	50,7	78,6	19,5	4,5	0,5	44,4
Přemyslovice	57,3	87,0	8,6	5,2	0,3	37,2
Ptení	34,0	80,4	10,9	6,2	0,7	59,1
Rozstání	47,1	81,0	17,1	4,5	1,2	47,3
Seloutky	56,6	89,1	4,8	3,8	0,2	39,4
Skalka	78,8	86,2	6,2	11,5	2,8	7,0
Slatinky	53,3	83,3	9,4	4,0	0,1	42,6
Smržice	91,0	96,0	0,6	7,8	0,5	0,7
Srbce	87,1	95,7	0,1	12,3	0,7	0,0
Stařechovice	87,7	93,6	2,8	6,5	0,6	5,1
Stínava	51,0	82,2	13,6	5,8	0,5	42,7
Tištín	87,5	94,7	2,5	11,0	1,3	0,2
Tvorovice	91,6	94,5	1,3	7,1	0,5	0,8
Určice	89,3	94,9	1,5	8,8	0,6	1,2
Víceměřice	85,7	95,3	1,4	10,5	3,7	0,2
Vícov	90,6	94,5	1,6	8,5	0,5	0,4
Vincencov	74,7	91,6	0,9	12,1	0,0	13,2
Vitčice	67,4	95,3	1,3	11,2	1,3	20,1
Vranovice-Kelčice	77,3	86,4	4,9	14,9	0,9	6,9
Vrbátky	89,8	94,8	2,7	9,1	0,7	0,3
Vrchoslavice	81,3	94,0	0,1	17,7	1,0	0,0
Vřesovice	94,0	96,9	0,6	5,5	0,3	0,2
Výšovice	91,9	97,0	0,2	7,2	0,8	0,1
Zdětín	70,7	84,7	9,2	7,3	0,8	21,2
Želeč	84,6	96,0	1,2	14,0	1,3	0,0

Zdroj: ČSÚ 2014

Kostra ES krajiny

ÚSES

Ekologická stabilita je schopnost ekosystému vyrovnat změny způsobené vnějšími činiteli a zachovávat své přirozené vlastnosti a funkce“, takto charakterizuje ekologickou stabilitu zákon o životním prostředí č. 17/1992 Sb., § 5. Značná část území našeho státu byla v minulém období destabilizována. Intenzifikace zemědělství, zejména maximalizace ploch orné půdy, včetně řady další antropogenních vlivů podstatným způsobem změnila krajinu. Byl opomenut základní princip, že člověk spolu s dalšími organismy je neoddělitelnou součástí přírody, že mezi nimi existuje přirozená vzájemná souvislost a člověk má právo přetvářet přírodu pouze v souladu s principem „trvale udržitelného rozvoje“. Tento přístup umožní uspokojovat základní životní potřeby současných i budoucích generací tak, aby přitom nedocházelo ke snížení rozmanitosti přírody a ohrožení přirozených funkcí ekosystémů.

Hlavním projevem ekologické stability je ekologická rovnováha, tj. dynamický stav ekologického systému, který se trvale udržuje jen s malým kolísáním, nebo do něhož se příroda po případné změně opět spontánně vrací. Ekologická stabilita (schopnost) i ekologická rovnováha (stav) se udržují přírodními procesy pomocí autoregulačních mechanismů, jejichž základ je ve vzájemných vazbách rostlin, živočichů a mikroorganismů, tvořící ekosystém

V kulturní krajině převažují z ekologického hlediska méně stabilní a nestabilní ekosystémy, záměrně udržované pro vysokou produkci biomasy. Existenci těchto antropogenních ekosystémů umožňuje tzv. dodatková energie, tedy energie vkládaná do polí, luk, sadů a lesů ve formě agrotechnických zásahů hnojiv, pesticidů apod. Vysoké výnosy potravin a jiné produkty jsou podmíněny destabilizací ekosystémů v krajině. Krajina však nemůže být tvořena pouze vysoce stabilními ekosystémy, protože by nám neposkytovala potřebné potraviny a suroviny. Nemůže však být ani zcela destabilizovaná, protože bychom zahubili život v ní a tím ohrozili i sebe.

Ke společenstvům s nejnižší ekologickou stabilitou patří polní kultury, stabilnější jsou travní porosty, především ty s převažující složkou přirozeně rostoucích druhů, a lesy s pozměněnou druhovou skladbou. K nejstabilnějším patří přírodní a přirozené lesy. Naše lesy jsou dlouhodobě ovlivněny lesním hospodářstvím. Vysokou stabilitu mají pouze ty porosty, jejichž dřevinná skladba odpovídá skladbě přirozené, tak, jak se vyvinula v závislosti na trvalých ekologických podmínkách.

Nejvhodnější krajinou, která může být domovem pro člověka i jiné organizmy je harmonická kulturní krajina. V tomto typu krajiny jsou plochy člověkem destabilizovaným ekosystémů (pole, louky, pastviny, hospodářské lesy, urbanizovaná území), vyváženy plochami ekologicky stabilních přirozených ekosystémů (lesy s přirozenou dřevinnou skladbou, mokřady, přirozená travinná společenstva, vodní plochy s břehovými porosty).

Ekologickou stabilitu však zvyšují i takové systémy, jejichž vznik a uchování je závislé na lidské činnosti (rybníky, louky a pastviny s převahou přirozeně rostoucích druhů, staré vysokokmenné sady, liniová společenstva mezí a kamenic i historické přírodní parky). Ekologicky stabilní harmonická krajina je i esteticky působivá, krásná a zdravá.

Na základě srovnání přírodního (potenciálního) a současného stavu ekosystémů v krajině vymezujeme ekologicky významné segmenty, tvořící kostru ekologické stability. Trvalou existenci kostry ekologické stability je nutno zajistit legislativní ochranou jejich součástí.

Nejcennější části jsou chráněny dle zákona o ochraně přírody a krajiny v kategorii zvláště chráněná území (národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památka, přírodní památka) a další významná území mohou být registrována jako významné krajinné prvky (VKP).

Ekologicky významné segmenty krajiny se podle strukturních kritérií dělí na:

- ekologicky významné krajinné prvky
- ekologicky významné krajinné celky
- ekologicky významné krajinné oblasti
- ekologicky významná liniová společenstva

Ekologicky významné segmenty krajiny v krajině, tvoří skladebné prvky Územního systému ekologické stability. Územní systém ekologické stability (dále jen ÚSES) je vymezován na základě zákona č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Můžeme jej charakterizovat jako vzájemně propojený soubor přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých, ekosystémů. Vychází z vymezení prvků kostry ekologické stability v krajině.

Prvky kostry ekologické stability v krajině, a především Ekologicky významné segmenty krajiny utvářejí v rámci ÚSES tyto skladebné prvky:

- biocentra
- biokoridory
- interakční prvky

Biocentra

Cílem je dosažení přirozené druhové skladby bioty odpovídající trvalým stanovištním podmínkám (u antropicky podmíněných ekosystémů též trvalým antropickým podmínkám). Tomuto cíli musí být podřízeny vedlejší funkce biocentra (tj. např. produkční funkce). Rušivé činnosti (jako je umisťování staveb, pobytová rekreace, intenzivní hospodaření atd.) a činnosti snižující ekologickou stabilitu jsou nepřípustné.

Biokoridory

Cílem je umožnit migraci všech organismů mezi biocentry, nikoliv jejich trvalou existenci v biokoridoru. Proto jsou zde přípustné širší možnosti hospodářského využití. Za určitých podmínek může být biokoridor z části tvořen antropickými společenstvy s dostačující ekologickou stabilitou (extenzívní sady, trvalé travní porosty aj.). Možné je souběžné vedení biokoridorů s účelovými komunikacemi, rekreačními trasami atd. V nezbytných případech je podmíněně přípustné povolování liniových staveb (příčné křížení), vodohospodářských zařízení, čistíren odpadních vod atd. Ostatní změny a činnosti zhoršující ekologickou stabilitu jsou vyloučeny.

Podle biogeografického významu (stupeň biologické rozmanitosti, reprezentativnost a unikátnost společenstev, výskyt vzácných a ohrožených druhů a společenstev) rozlišujeme prvky ÚSES na několika úrovních:

- lokální
- regionální
- nadregionální
- provinciální (biosférický)

ÚSES umožňuje uchování a reprodukci přírodního bohatství, příznivě působí na okolní, méně stabilní části krajiny a vytváří tak základ pro její mnohostranné využívání.

Popis podle hierarchie USES

Nadregionální ÚSES – biocentra a biokoridory

Nadregionální biocentra jsou v ORP Prostějov zastoupeny velmi málo: NRBC Skalka se nachází v jižní části na kótě Skalka, nedaleko lázní Skalka. NRBC Vojenský (Repešský Žleb)neleží přímo na území ORP, je však ve výběžku oddělujícím Protivanovsko, na území vojenského výcvikového prostoru Březina, a jde tedy o prvek ÚSES významně ovlivňující řešené území.

Osy neregionálních biokoridorů se nacházejí převážně mimo území ORP. Napojení NRBC Vojenský je zprostředkováno NRBK, které vedou podél západní hranice ORP, a také dále k severu ve směru Náměšťě na Hané, mimo území ORP. Napojení NRBC Skalka pak není pomocí NRBK jednoznačně dořešeno, existuje jeho napojení pomocí prvků regionální úrovně ÚSES.

Mapa 15: Prvky nadregionálního ÚSES v ORP Prostějov a okolí

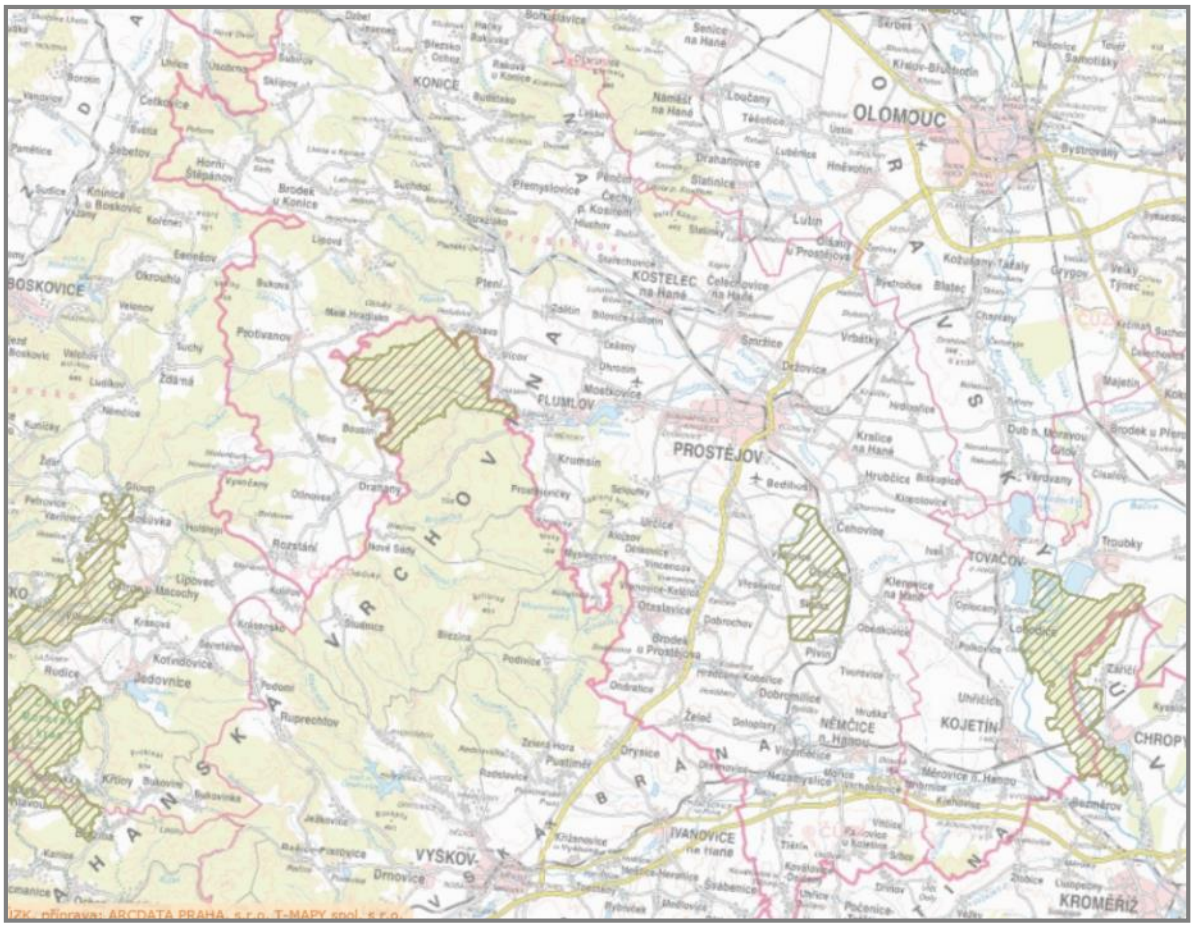

Zdroj: http://mapy.nature.cz/ (AOPK 2014)

Regionální ÚSES

Prvky regionálního ÚSES jsou opět, vzhledem k charakteru intenzivního využívání krajiny, v řešeném území zastoupeny velmi málo. V jihovýchodní úrodné části území jsou menší RBC Biskupice, Hrdibořice, Držovice, či Předina a Háj. Jde většinou o menší území, z funkčností ne vždy v optimálním stavu. Vzhledem k okolní krajině však pro ekologickou stabilitu krajiny přesto hrají nezastupitelnou roli. Významnější z pohledu kvality jsou pak RBC na severu a západě území, ve vyšších polohách zvedajících se vrchovin. Jde zejména o rozsáhlé RBC Kosíř (větší část již mimo ORP), a dále RBC Okluky, Skelná huť, Skály a louka, Kluč, či Plumlovská obora.

Mapa 16: Prvky regionálního ÚSES v ORP Prostějov a okolí

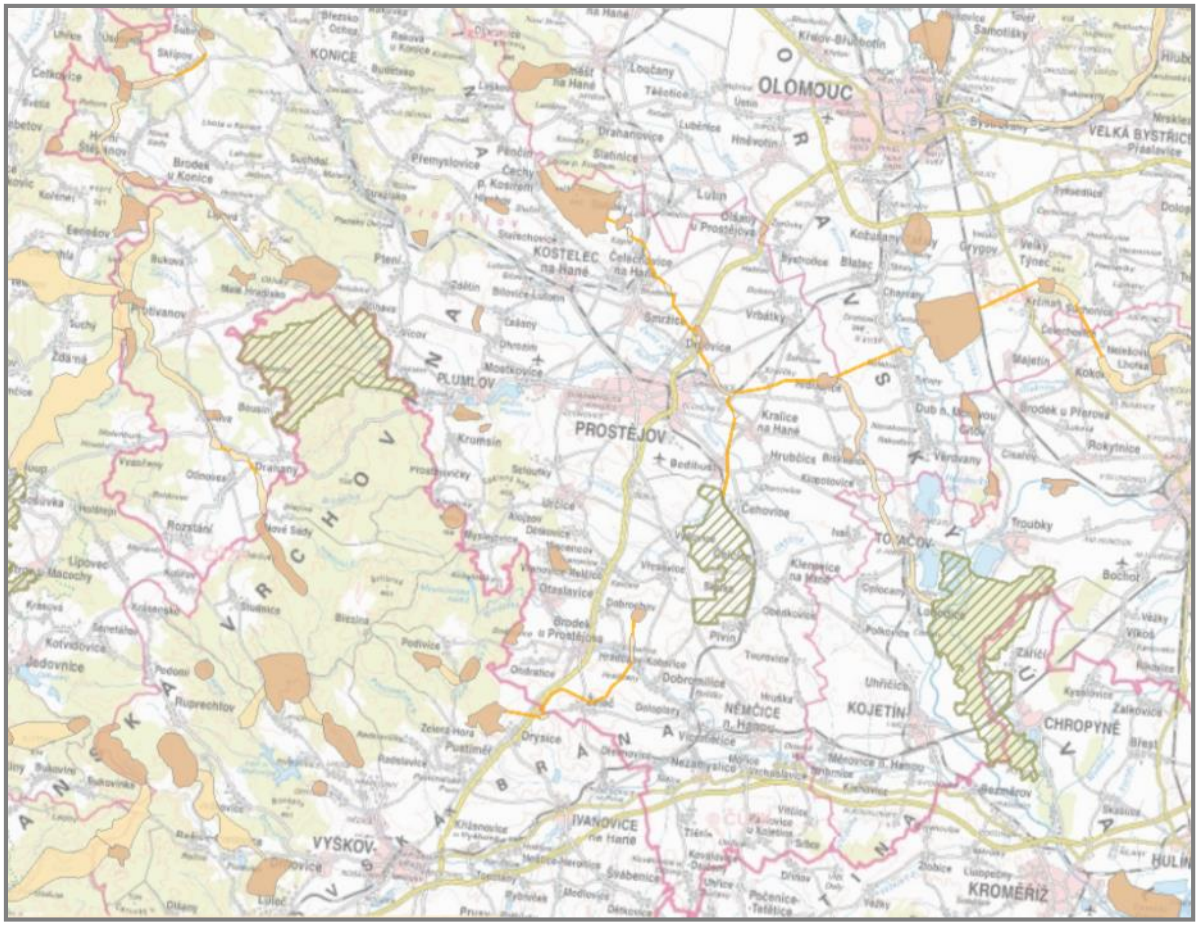

Zdroj: http://mapy.nature.cz/ (AOPK 2014)

Lokální ÚSES

Prvky lokálního ÚSES doplňují prvky vyššího řádu, na celém území. Opět je zde patrný rozdíl mezi kvalitou a funkčností prvků v zemědělsky intenzivně využívané jihovýchodní části, a v části Drahanské vrchoviny. Řada navržených prvků ÚSES je pouze v rámci generelů a v UPD, je však nefunkční. V rámci probíhajících KPÚ byly na řadě katastrů realizovány prvky lokálního úses, vč. interakčních prvků. Některá řešení jsou opravdu příkladná, a již nyní vykazují poměrně vysokou ekostabilizační funkci. Příkladné je např. řešení ÚSES v katastru Mořic či Bedihoště a Čehovic.

Tab. 104: Parametry prvků ÚSES na území ORP Prostějov

	úroveň			
	nadregionální	regionální	lokální	celkem
Počet biocenter	12	14	129	155
Počet biokoridorů	3	15	186	204

Zdroj: AOPK 2014

NATURA

Natura 2000 je soustava lokalit chránících nejvíce ohrožené druhy rostlin, živočichů a přírodní stanoviště (např. rašeliniště, skalní stepi nebo horské smrčiny apod.) na území EU. Česká republika sjednotila národní ochranu přírody s právními předpisy EU z důvodu svého členství v EU. Nejdůležitějšími právními předpisy EU v oblasti ochrany přírody jsou:

1) Směrnice Rady 79/409/EHS z 2. dubna 1979 o ochraně volně žijících ptáků (zkr. směrnice o ptácích)

2) Směrnice Rady 92/43/EHS z 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (zkr. směrnice o stanovištích).

Mapa 17: Přehled ptačích lokalit:

Zdroj: Česká společnost ornitologická

Na území ORP není vymezena žádná oblast dle směrnice o ptácích. Nejbližším takovým územím je ptačí oblast „Litovelské Pomoraví“ (CZ0711018).

Tab. 105: Ekologicky významné lokality (EVL):

č.	Název	Kód	Kategorie
1	Čechy pod Kosířem	3208	Evropsky významná lokalita
2	Hrdibořické rybníky	3217	Evropsky významná lokalita
3	Kosíř – Lomy	3224	Evropsky významná lokalita
4	Ohrozim - Horka	3234	Evropsky významná lokalita
5	Otaslavice - kostel	3235	Evropsky významná lokalita
6	Protivanov	3240	Evropsky významná lokalita
7	Stráň nad Huťským potokem	3249	Evropsky významná lokalita
8	Vápenice	3259	Evropsky významná lokalita
9	Za hrnčířkou	3266	Evropsky významná lokalita

Zdroj: http://drusop.nature.cz/ (AOPK 2014)

Významné krajinné prvky (VKP)

Významné krajinné prvky (dále jen VKP) zavedl do praxe zákon o ochraně přírody a krajiny. Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v § 3 písm. b) definuje významný krajinný prvek jako ekologicky, geomorfologicky, nebo esteticky hodnotnou část krajiny, která utváří její vzhled, nebo přispívá k udržení její stability.

Zákon dále taxativně vyjmenovává prvky, které jsou VKP vždy – tzv. „VKP ze zákona“. Jedná se o lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy. Zároveň dává zákon orgánům ochrany přírody možnost určitou část krajiny za VKP prohlásit – tzv. „registrované VKP“.

VKP jsou chráněny před poškozováním a snižováním jejich funkce. Ten, kdo zamýšlí zásah do VKP (zejména jeho dřevinné vegetační složky), si musí opatřit závazné stanovisko příslušného orgánu ochrany přírody. Obecně tak již v rámci projekčních prací vyplývá pro investora povinnost volit takové stavební postupy, které v maximálně možné míře ochrání dotčené VKP, popřípadě minimalizují negativní dopady spojené s realizací aktivit záměru a následným užíváním staveb.

Tab. 106: Přehled registrovaných VKP na území ORP Prostějov

č.	název	katastrální území
1	Hloušky	Stařechovice, Služín
2	Starý sad nad Služínem	Stařechovice, Služín
3	Starý sad nad Služínem	Stařechovice, Služín
4	Gréty	Stařechovice, Služín
5	Brus-okolí	Stařechovice, Služín
6	Pod Brusem	Stařechovice, Služín
7	Stříbrný potok-svah u Brusu	Stařechovice, Služín
8	Za plotky	Stařechovice, Služín
9	Vinohrádky u Lutotína	Kostelec na Hané
10	Arboretum v Kostelci	Kostelec na Hané
11	Roklina	Ohrozim
12	Lom v Mostkovicích	Mostkovice
13	Prameniště pod Alojzovem	Myslejovice

14	Prutník u Smržic	Smržice
15	U Protivanovského rybníka	Protivanov
16	Kleščínek, Hájíček	Krumsín
17	Remízek u družstva	Ivaň
18	Polámané čtvrtě	Poličky

Zdroj: KUOK 2013

Ekologická stabilita krajiny na úrovni jednotlivých obcí.

Míru ekologické stability na území obce lze vyjádřit tzv. Koeficientem ekologické stability (KES). Koeficient ekologické stability je poměrové číslo a stanovuje poměr ploch stabilních a nestabilních krajinotvorných prvků ve zkoumaném území (v této kapitole na katastru jedné obce (Míchal, 1985).

Mezi stabilní plochy jsou počítány:

- Lesní půda
- Vodní plochy a toky, trvalý travní porost
- Pastviny
- Mokřady
- Sady
- Vinice

Mezi nestabilní plochy jsou zahrnuty:

- Orná půda
- Antropogenizované plochy
- Chmelnice

Výsledné hodnoty KES bývají interpretovány následujícím způsobem:

Tab. 107: Výsledné hodnoty KES

Kategorie	hodnota KES	Popis stavu ekologické stability území	Počet obcí v ORP	zastoupení v ORP
1	0 – 0,1	Území s maximálním narušením přírodních struktur, základní ekologické funkce musejí být intenzívně a trvale nahrazovány technickými zásahy	39	51 %
2	0,1 – 0,3	Území nadprůměrně využívané, se zřetelným narušením přírodních struktur, základní ekologické funkce musí být soustavně nahrazovány technickými zásahy	15	20 %
3	0,3 – 1,0	Území intenzívně využívané, zejména zemědělskou velkovýrobou, oslabení autoregulačních pochodů v ekosystémech způsobuje jeich značnou ekologickou labilitu a vyžaduje vysoké vklady dodatkové energie	12	16 %

4	1,0 – 3,0	Vcelku vyvážená krajina, v níž jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanými přírodními strukturami, důsledkem je i nižší potřeba energo-materiálových vkladů	9	12 %
5	3,0 a více	Přírodní a přírodě blízká krajina s výraznou převahou ekologicky stabilních struktur a nízkou intenzitou využívání krajiny člověkem	1	1 %

Obce na území ORP Prostějov lze charakterizovat hodnotou KES, kterou sleduje a udává Český statistický úřad, ze statistického vyměření jednotlivých stabilních a nestabilních ploch, dle katastru nemovitostí. Přehled KEAS dle ČSÚ (30.6.2014) uvádí následující tabulka:

Tab. 108: Přehled KES

Obec	Hodnota KES	kategorie
Alojzov	2,70	4
Bedihošť	0,07	1
Bílovice-Lutotín	0,29	2
Biskupice	0,08	1
Bousín	0,38	3
Brodek u Prostějova	0,10	1
Buková	3,22	5
Čehovice	0,06	1
Čechy pod Kosířem	0,47	3
Čelčice	0,07	1
Čelechovice na Hané	0,08	1
Dětkovice	0,97	3
Dobrochov	0,06	1
Dobromilice	0,06	1
Doloplazy	0,07	1
Drahany	0,16	2
Držovice	0,08	1
Dřevnovice	0,10	1
Hluchov	0,58	3
Hradčany-Kobeřice	0,06	1
Hrdibořice	0,21	2
Hrubčice	0,03	1
Hruška	0,04	1
Iváň	0,04	1
Klenovice na Hané	0,04	1
Klopotovice	0,12	2
Kostelec na Hané	0,18	2
Kovalovice-Osíčany	0,08	1
Kralice na Hané	0,04	1
Krumsín	0,24	1

Laškov	1,38	4
Lešany	0,13	2
Malé Hradisko	1,01	4
Mořice	0,05	1
Mostkovice	0,23	2
Myslejovice	0,44	3
Němčice nad Hanou	0,06	1
Nezamyslice	0,06	1
Niva	1,37	4
Obědkovice	0,05	1
Ohrozim	0,11	2
Olšany u Prostějova	0,03	1
Ondratice	0,21	2
Otaslavice	0,20	2
Otinoves	0,21	2
Pavlovice u Kojetína	0,04	1
Pěnčín	0,31	3
Pivín	0,07	1
Plumlov	0,50	3
Prostějov	0,09	1
Prostějovičky	0,35	3
Protivanov	1,26	4
Přemyslovice	0,81	3
Ptení	1,98	4
Rozstání	1,35	4
Seloutky	0,84	3
Skalka	0,26	2
Slatinky	1,07	4
Smržice	0,05	1
Srbce	0,05	1
Stařechovice	0,13	2
Stínava	1,10	4
Tištín	0,07	1
Tvorovice	0,07	1
Určice	0,07	1
Víceměřice	0,09	1
Vícov	0,06	1
Vincencov	0,24	2
Vitčice	0,33	3
Vranovice-Kelčice	0,22	2
Vrbátky	0,06	1
Vrchoslavice	0,06	1
Vřesovice	0,04	1
Výšovice	0,04	1
Zdětín	0,49	3

Želeč	0,05	1

Zdroj: ČSÚ, UAP 2014

Z uvedeného přehledu vyplývá:

V rámci ORP Prostějov je u více než poloviny obcí KES v nejnižší kategorii, a tedy větší polovina území je z pohledu ekologické stability nejsilněji narušená. To je dáno především nejintenzivnějším zemědělským využíváním krajiny, na nadprůměrně úrodných půdách v níže položených oblastech v ORP. Prvky krajiny, zabezpečující ekostabilizační funkci v krajině, jsou zde ve velmi malém zastoupení, a toto minimum má proto pro zdejší krajinu extrémně vysoký význam. Z tohoto pohledu lze stejné tvrzení rozšířit na obce s KES v kategorii 2, kterých je v řešeném území dalších 20%.

Území spadající do kategorie 3 a 4, kterých je na území ORP 16 a 12 %, lze již charakterizovat jako harmonickou kulturní krajinu. Péče o zdejší přírodní prvky v krajině zde hraje velký význam, neboť jejich kvalita je zásadní pro návrat a rozšíření původních druhů fauny a flory do okolních území s horším KES. Ekologicky významné prvky krajiny na těchto katastrech jsou častými plochami maloplošných chráněných území, kterých je v ORP Prostějov celkem 36.

V nejvyšší kategorii, s KES nad 3,00, je zastoupeno pouze území jedné obce – Buková.

Graf č. 4: Zastoupení katastrů v ORP dle KES

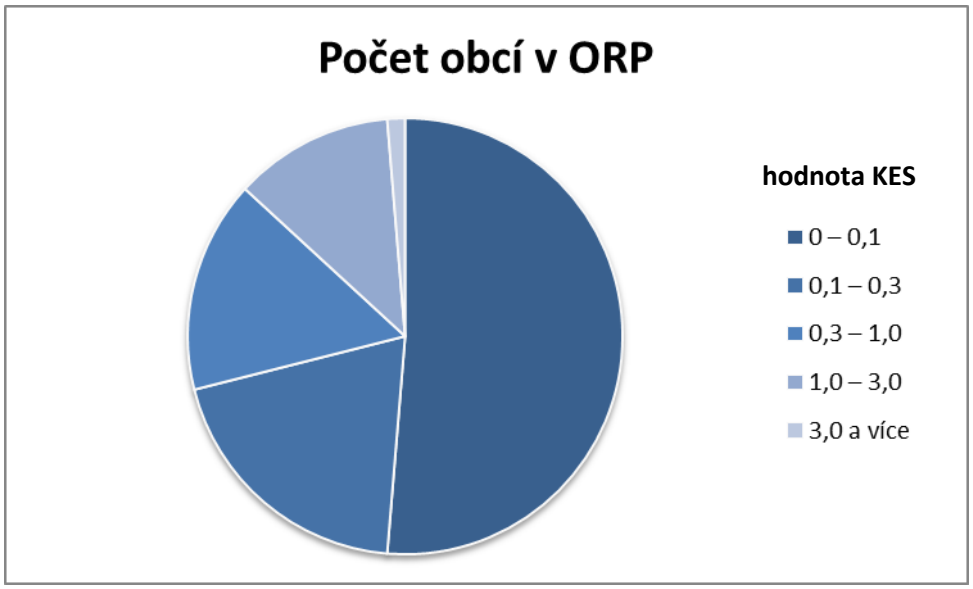

Komplexní pozemkové úpravy (KPÚ)

Komplexní pozemkové úpravy jsou účinným nástrojem plánování krajiny, jehož výsledkem je zpravidla mimo hlavní poslání i realizace ekostabilizujících prvků v krajině. KPÚ uspořádají vlastnické vztahy v krajině, a přitom vymezí parcely pro realizaci prvků ÚSES. Součástí KPÚ je i tzv. plán společných zařízení – plán návrhu cestní sítě a systému ekologických protierozních, hydrologických a krajinných opatření.

Mapa 18: Stav realizace KPÚ na území ORP Prostějov

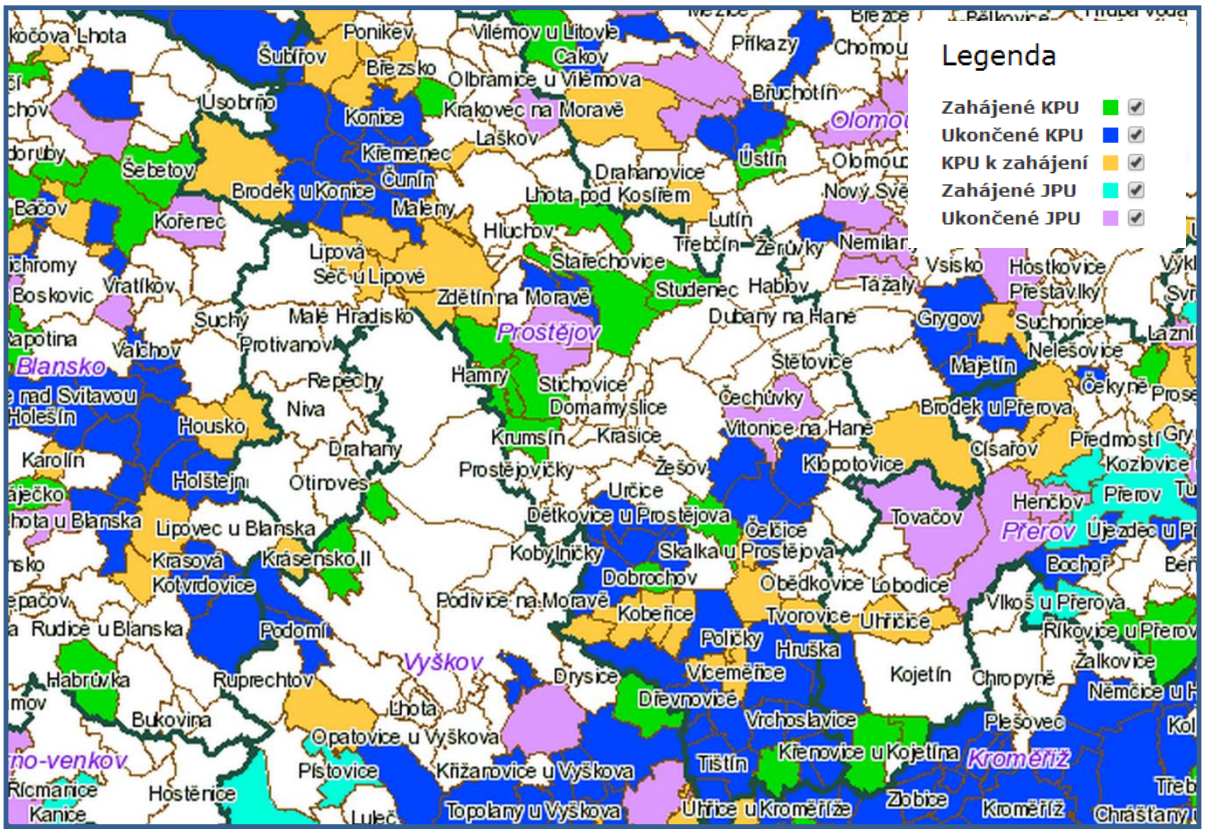

Zdroj: Ministerstvo zemědělství 2014 (eAGRI)

Tab. 109: Použití finančních prostředků na realizace společných zařízení (v mil. Kč)

Rok	Celkem	cesty	voda + eroze	ÚSES + ostatní zeleň
1994	**137**	137	0	**0**
1995	**222**	222	0	**0**
1996	**140**	122	5	**13**
1997	**123**	100	8	**15**
1998	**172**	132	16	**24**
1999	**206**	168	18	**20**
2000	**160**	120	19	**21**
2001	**152**	123	13	**15**
2002	**338**	311	12	**15**

2003	**395**	321	40	**34**
2004	**378**	325	32	**20**
2005	**518**	458	37	**23**
2006	**808**	668	111	**30**
2007	**584**	412	118	**53**
2008	**810**	651	81	**78**
2009	**1 200**	960	153	**87**
2010	**1 100**	850	150	**100**

Zdroj: Ministerstvo životního prostředí 2011

Tabulka uvádí v přehledu objemy finančních prostředků věnovaných v jednotlivých letech v rámci pozemkových úprav na realizaci společných zařízení včetně ÚSES.

Z uvedeného přehledu je zřejmé, že zejména v posledních letech výrazně stoupá objem finančních prostředků věnovaných mj. na realizace ÚSES, což je možné zejména díky plnému využití prostředků plynoucích do procesu pozemkových úprav z Programu rozvoje venkova.

Na území ORP se nachází několik úspěšných realizací KPÚ, která jsou dávána za příklad pro celou republiku. Jedna z těchto ekologických realizací Pozemkového úřadu Prostějov získala 1. místo v soutěži Cena české krajiny 2010. Jde o ÚSES spolu se zapojením vodní komponenty v katastrálním území Čehovice a Bedihošť či ÚSES obce Mořice.

Tab. 110: Přehled realizovaných KPÚ - zahájené KPÚ:

Název	Katastrální území
KoPÚ Krumsín	Krumsín
KoPÚ Pavlovice u Kojetína	Pavlovice u Kojetína
KoPÚ Vícov	Vícov
KoPÚ Výšovice	Výšovice
KPÚ Čechy pod Kosířem (spolufinancování PF ČR)	Čechy pod Kosířem
KPÚ Čelechovice na Hané	Čelechovice na Hané
KPÚ Dobrochov	Dobrochov
KPÚ Hamry	Hamry
KPÚ Kostelec na Hané (spolufinancování PF ČR)	Kostelec na Hané
KPÚ Ochoz u Konice	Ochoz u Konice
KPÚ Plumlov	Plumlov
KPÚ Soběsuky u Plumlova	Soběsuky u Plumlova
KPÚ Studenec	Studenec
KPÚ Žárovice	Žárovice

Zdroj: Ministerstvo zemědělství 2014

Tab. 111: Přehled realizovaných KPÚ - ukončené KPÚ

Název	Katastrální území
KPÚ Bedihošť	Bedihošť
KPÚ Bílovice (spolufinancování PF ČR)	Bílovice
KPÚ Brodek u Konice a Dešná (spolufinancování PF ČR)	Dešná
KPÚ Brodek u Konice a Dešná (spolufinancování PF ČR)	Brodek u Konice
KPÚ Čehovice	Čehovice
KPÚ Čelčice	Čelčice
KPÚ Čunín	Čunín
KPÚ Dětkovice u Prostějova	Dětkovice u Prostějova
KPÚ Dobromilice (spolufinancování PF ČR)	Dobromilice
KPÚ Dolní Otaslavice a Horní Otaslavice	Dolní Otaslavice
KPÚ Dolní Otaslavice a Horní Otaslavice	Horní Otaslavice
KPÚ Dřevnovice	Dřevnovice
KPÚ Hrubčice	Hrubčice
KPÚ Konice (spolufinancování PF ČR)	Konice
KPÚ Koválovice u Tištína a Osíčany	Koválovice u Tištína
KPÚ Koválovice u Tištína a Osíčany	Osíčany
KPÚ Křemenec	Křemenec
KPÚ Lhota u Konice (spolufinancování PF ČR)	Lhota u Konice
KPÚ Lutotín (spolufinancování PF ČR)	Lutotín
KPÚ Mořice (dálnice D1 - ŘSD ČR)	Mořice
KPÚ Němčice nad Hanou a Hruška	Němčice nad Hanou
KPÚ Němčice nad Hanou a Hruška	Hruška
KPÚ Nezamyslice (dálnice D1 - ŘSD ČR)	Nezamyslice
KPÚ Runářov (financování PF ČR)	Runářov
KPÚ Skřípov (spolufinancování PF ČR)	Skřípov
KPÚ Sněhotice	Sněhotice
KPÚ Srbce na Moravě	Srbce na Moravě
KPÚ Suchdol u Konice a Labutice (spolufinancování PF ČR)	Labutice
KPÚ Suchdol u Konice a Labutice (spolufinancování PF ČR)	Suchdol u Konice
KPÚ Šubířov	Šubířov
KPÚ Těšice u Nezamyslic	Těšice u Nezamyslic
KPÚ Tištín (dálnice D1 - ŘSD ČR)	Tištín
KPÚ Vincencov	Vincencov
KPÚ Vitčice na Moravě	Vitčice na Moravě
KPÚ Vranovice a Kelčice (spolufinancování PF ČR)	Vranovice
KPÚ Vranovice a Kelčice (spolufinancování PF ČR)	Kelčice
KPÚ Vrchoslavice (dálnice D1 - ŘSD ČR)	Vrchoslavice
KPÚ Želeč na Hané	Želeč na Hané

Zdroj: Ministerstvo zemědělství 2014

Tab. 112: Přehled realizovaných KPÚ - KPÚ k zahájení

Název	Katastrální území
KoPÚ Březsko	Březsko
KoPÚ Doloplazy	Doloplazy
KoPÚ Ladín	Ladín
KoPÚ Ondratice	Ondratice
KoPÚ Poličky	Poličky
KPÚ Brodek u Prostějova	Brodek u Prostějova
KPÚ Dzbel	Dzbel
KPÚ Horní Štěpánov	Horní Štěpánov
KPÚ Hradčany u Prostějova	Hradčany u Prostějova
KPÚ Hrochov	Hrochov
KPÚ Jesenec	Jesenec
KPÚ Kladky	Kladky
KPÚ Kobeřice	Kobeřice
KPÚ Lipová	Lipová
KPÚ Maleny	Maleny
KPÚ Nová Dědina u Konice	Nová Dědina u Konice
KPÚ Pivín	Pivín
KPÚ Ptení	Ptení
KPÚ Růžov na Moravě	Růžov na Moravě
KPÚ Seč u Lipové	Seč u Lipové
KPÚ Skalka u Prostějova	Skalka u Prostějova
KPÚ Stínava	Stínava
KPÚ Stražisko	Stražisko
KPÚ Štarnov u Přemyslovic	Štarnov u Přemyslovic
KPÚ Tvorovice	Tvorovice
KPÚ Víceměřice	Víceměřice

Zdroj: Ministerstvo zemědělství 2014

SÍDLA

Sídelní zeleň

Prvky zeleně v sídlech ORP Prostějov

V následujícím přehledu je zobrazen přehled stavu jednotlivých prvků zeleně veřejných prostranství v obcích. Tento přehled je vyhotoven na základě dotazníkového šetření v obcích, a není tedy pro celé území ORP. Vypovídá však na reprezentativním vzorku o stavu zeleně a o problémech k řešení.

Tab. 113: Stav zeleně veřejných prostranství v obci

1- v perfektním stavu, po rekonstrukci apod., 5 – katastrofální, potřebuje akutně zásah.

Obec	Návesní zeleň	Park	Uliční zeleň (aleje v ulicích)	Vodní prvek (rybník a okolí, nábřeží)	Jiné
Čechy pod Kosířem	2	3	4	4	5
Plumlov	3	4	3	1	0
Drahany	2	3	2	2	0
Olšany u Prostějova	4	2	5	5	4
Klenovice na Hané	1	1	2	0	0
Vrbátky	1	1	2	5	0
Hluchov	3	0	3	0	2
Malé Hradisko	1	2	1	5	0
Tištín	2	2	2	2	3
Čelčice	2	4	0	0	0
Městys Kralice na Hané	2	4	3	4	4
Protivanov	3	3	4	0	0
Čehovice	2	0	2	1	1
Rozstání	3	0	0	0	0
Alojzov	3	0	3	3	3
Tvorovice	3	2	0	3	0
Niva	2	0	2	3	0
Skalka	2	2	2	2	4
Hrdibořice	3	0	2	5	0
Mořice	2	2	1	2	2
Buková	4	0	3	0	0
Srbce	5	5	5	5	5
Ondratice	0	3	5	4	4
Němčice nad Hanou	3	5	3	4	0
Vícov	5	5	4	5	0
Vitčice	2	3	2	5	3
Lešany	2	2	2	4	0
Prostějov	1	2	2	3	3
Laškov	3	2	0	2	0
Víceměřice	3	2	3	4	4

Zdroj: Dotazníkové šetření

EKOLOGICKÁ VÝCHOVA, VZDĚLÁVÁNÍ, OSVĚTA

Tab. 114: Přehled stávajících aktivit a projektů v oblasti ekologické výchovy, vzdělávání, osvěty

Obec	Ekologické vzdělávání, osvěta v obci
Drahany	ve škole-projektový den
Olšany u Prostějova	Myslivecký dětský zájmový kroužek
Klenovice na Hané	ZŠ a MŠ ano ostatní ne
Tištín	V MŠ a ZŠ probíhá environmentální výchova a osvěta.... Projekt „Přírodní hřiště Mateřská škola Tištín“, Celkové náklady: 748 992 Kč
Městys Kralice na Hané	V ZŠ dle výuky.
Protivanov	osvěta v MŠ a ZŠ sběr druhotných surovin a papíru
Rozstání	Hlášením místním rozhlasem, informace ve Zpravodaji obce
Tvorovice	Aktivita o.s. Syslov.
Skalka	Den Země ve spolupráci ZŠ Klenovice na Hané.
Mořice	AKTIVITY MŠ MOŘICE, KROUŽEK ŠIKOVNÉ RUČIČKY, HASIČI.....
Vrchoslavice	Aktivita místních spolků, brigády na výsadbu, krmení zvěře v zimě, obecní i spolkové výlety a vycházky do přírody, krmení a vyprávění o zvěři a zvířatech
Ondratice	Veřejná projednávání ekologických projektů obce a svazku obcí Brodek - Ondratice Obecním úřadem vč. veřejných projednání programu zastupitelstva obce na příslušné hospodářské období.
Němčice nad Hanou	Základní škola - besedy a přednášky Stanice Ochránci přírody a Stanice pro hendicapovaná zvířata, spolupráce s MŠ, ZŠ, středními i vysokými školami v regionu
Lešany	Nemáme školu ani školku, v obci je vysoký podíl seniorů
Prostějov	Projekt „Realizace dětských hřišť při mateřských školách v Prostějově v přírodním stylu“, Celkové náklady: 6 496 593 Kč
Laškov	V místní ZŠ probíhá školní vzdělávací program:Poznej přírodu, poznej sám sebe
Víceměřice	V rámci Dne Země výsadba a údržba stromů, rozmístění a údržba ptačích budek. Organizuje obecní úřad a zahrádkáři. MŠ - předškolní vzdělávání, vycházky po krajině, aktivity Jablíčková babička, Dýňování, Bramboriáda, Drakiáda, Vynášení Morany
Kralice na Hané	Projekt “Kralice na Hané - úpravy dětského hřiště a MS v přírodním stylu“, Celkové náklady: 2 770 048 Kč
Hrubčice	Projekt „Přírodní hřiště Mateřská škola Hrubčice“, Celkové náklady: 732 454 Kč

Zdroj: Dotazníkové šetření

Tab. 115: Školní zahrady a jejich stav a využití pro ekologickou výchovu

Obec	Školní zahrada	Stav školní zahrady
Čechy pod Kosířem	Velká zahrada u MŠ - pouze ovocná	3
Plumlov	Ano	4
Drahany	Ano	2
Klenovice na Hané	Ano	2
Vrbátky	Škola má velkou školní zahradu i se skleníkem, ale v poslední době ji příliš nevyužívá.	3
Malé Hradisko	ANO	3
Tištín	Ano, zde je těsně před realizací projekt OPŽP k využití pro MŠ.	3
Čelčice	Nemáme školu. MŠ má zahradu pouze pro hraní dětí.	
Městys Kralice na Hané	Ano škola má zahradu,která potřebuje obnovit.	4
Protivanov	neobdělává se	5
Čehovice	Mateřská škola má školní zahradu	2
Rozstání	Ano	2
Alojzov	Naše obec nemá školu.	
Tvorovice	Nemáme školu.	
Niva	Ano	2
Skalka	Škola se nenachází v obci.	
Mořice	ZAHRADA PĚTI SMYSLŮ MOTÝLÍ ZAHRADA (MŠ)	2
Vrchoslavice	Ano	3
Buková	V obci není škola.	
Ondratice	Bývalá školní zahrada nezůstala bezprizorní - nevyužívaná a zanedbaná. Byla pronajata spoluobčanům k pěstování zahradní zeleniny a obhospodařování zeleně.	3
Němčice nad Hanou	Ano, s ohledem na probíhající výstavbu v areálu ZŠ - nutnost rekonstrukce zahrady	4
Vícov	Mateřská škola má školní zahradu.	3
Vitčice	nemáme školu	
Lešany	Nemáme školu ani MŠ.	
Prostějov	Ano – nyní realizujeme 3 projekty na obnovy školních zahrad (celkem cca 18 zahrad, z toho 4 jako environmentální zahrady).	2
Laškov	Ano,	4
Víceměřice	Je u budovy MŠ. Zahrada zanedbaná, potřebovala by revitalizaci a úpravy.	4

Zdroj: Dotazníkové šetření

Tab. 116: Přehled připravovaných aktivit a projektů v oblasti ekologické výchovy, vzdělávání, osvěty

Obec	Popis připravované aktivity
Náměšť na Hané	Naše školní zahrada
Vrbátky	Účast ZŠ na škole v přírodě v Kaprálově mlýně v Ochozu u Brna. Je tam za několik desítek milionů rekonstruované Středisko ekologické výchovy Junáka, svazu skautů a skautek ČR. Budovu vlastnila rodačka z naší obce paní Zdena Kaprálová s manželem, po roku 1948 odešli do exilu a mlýn propadl státu. Po revoluci byl objekt restituován a rodina Kaprálových jej nabídla bezplatně k využití organizaci pracující s dětmi a mládeží.
Tištín	Je v realizaci, viz. bod Školní zahrada
Čelčice	Ne, ale necháme si poradit.
Městys Kralice na Hané	Připravuje se Klub seniorů Kralice,který by chtěl mít i aktivity ohledně ekologického vzdělávání.
MOŘICE	KOMPOSTOVÁNÍ (jak na to, použití kompostérů, Kalifornské žížaly atd...) NAUČNÉ STEZKY: MOKROŠ - realizovaná POZNÁVEJTE OVOCNÉ STROMY - připravuje se PÉČE O VZHLED KRAJINY - stop černým skládkám (zapojení mládeže do úklidu krajiny) ROZHLEDNA NA MOKROŠU nová atrakce v krajině VODNÍ MLÝNEK na mořickém potoku PŘÍRODNÍ GALERIE kolem cyklostezky.....
Vrchoslavice	brigáda na výsadbu, v zimě krmení zvěře
Ondratice	V zájmu napojení všech RD a obecních objektů na splaškovou kanalizaci připravujeme seznamování a projednávání nutnosti a potřeby v rámci dokončení realizace projektu, pro jeho budoucí ekologický a ekonomický efekt.
Němčice nad Hanou	Každým rokem akce - Ukliďme si Česko
Prostějov	Posun směrem k environmentálním zahradám Pokračovat ve spolupráci v http://www.iris.cz/
Víceměřice	Vybudování naučné stezky.

Zdroj: Dotazníkové šetření

PROJEKTY – FINANČNÍ ANALÝZA

Tato část analýzy se zabývá především projekty a financováním aktivit, které jsou na daném území realizovány prostřednictvím obcí, případně vybranými neziskovými organizacemi působícími v řešeném území. Výčet realizovaných projektů není u některých zdrojů úplný. Vychází především z informací dotazníkového šetření u jednotlivých obcí, zpracovaných v rámci tohoto projektu. Neúplnost informací je tedy potřeba brát v potaz, pro účely této strategie však není podstatná. Důležité je typově podchytit jednotlivé aktivity, projekty a investice, a z nich vyjít při formování návrhové části.

Přehled hlavních zdrojů pro realizaci projektů v oblasti životního prostředí, krajinné a sídelní zeleně

Operační program životní prostředí (OPŽP) (2007 – 2013)

Program rozvoje venkova (PRV) (2007 – 2013)

Program péče o krajinu

Program podpora obnovy přirozených funkcí krajiny

Rozpočty jednotlivých obcí

Prostředky spolků, NNO, sponzorství a prostředky místních firem

Operační program životní prostředí (OPŽP)

OPŽP je jedním z nejvýznamnějších programů, zabezpečujících finanční prostředky pro realizaci opatření zakládání a revitalizace zeleně, a to jak v sídle, tak i v otevřené krajině. Program je v současné chvíli stále v běhu, probíhají realizace projektů posledních výzev. V současné době se připravuje nástupnický program pro období 2014 – 2020.

Pro realizaci projektů vymezuje OPŽP následující prioritní osy a oblasti podpory:

Prioritní osa 1 - Dotace pro vodohospodářskou infrastrukturu a snižování rizika povodní

Oblast podpory 1.1 - Snížení znečištění vod.

Oblast podpory 1.2 - Zlepšení jakosti pitné vody.

Oblast podpory 1.3 - Omezování rizika povodní.

Prioritní osa 2 - Dotace pro zlepšování kvality ovzduší

Oblast podpory 2.1 - Zlepšení kvality ovzduší.

Oblast podpory 2.2 - Omezování emisí.

Prioritní osa 3 - Dotace na udržitelné využívání zdrojů energie

Oblast podpory 3.1 - Výstavba nových zařízení a rekonstrukce stávajících zařízení s cílem zvýšení využívání obnovitelných zdrojů energie pro výrobu tepla, elektřiny a kombinované výroby tepla a elektřiny.

Oblast podpory 3.2 - Realizace úspor energie a využití odpadního tepla u nepodnikatelské sféry.

Prioritní osa 4 - Dotace pro odpadové hospodářství a odstraňování starých ekologických zátěží

Oblast podpory 4.1 - Zkvalitnění nakládání s odpady.

Oblast podpory 4.2 - Odstraňování starých ekologických zátěží.

Prioritní osa 5 - Dotace na omezování průmyslového znečištění a environmentálních rizik

Oblast podpory 5.1 - Omezování průmyslového znečištění.

Prioritní osa 6 - Dotace pro zlepšování stavu přírody a krajiny

Oblast podpory 6.1 - Implementace a péče o území soustavy Natura 2 000.

Oblast podpory 6.2 - Podpora biodiverzity.

Oblast podpory 6.3 - Obnova krajinných struktur.

Oblast podpory 6.4 - Optimalizace vodního režimu krajiny.

Oblast podpory 6.5 - Podpora regenerace urbanizované krajiny.

Oblast podpory 6.6 - Prevence sesuvů a skalních řícení, monitorování geofaktorů a následků hornické činnosti a hodnocení neobnovitelných přírodních zdrojů včetně zdrojů podzemních vod.

Prioritní osa 7 - Dotace pro environmentální vzdělávání, poradenství a osvětu

Pro realizaci krajinných prvků a struktur ÚSES mají zásadní význam zejména následující opatření:

Opatření 6.2. – Podpora biodiverzity (výsadba dřevin a úprava stanoviště na podporu ohrožených druhů; tvorba tůní a drobných vodních prvků a mokřadů, aj.)

Opatření 6.3. – Obnova krajinných struktur (realizace opatření navržených v rámci schválených komplexních pozemkových úprav zaměřených na výsadby zeleně v krajině a ochranu půdy; příprava a realizace prvků ÚSES; opatření k zachování a celkovému zlepšení přírodních poměrů v lesích ve vymezených regionálních a neregionálních biocenter ÚSES, aj.)

Opatření 6.4 – Optimalizace vodního režimu krajiny (budování a obnova retenčních prostor, mokřadů a tůní, revitalizace vodních toků, výstavba poldrů, opatření proti větrné a vodní erozi, podpora přirozeného rozlivu v nivách toků, aj.)

Pro realizaci projektů zeleně v rámci intravilánu sídel má zásadní význam opatření:

Opatření 6.5 - Podpora regenerace urbanizované krajiny.

Program rozvoje venkova (PRV)

Pro realizaci krajinných prvků a struktur ÚSES mají zásadní význam zejména následující opatření:

1.1.4. Pozemkové úpravy (realizace „plánu společných zařízení, který zahrnuje i tvorbu ÚSES); žadatelem jsou pouze Pozemkové úřady

2.2.3. Lesnicko – environmentální platby – Zlepšování druhové skladby lesních porostů (pouze jako doplňkové opatření)

2.2.1. Zalesňování zemědělské půdy – První zalesnění zemědělské půdy (zlepšení okolí prvků ÚSES)

Titul biopásy a zatravňování orné půdy, opatření ošetřování travních porostů (zlepšení okolí prvků ÚSES)

Realizované projekty

Projekty realizované s podporou OPŽP

Na území ORP Prostějov byla doposud realizována celá řada projektů v programu OPŽP. V následujícím přehledu jsou uvedeny ty projekty, které byly realizovány v Prioritní ose 6 - Dotace pro zlepšování stavu přírody a krajiny, a v Prioritní ose 7 - Dotace pro environmentální vzdělávání, poradenství a osvětu.

Největší zájem, pokud jde o počet realizovaných projektů, je v Oblasti podpory 6.5 - Podpora regenerace urbanizované krajiny. Zde se realizovala celá řada obnovy zeleně návsí, parčíků a dalších prvků zeleně veřejných prostranství. Nejvíce peněz bylo alokováno na opatření Oblasti podpory 6.4 - Optimalizace vodního režimu krajiny, kde bylo čerpáno celkem 95 mil. Kč dotací na projekty v celkové hodnotě více než 123 mil. Kč.

Graf č. 5: počet realizovaných projektů na území ORP Prostějov dle oblastí podpory

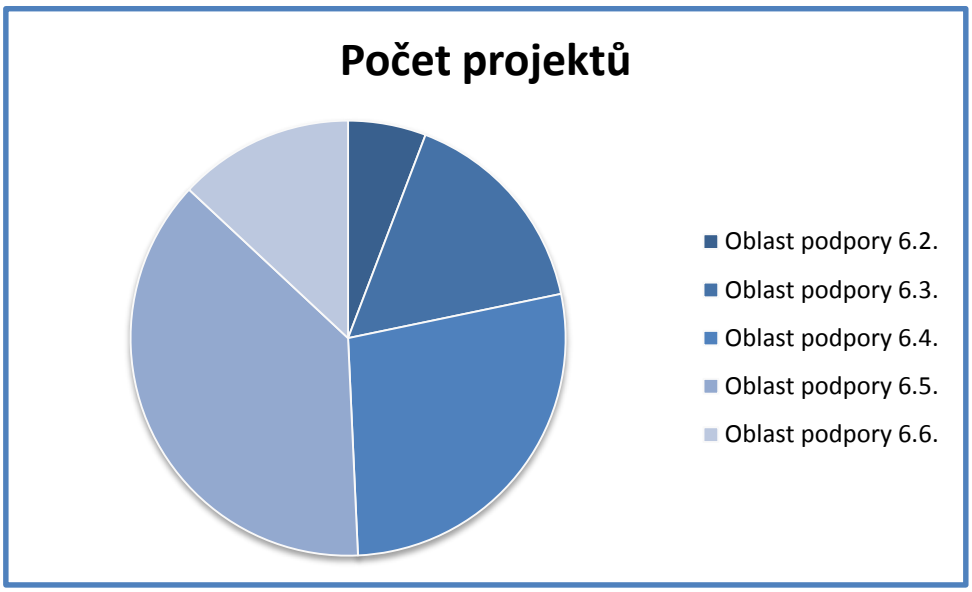

Graf č. 6: Přidělená dotace na projekty na území ORP Prostějov dle oblastí podpory

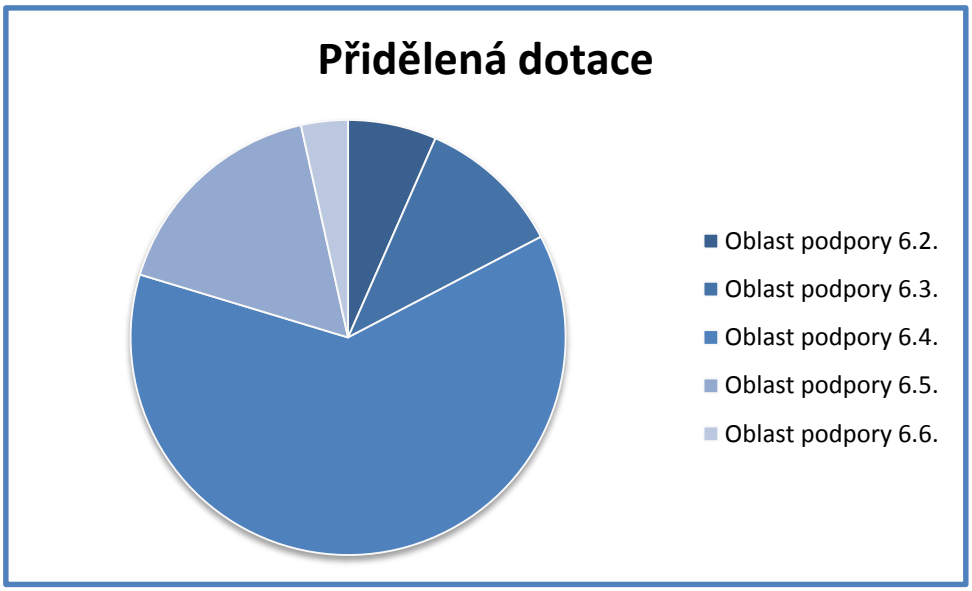

Tab. 117: Přehled projektů z území ORP Prostějov podpořených v Oblasti podpory 6.2 - Podpora biodiverzity

Název projektu	Příjemce	Celkové náklady	Celkové uznatelné náklady	Celková výše podpory
Obnova a zajištění péče o EVL Kosíř – Lomy	ČSOP - RS Iris	1 676 660 Kč	1 567 760 Kč	1 332 596 Kč
Obnova suchých trávníků v lokalitě Cubernice	ČSOP - RS Iris	1 280 144 Kč	1 265 144 Kč	1 075 372 Kč
Haná, jez Nezamyslice - rekonstrukce (migrační prostupnost)	Povodí Moravy, s.p.	6 778 493 Kč	5 648 744 Kč	4 801 432 Kč
Obnova suchých trávníků v EVL Kosir – Lomy	Český svaz ochránců přírody Regionální sdružení Iris	3 723 354 Kč	3 723 354 Kč	2 848 365 Kč
CELKEM		**13 458 651 Kč**		**10 057 765 Kč**

Tab. 118: Přehled projektů z území ORP Prostějov podpořených v Oblasti podpory 6.3 - Obnova krajinných struktur

Název projektu	Příjemce	Celkové náklady	Celkové uznatelné náklady	Celková výše podpory
Realizace prvku USES - RBK 1 - Újezd U Černého krize	Obec Želeč	5 352 949 Kč	5 352 949 Kč	5 085 301 Kč
Revitalizace krajinného rámce	Obec Olšany u Prostějova	3 731 915 Kč	3 731 915 Kč	3 172 127 Kč
Realizace Interakčního prvku USES IP 4 v obci Dětkovice	OBEC DETKOVICE	755 549 Kč	720 090 Kč	684 085 Kč
Revitalizace pramenné oblasti toku Vřesůvka - II. Etapa	Obec Vřesovice	604 637 Kč	595 026 Kč	505 772 Kč
Revitalizace krajinného rámce II	OBEC OLSANY U	2 240 097 Kč	2 210 737 Kč	1 768 589 Kč

	PROSTEJOVA			
Nezamyslice - aleje v polích	MESTYS NEZAMYSLICE	419 094 Kč	404 636 Kč	364 172 Kč
Výsadba aleji v lokalitě Ivan - Oplocany	Obec Ivan	386 211 Kč	356 458 Kč	302 989 Kč
Interakční prvek USES v k. u. Zesov	Statutární město Prostějov	244 320 Kč	199 741 Kč	169 779 Kč
Regenerace aleje podél silnice II/433 v úseku Výšovice- křižovatka Pivín, Dobromilice	Správa silnic Olomouckého kraje	1 922 051 Kč	1 683 509 Kč	1 430 982 Kč
Regenerace zeleně obce Vranovice – Kelčice	OBEC VRANOVICE-KELCICE	678 553 Kč	639 747 Kč	543 784 Kč
Regenerace chráněné aleje Pohora, k.u. Horni Štěpánov	Správa silnic Olomouckého kraje	2 875 380 Kč	2 828 731 Kč	2 404 421 Kč
CELKEM		**19 210 756 Kč**		**16 432 001 Kč**

Tab. 119: Přehled projektů z území ORP Prostějov podpořených v Oblasti podpory 6.4 - Optimalizace vodního režimu krajiny

Název projektu	Příjemce	Celkové náklady	Celkové uznatelné náklady	Celková výše podpory
Návrh opatřeni v rámci protipovodňové ochrany obce Kovalovice - Osíčany - suchá nádrž SN3 se stálou zvodní	Obec Kovalovice-Osíčany	19 004 095 Kč	18 222 398 Kč	15 489 038 Kč
Revitalizace Valové a jejích přítoků a pramenišť v katastrech obcí Kralice na Hané, Bedihošť, Čehovice a Výšovice	Městys Kralice na Hané	901 100 Kč	870 555 Kč	739 971 Kč
VD Plumlov - revitalizace konce vzduti	Povodí Moravy, s.p.	14 642 015 Kč	12 201 679 Kč	10 371 427 Kč
Úpravy mlýnského náhonu	Statutární město Prostějov	3 281 356 Kč	3 281 356 Kč	2 789 152 Kč
Studie proveditelnosti revitalizace Okenné a jejího povodí v katastrech obcí Pivín, Čelčice a Klenovice na Hané	Obec Pivín	575 000 Kč	565 500 Kč	480 675 Kč
Návrh opatření v rámci protipovodňové ochrany obce Kovalovice – Osíčany - suchá nádrž SN1 se stálou zvodní	Obec Kovalovice-Osíčany	20 026 326 Kč	19 193 813 Kč	16 314 741 Kč
Návrh opatření v rámci protipovodňové ochrany obce Kovalovice – Osíčany - suchá nádrž SN2	Obec Kovalovice-Osíčany	10 993 335 Kč	10 553 608 Kč	8 970 566 Kč
Revitalizace soutoku Vřesůvky a Malého potůčku	Koalice pro řeky	1 999 000 Kč	1 926 300 Kč	1 829 985 Kč
Podhradsky rybník - revitalizace nádrže a litorálního pásma	Povodí Moravy, s.p.	7 585 720 Kč	4 993 370 Kč	4 244 364 Kč
Vodní tůně Stínava	Obec Stínava	2 725 607 Kč	2 724 145 Kč	2 587 937 Kč

Studie proveditelnosti revitalizace Bláty a jejího povodí v katastrech obcí Vrbátky, Štětovice a Dubany	Obec Vrbátky	743 455 Kč	721 087 Kč	612 923 Kč
Obnova vodní nádrže a poldr Buková	Obec Buková	6 078 302 Kč	5 981 950 Kč	4 486 462 Kč
Revitalizacni opatření v údolní nivě toku Bílá voda	Flek František	1 445 850 Kč	1 395 310 Kč	1 067 412 Kč
Místní biocentrum "Za Hloučelou"- část východ	Skricka Jan	2 446 493 Kč	2 397 432 Kč	1 834 035 Kč
Revitalizace pramene oblasti toku Vřesůvka	Obec Vřesovice	8 105 840 Kč	8 054 840 Kč	5 235 646 Kč
Drahany: Obnova nádrže	Městys Drahany	2 237 837 Kč	1 901 019 Kč	1 615 866 Kč
Revitalizace Aleje Víceměřice – víceúčelová vodní nádrž II. část	Obec Víceměřice	5 312 971 Kč	5 052 558 Kč	4 294 674 Kč
Obnova vodní nádrže a poldr Buková	Obec Buková	6 078 302 Kč	5 981 950 Kč	4 486 462 Kč
Protierozni a protipovodňová opatření v k.u. Šubířov - I. etapa	Obec Šubířov	9 166 114 Kč	9 119 915 Kč	7 751 927 Kč
CELKEM		**123 348 718 Kč**		**95 203 263 Kč**

Tab. 120: Přehled projektů z území ORP Prostějov podpořených v Oblasti podpory 6.5 - Podpora regenerace urbanizované krajiny

Název projektu	Příjemce	Celkové náklady	Celkové uznatelné náklady	Celková výše podpory
Revitalizace hřbitovu v obci Vranovice – Kelčice	Obec Vranovice - Kelčice	1 882 043 Kč	1870811	1 309 567 Kč
Revitalizace školních zahrad v Prostějově	Statutární město Prostějov	1 909 253 Kč	1799193	1 259 435 Kč
Vysadba a obnova zelene v okoli sakralnich staveb v Dobromilicich	Obec Dobromilice	1 982 213 Kč	1 059 552 Kč	741 686 Kč
Revitalizace skolnich zahrad v Prostejove - II. etapa	Statutarni mesto Prostejov	2 976 627 Kč	2 976 627 Kč	2 083 637 Kč
VYSADBY PODEL KOMUNIKACE V MISTNI CASTI STRANSKO V OTASLAVICICH	Obec Otaslavice	343 270 Kč	329 037 Kč	230 325 Kč
Zidovsky hrbitov Prostejov - upravy zelene	Federace zidovskych obci v Ceske republice	1 263 717 Kč	1 243 717 Kč	870 601 Kč
Revitalizace zelene v obci Hrubcice - jizni cast obce	Obec Hrubcice	2 191 597 Kč	2 131 435 Kč	1 492 004 Kč
Realizace aleje podel ulice Kralicka v Prostejove	Statutarni mesto Prostejov	164 885 Kč	164 885 Kč	115 419 Kč
Regenerace zelene vybranych lokalit mesta Prostejova - Husovo namesti	Statutarni mesto Prostejov	1 796 316 Kč	1 305 603 Kč	913 922 Kč
Obnova tradicniho obrazu zelene v obci Morice	Obec Morice	377 863 Kč	377 863 Kč	264 504 Kč
Revitalizace zelene v obci Celcice	OBEC CELCICE	5 776 754 Kč	3 460 031 Kč	2 422 022 Kč
Regenerace zelene vybranych lokalit mesta Prostejova - II. etapa	Statutarni mesto Prostejov	1 289 090 Kč	1 271 235 Kč	889 864 Kč
Regenerace verejne zelene obce Vresovice	Obec Vresovice	1 224 375 Kč	1 224 375 Kč	857 062 Kč

Revitalizace zelene v arealu TJ Sokol Olsany u Prostejova	TELOCVICNA JEDNOTA SOKOL OLSANY U PV.	1 062 629 Kč	1 031 348 Kč	657 484 Kč
Obnova zelene v obci Olsany u Prostejova	OBEC OLSANY U PROSTEJOVA	518 768 Kč	499 573 Kč	349 701 Kč
Rozsireni botanicke zahrady v Prostejove	Statutarni mesto Prostejov	3 658 164 Kč	601 834 Kč	421 283 Kč
Obnova zelene ve vybranych castech obce Klenovice na Hane	OBEC KLENOVICE NA HANE	1 234 354 Kč	1 021 042 Kč	714 729 Kč
Regenerace zelene vybranych lokalit mesta Prostejova - I. etapa	Statutarni mesto Prostejov	1 148 694 Kč	1 110 076 Kč	777 053 Kč
Cechy pod Kosirem - revitalizace parku	Olomoucky kraj	1 872 899 Kč	1 530 849 Kč	1 071 594 Kč
Obnova zelene v obci Bedihost	Obec Bedihost	1 533 397 Kč	1 430 554 Kč	1 001 387 Kč
Vybudovani nove prirodni a oddychove zony v casti mestyse Brodek u Prostejova	Mestys Brodek u Prostejova	629 895 Kč	622 635 Kč	435 844 Kč
Obnova lipove aleje na mestskem hrbitove v Prostejove	Statutarni mesto Prostejov	3 145 205 Kč	1 851 646 Kč	1 573 899 Kč
Revitalizace Aleje Vicemerice - III. cast, klidova zona Vicemerice	Obec Vicemerice	5 401 581 Kč	4 496 285 Kč	3 821 842 Kč
Osetreni stromu v zameckem parku v Laskove	Obec Laskov	776 649 Kč	723 413 Kč	506 389 Kč
Obnova zelene v obci Ohrozim	OBEC OHROZIM	627 251 Kč	594 690 Kč	505 486 Kč
Regenerace veřejné zeleně města Němčice nad Hanou - I. etapa	Město Němčice nad Hanou	765 777 Kč	638 466 Kč	446 926 Kč
CELKEM		**45 553 266 Kč**		**25 733 665 Kč**

Tab. 121: Přehled projektů z území ORP Prostějov podpořených v Oblasti podpory 6.6 - Prevence sesuvů a skalních řícení, monitorování geofaktorů a následků hornické činnosti a hodnocení neobnovitelných přírodních zdrojů včetně zdrojů podzemních vod.

Název projektu	Příjemce	Celkové náklady	Celkové uznatelné náklady	Celková výše podpory
Vincencov - hydrogeologický průzkum	Obec Vincencov	775 564 Kč	775563	659 228 Kč
Premyslovice vrt HPV 2 - posilovy zdroj vody pro obec	Obec Premyslovice	637 014 Kč	633 989 Kč	538 890 Kč
Nemcice nad Hanou - zdroj vody pro obec -hydrogeologicky pruzkum	Mesto Nemcice nad Hanou	1 304 708 Kč	1 304 707 Kč	1 109 000 Kč
Subirov - vrt HVS 3, posilovy zdroj vody pro obec - hydrogeologicky pruzkum	Obec Subirov	637 014 Kč	633 989 Kč	538 890 Kč
Premyslovice - posilovy zdroj vody pro obec, hydrogeologicky pruzkum	OBEC PREMYSLOVICE	640 306 Kč	628 749 Kč	534 436 Kč
Starechovice - zdroj vody pro obec - hydrogeologicky pruzkum	OBEC STARECHOVICE	679 211 Kč	669 819 Kč	569 346 Kč
Subirov- posilovy vrt pro obecni vodovod	OBEC SUBIROV	585 527 Kč	571 027 Kč	485 372 Kč

Vrt HV1 pro zasobovani obyvatel Kovalovice -Osicany pitnou vodou"	Obec Kovalovice-Osicany	421 497 Kč	409 668 Kč	348 217 Kč
Šubířov-Chobyně - hydrogeologický pruzkum pro zajisteni posiloveho zdroje pitne vody	Obec Šubířov	637 355 Kč	626 499 Kč	532 524 Kč
CELKEM		**6 318 196 Kč**		**5 315 903 Kč**

Připravované projekty

Tab. 122: Přehled připravených projektů obcí, pro realizaci v horizontu nejbližších 5ti let (Intravilán)

Obec	Připravené projekty v oblasti ŽP (intravilán)
Plumlov	dostavba kanalizace Plumlov
Olšany u Prostějova	- Úprava veřejných prostranství - Doprůzkum znečištění spodních vod
Klenovice na Hané	snížení prašnosti zateplení budovy OÚ
Vrbátky	Máme zpracovanou studii Regenerace sídelní zeleně v obci Vrbátky, ze které vycházíme při zpracování projektů jednotlivých částí obce.
Malé Hradisko	rozpracován projekt na stoku a ČOV
Čelčice	Revitalizace zeleně v obci Čelčice
Městys Kralice na Hané	Získali jsme dotaci na projekt Revitalizace toku Valová,kde se připravuje projekt pro realizaci.Jedná se o obce Kralice na Hané,Bedihošť,Čehovice,Výšovice.Kralice na Hané jsou nositelem projektu.
Protivanov	projekt komplexní revitalizace zeleně v obci
Rozstání	Ano - právě budujeme splaškovou kanalizaci a ČOV
Alojzov	Rekonstrukce požární nádrže
Tvorovice	Nemáme
Skalka	Výsadba a údržba lesních pozemků.
Hrdibořice	ne - nemáme na něj finanční prostředky
Mořice	- NOVÝ ÚZEMNÍ PLÁN - PROJEKT "NÁVRAT TRADIČNÍ ZELENĚ" - K.P.Ú.
Vrchoslavice	Projekt připravený nemáme, víme co a kde chceme sázet, proto výsadbu řešíme vždy ve chvíli, kdy na ni máme peníze. Zpracovávat projekt a vyplňovat dotazníky dokud nemáme ani představu jakou podporu můžeme získat je zbytečná ztráta času. Navíc každá možnost získání "dotace" má jiné požadavky na projekt, tak že by jsme ho museli buď dělat nový nebo měnit.
Ondratice	Některé prvky intravilánu bezprostředně souvisejí s extravilánem. V tomto případě s KPÚ obce, o které má obec zažádáno. Ve prospěch jak KPÚ, tak protipovodňových opatření v obci byla zpracována Studie proveditelnosti přírodě blízkých a opatření v obci Ondratice, v součinnosti s MŽP, potažmo SFŽP, s využitím Operačního programu 1.3.1 a příslibem dotace z EF, jež je ve fázi dokončení a profinancování projektu. V obci půjde o úpravu toku Ondratického potoka a jeho přítoku Příhonu mezi požární nádrží a sportovním areálem na horním konci obce.

Němčice nad Hanou	Svozová technika-systém řešení sběru biologicky rozložitelného odpadu Regenerace zeleně ve městě II. etapa Vodní zdroj - hydrogeologický průzkum
Vícov	Revitalizace zeleně na místě bývalého rybníčku.
Vitčice	projekty již byli zrealizované a nové zatím nepotřebujeme
Prostějov	Energeticky úsporná opatření Rozšíření ploch zeleně Přírodě blízká protipovodňová opatření
Laškov	-Likvidace staré retenční nádrže a realizace přírodního koupacího biotopu

Tab. 123: Přehled záměrů, námětů a investičních záměrů obcí, plánovaných v horizontu nejbližších 5 let (Intravilán)

Obec	Záměry, náměty na projekt v oblasti ŽP (v obci)
Čechy pod Kosířem	Výsadba uliční zeleně, kompostéry
Němčice nad Hanou	Vybudování přírodního koupacího biotopu, Vybudování městského parku na pozemcích po zaniklém cukrovaru, úprava toku Žlebůvky, Vybudování poldru Hruška – protipovodňové opatření /Povodí Moravy
Plumlov	odkanalizování obce Hamry rekonstrukce dešťových oddělovačů v Plumlově
Malé Hradisko	Výsadba zeleně a stromů
Městys Kralice na Hané	Revitalizace Sokolského parku,výsadba zeleně na nově vybudovaných obytných satelitech a místních částech.
Čehovice	chybí kompostárna
Alojzov	Poze v Územím plánu obce máme vytipovanou lokalitu na biologickou/kořenovou čistírnu odpadních vod.
Tvorovice	Vybudování kompletní sítě oddílné splaškové kanalizace, vybudování ČOV.
Niva	SFŽP stavba čističky a stokové sítě Staré stromy - jejich obměna
SKALKA	Revitalizace vodního toku Trávnička a jejich přítokových ramen.
Hrdibořice	Zkulturnění a zpřístupnění CHKO Hrdibořické rybníky
MOŘICE	- ÚPRAVA KOPALIŠTĚ NA REŽIM- KOUPACÍ JEZÍRKO - DOPLNĚNÍ ZELENĚ - VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ - KOMPOSTOVÁNÍ
Vrchoslavice	Máme v plánu ozelenit nejednu místní část, a ulice, kde probíhaly opravy komunikací. Jakmile budeme vědět kolik peněz, kde a za jakých podmínek je můžeme získat, tak tam projekt pošleme.
Srbce	Vybudování malé vodní nádrže (rybníček- redukce vysoké spodní vody. Výsadba zeleně v okolí nádrže. Úprava pramene Srbeckého potoka a vydláždění potoka,tak aby byl zajištěn plynulý průtok vody při zvýšené hladině. V neúrodné podmáčené půdě u pramene Srbeckého potoka vybudovat mokroš. Výsadba úvozu ovocnými stromy s možností relaxačního místa- ,,park všemi smysly" Výsadba zeleně na návsi.

Ondratice	S ohledem na výše uvedené bude třeba životní prostředí v obci řešit nejen po stránce obměny a výsadby nových stromů či keřů, ale souběžně architektonicky projekčně sladit plochy veřejných prostranství / park s dětským hřištěm, chodníky, zatravnění ploch s uloženými inž. sítěmi, bezbariérové přístupy, atd./.
Vícov	Osázení ostatních veřejných prostranství v obci.
Vitčice	potřebujeme spíše v extravilánu
Prostějov	Energeticky úsporná opatření Rozšíření ploch zeleně Přírodě blízká protipovodňová opatření Revitalizace rybníku Ochranná zeleň
Laškov	Připravuje se projekt na ČOV s odkanalizováním obce
Víceměřice	- v obci výsadba nové zeleně v nové zástavbě - úprava ploch veřejného prostranství v centru obce - nová výsadba

Tab. 124: Přehled připravených projektů obcí, připravovaných pro realizaci v horizontu nejbližších 5ti let (Extravilán)

Obec	Připravené projekty v oblasti ŽP (krajina)
Čechy pod Kosířem	Komplexní pozemkové úpravy
Němčice nad Hanou	Realizace opatření KPÚ – Šafaříkova ul. – protipovodňová opatření, Vybudování přírodního koupacího biotopu, Vybudování poldru Hruška /Povodí Moravy/ Doplnění liniové zeleně Dokončení realizace KPÚ
Olšany u Prostějova	Obnova krajinného rámce okolí obce (částečná výsadba mezí) Přírodě blízká protipovodňová opatření na vodoteči Blata
Vrbátky	Zpracovává se nový územní plán obce, který navrhuje výsadbu zeleně k rozčlenění katastrálních území a velkých lánů. Plánuje opět vyčlenit některé bývalé páteřní polní cesty. Dále zpracováváme v rámci dotace SFŽP "Studii revitalizace povodí Blaty". Jedná se o projekt, který řeší celé území naší obce.Předmětem studie je shromáždění a analýza dostupných informací a zmapování aktuálního ekologického stavu území včetně zhodnocení hydromorfologického stavu vodních toků a stavu dílčích porostů. Dále studie zpracuje konkretní návrhy opatření na zlepšení hydromorfologického a ekologického stavu toků a niv.
Městys Kralice na Hané	Povodí Moravy vykácelo okolo Valové vzrostlé stromy,bohužel již druhým rokem břehy nejsou vysázeny. Revitalizací musí projít všechny "svodnice",opravit propustky,lávky a případně mosty. Vysázet severní stranu /tzv,větrolamy/ a svahy hřiště zpevnit hluboko kořenícími stromy.Propojit obce cyklostezkami včetně vysázení stromy a zabránit větrné erozi.
Čehovice	Revitalizace Vřesůvky a Malého potůčku
Skalka	Revitalizace veřejného koupaliště.
Mořice	Nový územní plán
Vrchoslavice	Máme v plánu ozelenit rozorané polní cesty, obnovit remízky a meze. Postupně plány řešíme z OPŽP, a z programů pro zlepšení dochovaného přírodního a krajinného prostředí, kde nám odborník nejen na životní prostředí přesně vysvětlí o co můžeme žádat, kolik na to můžeme dostat financí a na základě toho zpracováváme projekt. Odpadá tím čas na vyplňování dotazníků, které i když vyplním, tak netuším co mohu očekávat.
Ondratice	Územní studie ..... (PPO).

Němčice nad Hanou	Projekt - realizace opatření KPÚ připravuje Pozemkový úřad, kroky jdou velmi pomalu, především v oblasti protierozních a protipovodňových opatření
Vícov	Na základě komplexních pozemkových úprav vzniknou podklady pro projekty.
Prostějov	Protierozní opatření

Tab. 125: Přehled záměrů, námětů a investičních záměrů obcí, plánovaných v horizontu nejbližších 5ti let (Extravilán)

Obec	Záměry, náměty na projekt v oblasti ŽP (v krajině)
Čechy pod Kosířem	Výsadba alejí, rekultivace bývalých skládek, opatření na udržení vody v krajině
Olšany u Prostějova	Odhlučňovací stěna kolem dálnice Rekreační vodní plocha Zprůchodnění sítě polních cest Cyklostezky Školní zahrada
Čelčice	záměr výsadby alejí
Městys Kralice na Hané	Okolí cest vysadit stromy a zabránit větrným erozím.Za humny obnovit polní cesty k procházkám a odpočinku.
Protivanov	oprava polních cest a vybudování odpočinkových a naučných míst
Alojzov	Zbudovat turistické odpočivadlo na nejvyšším bodu katastrálního území obce - na Spáleném kopci.
Tvorovice	Dle ÚP vybudování poldrů, biokoridoru, realizovat protierozní opatření.
Skalka	Odstranění fotovoltaických elektráren.
Mořice	- PROTIPOVODŇOVÉ OPATŘENÍ V K.Ú.(studie odtokových poměrů a návrh opatření, realizační projekt) - VYBUDOVÁNÍ RYBNÍKU - ŘEŠENÍ PROTIHLUKOVÉ OCHRANY PRŮM. ZONY - DOPLNĚNÍ LINIOVÉ ZELENĚ KOLEM CEST 1.. 2. TŘ. - VYBUDOVÁNÍ DALŠÍ NAUČNÉ STEZKY - FINANCE NA ÚDRŽBU KRAJINY - DOKONČENÍ REALIZACE K. P. Ú.
Vrchoslavice	Záměry máme, opět čekáme na podmínky výzvy, aby jsme mohli napsat konkrétní projekt. Máme v plánu obnovit rozorané obecní pozemky (polní cesty a remízky) a tím zabránit půdní erozi a obnovit přirozené prostředí pro polní zvěř. Kdyby byla možnost, tak chceme rozšířit technické zázemí pro údržbu nejen těchto pozemků.
Srbce	Rekultivace černé skládky. Úprava koryta vodního toku Srbeckého potoka. Obslužná cesta k háječku se sochou Panny Marie.
Ondratice	Viz. výše uvedené.
Vitčice	Obnova zeleně u rybníka
Prostějov	Plochy pro retenci
Víceměřice	-propojení cyklostezkou ve směru na Němčice a Doloplazy (Pivín) - obnovení polních cest a vytvoření remízků

6.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

Přehled aktérů NNO v oblasti Životního prostředí na území ORP Prostějov

Bioinstitut o.p.s. Institut pro ekologické zemědělství a udržitelný rozvoj krajiny

Křížkovského 8, 772 00 Olomouc, tel.: 585 631 179

e-mail: bioinstitut@bioinstitut.cz, www.bioinstitut.cz

udržitelný rozvoj krajiny a zemědělství, ekologizace zemědělství obecně, spoluúčast na Bio-akademii

PRO-BIO, Svaz ekologických zemědělců

Nemocniční 53, 787 01 Šumperk, tel./ fax: 583 214 586; 583 216 609

e-mail: pro-bio@pro-bio.cz, www.pro-bio.cz

propaguje a prosazuje ekozemědělství, propojuje ekozemědělce, prodejny biopotravin a spotřebitele, propaguje biopotraviny

Sagittaria – sdružení pro ochranu přírody střední Moravy

Lazecká 6, 779 00 Olomouc, tel.: 585 228 438

e-mail: sagittaria@volny.cz, http://sagittaria.ecn.cz

občanské sdružení zabývající se ochranou přírody a krajiny v rámci regionu střední Moravy

ČSOP - RS Iris

Husovo nám. 67, 796 01 Prostějov 1

tel.: 582 338 278, 603 298 039

e-mail: iris@iris.cz, www.iris.cz

správa biokoridoru Hloučela, ekologická výchova management chráněných území

ZO ČSOP Haná

Komenského nám. 38, 798 27 Němčice nad Hanou

tel.: 602 587 638, e-mail: d.knourek@seznam.cz

projekt: „Výchova lesních porostů říčky Hloučely“

kácení nežádoucích druhů stromů, údržba a sázení nových, vydání brožurky: „Výskyt ptáků říčky Hloučela“, činnost v regionu

ZO ČSOP Hloučela

Husovo náměstí 67, 796 01 Prostějov

tel.: 737 084 076, e-mail: hloucelapv@seznam.cz

www.iris.cz

ZO ČSOP Hořepník

Otinoves 208, 798 61 Drahany

ZO ČSOP Kladky

Kladky č.p. 52, 798 54

tel.: 582 383 363

ZO ČSOP Olomouc

třída Míru 73, 779 00 Olomouc

tel.: 585 420 325, e-mail: zo7101@volny.cz

ošetřování starých stromů

ZO ČSOP Oriolus

Husovo nám. 67, 796 01 Prostějov 1

tel.: 582 338 278

oddíl mladých ochránců přírody „REJSCI“, ekovýchova, víkendové akce, tábory

ZO ČSOP UPOLÍN

Skřivánčí 23, 779 00 Olomouc 9

tel.: 737 418 816, e-mail: csopupolin@volny.cz

www.volny.cz/csopupolin

ekologická výchova mladých ochránců přírody, tábory, víkendové akce

Hnutí Brontosaurus Modrý kámen

Resslova 2, 796 01 Prostějov

tel.: 583 334 868

e-mail: modry.kamen@brontosaurus.cz

http://modrykamen.brontosaurus.cz

dobrovolnické práce na obnově a údržbě kulturních a historických památek, dobrovolnické práce pro přírodu, víkendové a jednodenní akce, tábory

ČSOP - RS Iris

Husovo nám. 67, 796 01 Prostějov 1

tel.: 582 338 278, 603 298 039

e-mail: iris@iris.cz

www.iris.cz

ekologická výchova, provoz ekocentra Kovárna

Sluňákov – sdružení pro ekologickou výchovu

Budova MŠ, Lidická 10, 783 35 Horka nad Moravou

tel.: 585 378 345

tel.: 585 513 222(5)

e-mail: slunakov@mmol.cz

www.olomoucko.cz/slunakov

ekologická výchova – práce s dětmi, výukové programy na základních školách, vzdělávací akce pro učitele ZŠ, ekologické večery pro veřejnost, Ekologické dny Olomouc

Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na péči o realizované prvky v krajině	4	5	**20**	Zlepšení RUD, meziobecní spolupráce	obce daného území, zemědělci
Nedostatek financí na obnovu nevyhovující mechanizace	2	3	**6**	využití fondů EU, meziobecní spolupráce	obce daného území
Nedostatek financí na platy pracovníků pečujících o zeleň	3	4	**12**	Využití pracovních úřadů, dotace EU	obce daného území
Organizační riziko					
Informovanost obyvatel v oblasti ekologie a ŽP	2	3	**6**	komunitní plánování, meziobecní spolupráce, realizace projektů osvěty	obce daného území, NNO
Právní riziko					
Změna legislativy	2	2	**4**	komunikace se státem, krajem	obce daného území, zemědělci, NNO
Nedodržování pravidel daných UPD a generely	3	4	**12**	Komunikace s krajem, důslednost stavebních úřadů a orgánů ochrany PK	obce daného území, kraj
Technické riziko					
Nevyhovující mechanizace a vybavení pro péči o prvky zeleně	3	3	**9**	Investice do vybavení, využití dotací	obce daného území

Překážky v prostupnosti krajiny	4	4	**16**	komunikace se státem, krajem, realizace opatření na snížení dopadů	obce daného území, obyvatelstvo
Věcné riziko					
Nízká kvalita a nedbornost při návrzích prvků zeleně	2	5	**10**	Dostatek financí, informovanost, vzdělání	obce daného území
Nízká kvalita a nedbornost při relizaci projektů zeleně v sídle i krajině	2	5	**10**	Dostatek financí, informovanost, změna legislativy (zadávání zakázek)	obce daného území
Nízká kvalita a nedbornost při péči o zeleň	3	4	**12**	Dostatek financí, informovanost, vzdělání	obce daného území
Nezájem obyvatel o ekologii a stav zeleně	3	3	**9**	Informační akce, projekty osvěty a vzdělávání	obce daného území
Nezájem uživatelů pozemků v krajině (zejména zemědělců) o stav ekologie krajiny	4	5	**20**	Informovanost, komunikace se zemědělci,	obce daného území

Problémy k řešení

Tab. 126: Přehled problémů k řešení na úrovni jednotlivých obcí – v intravilánu

Obec	Problémy v oblasti Životního prostředí v obci (intravilán)
Čechy pod Kosířem	Spalování nekvalitních tuhých paliv včetně odpadu, spalování biologicky rozložitelného odpadu
Němčice nad Hanou	Zanášení koryta toku Žlebůvka, úprava toku, velmi málo zeleně
Plumlov	dostavba splaškové kanalizace (Plumlov, Hamry)
Drahany	Biologicky rozložitelný odpad-tráva
Olšany u Prostějova	jednotná kanalizace znečištěná spodní voda nevhodná skladba zeleně
Klenovice na Hané	nadměrná doprava znečišťování ovzduší lokálními topidly absence splaškové kanalizace a ČOV
Vrbátky	Zdravotní stav starých stromů na veřejných prostranstvích - okolo kostela, hřbitov, náměstí před radnicí. Potřeba drahá údržba a postupná obnova složitým a tím pádem finančně náročným kácením.
Hluchov	obec nemá hloubkovou kanalizaci + ČOV
Malé Hradisko	stoková kanalizace + ČOV
Tištín	Náhradní výsadba pozemku s funkcí lesa na okraji obce, současné přestárlé stromy osychají a jsou napadené kůrovcem. Vyčištění nánosů a údržba břehových porostů toku Tištínky, která protéká obcí. Jsou nutné opravy na zpevnění břehů. (Správa Povodí Moravy nemá potřebné finance na údržbu).
Čelčice	Staré stromy (potřeba vykácet a vysázet nové), špatná dřívější výsadba (stromy hodně blízko sebe)
Městys Kralice na Hané	Rekultivace odstavené skládky-výsadba zeleně,sběrného dvora,výstavba klidové a odpočinkové zóny.Pouliční výsadba zeleně na plynovodech musí být dokonce roku odstraněna,nutné nahradit novou ,nízkokořenovou. Ke kompostárně v Kralicích na Hané,která je ve správě soukromé firmy se nebudu vyjadřovat. Háj-místní část Kralic.Průmyslová zóna + ČOV,nutná výsadba zeleně v okolí nových firem,Stávající mlýnský náhon je nutný rekultivovat. Kraličky-místní část,rekultivace rybníku,kde výustí dešťová voda.
Protivanov	Pravidelná údržba zeleně a provedení revitalizace zeleně v obci
Čehovice	vyřešit bioodpad
Rozstání	Sobecký přístup občanů při likvidaci bioodpadů. (neřešitelné)
Alojzov	jednotná kanalizace z 50-tých let, chybí čištění odpadních vod, je nutná rekonstrukce rybníka - požární nádrže, odběr bioodpadu U odvádění a čistění odpadních vod bychom jako malá obec vzhledem k velkým investičním nákladům těchto staveb něměli finanční prostředky v rozpočtu na spoluúčast, takže situaci řeší pouze 100% dotace.
Tvorovice	Zastaralá kanalizace,která odvádí společně splaškové i srážkové vody, v některých místech propadlá. Vyřešení vyústění kanalizace do terénu. Sběr bioodpadu v domácnostech - pořízení kompostérů.
Niva	Splašky v potoce - řešíme - stavba ČOV a stokovou síť od 7/2014
Skalka	Obec nemá problémy v oblasti ŽP.
Hrdibořice	Chráněná krajinná oblast Hrdibořické rybníky

Mořice	PROTIPOVODŇOVÉ OPATŘENÍ V K.Ú. - VYBUDOVÁNÍ RYBNÍKU - ŘEŠENÍ PROTIHLUKOVÉ OCHRANY PRŮM. ZONY - DOPLNĚNÍ LINIOVÉ ZELENĚ KOLEM CEST 1.. 2. TŘ. - VYBUDOVÁNÍ DALŠÍ NAUČNÉ STEZKY - FINANCE NA ÚDRŽBU KRAJINY - DOKONČENÍ REALIZACE K. P. Ú.
Vrchoslavice	Přibývá ploch o které se musí obec starat, nejen výsadbou, ale i údržbou. Proto by možná byla vhodná dotace na techniku, protože na zeleň je mnohem více dotačních titulů, které už jsou zaběhnuté a myslím, že i dobře fungují. Dále mají jednoduchý systém, kdy žádost je na 1 až 2 stránky, realizace a závěrečná prohlídka, kterou zvládne jeden odborník. V případě nových dotací na zeleň by nás více zaujala dotace na zeleň v intravilánu.
Buková	Ukládání posečené trávy.
Srbce	Rekultivace a výsadba zaniklé skládky.
Ondratice	Již staré - přerostlé lípy. Nutná obměna. Některé stromy a keře musí ustoupit probíhající realizaci projektu Splaškové kanalizace a ČOV, svazku obcí Brodek u Prostějova - Ondratice, jiné - např. akáty před sportovním areálem - plnící funkci větrolamů, javory kolem hřiště a uschlé stromoví podél obecních komunikací již vlivem klimatických změn padly nebo musely být odstraněny. Až nebezpečně přerostl i smrk před Obecním úřadem vedle pomníků padlých, který je dominantou středu obce, spolu s přestárlou lípou. Tato obměna by rozhodně měla probíhat na základě odborného návrhu a projektu architekta. Projekt v současnosti zpracován není.
Němčice nad Hanou	Zlepšení nakládání s bioodpadem Zlepšení podmínek pro třídění KO Pokračování ve výsadbě zeleně v ulicích města Vybudování parku v lokalitě po bývalém cukrovaru
Vícov	Revitalizace veřejné zeleně v obci.
Vitčice	Problém s udržbou dosavadní zeleně. Bez VPP nejsme s naším rozpočtem schopni se o udržbu starat a to většina obyvatel v obci si zatím udržuje zelen u domu na obecním prostranství sama tak jako to dělaly předešlé generace.
Lešany	Zanášení se koryta Lešanského potoka sedimenty, který protéká středem obce, který je ve vlastnictví Povodí Moravy
Prostějov	Zhoršená kvalita ovzduší Nedostatek ploch veřejné zeleně (zejména parků) Ohrožení povodněmi a záplavami
Laškov	-Vypouštění odpadních vod do potůčku, který protéká středem obce. -Pálení nevhodných paliv, plastů a jiných látek znečišťujících ovzduší.
Víceměřice	- zanešené potoky Brodečka a Želečka, jejich pročištění. - vodní eroze kopcovitých pozemků

Tab. 127: Přehled problémů k řešení na úrovni jednotlivých obcí – v extravilánu

Obec	Problémy v oblasti Životního prostředí v krajině (extravilán)
Čechy pod Kosířem	Záplavy z přívalových dešťů, černé skládky, ubývání zeleně
Němčice nad Hanou	Nedostatečná liniová výsadba, chybějící zeleň v krajině
Plumlov	protierozní opatření, zadržení vody v krajině obnova (revitalizace) ochranných lesů v krajině
Drahany	Tráva
Olšany u Prostějova	Intenzivně zemědělsky obdělávaná krajina Nepřítomnost vodní plochy vhodné k rekreaci Majetková struktura vlastnictví pozemků v okolí obce Trasa rychlostní komunikace
Klenovice na Hané	chybějící prvky ÚSES v krajině v souvislosti s intenzivním obděláváním zemědělské půdy
Vrbátky	Haná je intenzivně zemědělsky využívaná, mnoho zeleně mimo intravilán v 70. letech minulého století komunističtí zemědělci vykáceli (větrolamy, meze, remízky). Většina obecních polních cest byla začleněna do orné půdy změnou druhu pozemku z ostatní komunikace na ornou. Zemědělské pozemky byly zceleny v obrovské lány, na kterých se v současné době intenzivně velkoplošně hospodaří.
Hluchov	obec vlastní velké množství účelových komunikací problém - údržba (sečení) a stávající zeleň (stromy) jsou ve špatném stavu, stáří , místy suché a chybějící
Malé Hradisko	oprava betonových mostů (mostků) přes vodoteč (potok)
Tištín	Extravilán je řešen v rámci Návrhu opatření pozemkových úprav. Nyní probíhá III. etapa. Spolupráce s pozemkovým úřadem na dobré úrovni.
Čelčice	Chybějící výsadba alejí u polních cest, pokácení a nová výsadba stromů u kapličky v poli
Městys Kralice na Hané	Navrhuji v extravilánu/tzn.za humny/vybudovat mlatovou cestu s výsadbou zeleně a odpočinkovými místy,které propojí malé parčíky /možnost i ovocných stromů/,které budou sloužit k procházkám po Kralic
Protivanov	přístupové polní cesty v katastru
Čehovice	velké problémy nejsou
Rozstání	Černé skládky
Alojzov	odpad pohozený v lese, doplnění turistického značení, údžba polních cest – sečení
Tvorovice	Zamokření, eroze..
Niva	Výskyt bolševníku v hraničním pásmu extravilánu
Skalka	V západní části obce poldr proti erozi půdy.
Hrdibořice	CHKO Hrdibořické rybníky a okolí
Mořice	POVODNĚ, ÚDRŽBA ZELENĚ, DOSADBA ZELENĚ, BŘEHOVÉ POROSTY...
Vrchoslavice	Největší problém máme v nedostačující technice a pracovní síle na údržbu v extravilánu. Přivítali by jsme dotace právě na techniku nebo na podporu pracovního místa.
Buková	Způsob likvidace malých černých skládek.

Srbce	Černá skládka- likvidace a rekultivace.
Ondratice	Záchyt vody z přívalových dešťů pomocí suchých poldrů na toku Ondratického potoka a přítoku z Příhonu nad obcí vč. revitalizace těchto toků, zřízení ochranného zatravnění, protierozních cest, sběrných průlehů a příkopu s horskou vpustí, jak jsou zapracovány do PPO v uvedené studii. (Viz. web. str. obce: www.ondratice.cz)
Němčice nad Hanou	Realizace opatření z komplexní pozemkové úpravy, vybudování biokoridorů, protierozní a protipovodňová opatření - projekt připravuje Pozemkový úřad Výsadba zeleně v extravilánu
Vícov	Nyní se na našem katastru řeší komplexní pozemkové úpravy, které by měly být hotovy do r. 2016.
Vitčice	obnova stávajících přestárlých alejí, interakčích prvků a remízků. Obnova ovocných stromů v krajině a ovocných alejí, které tam vždy byly
Lešany	Nálety v lesních porostech, krádeže dřeva
Prostějov	Prašnost ze zemědělské výroby a dopravy (přechází do intravilánu) Splachování ornice Nedostatečná retenční opatření
Laškov	-Černé skládky. -Úpravy koryt malých vodních toků.
Víceměřice	vodní eroze na kopcovitých pozemcích

6.1.4.SWOT analýza oblasti

Silné stránky	Slabé stránky
Zájem ze strany obcí, osvícenost	Ekologická stabilita území jako celku (měřeno KES) je podprůměrně nízká
Příkladné projekty realizací prvků ÚSES v zemědělsky intenzivně obhospodařované krajině	Nízké zastoupení stabilizačních prvků v krajině v některých katastrech
Relativně vysoká hodnota ekologické stability území ve výše položených obcích na Protivanovsku	Řídká síť prvků ÚSES, často horší kvality
Tradiční zemědělská oblast, vztah k půdě	Malý počet maloplošných chráněných území v jihovýchodní polovině území ORP
Dobrá spolupráce s orgány ochrany přírody a krajiny	Podprůměrná lesnatost
Vysoký podíl půdy v I. a II. třídě ochrany	Nejnižší kategorie KES (0 – 0,1) je ve větší polovině obcí (51%)
Kvalitní a hustá síť prků ÚSES v západní části území ORP	Vysoká intenzita zemědělství s negativními vlivy na ekologickou stabilitu krajiny
	Špatný stav alejí podél některých silnic

Příležitosti	Hrozby
Možnosti čerpání finančních prostředků z fondů Evropské unie z MŽP, MZe, MMR a SFŽP pro realizaci krajinotvorných programů a ÚSES	Zábor ZPF, zejména v návaznosti na centrum území – Prostějov
Využití komplexních pozemkových úprav ke zlepšení ekologické stability krajiny a k návratu původních druhů fauny a flory.	Suburbanizace volné krajiny, zejména v návaznosti na město Prostějov
Územní plánování jako nástroj pro zabezpečení přírodních a ekostabilizačních aktivit a projektů v území	Fragmentace krajiny především liniovými dopravními stavbami (VRT – železniční koridor)
Kvalitní péče o chráněná území	Nedostatek financí na kvalitní projekční přípravu aktivit v oblasti ŽP
Zakládání menších lesních celků nebo rozšíření stávajících v obcích s nízkou lesnatostí	Nedostatek financí na realizaci aktivit a projektů v oblasti ŽP
Realizace protierozních a protipovodňových opatření, ochrana kvalitního půdního fondu.	Erozní ohroženost svažitých území
Podpora přirozené druhové skladby a zvyšování podílu listnatých dřevin v krajině	Nevhodně nastavená dotační politika, zejména v oblasti zemědělství
Podpora mimoprodukčních funkcí lesa, zejména rekreační	Nedostatek pozemků ve vlastnictví obcí pro realizaci prvků ÚSES a dalších krajinotvorných opatření

	Likvidace alejí podél silnic
	Výstavba větrných a fotovoltaických elektráren v krajině (vazba na nevhodnou dotační politiku)
	Nerespektování principů ochrany krajinného rázu

6.1.5.Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Území ORP Prostějov lze z hlediska ekologie krajiny rozdělit na jihovýchodní část s nízkým stupněm ekologické stability krajiny, a západní až severozápadní část s relativně vyšší ekologickou stabilitou. Vymezení koresponduje s geomorfologickým rozložením na níže položené, zarovnané až ploché krajiny Hané, a vrchoviny na západě.

Území ORP je z větší části územím zemědělské krajiny, charakteristické intenzivním využíváním krajiny pro primární produkci. Rozsáhlé plochy jižního Prostějovska jsou plochami s nejvyšší bonitou půdy, a tedy i vysokým podílem zornění. Ekostabilizující prvky krajiny jsou zde zastoupeny méně, a často v menší kvalitě společenstev. O to však důležitější jsou pro celkovou stabilitu krajiny.

Významné je úsilí některých obcí, realizujících prvky ÚSES v tomto typu krajiny, ať už jako výsledek Komplexních pozemkových úprav, tak jako individuální aktivity pro zlepšení stavu krajiny venkovských sídel.

Krajinu vyšších poloh pahorkatin a vrchovin na západě ORP, ve směru na Konici a dále v okolí Protivanova, lze charaktrerizovat jako harmonickou kulturní krajinu, s vyváženou mozaikou polí, luk a lesů, s pestrou krajinnou matricí. Ekostabilizující prvky (často skladebné prvky ÚSES či maloplošná chráněná území) jsou zde s relativně přirozenějšími společenstvy, a zabezpečují tak migraci a návrat druhů do krajiny.

Zeleň v sídlech je nejčastěji reprezentována centrálními parčíky, plochami zeleně návsí, uliční zelení, zelení sportovišť, hřbitovů, či doprovodná zeleň vodních toků. Kvalita těchto ploch je různá. Řada ploch zeleně již byla revitalizována v rámci projektů realizovaných s podporou fondů EU (zejména OPŽP). Řadu ploch však revitalizace či obnova těchto ploch teprve čeká.

Obce v ORP ve spolupráci se školami a neziskovými organizacemi, spolky, iniciují a realizují projekty, akce a aktivity v oblasti ekologického vzdělávání a osvěty, a to jak u mladé generace, tak pro všechny občany obecně. Je zde patrný růst poptávky po těchto akcích.

6.2. Návrhová část pro oblast Životní prostředí v sídlech a krajině

6.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Životní prostředí v sídlech a krajině“, na jejímž základě byly připraveny Nástiny opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti Životní prostředí v sídlech a krajině.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma Životní prostředí v sídlech a krajině.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců obcí i neziskových organizací z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma Životní prostředí v sídlech a krajině.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úrovně. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma životní prostředí. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze. Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize sloužit také jako určitý marketingový nástroj území.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

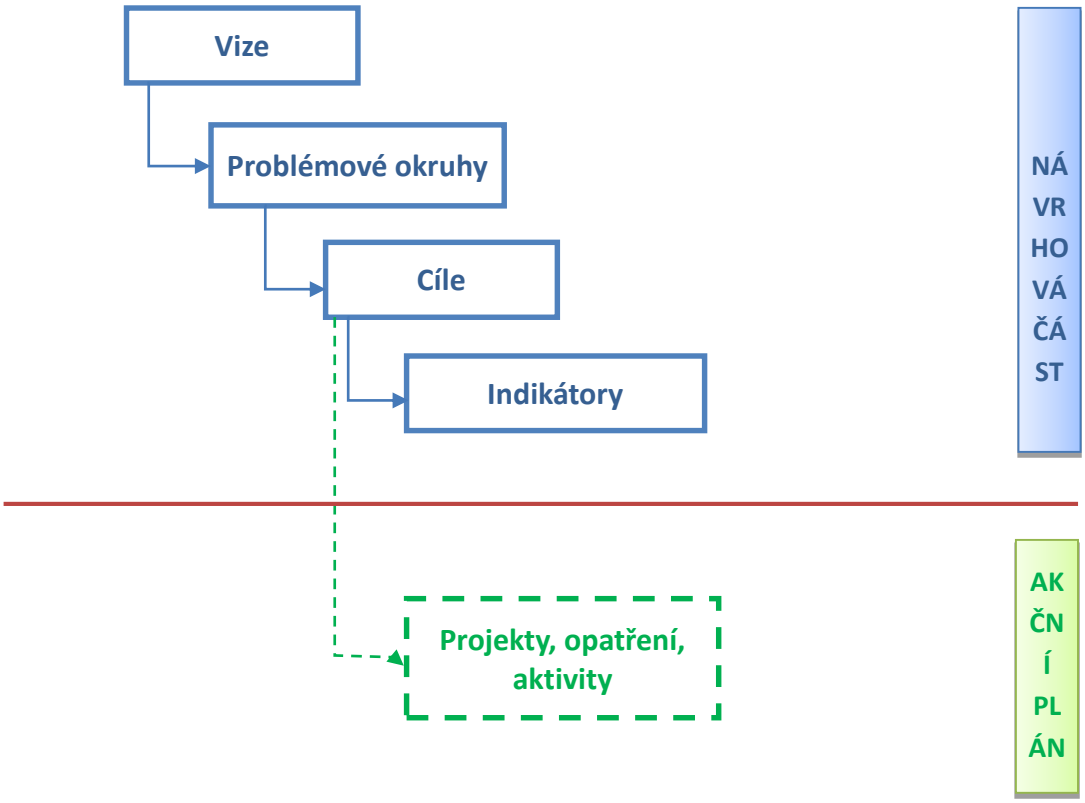

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu Životní prostředí v sídlech a krajině je uvedena v níže uvedeném schématu.

Zelené prvky krajiny i vesnic vytvářejí kvalitní prostředí pro trvalou existenci přirozených druhů fauny a flory, a pro plnění všech požadovaných funkcí, včetně ekologické, rekreační, estetické a kulturní funkce.				
Životní prostředí v sídlech a krajině	Problémová oblast 1	Problémová oblast 2		Problémová oblast 3
	cíl 1.1 Realizací ekostabilizačních prvků v krajině zlepšit ekologickou stabilitu krajiny	cíl 2.1 Obnova stávajících prvků sídelní zeleně	cíl 2.2 Výměra nově realizovaných ploch prvků zeleně v sídlech	cíl 3.1 Podpora aktivit, projektů a organizací v ekologické výchově, osvětě a vzdělávání

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

6.2.2. Vize

Správní obvod ORP Prostějov rozvíjí meziobecní spolupráci v rámci přirozených geografických a funkčních mikroregionů. Obce v rámci správního obvodu zajišťují odpovědné nakládání s odpady. Školská a vzdělávací zařízení jsou vybavena pro moderní výuku a mimoškolní činnost. Žáci, pedagogičtí a nepedagogičtí pracovníci mají kvalitní podmínky a zázemí pro svou činnost. Pokrytí území sociálními službami a jejich charakter zohledňuje potřeby všech dotčených obcí. V jádrovém městě ORP jsou soustředěny vhodné plochy, infrastruktura a nástroje pro rozvoj podnikání, a tím snižování nezaměstnanosti obyvatel celého ORP. **Zelené prvky krajiny i vesnic vytvářejí kvalitní prostředí pro trvalou existenci přirozených druhů fauny a flory, a pro plnění všech požadovaných funkcí, včetně ekologické, rekreační, estetické a kulturní funkce.**

6.2.3. Problémové okruhy

Problémové okruhy, které jsou v souladu se zformulovanou vizí, byly sestaveny na základě provedených analýz a z Nástinů opatření. Problémové okruhy byly navrženy realizačním týmem a ověřeny ve fokusní skupině. Následně byly zobrazeny ve stromu problémů, který ukázal vzájemné provazby problémů, příčiny a následky.

Problémové okruhy vycházely z provedených analýz. Základním podkladem byla situační a SWOT analýza, a průzkum v rámci dotazníkového šetření. Vycházeli jsme zejména ze slabých stránek a ohrožení. Realizační tým sestavil problémy podle významnosti a pokusil se je seskupit do určitých tematických celků, které představovaly základ problémových okruhů. Na základě výše uvedeného byly sestaveny tři problémové okruhy.

PROBLÉMOVÝ OKRUH 1

NÍZKÁ EKOLOGICKÁ STABILITA KRAJINY

Ekologická stabilita krajiny je dána především způsobem využití jednotlivých ploch v krajině, a pak také přítomností ekostabilizačních prvků v krajině. Za ty lze považovat zejména základní skladebné prvky Územního systému ekologické stability (ÚSES) a tzv. Interakční prvky.

Popis problémového okruhu

Věcné argumenty

Míru ekologické stability na území obce lze vyjádřit tzv. Koeficientem ekologické stability (KES). Koeficient ekologické stability je poměrové číslo a stanovuje poměr ploch stabilních a nestabilních krajinotvorných prvků ve zkoumaném území.

V rámci ORP Prostějov je u více než poloviny obcí KES v nejnižší kategorii, a tedy větší polovina území je z pohledu ekologické stability nejsilněji narušená. To je dáno především nejintenzivnějším zemědělským využíváním krajiny, na nadprůměrně úrodných půdách v níže položených oblastech v ORP. Prvky krajiny, zabezpečující ekostabilizační funkci v krajině, jsou zde ve velmi malém zastoupení, a toto minimum má proto pro zdejší krajinu extrémně vysoký význam. Z tohoto pohledu lze stejné tvrzení rozšířit na obce s KES v kategorii 2, kterých je v řešeném území dalších 20%.

Území spadající do kategorie 3 a 4, kterých je na území ORP 16 a 12 %, lze již charakterizovat jako harmonickou kulturní krajinu. Péče o zdejší přírodní prvky v krajině zde hraje velký význam, neboť jejich kvalita je zásadní pro návrat a rozšíření původních druhů fauny a flory do okolních území s horším KES. Ekologicky významné prvky krajiny na těchto katastrech jsou častými plochami maloplošných chráněných území, kterých je v ORP Prostějov celkem 36. V nejvyšší kategorii, s KES nad 3,00, je zastoupeno pouze území jedné obce – Buková.

Graf č. 7: Zastoupení katastrů v ORP dle KES

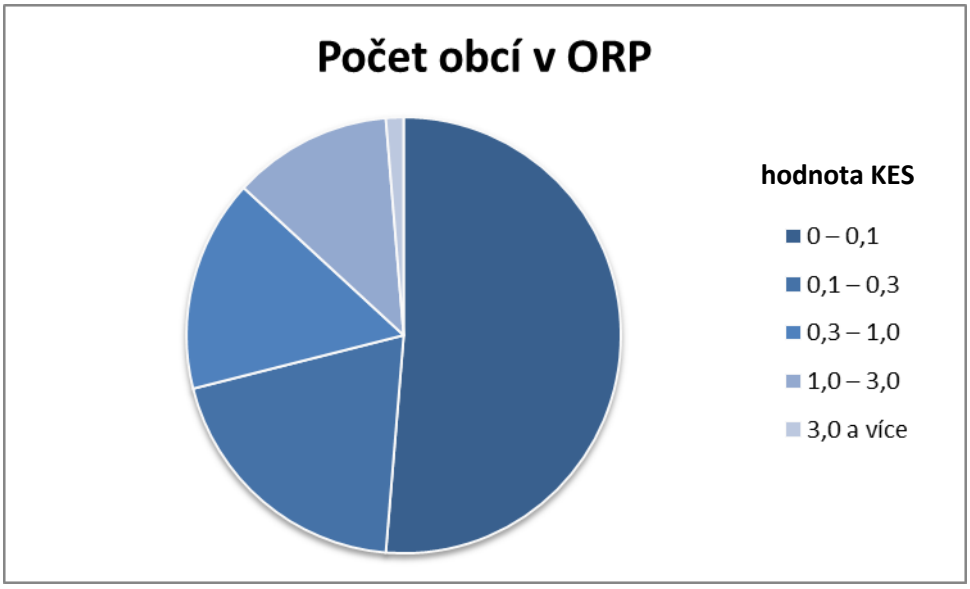

Zlepšením ekostabilizačních funkcí v krajině lze zrealizovat v zásadě dvěma způsoby:

1) Změnou způsobu využití ploch (např. zalesněním orné půdy, revitalizací Brownfiels na prvky přírodě blízké apod.
2) Realizací ekostabilizačních prvků v krajině – zejména prvků ÚSES a interakčních prvků.

Způsob č. 1 je velmi problematický a vázaný na majetkoprávní vztahy k plochám v krajině. Jeho realizace je málo obvyklá. Způsob č. 2 je naproti tomu nejschůdnější cestou, jak napomoci zlepšení ekologických funkcí v krajině. Realizace nových prvků ÚSES je nejčastěji řešena z popudu obcí, tedy místních samospráv. Často je výsledkem realizace plánu společných zařízení v rámci Komplexních pozemkových úprav. Velký význam pro ekologickou stabilitu krajiony mají i realizace tzv. interakčních prvků. Interakční prvky doplňují skladebné prvky ÚSES, na nejnižší úrovni. Jde o prvky prostorově nejméně náročné, nevyžadující často majetkoprávní změny. Příkladem mohou být aleje jako doprovody polních cest, solitérní stromy v krajině (např. u sakrálních staveb), remízky apod.

Příčiny problému

Příčinou nízké ekologické stability značné části území ORP je především nízké zastoupení ploch přírodě bližších, s vyšší ekologickou stabilitou. Největší část území těchto katastrů zaujímá intenzivně využívaná orná půda. Tyto agrocenózy často negativně ovlivňují i nepočetné ekostabilizační prvky krajiny, jako jsou remízy, biokoridory, či rozptýlenou krajinnou zeleň.

Problémem je také relativně řídká síť prvků ÚSES, a to zejména lokální úrovně. Biocentra i biokoridory jsou často vymezeny a sestaveny ze zbývajících prvků krajinné zeleně, jejichž ekologická hodnota není optimální. Jde například o doprovody vodotečí – avšak tvořené nepůvodními topoly, remízky – avšak s vysokým zastoupením akátu a podobně.

Realizaci ekostzabilizačních prvků v krajině často brání vysoká míra produkčního využívání krajiny, tlak na suburbanizaci, či majetkoprávní překážky.

Důsledky neřešení problému

Ekologická stabilita krajiny je zásadní pro trvalou existenci původních druhů fauny a flory. Pokud nebudeme pracovat na její stabilizaci a zlepšování, stále častěji se budeme potýkat s negativními jevy jako např. invaze nepůvodních druhů spojená s likvidací celých společenstev, zvyšování větrné i vodní eroze, zhoršení rekreační funkce a prostupnosti krajiny, či klimatické problémy.

PROBLÉMOVÝ OKRUH 2

NEVHODNÉ ČI ZANEDBANÉ PRVKY ZELENĚ V SÍDLECH

Zeleň veřejných prostranství v sídlech je významným prvkem zabezpečujícím ekologické funkce uvnitř zastavěného území. Spolu se zelení soukromých zahrad a sadů vytváří hodnotu, určující kvalitu života v sídlech. Kvalita prvků veřejné zeleně je však různá, od prvků revitalizovaných s kvalitní péčí, až po prvky zanedbané, vyžadující větší či menší zásah.

Popis problémového okruhu

Věcné argumenty

Typickými prvky sídelní zeleně jsou větší či menší parky, návesní parčíky, plochy zeleně návsí, uliční zeleň, zeleň sportovišť, hřbitovů, či doprovodná zeleň vodních toků. Kvalita těchto ploch je různá. Řada ploch zeleně již byla revitalizována v rámci projektů realizovaných s podporou fondů EU (zejména OPŽP). Řadu ploch však revitalizace či obnova těchto ploch teprve čeká.

V rámci průzkumu u 30 dotazovaných obcí byl zjišťován stav nejvýznamnějších ploch zeleně v obcích. U návesní zeleně (návesních parčíků) bylo zjištěno, že je celá polovina v neuspokojivém až zhoršeném stavu. Pouze necelá polovina ploch je v perfektním nebo velmi dobrém stavu. U Uliční zeleně je stav podobný – polovina ploch byla zařazena do vyhovující kategorie 1 a 2, polovina pak spíše nevyhovující. U zeleně v okolí vodních prvků (rybník, vodní tok) je situace ještě horší – spíše či úplně nevyhovuje plných 70 % ploch, pouze 30 je v dobrém či výborném stavu. U celých 30% ploch starostové obcí označili situaci jako katastrofální.

Zájem o revitalizaci prvků v sídlech dokládá i zájem o projekty tohoto typu v současném plánovacím období, prostřednictvím OPŽP. Na území ORP Prostějov v opatření 6.5 - Podpora regenerace urbanizované krajiny bylo realizováno 26 projektů v celkové výši 45 mil. Kč.

Graf č. 8: počet realizovaných projektů na území ORP Prostějov dle oblastí podpory

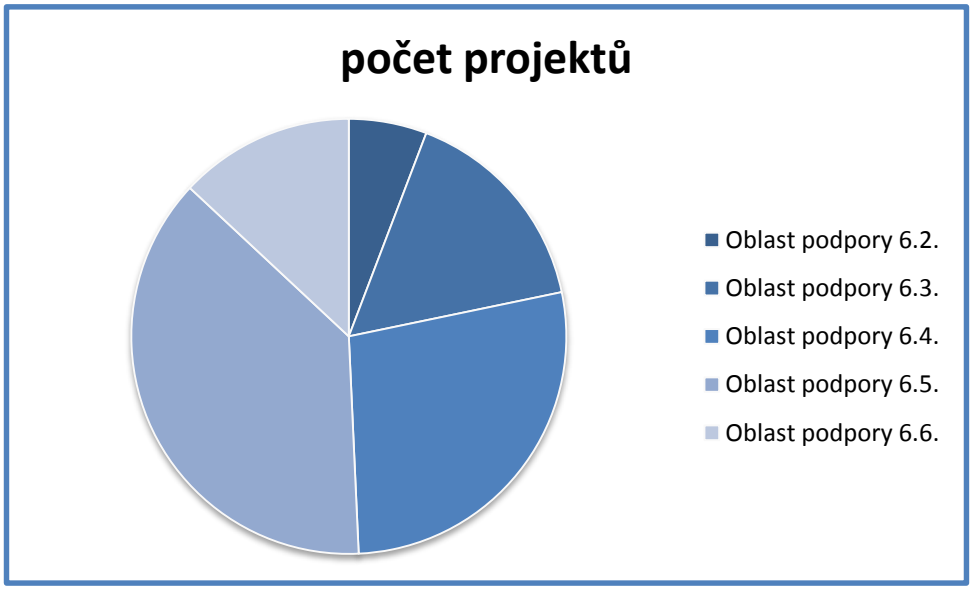

Příčiny problému

Příčiny neuspokojivého stavu prvků zeleně veřejných prostranství jsou různé. Mezi nejvýznamnějšími lze vyjmenovat:

- Nevhodná druhová či prostorová skladba od počátku založení (historicky)
- Zanedbaná péče o prvky zeleně
- Provedení nevhodných zásahů v minulosti
- Změna požadavků na funkci plochy (či na kvalitu)
- Nedostatek financí na péči o prvky v minulosti
- Neodbornost zásahů či péče
- Poškození prvků v rámci výstavby, infrastrukturou

V posledních 20ti letech obce řešily primární problémy, vyžadující soustředění téměř veškerých investičních prostředků. Jmenovat lze zejména výstavbu základní infrastruktury (plynofikace, odkanalizování, budování komunikací apod. V současné době již řada obcí má tyto investice za sebou, a stále intenzivněji se věnuje tvorbě životního prostředí v obci. Také vzdělanost a osvěta v oblasti ekologie a životního prostředí je stále vyšší. Zájem o řešení ploch veřejné zeleně jednoznačně dokládá i výstup z dotazníkového šetření mezi obcemi v ORP.

Důsledky neřešení problému

Zanedbání řešení obnovy veřejné zeleně by mohlo vést ke stálému prohlubování tohoto problému. Prvky často vykazují sníženou ekologickou, estetickou či ochrannou funkci. Nevhodná druhová skladba neumožňuje vytvoření přirozeného prostředí pro existenci původních živočichů. Snížená je také estetická funkce a celkový vliv na tradiční ráz v rámci venkovských obcí i obraz města. S odkládáním řešení tohoto problému také narůstá výše potřebných prostředků na jeho vyřešení.

PROBLÉMOVÝ OKRUH 3

NÍZKÝ ZÁJEM A MALÁ INFORMOVANOST OBYVATEL O PROBLÉMECH ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta je ve všech vyspělých zemích součástí jak základního, tak odborného a vysokoškolského vzdělávání a s některými tématy se děti seznamují už v předškolním věku. Uvědomění si potřeby ochrany spolutvorby životního prostředí je jednou ze známek vyspělosti společnosti.

Popis problémového okruhu

Věcné argumenty

Environmentální výchova či jen osvěta a informovanost je v prostředí obcí řešena na nejrůznějších úrovních, za účasti nejrůznějších subjektů. Nejvýznamnějšími subjekty na tomto poli jsou samotná obec (samospráva), spolky a neziskové organizace (ať už specializované na ekologickou výchovu či spolky typu myslivci, zahrádkáři apod.), a v neposlední řadě též školy, a to základní, mateřské i střední.

V rámci průzkumu v daném území bylo zjištěno, že nejméně ve 2/3 dotazovaných obcí je ekologická osvěta či výchova prováděna, na druhou stranu většina dotázaných se vyslovila pro potřebu rozšířit aktivity či realizovat projekt, záměr. 24 obcí uvedlo, že mají školní zahradu, pouze však menší část ji využívá pouze pro hraní. Také stav školních zahrad byl hodnocen jako spíše málo uspokojivý. Řada obcí uvedla připravované záměry v této oblasti.

Environmentální výchovou a osvětou se v širším slova smyslu v obcích zabývají také některé spolky a NNO, jako jsou například myslivci, zahrádkáři či rodinná centra. Nezastupitelnou roli hrají organizace pro tuto oblast specializované, jako např. ČSOP.

Příčiny problému

Environmentální výchova, osvěta a vzdělávání byla v minulosti považována za méně důležitou, neprogresivní a nevedoucí k ekonomickým prospěchům. Pohled na ni se však v posledních letech mění, a získává na obecném uznání a podpoře. Špatnou službu této oblasti také udělala řada nevhodných a extrémních aktivit. V neposlední řadě, především venkovské obyvatelstvo vzhledem k relativně vyšším ekologickým kvalitám v obcích oproti městům, nepovažovalo otázku ochrany a tvorby životního prostředí za důležitou.

Důsledky neřešení problému

Environmentální osvěta má za cíl celkové zlepšení prostředí všech obyvatel našich sídel. Lze jí úspěšně řešit pohled obyvatel kupříkladu na oblast produkce a tvorby odpadů, obnovitelné zdroje, vytápění, ochranu přírody, změnu klimatu a další. Díky osvětě lze zlepšit vztah obyvatelstva k prostředí, ve kterém žijí a ke krajině, zvýšit sounáležitost s místem pro život. Lze tím úspěšně minimalizovat některé negativní antropogenní vlivy na životní prostředí v sídlech a krajině.

6.2.4.Cíle

Problémový okruh 1	NÍZKÁ EKOLOGICKÁ STABILTA KRAJINY
Cíl 1.1	**Realizací ekostabilizačních prvků v krajině zlepšit ekologickou stabilitu krajiny**
Popis cíle	V rámci ORP Prostějov je u více než poloviny obcí KES v nejnižší kategorii, a tedy větší polovina území je z pohledu ekologické stability nejsilněji narušená. To je dáno především nejintenzivnějším zemědělským využíváním krajiny, na nadprůměrně úrodných půdách v níže položených oblastech v ORP. Prvky krajiny, zabezpečující ekostabilizační funkci v krajině, jsou zde ve velmi malém zastoupení, a toto minimum má proto pro zdejší krajinu extrémně vysoký význam. Pro zlepšení ekostabilizačních funkcí v krajině mají zásadní realizace drobných či rozlehlejších prvků krajinné zeleně. Nejvýznamnější jsou skladebné prvky ÚSES, v podobě různých remízků, doprovodů polních cest a dalších krajinných prvků, které jsou realizovány na základě schváleného ÚSES zaneseného v UPD nebo v rámci KPÚ. Pro krajinu mají velký význam také drobnější krajinné prvky (interakční prvky) menšího rozsahu, jako jsou např. aleje v krajině, jednotlivé stromy při rozcestích či v blízkosti rozptýlených sakrálních staveb.
Hlavní opatření	- Zmapování stávajících krajinných struktur - Dořešení KPÚ v místech, kde jsou rozpracovány - Vytipování zásadních krajinných struktur rozkládajích se v krajině nad rámec katastru obce - Vytipování drobných krajinných struktur - Zainteresování soukromých vlastníků, zejména zemědělců - Vyřešení majetkoprávních vztahů k navrženým prvkům - Příprava projektových dokumentací jednotlivých prvků - Příprava dotačních projektů na podporu obnovy krajinných struktur - Realizace navržených krajinných struktur - Zabezpečení materiálních, finančních a organizačních předpokladů pro následnou péči o prvky.
Název indikátorů k hodnocení cíle	Výměra realizovaných ekostabilizačních prvků v krajině.
Správce cíle	Motivující starosta – Jarmila Stawaritschová, obec Čelechovice na Hané

Problémový okruh 2	NEVHODNÉ ČI ZANEDBANÉ PRVKY ZELENĚ V SÍDLECH
Cíl 2.1	**Obnova stávajících prvků sídelní zeleně**
Popis cíle	Zeleň veřejných prostranství v sídlech je významným prvkem zabezpečujícím ekologické funkce uvnitř zastavěného území. Spolu se zelení soukromých zahrad a sadů vytváří hodnotu, určující kvalitu života v sídlech. Kvalita prvků veřejné zeleně je však různá, od prvků revitalizovaných s kvalitní péčí, až po prvky zanedbané, vyžadující větší či menší zásah. Návesní parčíky, aleje v ulicích obcí, doprovody vodních toků i drobnější polochy zeleně v rámci obcí v nevyhovujícím pěstebním stavu či s nevhodnou kompozicí a druhovou skladbou bude potřeba postupnými kroky nahradit prvky novými, s respektováním současných potřeb a principů řešení, pro dosažení co nejvyššího naplnění funkcí ekologických, hygienických, půdoochranných, a dalších. Významný je též moment obnovy tradičního rázu venkovských obcí a respektování historických daností.
Hlavní opatření	- Zmapování stávajících prvků zeleně v sídlech - Vytipování prvků sídelní zeleně vhodných pro obnovu - Zainteresování soukromých vlastníků, obyvatel obcí, projednání s obyvateli - identifikace komunit pro společná řešení - Vyřešení majetkoprávních vztahů k navrženým prvkům - metodická podpora pro jednotlivé prvky sídelní zeleně pro správné postupy řešení - Příprava projektových dokumentací jednotlivých prvků - Příprava dotačních projektů na podporu obnovy prvků sídelní zeleně a veřejných prostranství - Realizace navržených projektů obnovy - Zabezpečení materiálních, finančních a organizačních předpokladů pro následnou péči o prvky
Název indikátorů k hodnocení cíle	Výměra obnovených ploch prvků zeleně v sídlech
Správce cíle	Motivující starosta – Jarmila Stawaritschová, obec Čelechovice na Hané

Problémový okruh 2	NEVHODNÉ ČI ZANEDBANÉ PRVKY ZELENĚ V SÍDLECH
Cíl 2.2	**Realizace nových prvků sídelní zeleně**
Popis cíle	V obcích se nachází často plochy, jejichž současné funkční využití je nevyhovující, a které by mohly vhodným způsobem tvořit plochy kostry sídelní zeleně, či také jednotlivé menší plošky zeleně s doplňkovou funkcí. Příkladem mohou být místa dřívějších prvků zeleně, kde již nyní neexistují, dále plochy opuštěných staveb, areálů, plochy nevyužívaných komunikací apod.
Hlavní opatření	- Zmapování ploch hodných pro řešení veřejných prostranství a zeleně v sídlech - Vytipování míst a vhodných typů prvků zeleně - Zainteresování soukromých vlastníků, obyvatel obcí, projednání s obyvateli - identifikace komunit pro společná řešení - Vyřešení majetkoprávních vztahů k navrženým prvkům - metodická podpora pro jednotlivé prvky sídelní zeleně pro správné postupy řešení - Příprava projektových dokumentací jednotlivých prvků - Příprava dotačních projektů na podporu realizace prvků sídelní zeleně a veřejných prostranství - Realizace navržených projektů v obcích - Zabezpečení materiálních, finančních a organizačních předpokladů pro následnou péči o prvky
Název indikátorů k hodnocení cíle	Výměra nově realizovaných ploch prvků zeleně v sídlech
Správce cíle	Motivující starosta – Jarmila Stawaritschová, obec Čelechovice na Hané

Problémový okruh 3	NÍZKÝ ZÁJEM A MALÁ INFORMOVANOST OBYVATEL O PROBLÉMECH ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
Cíl 3.1	**Podpora aktivit, projektů a organizací v ekologické výchově, osvětě a vzdělávání**
Popis cíle	Environmentální výchova, osvěta a vzdělávání byla v minulosti považována za méně důležitou, neprogresivní a nevedoucí k ekonomickým prospěchům. Pohled na ni se však v posledních letech mění, a získává na obecném uznání a podpoře. Špatnou službu této oblasti také udělala řada nevhodných a extrémních aktivit. V neposlední řadě, především venkovské obyvatelstvo vzhledem k relativně vyšším ekologickým kvalitám v obcích oproti městům, nepovažovalo otázku ochrany a tvorby životního prostředí za důležitou. Environmentální výchova či jen osvěta a informovanost je v prostředí obcí řešena na nejrůznějších úrovních, za účasti nejrůznějších subjektů. Nejvýznamnějšími subjekty na tomto poli jsou samotná obec (samospráva), spolky a neziskové organizace (ať už specializované na ekologickou výchovu či spolky typu myslivci, zahrádkáři apod.), a v neposlední řadě též školy, a to základní, mateřské i střední. Cílem tohoto opatření je všemožnými způsoby podpořit environmentální vzdělávání, a to na všech úrovních. Základem je podpora environmentálního vzdělávání při všech stupních škol i ve věku předškolním. Dalším pilířem pak je podpora vzdělávání, výchovy a osvěty prostřednictvím neziskových organizací, spolků a komunit. Klíčové je zapojení široké veřejnosti, a to z řad dětí, i starších generací.
Hlavní opatření	- Zmapování stávajících aktivit - Zmapování zájmu organizací, spolků, komunit - Zajištění kvalitního programu vzdělávání a osvěty - Aktivity pro zvýšení odbornosti a kompetence - zajištění zázemí pro aktivity (materiální, technické, prostory) - přenos příkladů dobré praxe - realizace společných projektů - podpora tradičních organizací (zahrádkáři, chovatelé, myslivci, včelaři pod.) v aktivitách práce s dětmi i dospělými v oblasti vzdělávání a osvěty
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet akcí a aktivit v ekologické výchově, vzdělávání a osvětě
Správce cíle	Motivující starosta – Jarmila Stawaritschová, obec Čelechovice na Hané

6.2.5.Indikátory

A) Karty indikátorů výsledků pro problémové okruhy:

Problémový okruh 1	***indikátor výsledku pro problémový okruh:*** **NÍZKÁ EKOLOGICKÁ STABILTA KRAJINY**		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	***Zlepšení KES u obcí z kategorie 1, 2 ,3***		
Měrná jednotka	*Bez jednotky*		
Správce měřítka	*Manažeři MAS území ORP Prostějov*		
Roky	**2013**	**2017**	**2020**
Plán		*0,1815*	*0,1820*
Skutečnost	*0,1808*		
Popis měřítka:	*Pro zlepšení ekostabilizačních funkcí v krajině mají zásadní realizace drobných či rozlehlejších prvků krajinné zeleně. Nejvýznamnější jsou skladebné prvky ÚSES, v podobě různých remízků, doprovodů polních cest a dalších krajinných prvků, které jsou realizovány na základě schváleného ÚSES zaneseného v UPD nebo v rámci KPÚ.* *Realizací nových prvků by mělo dojít ke zlepšení poměru výměr ploch ekologicky stabilních ku plochám nestabilním, a tedy ke zlepšení celkového ukazatele KES.*		
Metodika a výpočet:	*Statistické zjištění u obcí z kategorie 1,2,3:* *Bedihošť, Bílovice-Lutotín, Biskupice, Bousín, Brodek u Prostějova, Čehovice, Čechy pod Kosířem, Čelčice, Čelechovice na Hané, Dětkovice, Dobrochov, Dobromilice, Doloplazy, Drahany, Držovice, Dřevnovice, Hluchov, Hradčany-Kobeřice, Hrdibořice, Hrubčice, Hruška, Iváň, Klenovice na Hané, Klopotovice, Kostelec na Hané, Koválovice-Osíčany, Kralice na Hané, Krumsín, Lešany, Mořice, Mostkovice, Myslejovice, Němčice nad Hanou, Nezamyslice, Obědkovice, Ohrozim, Olšany u Prostějova, Ondratice, Otaslavice, Otinoves, Pavlovice u Kojetína, Pěnčín, Pivín, Plumlov, Prostějov, Prostějovičky, Přemyslovice, Seloutky, Skalka, Smržice, Srbce, Stařechovice, Tištín, Tvorovice, Určice, Víceměřice, Vícov, Vincencov, Vitčice, Vranovice-Kelčice, Vrbátky, Vrchoslavice, Vřesovice, Výšovice, Zdětín, Želeč* *Výpočet průměrné hodnoty jednotlivých KES u výše uvedených obcí*		
Zdroj čerpání dat:	*Český statistický úřad*		

Problémový okruh 2	***indikátor výsledku pro problémový okruh:*** **NEVHODNÉ ČI ZANEDBANÉ PRVKY ZELENĚ V SÍDLECH**		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	***Počet obnovených a nově realizovaných ploch prvků zeleně v sídlech***		
Měrná jednotka	*Ks*		
Správce měřítka	*Manažeři MAS území ORP Prostějov*		
Roky	**2013**	**2017**	**2020**
Plán		*15*	*25*

Skutečnost	*0*		
Popis měřítka:	*Návesní parčíky, aleje v ulicích obcí, doprovody vodních toků i drobnější plochy zeleně v rámci obcí v nevyhovujícím pěstebním stavu či s nevhodnou kompozicí a druhovou skladbou bude potřeba postupnými kroky nahradit prvky novými, s respektováním současných potřeb a principů řešení.* *Zrealizované plochy zeleně v obcích budou použity jako indikátor pro tento cíl.*		
Metodika a výpočet:	*Prostý součet realizovaných a obnovených ploch zeleně v obcích*		
Zdroj čerpání dat:	*Analýza stavu zeleně v obcích, terénní zjišťování v jednotlivých obcích, statistiky poskytnuté obecními úřady.*		

Problémový okruh 3	***indikátor výsledku pro problémový okruh:*** **NÍZKÝ ZÁJEM A MALÁ INFORMOVANOST OBYVATEL O PROBLÉMECH ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ**		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	***Zvýšení povědomí o problémech životního prostředí***		
Měrná jednotka	*Osob*		
Správce měřítka	*Starostka Města Němčice nad Hanou*		
Roky	**2013**	**2017**	**2020**
Plán		*1500*	*3000*
Skutečnost	*0*		
Popis měřítka:	*Cílem tohoto opatření je všemožnými způsoby podpořit environmentální vzdělávání, a to na všech úrovních. Základem je podpora environmentálního vzdělávání při všech stupních škol i ve věku předškolním. Dalším pilířem pak je podpora vzdělávání, výchovy a osvěty prostřednictvím neziskových organizací, spolků a komunit. Klíčové je zapojení široké veřejnosti, a to z řad dětí, i starších generací.* *Jednoduchým způsobem, jak zjistit zlepšení povědomí a těchto aktivitách, je evidence obyvatel a obecně veřejnosti, kteří se pořádaných akcí a aktivit účastní.*		
Metodika a výpočet:	*Hodnota indikátoru se zjistí prostým součtem osob, účastníků, návštěvníků akcí a aktivit, realizovaných v regionu v rámci ekologické výchovy, vzdělávání a osvěty. Jde zejména o akce škol, neziskových organizací, spolků, na jednorázových i pravidelných akcích.*		
Zdroj čerpání dat:	*Statistika obcí a NNO*		

B) Karty indikátorů výstupů pro cíle:

Cíl 1.1.	***indikátoru výstupu pro cíl:*** ***REALIZACÍ EKOSTABILIZAČNÍCH PRVKŮ V KRAJINĚ ZLEPŠIT EKOLOGICKOU STABILITU KRAJINY***
Číslo indikátoru	*1.1.*
Název indikátoru	***Výměra realizovaných ekostabilizačních prvků v krajině.***
Měrná jednotka	*m2*
Správce měřítka	*Manažeři MAS území ORP Prostějov*

Roky	2013	2017	2020
Plán		*3000*	*6000*
Skutečnost	*0*		
Popis měřítka:	*Ekostabilizační prvky v krajině (zejména prvky ÚSES) lze charakterizovat jejich výměrou. Tyto prvky bývají realizovány především na půdě orné, po realizaci se jejich výměra tedy promítne pozitivně do výpočtu KES pro daný katastr.*		
Metodika a výpočet:	*Prostým součtem výměr realizovaných ekostabilizačních opatření v krajině předmětných obcí.*		
Zdroj čerpání dat:	*Statistika obcí, případně ČSÚ*		

Cíl 2.1.	*indikátoru výstupu pro cíl:* *OBNOVA STÁVAJÍCÍCH PRVKŮ SÍDELNÍ ZELENĚ*		
Číslo indikátoru	*2.1.*		
Název indikátoru	***Výměra obnovených ploch prvků zeleně v sídlech***		
Měrná jednotka	*m2*		
Správce měřítka	*Manažeři MAS území ORP Prostějov*		
Roky	2013	2017	2020
Plán		*3000*	*5000*
Skutečnost	*0*		
Popis měřítka:	*Plochy prvků veřejné zeleně, veřejných prostranství jsou v řadě obcí stále ještě v nevyhovujícím stavu. Častá je nevhodná druhová skladba, s vyšším zastoupením jehličnatých dřevin. Některé dřeviny staršího věkového stadia jsou v nevhodném zdravotním a pěstebním stavu. Obnovou těchto prvků lze docílit zlepšení tradičního obrazu venkovských obcí a v důsledku i zlepšení plnění funkcí těchto prvků, vč. funkcí hygienických, estetických i ekostabilizačních.*		
Metodika a výpočet:	*Indikátor je vypočten jako prostý součet všech ploch ve všech obcích předmětného území, u kterých byla provedena revitalizace.*		
Zdroj čerpání dat:	*Analýza stavu zeleně v obcích, terénní zjišťování v jednotlivých obcích, statistiky poskytnuté obecními úřady.*		

Cíl 2.2.	*indikátoru výstupu pro cíl:* *REALIZACE NOVÝCH PRVKŮ SÍDELNÍ ZELENĚ*		
Číslo indikátoru	*2.2.*		
Název indikátoru	***Výměra nově realizovaných ploch prvků zeleně v sídlech***		
Měrná jednotka	*m2*		
Správce měřítka	*Manažeři MAS území ORP Prostějov*		
Roky	2013	2017	2020
Plán		*2000*	*4000*
Skutečnost	*0*		
Popis měřítka:	*V obcích se nachází často plochy, jejichž současné funkční využití je nevyhovující, a které by mohly vhodným způsobem tvořit plochy kostry sídelní zeleně, či také jednotlivé menší plošky zeleně s doplňkovou funk-*		

	cí. Příkladem mohou být místa dřívějších prvků zeleně, kde již nyní neexistují, dále plochy opuštěných staveb, areálů, plochy nevyužívaných komunikací apod. Obnova těchto ploch, a jejich proměna ve funkční plochy veřejných prostranství s druhově i prostorově vhodnou skladbou zeleně, je důležitým cílem mnoha obcí. Realizací tohoto cíle lze dosáhnout zlepšení ekologických funkcí veřejných prostranství v obcích.
Metodika a výpočet:	*Indikátor je vypočten jako prostý součet všech ploch ve všech obcích předmětného území, na kterých došlo k vytvoření nových ploch veřejné zeleně.*
Zdroj čerpání dat:	*Analýza stavu zeleně v obcích, terénní zjišťování v jednotlivých obcích, statistiky poskytnuté obecními úřady.*

Cíl 3.1.	***indikátoru výstupu pro cíl:*** ***PODPORA AKTIVIT, PROJEKTŮ A ORGANIZACÍ V EKOLOGICKÉ VÝCHOVĚ, OSVĚTĚ A VZDĚLÁVÁNÍ***		
Číslo indikátoru	*3.1.*		
Název indikátoru	***Počet akcí a aktivit v ekologické výchově, vzdělávání a osvětě***		
Měrná jednotka	*Ks*		
Správce měřítka	*Starostka Města Němčice nad Hanou*		
Roky	**2013**	**2017**	**2020**
Plán		*7*	*15*
Skutečnost	*0*		
Popis měřítka:	*Zlepšení povědomí o problémech životního prostředí a ekologie je možné především ustavičnou a dostatečně odbornou prací s veřejností, napříč všemi generacemi. Podporou akcí při všech stupních škol, i v rámci neziskových organizací, spolků a komunit i obcí lze naplnit výše uvedený cíl.*		
Metodika a výpočet:	*Akce jsou organizovány a evidovány neziskovými organizacemi, školami, obcemi. Indikátor bude zjišťován dotazováním těchto subjektů na konci každého kalendářního roku.*		
Zdroj čerpání dat:	*Statistické informace NNO, obcí a škol.*		

6.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

6.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
manažer a řídící skupina strategie není k 31.3.2015 prozatím stanovena

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	**Název cíle**	**Správce cíle**
Cíl 1.1	Realizací ekostabilizačních prvků v krajině zlepšit ekologickou stabilitu krajiny	Motivující starosta – Jarmila Stawaritschová, obec Čelechovice na Hané
Cíl 2.1	Obnova stávajících prvků sídelní zeleně	Motivující starosta – Jarmila Stawaritschová, obec Čelechovice na Hané
Cíl 2.2	Realizace nových prvků sídelní zeleně	Motivující starosta – Jarmila Stawaritschová, obec Čelechovice na Hané
Cíl 3.1	Podpora aktivit, projektů a organizací v ekologické výchově, osvětě a vzdělávání	Motivující starosta – Jarmila Stawaritschová, obec Čelechovice na Hané

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	**Název indikátoru**	**Gestor indikátoru**
1	Zlepšení KES u obcí z kategorie 1, 2 ,3	Mgr. Dominik Vlč
2	Počet obnovených a nově realizovaných ploch prvků zeleně v sídlech	Ing. Jaroslav Brzák
3	Zvýšení povědomí o problémech životního prostředí	Ivana Dvořáková
1.1.	Výměra realizovaných ekostabilizačních prvků v krajině	Mgr. Dominik Vlč

2.1.	Výměra obnovených ploch prvků zeleně v sídlech	Ing. Jaroslav Brzák
2.2.	Výměra nově realizovaných ploch prvků zeleně v sídlech	Ing. Jaroslav Brzák
3.1.	Počet akcí a aktivit v ekologické výchově, vzdělávání a osvětě	Ivana Dvořáková

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 6.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.
Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

6.3.2.Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina

buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

6.3.3. Akční plán realizace

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly

v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

6.4. Závěr, postup zpracování

6.4.1. Shrnutí

Návrhová část tohoto strategického dokumentu obsahuje především:

- **Vizi** - jedná se o souhrnnou vizi pro všechny 4 oblasti strategického dokumentu. Vize staví na silných stránkách, které jsme identifikovali ve SWOT analýzách dílčích oblastí. Vizi chápeme jako reálný stav, který má nastat na konci strategického období tohoto dokumentu (předpoklad 2020) a současně jako nástroj marketingu.

- **Problémové okruhy** – Na základě provedených analýz jsme sestavili sadu 3 problémových oblastí, které jsou v souladu se zformulovanou vizí. Problémové okruhy byly navrženy realizačním týmem a ověřeny ve fokusní skupině. Fokusní skupina byla složena z představitelů jednotlivých spolků a NNO, ze starostů zúčastněných obcí, motivujících starostů a realizačního týmu. Cílem fokusní skupiny bylo ověřit, zda problémové okruhy, které navrhl realizační tým, odpovídají realitě a zda se jedná o ty nejzávažnější problémy v tématu spolků a NNO v obcích ORP Prostějov. Popis problémového okruhu obsahoval: věcné argumenty, příčiny problému a důsledky neřešení problému.

- **Cíle** – Dalším krokem v návrhové části strategického dokumentu bylo stanovit cíle, které vedly k řešení identifikovaných problémových okruhů a které budou následně naplňovány prostřednictvím akčních plánů. Ke každé problémové oblasti jsme přiřadili 1 - 2 cíle, celkem 4 cíle. Jednotlivé cíle byly definovány na pracovních setkáních realizačního týmu v souladu s tzv. pravidlem SMART. Ke každému cíli byl přiřazen správce, který bude v daném území dohlížet nad plněním příslušného cíle. V rámci realizačního týmu proběhla diskuse nad výběrem správců jednotlivých cílů, (viz kapitola 6.3.1 – Správci cílů).

- **Indikátory** - jsou důležitým nástrojem, jímž se měří úspěšnost nastavené strategie (tj. úroveň dosahování stanovených cílů). Prostřednictvím indikátorů jsme se pokusili popsat míru změny. Zvolili jsme snadno dostupné (zjistitelné) indikátory, byla určena výchozí hodnota a stanovena hodnota cílová, vytvořili jsme jednotlivé karty indikátorů. Ke třem problémovým okruhům jste přiřadili 3 indikátory (tzv. indikátory výsledku) a k jednotlivým cílům 4 indikátorů (tzv. indikátory výstupu).

  Zároveň byli určeni gestoři indikátorů (správci měřítka, kteří zodpovídají za zjištění hodnot indikátorů v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu) - viz kapitola 6.3.1 – Gestoři indikátorů. Indikátory i gestory stanovili členové realizačního týmu pro předchozí diskusi s motivujícími starosty ORP Prostějov.

- **Systém změn strategie** - V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími tak vnitřními faktory.

- **Akční plán** - upřesňuje strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Vzhledem k tomu, že strategický plán se bude schvalovat Valným shromážděním starostů na jaře 2015, je tato kapitola prozatím nedokončená.

PŘEHLED PROBLÉMOVÝCH OKRUHŮ, CÍLŮ A INDIKÁTORŮ V OBLASTI ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ:

Problémová oblast 1:
NÍZKÁ EKOLOGICKÁ STABILTA KRAJINY
Indikátor 1:
Zlepšení KES u obcí z kategorie 1, 2 ,3

Cíl 1.1:
Realizací ekostabilizačních prvků v krajině zlepšit ekologickou stabilitu krajiny
Indikátor 1.1.:
Výměra realizovaných ekostabilizačních prvků v krajině

Problémová oblast 2:
NEVHODNÉ ČI ZANEDBANÉ PRVKY ZELENĚ V SÍDLECH
Indikátor 2:
Počet obnovených a nově realizovaných ploch prvků zeleně v sídlech

Cíl 2.1:
Obnova stávajících prvků sídelní zeleně
Indikátor 2.1.1:
Výměra obnovených ploch prvků zeleně v sídlech

Cíl 2.2:
Realizace nových prvků sídelní zeleně
Indikátor 2.2.:
Výměra nově realizovaných ploch prvků zeleně v sídlech

Problémová oblast 3:
NEVHODNÉ ČI ZANEDBANÉ PRVKY ZELENĚ V SÍDLECH
Indikátor 3:
Zvýšení povědomí o problémech životního prostředí

Cíl 3.1:
Podpora aktivit, projektů a organizací v ekologické výchově, osvětě a vzdělávání
Indikátor 3.1.:
Počet akcí a aktivit v ekologické výchově, vzdělávání a osvětě

SHRNUTÍ Z POHLEDU MEZIOBECNÍ SPOLUPRÁCE:

V říjnu proběhly volby představitelů místních samospráv. V ORP Prostějov došlo ke změně pouze u malé části obcí. Oba motivující starostové (Ivana Dvořáková a Jarmila Stawaritschová) byli opětovně zvoleni a pokračují ve svých funkcích v místní samosprávě i v rámci tohoto projektu.

Meziobecní spolupráce je na území ORP Prostějov trvale na dobré úrovni. Je realizována především prostřednictvím několika stávajících, dlouhodobě funkčních mikroregionů. Starostové jednotlivých obcí se pravidelně scházejí na Valných hromadách mikroregionů, aktivně spolu komunikují a spolupracují. Spolupráce na území je také intenzivně realizována v rámci stávajících místních akčních skupin. Členové realizačního týmu pravidelně informovali obce o pokračujícím projektu PMOS. Samotní starostové se svými názory a připomínkami osobně podíleli na tvorbě dílčích částí strategického dokumentu (problémové okruhy, cíle a indikátory).

6.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Návrhová část strategie v oblasti „Životní prostředí v sídlech a krajině“ byla realizována od září do prosince 2014. Do její tvorby bylo zapojeno cca 5 členů realizačního týmu, oba motivující starostové (Ivana Dvořáková a Jarmila Stawaritschová), vybraní starostové ORP a ostatní zainteresované osoby.

Postup zpracování návrhové části strategického dokumentu, harmonogram prací, formulace, finalizace a schvalování jednotlivých částí je uveden v předchozí kapitole 6.4.1.

6.5. Přílohy

Tento bod neobsahuje žádné přílohy

7. Téma 5.: Podnikání a zaměstnanost - Meziobecní spolupráce v aglomeraci

7.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

7.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Výběr tématu

Mezi nejčastější návrhy na výběr volitelného tématu mezi zástupci samospráv v rámci 1. části průzkumu patřily otázky životního prostředí (péče o krajinu) a zaměstnanosti (podpora podnikání, průmyslové zóny, atd.).

Možnosti meziobecní spolupráce, se zřetelem na postavení jádrového centra aglomerace v oblasti životního prostředí a péče o krajinu, vnímáme, jako spíše okrajové, resp. stejné, jako v regionech, kde výrazné jádrové centrum neexistuje. Oblast životního prostředí je v našem ORP ovlivňována zejména faktory, které jsou z pohledu obecní spolupráce obtížně zásadně ovlivnitelné (zejména vysoká prašnost).

Samozřejmě podporujeme meziobecní spolupráci v projektech zaměřených na zlepšení životního prostředí, kde je to účelné. Za vhodnou považujeme např. koordinovanou péči o rozvoj stávajících a podporu vzniku nových biocenter a biokoridorů. Velmi potřebná je v rámci ORP Prostějov i meziobecní spolupráce při přípravě přírodě blízkých protipovodňových opatření, které zpravidla není možné řešit odděleně pro jednotlivé obce, ale v rámci série opatření na celém povodí.

Řešení uvedených oblastí však jen velmi okrajově souvisí s postavením statutárního města Prostějova jako jádrového centra aglomerace.

Zásadně odlišné je postavení Prostějova v oblasti podpory podnikání a zaměstnanosti. Zde je Prostějov jednoznačným jádrovým centrem aglomerace a jeho další rozvoj (nebo úpadek) v této oblasti bude mít zásadní vliv na zaměstnanost a hospodářskou výkonnost v celém ORP. V současné době je navíc tato oblast v Prostějově velmi intenzivně řešena. Ve městě došlo ke krachu jednoho z největších zaměstnavatelů – Oděvního podniku, a.s. Jeho úpadek byl naštěstí postupný a souběžně s ním vznikaly nové pracovní příležitosti v průmyslové zóně, kterou město Prostějov buduje již od roku 1998. Ve stávající zóně však již nejsou volné plochy pro další rozvoj výrobních aktivit, a je proto ideální okamžik pro hledání nových cest další podpory podnikání v našem regionu.

Z výše uvedených důvodů bylo pracovním týmem a motivujícími starostkami rozhodnuto, že meziobecní spolupráce v aglomeraci bude zaměřená na téma:

Podnikání a zaměstnanost, primárně zaměřené na rozvoj podnikatelských ploch pro výrobu a navazující dopravní infrastrukturu.

Současně vnímáme za potřebné, aby všechny formy podpory územních investic byly ve vzájemném souladu a místo rivalitní konkurence se vhodně doplňovaly. V našem ORP jde konkrétně o sladění nástrojů integrovaných územních investic (ITI) v rámci Středomoravské aglomerace a komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD) v rámci ORP Prostějov.

S cílem sladění těchto nástrojů v území došlo ke společnému jednání tematických expertů aglomerace za ORP Olomouc, Přerov a Prostějov, které proběhlo dne 16. dubna 2014 v Olomouci. Všechna 3 ORP tvoří jádrovou oblast středomoravské aglomerace. Současně je ve všech 3 případech velmi silné postavení jádrového centra aglomerace v rámci ORP. Na základě průniku potřeb zástupců samospráv

ze všech tří ORP zde bylo dohodnuto, že v rámci tématu aglomerace bude ve všech tří ORP v úzké spolupráci řešeno téma:

Podnikání a zaměstnanost

Současně bylo rozhodnuto, aby pro výběr volitelného tématu bylo starostům doporučeno téma doprava.

Nutnost řešení tématu dopravní dostupnosti v rámci celé Středomoravské aglomerace ve všech jejich aspektech chápeme a plně respektujeme. Řešení dopravní infrastruktury v rámci ORP Prostějov odděleně a výhradně v návaznosti na plochy pro podnikání v regionálním centru by bylo dílčím omezením oblasti, která si vyžaduje samostatné rozpracování.

V případě, že by shromáždění starostů mělo zájem na rozpracování jiného tématu (např. výše uvedených otázek životního prostředí), budeme doporučovat, aby téma doprava bylo řešeno jako 3. volitelné téma. Pokud by nebyl přijat ani tento záměr, bude téma dopravy, v zúženém rozsahu (navazující dopravní infrastruktura pro podnikatelské plochy pro výrobu), do tématu aglomerace doplněno v návrhové části.

Vymezení území

Obdobně, jako v případě výběru tématu pro meziobecní spolupráci v rámci aglomerace, i v případě vymezení řešeného území by mělo dojít k souladu nástrojů ITI a SCLLD. Zejména v případě řešeného tématu „Podnikání a zaměstnanost“ by vzájemný soulad měl být samozřejmý. Východisky stavu Středomoravské aglomerace, na něž má být zaměřena „Příprava integrované strategie pro ITI - Olomoucká aglomerace“, totiž jsou:

- slabý ekonomický výkon (nejnižší nárůst HDP v ČR po roce 1989),
- trvale nadprůměrná nezaměstnanost,
- výjimečně slabá bilance přímých zahraničních investic a slabý exportní výkon.

Je tedy zřejmé, že i integrovaná strategie aglomerace se bude zaměřovat na velmi podobné problémy, jako zvolené téma meziobecní spolupráce.

Území Středomoravské aglomerace bylo vymezeno studií Katedry geografie, Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci (05/2014). Pro vymezení aglomerace byly použity ukazatele kvantitativní (denní dojížďka, časová dostupnost) i kvalitativní (syntetický index vzdělanosti, podíl ekonomicky aktivních pracujících v high-tech odvětvích). Vymezení rovněž zohledňuje nadřazené strategické dokumenty, jako jsou:

- Politika územního rozvoje ČR (2008),
- Zásady územního rozvoje Olomouckého kraje (2011).

Vymezení aglomerace obsahuje definované póly a osy rozvoje a vychází z doporučení Svazu měst a obcí ČR, které byly upraveny pro specifické potřeby Olomoucké aglomerace.

Studií byla vymezena Středomoravská aglomerace jako polycentrická - s centry Olomouc, Přerov a Prostějov (viz Obr. 19).

Mapa 19: Vymezení Středomoravské aglomerace

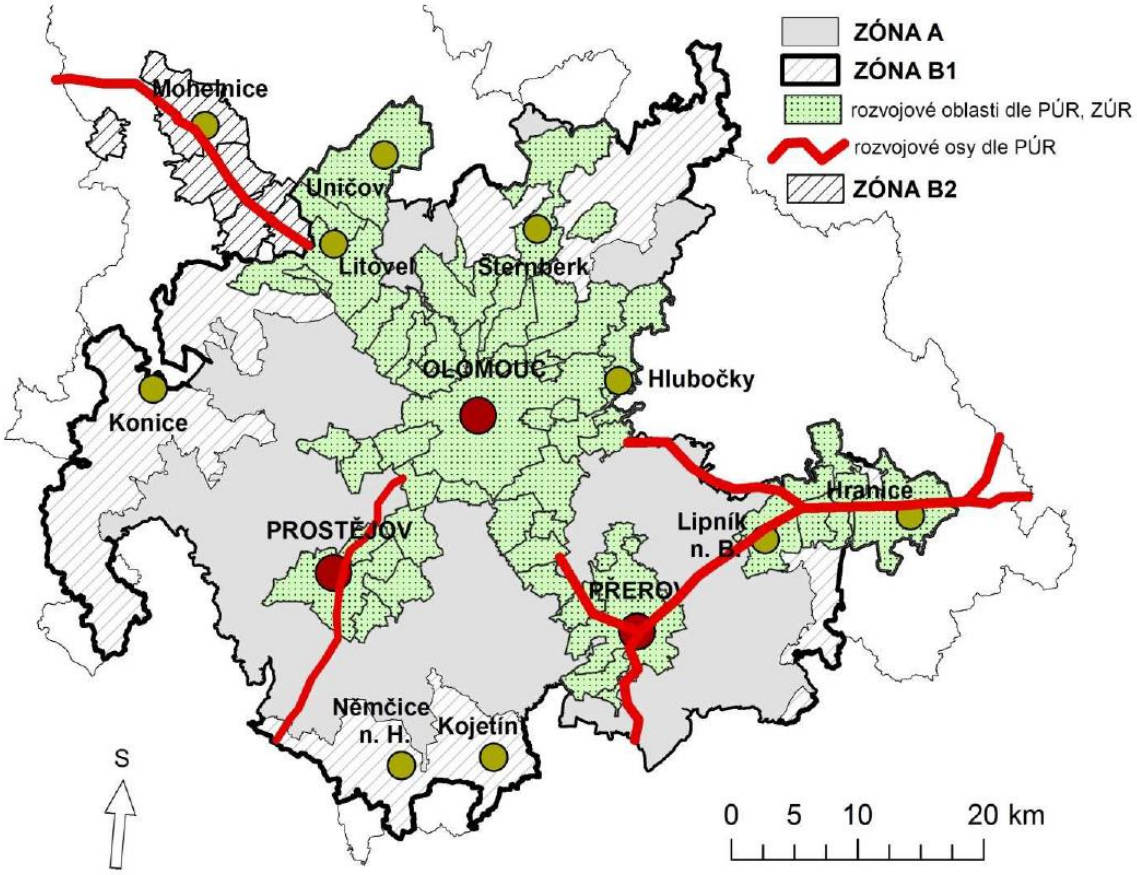

Zdroj: Katedra geografie, Přírodovědecké fakulty UP v Olomouci (05/2014)

Klíčovými kvantitativními ukazateli pro vymezení Středomoravské aglomerace jsou:

- podíl denních pracovních migrantů z obce dojíždějících do center aglomerace z celkového objemu EAO zaměstnaných osob v obci:
    - Zóna A: hodnota ukazatele alespoň 15 %
- Podíl denních pracovních migrantů z obce dojíždějících do center aglomerace z celkového objemu denních migrantů (vyjíždějících z obce):
    - Zóna A: hodnota ukazatele alespoň 50 %
    - Zóna B: hodnota ukazatele alespoň 25 %

Jižní části ORP Prostějov, v blízkosti Němčic nad Hanou (Tištín, Kovalovice – Osíčany, Srbce, Vitčice) mají silnou vyjížďkovou tendenci vůči Vyškovu (dále Brno) a Kroměříži (dále Zlín), která byla posílena dostavbou dálnice D1. Jejich vyčlenění v rámci posuzování aglomeračního tématu ORP Prostějov však nepovažujeme za vhodné. Z pohledu celé aglomerace je nutné vnímat, že výstavbou dálnice D1 vznikly na jižním okraji ORP podmínky pro vznik rozvojové osy nadregionálního významu. Ta je velmi významnou i pro centrum aglomerace. Rovněž uvedená studie UP v Olomouci upozorňuje na nutnost vnímat i další vazby a v širším vymezení připouští i zahrnutí těchto obcí do středomoravské aglomerace. Obdobně za neúčelné považujeme případné nezařazení 2 obcí na Protivanovsku (Rozstání, Bousín).

Aglomerační téma „Podnikání a zaměstnanost“ proto bude posuzováno s ohledem na dopad na **celé OPR Prostějov**.

Hlavní zřetel bude samozřejmě zaměřen na jádrové centrum aglomerace, tj. statutární město Prostějov.

Mapa 20: Vymezení aglomerace

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

7.1.2. Popis aglomerace ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

7.1.2.1 Stručná informace o městech a obcích obvodu z pohledu zaměstnanosti a podnikatelských příležitostí v MOS

Rozloha ORP Prostějov činí 592 km². V celém ORP je registrováno více než 98 tisíc obyvatel, z kterých více než polovina připadá na aglomerace měst Prostějov, Kostelec na Hané, Plumlov a Němčice nad Hanou. Samotné město Prostějov je pověřená obec III. stupně pro správní obvod vymezený územím celkem 76 obcí. V současné době město tvoří jádrová městská část Prostějov a 6 místních částí – Krasice, Čechovice, Domamyslice, Vrahovice, Čechůvky a Žešov. Město se rozkládá ve výši 225 metrů nad mořem, v jeho blízkosti protékají vodní toky Hloučela a Romže.

Centrem trhu práce je město Prostějov, kde žije více než 45 % obyvatel území ORP a je zde vytvářena převážná část pracovních míst. Trh práce je poměrně uzavřený, i když k migraci pracovních sil dochází směrem k okolním okresům, především Olomouci, Vyškovu, Přerovu a Blansku a to jak dojížděním, tak vyjížděním pracovníků. Přispívá k tomu také poloha města Prostějova ležícího u dálnice D1 mezi Brnem a Olomoucí a v blízkosti obce Nezamyslice, kterou bychom mohli charakterizovat jako železniční křižovatku prostějovského regionu, neboť je zde přímé rychlíkové spojení na Brno, Vyškov, Přerov a Olomouc.

Potenciál pro rozvoj podnikání byl ve městě Prostějov položen již ve 14. a 15. století, kdy se zde začala rozvíjet řemeslná výroba, zaměřená především na tkalcovství a soukenictví. Produkty místních řemeslníků postupem času získaly značného věhlasu a ve městě se začaly rozvíjet i další spolu související řemesla typu krejčovství, kožešnictví, obuvnictví aj. Pro ekonomický rozvoj města byl samozřejmě důležitý i rozvoj zemědělské výroby, což za pomocí úrodné půdy, přispělo k rozmachu sladovnictví, pivovarnictví, lihovarnictví a mlynářství.

Takto zformovaná struktura hospodářství se během 19. a 20. století značně zmodernizovala a v rámci celé republiky začalo město Prostějov získávat významnou úlohu ve výrobě oděvů, sladovnictví, mlynářství, zpracování zemědělských komodit, ale také ve strojírenské výrobě. Tyto předpoklady byly hlavním impulsem pro založení řady továren.

Po přechodu od centrálně plánované ekonomiky na ekonomiku tržní počátkem 90. let 20. století, doznala podnikatelská struktura města významných změn. Jednalo se především o privatizační proces, který se dříve nebo později dotkl všech odvětví ekonomiky. S rozmachem soukromého vlastnictví a tržního hospodářství rovněž docházelo k restrukturalizaci ekonomiky. Důvodem hladšího průběhu restrukturalizačního procesu, byla především struktura výroby zaměřená na spotřebitelské zboží, jež dokázala flexibilněji reagovat na skutečnou a vzrůstající tržní poptávku.

Narůstající globalizační trendy, projevující se v přelévání kapitálu do nových rostoucích ekonomik a regionů s relativně nízkými náklady práce a kvalitní vzdělanostní strukturou obyvatelstva, přispělo k rozhodnutí řady zahraničních i tuzemských investorů, využít připraveného podnikatelského zázemí města pro své investice. Mezi nejvýznamnější společnosti patří Toray Textiles Central Europe, s.r.o., Železárny Annahütte, spol. s r. o., MUBEA IT SPRING WIRE s.r.o., HOPI s.r.o. a mnoho dalších. Díky těmto investicím se zvýšilo portfolio výroby, vznikla řada nových pracovních míst a došlo k posílení ekonomického růstu celého kraje.

Nejdůležitějšími indikátory trhu práce jsou míra nezaměstnanosti (dle nové metodiky - podíl nezaměstnaných osob), počet uchazečů na 1 volné pracovní místo a délka nezaměstnanosti.

Pozitivní vývoj nezaměstnanosti od roku 2006 pokračoval až do konce roku 2008, kdy začala míra nezaměstnanosti v SO ORP Prostějov narůstat. Podobná, ne-li téměř stejná, byla tendence míry nezaměstnanosti u ostatních správních obvodů obcí s rozšířenou působností Olomouckého kraje a v podstatě kopírovala celorepublikový trend. Nárůst nezaměstnanosti započal koncem roku 2008, což bylo období největšího propadu cen akcií, krachu největších amerických bank a celosvětové snižování průmyslové výroby. V roce 2010 dosahuje maxima, poté mírně klesla, ale nadále vykazuje vysoké hodnoty. Jakým způsobem se bude nezaměstnanost vyvíjet v budoucnu, je velice diskutabilní. Bude záležet především na stabilitě poptávky v průmyslu, kde zaměstnanost na začátku krize klesla nejvíce, na schopnosti podniků hledat nová odbytiště a zavádět nové inovační technologie a také na způsobu motivace nových investorů ze strany regionálních vlád.

Mezi obcemi existují značné rozdíly ve srovnání míry nezaměstnanosti. K 31. 12. 2011 byla největší míra nezaměstnanosti v obci Dobromilice, kde dosahovala 29,5 %, nejnižší pak v obci Ohrozim s hodnotou 3,4%.

Co se týče nezaměstnanosti v regionu, dochází po zhoršení v krizových letech k postupnému zlepšování situace. V současné době (konec roku 2013) se o 298 volných pracovních pozic v okrese Prostějov uchází 6455 občanů. V porovnání jednotlivých okresů Olomouckého kraje je v okrese Prostějov nejnižší míra nezaměstnanosti. Nejvyšší je pak na Jesenicku.

7.1.2.2 Identifikace velkých podniků a hlavních zaměstnavatelů v ORP

Ekonomická situace území

Na území SO ORP Prostějov bylo k 31. 12. 2013 registrováno 21 024 ekonomických subjektů. Oproti roku 2008 je to nárůst o 230 ekonomických subjektů.

Tab. 128: Ekonomické subjekty podle počtu zaměstnanců v SO ORP Prostějov (k 31. 12.)

	Registrované subjekty					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Ekonomické subjekty celkem	20 794	20 324	20 708	21 020	20 667	21 024
Neuvedeno	11 993	11 363	11 590	11 790	11 672	12 209
Bez zaměstnanců	6 438	6 618	6 827	6 960	6 818	6 666
1 - 5 zaměstnanců	1 555	1 532	1 516	1 514	1 482	1 456
6 - 9 zaměstnanců	245	259	259	267	233	216
10 - 19 zaměstnanců	250	257	230	208	195	210
20 - 24 zaměstnanců	61	61	61	61	62	68
25 - 49 zaměstnanců	135	125	122	114	105	99
50 - 99 zaměstnanců	70	67	55	59	50	48
100 - 199 zaměstnanců	31	28	33	30	33	36
200 - 249 zaměstnanců	5	4	4	5	4	3
250 - 499 zaměstnanců	10	7	8	9	11	11
500 - 999 zaměstnanců	0	1	2	2	1	1

Zdroj: ČSÚ

Tab. 129: Vývoj počtu zaměstnanců v největších firmách působících na území města Prostějova

Firma	Rozmezí počtu zaměstnanců (kód)				Odvětví
	2010	2011	2012	2013	
Gala, a.s.	I	CH	CH	I	výroba brašnářského a sedlářského zboží
Oděvní podnik, a.s.	J	x	x	x	Výroba oděvů
Toray Textiles Central Europe, s.r.o	CH	I	I	J	Výroba oděvů
Koutný spol. s r. o.	H	x	x	x	Výroba oděvů
DT výhybkárna a strojírna, a.s.	J	J	J	J	Strojírenství
Hanácké železárny a pérovny, a.s.	J	J	J	J	Strojírenství
Mubea (Mubea - HZP s.r.o. + Mubea IT Spring Wire s.r.o. + od roku 2012 Mubea Stabilizer Bar Systems s.r.o.)	J	J	K	K	Strojírenství
CZ Eika s.r.o	H	x	x	x	Elektro
Helar s.r.o.	H	x	x	x	Plasty
Hopi CZ spol. s r.o.	J	J	J	J	Logistické centrum

Makovec, a.s.	J	K	K	K	Výroba potravin
Pozemstav Prostějov, a.s.	H	x	x	x	Stavebnictví
FTL - First Transport Lines, a.s.	J	J	J	J	Doprava
Slévárna ANAH Prostějov, s.r.o.	A	J	J	J	Slévárenství, kovoobrábění
AMF Reece CR, s.r.o.	A	CH	J	J	Výroba a prodej průmyslo-vých šicích strojů
Kendrion (Prostějov) s.r.o.	A	CH	I	I	výroba, montáž a prodej elektromagnetů
Železárny – Annahütte, spol. s r.o.	A	CH	CH	CH	výroba svařovaných sítí
Strojírny Prostějov, a.s.	A	CH	CH	CH	výroba svařovaných ocelo-vých dílců
Nemocnice Prostějov	K	K	K	K	Zdravotní péče

Vysvětlivky:

x = po vzniku ÚP ČR (rok 2011) se již monitoring prováděl pouze v rámci kraje a to jen zaměstnavatelé s min. počtem zaměstnanců 100

kod:	Popis:
A	Neuvedeno
B	Bez zaměstnanců
C	1 - 5 zaměstnanců
D	6 - 9 zaměstnanců
E	10 - 19 zaměstnanců
F	20 - 24 zaměstnanci
G	25 - 49 zaměstnanců
H	50 - 99 zaměstnanců
CH	100 - 199 zaměstnanců
I	200 - 249 zaměstnanců
J	250 - 499 zaměstnanců
K	500 - 999 zaměstnanců
L	1000 - 1499 zaměstnanců

Zdroj: ÚP ČR - krajská pobočka v Olomouci - vlastní zpracování

Z analýzy je zřejmé, že výroba oděvů již není dominantou města Prostějova, a to z důvodu nepříznivého vývoje v několika posledních letech. Příčinou rozsáhlého propouštění v Oděvním podniku a.s. v letech 2006 až 2008, bylo postupné rušení dílen v Němčicích nad Hanou, provozních závodů v Konici a v Brodku u Konice a především uzavřením poboček v Ostravě, Uherském Hradišti, Olomouci a Lošticích. V roce 2009 pak tento trend dále pokračoval a dotkl se i maloobchodní sítě společnosti. Tyto nepopulární kroky, způsobené rozsáhlými ztrátami firmy, tlakem asijské konkurence a celosvětovou hospodářskou krizí, mají samozřejmě rozsáhlý dopad na ekonomiku města. Při meziročním srovnání došlo v Oděvním podniku a.s. mezi léty 2006 a 2007 ke snížení počtu pracovních míst o 4,4 %, mezi léty 2007 a 2008, vzhledem k již zmiňovanému uzavírání poboček, až o 37,8 %, mezi léty 2008 a 2009 o dalších 31,8 % a k nejvyššímu snížení pracovních míst došlo mezi léty 2009 a 2010 kdy bylo dosaženo 66 %.

Prudký pokles pracovních míst u největšího zaměstnavatele Oděvní podnik a.s. způsobil, že v ORP Prostějov již neexistuje zaměstnavatel s více jak 1 000 zaměstnanci.

Problémy způsobené celosvětovou hospodářskou krizí měly dopad i na ostatní firmy ve městě, což se projevilo např. propouštěním zaměstnanců ve firmách Gala a.s., Helar s.r.o., FTL - First Transport Lines, a.s. a mnoha dalších. Některé firmy si však i přes tyto nepříznivé podmínky dokázaly udržet pozici na trhu a vzhledem k dostatečnému počtu zakázek, dokonce nabíraly i nové pracovní síly. Příkladem je strojírenská firma Mubea HZP s.r.o., potravinářská firma Makovec a.s. či stavební firma Tomi Remont a.s. Tato různorodost hospodářské situace jednotlivých ekonomických subjektů poukazuje na stále vzrůstající diverzifikaci výroby a podnikatelských aktivit ve městě, jež umožňují některým zaměstnavatelům nepodléhat tlaku všudypřítomné ekonomické recese a flexibilně reagovat na tržní poptávku. Z tohoto důvodu je potřeba dále podporovat a lákat nové investory zaměřené na moderní technologie a výrobky s vyšší přidanou hodnotou, neboť pouze tímto způsobem lze přirozeně zajistit zaměstnanost a stabilní ekonomický rozvoj města.

PRŮMYSLOVÁ ZÓNA PROSTĚJOV

Umístění Průmyslové zóny

- na východní straně města Prostějova na katastrálním území obce Kralice na Hané a města Prostějova
- lokalita je vymezena železniční tratí, tokem říček Hloučely a Valové a komunikacemi II. třídy - ul. Kralická a ul. Kojetínská
- v těsné blízkosti se nachází rychlostní komunikace R 46 Vyškov – Olomouc, která navazuje na dálnici D 1 vedoucí z Vyškova do Prahy; R 46 zajišťuje přímé dopravní napojení do Olomouce a Brna
- hlavní železniční i autobusové nádraží je nedaleko průmyslové zóny ve vzdálenosti 1,5 km
- severně od ulice Kralická - sektory A, B, C a jižně od ulice Kralická - sektor G

Mapa 21: Situování průmyslové zóny ve východní části města Prostějova

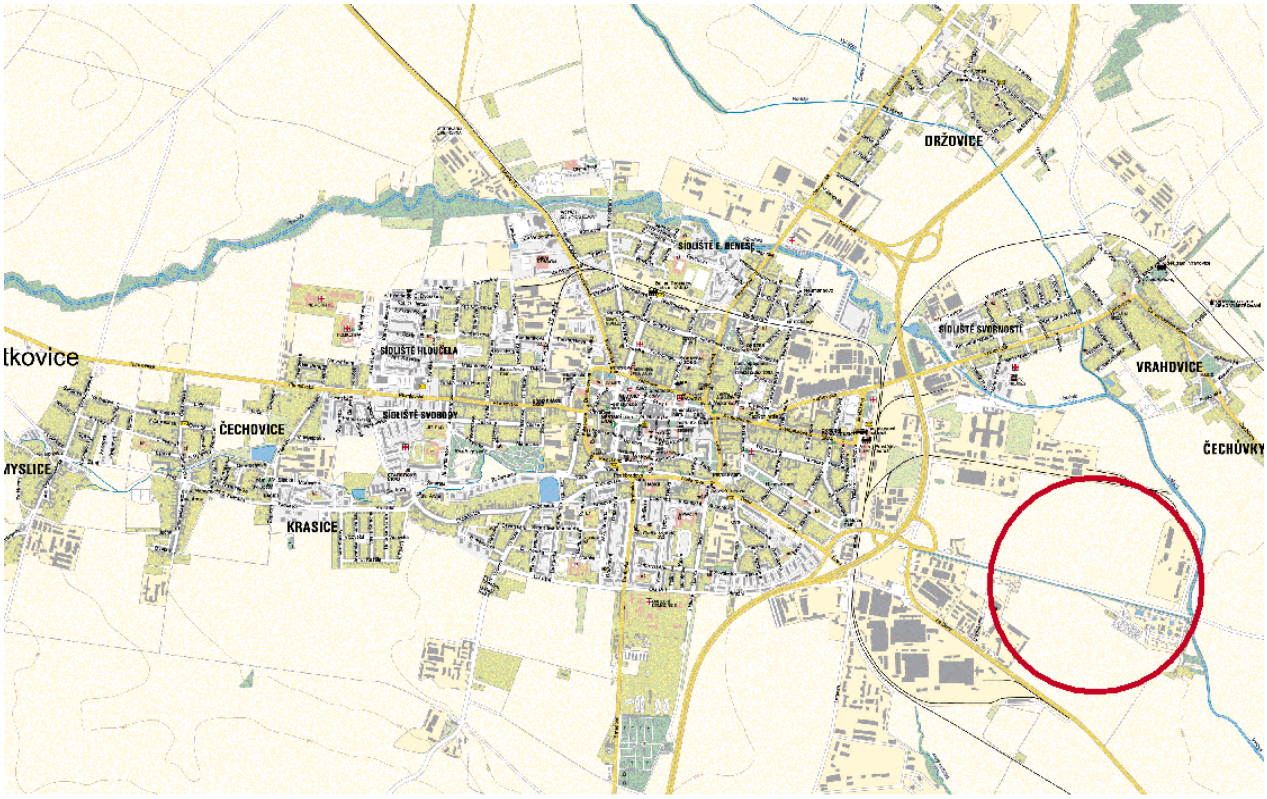

Blízké okolí PZ:

- působí zde významné průmyslové podniky – japonská firma na výrobu syntetických podšívkových tkanin Toray Textiles Central Europe s.r.o., KENDRION (Prostějov) s.r.o. vyrábějící ventilové magnety (německý investor)
- společnost MAIER CZ, s.r.o. v pronajatých prostorech společnosti ALORA s.r.o. - specializovaný závod na výrobu plastových dílů pro automobilový a elektrotechnický průmysl
- v severní části zóny se nachází areál zemědělského podniku MORAGRO, a.s.
- v těsné blízkosti se nachází čistírna odpadních vod

Mapa 22: Vymezení sektorů Průmyslové zóny

Zdroj: Magistrát města Prostějova

Současný pohled na Průmyslovou zónu

Řada významných investorů a zaměstnavatelů využila nabídky města a investovala v průmyslové zóně při ulici Kralické, umístěné v blízkosti rychlostní komunikace R46. Průmyslová zóna je rozdělena na sektory A, B, C a G podle vlastnictví a umístění pozemků. Sektor A navazuje na výrobní areál společnosti Toray Textiles Central Europe, s.r.o., která zde od roku 1999 vyrábí polyesterové textilní materiály a postupně rozšiřuje svoji oblast podnikání. V sektorech B a C o celkové výměře 8,66 ha se nachází v současné době 6 firem. V roce 2000 byla pro výrobní aktivity rovněž schválena lokalita mezi ul. Kralická a Kojetínská – sektor G. V příloze v tabulce č. 3 je uveden přehled investorů působících v sektorech průmyslové zóny.

Mapa 23: Přehled investorů působících v Průmyslové zóně

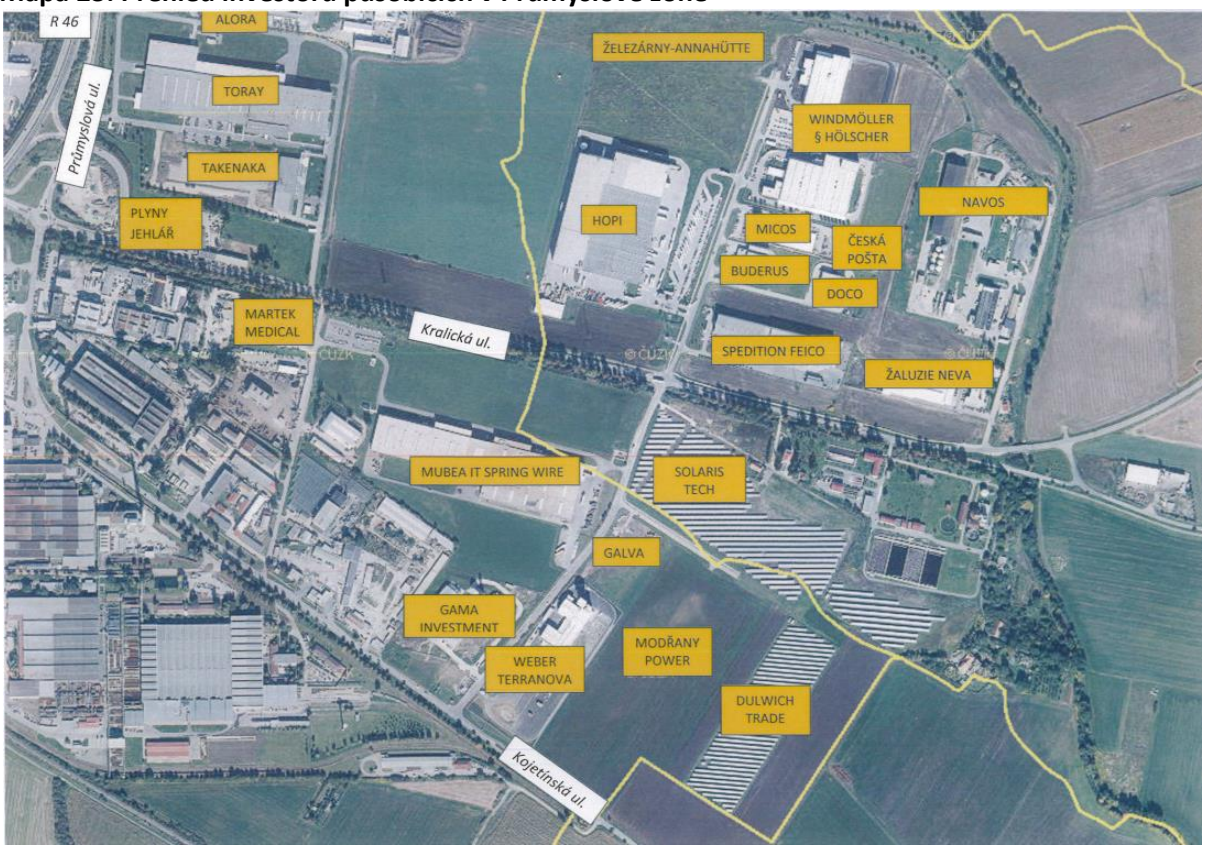

Zdroj: Magistrát města Prostějova

V září roku 2012 byla vypracována Prověřovací studie rozvojových ploch pro podnikatelské aktivity. Z provedených analýz nejlépe z této studie, jak po stránce polohové, tak po stránce majetkoprávní vychází tzv. Malá průmyslová zóna Brněnská. Jedná se o lokalitu na jižní straně města Prostějova pod městským hřbitovem kolem ulice Brněnská. Vzhledem ke struktuře města, blízkosti rychlostní komunikace R46 jsou plochy pro výrobu ideálním vyžitím předmětné lokality. Na okraji se nacházejí inženýrské sítě STL plynovodu, NN a VN elektro a vodovodní řád u spodního konce hřbitova. Dopravně je nutné lokalitu napojit přes plánovanou okružní křižovatku, která by v budoucnu mohla být součástí jižního městského obchvatu. V současné době je tato lokalita zařazena v návrhu územního plánu města Prostějova.

Mapa 24: Přehled možných rozvojových ploch pro podnikatelské aktivity v blízkém okolí Prostějova

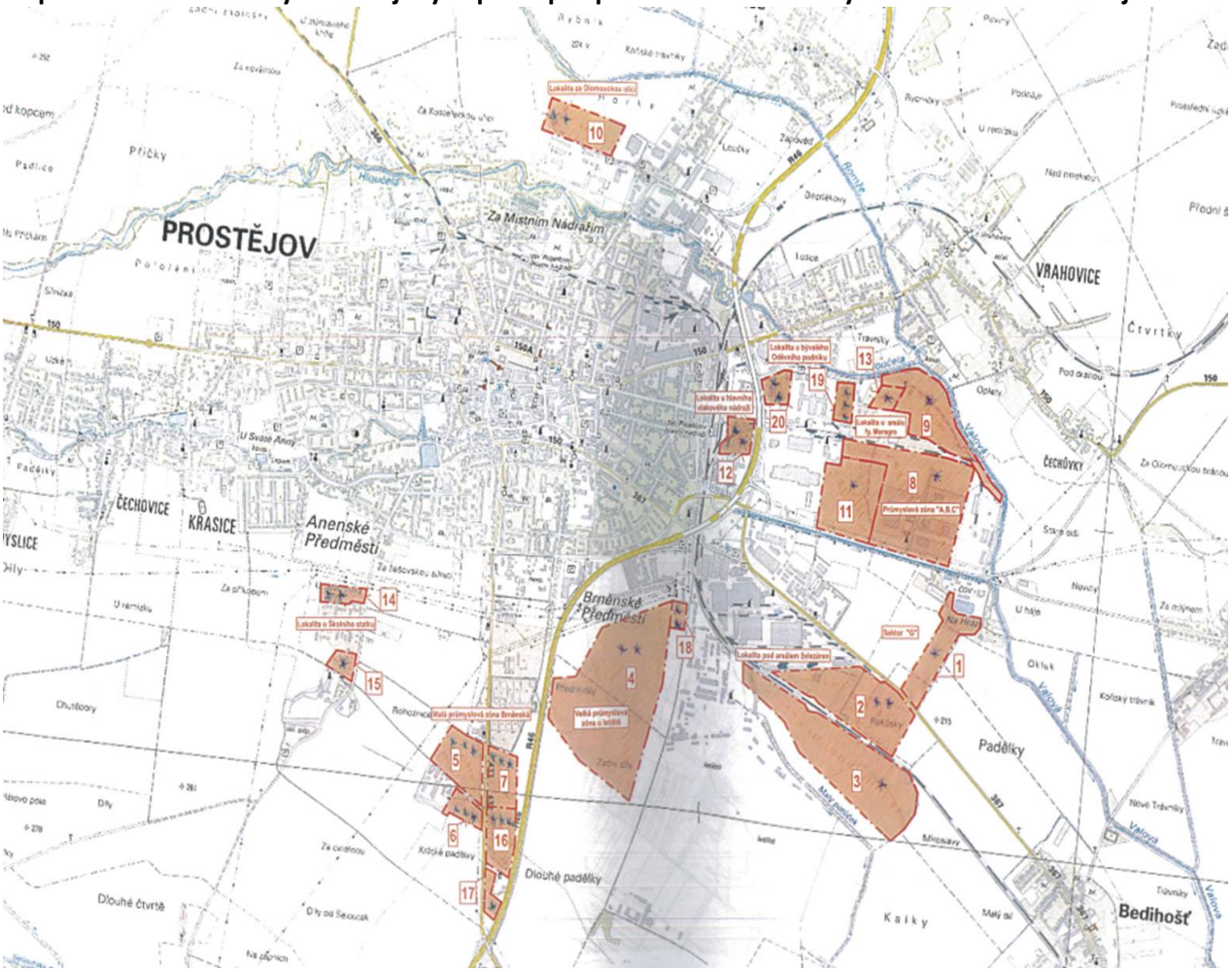
PROSTĚJOV
Za Místním Nádražím
VRAHOVICE
ČECHOVICE
KRASICE
Anenské Předměstí
Brněnské Předměstí
Dlouhé padělky
Padělky
Bedihošť
Kalky
Příčky
Čtvrtky
Čechůvky
Lokalita za Olomouckou ulicí
Lokalita u bývalého Odlévárna podniku
Lokalita u hlavního nákladového nádraží
Lokalita u areálu fy. Moravia
Průmyslová zóna "A.B.C"
Lokalita u Školního statku
Velká průmyslová zóna Brněnská
Lokalita pod areálem bitešírem
Sektor "O"
Na Hrádku
Rohoznice
Krátké padělky
Dlouhé čtvrtě
Mlýnský potok
Valová
Hloučela
Romže
Nové Trávníky
Trávníky
Travnicky
Opletny
Nové Vrchy
U háje
Okluk
Koňský trávník
Za mlýnem
Za Olomouckou bránou
Za Tešovskou silnicí
Za příhonem
U remízku
U Svaté Anny
Za Kasárenskou ulicí
Za cestou
Na plynem
Dílo na Sekouzek
Na plynem
Dílo
Padělky
Příčky
Uzkém
Slnka
Rybník
Zadní
Prostřední
Přední

Tab. 130: Obyvatelstvo města Prostějova a ORP Prostějova podle ekonomické aktivity (26. 3. 2011 - SLDB)

<table>
<tr><th colspan="2">Členění</th><th>město Prostějov</th><th>město Prostě-jov (v %)</th><th>ORP Prostějov</th><th>ORP Prostě-jov (v %)</th></tr>
<tr><td colspan="2">Ekonomicky aktivní</td><td>21 311</td><td>47,51%</td><td>45 809</td><td>47,18%</td></tr>
<tr><td colspan="2">Zaměstnaní</td><td>18 764</td><td rowspan="6">41,83%</td><td>40 382</td><td rowspan="6">41,59%</td></tr>
<tr><td rowspan="3">z toho podle postavení v zaměstnání</td><td>zaměstnanci</td><td>14 650</td><td rowspan="3">37 923</td></tr>
<tr><td>zaměstnavatelé</td><td>673</td></tr>
<tr><td>pracující na vlastní účet</td><td>2 414</td></tr>
<tr><td rowspan="2">ze zaměstna-ných</td><td>pracující důchodci</td><td>854</td><td>1 572</td></tr>
<tr><td>ženy na mateřské dovolené</td><td>416</td><td>887</td></tr>
<tr><td colspan="2">Nezaměstnaní</td><td>2 547</td><td>5,68%</td><td>5 427</td><td>5,59%</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ekonomicky neaktivní</td><td>21 657</td><td rowspan="3">48,28%</td><td>47 395</td><td rowspan="3">48,82%</td></tr>
<tr><td colspan="2">nepracující důchodci</td><td>11 138</td><td>23 770</td></tr>
<tr><td colspan="2">žáci, studenti, učni</td><td>6 164</td><td>14 002</td></tr>
</table>

Zdroj: ČSÚ

Graf č. 9: Znázornění poměru obyvatel dle ekonomické aktivity ve městě Prostějov (26. 3. 2011 - SLDB)

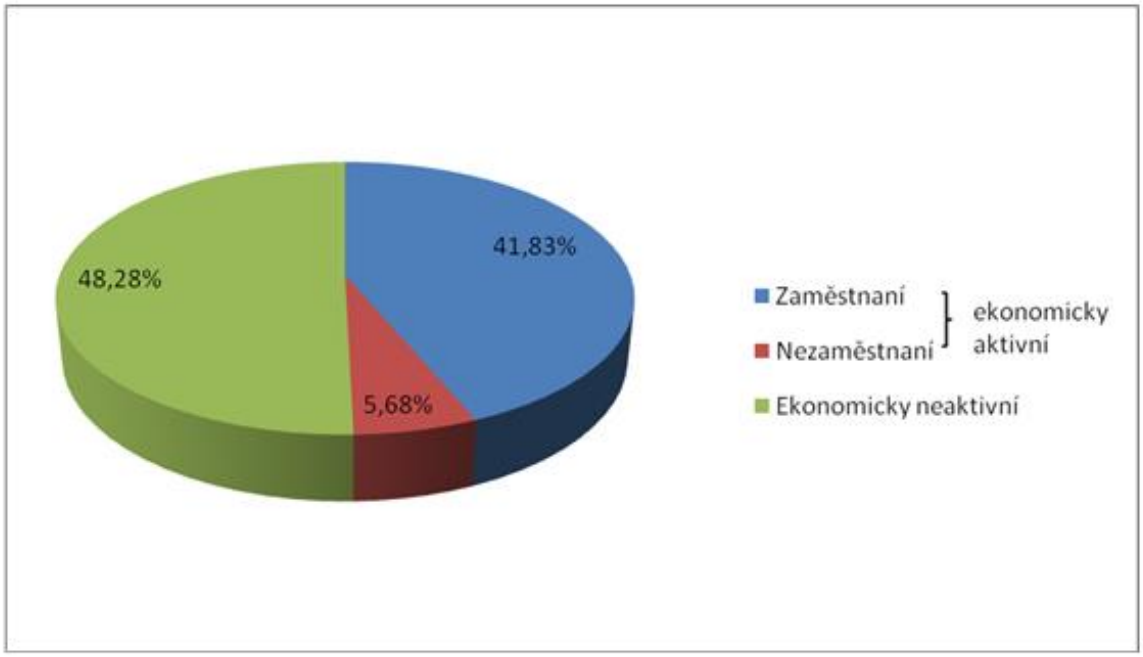

Zdroj: ČSÚ

Graf č. 10: Znázornění poměru obyvatel dle ekonomické aktivity v ORP Prostějov (26. 3. 2011 - SLDB)

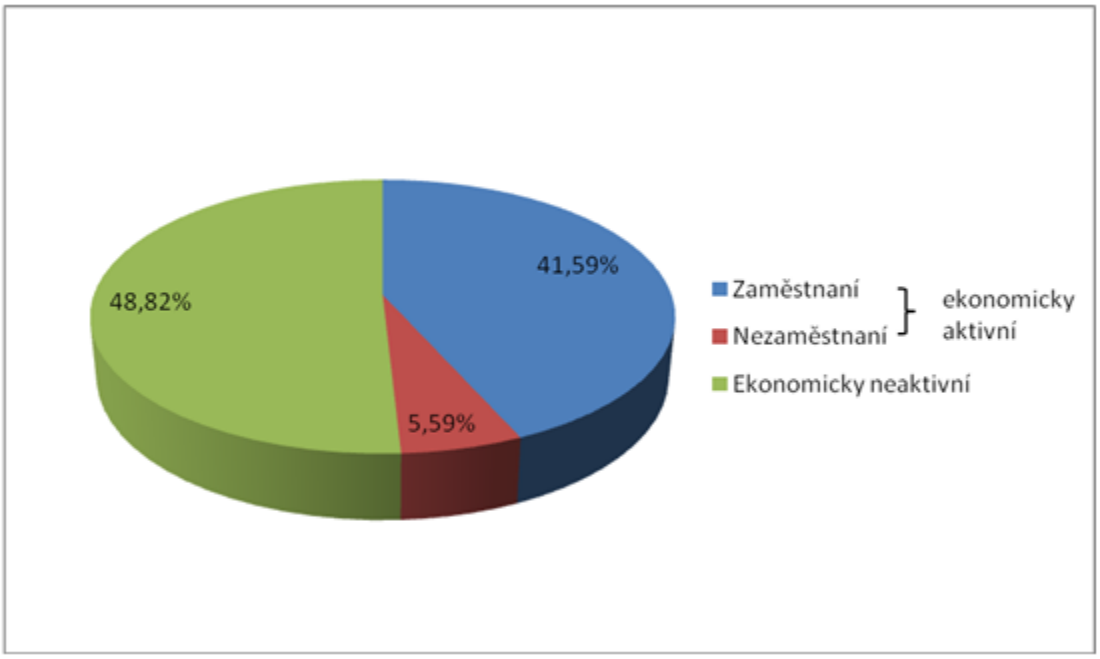

Zdroj: ČSÚ

Z celkového počtu 98 440 obyvatel SO ORP Prostějov je 40 382 zaměstnáno a z toho 16 775 dojíždí za prací. 5 661 zaměstnaných vyjíždí v rámci své obce a 5 869 zaměstnaných vyjíždí do jiné obce v rámci okresu. 5225 zaměstnanců vyjíždí za prací do jiného okresu, kraje či do zahraničí.

Tab. 131: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v rámci SO ORP Prostějov (26. 3. 2011)

Vyjíždějící, doba cesty		Zaměstnaní	Žáci a studenti
Vyjíždějící do zaměstnání a škol	**Celkem**	**16775**	**7077**
	v rámci obce	5661	2396
	do jiné obce okresu	5869	1972
	do jiného okresu kraje	2827	1050
	do jiného kraje	2098	1615
	do zahraničí	300	44
Vyjíždějící denně mimo obec	**Celkem**	**9510**	**3259**
	do 14 minut	2215	778
	15 -29 minut	4210	1166
	30 - 44 minut	1746	615
	45 -59 minut	827	380
	60 - 89 minut	371	221
	90 a více minut	112	77
Zaměstnanci bez stálého pracoviště		2170	x
Zaměstnaní a žáci s nezjištěným místem pracoviště, školy v ČR		1053	253

Zdroj: ČSÚ

Mapa 25: Denně dojíždějící do zaměstnání do jádra aglomerace z celkového počtu vyjíždějících z obce

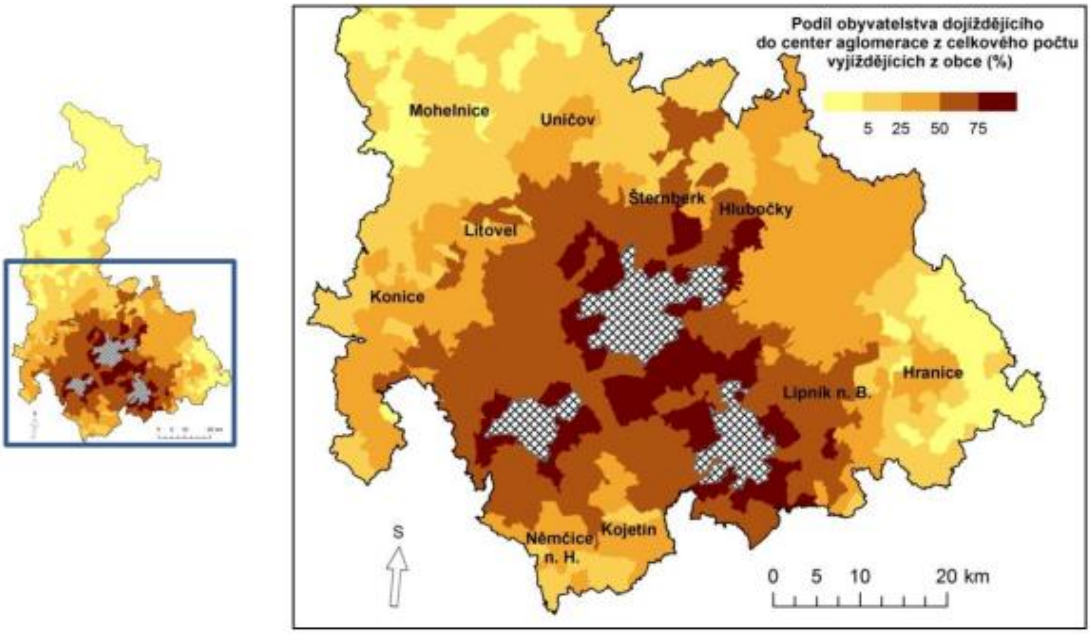

Zdroj: Vymezení Olomoucké aglomerace (ITI územního celku), Katedra geografie, Přírodovědecká fakulta UP Olomouc

Graf č. 11: Srovnání počtu zaměstnanců a vyjíždějících zaměstnanců a počet žáků a studentů a počtu vyjíždějících žáků a studentů v SO ORP Prostějov (26. 3. 2011)

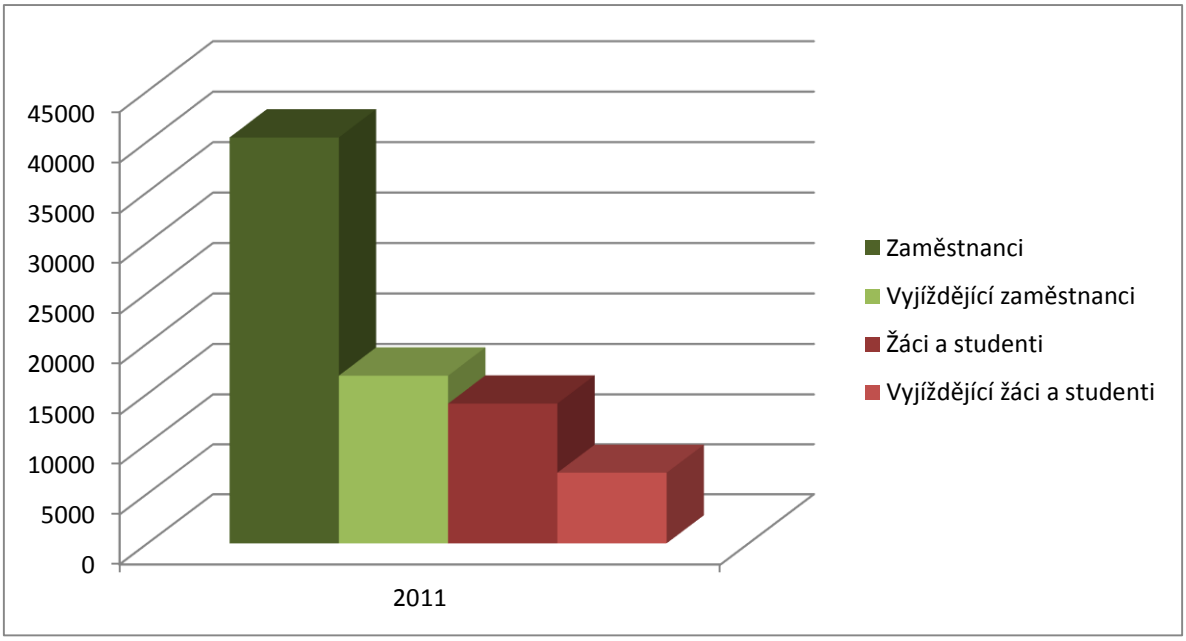

Zdroj: ČSÚ

Z celkového počtu 98 440 obyvatel SO ORP Prostějov je 14 002 žáků a studentů. Z toho 7 077 dojíždí do škol. 2 396 žáků a studentů vyjíždí v rámci své obce a 1 972 žáků a studentů vyjíždí do jiné obce v rámci okresu. 2 709 žáků a studentů vyjíždí do škol do jiného okresu, kraje či do zahraničí.

Do jádrového města Prostějova dojíždí celkem 7 268 osob z toho 5 357 do zaměstnání a 1 911 do škol. Naopak z jádrového města vyjíždí celkem 4 203 osob z toho 2 962 za prací a 1 241 do škol.

TRH PRÁCE

Graf č. 12: Vývoj počtu volných pracovních míst a dosažitelných uchazečů o zaměstnání v ORP Prostějově v letech 2006 - 2011 (k 31. 12.)

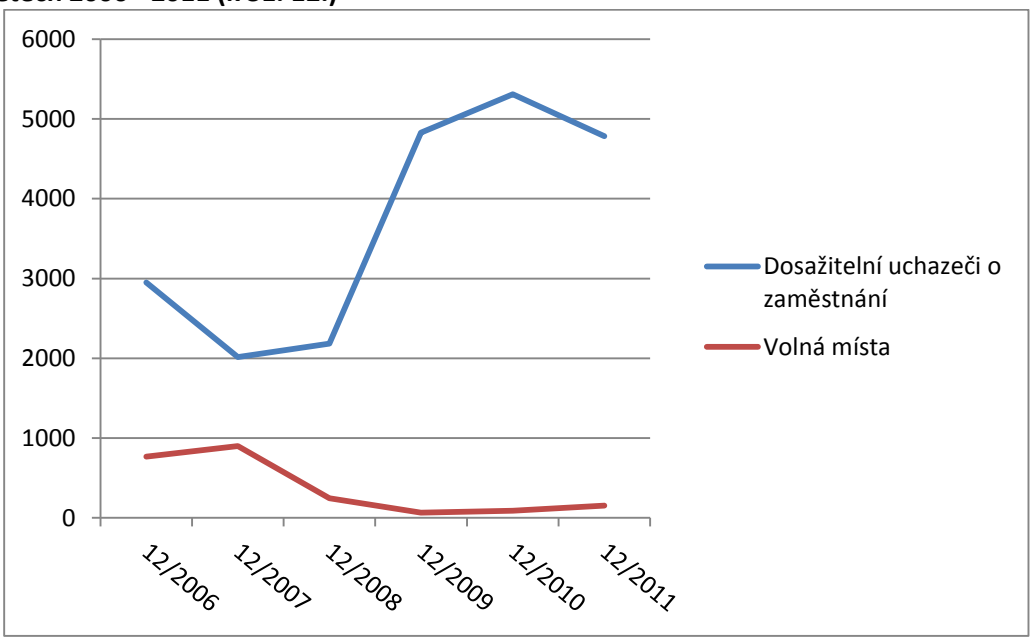

Zdroj: ČSÚ

V roku 2007 počet volných míst dosahuje hodnoty 900, zatímco v roce 2008 byl zaznamenán výrazný pokles na 247. Trend poklesu dále pokračuje v roce 2009 až na hodnotu 64. Od roku 2010 počet volných míst opět pozvolna roste a koncem roku 2011 dosahuje hodnoty 152. U počtu uchazečů o zaměstnání na 1 pracovní místo byl zaznamenán největší nárůst mezi léty 2008 a 2009 a to z hodnoty 10,7 (k 31. 12. 2008) na hodnotu 87,9 (k 31. 12. 2009), čili více než 8 krát (data dostupná za okres Prostějov). Tento stav koresponduje s rostoucí mírou nezaměstnanosti, resp. nárůstem počtu nezaměstnaných v tomto období.

Tab. 132: Data v SO ORP Prostějov k 31. 12.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Uchazeči o zaměstnání	4 233	3 273	2 250	2 395	5 128	5 660	5 169
Uchazeči se zdravotním postižením	839	694	.	.	633	721	677
Uchazeči o zaměstnání dosažitelní	3 895	2 951	2 017	2 184	4 827	5 309	4 783
Míra nezaměstnanosti (%)	8,06	6,11	4,17	4,52	9,99	10,99	9,9

Uchazeči na 1 volné místo	.	.	.	.	80,1	64,3	34
Počet volných míst		769	900	247	64	88	152

Zdroj: ČSÚ

Tab. 133: Dlouhodobá nezaměstnanost v SO ORP Prostějov k 31. 12.

Roky	Celkový počet evidovan. uchazečů	Počet dlouhodobě nezam. (nad 6 měsíců)	Podíl dlouhodobě nezam. na celkovém počtu nezam. (nad 6 měsíců)
2009	5 128	1 981	38,63%
2010	5 660	2 742	48,45%
2011	5 169	2 774	53,67%

Zdroj: ČSÚ

Vzrůstající počet dlouhodobě nezaměstnaných je další negativní jev, který se vyskytuje v ORP Prostějov. V roce 2009 byl podíl dlouhodobě nezaměstnaných (nad 6 měsíců) na celkovém počtu nezaměstnaných 38,63%. V roce 2011 byl tento podíl 53,67%, což je nárůst o 15,04%. Nejvíce rizikovými skupinami jsou absolventi, maminky po rodičovské dovolené a občané nad 50 let věku.

Z důvodu nedostatečného množství dostupných datových řad za SO ORP Prostějov uvádíme další analýzy týkající se problému nezaměstnanosti v celém okrese Prostějov pro lepší vyjádření změny sledovaného jevu.

Tab. 134: Dlouhodobá nezaměstnanost v okrese Prostějov k 31. 12.

Roky	Celkový počet evidovan. uchazečů	Počet dlouhodobě nezam. (nad 6 měsíců)	Podíl dlouhodobě nezam. na celkovém počtu nezam. (nad 6 měsíců)
2006	**3783**	2077	54,90%
2007	**2605**	1354	51,98%
2008	**2789**	1017	36,46%
2009	**5889**	2219	37,68%
2010	**6476**	3080	47,56%
2011	**5844**	3081	52,72%
2012	**6223**	3387	54,43%

Zdroj: Správa služeb zaměstnanosti (http://portal.mpsv.cz/sz/)

Z výše uvedené tabulky je zřejmé, že od 31. 12. 2006 do 31. 12. 2008 počet dlouhodobě nezaměstnaných i jejich podíl na celkovém počtu nezaměstnaných klesal. Ke konci roku 2008 dokonce poklesl i poměr dlouhodobě nezaměstnaných vůči všem ostatním uchazečům pod padesátiprocentní hranici. Pokles však souvisel s nepříznivou situací na trhu práce.

S rostoucí mírou nezaměstnanosti se zvýšil počet nově evidovaných uchazečů, což je příčinou tohoto poklesu.

Tab. 135: Vývoj na trhu práce v okresu Prostějov k 31. 12.

Rok	evidovaní uchazeči k 31. 12. v daném roce				
	celkem	dosažitelní	ženy	abs. škol a mladiství	osoby se ZP
2006	3783	3421	2179	290	783
2007	2605	2330	1567	155	623
2008	2789	2549	1642	173	564
2009	5889	5547	3036	393	717
2010	6476	6081	3465	454	829
2011	5844	5416	3149	417	762
2012	6223	5824	3301	473	760

Zdroj: Správa služeb zaměstnanosti (http://portal.mpsv.cz/sz/)

Graf č. 13: Vývoj na trhu práce v okresu Prostějov k 31. 12.

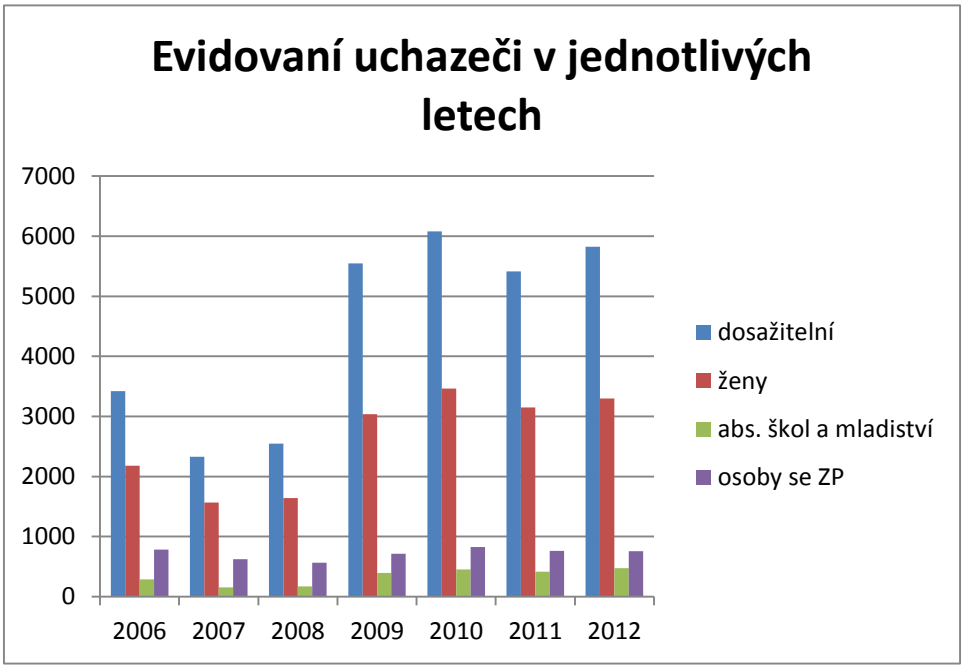

Zdroj: Správa služeb zaměstnanosti (http://portal.mpsv.cz/sz/)

Z tabulkových hodnot a grafu vyplývá, že počet nezaměstnaných žen, vykazuje vždy více než polovinu dosažitelných uchazečů o zaměstnání. Důvodem je pravděpodobně větší poptávka po dělnických profesích, kde jsou upřednostňováni muži. Také je důležité podotknout, že málo žen je nejen fyzicky, ale i profesně vhodných na taková povolání. Z uvedených dat si také můžeme povšimnout, že počet nezaměstnaných absolventů po roce 2008 stoupá. Uvidíme, jak se situace bude vyvíjet v dalších letech, kdy budou následovat nové dotované projekty z Evropského sociálního fondu na podporu nezaměstnanosti různých cílových skupin.

V následujících dvou tabulkách můžeme sledovat situaci na poli nezaměstnanosti z hlediska pracovního zařazení. Profese jsou rozčleněny dle systému KZAM (Český statistický úřad - klasifikace zaměstnaní). Největší nabídka pracovní síly je v profesích „Provozní pracovníci ve službách a obchodě“ a „Pomocní nekvalifikovaní pracovníci“. Zatímco nejmenší nabídka je v profesích „Zaměstnanci v ozbrojených silách“ a „Zákonodárci, vedoucí a řídící pracovníci“. Také lze zaznamenat velký pokles z přelomu let 2010/2011, co se týče profesí začleněných do kategorie „Kvalifikovaní dělníci

v zemědělství, lesnictví a v příbuzných oborech“. V roce 2006 si můžeme povšimnout velkého počtu „Nezařazených osob“, kdy pravděpodobně nezaměstnaní uchazeči nebyli zařazováni dle profesí.

Tab. 136: Analýza nabídky pracovní síly v okrese Prostějov

Analýza nabídky pracovní síly v okrese Prostějov							
Název profese dle KZAM		Nabídka pracovní síly (uchazeči o zaměstnání)					
Kód	text	12/2006	12/2007	12/2008	12/2009	12/2010	12/2011
0	Zaměstnanci v ozbrojených silách	9	3		3	6	4
1	Zákonodárci, vedoucí a řídící pracovníci	4	13	17	34	40	30
2	Vědečtí a odborní duševní pracovníci	14	64	87	157	158	116
3	Techničtí, zdravotničtí, pedagogičtí pracovníci a pracovníci v příbuzných oborech	26	150	200	381	492	307
4	Nižší administrativní pracovníci /úředníci/	37	325	359	597	694	659
5	Provozní pracovníci ve službách a obchodě	51	568	476	951	1 116	1 430
6	Kvalifikovaní dělníci v zemědělství, lesnictví a v příbuzných oborech /kromě obsluhy strojů a zařízení - hl. třída 8/	7	31	42	78	116	66
7	Řemeslníci a kvalifikovaní výrobci, zpracovatelé, opraváři /kromě obsluhy strojů a zařízení/	41	166	293	1 033	1 187	841
8	Obsluha strojů a zařízení	17	102	98	405	372	280
9	Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	152	1 015	1 051	1 724	1 934	1 567
x	Nezařazení	3 425	168	166	526	361	544
	Celkem	**3 783**	**2 605**	**2 789**	**5 889**	**6 476**	**5 844**

Zdroj: Správa služeb zaměstnanosti (http://portal.mpsv.cz/sz/)

Naopak v oblasti poptávky je největší zájem o pracovní profese „Pomocní nekvalifikovaní pracovníci“; „Řemeslníci a kvalifikovaní výrobci, zpracovatelé, opraváři /kromě obsluhy strojů a zařízení/“ a také po „Technických, zdravotnických a pedagogických pracovnících a pracovnících v příbuzných oborech“. Nejmenší zájem (když pomineme zaměstnance v ozbrojených silách a osoby nezařazené) je o profese „Kvalifikovaní dělníci v zemědělství, lesnictví a v příbuzných oborech“; „Zákonodárci, vedoucí a řídící pracovníci“ a „Nižší administrativní pracovníci“. Za povšimnutí stojí hodnoty z roku 2009, kde pouze u jedné profese přesahují 50 volných pracovních míst. Nutné je také podotknout, že potencionální zaměstnavatelé nemusí přesně dodržovat členění dle systému KZAM při vyhlašování výběrových řízení, někdy profese řadí do jiných tříd, než do kterých by měly být správně zařazeny.

Tab. 137: Analýza poptávky po pracovní síle v okrese Prostějov

Analýza poptávky po pracovní síle v okrese Prostějov							
Název profese dle KZAM		Poptávka po pracovní síle (volná pracovní místa)					
Kód	text	12/2006	12/2007	12/2008	12/2009	12/2010	12/2011
0	Zaměstnanci v ozbrojených silách	0	0		0	0	0
1	Zákonodárci, vedoucí a řídící pracovníci	14	14	5	2	1	5
2	Vědečtí a odborní duševní pracovníci	29	35	13	22	11	17

3	Techničtí, zdravotničtí, pedagogičtí pracovníci a pracovníci v příbuzných oborech	47	72	23	25	20	40
4	Nižší administrativní pracovníci /úředníci/	14	11	8	2	10	5
5	Provozní pracovníci ve službách a obchodě	28	25	31	4	3	15
6	Kvalifikovaní dělníci v zemědělství, lesnictví a v příbuzných oborech /kromě obsluhy strojů a zařízení - hl. třída 8/	1	11	4	0	0	4
7	Řemeslníci a kvalifikovaní výrobci, zpracovatelé, opraváři /kromě obsluhy strojů a zařízení/	413	618	125	8	43	43
8	Obsluha strojů a zařízení	235	137	52	6	24	28
9	Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	113	148	114	70	250	142
x	Nezařazení	0	0	0	0	0	0
	Celkem	**894**	**1 071**	**375**	**139**	**362**	**299**

Zdroj: Správa služeb zaměstnanosti (http://portal.mpsv.cz/sz/)

Přehledně situaci znázorňuje graf Srovnání nabídky pracovní síly a poptávky po pracovní síle dle profesí v prosinci roku 2011.

Graf č. 14: Srovnání nabídky pracovní síly a poptávky po pracovní síle dle profesí v prosinci roku 2011

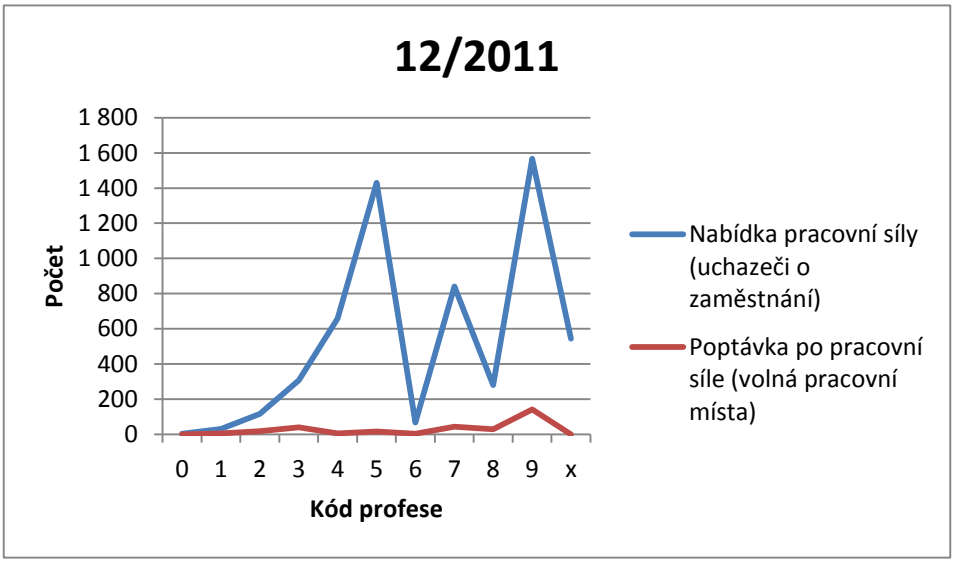

Zdroj: Správa služeb zaměstnanosti (http://portal.mpsv.cz/sz/)

Graf č. 15: Srovnání nabídky pracovní síly a poptávky po pracovní síle dle počtu uchazečů a volných míst v prosinci jednotlivých let

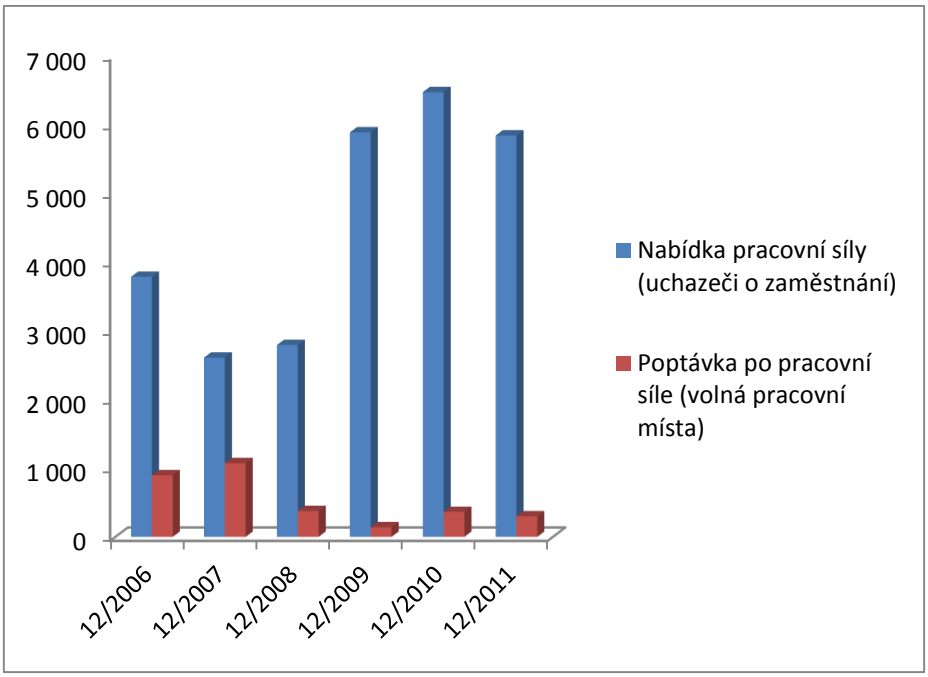

Zdroj: Správa služeb zaměstnanosti (http://portal.mpsv.cz/sz/)

Z grafů zaznamenáváme výrazný nepoměr mezi nabídkou a poptávkou po pracovní síle. Zatímco počet nabídek roste do hodnot kolem 6000, počet poptávek v posledních zaznamenaných letech osciluje kolem hodnoty 300. Nejdramatičtější poměr je opět v roce 2009, kdy se počet nabídek vyšplhal na hodnotu 5889. Naproti tomu počet poptávek klesl na hodnotu 139.

Graf č. 16: Struktura nezaměstnaných podle vzdělání v okrese Prostějov v roce 2012

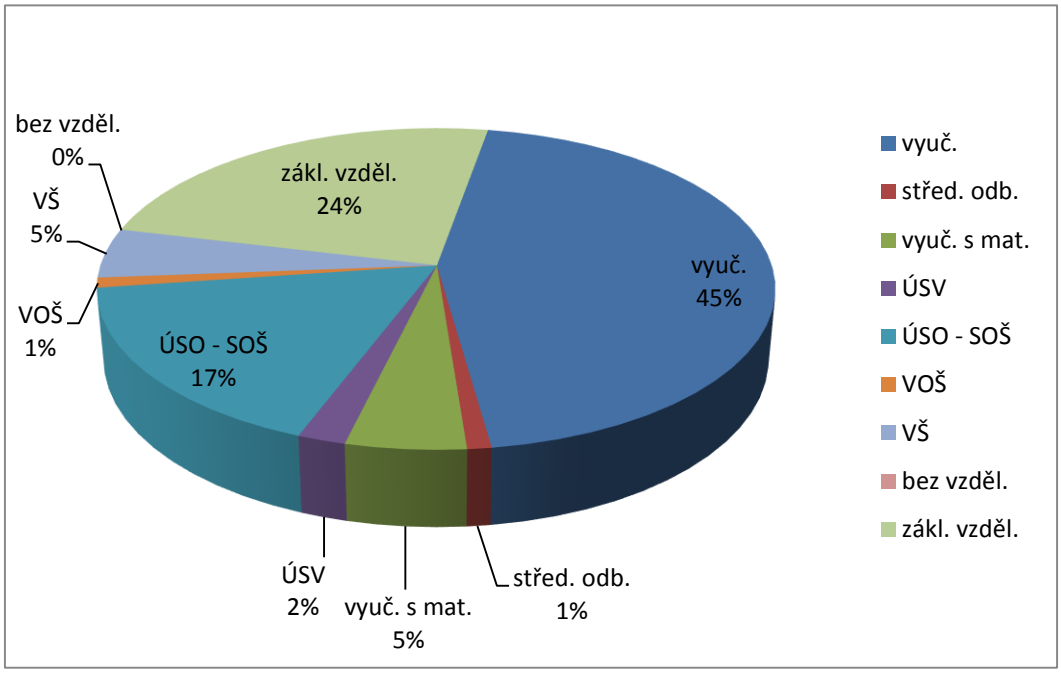

Zdroj: Správa služeb zaměstnanosti (http://portal.mpsv.cz/sz/)

Graf č. 17: Struktura volných pracovních míst podle vzdělání v okrese Prostějov v roce 2012

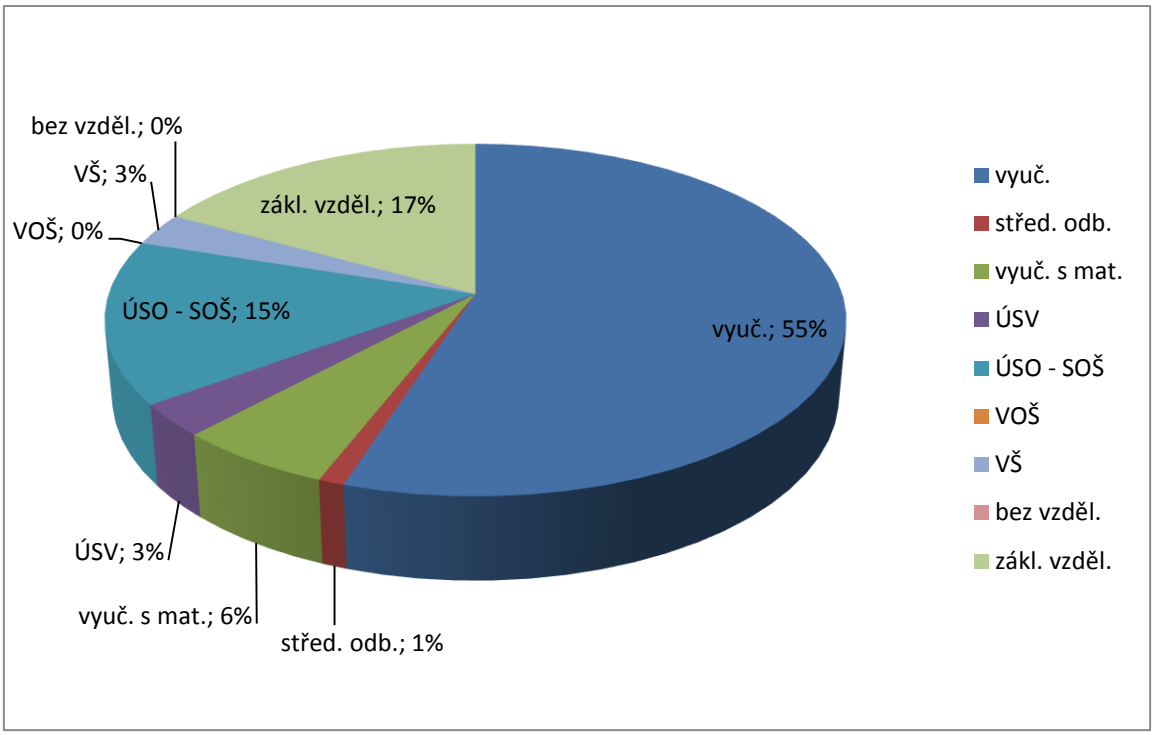

Zdroj: Správa služeb zaměstnanosti (http://portal.mpsv.cz/sz/)

V předchozích dvou grafech můžeme porovnat strukturu nezaměstnaných uchazečů o práci a volných pracovních míst podle vzdělání. Více volných míst je pro vyučené uchazeče a to o celých 10% než je jich evidováno, zatímco volných míst pro uchazeče se základním vzděláním je o 7% méně, než je jich evidováno. Jinak skladba podle vzdělání evidovaných uchazečů procentuálně více či méně odpovídá volným místům.

Z pohledu tématu aglomerace srovnáváme nezaměstnanost v ORP Prostějov a ve městě Prostějov. Z uvedených grafů je zřejmé, že největším tahounem, co se týče volných pracovních míst, je město Prostějov. Co se týče počtu dosažitelných uchazečů, dosahuje město Prostějov polovičních hodnot než celé ORP. V porovnání míry nezaměstnanosti je v Prostějově nižší než v celém ORP. Z uvedeného vyplývá, že město Prostějov tvoří centrum pracovních příležitostí pro obyvatele ORP Prostějov.

Graf č. 18: Srovnání počtu volných míst v ORP Prostějov a ve městě Prostějov

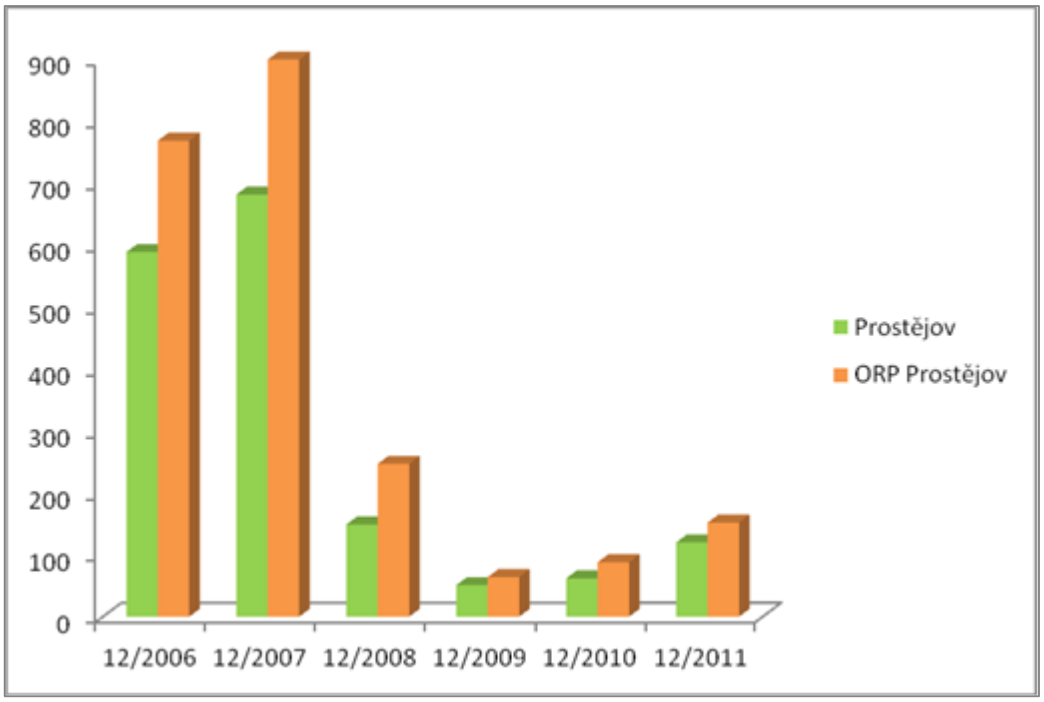

Zdroj: Správa služeb zaměstnanosti (http://portal.mpsv.cz/sz/)

Z grafu č. 18 je zřejmé, že výrazný pokles počtu volných míst v ORP Prostějov byl zaznamenán v roce 2008 (247 volných míst). Situace se nezlepšila ani v roce 2009, naopak počet volných míst ještě poklesl (64 volných míst). Od roku 2010 počet volných míst pozvolna roste (88).

Graf č. 19: Srovnání počtu dosažitelných uchazečů v ORP Prostějov a ve městě Prostějov

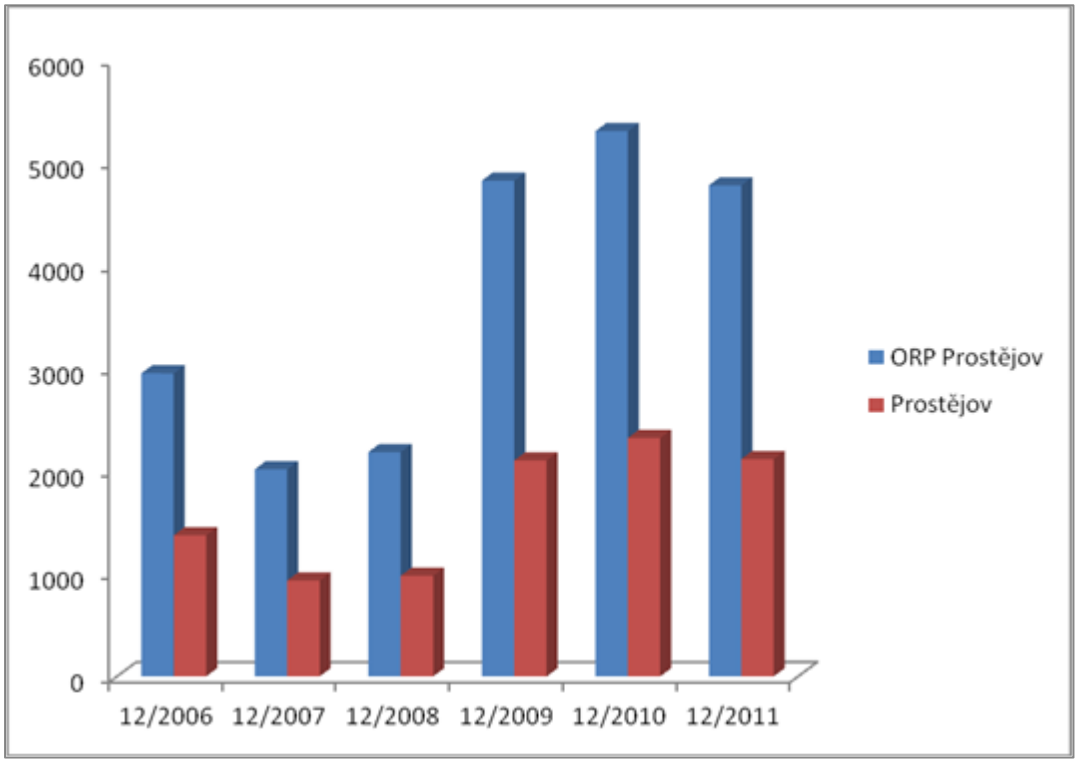

Zdroj: Správa služeb zaměstnanosti (http://portal.mpsv.cz/sz/)

V roce 2007 bylo v ORP Prostějov evidováno 2017 dosažitelných uchazečů. Zatímco v roce 2010 je to už 5309 dosažitelných uchazečů. Rozdíl činí 3292. V roce 2011 byl zaznamenán mírný pokles (4783 dosažitelných uchazečů).

Graf č. 20: Srovnání míry nezaměstnanosti v ORP Prostějov a ve městě Prostějov

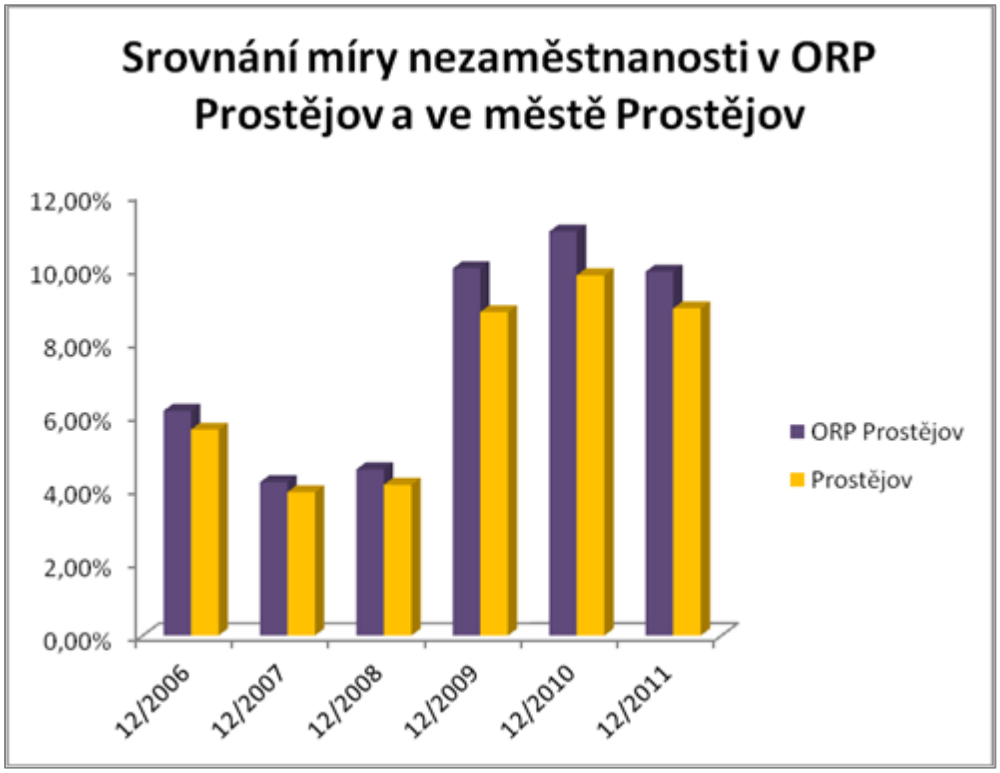

Zdroj: Správa služeb zaměstnanosti (http://portal.mpsv.cz/sz/); ČSÚ - Časové řady SO ORP Prostějov

V grafu č. 20 můžeme pozorovat vývoj míry nezaměstnanosti v ORP Prostějov a ve městě Prostějov. Nejnižší míra nezaměstnanosti byla v ORP Prostějov v roce 2007, kdy dosáhla hodnoty 4,17%. V roce 2010 dosáhla hodnoty 10,99%. Rozdíl je 6,82%. V roce 2011 byl zaznamenán mírný pokles oproti roku 2010 a to na hodnotu 9,90%.

AKTIVNÍ POLITIKA ZAMĚSTNANOSTI

Co se týče vývoje v oblasti aktivní politiky zaměstnanosti ve sledovaném období, tj. v letech 2006 - 2012, nejvíce míst v rámci veřejně prospěšných prací bylo vytvořeno v roce 2010 a to 307 (bez ESF) a bylo umístěno 301 uchazečů. V roce 2012 to bylo 38 míst (bez ESF) a bylo umístěno 40 uchazečů.

Nejvíce umístěných uchazečů v rámci společensky účelných míst bylo v roce 2010 a to 323 umístěných uchazečů (bez ESF). V roce 2012 bylo umístěno 142 uchazečů (bez ESF).

Ve sledovaném období tj. od roku 2006 do roku 2012 nebyla vytvořená chráněná pracovní dílna.

Nejvíce rekvalifikovaných osob bylo v roce 2010 a to 532. V roce 2012 to bylo 169 osob.

Tab. 138: Vývoj v oblasti aktivní politiky zaměstnanosti v jednotlivých letech (stav k 31. 12.) - Prostějov

Rok	Veřejně prospěšné práce (VPP)*				Společensky účelná pracovní místa - (SÚPM)*	
	vytvořená místa		umístění uchazeči		umístění uchazeči	
	stav na konci sled. měs.	celkem od poč. roku	stav na konci sled. měs.	celkem od poč. roku	stav na konci sled. měs.	celkem od poč. roku
2006	46	186	40	182	108	224
2007	20	219	16	207	91	90
2008	7	161	6	146	67	67
2009	38	214	27	205	50	63
2010	71	307	67	301	284	323
2011	2	124	2	127	87	142
2012	22	38	21	40	97	142

Tab. 139: Vývoj v oblasti aktivní politiky zaměstnanosti v jednotlivých letech (stav k 31. 12.) - Prostějov - pokračování

Rok	Projetky ESF - OP RLZ a JPD3		Projekty ESF - OP LZZ - VPP		Projekty ESF - OP LZZ - SÚPM		Projekty ESF - OP LZZ - CP	
	umístění uchazeči		umístění uchazeči		umístění uchazeči		umístění uchazeči	
	stav na konci sled. měs.	celkem od poč. roku	stav na konci sled. měs.	celkem od poč. roku	stav na konci sled. měs.	celkem od poč. roku	stav na konci sled. měs.	celkem od poč. roku
2006	-	-	-	-	-	-	-	-
2007	399[1]	293[1]	-	-	-	-	-	-
2008	322	27	43	85	2	2	-	-
2009	323	1	69	237	79	96	0	0
2010	308	0	35	255	55	109	0	0
2011	-	-	71	165	0	7	0	0
2012	-	-	91	238	2	2	5	8

Pozn.: * bez ESF
[1] Údaj za všechny projekty ESF

Zdroj: Správa služeb zaměstnanosti (http://portal.mpsv.cz/sz/);

Graf č. 21: Počet osob podpořených v rámci APZ v roce 2012

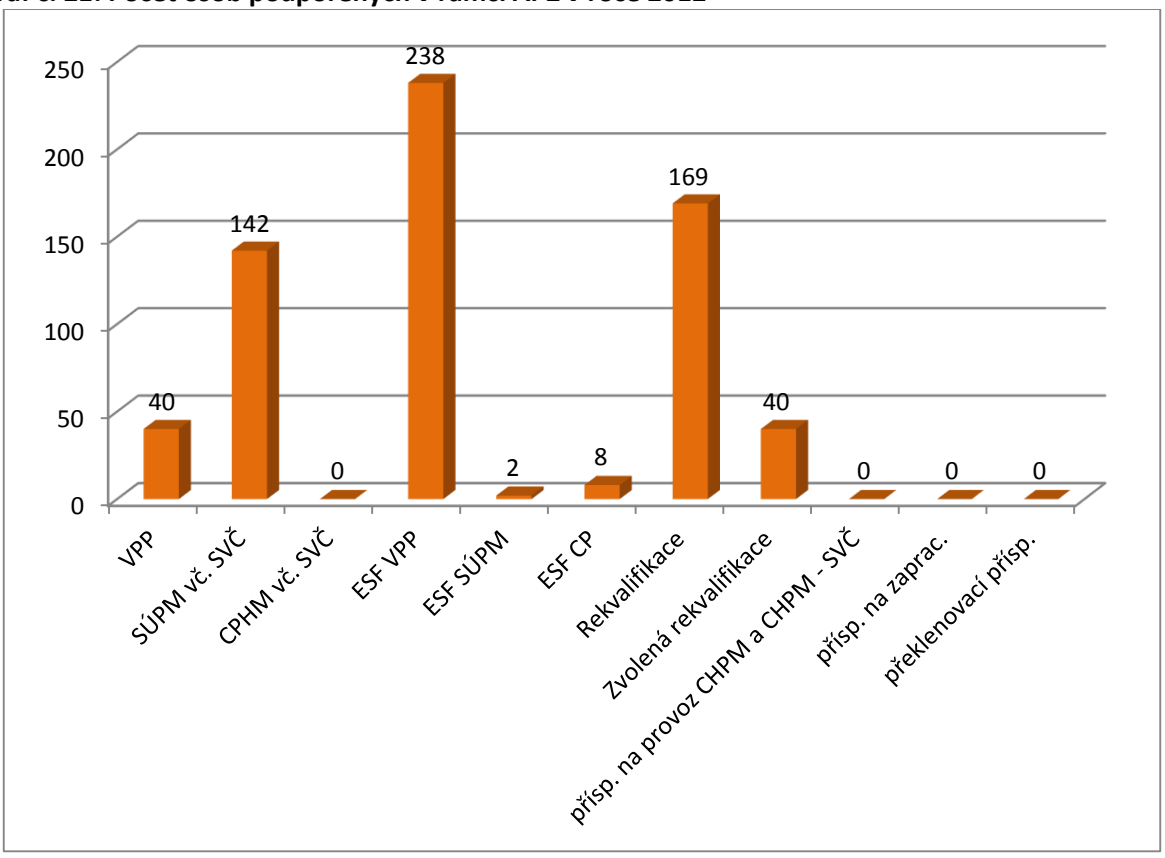

Zdroj: Správa služeb zaměstnanosti (http://portal.mpsv.cz/sz/);

V roce 2012 bylo umístěno 40 uchazečů v rámci VPP (bez ESF), 142 uchazečů bylo umístěno v rámci SÚMP vč. SVČ, 248 uchazečů bylo umístěno v rámci projektu ESF a 169 osob bylo rekvalifikováno.

Graf č. 22: Počet umístěných uchazečů v rámci VPP (bez ESF)

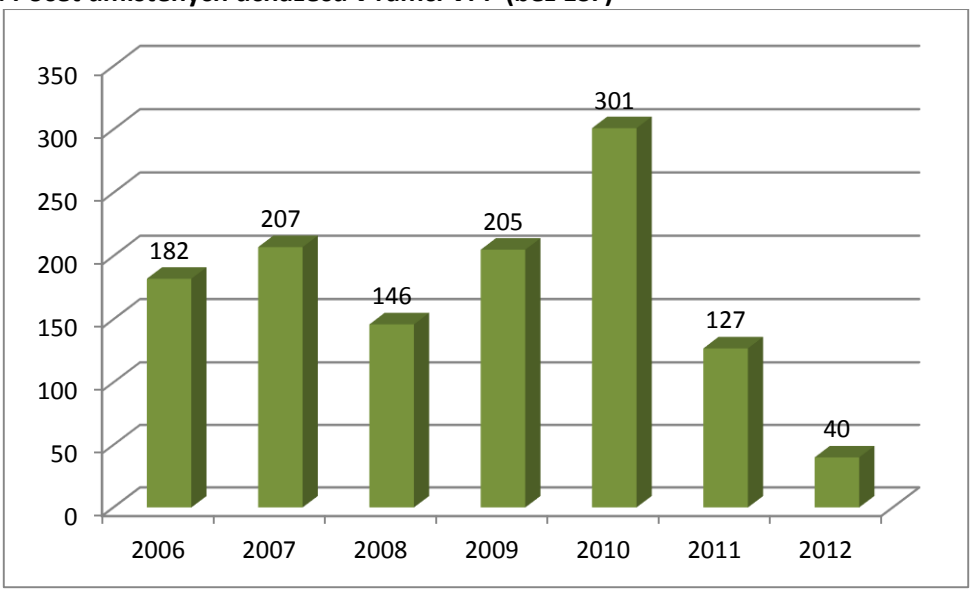

Zdroj: Správa služeb zaměstnanosti (http://portal.mpsv.cz/sz/);

V grafu č. 22 je zaznamenán vývoj umístěných uchazečů v rámci VPP (bez ESF). Nejvíce uchazečů bylo umístěno v roce 2010 a to 301 uchazečů. V roce 2010 z ESF bylo podpořeno v rámci VPP 255 uchaze-

čů (viz graf č. 23). Celkem tedy za roky 2010 v rámci VPP bylo podpořeno 556 uchazečů. V roce 2012 bylo celkem v rámci VPP podpořeno 278 uchazečů.

Graf č. 23: Počet umístěných uchazečů v rámci projektů ESF

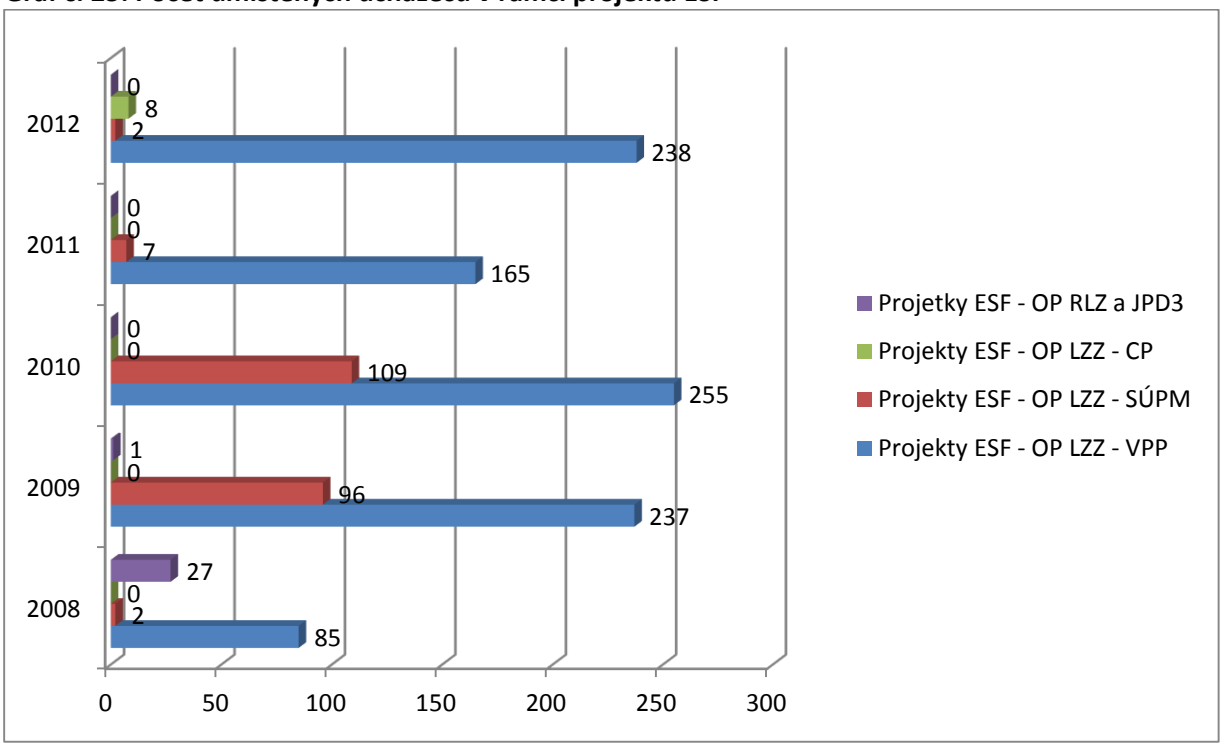

Zdroj: Správa služeb zaměstnanosti (http://portal.mpsv.cz/sz/);

V rámci APZ v roce 2012 bylo podpořeno celkem 639 osob v okrese Prostějov. V rámci veřejných prospěšných prací (bez ESF) bylo od roku 2006 do roku 2012 umístěno celkem 1208 osob. V rámci projektů ESF bylo od roku 2008 do roku 2012 umístěno celkem 1232 osob.

Struktura ekonomiky území, těžba nerostných surovin, průmyslová výroba a stavebnictví, řemesla a jiné drobné podnikatelské aktivity, komerční služby a maloobchodní sféra, inovace

V níže uvedených tabulkách jsou uvedeny počty zaměstnavatelů a zaměstnanců v jednotlivých odvětvích ekonomiky.

Hlavní strukturu ekonomické základny každého území tvoří především počty a struktura ekonomických subjektů a počty zaměstnanců podle odvětví. Z důvodu analyzování podnikatelského prostředí, bylo přistoupeno ke srovnání ryze podnikatelských subjektů (právních forem), neboť tyto se největší měrou podílejí na ekonomickém rozvoji města.

Tab. 140: Hospodářská činnost ve městě Prostějově a v ORP Prostějov (k 31. 12. 2013)

			město Prostějov	ORP Prostějov
	Počet podnikatelských subjektů celkem		10 599	21 024
Hospodářská činčil	Podle převažující činnosti	Zemědělství, lesnictví, rybářství	144	815
		Průmysl celkem	1 409	3 181
		Stavebnictví	991	2 565
		Velkoobchod a maloobchod; údržba a opravy motorových vozidel	2 577	4 599
		Doprava a skladování	209	484
		Ubytování, stravování, pohostinství	512	1 052
		Informační a komunikační činnosti	135	226
		Peněžnictví a pojišťovnictví	678	1 334
		Činnosti v oblasti nemovitostí	599	764
		Profesní, technické a vědecké činnosti	1 148	1 893
		Administrativní a podpůrné činnosti	144	215
		Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	11	189
		Vzdělávání	181	322
		Zdravotní a sociální péče	204	289
		Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	357	599
		Ostatní činnosti	885	1 696
		Nezjištěno	415	801
	Podle právní normy	Fyzické osoby	8 219	17 079
		Právnické osoby	2 380	3 945
		Fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona	6 973	14 548
		Obchodní společnosti	1 294	1 968
		Družstevní organizace	172	204
		Společnosti s ručením omezením	1 177	1 789
		Společnosti komanditní	2	3
		Akciové společnosti	73	112

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

Počet podnikatelských subjektů ve městě Prostějov je (k 31. 12. 2013) 10 599, což je polovina počtu podnikatelských subjektů v celém SO ORP Prostějov (21 024). Z uvedených hodnot v tabulce vyplývá, že podnikatelské prostředí je v ORP Prostějov zastoupeno převážně fyzickými osobami (malí zaměstnavatelé) - 17 079, právnických osob je zaznamenáno 3 945.

Nejvíce podnikatelských subjektů je v oblasti velkoobchodu a maloobchodu, oprav motorových vozidel a v oblasti průmyslu. Nejméně pak v oblasti veřejná správa a obrana, povinné sociální zabezpečení a v oblasti administrativních a podpůrných činností.

Na území ORP Prostějov jsou nejvíce z právních norem zastoupeny obchodní společnosti a společnosti s ručením omezením.

Tab. 141: Ekonomické subjekty a zaměstnanci ve městě Prostějov a ORP Prostějov podle ekonomických činností (CZ – NACE)

Členění podle ekonomických činností (CZ NACE)	město Prostějov			ORP Prostějov		
	ekonom. subjekty (k 31.12.2013)	zaměstnanci (k 26.3.2011)	zaměstnanci v % (k 26.3.2011)	ekonom. subjekty (k 31.12.2013)	zaměstnanci (k 26.3.2011)	zaměstnanci v % (k 26.3.2011)
Celkem	**10599**	**18764**	**100,0%**	**21024**	**40382**	**100,0%**
A: Zěmědělství, lesnictví, rybářství	144	252	1,3%	815	1628	4,0%
BCDE: Průmysl celkem	1 409	4557	24,3%	3181	10888	27,0%
F: Stavebnictví	991	1199	6,4%	2565	3068	7,6%
G: Velkoobchod a maloobchod; údržba a opravy motorových vozidel	2 577	2263	12,1%	4599	4307	10,7%
H: Doprava a skladování	209	968	5,2%	484	2235	5,5%
I: Ubytování, stravování, pohostinství	512	503	2,7%	1052	947	2,3%
J: Informační a komunikační činnosti	135	407	2,2%	226	708	1,8%
K: Peněžnictví a pojišťovnictví	678	606	3,2%	1334	1025	2,5%
L: Činnosti v oblasti nemovitostí	599			764		
M: Profesní, technické a vědecké činnosti	1 148	1298	6,9%	1893	2289	5,7%
N: Administrativní a podpůrné činnosti	144			215		
O: Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	11	1453	7,7%	189	2671	6,6%
P: Vzdělávání	181	1234	6,6%	322	2290	5,7%
Q: Zdravotní a sociální péče	204	1394	7,4%	289	2623	6,5%
R: Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	357			599		
S: Ostatní činnosti	885			1696		
X: Nezjištěno	415	1962	10,5%	801	4596	11,4%
Z celku dle nejvyššího ukončeného vzdělání						
základní vč. neukončeného		757	4,0%		1910	4,7%
střední vč. vyučení (bez maturity)		6257	33,3%		16422	40,7%
úplné střední (s maturitou)		6848	36,5%		13435	33,3%
nástavbové studium		688	3,7%		1321	3,3%
vyšší odborné vzdělání		353	1,9%		675	1,7%
vysokoškolské		3744	20,0%		6347	15,7%

Zdroj: ČSÚ

Počet zaměstnanců ve městě Prostějov registrovaných dle ekonomických činností je 18 764, což je dvakrát méně než v celém ORP Prostějov (40 382). Podle ekonomických činností je nejvíce zaměstnanců v oblasti průmyslu a v oblasti velkoobchodu a maloobchodu, údržby a oprav motorových vozidel. Nejméně zaměstnanců je pak v oblasti informační a komunikační činnosti a v oblasti ubytování, stravování, pohostinství.

Podrobnější přehled počtu ekonomických subjektů dle odvětví v ORP Prostějov uvádíme v příloze v tabulce č. 18.

Z grafu č. 19 je patrné, že křivka počtu ekonomických subjektů ve městě Prostějova má téměř souběžný průběh jako křivka počtu ekonomických subjektů celého SO ORP, ale v nižších hodnotách. Stejný průběh pozorujeme při srovnání počtu zaměstnanců členěných podle ekonomických činností.

Graf č. 24: Srovnání ekonomických subjektů podle ekonomických činností ve městě Prostějov a ORP Prostějov (k 31. 12. 2013)

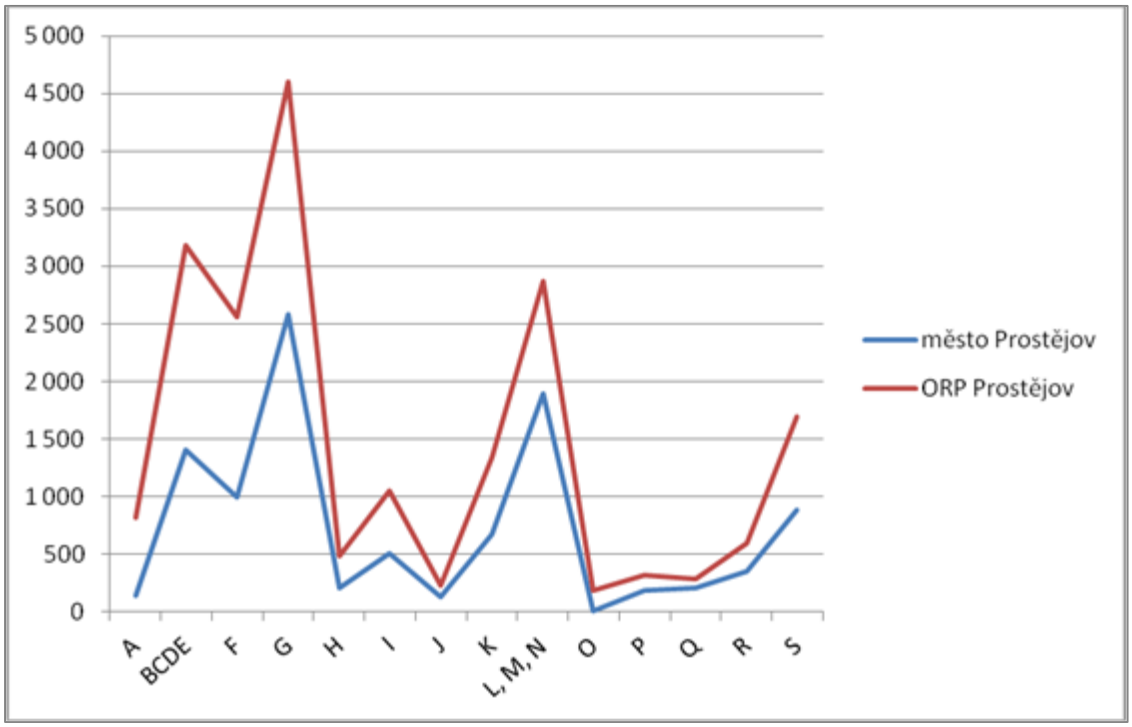

Pozn.: Písmena osy x viz tabulka č. 16

Zdroj: ČSÚ

Graf č. 25: Srovnání zaměstnanců podle ekonomických činností ve městě Prostějov a ORP Prostějov (k 26. 3. 2011)

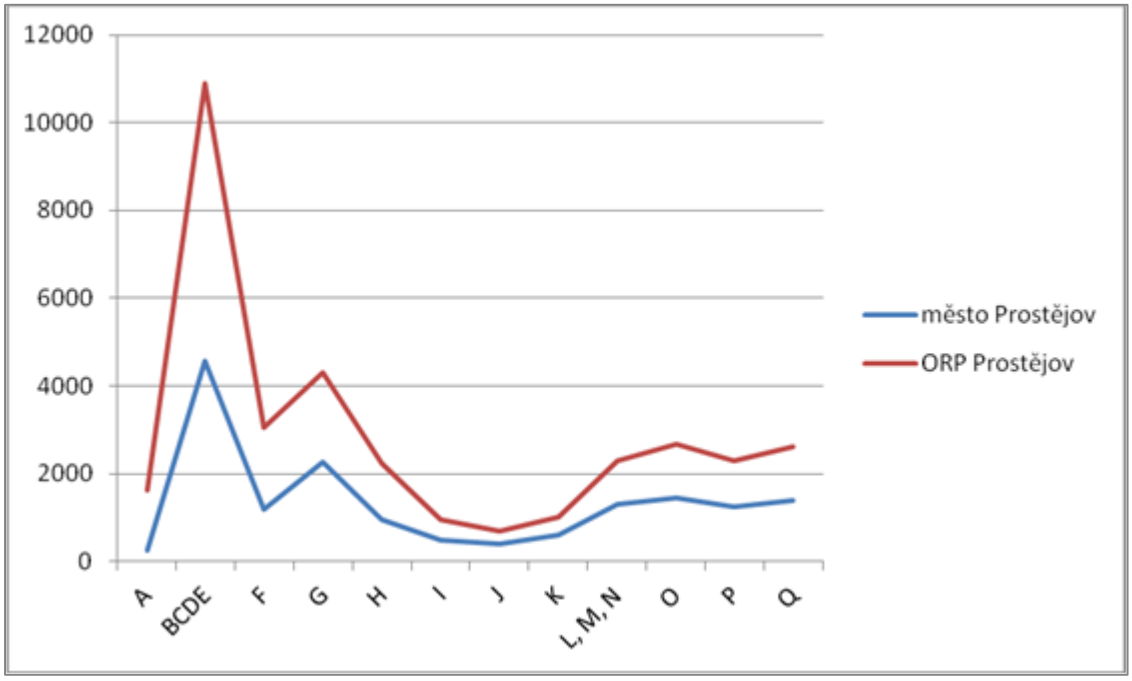

Pozn.: Písmena osy x viz tabulka č. 16

Zdroj: ČSÚ

Srovnáme-li zaměstnance podle nejvyššího ukončeného vzdělání ve městě Prostějov, tak nejvíce zaměstnaných je osob s úplným středním vzděláním. Na rozdíl od celého ORP Prostějov, kde je nejvíce zaměstnáno osob se středním vzděláním bez maturity. Ve městě Prostějov je zaměstnáno o 3,3% více vysokoškoláků než v celém ORP.

Graf č. 26: Srovnání počtu zaměstnanců podle vzdělání ve městě Prostějov a ORP Prostějov (k 26. 3. 2011)

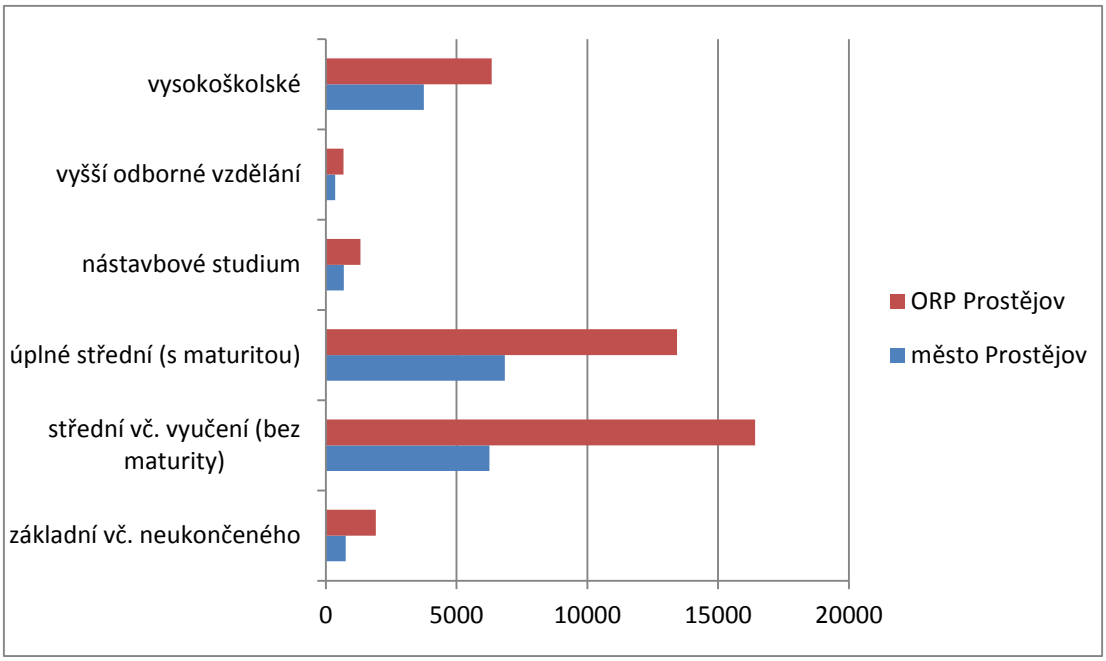

Zdroj: ČSÚ

V ORP Prostějov bylo k 26. 3. 2011 evidováno 1 910 osob se základním vč. neukončeného vzdělání, 16 422 osob se středním vzděláním vč. vyučení, 13 435 osob s maturitou, nástavbové studium má 1321 osob, vyšší odborné vzdělání má 675 osob a vysokoškolské vzdělání má 6 347 osob.

Graf č. 27: Poměr zaměstnanců podle dosaženého vzdělání ve městě Prostějov (k 26. 3. 2011)

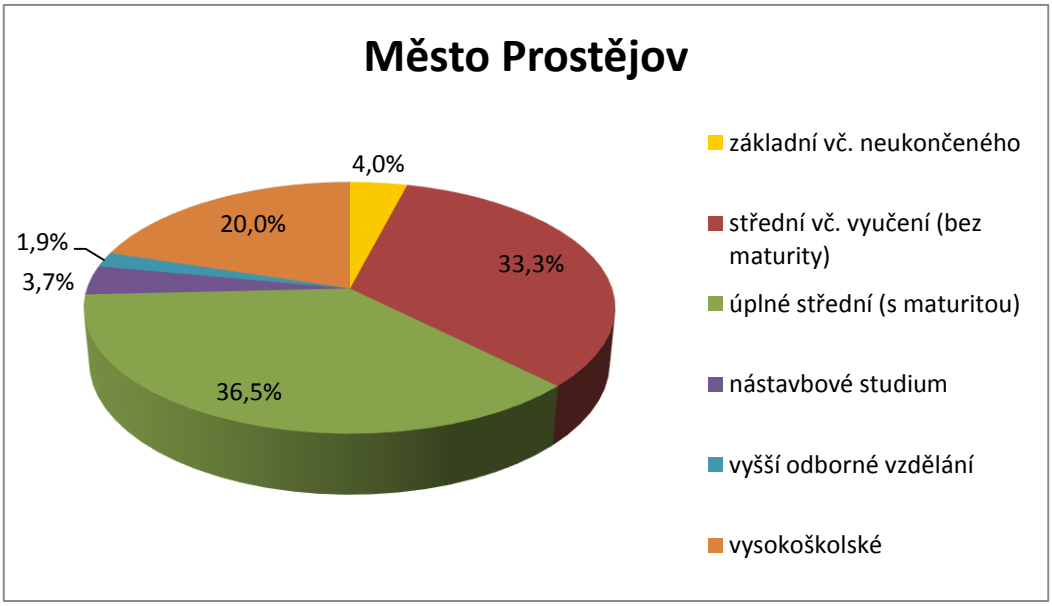

Zdroj: ČSÚ

Graf č. 28: Poměr zaměstnanců podle dosaženého vzdělání v ORP Prostějov (k 26. 3. 2011)

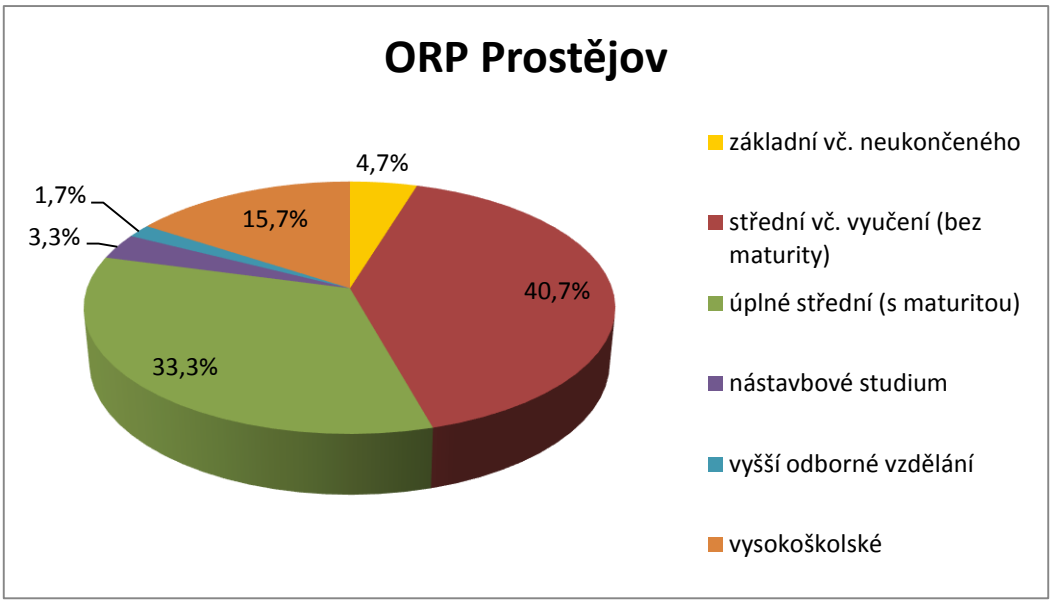

Zdroj: ČSÚ

Specifické problémy ORP Prostějov v oblasti podnikání a na trhu práce a rozbor jejich příčin

Transformace hospodářství

Údaje uvedené v kapitole Ekonomická situace území lze doplnit zjednodušeným konstatováním, že transformační proces přechodu od centrálně řízené ekonomiky na ekonomiku tržní proběhl v Prostějově bez výraznějších problémů. Výrobní základna v Prostějově je totiž strukturovaná do více odvětví. Byť je Prostějov vnímán jako město spojené hlavně s oděvnickou tradicí, je zde velmi silně zastoupena i strojírenská výroba. Zejména strojírenské podniky zvládly transformační proces úspěšně a podařilo se v nich udržet výrobu a zaměstnanost.

U podniků, které musely omezit své výrobní aktivity (např. Agrostroj Prostějov), došlo k převzetí nevyužitých částí výrobních areálů jinými podnikatelskými subjekty. V Prostějově tak v současné době prakticky nejsou nevyužívané brownfieldy. Nevyužívané jsou pouze areál bývalého pivovaru ve Vrahovicích a bývalá sladovna v Mlýnské ulici.

Významným zaměstnavatelem v Prostějově byl Oděvní podnik, a. s. Dá se říct, že OP Prostějov tvořil „značku“ regionu. Na činnost tohoto podniku byly navázána i školská zařízení ART ECON - Střední škola, s.r.o., Střední škola designu a módy. Svou pobočku měla v Prostějově i Fakulta textilní Technické univerzity v Liberci. Vznikla zde i řada dalších firem působcích v oděvnictví, jako např.: H & D, a.s., Koutný s.r.o. nebo Van Den Berg, a.s.

Od 25. ledna 2010 je však Oděvní podnik, a.s. v úpadku. Postupný útlum výroby v OP Prostějov měl dopad nejen na zaměstnanost, ale podpořil i odchod Technické univerzity z Prostějova. V současné době jsou budovy OP Prostějov a přilehlých zahrádkářských kolonií v demolici.

Relativně malá je v Prostějově zaměstnanost v High-tech odvětví. Ta je zde výrazně menší než v dalších centrech středomoravské aglomerace (viz obr. 26). Svůj podíl na tomto jevu má zřejmě i absence vysokého školství v Prostějově. Současně pak vysokoškolsky vzdělaní a vysoce kvalifikovaní pracovníci mají v Prostějově jen velmi omezenou možnost uplatnění v High-tech odvětví. V tomto směru by mohla Prostějovu pomoc užší spolupráce v rámci středomoravské aglomerace, aby co nejdříve doplnil zjevně se tvořící rozvojovou osu High-tech odvětví Přerov – Olomouc – Litovel.

Mapa 26: Zaměstnanost v high-tech sektorech

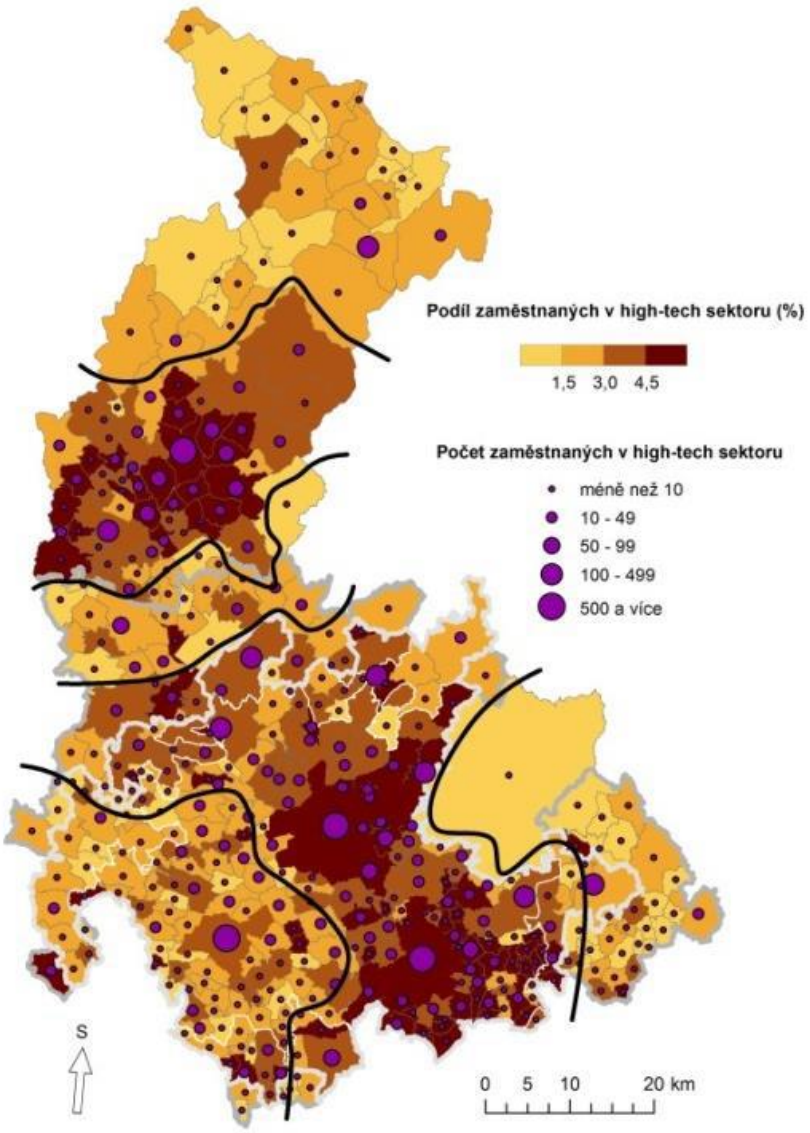

Zdroj: Katedra geografie, Přírodovědecké fakulty UP v Olomouci (05/2014)

Plochy pro výrobu

Pro svou výhodnou polohu a kvalitu pracovních sil je Prostějov oblíbený u investorů, kteří by zde chtěli rozšiřovat svoje výrobní kapacity. Jak již bylo uvedeno, v Prostějově prakticky nejsou nevyužívané brownfieldy a rovněž průmyslová zóna již nenabízí volné pozemky. V tomto směru lze pozitivně vnímat současnou demolici areálu OP Prostějov. Stávající budovy byly jen obtížně využitelné pro moderní výrobu (celková velikost, patrové uspořádání) a výrazné by musely být i investice do energeticky úsporných opatření a TZB (vznik areálu 1964). Lze očekávat, že uvolněné pozemky budou využity novými investory, což se příznivě odrazí na zaměstnanosti v regionu.

Město Prostějov současně připravuje vznik nové, tzv. „Malé průmyslové zóny Brněnská“. Návrhem územního plánu (předpoklad vyhlášení 06/2014) byla rovněž vymezena „Velká průmyslová zóna u letiště“, která slouží jako rezerva nadregionálního významu.

Nová průmyslová zóna na Brněnské ulici byla vytipována na základě prověřovací studie z roku 2012 a v roce 2013 zde město Prostějov zahájilo výkupy pozemků. Výkupy pozemků jsou bohužel komplikované a nelze tedy předpokládat, že „Malá průmyslová zóna Brněnská“ by mohla být připravená dříve, než v roce 2017. Je tak nutné spoléhat spíše na pozemky po bývalém areálu OP Prostějov, které by mohly uspokojit stávající poptávku investorů.

Právě nedostatek volných ploch pro výrobu lze označit za současný nejvýraznější problém Prostějova v oblasti podnikání a trhu práce.

Nezaměstnanost

Rozbor nezaměstnanosti v Prostějově a celém ORP je podrobně popsán v kapitole TRH PRÁCE. Na základě konzultací s ředitelkou kontaktního pracoviště Prostějov Úřadu práce ČR musíme upozornit i na specifický problém zaměstnatelnosti části uchazečů o zaměstnání v našem regionu. Jedná se o rodiče samoživitele nebo rodiče, kde již jeden z nich pracuje ve vícesměnném provozu nebo provozu s prodlouženými směnami. V našem regionu se typicky jedná o bývalé zaměstnankyně OP Prostějov.

Tito pracovníci by mohli najít uplatnění v rámci služeb, obchodu nebo lehké výroby. V případě lehké výroby však část zaměstnavatelů pracuje ve vícesměnném provozu. Zaměstnavatelé ve službách a obchodu pak rovněž často pracují ve vícesměnném provozu (nonstop prodejny, callcentra, …) nebo zahajují pracovní směny v brzkých ranních hodinách (pekárny, …) nebo je ukončují v pozdních odpoledních či večerních hodinách (obchody, stravování, …).

V Prostějově neexistuje žádná mateřská škola, která by fungovala v nonstop režimu nebo alespoň v režimu s prodlouženou provozní dobou např. do 20 hod. Velká část nezaměstnaných se tak nemůže uplatnit v oboru, na který by byli kvalifikovaní (nebo rekvalifikováni), protože není schopná po dobu výkonu práce zabezpečit péči o svoje děti.

Domníváme se, že zde je jeden z velkých a málo akcentovaných dluhů oblasti školství vůči trhu práce, který je srovnatelný s nevhodnou oborovou skladbou vyučovaných oborů. Současně se jedná o oblast, která by mohla být úspěšně řešena v rámci meziobecní spolupráce. Pro ORP Prostějov ji považujeme za zvlášť specifickou i s ohledem na bývalé zaměstnankyně Oděvního podniku, a.s.

7.1.2.3 Vybrané příklady indikátorů v rámci správního obvodu zaměřené na zaměstnanost v rámci MOS

A. Míra nezaměstnanosti v území ORP

Rok	Míra nezaměstnanosti v území ORP Prostějov
2006	6,11%
2007	4,17%
2008	4,52%
2009	9,99%
2010	10,99%
2011	9,90%

*Stav k 31. 12.

B. Míra nezaměstnanosti: průměr ČR minus ORP

Rok	Míra nezaměst-nanosti ČR	Míra nezaměst-nanosti ORP Prostějov	Míra nezaměstnanosti v území ORP Pros-tějov: průměr ČR minus ORP
2006	7,7	6,1	1,6
2007	6	4,2	1,8
2008	6	4,5	1,5
2009	9,2	10	-0,8
2010	9,6	11	-1,4
2011	8,6	10	-1,4

*Stav k 31. 12.

C. Míra nezaměstnanosti: jádrové město minus obce v ORP

Obec	Rok 2011	
	Míra nezaměstnanos-ti	Jádrové město minus obce v ORP
Alojzov	12,7	-3,8
Bedihošť	9	-0,1
Bílovice-Lutotín	11,7	-2,8
Biskupice	17,5	-8,6
Bousín	9	-0,1
Brodek u Prostějova	12,4	-3,5
Buková	15,8	-6,9
Čehovice	13,4	-4,5
Čechy pod Kosířem	10	-1,1
Čelčice	10,9	-2
Čelechovice na Hané	12,1	-3,2
Dětkovice	8,5	0,4
Dobrochov	11,2	-2,3
Dobromilice	29,5	-20,6
Doloplazy	14	-5,1
Drahany	11,3	-2,4
Držovice	11,8	-2,9
Dřevnovice	11,5	-2,6
Hluchov	11,5	-2,6
Hradčany-Kobeřice	19,1	-10,2
Hrdibořice	6,5	2,4
Hrubčice	11,6	-2,7
Hruška	11,2	-2,3
Ivaň	14,3	-5,4

Klenovice na Hané	14,1	-5,2
Klopotovice	9,5	-0,6
Kostelec na Hané	8,8	0,1
Kovalovice-Osíčany	17,1	-8,2
Kralice na Hané	8,2	0,7
Krumsín	9	-0,1
Laškov	11,7	-2,8
Lešany	10,4	-1,5
Malé Hradis-ko	14,7	-5,8
Mořice	11,4	-2,5
Mostkovice	8,7	0,2
Myslejovice	11	-2,1
Němčice nad Hanou	9,2	-0,3
Nezamyslice	9	-0,1
Niva	6,6	2,3
Obědkovice	25,7	-16,8
Ohrozim	3,4	5,5
Olšany u Prostějova	9,1	-0,2
Ondratice	8,6	0,3
Otaslavice	9,2	-0,3
Otinoves	10,2	-1,3
Pavlovice u Kojetína	15,2	-6,3
Pěnčín	14	-5,1
Pivín	11	-2,1
Plumlov	10,4	-1,5
Prostějov	8,9	0
Prostějovičky	10,9	-2
Protivanov	8,4	0,5
Přemyslovice	12,6	-3,7
Ptení	9,8	-0,9
Rozstání	7,4	1,5
Seloutky	9,9	-1
Skalka	11,1	-2,2
Slatinky	6,8	2,1
Smržice	8,9	0
Srbce	6,7	2,2
Stařechovice	11,9	-3

Stínava	19,4	-10,5
Tištín	16,7	-7,8
Tvorovice	12,2	-3,3
Určice	9,5	-0,6
Víceměřice	9,4	-0,5
Vícov	11,5	-2,6
Vincencov	20,6	-11,7
Vitčice	12,6	-3,7
Vranovice-Kelčice	10,1	-1,2
Vrbátky	8,5	0,4
Vrchoslavice	10,1	-1,2
Vřesovice	13,8	-4,9
Výšovice	11,3	-2,4
Zdětín	10,4	-1,5
Želeč	14,2	-5,3

*Stav k 31. 12.

D. Počet ekonomických subjektů na 1000 obyvatel

Sledovaný jev	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Ekonomické subjekty celkem	20 794	20 324	20 708	21 020	20 667	21 024
Počet obyvatel	98 862	99 019	99 033	98 440	98 297	98 297[1]
Počet ekonomických subjektů na 1000 obyvatel	210,3	205,3	209,1	213,5	210,3	213,9

*Stav k 31. 12.

[1] = stav k 1. 1. 2013

E. Počet živnostníků na 1000 obyvatel

Sledovaný jev	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet živnostníků	14 857	15 464	15 781	15 997	15 586	14 548
Počet obyvatel	98 862	99 019	99 033	98 440	98 297	98 297[1]
Počet živnostníků na 1000 obyvatel	150,3	156,2	159,4	162,5	158,6	148

*Stav k 31. 12.

[1] = stav k 1. 1. 2013

F. Existence klíčových průmyslových zón: ano

Za klíčovou považujeme Průmyslovou zónu ve východní části města Prostějova. Velká průmyslová zóna u letiště je rezervou nadmístního významu.

G. Identifikace brownfields na území ORP

Identifikovány byly brownfieldy v blízkém okolí Prostějova viz příloha tab. č. 5.

H. Dostatečné plochy pro podnikání v rámci územního plánování jednotlivých obcí: ne

Stávající plochy jsou plně obsazeny.

I. Počet umístěných uchazečů v rámci veřejně prospěšných prací

Umístění uchazeči v rámci VPP - okres Prostějov

Rok	2008	2009	2010	2011	2012
VPP - umístění uchazeči (APZ)	146	205	301	127	40
VPP - umístění uchazeči (OP LZZ - VPP)	85	237	255	165	238
VPP - umístění uchazeči (celkem)	231	442	556	292	278

*Stav k 31. 12.

J. Počet aktivit v rámci sociálního podnikání

Námi zjištěno 20 aktivit na území ORP Prostějov.

7.1.2.4 Identifikace klíčových aktérů na trhu práce a jejich role v MOS

Klíčovou úlohu na trhu práce mají:

- **Úřad práce Prostějov** napomáhá nezaměstnaným občanům najít uplatnění na trhu práce. Využívá k tomu aktivní politiku nezaměstnanosti, jejíž nástroji jsou rekvalifikace, investiční pobídky, veřejně prospěšné práce, společensky účelná pracovní místa, překlenovací příspěvek, příspěvek na zapracování, příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program. Součástí opatření aktivní politiky zaměstnanosti je rovněž: poradenství, podpora zaměstnávání osob se zdravotním postižením, cílené programy k řešení zaměstnanosti. Úřad práce zabezpečuje mimo jiné i výkon agendy plnění povinného podílu zaměstnaných osob se ZP a podpory zaměstnání osob se ZP.

- **Podnikatelé**, kterých bylo v ORP Prostějov ke dni 31. 12. 2013 evidováno 21 024, z toho je nejvíce zastoupeno malých a středních podnikatelů. Ve srovnání s jinými podobně velkými ORP, je tato hodnota lehce nadprůměrná. V rámci meziobecní spolupráce by se obce mohly zabývat právě podporou malých a středních podnikatelů.

- **Obce,** které se v oblasti podpory podnikání a zaměstnanosti zabývají především rozvojem průmyslových zón, vybudováním kvalitní infrastruktury a přilákáním investorů. Zde vidíme největší potenciál pro navázání meziobecní spolupráce.

- **Okresní hospodářská komora Prostějov -** podnikatelská organizace, která sdružuje podnikatele a hájí jejich zájmy. Zabývá se podporou podnikání, exportu, odborného vzdělávání, zvyšováním konkurenceschopnosti, pořádáním seminářů, konferencí a získáváním informací pro podnikatele.

- **Střední školy** by měly reagovat na situaci na trhu práce, upravovat obory studií a zajistit bezplatné získání praxe ve studovaném oboru, aby mladí lidé, kteří úspěšně ukončí studium, byli lépe uplatnitelní na trhu práce.

- **Místní akční skupiny,** jejichž hlavním úkolem je zabývat se obnovou a rozvojem obcí, mohou podpořit podnikání a zaměstnanost na venkově. Využívají k tomu především různých státních a evropských dotací.

7.1.2.5 Čerpání finančních prostředků z fondů EU zaměřených na podporu podnikání (OPPI)

V SO ORP Prostějov využilo možnosti čerpání finančních prostředků z fondů EU v programovém období 2007 - 2013 na podporu podnikání (OPPI) 123 firem. Z toho nejvíce příjemců (celkem 28) čerpalo v rámci programu podpory Rozvoj, nejméně příjemců (celkem 4) čerpalo v rámci programu podpory Školicí střediska.

Tab. 142: Přehled čerpání finančních prostředků z fondů EU zaměřených na podporu podnikání (OPPI) v rámci programového období 2007 - 2013 v SO ORP Prostějov

Program podpory OPPI	Počet příjemců	Výše podpory (Kč)	Proplaceno (Kč)
Eko - energie	6	23 658 000	17 772 708
ICT a strategické služby	8	46 022 000	40 317 573
ICT v podnicích	22	45 030 000	36 833 324
Inovace	21	361 415 000	204 477 904
Marketing	10	8 809 000	3 374 870
Nemovitosti	11	79 743 000	63 407 574
Poradenství	6	1 514 000	1 162 050
Potenciál	7	58 556 000	33 125 776
Rozvoj	28	153 889 000	25 131 027
Školicí střediska	4	19 430 000	7 780 113

Zdroj: http://eaccount.czechinvest.org/Statistiky/StatistikaCerpaniDotaci.aspx

Graf č. 29: Počet příjemců podpory v jednotlivých programech OPPI v rámci ORP Prostějov

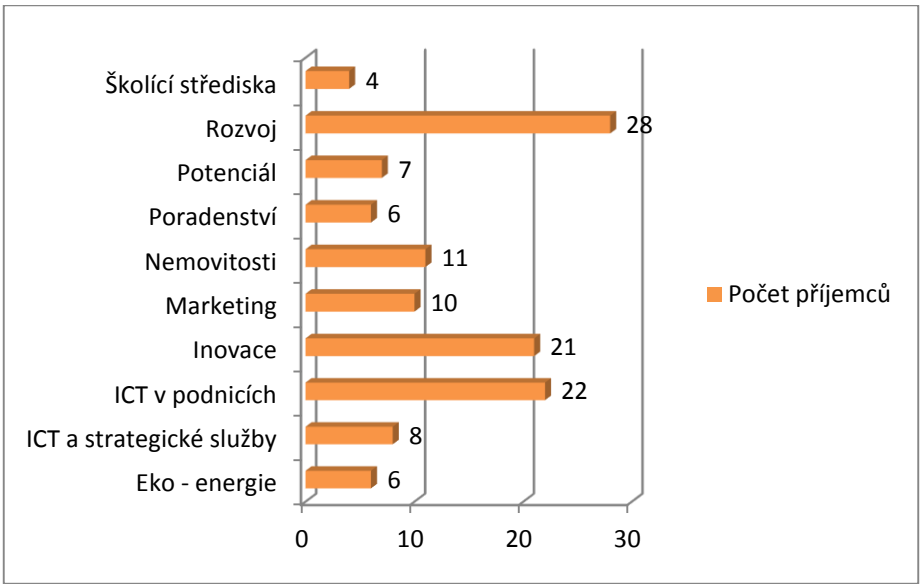

Zdroj: http://eaccount.czechinvest.org/Statistiky/StatistikaCerpaniDotaci.aspx

Graf č. 30: Výše podpory v jednotlivých programech OPPI v rámci příjemců v ORP Prostějov

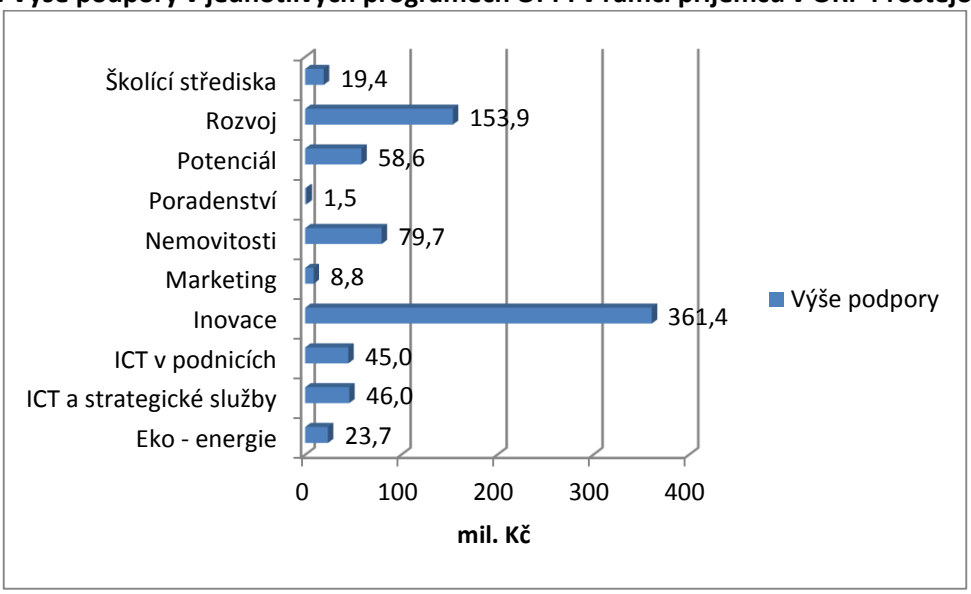

Zdroj: http://eaccount.czechinvest.org/Statistiky/StatistikaCerpaniDotaci.aspx

Celková výše podpory v rámci programů OPPI činila 798 mil. Kč. Největší částkou (celkem 361mil. Kč) byl podpořen program Inovace, nejmenší částkou (celkem 1,5 mil. Kč) byl podpořen v rámci SO ORP Prostějov program Poradenství.

Graf č. 31: V jednotlivých programech OPPI již proplaceno v ORP Prostějov

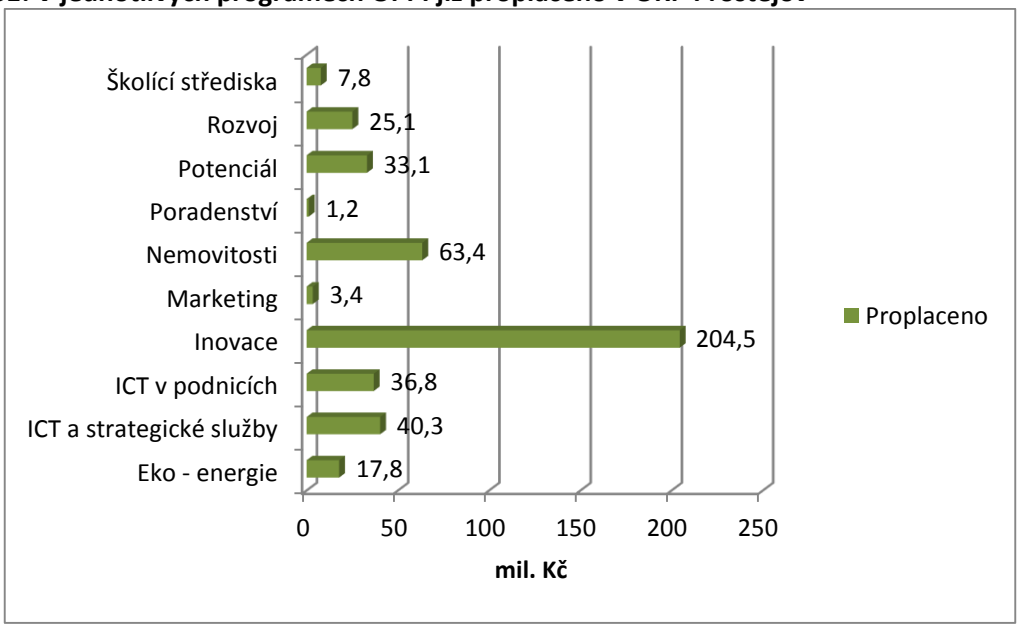

Zdroj: http://eaccount.czechinvest.org/Statistiky/StatistikaCerpaniDotaci.aspx

Celkem bylo v ORP Prostějov již proplaceno v rámci operačního programu EU na podporu podnikání v programovém období 2007 - 2013 cca 433 mil. Kč.

7.1.2.6 Další čerpání finančních prostředků z fondů EU

OP LZZ

V rámci operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanosti čerpalo v programovém období 2007 - 2013 v ORP Prostějov celkem 59 firem a 1 obec. Celkem bylo podpořeno 67 projektů a bylo čerpáno 400 mil. Kč prostřednictvím firem a 11,5 mil. Kč prostřednictvím obce.

Tab. 143: Přehled čerpání finančních prostředků prostřednictvím firem z fondů EU zaměřených na lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ) v rámci programového období 2007 - 2013 v SO ORP Prostějov

OP LZZ v programovém období 2007 -2013 - čerpání firmy			
Priorita	Počet firem	Počet projektů	Příspěvek z EU (Kč)
Adaptabilita	46	49	350 300 291
Sociální integrace a rovné příležitosti	9	9	30 641 052
Aktivní politika trhu práce (konvergence)	5	5	19 088 796

Zdroj: http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/projekty-eu

Tab. 144: Přehled čerpání finančních prostředků prostřednictvím obcí z fondů EU zaměřených na lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ) v rámci programového období 2007 - 2013 v SO ORP Prostějov

OP LZZ v programovém období 2007 -2013 - čerpání obce			
Priorita	Počet obcí	Počet projektů	Příspěvek z EU (Kč)
Sociální integrace a rovné příležitosti	1	1	1 264 683
Veřejná správa a veřejné služby (konvergence)	1	3	10 266 923

Zdroj: http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/projekty-eu

OP VVI

Z operačního programu výzkum a vývoj pro inovace nebylo v programovém období 2007 -2013 v ORP Prostějov čerpáno prostřednictvím firem ani prostřednictvím obcí.

7.1.2.7 Popis podnikatelských činností obce jako součást hospodaření municipalit

Finanční analýza - výdaje obcí a měst

Z celkových výdajů rozpočtů obcí za rok 2012 v SO ORP Prostějov tvořila oblast Zemědělství a lesy 3,6 mil. Kč, Průmysl 451 mil. Kč, Vzdělávání 221 mil. Kč, Kultura, církve a sdělovací prostředky 103 mil. Kč, Tělovýchova a zájmová činnost 66 mil. Kč, Zdravotnictví 4,5 mil. Kč, Bydlení, komunální služby a územní rozvoj 169 mil. Kč, Ochrana životního prostředí 183 mil. Kč, Sociální věci 21 mil. Kč, Bezpečnost 49 mil. Kč a Veřejná správa 444 mil. Kč. Celkové výdaje z rozpočtů obcí v SO ORP Prostějov činily 1,7 miliardy Kč.

Pozn.: mil. = milionů

Graf č. 32: Znázornění všech výdajů z rozpočtů obcí v SO ORP Prostějov v jednotlivých oblastech za rok 2012

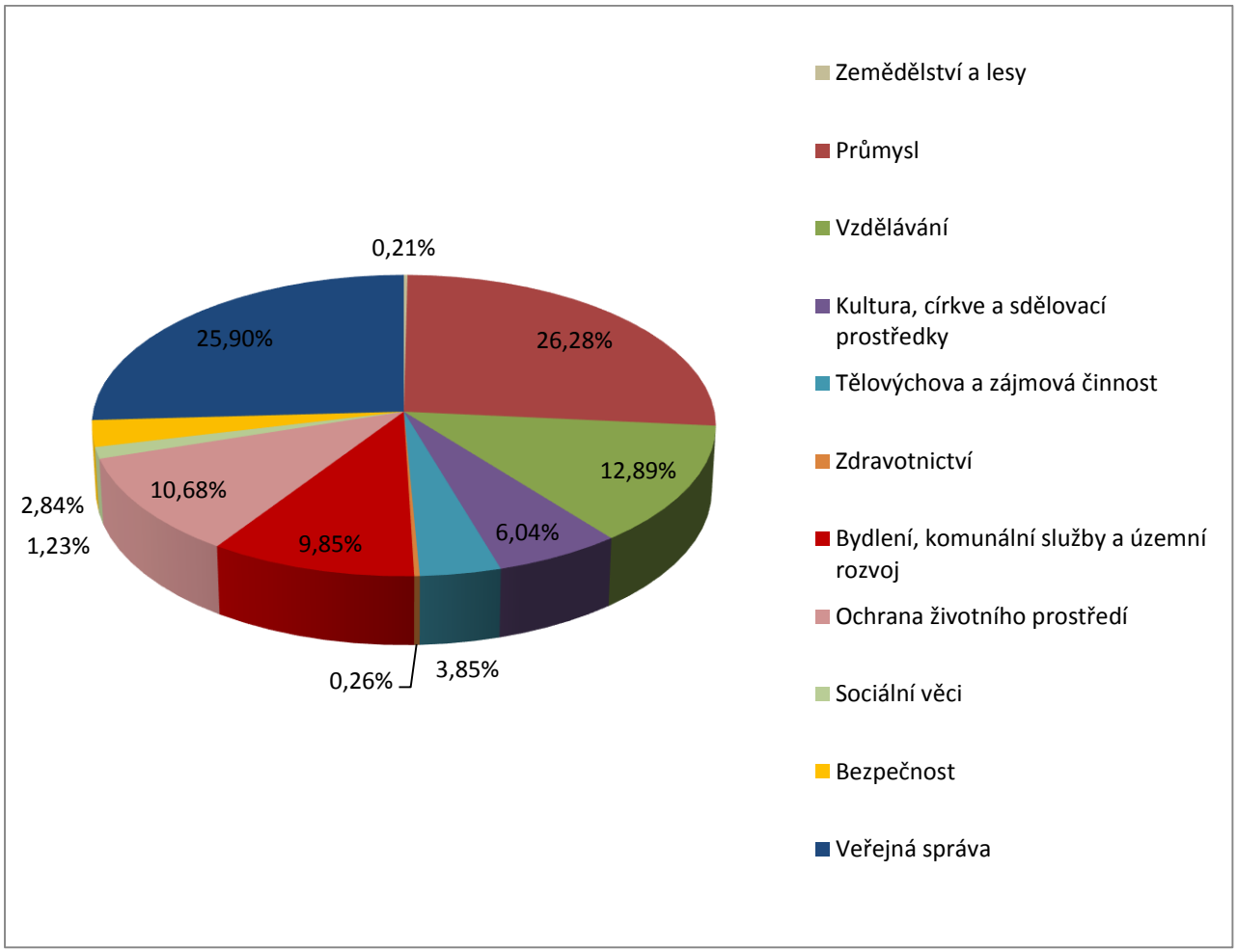

Zdroj: www.rozpocetobce.cz/seznam-obci

Z celkových výdajů z rozpočtů obcí SO ORP Prostějov za rok 2012 činilo na provoz (běžné výdaje) celkem 1,05 miliardy Kč. Z toho v oblasti Zemědělství a lesy 2,7 mil. Kč, Průmysl 84 mil. Kč, Vzdělávání 140 mil. Kč, Kultura, církve a sdělovací prostředky 63 mil. Kč, Tělovýchova a zájmová činnost 47 mil. Kč, Zdravotnictví 3,9 mil. Kč, Bydlení, komunální služby a územní rozvoj 112,5 mil. Kč, Ochrana životního prostředí 151 mil. Kč, Sociální věci 12 mil. Kč, Bezpečnost 44 mil. Kč a Veřejná správa 390 mil. Kč.

Graf č. 33: Znázornění výdajů na provoz (běžné výdaje) z rozpočtů obcí SO ORP Prostějov v jednotlivých oblastech za rok 2012

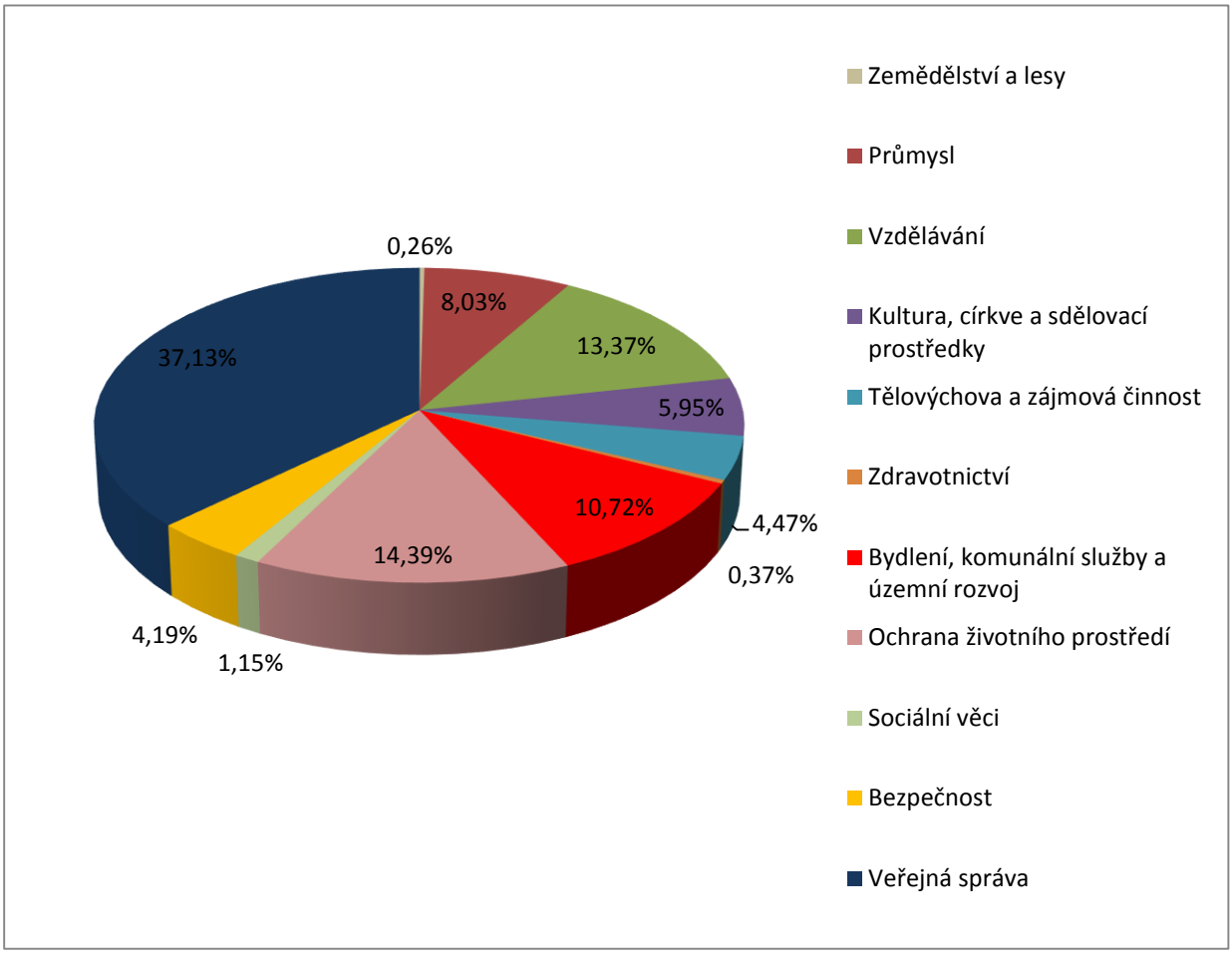

Zdroj: www.rozpocetobce.cz/seznam-obci

Z celkových výdajů z rozpočtů obcí SO ORP Prostějov za rok 2012 činilo na investice (kapitálové výdaje)celkem 0,67 miliardy Kč. Z toho v oblasti Zemědělství a lesy 0,9 mil. Kč, Průmysl 367 mil. Kč, Vzdělávání 82 mil. Kč, Kultura, církve a sdělovací prostředky 40 mil. Kč, Tělovýchova a zájmová činnost 19 mil. Kč, Zdravotnictví 0,6 mil. Kč, Bydlení, komunální služby a územní rozvoj 56,5 mil. Kč, Ochrana životního prostředí 32 mil. Kč, Sociální věci 9,1 mil. Kč, Bezpečnost 4,7 mil. Kč a Veřejná správa 54 mil. Kč.

Graf č. 34: Znázornění výdajů na investice (kapitálové výdaje) z rozpočtů obcí SO ORP Prostějov v jednotlivých oblastech za rok 2012

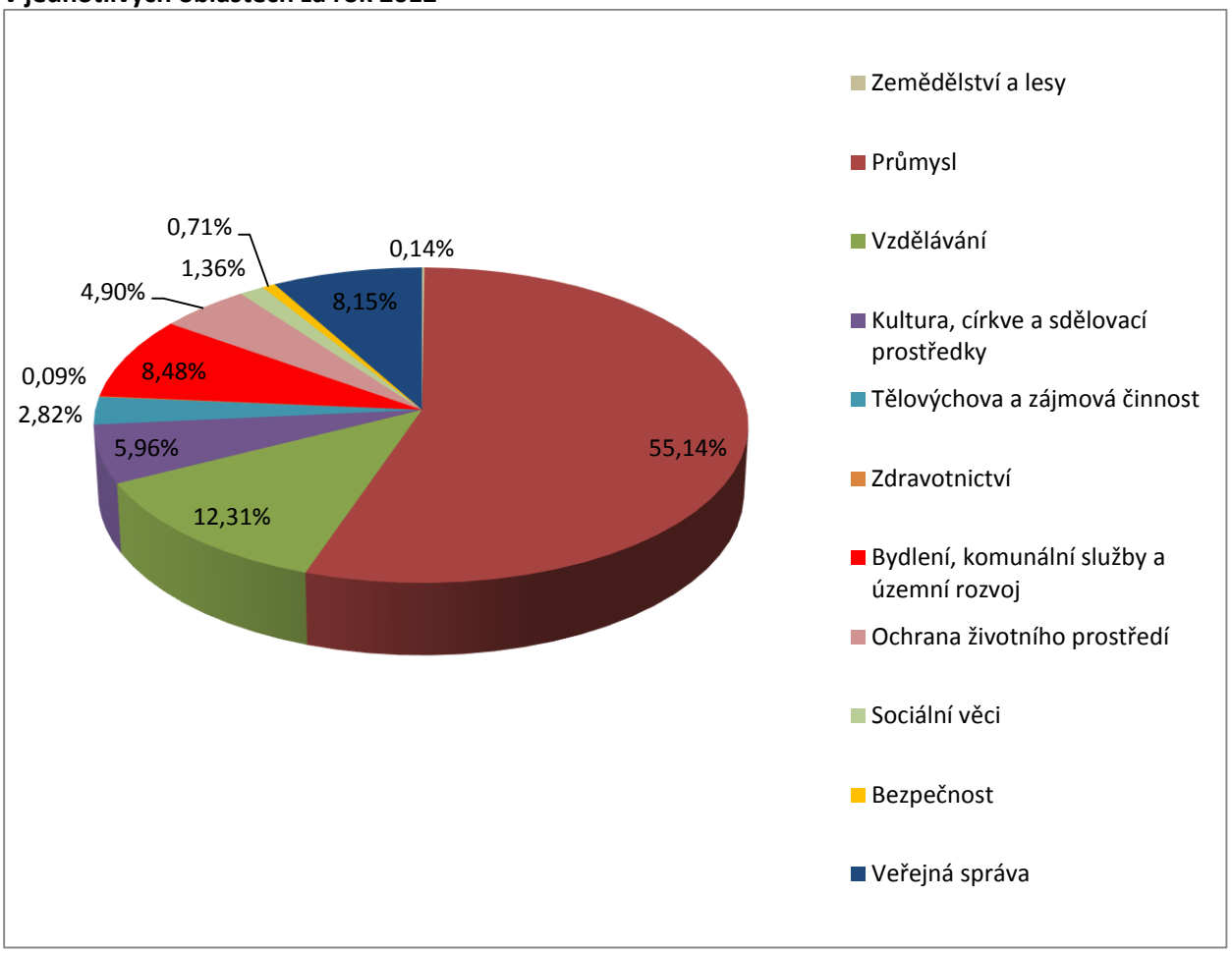

Zdroj: www.rozpocetobce.cz/seznam-obci

Z celkových výdajů na obyvatele z rozpočtů obcí za rok 2012 v SO ORP Prostějov tvořila oblast Zemědělství a lesy 5 tis. Kč/obyvatele, Průmysl 353 tis. Kč/obyvatele, Vzdělávání 133 tis. Kč/obyvatele, Kultura, církve a sdělovací prostředky 55 tis.Kč/obyvatele, Tělovýchova a zájmová činnost 49 tis. Kč/obyvatele, Zdravotnictví 2 tis. Kč/obyvatele, Bydlení, komunální služby a územní rozvoj 133 tis. Kč/obyvatele, Ochrana životního prostředí 136 tis. Kč/obyvatele, Sociální věci 14 tis. Kč/obyvatele, Bezpečnost 19 tis. Kč/obyvatele a Veřejná správa 322 tis. Kč/obyvatele. Celkové výdaje na obyvatele z rozpočtů obcí v SO ORP Prostějov činily 1,2 mil. Kč.

Graf č. 35: Znázornění všech výdajů na obyvatele z rozpočtů obcí v SO ORP Prostějov v jednotlivých oblastech za rok 2012

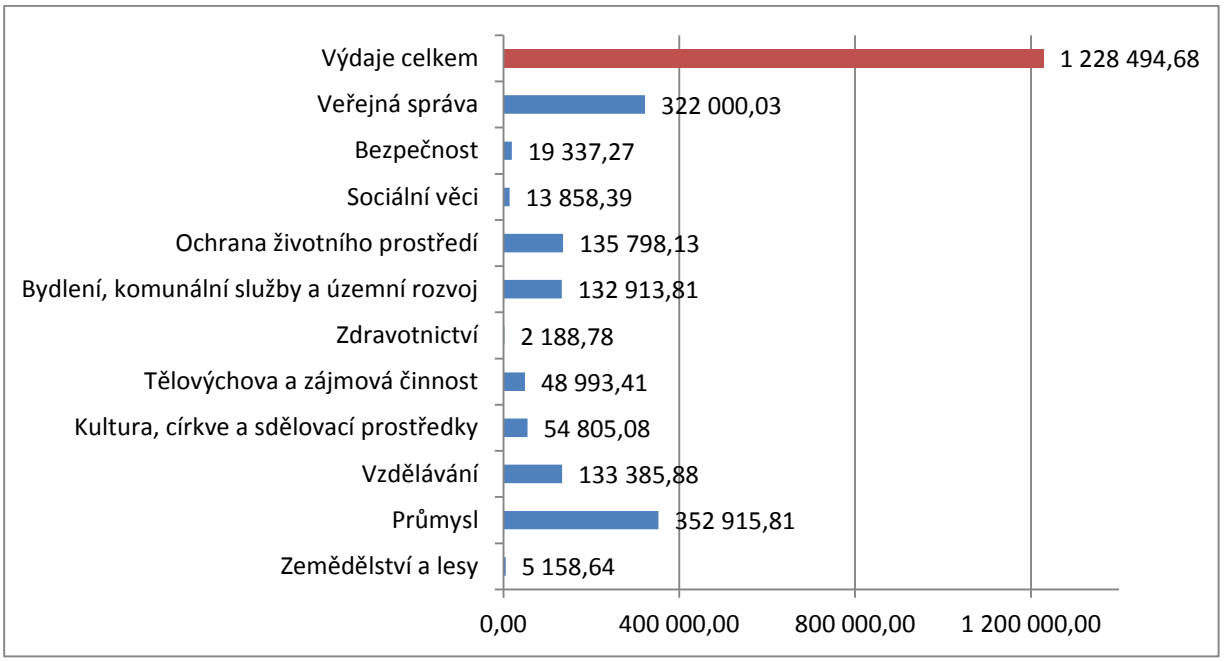

Zdroj: www.rozpocetobce.cz/seznam-obci

Z celkových výdajů na obyvatele z rozpočtů obcí SO ORP Prostějov za rok 2012 činilo na provoz (běžné výdaje) celkem 709 tis. Kč/obyvatele. Z toho v oblasti Zemědělství a lesy 2 tis. Kč/obyvatele, Průmysl 69 tis. Kč/obyvatele, Vzdělávání 99 tis. Kč/obyvatele, Kultura, církve a sdělovací prostředky 40 tis. Kč/obyvatele, Tělovýchova a zájmová činnost 18 tis. Kč/obyvatele, Zdravotnictví 1,6 tis. Kč/obyvatele, Bydlení, komunální služby a územní rozvoj 67 tis. Kč/obyvatele, Ochrana životního prostředí 97 tis. Kč/obyvatele, Sociální věci 8,4 tis. Kč/obyvatele, Bezpečnost 15 tis. Kč/obyvatele a Veřejná správa 292 tis. Kč/obyvatele.

Graf č. 36: Znázornění výdajů určených na provoz (běžné výdaje) na jednoho obyvatele z rozpočtů obcí v SO ORP Prostějov v jednotlivých oblastech za rok 2012

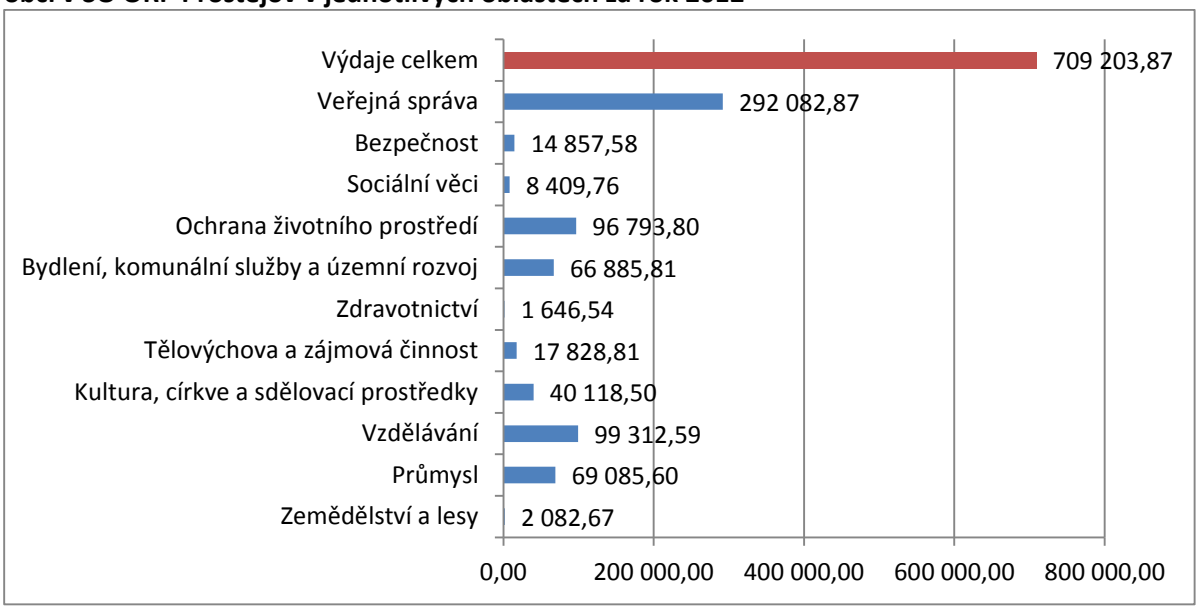

Zdroj: www.rozpocetobce.cz/seznam-obci

Z celkových výdajů na obyvatele z rozpočtů obcí SO ORP Prostějov za rok 2012 činilo na investice (kapitálové výdaje) celkem 528 tis. Kč/obyvatele. Z toho v oblasti Zemědělství a lesy 3 tis. Kč/obyvatele, Průmysl 290 tis. Kč/obyvatele, Vzdělávání 34 tis. Kč/obyvatele, Kultura, církve a sdělovací prostředky 16 tis. Kč/obyvatele, Tělovýchova a zájmová činnost 31 tis. Kč/obyvatele, Zdravotnictví 542 Kč/obyvatele, Bydlení, komunální služby a územní rozvoj 66 tis. Kč/obyvatele, Ochrana životního prostředí 40 tis. Kč/obyvatele, Sociální věci 5 tis. Kč/obyvatele, Bezpečnost 142 tis. Kč/obyvatele a Veřejná správa 35 tis. Kč/obyvatele.

Graf č. 37: Znázornění výdajů určených na investice (kapitálové výdaje)na jednoho obyvatele z rozpočtů obcí v SO ORP Prostějov v jednotlivých oblastech za rok 2012

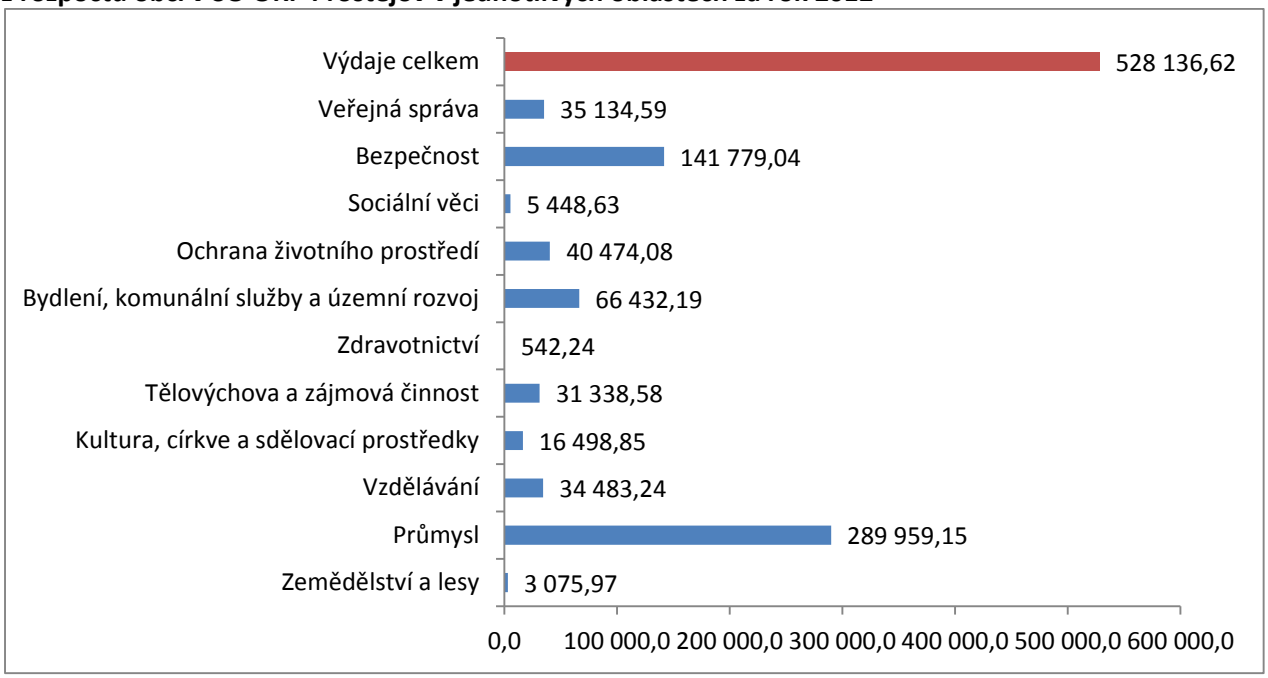

Zdroj: www.rozpocetobce.cz/seznam-obci

Nejvyšší celkové výdaje z rozpočtu obcí SO ORP Prostějov byly zaznamenány v roce 2009, které činily 2,25 miliardy Kč. Od tohoto roku celkové výdaje pozvolna klesají, viz graf č. 38.

Graf č. 38: Zobrazení všech výdajů obcí SO ORP Prostějov v letech 2008 - 2012

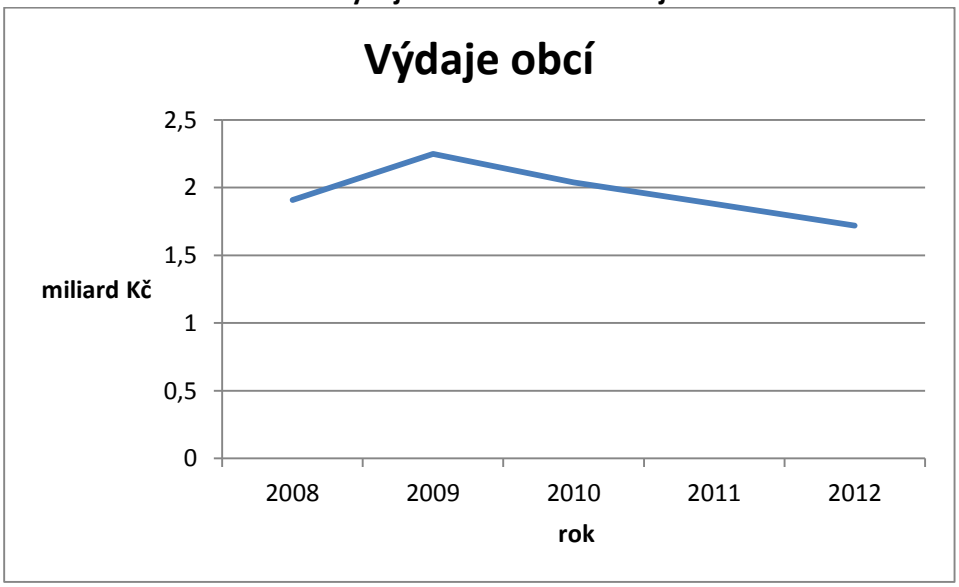

Zdroj: www.rozpocetobce.cz/seznam-obci

Celkové výdaje z rozpočtu obcí SO ORP Prostějov na jednoho obyvatele od roku 2008 do roku 2010 pozvolna rostly. V roce 2010 dosahovaly hodnoty 1206 tis. Kč na jednoho obyvatele. V roce 2011 nastal prudký pokles na 1033 tis. Kč na jednoho obyvatele. V roce 2012 byl zaznamenán opět nárůst výdajů z rozpočtu obcí na 1228 tis. Kč na jednoho obyvatele.

Graf č. 39: Zobrazení všech výdajů obcí SO ORP Prostějov na jednoho obyvatele v letech 2008 - 2012

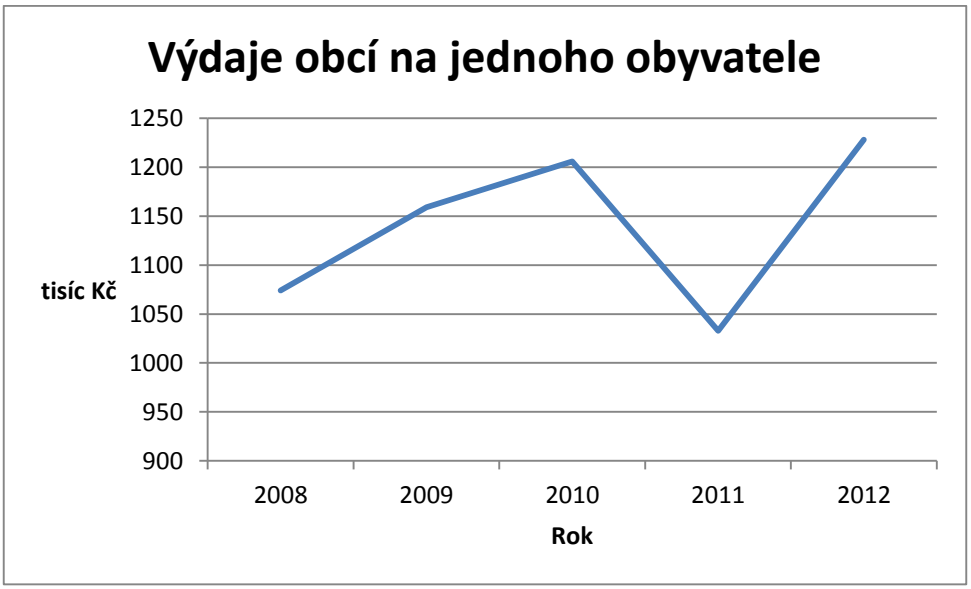

Zdroj: www.rozpocetobce.cz/seznam-obci

7.1.2.8 Rozvoj sociálních podniků v území ORP

Z důvodu, že pojem sociální podnikání není přesně zažit a setkáváme se s obecným povědomím bez hlubších znalostí problematiky, uvádíme definici sociálního podnikání pro lepší porozumění.

Definice sociálního podnikání

Sociálním podnikáním jsou podnikatelské aktivity prospívající společnosti a životnímu prostředí, které současně často vytváří pracovní příležitosti pro osoby se zdravotním, sociálním nebo kulturním znevýhodněním. Subjektem sociálního podnikání jsou sociální podniky. Sociální podniky jsou zakládány jako běžné podnikatelské subjekty, které generují zisk, ale primárně cílí na naplňování veřejného prospěchu a případný zisk je přednostně používán pro rozvoj sociálního podniku. Sociálním podnikem může být právnická nebo fyzická osoba, jehož principy jsou založeny na třech pilířích podobně jako společenská odpovědnost. Hovoříme tedy o prospěchu sociálním, ekonomickém a environmentálním. Obecně lze říci, že sociální podniky vycházejí zčásti z neziskového sektoru a zčásti ze sektoru ziskového (Zdroj: http://www.csrportal.cz/cz/aktualne/-/socialni-podnikani).

Ke zjištění přehledu sociálních podniků na území ORP Prostějov probíhaly konzultace s Odborem obecního živnostenského úřadu Magistrátu města Prostějova, s Okresní hospodářskou komorou Prostějov a s Úřadem práce ČR, Krajská pobočka Olomouc.

Přehled sociálních podniků na území ORP Prostějova uvádíme v příloze v tabulce č. 22.

Získání finančních prostředků pro sociální podnikání

- GRANTY

  Podmínkou pro získání grantu je dobře zpracovaný podnikatelský plán, včetně přesvědčivého finančního plánu. V Česku již existují zkušenosti s granty ze strukturálních fondů.

  Na programové období 2014 - 2020 je plánována z ESF podpora sociálního podnikání z Operačního programu Zaměstnanost - prioritní osa 2: Sociální začleňování a boj s chudobou.

- PŘÍSPĚVKY ZE ZÁKONA O ZAMĚSTNANOSTI

Na příspěvky ze zákona o zaměstnanosti mají nárok pouze ty sociální podniky, které zaměstnávají osoby se zdravotním postižením. Jedná se v podstatě o dorovnávací příspěvek pro zaměstnavatele, protože osoby se zdravotním postižením jsou omezené ve své výkonnosti. I když se těmto příspěvkům formálně říká dotace, jedná se o platbu za službu, kterou pro stát vykonávají zaměstnavatelé zdravotně postižených. Ti, kdo zaměstnávají sociálně znevýhodněné osoby, nemají na žádné dorovnávací příspěvky nárok. Důsledkem toho je to, že většina sociálních podniků zaměstnává zdravotně znevýhodněné osoby.

- PODPORA SOCIÁLNÍHO PODNIKÁNÍ ČESKOU SPOŘITELNOU

  https://www.csas.cz/banka/nav/o-nas/podpora-socialnich-podniku-d00016295

Podporovat sociální podnikání by obce mohly např. umožněním sociálním podnikům objekty za zvýhodněné nájemné, využitím výrobků sociálních podniků k prezentaci města apod.

7.1.2.9 Realizované projekty v rámci MOS

Na území ORP Prostějov byl v rámci meziobecní spolupráce v oblasti zaměstnanosti a podpory podnikání realizován projekt z OP LZZ, Prioritní osa 4.3 - Sociální integrace a rovné příležitosti , číslo oblasti podpory 4.3.3., název v oblasti podpory - Integrace sociálně vyloučených skupin na trhu práce. Konkrétně se jednalo o projekt Zaměstnanost 50+: Integrace osob 50+ ohrožených sociálním vyloučením v odlehlých venkovských oblastech okresu Prostějov na trh práce. Celkový rozpočet projektu byl 4 884 446,40 Kč. Projekt běží od dubna 2013 do července 2014, zaměstnává 19 osob z cílové skupiny (zahradnické a údržbářské práce) a 1,5 úvazku pracovní pozice manažera a asistenta (- realizační tým). Zaměstnanci mají pracovní smlouvu s MAS Na cestě k prosperitě, ale po dohodě pracují v obcích mikroregionů Předina a Němčicko. Pokud je potřeba, tak se podle požadavků obcí zaměstnanci přesouvají nárazově i do jedné obce (např. příprava na kulturní akce, nárazový úklid...), na jejich využití se obce vzájemně domlouvají.

7.1.2.10 Projekty plánované v rámci meziobecní spolupráce

V současné době nebyly zjištěny plánované projekty v rámci meziobecní spolupráce v oblasti zaměstnanost a podpora podnikání.

7.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	Podnikatelé	- dostatek finančních prostředků - místo pro podnikání -zvýšit podporu ze strany obcí -kvalifikovaní zaměstnanci	- nedostatek míst vhodných pro podnikání - nedostatek financí	-prezentace v tisku - webová prezentace -osobní komunikace	-podpora studentů zajištěná stážemi, praxemi -využívání vhodných dotačních projektů
2.	Zaměstnanci	-vhodné podmínky pro práci -dobré finanční ohodnocení -kariérní postup	-nedocenění profesní kvality -stresové prostředí	- osobní komunikace	- zlepšit pracovní prostředí, způsob ohodnocení -umožnit zvyšování kvalifikace, pořádat školení
3.	Nezaměstnaní	- získání adekvátního zaměstnání	- nezájem o nabídnuté zaměstnání - vysoké nároky - nevhodná kvalifikace	- webové portály - setkání pořádané ÚP	- prověření nabídky a informačních kanálů -účelné rekvalifikace -zlepšení informovanosti
4.	Úřad práce	-umístění co nejvíce nezaměstnaných na adekvátní pracovní místo -pomoc nejméně uplatnitelným skupinám na trhu práce (absolventi, osoby nad 50 let apod.)	- neindividuální přístup	- webové stránky - nástěnky - osobní komunikace	-neustálé školení a zlepšování kvalifikace zaměstnanců ÚP (dotační programy, psychologie apod.)
5.	Okresní hospodářská komora	-zajištění vhodných podmínek pro podnikání -systematická a koordinační podpora podnikatelů	- malá informativnost -neindividuální přístup	- osobní komunikace -web -pořádání setkání s podnikateli	-zlepšení informovanosti -vést databázi vhodných míst k podnikání
6.	Střední školy	-absolventi uplatnitelní na trhu práce	-obory, z nichž je malé uplatnění na trhu práce	-pořádat setkání s ÚP, jádrovým městem -webová prezentace	- pružně reagovat na změny na trhu práce -zajistit stáže či praxe studentů u zaměstnavatelů
7.	Veřejnost	-nabídka pracovních příležitostí -nové průmyslové zóny	-nezájem -nízká informovanost	-webové stránky -reklamy -nástěnky -média	- zvýšení informovanosti
8.	Představitelé obcí SO ORP Prostějov	- zajištění vhodných ploch pro podnikání -zvýšení zaměstnanosti	-nedostatek zdrojů -nereálná očekávání -neochota spolupracovat, jiné priority	-vzájemná osobní jednání -meziobecní setkávání -obecní zpravodaj -webové stránky	- meziobecní spolupráce -zajištění pravidelných informací od ÚP, Okresní hospodářské komory -podpora zakládání sociálních podniků -dotační programy na podporu podnikání a zaměstnanosti -vést databázi vhodných míst k podnikání
9.	Kraje	-dobrá komunikace s obcemi, s obecními	-nedostatek financí - nedostačená komuni-	-osobní komunikace	- prosazování společných zájmů krajů a

		Úřady práce, apod. -dostatek finančních prostředků -stabilní legislativní prostředí	kace orgánů krajů a obcí	s představiteli obcí, podnikateli	obcí (legislativních, ekonomických)
10.	Stát	-hospodárné využití poskytovaných finančních prostředků, vč. dotací -zvýšit zaměstnanost - lepší uplatnění nezaměstnaných na trhu práce	- není vazba mezi zaměstnaností a školstvím -nedostatečná komunikace	-komunikace se zástupci obcí, krajů apod. -zákony, vyhlášky, nařízení -média, web	-jasné vymezení kompetencí mezi státem, krajem a obcemi -efektivita, potřebnost realizovaných dotačních projektů - zajištění zpětné vazby
11.	Média	-zaujmout veřejnost	-nepřesná interpretace problémů, vyhledávání senzací	- tisk, televize, internet	- kvalifikovaný a objektivní přístup k problematice

b) Analýza rizik - registr rizik v oblasti

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P*D		
1.	Finanční riziko	Velká zadluženost začínajících podnikatelů	3	4	12	Podpora obcemi, meziobecní spolupráce, využití fondů EU a jiných zdrojů, zvýšit informovanost	Podnikatel
		Nedostatek financí na investice a vybavení	2	3	6	Využít fondy EU a jiné dotace	Podnikatel
		Nedostatek financí na vzdělávání zaměstnanců	1	3	3	Využít fondy EU a jiné dotace	Podnikatel
2.	Organizační riziko	Malá propojenost podniků se středními školami	4	4	16	Pořádat společná setkání, podpora od jádrového města	Student, zaměstnanec
		Téměř plná obsazenost průmyslové zóny	4	5	20	Meziobecní spolupráce, využít fondy z EU a jiné dotace	Obec
		Nedostatečná kapacita dostupné a kvalitní předškolní péče	3	4	12	Meziobecní spolupráce, vznik firemních školek	Zaměstnanec
3.	Právní riziko	Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)	2	2	4	Komunikace se státem, krajem, využití fondů EU	Podnikatel
		Stále se měnící a	2	2	4	Komunikace se státem, krajem,	Podnikatel

		novelizované daňové zákony				využití fondů EU	
4.	Technické riziko	Nevhodné prostory	3	2	6	Komunikace s obcí, meziobecní spolupráce, využití fondů EU	Podnikatel
		Zastaralé či nevyhovující vybavení	3	3	9	Využít fondy EU	Podnikatel
		Špatný technický stav budov	2	3	6	Využít fondy EU	Podnikatel
5.	Věcné riziko	Personální rizika (jiná kvalifikace než která je žádaná na trhu práce)	2	2	4	Reakce SŠ na trh práce, pořádat setkání SŠ a podnikatelů - posílit pomocí jádrového města	Zaměstnanec
		Malý zájem o inovace	3	4	12	Zvýšit informovanost, zdůraznit přínosy i ohrožení	Podnikatel

Vysvětlivky:

P = pravděpodobnost výskytu na škále od 1 - 5 (1= velmi malá pravděpodobnost, 5 = velmi vysoká pravděpodobnost)

D = dopad na škále od 1 - 5 (1 = velmi malý dopad, 5 = velmi velký dopad)

V = P*D (významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu; hodnota se pohybuje na škále od 1 - 25)

7.1.4. SWOT analýza oblasti

Silné stránky:

- Výhodná geografická poloha a dobrá dopravní dostupnost aglomerace
- Relativně vysoká vzdělanostní úroveň obyvatel města
- Nadprůměrná míra podnikatelské aktivity – především drobní podnikatelé
- Rozmanitost průmyslové výroby v rámci jádrového centra aglomerace
- Fungující průmyslová zóna
- Přítomnost zahraničních investorů v průmyslové zóně
- Atraktivita jádrového centra aglomerace pro podnikání
- Úzká spolupráce města Prostějova s místní Hospodářskou komorou
- Nejnižší míra nezaměstnanosti v rámci Olomouckého kraje
- Vysoký počet uchazečů o zaměstnání na 1 volné pracovní místo (výhoda pro investory)
- Různorodá oborová struktura středních škol
- Silná vazba podnikatelů na město Prostějov a místní region
- Zpracovaná „Prověřovací studie rozvojových ploch pro podnikatelské aktivity“ (zahájeny výkupy pozemků)
- Nové rozvojové plochy pro podnikatelské aktivity vymezené územním plánem

Slabé stránky:

- Chybějící volné plochy a objekty pro nové investory
- Velké rozdíly mezi nabídkou a poptávkou po pracovní síle v jednotlivých profesích
- Malá zaměstnanost v high-tech sektorech
- Relativně malý význam cestovního ruchu na ekonomice aglomerace
- Nedostatečná propagace podnikatelského prostředí
- Převažující zaměstnanost v oborech s nižším mzdovým ohodnocením
- Chybějící VŠ ve městě
- Chybějící VŠ technického směru v širším regionu
- Konflikt zaměstnání a péče o rodinu (neexistence MŠ a školních družin s neomezeným nebo prodlouženým provozem)

Příležitosti:

- Využít potenciál pro užší spolupráci v rámci Olomoucké metropolitní oblasti (Olomouc – Prostějov – Přerov)
- Připravit infrastrukturu a vytvořit podmínky pro potenciální investory
- Zkvalitnit dopravní infrastrukturu (doplnění sjezdů z R46, modernizace železniční trati Nezamyslice – Prostějov – Olomouc, II/366, atd.)

- Využít brownfieldů (OP, pivovar, atd.)
- Podpořit osvětu a školení týkající se legislativních požadavků spojených s podnikatelskou činností
- Využití tradice a lidského potenciálu v oblasti oděvnictví a textilního průmyslu
- Větší spolupráce existujících firem působících v oblasti oděvnictví a textilního průmyslu s Fakultou textilní Technické univerzity v Liberci a využití její výzkumné činnosti
- Větší spolupráce škol s výrobní sférou, úprava oborové struktury, inovační potenciál
- Vznik technické VŠ v regionu
- Využít potenciál Plumlovské přehrady jako atraktivního místa pro cestovní ruch regionálního významu
- Využít dotačních titulů a iniciativ EU pro realizaci projektových záměrů podporujících zaměstnanost
- Vznik firemních mateřských škol

Ohrožení:

- Celosvětová hospodářská krize a s ní spojené negativní trendy v ekonomice (dopad na různá průmyslová odvětví, nárůst nezaměstnanosti, snížení kupní síly obyvatelstva aj.)
- Nedostatečná modernizace, rozvoj a optimalizace technické infrastruktury pro zásobování energiemi
- Trvalý úbytek počtu obyvatel (snižování atraktivity regionu)
- Nemožnost dotační podpory vzniku nových průmyslových zón
- Nemožnost obcí být příjemcem dotační podpory na vznik průmyslových zón nebo regeneraci brownfieldů
- Snížení zájmu investorů po dostavbě D1 a přípravě nové průmyslové zóny v Přerově
- Neochota vlastníků rozvojových ploch k jejich prodeji (nepřiměřené cenové požadavky)
- Nedostatek finančních prostředků vlastníků brownfieldů na jejich regeneraci

7.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Z pohledu zaměstnanosti a podpory podnikání je v ORP Prostějov velmi významné postavení jádrového centra aglomerace, což bylo, vedle zájmu starostů, hlavním důvodem pro výběr tématu. Téma nezaměstnanosti je rovněž řešeno i v rámci meziobecní spolupráce ORP Olomouc a ORP Přerov, které spolu s Prostějovem tvoří centrum Olomoucké metropolitní oblasti. Provázanost obou územních nástrojů považujeme rovněž za důležitou.

Míra nezaměstnanosti v ORP Prostějov je v porovnání se zbytkem Olomouckého kraje dlouhodobě jednou z nejnižších. Na tom se podílí zejména výborná dopravní dostupnost aglomerace jako celku a rovněž dobré dopravní napojení jádrového centra vůči zbytku aglomerace.

Od roku 1999 začalo město Prostějov připravovat novou průmyslovou zónu na východní straně města, která má zásadní vliv na zaměstnanost a je hlavním cílem přímých zahraničních investic směřujících do aglomerace. Mezi nejvýznamnějšími investory, kteří působí v průmyslové zóně a jejím okolí, můžeme uvést např. společnosti MUBEA IT SPRING WIRE s.r.o. (výroba automobilových součástek a dílů – SRN), WINDMOLLER & HÖLSCHER (výrobní areál na kompletaci strojů s obalovou technikou – SRN), Saint Gobain Weber Terranova, a.s. (výroba omítkových směsí), HOPI s.r.o. (logistický areál německé společnosti), Toray Textiles Central Europe s.r.o. (japonská firma na výrobu syntetických podšívkových tkanin), KENDRION s.r.o. (německý investor vyrábějící ventilové magnety), MAIER CZ, s.r.o. (výroba plastových dílů pro automobilový a elektrotechnický průmysl) MICOS, s.r.o. (výrobní a logistické centrum kancelářské techniky) a další.

Relativně úspěšně v Prostějově proběhl i proces přechodu na tržní hospodářství a neobjevily se zde zásadní strukturální dopady. Výrazněji postižen byl pouze oděvnický průmysl. Ten dříve zaměstnával mnoho obyvatel. Na druhou stranu se však vesměs jednalo o profese s nižším mzdovým ohodnocením. Tradice a lidský potenciál se zkušeností v oblastech oděvnictví a textilní výroby zůstal v Prostějově zachován v podobě společností Toray Textiles Central Europe s.r.o., Koutný s.r.o., H&D a.s., PALIČKA s.r.o. a řadou dalších firem. Nadále je toto místní tradiční odvětví podporované i existencí Střední školy designu a módy a ART ECON - Střední škola, s.r.o., které vyučují např. maturitní obory design oděvu a navrhování, oděvnictví se zaměřením na marketing, módní designér a vizážista, nebo oděvní technik. Střední škola designu a módy také každoročně vyhlašuje soutěž v modelové tvorbě oděvů „Doteky módy“ (letos již 14 ročník). ART ECON je pořadatelem soutěže studentů středních škol z oboru oděvního designu „Prostějovská zlatá jehla“ (letos 13. ročník). Studenti těchto škol dosahují dlouhodobé úspěchy i v dalších celostátních soutěžích, jako je např. „Ten designer roku - jsem já", „Arcolor“ nebo „Freeport Fashion Academy“.

Negativem je, že spolu s krachem Oděvního podniky byla v Prostějově zrušena i pobočka Fakulty textilní Technické univerzity v Liberci. Ta se nyní v Liberci úspěšně věnuje výzkumu v oblastech nových materiálů, pokročilé textilní technologie nebo použití nano-technologií. Provázání tohoto výzkumu na zachovalou textilní výrobu v Prostějově by přitom bylo velmi pozitivní. Rovněž by byl usnadněn možný přechod studentů SŠDM a ART ECON - Střední škola, s.r.o. na navazující vysokoškolské vzdělávání.

Areály firem, které zkrachovaly, byly vždy velmi rychle využity jinými investory a drobnými živnostníky. Za nevyužívaný a významný brownfield, který čeká na své budoucí využití, lze v Prostějově považovat pouze areál bývalého pivovaru. Areál bývalého Oděvního podniku je v současné době asanován a do budoucna bude zřejmě využit jako plocha pro nové investory. Z hlediska majetkoprávních vztahů a infrastrukturní připravenosti je areál bývalého Oděvního podniku plochou, kterou lze pro potenciální investory připravit v nejkratším časovém horizontu.

Právě nedostatek volných rozvojových objektů a ploch je v současnosti největším problémem, který brání vzniku nových pracovních míst v jádrovém centru aglomerace. Řešení tohoto problému se již

věnovala prověřovací studie a nové rozvojové plochy zahrnuje i územní plán Prostějova, který byl vydaný v červnu 2014.

Město Prostějov již zahájilo výkupy pozemků v lokalitě „Malé průmyslové zóny Brněnská“. Zde se jako perspektivní jeví zejména sektory 5, 6 a 7 (číslováno dle prověřovací studie - viz. Obr. 7 a tabulka č. 4 uvedená v příloze), které se nacházejí na rovinaté části a dohromady by mohly nabídnout přibližně 15 ha rozvojových ploch.

Perspektivní je rovněž „Lokalita pod areálem železáren“, která by mohla sloužit k rozvoji stávajících sousedních firem. Rezervní rozvojovou plochou nadregionálního významu je potom „Velká průmyslová zóna u letiště“, která by svými 49 ha mohla uspokojit i významného investora a nebylo by vhodné její atomizované využití. Do přípravy takto velké plochy nadregionálního významu by však musely být zapojeny prostředky ze státního rozpočtu ČR.

Rozvojové plochy budou samozřejmě vyžadovat veškerou nutnou technickou a dopravní infrastrukturu. Dobudování infrastruktury (zejména zásobování vodou) začíná být limitujícím faktorem i pro rozvoj stávajících firem v průmyslové zóně. Z hlediska napojení jádrového centra aglomerace je díky rychlostní komunikaci R46 ideální dopravní napojení na Olomouc a Vyškov (návazně směry Ostrava, Brno). Problematické jsou z hlediska rychlého a kapacitního dopravního napojení zejména 3 směry:

- Západním směrem – zahrnující severní obchvat města Prostějova (přeložka II/366) a následné napojení na II/150 (Tichou), obchvaty Ohrozimi a Vícova (přeložky II/150) s obchvatem Ptení (napojením pily).
- Východním směrem – propojení na Přerov jižní větví (obchvat Kralic na Hané a Hrubčic).
- Jihovýchodním směrem – napojení na D1 směrem Kroměříž – Zlín (obchvaty obcí na II/433).

Významným impulzem pro celkový rozvoj regionu a zvýšení jeho atraktivity pro investory by mohla být i plánovaná modernizace železniční trati Olomouc – Prostějov – Nezamyslice. Všechny uvedené stavby dopravní infrastruktury budou vyžadovat úzkou spolupráci všech obcí, kterých se dotknou. Rovněž lze předpokládat, že budou řešeny postupně a v poměrně dlouhém časovém horizontu.

Větší pozornost bude muset směřovat i do oblasti školství. Zde je problematická zejména struktura absolventů, která neodpovídá poptávce zaměstnavatelů po pracovní síle. Velkou roli zde můžou sehrát samotné obce. Ty by se měli snažit, aby již na základních školách byla věnována maximální pozornost výuce matematiky a přírodovědných oborů. Inspirujícím v tomto směru může být např. projekt „Rekonstrukce učeben pro výuku přírodovědných předmětů na prostějovských základních školách“. Rovněž chybějící vysoké školství a zejména vysoké školství technického směru má vliv na pomalejší zavádění inovací a nízkou zaměstnanost v high-tech sektorech v aglomeraci.

Školské instituce by rovněž měly poskytnout péči o děti pracujících rodičů. Neuspokojivá je situace zejména v případě vícesměnných provozů nebo provozů s prodlouženou pracovní směnou. Řada potencionálních pracovníků je z těchto pozic předem vyřazena, protože by po dobu výkonu práce nebyla schopná zabezpečit péči o svoje děti. Zde je výrazný prostor pro podporu ze strany obcí, případně pro vznik firemních školek.

V rámci zvyšování konkurenceschopnosti aglomerace je rovněž možné využít prostředky integrovaných územních investic. Ty by měly z velké části směřovat do zvýšení přínosů výzkumu a zlepšení spolupráce na výzkumu a vývoji mezi privátní sférou a univerzitami. Nabízí se proto možnost podpory spolupráce místních podniků s univerzitami nebo přímá podpora vědeckovýzkumných center místních firem.

7.2. Návrhová část pro oblast Meziobecní spolupráce v aglomeraci

7.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Zaměstnanost a podpora podnikání“, na jejímž základě byly připraveny Nástiny opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti Zaměstnanost a podpora podnikání.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma Zaměstnanost a podpora podnikání.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců veřejné správy, okresní hospodářské komory a jinými odborníky na danou oblast z území ORP. Jednalo se zejména o zástupce Komise Rady města Prostějova pro cestovní ruch a podnikání a Komise koncepce a rozvoje města. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma Zaměstnanost a podpora podnikání.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úrovně. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení

dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.
V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma Zaměstnanost a podpora podnikání. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze. Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize sloužit také jako určitý marketingový nástroj území.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

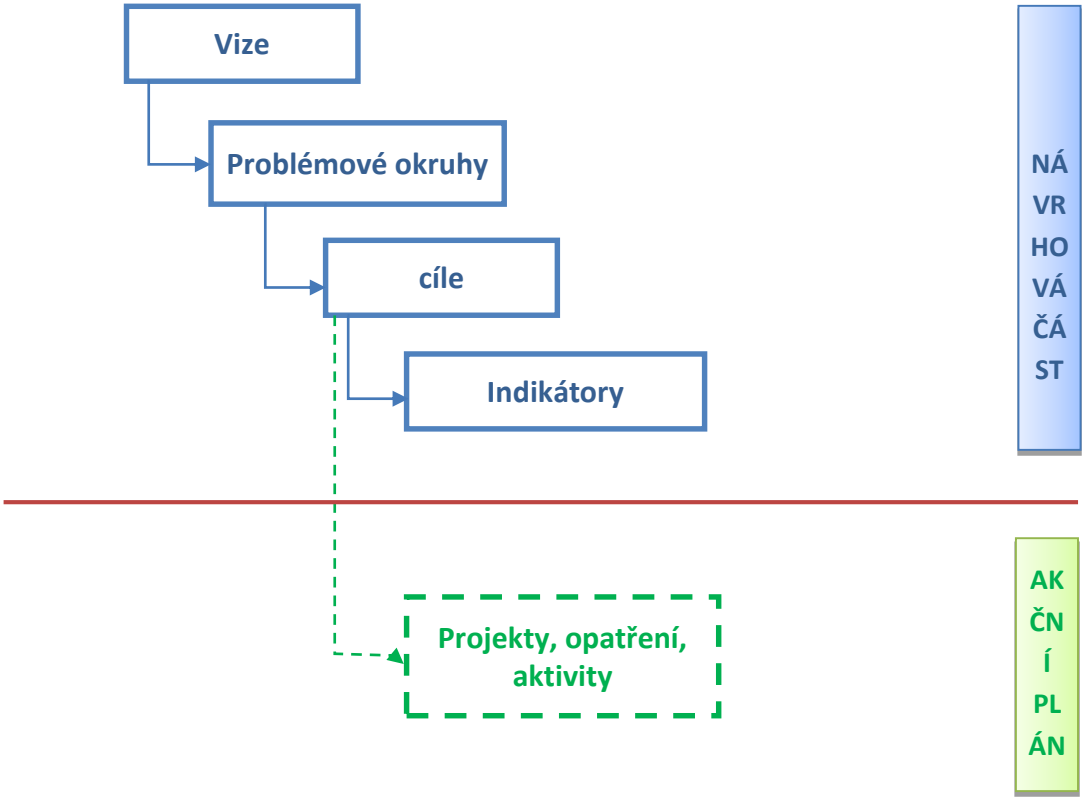

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu Zaměstnanost a podpora podnikání je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce				
Meziobecní spolupráce v aglomeraci - Zaměstnanost a podpora podnikání	Problémová oblast 1 Nevhodné plochy pro podnikání		Problémová oblast 2 Nedostačující infrastruktura pro podnikání	
	cíl 1.1 Připravit nové průmyslové plochy pro podnikání	cíl 1.2 Revitalizovat stávající brownfieldy	cíl 2.1 Zrekonstruovat mlýnský náhon v průmyslové zóně	cíl 2.1 Provést výstavbu přivaděče pitné vody do průmyslové zóny

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

7.2.2. Vize

Správní obvod ORP Prostějov rozvíjí meziobecní spolupráci v rámci přirozených geografických a funkčních mikroregionů. Obce v rámci správního obvodu zajišťují odpovědné nakládání s odpady. Školská a vzdělávací zařízení jsou vybavena pro moderní výuku a mimoškolní činnost. Žáci, pedagogičtí a nepedagogičtí pracovníci mají kvalitní podmínky a zázemí pro svou činnost. Pokrytí území sociálními službami a jejich charakter zohledňuje potřeby všech dotčených obcí. V jádrovém městě ORP jsou soustředěny vhodné plochy, infrastruktura a nástroje pro rozvoj podnikání, a tím snižování nezaměstnanosti obyvatel celého ORP. Zelené prvky krajiny i vesnic vytvářejí kvalitní prostředí pro trvalou existenci přirozených druhů fauny a flory, a pro plnění všech požadovaných funkcí, včetně ekologické, rekreační, estetické a kulturní funkce.

7.2.3. Problémové okruhy

PROBLÉMOVÝ OKRUH 1

NEVHODNÉ PLOCHY PRO PODNIKÁNÍ

1. Věcné argumenty

Z analytické části kapitoly Ekonomická situace v území je zřejmé, že v ORP Prostějov začínají být limitujícím faktorem chybějící plochy pro podnikání. Jediná průmyslová zóna umístěná na východní straně města Prostějova je již plně obsazena a další pozemky poblíž této průmyslové zóny, které by umožnily její rozšíření, jsou nevhodné pro potenciální investory, neboť se nachází v záplavovém území.

Tatáž situace nastává i v případě brownfieldů, které jsou v současné době téměř všechny obsazeny, viz příloha tabulka č. 5. Možné volné plochy jsou tak již z kapacitního hlediska nedostatečné a také volné budovy jsou po technické stránce nevyhovující.

Dále je v analytické části uvedena zmínka, že byla vypracována Prověřovací studie rozvojových ploch pro podnikatelské aktivity (zpracovatel: 2arch s.r.o., 2012) a vytipovány tak možné plochy, kde by

mohla vzniknout nová průmyslová zóna. Nejlépe z této studie, jak po stránce polohové, tak po stránce majetkoprávní vychází tzv. Malá průmyslová zóna Brněnská.

2. Příčiny problému

Zajistit vhodné plochy pro podnikání není lehký úkol. Atraktivní pozemky by měli mít dostatečnou rozlohu, veškeré inženýrské sítě a v neposlední řadě dobrou dopravní infrastrukturu, což nepatří k levným záležitostem. Získání většího objemu prostředků je pro většinu obcí snem, na který sami nemohou dosáhnout.

Zajištění vhodných ploch pro podnikání ovlivňují i majetkoprávní vztahy, kdy vhodné plochy vlastní fyzické či právnické osoby, které s nimi mají jiný záměr či nejsou ochotni spolupracovat.

Nutné je také nejen vhodné plochy zajistit, ale také je vhodně prezentovat, upozornit na ně a nabídnout potenciálním investorům.

Výše zmiňované inženýrské sítě a dobrá dopravní dostupnost je dalším problémem, kterým se dále chceme zabývat v následujícím problémovém okruhu.

3. Důsledky neřešení problému

Pokud by nedošlo k řešení této situace, nebudou do Prostějova a blízkého okolí vstupovat noví investoři, nenabídnou občanům celého ORP Prostějov nové pracovní příležitosti, nepřinesou nové technologie a inovace do současného průmyslu v této oblasti a v neposlední řadě se nebudou podílet na zvyšování HDP v tomto regionu a přilákání potenciálních zákazníků, jelikož nebudou mít prostory, kde svoji činnost provozovat.

PROBLÉMOVÝ OKRUH 2

NEDOSTAČUJÍCÍ INFRASTRUKTURA PRO PODNIKÁNÍ

1. Věcné argumenty

Další problém, který trápí ORP Prostějov v oblasti podnikání a navazuje na podnikatelské plochy, je nedostačující infrastruktura pro podnikání. Nejaktuálnějším palčivým problémem průmyslové zóny v Prostějově je špatné zásobování vodou a tudíž existenční ohrožení současných podnikatelů, kteří v této průmyslové zóně provozují svou činnost. Je nutné tento problém řešit rychle, nejlépe možností financování z evropských dotačních programů. Také je nutné provést rekonstrukci mlýnského náhonu v průmyslové zóně.

Při vstupu do průmyslové zóny byla vybudována v roce 2003 okružní křižovatka a došlo tak k výraznému odlehčení dopravy, ovšem je nutné dopravu odlehčit i z dalších směrů a navazujících komunikací. Prostějov je místem cyklistů, kteří využívají tento dopravní prostředek i při cestě do práce, a tudíž je nutné dořešit některá propojení cyklostezek ve městě či propojení cyklostezek města Prostějova s nejbližšími obcemi.

Důležité je také zlepšit stav místních silnic a rekonstruovat místní komunikace, které jsou napojeny na transevropské koridory, a rozvíjet a zlepšovat městskou hromadnou dopravu. Podnikatelé preferují místa, která jsou polohově atraktivní, dobře dostupná všemi dopravními prostředky a to nejen pro potenciální zákazníky a dopravní obsluhu, ale i pro své zaměstnance. Kvalitní dopravní obslužnost bude prospěšná nejen po stránce podpory podnikání ale také všem občanům.

Dále bude město Prostějov podporovat vznik tzv. Malé průmyslové zóny Brněnské a v souvislosti s tím i za vznik vnějšího okruhu města, který by tak odlehčoval a zrychloval dopravu směřující do průmyslové zóny. Dále je vypracována Olomouckým krajem územní studie na sjezd u Žešova z dálnice R46 do Prostějova.

2. Příčiny problému

Jak už jsme se zmínili v předešlém problémovém okruhu na zajištění vhodných ploch pro podnikání, tak i na zajištění dobré technické infrastruktury a dopravní dostupnosti je zapotřebí velké množství finančních prostředků. Tyto dva problémové okruhy jdou souběžně spolu, tudíž by bylo vhodné při vzniku nových ploch pro podnikání zajišťovat i veškeré inženýrské sítě a kvalitní dopravní napojení.

3. Důsledky neřešení problému

Špatná nebo dokonce žádná infrastruktura je i u vhodně situovaných podnikatelských ploch neatrak tivní pro podnikatele. Pokud se tento problém nebude řešit, potenciální podnikatelé dají přednost plochám v jiné oblasti, které jsou vybaveny veškerými inženýrskými sítěmi a jsou dobře dopravně dostupné. Důsledky neřešení toho problémového okruhu jdou ruku v ruce s důsledky předcházejícího problémového okruhu, tzn. nebudou do Prostějova a blízkého okolí vstupovat noví investoři, nenabídnou občanům celého ORP Prostějov nové pracovní příležitosti, nepřinesou nové technologie a inovace do současného průmyslu v této oblasti a v neposlední řadě se nebudou podílet na zvyšování HDP v tomto regionu a přilákání potenciálních zákazníků.

7.2.4. Cíle

Problémový okruh 1	**Nevhodné plochy pro podnikání**
Cíl 1.1	**Připravit nové průmyslové plochy pro podnikání**
Popis cíle	V ORP Prostějov je nedostatek vhodných ploch pro podnikání. Noví investoři nemají, kde zahájit svou činnost a i stávající podnikatelé se nemají kam rozvíjet, i když se jim ve své činnosti daří a mají na rozvoj dost finančních prostředků. Z pohledu aglomerace vidíme největší potenciál ke vzniku nových ploch ve městě Prostějově. V územním plánu města Prostějova jsou vyčleněny plochy pro nové podnikatelské záměry. Přípravou dalších ploch vhodných pro podnikání místních i ostatních firem se předpokládá zvýšení zaměstnanosti – vytvořením malé průmyslové zóny o rozloze cca 30 ha v blízkosti komunikace Brněnská. Zóna by měla velmi dobrou dopravní dostupnost s napojením na silnici R46 Olomouc – Vyškov (a dále na D1 Vyškov – Brno). Další rozvojové plochy jsou vyčleněny v rámci stávající průmyslové zóny v blízkosti areálu společnosti Železárny-Annahütte. Rezerva pro vznik nadregionální průmyslové zóny je vymezena mezi rychlostní komunikací R 46 a areálem letiště. Postupnými výkupy pozemků a zajištěním jejich vybavenosti inženýrskými sítěmi se zvýší konkurenceschopnost ORP Prostějova při získávání strategických investorů. Hlavním cílem je snížení nezaměstnanosti.
Hlavní opatření	**A.1 Majetkoprávní** - zahájit jednání s majiteli pozemků o odkupu (již probíhá) **B.1 Věcná** - pořízení studie proveditelnosti a územní studie - pořízení PD na inženýrské sítě a komunikace **C.1 Finanční** - využití externích finančních zdrojů – Ministerstvo průmyslu a obchodu, CzechInvest - předpokládané náklady 80 mil. Kč **D.1 Spolupráce** - navázat spolupráci a zahájit jednání s OHK, CzechInvestem, Olomouckým krajem **E.1 Propagace** - zveřejnění na webu města Prostějova, stránkách OHK Prostějov, Olomouckého kraje, CzechInvestu, propagace na veletrzích investičních příležitostí
Název indikátorů k hodnocení cíle	Plocha nových připravených rozvojových ploch pro podnikání – ha Počet zaměstnanců zaměstnaných v nových rozvojových plochách - počet
Správce cíle	Primátor města Prostějova

Problémový okruh 1	**Nevhodné plochy pro podnikání**
Cíl 1.2	**Revitalizovat stávající brownfieldy**
Popis cíle	Stejně jako u vzniku nových průmyslových ploch, tak i v případě revitalizace brownfieldů spatřujeme největší potenciál k revitalizaci brownfieldů ve města Prostějově a jeho blízkém okolí. Přímo v majetku statutárního města Prostějova nejsou žádné brownfieldy, které by bylo možné využít pro další výrobu. Významnými brownfieldy na území města jsou areál bývalého oděvního závodu OP Prostějov (probíhá asanace stávajícího areálu) a areál bývalého pivovaru ve Vrahovicích. Nový územní plánu dále navrhuje k přestavbě několik zahrádkářských kolonií v blízkosti stávající průmyslové zóny a rychlostní komunikace R 46. Oproti tomu jsou ale k přestavbě navrženy i některé stávající plochy pro výrobu, které jsou uvnitř obytné zástavby (např. v blízkosti ulice J. B. Pecky nebo ul. Západní). Obnovu brownfields může dojít ke zvýšení počtu pracovních míst.
Hlavní opatření	**A.1 Věcná** - pořízení studií na využití brownfieldů - spolupráce s vlastníky brownfields - hledání potencionálních investorů do brownfields **B.1 Finanční** - využití externích finančních zdrojů – OPPI, IROP (nebo získání zdrojů v rámci ITI) - předpokládané náklady 180 mil. Kč **C.1 Propagace** - zveřejnění na webu města Prostějova, stránkách OHK Prostějov, Olomouckého kraje, CzechInvestu, propagace na veletrzích investičních příležitostí
Název indikátorů k hodnocení cíle	Plocha revitalizovaných brownfields – ha Počet zaměstnanců zaměstnaných v revitalizovaných brownfields - počet
Správce cíle	Primátor města Prostějova

Problémový okruh 2	**Nedostačující infrastruktura pro podnikání**
Cíl 2.1	**Zrekonstruovat mlýnský náhon v průmyslové zóně**
Popis cíle	Jedná se o rekonstrukci stávajícího mlýnského náhonu, ve kterém tečou dešťové vody. Mlýnský náhon je ve špatném stavu a erozí svých břehů ohrožuje stávající komunikaci Olomouckého kraje směrem z Prostějova do Kralic.

	Přes mlýnský náhon vede 5 mostů, které zužují stávající koryto náhonu a tím dochází ke vzdouvání vody při přívalových deštích a dochází k zaplavování dešťové kanalizace v cca ¼ katastru města Prostějova. Stav mlýnského náhonu komplikuje odvod dešťových vod ze stávající průmyslové zóny a omezuje její další rozvoj, protože by nezvládl odvést dešťové vody z dalších zpevněných ploch a výrobních areálů. Jejich decentrální zasakování je v průmyslové zóně s ohledem na hydrogeologické podmínky velmi problematické. Plánovanou rekonstrukcí dojde ke zkvalitnění odvodu dešťových vod do řeky Valové, dále dojde ke zpevnění břehů a tím k odstranění erozních stavů na březích. Dopad bude na kanalizační síť dešťové kanalizace, která se zprůchodní a zkapacitní. Bude možné pojmout i lokální přívalové deště bez zaplavení sklepů. Dále bude zpevněn břeh sousedící s komunikací druhé třídy.
Hlavní opatření	**A.1 Věcné** - vypracování technického řešení a stavebního povolení (částečně realizováno) **B.1 Finanční** - získání externích zdrojů - Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost, prioritní osa 2 „Rozvoj podnikání a konkurenceschopnosti malých a středních podniků“ (nebo získání zdrojů v rámci ITI) - předpokládané náklady 44 mil. Kč **C.1 Spolupráce** - Vodovody a kanalizace Prostějov, a.s.
Název indikátorů k hodnocení cíle	Délka zrekonstruovaného mlýnského náhonu v průmyslové zóně - m
Správce cíle	Primátor města Prostějova předseda představenstva Vodovody a kanalizace Prostějov, a.s.

Problémový okruh 2	**Nedostačující infrastruktura pro podnikání**
Cíl 2.2	**Provést výstavbu přivaděče pitné vody do průmyslové zóny**
Popis cíle	Zajištění množství vody stávajícím investorům v průmyslové zóně je nedostatečné, poptávka po odběru pitné vody nemůže být zabezpečena stávajícím vodovodním potrubím. Proto se na základě požadavků investorů v průmyslové zóně řeší možnosti výstavby přivaděče pitné vody z Hrdibořic v délce cca 3 000 m. Trasa je možná ve 3 variantách (závislé od majetkoprávního řešení pozemků). Trasa je navržena pod železniční vleč-

	kou a pod tokem Valová. Realizací projektu dojde k zajištění smluvních hodnot odběru pitné vody, zajištění stávajících potřeb investorů působících v zóně a umožnění rozvoje podnikání na dalších pozemcích průmyslové zóny. Možnost vytvoření nových pracovních míst.
Hlavní opatření	**A.1 Majetkoprávní** - zahájit jednání s majiteli pozemků **B.1 Finanční** - využití externích zdrojů - Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost, prioritní osa 2 „Rozvoj podnikání a konkurenceschopnosti malých a středních podniků“ (nebo získání zdrojů v rámci ITI) - předpokládané náklady 20 mil. Kč **C.1 Spolupráce** - Vodovody a kanalizace Prostějov, a.s.
Název indikátorů k hodnocení cíle	Zvýšení kapacity zásobení průmyslové zóny vodou – délka nově vybudovaného vodovodního potrubí DN300 - m.
Správce cíle	Primátor města Prostějova předseda představenstva Vodovody a kanalizace Prostějov, a.s.

7.2.5. Indikátory

Problémový okruh	**Nevhodné plochy pro podnikání**		
Číslo indikátoru	**1**		
Název indikátoru	**Míra nezaměstnanosti v ORP Prostějov**		
Měrná jednotka	%		
Správce měřítka	Vedoucí Odboru rozvoje a investic Magistrátu města Prostějova		
Roky	**2014/10**	**2017**	**2020**
Plán		0,7%	1,0%
Skutečnost	0,5%		
Popis měřítka:	V rámci očištění indikátoru od cyklického vývoje ekonomiky bude posuzován rozdíl mezi mírou nezaměstnanosti v ČR a mírou nezaměstnanosti v ORP Prostějov.		
Metodika a výpočet:	MPSV ČR		
Zdroj čerpání dat:	Integrovaný portál Ministerstva práce a sociálních věcí		

Problémový okruh	**Nedostačující infrastruktura pro podnikání**
Číslo indikátoru	**2**
Název indikátoru	**Délka zrekonstruovaných silnic přímo vedoucích do průmyslové zóny**
Měrná jednotka	m

Správce měřítka	Vedoucí Odboru rozvoje a investic Magistrátu města Prostějova		
Roky	**2013**	**2017**	**2020**
Plán		1.250	2.250
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Zrekonstruované nebo nově vybudované komunikace pro napojení průmyslových zón a zvýšení tak atraktivnosti průmyslových zón pro podnikatele.		
Metodika a výpočet:	Magistrát města Prostějova, Odbor rozvoje a investic		
Zdroj čerpání dat:	Magistrát města Prostějova, Odbor rozvoje a investic		

Cíl	**Připravit nové průmyslové plochy pro podnikání**		
Číslo indikátoru	**3**		
Název indikátoru	**Plocha nových připravených rozvojových ploch pro podnikání**		
Měrná jednotka	ha		
Správce měřítka	Vedoucí Odboru rozvoje a investic Magistrátu města Prostějova		
Roky	**2013**	**2017**	**2020**
Plán		7,4	12,8
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro příchod investorů a rozvoj stávajících podniků je nutné nabídnout nové vhodné plochy, kde mohou své podnikatelské záměry realizovat. Indikátor umožňuje sledovat růst nových rozvojových ploch určených pro podnikání.		
Metodika a výpočet:	Magistrát města Prostějova, Odbor rozvoje a investic		
Zdroj čerpání dat:	Magistrát města Prostějova, Odbor rozvoje a investic		

Cíl	**Připravit nové průmyslové plochy pro podnikání**		
Číslo indikátoru	**4**		
Název indikátoru	**Počet zaměstnanců zaměstnaných v nových rozvojových plochách**		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Ředitelka Okresní hospodářské komory Prostějov		
Roky	**2013**	**2017**	**2020**
Plán		500	850
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro kvalitní využití nových rozvojových ploch pro podnikání je účelné zaměstnat co nejvyšší počet lidí a podílet se tak na snížení nezaměstnanosti v regionu.		
Metodika a výpočet:	Okresní hospodářská komora Prostějov		
Zdroj čerpání dat:	Okresní hospodářská komora Prostějov		

Cíl	**Revitalizovat stávající brownfieldy**
Číslo indikátoru	**5**
Název indikátoru	**Plocha revitalizovaných brownfields**
Měrná jednotka	ha

Správce měřítka	Vedoucí Odboru rozvoje a investic Magistrátu města Prostějova		
Roky	**2013**	**2017**	**2020**
Plán		7,5	11,3
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro příchod nových a rozvoj stávajících podnikatelů je nutné nabídnout revitalizované brownfieldy, kde mohou své podnikatelské záměry realizovat. Indikátor umožňuje sledovat růst revitalizovaných brownfiledů určených pro podnikání.		
Metodika a výpočet:	Magistrát města Prostějova, Odbor rozvoje a investic		
Zdroj čerpání dat:	Magistrát města Prostějova, Odbor rozvoje a investic		

Cíl	**Revitalizovat stávající brownfieldy**		
Číslo indikátoru	**6**		
Název indikátoru	**Počet zaměstnanců zaměstnaných v revitalizovaných brownfields**		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Ředitelka Okresní hospodářské komory Prostějov		
Roky	**2013**	**2017**	**2020**
Plán		500	750
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro kvalitní využití revitalizovaných brownfieldů podnikateli je účelné zaměstnat co nejvyšší počet lidí a podílet se tak na snížení nezaměstnanosti v regionu.		
Metodika a výpočet:	Okresní hospodářská komora Prostějov		
Zdroj čerpání dat:	Okresní hospodářská komora Prostějov		

Cíl	**Zrekonstruovat mlýnský náhon v průmyslové zóně**		
Číslo indikátoru	**7**		
Název indikátoru	**Délka zrekonstruovaného mlýnského náhonu v průmyslové zóně**		
Měrná jednotka	m		
Správce měřítka	předseda představenstva Vodovody a kanalizace Prostějov, a.s.		
Roky	**2013**	**2017**	**2020**
Plán		0	1.669
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Rekonstrukce mlýnského náhonu zajistí zkvalitnění odvodu dešťových vod, zpevnění břehů a umožní tak další rozvoj stávající průmyslové zóny. Indikátor umožňuje sledovat vzrůstající délku zrekonstruovaného mlýnského náhonu.		
Metodika a výpočet:	Magistrát města Prostějova, Odbor rozvoje a investic		
Zdroj čerpání dat:	Magistrát města Prostějova, Odbor rozvoje a investic		

Cíl	**Provést výstavbu přivaděče pitné vody do průmyslové zóny**
Číslo indikátoru	**8**
Název indikátoru	**Zvýšení kapacity zásobení průmyslové zóny vodou**

Měrná jednotka	m		
Správce měřítka	předseda představenstva Vodovody a kanalizace Prostějov, a.s.		
Roky	**2013**	**2017**	**2020**
Plán		3.147	3.147
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Výstavba přivaděče pitné vody do průmyslové zóny zajistí zvýšení kapacity zásobení vodou a tím dojde k zajištění stávajících potřeb investorů působících v zóně a umožnění rozvoje podnikání na dalších pozemcích průmyslové zóny. Indikátor umožňuje sledovat délku nově vybudovaného přivaděče pitné vody pro průmyslovou zónu v DN300.		
Metodika a výpočet:	Vodovody a kanalizace Prostějov, a.s.		
Zdroj čerpání dat:	Vodovody a kanalizace Prostějov, a.s.		

7.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

7.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
manažer a řídící skupina strategie není k 31.3.2015 prozatím stanovena

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	**Název cíle**	**Správce cíle**
1.1	Připravit nové průmyslové plochy pro podnikání	Primátor města Prostějova

1.2	Revitalizovat stávající brownfieldy	Primátor města Prostějova
2.1	Zrekonstruovat mlýnský náhon v průmyslové zóně	Primátor města Prostějova; Předseda představenstva Vodovody a kanalizace Prostějov, a.s.
2.2	Provést výstavbu přivaděče pitné vody do průmyslové zóny	Primátor města Prostějova; Předseda představenstva Vodovody a kanalizace Prostějov, a.s.

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	**Název indikátoru**	**Gestor indikátoru**
1	Míra nezaměstnanosti v ORP Prostějov	Vedoucí Odboru rozvoje a investic Magistrátu města Prostějova
2	Délka zrekonstruovaných silnic přímo vedoucích do průmyslové zóny	Vedoucí Odboru rozvoje a investic Magistrátu města Prostějova
3	Plocha nových připravených rozvojových ploch pro podnikání	Vedoucí Odboru rozvoje a investic Magistrátu města Prostějova
4	Počet zaměstnanců zaměstnaných v nových rozvojových plochách	Ředitelka Okresní hospodářské komory Prostějov
5	Plocha revitalizovaných brownfields	Vedoucí Odboru rozvoje a investic Magistrátu města Prostějova
6	Počet zaměstnanců zaměstnaných v revitalizovaných brownfields	Ředitelka Okresní hospodářské komory Prostějov
7	Délka zrekonstruovaného mlýnského náhonu v průmyslové zóně	Předseda představenstva Vodovody a kanalizace Prostějov, a.s.
8	Zvýšení kapacity zásobení průmyslové zóny vodou	Předseda představenstva Vodovody a kanalizace Prostějov, a.s.

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 7.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

7.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

7.3.3. Akční plán realizace

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným.

V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

7.4. Závěr, postup zpracování

7.4.1. Shrnutí

Z analytické části kapitoly Ekonomická situace v území je zřejmé, že v ORP Prostějov začínají být limitujícím faktorem chybějící plochy pro podnikání a nedostačující infrastruktura pro podnikání. Současně je v ORP Prostějov několik vhodných brownfieldů, které zatím nejsou využity a existují řešení pro odstranění nedostatků v doprovodné infrastruktuře pro podnikání.

Ke každému z problémových okruhů (NEVHODNÉ PLOCHY PRO PODNIKÁNÍ a NEDOSTAČUJÍCÍ INFRASTRUKTURA PRO PODNIKÁNÍ) byly v návrhové části stanoveny 2 cíle:

Cíl 1.1: Připravit nové průmyslové plochy pro podnikání

Cíl 1.2: Revitalizovat stávající brownfieldy

Cíl 2.1: Zrekonstruovat mlýnský náhon v průmyslové zóně

Cíl 2.2: Provést výstavbu přivaděče pitné vody do průmyslové zóny

Jednotlivé cíle mají svého správce a jejich naplňování bude sledováno prostřednictvím sady indikátorů. Indikátory byly stanoveny tak, aby postihovaly přímo dosažené výstupy cílů, ale i celkový dopad dosažení stanovených cílů na celou aglomeraci.

7.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

Návrhová část pro oblast Meziobecní spolupráce v aglomeraci byla zpracována odborníky na oblast rozvoje aglomerací, kteří jsou současně pracovníky Odboru rozvoje a investic Magistrátu města Prostějova a posílí se i na přípravě Integrované strategie rozvoje území Olomoucké aglomerace / ITI Olomoucké aglomerace.

Vycházelo se ze zjištění zpracovaných v analytické části pro téma „Podnikání a zaměstnanost“. Identifikace nejzávažnějších problémů a nutnost jejich řešení byla schválena starosty na setkání představitelů obcí, které proběhlo v Prostějově dne 25. června 2014.

Navržené problémové okruhy a návrhy cílů byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců veřejné správy, okresní hospodářské komory a jinými odborníky na danou oblast z území ORP.

Výsledná podoba návrhové části byla i následně připomínkována členy fokusních skupin. V případě zástupců komisí rady města již jen v neformální podobě, protože jejich činnost byla oficiálně ukončena komunálními volbami v říjnu 2014 a prozatím nebyly znovu ustanoveny.

Návrhová část bude představena na setkání představitelů obcí, které je plánované v roce 2015.

7.5. Přílohy

Tabulka č. 3: Přehled investorů působících v Průmyslové zóně

Investor	Země původu	Výměra (ha)	Sektor	Rok prodeje	Zaměření
Toray Textiles Central Europe, s r.o. **TAKENAKA EUROPE GmbH**	Japonsko	25	stávající PZ	1997	Výroba a prodej polyesterových textilních materiálů Výstavba haly na výrobu tiskových desek pro bezvodý ofsetový tisk
HOPI s.r.o.	ČR/SRN	6,5311	A	2003	Logistický areál pro uskladnění potravinářského zboží
Železárny Annahütte, spol. s.r.o.	SRN	8,0414	A	2007	Výztužné sítě a žebírkové dráty
ALORA, s.r.o.	ČR	0,4276	A	2006	Pronajímatel a poskytovatel prostor pro další investory
Buderus – topenářské prodejní centrum **Doco International s.r.o.)**	Buderus –ČR\SRN DOCO – ČR\NDL	1,918	B	2003	Tepelná technika Praha, DOCO - logistický areál pro skladování dílů garážových vrat, část areálu volná – nový investor v jednání.
SPEDITION FEICO, spol. s.r.o.	ČR\SRN	1,9983	B	2005	Celní služby, distribuce zboží, mezinárodní zasílatelství
WINDMOLLER & HÖLSCHER Prostějov s.r.o.	SRN	7,5	B	2005	Výrobní areál na kompletaci strojů s obalovou technikou
MICOS , spol. s.r.o.	ČR	1,4389	B	2005	Výrobní a logistické centrum kancelářské techniky pro ČR a SR
Česká pošta s.p.	ČR	0,4078	B	2012 (prodal MICOS)	Depo Prostějov 70
ŽALUZIE NEVA s.r.o.	ČR	1,0728	Stávající PZ	2010 (prodal NAVOS)	Výroba venkovních žaluzií.
NAVOS a.s.	ČR	9,4754	Stávající PZ	2005	Prodej krmných směsí pro hospodářská zvířata. Nabídka hnojiv a pesticidů.
MUBEA IT SPRING WIRE s.r.o.	SRN	13,6181	G	2005	Závod na výrobu automobilových součástek a dílů (pružiny, stabiliz.)
GALVA s.r.o.	ČR	0,9468	G	2006	Galvanizování, město požaduje pozemky zpět do vlastnictví

DULWITCH TRADE a.s. (PV Kralice s.r.o.)	ČR	3,0472	G	2007	Fotovoltaická elektrárna
MODŘANY Power, a.s. (dříve Modřanská potrubní a.s.)	ČR	7,2871	G	2006	Město získalo pozemky zpět do vlastnictví
Gama Investment a.s. (dříve Moravia Energo, a.s.)	ČR	1,5	G	2008	Obchod, výroba, distribuce a dodávky elektrické energie. Od 30. 6. 2012 spuštěn provoz.
SOLARIS Tech s r.o.	ČR	4,8	G	2010	Fotovoltalická elektrárna
Martek Medical, a.s.	ČR	0,75	G	2010	Školicí středisko a skladové prostory pro zdravotnický materiál
Saint Gobain Weber Terranova a.s.	ČR	3,047	G	2010	Výrobní areál na výrobu omítkových směsí. Od 30.6.2012 spuštěn provoz.
PLYNY JEHLÁŘ, s.r.o.	ČR	0,54	Stávající PZ-Kralická ul.	2014	Výstavba skladu svařovací techniky. Kupní smlouva připravena k podpisu.

Zdroj: Magistrát města Prostějova

Legenda:

	Zrealizována výstavba
	Připravované záměry, nejistý vlastník pozemků
	Pozemky, o které se vede soudní spor
	Město získalo pozemky zpět do svého vlastnictví
	Investoři působících ne na pozemcích města

Tabulka č. 4: Seznam dalších možných rozvojových ploch pro podnikatelské aktivity v blízkém okolí Prostějova

Lokalita č. 1:	
Název lokality:	Rozšíření sektoru "G"
obec:	Prostějov
katastrální území:	Prostějov, Kralice na Hané
způsob využití:	Orná půda, solární elektrárna
stav:	v návrhu územního plánu města Prostějova, navrženo jako rozvojová plocha Z22 (část), v k.ú. Kralice na Hané v ÚP navrženo jako plocha výrobní
rozloha: (výměra ha/ max. možná plocha zastavění)	11,0/2,8
Orientační podmiňující náklady v mil. Kč:	4,1
Náklady na ha/mil. Kč (z celkové plochy):	0,4

Lokalita č. 2:	
Název lokality:	Lokalita pod areálem železáren
obec:	Prostějov
katastrální území:	Prostějov, Bedihošť
způsob využití:	Orná půda
stav:	v návrhu územního plánu navrženo v k.ú. Prostějov jako rozvojová plocha R9 - rezerva, v k.ú. Bedihošť jako zemědělská plocha
rozloha: (výměra ha/ max. možná plocha zastavění)	21,7 (k.ú. PV 9,2)/8,9
Orientační podmiňující náklady v mil. Kč:	9,3 (náklady lze sdružit)
Náklady na ha/mil. Kč (z celkové plochy):	0,4
Lokalita č. 3:	
Název lokality:	Lokalita pod areálem železáren
obec:	Prostějov
katastrální území:	Prostějov
způsob využití:	orná půda
stav:	v návrhu územního plánu navrženo jako rozvojová plocha R10 - rezerva
rozloha: (výměra ha/ max. možná plocha zastavění)	30,0/9,6
Orientační podmiňující náklady v mil. Kč:	23,2 (náklady lze sdružit)
Náklady na ha/mil. Kč (z celkové plochy):	0,8
Lokalita č. 4:	
Název lokality:	Velká průmyslová zóna u letiště
obec:	Prostějov
katastrální území:	Prostějov
způsob využití:	orná půda
stav:	v návrhu územního plánu navrženo jako rozvojová plocha R3 - rezerva
rozloha: (výměra ha/ max. možná plocha zastavění)	49,0/18,9
Orientační podmiňující náklady v mil. Kč:	14,0
Náklady na ha/mil. Kč (z celkové plochy):	0,3
Lokalita č. 5:	
Název lokality:	Malá průmyslová zóna Brněnská
obec:	Prostějov
katastrální území:	Prostějov
způsob využití:	orná půda
stav:	v návrhu územního plánu navrženo jako rozvojová plocha R13

rozloha: (výměra ha/ max. možná plocha zastavění)	7,4/2,7
Orientační podmiňující náklady v mil. Kč:	18,3 (náklady lze sdružit)
Náklady na ha/mil. Kč (z celkové plochy):	2,4
Lokalita č. 6:	
Název lokality:	Malá průmyslová zóna Brněnská
obec:	Prostějov
katastrální území:	Prostějov
způsob využití:	orná půda
stav:	v návrhu územního plánu navrženo jako rozvojová plocha R14
rozloha: (výměra ha/ max. možná plocha zastavění)	2,7/1,0
Orientační podmiňující náklady v mil. Kč:	5,1
Náklady na ha/mil. Kč (z celkové plochy):	1,9
Lokalita č. 7:	
Název lokality:	Malá průmyslová zóna Brněnská
obec:	Prostějov
katastrální území:	Prostějov
způsob využití:	orná půda
stav:	v území nového územního plánu navrženo jako rozvojová plocha R15
rozloha: (výměra ha/ max. možná plocha zastavění)	5,4/2,4
Orientační podmiňující náklady v mil. Kč:	19,0 (náklady lze sdružit)
Náklady na ha/mil. Kč (z celkové plochy):	3,5
Lokalita č. 10:	
Název lokality:	Lokalita za Olomouckou ulicí
obec:	Prostějov
katastrální území:	Prostějov, Držovice, Smržice
způsob využití:	orná půda
stav:	v návrhu ÚP není - mimo k.ú. Prostějov, v k.ú Držovice v ÚP navrženo jako plocha výrobní, v k.ú. Smržice není určeno
rozloha: (výměra ha/ max. možná plocha zastavění)	10,0/4,0
Orientační podmiňující náklady v mil. Kč:	7,1
Náklady na ha/mil. Kč (z celkové plochy):	0,7
Lokalita č. 11:	
Název lokality:	Lokalita východně od areálu fy. Toray

obec:	Prostějov
katastrální území:	Prostějov, Kralice na Hané
způsob využití:	orná půda
stav:	v návrhu ÚP jako rozvojová plocha Z23, v k.ú. Kralice na Hané navržena plocha výrobní
rozloha: (výměra ha/ max. možná plocha zastavění)	16,9/5,0
Orientační podmiňující náklady v mil. Kč:	2,5
Náklady na ha/mil. Kč (z celkové plochy):	0,1
Lokalita č. 13:	
Název lokality:	Lokalita u Moragra
obec:	Prostějov
katastrální území:	Prostějov
způsob využití:	orná půda
stav:	v návrhu ÚP navrženo jako rozvojová plocha Z24
rozloha: (výměra ha/ max. možná plocha zastavění)	1,8/0,8
Orientační podmiňující náklady v mil. Kč:	4,8
Náklady na ha/mil. Kč (z celkové plochy):	2,6
Lokalita č. 14:	
Název lokality:	Lokalita u Školního statku
obec:	Prostějov
katastrální území:	Prostějov
způsob využití:	orná půda
stav:	v návrhu ÚP navrženo jako rozvojová plocha Z31
rozloha: (výměra ha/ max. možná plocha zastavění)	2,4/1,4
Orientační podmiňující náklady v mil. Kč:	2,5
Náklady na ha/mil. Kč (z celkové plochy):	1,0
Lokalita č. 15:	
Název lokality:	Lokalita u Školního statku
obec:	Prostějov
katastrální území:	Prostějov
způsob využití:	orná půda
stav:	v návrhu nového ÚP navrženo jako rozvojová plocha Z42
rozloha: (výměra ha/ max. možná plocha zastavění)	1,0/0,7
Orientační podmiňující náklady v mil. Kč:	2,95

Náklady na ha/mil. Kč (z celkové plochy):	2,95
Lokalita č. 16:	
Název lokality: obec: katastrální území: způsob využití: stav: rozloha: (výměra ha/ max. možná plocha zastavění) Orientační podmiňující náklady v mil. Kč: Náklady na ha/mil. Kč (z celkové plochy):	Malá průmyslová zóna Brněnská Prostějov Prostějov, Žešov orná půda, zahrady V návrhu územního plánu navrženo jako rozvojová plocha Z17 (část) 7,0/3,0 8,8 1,2
Lokalita č. 17:	
Název lokality: obec: katastrální území: způsob využití: stav: rozloha: (výměra ha/ max. možná plocha zastavění) Orientační podmiňující náklady v mil. Kč: Náklady na ha/mil. Kč (z celkové plochy):	Malá průmyslová zóna Brněnská Prostějov Žešov orná půda v návrhu ÚP navrženo jako rozvojová plocha Z18 2,1/0,3 7,9 3,7
Lokalita č. 18:	
Název lokality: obec: katastrální území: způsob využití: stav: rozloha: (výměra ha/ max. možná plocha zastavění) Orientační podmiňující náklady v mil. Kč: Náklady na ha/mil. Kč (z celkové plochy):	SV od Velké průmyslové zóny u letiště Prostějov Prostějov orná půda v návrhu ÚP navrženo jako rozvojová plocha Z19 1,4/0,5 7,0 5,0

Pozn. č. 1: Podmiňující náklady jsou vztaženy k přivedení inženýrských sítí na hranici lokality a dopravní napojení lokality.

Pozn. č. 2: náklady jsou počítány na každou lokalitu samostatně, tzn. při realizaci jedné lokality budou náklady u lokality přilehlé poměrově sdruženy

Zdroj: *Prověřovací studie rozvojových ploch pro podnikatelské aktivity, vypracoval: 2arch s.r.o., 2012*

Tabulka č 5: Seznam brownfieldů v okolí města Prostějova

Název:	Forte, Mostkovice
Typ lokality:	Areál (plocha s budovami)
Stávající využití:	Areál je využit asi z 1/4. Pro servisní činnost vyčleněna část haly 101 a výhledově i 101a. Část objektů je pronajímána jako výrobní a skladovací prostory.
Předchozí využití lokality:	Vojenské areály, kasárny, střelnice. Servisní činnost pro Armádu ČR.
Rozloha lokality:	44,5 ha
Název:	Bývalý areál společnosti SKANSKA za Olomouckou ulicí
Typ lokality:	Areál (plocha s budovami)
Stávající využití:	V areálu 31 objektů. Areál byl v nedávné době rozdělen na 3 části, které odkoupili od vlastníka 3 skupiny majitelů. Areál je vhodný pro strojírenskou výrobu, výstavbu logistického centra, autodopravu.
Předchozí využití lokality:	uskladnění materiálů nebo kontejnerů a pro parkování nákladních vozidel
Rozloha lokality:	14 ha
Název:	Areál podniku ACHP Prostějov, a.s., nyní ve vlastnictví společnosti NAVOS a.s.
Typ lokality:	Areál (plocha s budovami)
Stávající využití:	Tato společnost se mimo jiné zabývá výrobou a skladováním krmiv a zajišťuje pro zemědělské podniky další služby. Dle jednání s bývalým vlastníkem společnosti bylo možné využít volné zpevněné plochy, možná budou k dispozici i administrativní prostory.
Předchozí využití lokality:	Výroba a skladování krmiv
Rozloha lokality:	10,55 ha
Název:	Bývalý objekt OP Prostějov + 2 zahrádkářské kolonie nacházející se vpravo a vlevo od bývalého OP
Typ lokality:	Areál s budovami a zahrádkářské kolonie
Stávající využití:	Nyní jsou objekty v demolici
Předchozí využití lokality:	Výroba pánské a dámské konfekce
Rozloha lokality:	12,3 ha
Název:	Průmyslový areál ALORA, s.r.o. - ulice Průmyslová
Typ lokality:	Areál (plocha s budovami)
Stávající využití:	v současné době v areálu působí cca 6 investorů
Předchozí využití lokality:	Dříve výrobní areál Agrostroj Prostějov a.s.
Rozloha lokality:	5,7 ha
Název:	Zahrádkářská kolonie Za Drahou
Typ lokality:	Zahrádkářská kolonie
Stávající využití:	Zahrádkářská kolonie, možný způsob využití: komerční zařízení, obchod a sklady
Předchozí využití lokality:	Zahrádkářská kolonie
Rozloha lokality:	4,4 ha
Název:	Areál bývalé Vitany, a.s.
Typ lokality:	Areál (plocha s budovami)

Stávající využití:	Sídlo několika firem, volné plochy s objekty
Předchozí využití lokality:	Areál potravinářského podniku Vitana, a.s.
Rozloha lokality:	3,9 ha
Název:	Zámek Ptení
Typ lokality:	Areál - s kulturní památkou
Stávající využití:	nevyužíván
Předchozí využití lokality:	5 bytů, nebytové prostory byly využívány pro skladování, jako kinosál, klášter či škola
Rozloha lokality:	8500 m²
Název:	Areál bývalého pivovaru ve Vrahovicích
Typ lokality:	Areál (plocha s budovami)
Stávající využití:	Volné plochy s objekty
Předchozí využití lokality:	Areál využíván pro výrobu místního piva.
Rozloha lokality:	3,13 ha
Název:	Bývalá sladovna v Mlýnské ulici
Typ lokality:	Areál (plocha s budovami)
Stávající využití:	Nevyužíván, vyhořel
Předchozí využití lokality:	sladovna, skladování zemědělských produktů
Rozloha lokality:	1,6 ha
Název:	Bývalé Jezdecké kasárny Prostějov
Typ lokality:	Areál (plocha s budovami)
Stávající využití:	Využíváno jako manipulační plocha a úložný prostor materiálů ze stavebních akcí konaných prostřednictvím Magistrátu města Prostějova
Předchozí využití lokality:	Jezdecké kasárny
Rozloha lokality:	3,8 ha
Název:	Cukrovar Čelechovice na Hané
Typ lokality:	Areál (plocha s budovami)
Stávající využití:	Bude využíván jako sklad pohonných hmot.
Předchozí využití lokality:	Cukrovar - lehký průmysl
Rozloha lokality:	2,2 ha
Název:	Cukrovar Bedihošť
Typ lokality:	Areál (plocha s budovami)
Stávající využití:	Sklady (částečně)
Předchozí využití lokality:	Cukrovar - lehký průmysl
Rozloha lokality:	9 ha
Název:	Cukrovar Němčice nad Hanou
Typ lokality:	Areál (plocha bez staveb)
Stávající využití:	nevyužíván
Předchozí využití lokality:	Cukrovar – lehký průmysl
Rozloha lokality:	10 ha

Zdroj: Magistrát města Prostějova, www.brownfieldy.cz; www.kr-olomoucky.cz/clanky/dokumenty/125/bfo-cz-100.pdf

Tabulka č 18: Podrobnější přehled počtu ekonomických subjektů dle odvětví v ORP Prostějov (k 31. 12.)

	2009	2010	2011	2012	2013
Ekonomické subjekty celkem	20 324	20 708	21 020	20 667	21 024
Nezařazeno	348	528	641	739	801
Rostlinná a živočišná výroba, myslivost a související činnosti	613	669	707	729	740
Lesnictví a těžba dřeva	100	88	84	77	72
Rybolov a akvakultura	1	2	3	3	3
Těžba a úprava černého a hnědého uhlí	1	1	1	1	1
Těžba ropy a zemního plynu	-	-	-	-	-
Těžba a úprava rud	-	-	-	-	-
Ostatní těžba a dobývání	3	2	1	1	1
Podpůrné činnosti při těžbě	-	-	-	-	-
Výroba potravinářských výrobků	110	115	123	118	122
Výroba nápojů	24	25	23	23	32
Výroba tabákových výrobků	-	-	-	-	-
Výroba textilií	178	155	138	115	99
Výroba oděvů	541	562	578	563	553
Výroba usní a souvisejících výrobků	39	34	35	27	25
Zpracování dřeva, výroba dřevěných, korkových, proutěných a slaměných výrobků, kromě nábytku	506	459	429	368	337
Výroba papíru a výrobků z papíru	9	11	10	8	7
Tisk a rozmnožování nahraných nosičů	59	42	37	33	29
Výroba koksu a rafinovaných ropných produktů	-	-	-	-	-
Výroba chemických látek a chemických přípravků	30	26	23	23	24
Výroba základních farmaceutických výrobků a farmaceutických přípravků	1	1	1	1	1
Výroba pryžových a plastových výrobků	79	76	68	70	70
Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků	67	70	68	68	64

Výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárenství	7	7	12	8	8
Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení	824	843	886	845	823
Výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení	11	11	11	9	9
Výroba elektrických zařízení	195	174	160	134	122
Výroba strojů a zařízení j. n.	66	63	65	64	65
Výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů	5	4	4	4	3
Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení	7	8	8	7	10
Výroba nábytku	127	176	202	198	176
Ostatní zpracovatelský průmysl	108	104	112	128	131
Opravy a instalace strojů a zařízení	207	233	244	225	226
Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu	32	64	71	74	156
Shromažďování, úprava a rozvod vody	3	2	2	3	3
Činnosti související s odpadními vodami	6	6	5	5	5
Shromažďování, sběr a odstraňování odpadů, úprava odpadů k dalšímu využití	74	80	77	79	79
Sanace a jiné činnosti související s odpady	-	-	-	-	-
Výstavba budov	989	1 006	1 028	1 016	992
Inženýrské stavitelství	9	8	8	7	7
Specializované stavební činnosti	1 593	1 645	1 640	1 576	1 566
Velkoobchod, maloobchod a opravy motorových vozidel	492	522	537	559	554
Velkoobchod, kromě motorových vozidel	3 917	3 898	3 848	3 665	3 318
Maloobchod, kromě motorových vozidel	1 061	988	917	851	727
Pozemní a potrubní doprava	492	502	498	467	443
Vodní doprava	-	-	-	-	-
Letecká doprava	1	-	-	-	-

Skladování a vedlejší činnosti v dopravě	34	36	34	39	41
Poštovní a kurýrní činnosti	1	1	1	-	-
Ubytování	51	52	49	52	53
Stravování a pohostinství	937	982	1 036	1 018	999
Vydavatelské činnosti	44	45	38	34	32
Činnosti v oblasti filmů, videozáznamů a televizních programů, pořizování zvukových nahrávek a hudební vydavatelské činnosti	28	30	26	22	19
Tvorba programů a vysílání	-	-	-	-	-
Telekomunikační činnosti	11	8	8	8	14
Činnosti v oblasti informačních technologií	163	177	171	149	133
Informační činnosti	30	30	28	29	28
Finanční zprostředkování, kromě pojišťovnictví a penzijního financování	17	15	139	185	144
Pojištění, zajištění a penzijní financování, kromě povinného sociálního zabezpečení	-	-	-	-	-
Ostatní finanční činnosti	442	259	231	243	1 190
Činnosti v oblasti nemovitostí	743	772	770	779	764
Právní a účetnické činnosti	656	689	672	637	619
Činnosti vedení podniků; poradenství v oblasti řízení	241	234	203	172	144
Architektonické a inženýrské činnosti; technické zkoušky a analýzy	310	317	315	305	307
Výzkum a vývoj	11	9	10	8	6
Reklama a průzkum trhu	167	172	174	167	168
Ostatní profesní, vědecké a technické činnosti	458	524	567	615	606
Veterinární činnosti	38	40	44	43	43
Činnosti v oblasti pronájmu a operativního leasingu	45	50	51	55	54
Činnosti související se zaměstnáním	3	3	3	3	3
Činnosti cestovních agentur, kanceláří a jiné rezervační a související činnosti	49	51	45	45	49
Bezpečnostní a pátrací činnosti	49	49	51	40	37

Činnosti související se stavbami a úpravou krajiny	37	40	47	47	43
Administrativní, kancelářské a jiné podpůrné činnosti pro podnikání	14	14	19	26	29
Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	170	170	188	188	189
Vzdělávání	318	315	311	318	322
Zdravotní péče	266	272	277	281	272
Pobytové služby sociální péče	9	9	10	10	10
Ambulantní nebo terénní sociální služby	9	9	10	7	7
Tvůrčí, umělecké a zábavní činnosti	24	21	45	61	74
Činnosti knihoven, archivů, muzeí a jiných kulturních zařízení	3	3	3	3	3
Činnosti heren, kasin a sázkových kanceláří	6	5	5	5	5
Sportovní, zábavní a rekreační činnosti	548	563	550	538	517
Činnosti organizací sdružujících osoby za účelem prosazování společných zájmů	494	520	524	546	590
Opravy počítačů a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost	204	244	277	296	295
Poskytování ostatních osobních služeb	758	768	783	802	811
Činnosti domácností jako zaměstnavatelů domácího personálu	1	-	-	-	-
Činnosti domácností produkujících blíže neurčené výrobky a služby pro vlastní potřebu	-	-	-	-	-
Činnosti exteritoriálních organizací a orgánů	-	-	-	-	-

Zdroj: ČSÚ

Tabulka č. 22: Sociální podniky na území SO ORP Prostějov

Senza družstvo, chráněná dílna	
Sociální družstvo, jehož posláním je dlouhodobé zaměstnání osob se zdravotním postižením a jejich integrace do společnosti.	
adresa:	Tylova 44, 796 01 Prostějov
kraj:	Olomoucký
telefon:	582337830
oblast podnikání:	Potravinářská výroba a prodej, Textilní služby - čištění, žehlení, Výroba obalů, balící činnost, Drobná průmyslová výroba
společenská prospěšnost:	oblast životního prostředí a ekologie, rozvoj místního společenství, oblast rovných příležitostí (zejména zaměstnávání znevýhodněných), sociální oblast (poskytování sociálního poradenství a sociální pomoci, např. znevýhodněným zaměstnancům), kulturní oblast
zaměstnávané osoby:	lidé se zdravotním postižením, vymezeno 40 pracovních míst pro osoby se zdravotním postižením
právní forma:	družstvo
rok založení:	2000
Pivovar Mazal - sociální podnik pro osoby opouštějící prostředí dětských domovů (OPLZZ)	
Sociální družstvo, jehož posláním je dlouhodobé zaměstnání osob se zdravotním postižením a jejich integrace do společnosti.	
adresa:	Josefa Hory 2, Prostějov, 798 11
kraj:	Olomoucký
telefon:	604408294
oblast podnikání:	Potravinářská výroba a prodej
společenská prospěšnost:	uplatnění osob opouštějících dětské domovy na trhu práce, možnost nalezení prvního, stabilního pracovního uplatnění a také možnost získat kvalifikaci a praxi, ceněnou na pracovním trhu
zaměstnávané osoby:	osoby opouštějící prostředí dětských domovů, vymezena 3 pracovní místa
právní forma:	Fyzická osoba podnikající dle živnostenského zákona
rok založení:	2013
AldEkon účetnictví - Denisa Švecová	
Fyzická osoba zaměstnávající osoby se zdravotním postižením.	
adresa:	U Hřbitova 9, Držovice, 79607
kraj:	Olomoucký
telefon:	724158028
oblast podnikání:	účetní práce, mzdové účetnictví, daňová přiznání, školení
společenská prospěšnost:	oblast rovných příležitostí (zaměstnáváni osob se zdravotním postižením)
zaměstnávané osoby:	lidé se zdravotním postižením, vymezeno 7 pracovních míst
právní forma:	Fyzická osoba podnikající dle živnostenského zákona
rok založení:	2007
Cíl, Prostějov	
Výrobní družstvo zaměstnávající osoby se zdravotním postižením.	
adresa:	Olomoucká 116, Prostějov, 797 10
kraj:	Olomoucký

telefon:	582366456
oblast podnikání:	Výroba kožedělných výrobků a svrchních oděvů. Galantérní výroba (eteu, rukavice, nákupní a sportovní tašky, řemeny na harmoniky atd.). Výroba pracovní obuvi. Poskytování software.
společenská prospěšnost:	oblast rovných příležitostí (zaměstnáváni osob se zdravotním postižením)
zaměstnávané osoby:	lidé se zdravotním postižením, vymezeno 62 pracovních míst
právní forma:	Výrobní družstvo
rok založení:	1953
IF KING SECURITY s.r.o.	
Společnost zaměstnávající osoby se zdravotním postižením.	
adresa:	Palackého 8-10, Prostějov, 79601
kraj:	Olomoucký
telefon:	588882514
oblast podnikání:	Fyzická a elektronická ostraha, úklid kancelářských, obchodních, výrobních prostor, velkoobchod s čistícími a hygienickými potřebami, velkoobchod s kancelářskými potřebami
společenská prospěšnost:	oblast rovných příležitostí (zaměstnáváni osob se zdravotním postižením)
zaměstnávané osoby:	lidé se zdravotním postižením, vymezeno 205 pracovních míst
právní forma:	Společnost s ručením omezením
rok založení:	2007
Ing. Josef Dokoupil	
Fyzická osoba zaměstnávající osoby se zdravotním postižením.	
adresa:	Krokova 14, Prostějov, 79601
kraj:	Olomoucký
telefon:	582391605
oblast podnikání:	Oděvnická, galanterní, obuvnický a další průmysl.
společenská prospěšnost:	oblast rovných příležitostí (zaměstnáváni osob se zdravotním postižením)
zaměstnávané osoby:	lidé se zdravotním postižením, vymezeno 16 pracovních míst
právní forma:	Fyzická osoba podnikající dle jiných zákonů než živnostenského zákona a zákona o zemědělství
rok založení:	Provozovna v Prostějově od roku 2012.
MARTEC MEDICAL a.s.	
Společnost zaměstnávající osoby se zdravotním postižením.	
adresa:	U Spalovny 17, Prostějov, 79601
kraj:	Olomoucký
telefon:	582400000
oblast podnikání:	Distribuce zdravotnického materiálu.
společenská prospěšnost:	oblast rovných příležitostí (zaměstnáváni osob se zdravotním postižením)
zaměstnávané osoby:	lidé se zdravotním postižením, vymezeno 120 pracovních míst
právní forma:	Akciová společnost
rok založení:	1994
Melánia Paličková	
Fyzická osoba zaměstnávající osoby se zdravotním postižením.	
adresa:	Pěnčín 286, Laškov, 79857

kraj:	Olomoucký
telefon:	582378549
oblast podnikání:	Výroba pracovních oděvů, velkoobchod a maloobchod s pracovními oděvy, rukavicemi, obuví a ochrannými prostředky. Prodej ložních souprav, ručníků, utěrek apod.
společenská prospěšnost:	oblast rovných příležitostí (zaměstnáváni osob se zdravotním postižením)
zaměstnávané osoby:	lidé se zdravotním postižením, vymezeno 7 pracovních míst
právní forma:	Fyzická osoba podnikající dle živnostenského zákona.
rok založení:	2002
OFFICE SYSTEM s.r.o.	
Společnost zaměstnávající osoby se zdravotním postižením.	
adresa:	Vápenice 17, Prostějov, 79601
kraj:	Olomoucký
telefon:	582307383
oblast podnikání:	Prodej kancelářské techniky a potřeb. Poradenská a reklamní činnost, marketing. Správa a údržba nemovitostí.
společenská prospěšnost:	oblast rovných příležitostí (zaměstnáváni osob se zdravotním postižením)
zaměstnávané osoby:	lidé se zdravotním postižením, vymezeno 2 pracovní místa
právní forma:	Společnost s ručením omezením.
rok založení:	2003
OPP centrum s.r.o.	
Společnost zaměstnávající osoby se zdravotním postižením.	
adresa:	Mostkovice 3, Mostkovice, 79802
kraj:	Olomoucký
telefon:	582362823
oblast podnikání:	Výroba a prodej pracovních oděvů a ochranných pomůcek. Prodej pohonných hmot. Zprostředkovávání služeb v zemědělství.
společenská prospěšnost:	oblast rovných příležitostí (zaměstnáváni osob se zdravotním postižením)
zaměstnávané osoby:	lidé se zdravotním postižením, vymezeno 7 pracovních míst
právní forma:	Společnost s ručením omezením.
rok založení:	1997
Reaga s.r.o.	
Společnost zaměstnávající osoby se zdravotním postižením.	
adresa:	Sportovní 3, Prostějov, 79601
kraj:	Olomoucký
telefon:	603550527
oblast podnikání:	Ostraha majetku a osob.
společenská prospěšnost:	oblast rovných příležitostí (zaměstnáváni osob se zdravotním postižením)
zaměstnávané osoby:	lidé se zdravotním postižením, vymezeno 13 pracovních míst
právní forma:	Společnost s ručením omezením.
rok založení:	Provozovna v Prostějově od roku 2012.
SaM - úklidové služby s.r.o.	
Společnost zaměstnávající osoby se zdravotním postižením.	
adresa:	Dr. J. Uhra 30, Prostějov, 79601

kraj:	Olomoucký
telefon:	582331332
oblast podnikání:	Úklidy budov.
společenská prospěšnost:	oblast rovných příležitostí (zaměstnáváni osob se zdravotním postižením)
zaměstnávané osoby:	lidé se zdravotním postižením, vymezeno 3 pracovní místa
právní forma:	Společnost s ručením omezením.
rok založení:	2005
SIDA s.r.o.	
Společnost zaměstnávající osoby se zdravotním postižením.	
adresa:	Krapkova 28, Prostějov, 79601
kraj:	Olomoucký
telefon:	582345463
oblast podnikání:	Ostraha majetku a osob, úklidové služby.
společenská prospěšnost:	oblast rovných příležitostí (zaměstnáváni osob se zdravotním postižením)
zaměstnávané osoby:	lidé se zdravotním postižením, vymezeno 91 pracovních míst
právní forma:	Společnost s ručením omezením.
rok založení:	1994
SIPADAN a.s.	
Společnost zaměstnávající osoby se zdravotním postižením.	
adresa:	Vrahovická 41, Prostějov, 79601
kraj:	Olomoucký
telefon:	702086906
oblast podnikání:	Ostraha majetku a osob, správa a údržba nemovitostí, úklidové služby.
společenská prospěšnost:	oblast rovných příležitostí (zaměstnáváni osob se zdravotním postižením)
zaměstnávané osoby:	lidé se zdravotním postižením, vymezeno 397 pracovních míst
právní forma:	Akciová společnost.
rok založení:	Provozovna v Prostějově od roku 2003.
Ladislav Juhász	
Fyzická osoba zaměstnávající osoby se zdravotním postižením.	
adresa:	Vrahovická 100, Vrahovice, 79811
kraj:	Olomoucký
telefon:	
oblast podnikání:	Velkoobchod, maloobchod, činnosti cestovních agentur.
společenská prospěšnost:	oblast rovných příležitostí (zaměstnáváni osob se zdravotním postižením)
zaměstnávané osoby:	lidé se zdravotním postižením
právní forma:	Fyzická osoba podnikající dle živnostenského zákona
rok založení:	1992
Dětská Arkáda s.r.o.	
Společnost zaměstnávající osoby se zdravotním postižením.	
adresa:	Určická 31, Prostějov, 79601
kraj:	Olomoucký
telefon:	
oblast podnikání:	Poskytování služeb pro rodinu a domácnost, maloobchod se smíšeným zbožím, reklamní činnost a marketing.

společenská prospěšnost:	oblast rovných příležitostí (zaměstnáváni osob se zdravotním postižením)
zaměstnávané osoby:	lidé se zdravotním postižením
právní forma:	Společnost s ručením omezením.
rok založení:	2004
Mechanika Prostějov 97, družstvo	
Družstvo zaměstnávající osoby se zdravotním postižením.	
adresa:	Kralická 5, Prostějov, 79601
kraj:	Olomoucký
telefon:	
oblast podnikání:	Instalace vody, plynu, odpadu. Výroba plastových a pryžových výrobků. Bezpečnostní a úklidové činnosti. Reklamní činnosti. Výstavba bytových a nebytových prostor. Oprava a údržba motorových vozidel.
společenská prospěšnost:	oblast rovných příležitostí (zaměstnáváni osob se zdravotním postižením)
zaměstnávané osoby:	lidé se zdravotním postižením
právní forma:	Družstvo
rok založení:	1997
MuDr. Ludmila Smékalová	
Fyzická osoba zaměstnávající osoby se zdravotním postižením.	
adresa:	Karlov 1, Prostějov, 79601
kraj:	Olomoucký
telefon:	
oblast podnikání:	Specializovaná ambulantní zdravotní péče, velkoobchod, maloobchod, pronájem a leasing ostatních výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost
společenská prospěšnost:	oblast rovných příležitostí (zaměstnáváni osob se zdravotním postižením)
zaměstnávané osoby:	lidé se zdravotním postižením
právní forma:	Fyzická osoba podnikající dle jiných zákonů než živnostenského zákona a zákona o zemědělství
rok založení:	1993
Vamík, s.r.o.	
Společnost zaměstnávající osoby se zdravotním postižením.	
adresa:	Na hrázi 4, Prostějov, 79601
kraj:	Olomoucký
telefon:	
oblast podnikání:	Činnost v oblasti nemovitostí, maloobchod s novým zbožím ve specializovaných prodejnách.
společenská prospěšnost:	oblast rovných příležitostí (zaměstnáváni osob se zdravotním postižením)
zaměstnávané osoby:	lidé se zdravotním postižením
právní forma:	Společnost s ručením omezeným.
rok založení:	2004
Střechy Štětař, s.r.o.	
Společnost zaměstnávající osoby se zdravotním postižením.	
adresa:	Pivín 268, Pivín, 79824
kraj:	Olomoucký

telefon:	
oblast podnikání:	Pokrývačské práce, výroba ostatních výrobků stavebního truhlářství a tesařství, výstavba bytových a nebytových budov, instalační práce, demolice a příprava staveniště.
společenská prospěšnost:	oblast rovných příležitostí (zaměstnáváni osob se zdravotním postižením)
zaměstnávané osoby:	lidé se zdravotním postižením
právní forma:	Společnost s ručením omezeným.
rok založení:	2008

Zdroj: http://www.ceske-socialni-podnikani.cz/cz/adresar-socialnich-podniku/misto-vykonu2/olomoucky-kraj?view=datavw&start=8; http://www.esfcr.cz/modules/projects/; http://portal.mpsv.cz/sz/zamest/zamestnaniosob/katalogorganizaceozp/

8. Závěr, kontakty

Strategický dokument, týkající se stávající i potenciální meziobecní spolupráce na území SO ORP Prostějov analyticky mapuje tematické oblasti předškolního vzdělávání a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství, životního prostředí, zaměstnanosti a podnikání. Veškeré jeho analytické závěry i strategická doporučení jsou obsaženy v jednotlivých k tomu určených kapitolách a podkapitolách. Jelikož je tato problematika vždy systematicky propojená a každý jeden krok při stanovování priorit navazuje na ten předcházející, nelze v této závěrečné kapitole činit příliš zobecňující závěry. Je vhodnější odkázat právě na konkrétní kapitoly, dle členění obsahu v úvodu materiálu.

Jako stručné ilustrativní shrnutí závěrů a z nich vyplývajících cílů pro jednotlivé tematické oblasti, jakožto zásadních výstupů tohoto materiálu, lze tedy jmenovat právě výše zmíněné konkrétní identifikované problémové okruhy, potažmo navržené cíle, směřující k jejich řešení:

V rámci tématu **„předškolního vzdělávání a základního školství“** byly jako základní problémové okruhy označeny: zachování stávajícího počtu škol a také zastaralé vybavení škol a špatný technický stav školních budov. Cíle pro možné řešení uvedených okruhů jsou pak následující:

- Zvýšení kompetencí, sdílení zkušeností a posílení podmínek pro pedagogické a nepedagogické pracovníky

- Podpora neformálního vzdělávání, mimoškolní činnosti a spolupráce

- Vybavení školních budov

- Modernizace infrastruktury, výstavba či rekonstrukce školních budov

Na základě výstupů analytické části a SWOT analýzy byly v rámci části návrhové pro oblast **„sociálních služeb“** na území ORP Prostějov identifikovány tři hlavní problémové okruhy, resp. oblasti a témata, která představují konsenzuálně přijímaný problém či u kterých lze v příštích letech identifikovat nezanedbatelný potenciál k využití a uplatnění konkrétních nástrojů představujících jejich řešení:

Okruh 1: Nedostatečné a nesystematické pokrytí území sociálními službami (s důrazem na seniory)

Cíle 1:

- Zavést společné komunitní plánování sociálních služeb (na úrovni geograficky a funkčně přirozených celků v rámci ORP)

- Zlepšit potřebné zázemí pro poskytování sociálních služeb v ORP

- Zlepšit zázemí pro poskytování pobytových služeb

- Zlepšit zázemí pro poskytování terénních a ambulantních služeb

Okruh 2: Nedostatečné využití potenciálu sociální ekonomiky – sociálního podnikání

Cíle 2:

- Zapojení obcí do sociálního podnikání

- Zlepšení dostupnosti informací o sociálním podnikání

Okruh 3: Nedostatečný informační, poradenský a vzdělávací servis (pro obce, občany)

Cíle 3:

- Zlepšit informovanost v oblasti sociálních služeb v ORP Prostějov

- Zavést regionální systém poradenství v oblasti sociálních služeb v ORP Prostějov

Z analýz i návrhové části území ORP Prostějov v rámci tématu **„odpadového hospodářství“**se jako problémové okruhy jeví:

4. Rostoucí náklady na nakládání s komunálním odpadem a spolupráce při jejich řešení
5. Prevence vzniku odpadů, jejich třídění, osvěta a motivace občanů
6. Odstranění, rekultivace skládek a ekologických zátěží

První dva problémové okruhy spolu úzce souvisí. Vzhledem k připravované legislativě v oblasti odpadového hospodářství nelze očekávat snížení nákladů na KO, naopak zákaz skládkování neupraveného SKO a další povinnosti povedou k nárůstu výdajů. Ze strany obcí je nutno připravit občanům dostatek míst pro sběr širokého spektra odpadů (SKO, NO, papír, plast, sklo, železo a bioodpady ze zahrad) a nastavit systém sběru komunálních odpadů tak, aby byl pro občany jednoduchý, přístupný, ekonomicky akceptovatelný a měl dostatečnou kapacitu. Informovat veřejnost o možnostech a povinnostech řádného nakládání s odpady v rámci obcí či svazků obcí je prvním krokem pro splnění cílů.

Stanoveny byly čtyři základní cíle:

5. Optimalizovat systém svozu SKO i separovaných složek komunálních odpadů – vzhledem k vývoji produkce vyplývající z analýzy předpokládáme stabilizaci produkce KO. V rámci trhu mají obce ORP možnost nastavení lepších podmínek nakládání s odpady.
6. Zajistit vyšší podíl separovaných složek KO – žádoucí a reálné je zvýšit separaci kovů, papíru, plastů. Vzhledem k omezení používání skla se nepočítá s výrazným nárůstem objemu jeho separace. U bioodpadů ze zahrad se preferuje kompostování v domácnostech.
7. Informovat veřejnost se zodpovědným přístupem k nakládání s odpady a informovat veřejnou správu.
8. Odstranění a rekultivace skládek a ekologických zátěží.

Jednou z možností řešení je šíření informací mezi obcemi, jejich vzájemná spolupráce a spolupráce se svozovými firmami.

Pro tematickou oblast **„životního prostředí v sídlech a krajině“** byly stanoveny tři základní problémové oblasti a v rámci nich pak celkem čtyři cíle:

Problémová oblast 1: Nízká ekologická stabilita krajiny

Cíl pro oblast 1:

- Realizací ekostabilizačních prvků v krajině zlepšit ekologickou stabilitu krajiny

Problémová oblast 2: Nevhodné či zanedbané prvky zeleně v sídlech

Cíle pro oblast2:

- Obnova stávajících prvků sídelní zeleně

- Realizace nových prvků sídelní zeleně

Problémová oblast 3: nevhodné či zanedbané prvky zeleně v sídlech

Cíl pro oblast 3:

- Podpora aktivit, projektů a organizací v ekologické výchově, osvětě a vzdělávání

Z analytické části pro oblast **„zaměstnanosti a podpory podnikání v rámci aglomerace“** je zřejmé, že v ORP Prostějov začínají být limitujícím faktorem chybějící plochy pro podnikání a nedostačující infrastruktura pro podnikání. Současně je v ORP Prostějov několik vhodných brownfieldů, které zatím nejsou využity a existují řešení pro odstranění nedostatků v doprovodné infrastruktuře pro podnikání.

Ke každému z problémových okruhů (NEVHODNÉ PLOCHY PRO PODNIKÁNÍ a NEDOSTAČUJÍCÍ INFRASTRUKTURA PRO PODNIKÁNÍ) byly v návrhové části stanoveny 2 cíle:

Cíl 1.1: Připravit nové průmyslové plochy pro podnikání

Cíl 1.2: Revitalizovat stávající brownfieldy

Cíl 2.1: Zrekonstruovat mlýnský náhon v průmyslové zóně

Cíl 2.2: Provést výstavbu přivaděče pitné vody do průmyslové zóny

Jednotlivé cíle mají svého správce a jejich naplňování bude sledováno prostřednictvím sady indikátorů. Indikátory byly stanoveny tak, aby postihovaly přímo dosažené výstupy cílů, ale i celkový dopad dosažení stanovených cílů na celou aglomeraci.

Budoucí období nabízí bezesporu řadu příležitostí a řadu témat i konkrétních aktivit, které je možné rozvíjet či realizovat. Značný územní rozsah SO ORP Prostějov napovídá, že drtivá většina z těchto možností meziobecní spolupráce bude a může být realizována spíše v menších regionech, v méně početných svazcích obcí. To přitom vůbec neubírá na potenciálním významu a prospěšnosti těchto aktivit, ba právě naopak. Důležitá je přirozenost – regionální i funkční – kterou budou tyto aktivity respektovat a na základě kterých budou stavěny.

Zdaleka ne vše, co je v tomto materiálu obsaženo, se pochopitelně podaří uvést v reálné fungování, tzv. v život. Úkolem tohoto dokumentu bylo analyzovat stávající stav a přinést návrhy pro budoucnost. Pokud se alespoň část těchto aktivit na alespoň části území SO ORP podaří realizovat, nebude to úspěchem této strategie, nýbrž úspěchem meziobecní spolupráce jako takové. Úspěchem přirozené spolupráce, která ve všech oborech a směrech lidské činnosti vždy přinášela rozvoj a která byla dlouhodobě udržitelná právě z toho důvodu, že nevycházela z povinnosti či příkazu, ale z rozumného zvážení výhodnosti a prospěšnosti společného úsilí.
Tato strategie byla zpracovávána během let 2014 a 2015. Veškeré připomínky, názory a podněty k ní lze zasílat na e-mailovou adresu orp.prostejov@seznam.cz, která slouží jako rozcestník, z něhož jsou dotazy dle své povahy přeposílány na konkrétní členy realizačního a zpracovatelského týmu.

9. Přílohy

9.1. Seznam tabulek

Tab. 1: Základní informace o strategii ... 7
Tab. 2: Obce správního obvodu dle abecedního pořadí ... 9
Tab. 3: Relevantní významné strategické dokumenty ... 13
Tab. 4: Charakteristika území ORP ... 16
Tab. 5: Velikostní struktura obcí dle počtu obyvatel k 1.1.2014 ... 17
Tab. 6: Demografický vývoj obyvatel v území ORP ... 17
Tab. 7: Stručná charakteristika školství v území ORP ... 19
Tab. 8: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP ... 19
Tab. 9: Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP ... 20
Tab. 10: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP ... 21
Tab. 11: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání ... 21
Tab. 12: Charakteristika domácností ... 21
Tab. 13: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP ... 22
Tab. 14: Charakteristika trhu práce v území ORP ... 23
Tab. 15: Technická infrastruktura obcí ... 26
Tab. 16: Územní a strategické plánování ... 30
Tab. 17: Popis klíčových aktérů ... 31
Tab. 18: SWOT analýza ... 37
Tab. 19: Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání ... 42
Tab. 20: Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP ... 45
Tab. 21: Počty SOUKROMÝCH škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP ... 47
Tab. 22: Počty CÍRKEVNÍCH škol / školských zařízení v jednotlivých obcích ORP ... 47
Tab. 23: Pracovníci ve školství ORP ... 48
Tab. 24: Počet ZŠ za ORP ... 51
Tab. 25: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP ... 52
Tab. 26: ZŠ zřizované v ORP ... 53
Tab. 27: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP ... 53
Tab. 28: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP ... 54
Tab. 29: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP ... 55
Tab. 30: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP ... 56
Tab. 31: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP v roce 2012/2013 ... 56
Tab. 32: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP ... 56
Tab. 33: Počet absolventů ZŠ v ORP ... 57
Tab. 34 Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v ORP ... 58
Tab. 35: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP ... 58
Tab. 36: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013 ... 59
Tab. 37: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP ... 63
Tab. 38: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP ... 65
Tab. 39: Mateřské školy v ORP ... 67
Tab. 40: Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v ORP ... 67
Tab. 41: Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013 ... 67
Tab. 42: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP ... 73

Tab. 43: Zařízení jeslového typu 74
Tab. 44: Školní družiny a školní kluby v ORP 74
Tab. 45: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP 76
Tab. 46: Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP 76
Tab. 47: Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP 76
Tab. 48: Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP 76
Tab. 49: SVČ zřizované obcemi v ORP 77
Tab. 50: Údaje o pracovnících SVČ v ORP 77
Tab. 51: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP 77
Tab. 52: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP 79
Tab. 53: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi 79
Tab. 54: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč 79
Tab. 55: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP 80
Tab. 56: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2012/2013 80
Tab. 57: Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023 82
Tab. 58: Definice správního obvodu z pohledu předškolního vzdělávání 92
Tab. 59: Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023 94
Tab. 60: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP dle dat MPSV 117
Tab. 61: Poskytovatelé sociálních služeb v rámci ORP Prostějov, vč. registrovaných služeb 118
Tab. 62: Poskytovatelé návazných sociálních služeb v rámci jiných systémů v ORP Prostějov 120
Tab. 63: Počet jednotlivých typů sociálních služeb dle dat MPSV 121
Tab. 64: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele (dle dat MPSV) 122
Tab. 65: Počet sociálních služeb dle zřizovatele (dle dat MPSV) 122
Tab. 66: Přehled financování zařízení sociálních služeb v Kč za rok 2012 124
Tab. 67: Kapacita zařízení sociálních služeb dle dat MPSV 125
Tab. 68: Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012 126
Tab. 69: Počet zařízení sociálních služeb na území ORP 142
Tab. 70: Firmy zabývajícíse svozem SKO 168
Tab. 71: Sběrné dvory na území ORP, současný stav 169
Tab. 72: Sběrné dvory v blízkosti území ORP Prostějov 170
Tab. 73: Sběrná místa na území ORP, současný stav 170
Tab. 73a: Základní sortiment odpadů odevzdávaných ve sběrných dvorech a místech 171
Tab. 74: Výkupny odpadů na území ORP, současný stav 173
Tab. 75: Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav 176
Tab. 76: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav 177
Tab. 77: Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav 178
Tab. 78: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav 180
Tab. 79: Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současný stav 180
Tab. 80: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů na území ORP 181
Tab. 81: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP 181
Tab. 82: Koncová zařízení (spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného území ORP), současný stav 182

Tab. 83: Skládky odpadů provozované na území ORP, současný stav 183
Tab. 84: Nejbližší skládky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav 184
Tab. 85: Koncová zařízení (skládky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav 185
Tab. 86a: Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti územní ORP, současný stav 186
Tab. 86b: Doplňující informace - černé skládky odpadu a ekologické zátěže, současný stav na území ORP 187
Tab. 86c: Přehled zapojení do dalších systémů separace odpadů v ORP Prostějov 190
Tab. 87: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012 193
Tab. 88a: Měrná produkce odpadů na obyvatele v roce 2012 kg/obyvatel 193
Tab. 88b: Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012 194
Tab. 89: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012 195
Tab. 90: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012 199
Tab. 91a: Celková produkce komunálního odpadu na obyvatele v roce 2012 v kg 199
Tab. 91b: Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012 200
Tab. 92a: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012 201
Tab. č.92b: Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytříděných odpadů), rok 2012 202
Tab. č. 92c: Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012 203
Tab. č. 92d: Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v Olomouckém kraji, rok 2013 204
Tab. 92e: Separace odpadů v roce 2012 a 2013 204
Tab. 92f: Produkce tříděného odpadu a jiných složek komunálního odpadu v ORP Prostějov v roce 2013 dle vlastního zjištění z dat poskytnutých ORP Prostějov 205
Tab. 93: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012 206
Tab. 94a: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012 207
Tab. č. 94b: Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012 208
Tab. 95: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012 209
Tab. 96: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012 211
Tab. 97: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012 213
Tab. 98: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012 215
Tab. 99a: Jednotkové náklady na nakládání s SKO celkem v Olomouckém kraji 216
Tab. 99b: Poplatky v obcích 217

Tab. 99c: Orientační ceny vytříděných komunálních odpadů za t 217
Tab. 99d: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP 218
Tab. 99e: Produkce vybraných složek KO v ORP Prostějov v roce 2013 dle vlastního zjištění..... 236
Tab. 100: Jednotlivé klimatické charakteristiky klimatických oblastí na území ORP Prostějov 303
Tab. 101: Přehled MCHU na území ORP Prostějov 305
Tab. 102: Památné stromy na území ORP Prostějov..... 310
Tab. 103: LAND USE..... 313
Tab. 104: Parametry prvků ÚSES na území ORP Prostějov 321
Tab. 105: Ekologicky významné lokality (EVL):..... 322
Tab. 106: Přehled registrovaných VKP na území ORP Prostějov..... 322
Tab. 107: Výsledné hodnoty KES..... 323
Tab. 108: Přehled KES..... 324
Tab. 109: Použití finančních prostředků na realizace společných zařízení (v mil. Kč)..... 327
Tab. 110: Přehled realizovaných KPÚ - zahájené KPÚ:..... 328
Tab. 111: Přehled realizovaných KPÚ - ukončené KPÚ 329
Tab. 112: Přehled realizovaných KPÚ - KPÚ k zahájení..... 330
Tab. 113: Stav zeleně veřejných prostranství v obci 331
Tab. 114: Přehled stávajících aktivit a projektů v oblasti ekologické výchovy, vzdělávání, osvěty..... 332
Tab. 115: Školní zahrady a jejich stav a využití pro ekologickou výchovu..... 333
Tab. 116: Přehled připravovaných aktivit a projektů v oblasti ekologické výchovy, vzdělávání, osvěty 334
Tab. 117: Přehled projektů z území ORP Prostějov podpořených v Oblasti podpory 6.2 - Podpora biodiverzity..... 338
Tab. 118: Přehled projektů z území ORP Prostějov podpořených v Oblasti podpory 6.3 - Obnova krajinných struktur 338
Tab. 119: Přehled projektů z území ORP Prostějov podpořených v Oblasti podpory 6.4 - Optimalizace vodního režimu krajiny..... 339
Tab. 120: Přehled projektů z území ORP Prostějov podpořených v Oblasti podpory 6.5 - Podpora regenerace urbanizované krajiny..... 340
Tab. 121: Přehled projektů z území ORP Prostějov podpořených v Oblasti podpory 6.6 - Prevence sesuvů a skalních řícení, monitorování geofaktorů a následků hornické činnosti a hodnocení neobnovitelných přírodních zdrojů včetně zdrojů podzemních vod. 341
Tab. 122: Přehled připravených projektů obcí, pro realizaci v horizontu nejbližších 5ti let (Intravilán) 342
Tab. 123: Přehled záměrů, námětů a investičních záměrů obcí, plánovaných v horizontu nejbližších 5 let (Intravilán)..... 343
Tab. 124: Přehled připravených projektů obcí, připravovaných pro realizaci v horizontu nejbližších 5ti let (Extravilán) 344
Tab. 125: Přehled záměrů, námětů a investičních záměrů obcí, plánovaných v horizontu nejbližších 5ti let (Extravilán) 346
Tab. 126: Přehled problémů k řešení na úrovni jednotlivých obcí – v intravilánu..... 352
Tab. 127: Přehled problémů k řešení na úrovni jednotlivých obcí – v extravilánu 354
Tab. 128: Ekonomické subjekty podle počtu zaměstnanců v SO ORP Prostějov (k 31. 12.) 387
Tab. 129: Vývoj počtu zaměstnanců v největších firmách působících na území města Prostějova.... 387

Tab. 130: Obyvatelstvo města Prostějova a ORP Prostějova podle ekonomické aktivity (26. 3. 2011 - SLDB) 393
Tab. 131: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v rámci SO ORP Prostějov (26. 3. 2011) 394
Tab. 132: Data v SO ORP Prostějov k 31. 12. 396
Tab. 133: Dlouhodobá nezaměstnanost v SO ORP Prostějov k 31. 12. 397
Tab. 134: Dlouhodobá nezaměstnanost v okrese Prostějov k 31. 12. 397
Tab. 135: Vývoj na trhu práce v okresu Prostějov k 31. 12. 397
Tab. 136: Analýza nabídky pracovní síly v okrese Prostějov 399
Tab. 137: Analýza poptávky po pracovní síle v okrese Prostějov 399
Tab. 138: Vývoj v oblasti aktivní politiky zaměstnanosti v jednotlivých letech (stav k 31. 12.) - Prostějov 405
Tab. 139: Vývoj v oblasti aktivní politiky zaměstnanosti v jednotlivých letech (stav k 31. 12.) - Prostějov - pokračování 405
Tab. 140: Hospodářská činnost ve městě Prostějově a v ORP Prostějov (k 31. 12. 2013) 408
Tab. 141: Ekonomické subjekty a zaměstnanci ve městě Prostějov a ORP Prostějov podle ekonomických činností (CZ – NACE) 409
Tab. 142: Přehled čerpání finančních prostředků z fondů EU zaměřených na podporu podnikání (OPPI) v rámci programového období 2007 - 2013 v SO ORP Prostějov 419
Tab. 143: Přehled čerpání finančních prostředků prostřednictvím firem z fondů EU zaměřených na lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ) v rámci programového období 2007 - 2013 v SO ORP Prostějov 421
Tab. 144: Přehled čerpání finančních prostředků prostřednictvím obcí z fondů EU zaměřených na lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ) v rámci programového období 2007 - 2013 v SO ORP Prostějov 422

9.2. Seznam grafů

Graf č. 1 : Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012 18
Graf č. 2: Pracovníci v MŠ a ZŠ 50
Graf č. 3: Počty dětí v MŠ podle zřizovatele 66
Graf č. 4: Zastoupení katastrů v ORP dle KES 326
Graf č. 5: počet realizovaných projektů na území ORP Prostějov dle oblastí podpory 337
Graf č. 6: Přidělená dotace na projekty na území ORP Prostějov dle oblastí podpory 338
Graf č. 7: Zastoupení katastrů v ORP dle KES 362
Graf č. 8: počet realizovaných projektů na území ORP Prostějov dle oblastí podpory 364
Graf č. 9: Znázornění poměru obyvatel dle ekonomické aktivity ve městě Prostějov (26. 3. 2011 - SLDB) 393
Graf č. 10: Znázornění poměru obyvatel dle ekonomické aktivity v ORP Prostějov (26. 3. 2011 - SLDB) 394
Graf č. 11: Srovnání počtu zaměstnanců a vyjíždějících zaměstnanců a počet žáků a studentů a počtu vyjíždějících žáků a studentů v SO ORP Prostějov (26. 3. 2011) 395
Graf č. 12: Vývoj počtu volných pracovních míst a dosažitelných uchazečů o zaměstnání v ORP Prostějově v letech 2006 - 2011 (k 31. 12.) 396
Graf č. 13: Vývoj na trhu práce v okresu Prostějov k 31. 12. 398

Graf č. 14: Srovnání nabídky pracovní síly a poptávky po pracovní síle dle profesí v prosinci roku 2011 400
Graf č. 15: Srovnání nabídky pracovní síly a poptávky po pracovní síle dle počtu uchazečů a volných míst v prosinci jednotlivých let 401
Graf č. 16: Struktura nezaměstnaných podle vzdělání v okrese Prostějov v roce 2012 401
Graf č. 17: Struktura volných pracovních míst podle vzdělání v okrese Prostějov v roce 2012 402
Graf č. 18: Srovnání počtu volných míst v ORP Prostějov a ve městě Prostějov 403
Graf č. 19: Srovnání počtu dosažitelných uchazečů v ORP Prostějov a ve městě Prostějov 403
Graf č. 20: Srovnání míry nezaměstnanosti v ORP Prostějov a ve městě Prostějov 404
Graf č. 21: Počet osob podpořených v rámci APZ v roce 2012 406
Graf č. 22: Počet umístěných uchazečů v rámci VPP (bez ESF) 406
Graf č. 23: Počet umístěných uchazečů v rámci projektů ESF 407
Graf č. 24: Srovnání ekonomických subjektů podle ekonomických činností ve městě Prostějov a ORP Prostějov (k 31. 12. 2013) 410
Graf č. 25: Srovnání zaměstnanců podle ekonomických činností ve městě Prostějov a ORP Prostějov (k 26. 3. 2011) 410
Graf č. 26: Srovnání počtu zaměstnanců podle vzdělání ve městě Prostějov a ORP Prostějov (k 26. 3. 2011) 411
Graf č. 27: Poměr zaměstnanců podle dosaženého vzdělání ve městě Prostějov (k 26. 3. 2011) 411
Graf č. 28: Poměr zaměstnanců podle dosaženého vzdělání v ORP Prostějov (k 26. 3. 2011) 412
Graf č. 29: Počet příjemců podpory v jednotlivých programech OPPI v rámci ORP Prostějov 420
Graf č. 30: Výše podpory v jednotlivých programech OPPI v rámci příjemců v ORP Prostějov 420
Graf č. 31: V jednotlivých programech OPPI již proplaceno v ORP Prostějov 421
Graf č. 32: Znázornění všech výdajů z rozpočtů obcí v SO ORP Prostějov v jednotlivých oblastech za rok 2012 423
Graf č. 33: Znázornění výdajů na provoz (běžné výdaje) z rozpočtů obcí SO ORP Prostějov v jednotlivých oblastech za rok 2012 424
Graf č. 34: Znázornění výdajů na investice (kapitálové výdaje) z rozpočtů obcí SO ORP Prostějov v jednotlivých oblastech za rok 2012 425
Graf č. 35: Znázornění všech výdajů na obyvatele z rozpočtů obcí v SO ORP Prostějov v jednotlivých oblastech za rok 2012 426
Graf č. 36: Znázornění výdajů určených na provoz (běžné výdaje) na jednoho obyvatele z rozpočtů obcí v SO ORP Prostějov v jednotlivých oblastech za rok 2012 427
Graf č. 37: Znázornění výdajů určených na investice (kapitálové výdaje)na jednoho obyvatele z rozpočtů obcí v SO ORP Prostějov v jednotlivých oblastech za rok 2012 428
Graf č. 38: Zobrazení všech výdajů obcí SO ORP Prostějov v letech 2008 - 2012 428
Graf č. 39: Zobrazení všech výdajů obcí SO ORP Prostějov na jednoho obyvatele v letech 2008 - 2012 429

9.3. Seznam mapových podkladů

Mapa 1: Administrativní členění správního obvodu 16
Mapa 2: Mapa sociálních podniků na území ORP Prostějov 145
Mapa 3: Správní obvod ORP Prostějov 291
Mapa 4: Geomorfologie 295

Mapa 5: Geomorfologie 296
Mapa 6: Geologie řešeného území 297
Mapa 7: Půdní typy podle TKSP 298
Mapa 8: Základní hydrologické sítě a CHOPAV 300
Mapa 9: Záplavové území Q100 301
Mapa 10: Klimatické oblasti dle Quitta 302
Mapa 11: Vymezení jednotek potenciální přirozené vegetace 304
Mapa 12: Maloplošná chráněná území 305
Mapa 13: Maloplošná chráněná území ORP Prostějov 309
Mapa 14: Typologie české krajiny podle reliéfu 312
Mapa 15: Prvky nadregionálního ÚSES v ORP Prostějov a okolí 319
Mapa 16: Prvky regionálního ÚSES v ORP Prostějov a okolí 320
Mapa 17: Přehled ptačích lokalit: 321
Mapa 18: Stav realizace KPÚ na území ORP Prostějov 327
Mapa 19: Vymezení Středomoravské aglomerace 384
Mapa 20: Vymezení aglomerace 385
Mapa 21: Situování průmyslové zóny ve východní části města Prostějova 389
Mapa 22: Vymezení sektorů Průmyslové zóny 390
Mapa 23: Přehled investorů působících v Průmyslové zóně 391
Mapa 24: Přehled možných rozvojových ploch pro podnikatelské aktivity v blízkém okolí Prostějova 392
Mapa 25: Denně dojíždějící do zaměstnání do jádra aglomerace z celkového počtu vyjíždějících z obce 395
Mapa 26: Zaměstnanost v high-tech sektorech 413